

JOHN LE CARRÉ

*Experiment
secret*

rao international publishing company

RAO International Publishing Company
Grupul Editorial RAO
C.P. 2-124 București, ROMÂNIA

JOHN le CARRÉ
The Constant Gardener

Copyright © 2001 by John le Carré.

Clinical Trials: A Practical Approach by Stuart J. Pocock
1984 © John Wiley & Sons Ltd. Reproduced with permission.

'Drug Firm Put Patients at Risk in Hospital Trials' by Paul Nuki,
David Leppard, Gareth Walsh și Guy Dennis, in *The Sunday Times*
London © Times Newspapers Ltd, 14 May 2000

Traducere din limba engleză
GABRIEL STOLAN

© Rao International Publishing Company, 2003
pentru versiunea în limba română

Tiparul executat de
ALFÖLDI NYOMDA AG
Debrecen, Ungaria

aprilie 2003

ISBN 973-576-498-9

***Pentru Yvette Pierpaoli,
care a trăit și a murit fără să capituleze***

„Iar omul să aspire spre ce nu poate atinge;
De nu, ce rost mai are cerul?“

Andrea del Sarto, Robert Browning

I

Năucitoarea știre ajunse la cunoștința Înaltei Comisii Britanice din Nairobi într-o zi de luni, la ora nouă și jumătate dimineata. Cu fălcile încleștate și pieptul expus vitejește, Sandy Woodrow o recepționează în plin, ca pe un glonț care-i străpunse inima de englez rupt de patria pe care o slujea. Stătea în picioare. Acesta era amănuntul care avea să-i rămână bine întipărit în memorie. Stătea în picioare, iar telefonul începuse să sune. Tocmai întinsese mîna după ceva, însă auzise țîrlitul, iar gestul rămăsese doar o intenție fiindcă, aplecîndu-se și pescuind receptorul de pe birou, răspunsese: „*Woodrow*“. Sau poate: „*Woodrow la telefon*“. Și aproape sigur își rostise numele puțin răstît, lucru ce nu-i ieșea din minte – propria voce aducînd cu a altuia și sunînd tăios: „*Woodrow la telefon*“, numele său, altfel foarte firesc, dar fără nota de moliciune pe care o sugera porecla Sandy, și aruncat ca și cum l-ar fi detestat, deoarece, peste exact treizeci de minute, trebuia să participe la obișnuita predică de început de săptămîină programată de Înalțul Comisar, în cadrul căreia el, Woodrow, ca șef al cancelariei, urma să joace rolul de moderator în fața unui grup de doamne simandicoase care, fără excepție, doreau să pună stăpînire exclusivă pe inima și mintea Înalțului Comisar.

Pe scurt, o zi de luni ca oricare alta de la sfîrșitul lunii ianuarie, sezonul cel mai călduros al anului la Nairobi, cînd praful se ridică pînă la cer și era secetă, ierburile se uscau, ochii deveneau lăcrimoși, iar arșița făcea pavajul să se crape. Iar palisandrii, ca tot ce era viu, așteptau ploile interminabile.

Motivul pentru care stătea în picioare a rămas un mister pe care nu a fost niciodată în stare să-l deslușească. În mod normal, ar fi trebuit să stea aplecat peste birou, apăsînd pe taste, primind materiale de îndrumare de la Londra și mesaje de la misiunile aflate în țările africane învecinate. Cu toate acestea, el fusese surprins în fața biroului și încă făcînd un gest esențial, dar greu de categorisit, cum ar fi, poate, îndreptarea fotografiei soției sale, Gloria, alături de copii, imagine imortalizată în vara precedentă, cînd familia se afla în concediu acasă. Înalta Comisie se afla pe un povîrniș nestatornic, iar neîncetata alunecare la vale era suficientă pentru a face orice fotografie să i se pară strîmbă și ireală după un sfîrșit de săptămînă petrecut în sinul familiei.

Ori poate folosea sprayul contra țîntarilor ca să ucidă vreo insectă kenyană, în fața căreia nici măcar diplomații nu aveau imunitate. Cu cîteva luni înainte, se înregistrase o invazie de „ochi de Nairobi“, niște muște care, dacă erau lovite cu palma și strivite întîmplător, deveneau o pastă lipicioasă care pătrundea în piele, provocînd coșuri și ulceratii, ba chiar și orbirea. Da, stropea ceva, auzise telefonul, pusese sprayul pe birou și înșfăcase receptorul... Și asta era posibil, fiindcă între amintirile mai recente era și imaginea unui tub de insecticid care se găsea în tava cu lucrări de expedit de pe masa de lucru. Așadar, „Woodrow la telefon“ și receptorul se lipi strîns de ureche.

— O, Sandy, sînt Mike Mildren. Bună dimineata! Ești cumva singur?

Mildren, unsuros, deja supraponderal la numai douăzeci și patru de ani, era secretarul personal al Înalțului Comisar, avea un accent tipic pentru cei din Essex; era proaspăt sosit din Anglia, la prima lui numire în străinătate și cunoscut membrilor mai tineri ai personalului sub numele de Mildred, lucru lesne de anticipat.

Da, recunosc Woodrow, era singur. De ce?

— Regret, Sandy, a apărut o problemă. Voiam, de fapt, să știu dacă m-ai putea primi cîteva clipe.

— Nu suferă amîinare pînă după întrunire?

– Ce să zic, nu prea cred. Nu, nu se poate, îi răspunse Mildren, devenind tot mai convins pe măsură ce vorbea. Sandy, e vorba de Tessa Quayle.

Woodrow suferi o transformare subită, simțind parcă un fior la rădăcina firelor de păr și percepând nervii încordându-i-se. Tessa!

– Ce-i cu ea? Întrebă el pe un ton voit lipsit de curiozitate, în timp ce în minte i se derulau tot soiul de situații. „Of, Tessa... Of, Dumnezeuule... De data asta ce-ai mai făcut?”

– Poliția din Nairobi afirmă că a fost ucisă, zise Mildren, de parcă ar fi rostit asemenea vorbe în fiecare zi.

– Asta-i o prostie! Il repezi Woodrow înainte de a-și îngădui măcar o clipă de gândire. Nu fi ridicol! Unde? Când?

– La lacul Turkana. Pe malul răsăritean. În cursul week-end-ului. Poliția se arată cam rezervată în privința amănuntelor. Un accident nefericit, după părerea lor, adăugă el pe un ton de scuză. Eu am avut senzația că au încercat să ne cruțe.

– A cui era mașina? Întrebă el iritat, luptându-se acum cu sine și excluzând acea idee nebunească – cine? cum? unde? – silindu-se să-și controleze și să-și domolească toate celelalte gânduri și simțăminte – calm, calm, calm – în același timp ștergînd precipitat și toate amintirile în ceea ce o privea pe Tessa, pentru a le înlocui cu peisajul scorojit de soare, aproape lunar al lacului Turkana, așa cum îl văzuse în cursul unei ieșiri pe teren, efectuate în urmă cu șase luni în compania atașatului militar.

– Stai acolo, urc eu la tine. Și să nu mai discuți asta cu nimeni, ai înțeles?

Acționînd cu gesturi mecanice, Woodrow puse receptorul în furcă, ocoli biroul, își ridică haina de pe spătarul scaunului și și-o trase pe el metodic, întîi o mîneacă, apoi cealaltă. În mod obișnuit, nu și-ar fi pus haina doar ca să meargă pînă la etaj. Ținuta oficială nu era obligatorie la întrunirile de luni dimineata, fără a mai vorbi de deplasarea pînă la biroul privat pentru a discuta cu bucalatul Mildren. Simțul de profesionist îi spunea însă

lui Woodrow că îl aștepta o călătorie mai lungă. Cu toate acestea, urcînd treptele, printr-un efort serios de voință, reuși să-și reafirme principiile de bază la care apela ori de cîte ori la orizontul existenței lui se ivea cîte-o criză și să se convingă pe sine, tot astfel cum îl asigurase și pe Mildren, că nu era vorba decît de o eroare stupidă. Iar ca să-și susțină ideea, rechemă în minte un eveniment petrecut cu zece ani în urmă, cînd o tînară englezoaică fusese făcută bucățele într-o zonă necultivată, acoperită cu vegetație pitică. O farsă de om bolnav la minte, sigur asta e. O repetare a întîmplării în imaginația nesănătoasă a cuiva. Putea fi nălucirea vreunui polițist african uitat cine știe unde în deșert, pe jumătate dement de atîta *bangi*, care încerca să obțină o creștere a salariului de mizerie ce, oricum, nu i-a fost plătit de șase luni.

Clădirea recent terminată în care se afla era austeră și bine concepută. Îi plăcea stilul, poate și pentru că, într-un fel, reprezenta exteriorizarea propriului său mod de gîndire. Prin perimetrul delimitat precis, cu sala de mese, magazinul, pompa de benzină, coridoarele tăcute, clădirea crea o senzație de siguranță și forță. După cum lăsa să se vadă, Woodrow întrunea aceleași calități veritabile. La patruzeci de ani, avea o căsnicie fericită cu Gloria – sau, dacă lucrurile stăteau altfel, socotea că e singurul care trebuia să știe asta. Deținea funcția de șef al cancelariei și, dacă avea să-și folosească bine atuurile, era aproape sigur că, la următoarea numire, va deveni șef al unei misiuni modeste, iar, de acolo, avea să avanseze la alte misiuni, mai răsărite, pînă va ajunge să primească titlul de cavaler, perspectivă căreia nu-i acorda o importanță deosebită, desigur, însă asta i-ar fi făcut plăcere Gloriei. Avea în el o vîină de carierism, explicabilă, dacă ținem seama că era fiu de militar. În cei șaptesprezece ani petrecuți în Serviciul Străin al Majestății Sale văzuse steagul britanic înălțîndu-se în vreo șase misiuni britanice. Și totuși, primejdioasa, decăzuta, jefuită și falită Kenye, cîndva posesiune britanică, îl mișcase mai mult decît celelalte,

deși nu îndrăznea să-și pună întrebarea în ce măsură îi datora Tessei acest sentiment.

– În regulă, i se adresa agresiv lui Mildren, după ce, mai întâi, închisese ușa și trăsese piedica de blocare.

Mildren părea tot timpul bosumflat. Așezat la birou, arăta ca un băiat grăsuț și neascultător, care refuză să mănince toată porția de budincă.

– Stătea la Oază, începu el.

– Care oază? Fii mai precis, dacă se poate.

Numai că Mildren nu se lăsa impresionat chiar atât de lesne, pe cât ar fi vrut Woodrow, date fiind vârsta și poziția lui. Avea în față propria stenogramă pe care acum, înainte de a spune ceva, o consultă. „Pesemne că așa îi instruiesc acum“, gândi Woodrow disprețuitor. Cum altfel și-ar fi găsit timp un începător ca Mildren, ce abia începuse urcușul în carieră, să deprindă stenografia?

– Pe malul răsăritean al lacului Turkana există un motel, la capătul sudic, îl informă Mildren, cu ochii plecați spre blocnotes. Se numește Oaza. Tessa și-a petrecut noaptea acolo și a plecat în dimineața următoare cu un automobil de teren pus la dispoziție de proprietarul hotelului. A zis că vrea să vadă locul de naștere al civilizației, care e situat la trei sute cincizeci de kilometri spre nord. Adică săpăturile lui Leakey.

Se corectă imediat:

– Șantierul arheologic al lui Richard Leakey. În Parcul Național Sibilo.

– Singură?

– Wolfgang i-a dat și șofer. Cadavrul lui a fost găsit în mașină, alături de al ei.

– Wolfgang?

– Proprietarul hotelului. Celălalt nume urmează a-mi fi comunicat. Toată lumea îi zice Wolfgang. Se pare că e german. E o adevărată figură. Potrivit poliției, șoferul a fost ucis cu brutalitate.

– În ce sens?

– Decapitat. Lipsește...

– Cine lipsește? Doar ai zis că era în mașină, lângă ea.

– Lipsește capul.

„Asta ar fi trebuit să deduc și singur, nu?”

– Și cum se bănuiește că a murit Tessa?

– Accident. Doar atât mi-au spus.

– A fost prădată?

– Potrivit poliției, nu.

Absența furtului, asociată cu măcelărirea șoferului, îi aprinse imaginația lui Woodrow.

– Spune-mi exact cum ți-ai notat! zise el poruncitor.

Mildren își propti obrazii mari în palme și-și consultă din nou notițele:

– „Nouă douăzeci și nouă, primită de la Cartierul General al Brigăzii Aeropurtate de Poliție din Nairobi, solicitând o discuție cu Înaltul Comisar“, Incepu el fluent ca și cum ar fi recitat. Am spus că Înaltul Comisar este plecat pentru niște întrevederi la câteva ministere, urmînd a reveni pe la ora zece, cel mai târziu. Am discutat cu ofițerul de serviciu, care mi s-a părut că-și știe meseria; i-am notat și numele. Mi-a spus că raportul sosise de la Lodwar...

– De la Lodwar? Dar e la kilometri distanță de Turkana!

– E cel mai apropiat post de poliție, îi răspunse Mildren. Un automobil de teren cu tracțiune pe patru roți a fost găsit abandonat pe malul estic al lacului, la mică distanță de Golful Allia, în drum spre șantierul arheologic Leakey. Crimele fuseseră săvârșite cu cel puțin treizeci și șase de ore mai devreme. O femeie albă decedată, cauza morții – neelucidată, un african fără cap, identificat drept Noah, șoferul, căsătorit și avînd patru copii. O gheață de safari marca Mephisto, mărimea treizeci și nouă. O haină din pînă de culoare albastră, mărimea XL, pătată de singe, aflată pe podeaua mașinii. Femeia, între 25 și 30 de ani, păr negru, un inel din aur pe degetul mijlociu de la mîna stîngă. Un colier din aur pe podea.

„Colierul acela pe care-l porți“, se auzi Woodrow spunând, drept provocare mimată, în timp ce dansaseră odată.

„Bunica i l-a dat mamei când s-a căsătorit, îi explicase ea. Eu îl port cu orice, chiar când rămîne nevăzut.“

„Chiar și în pat?“

„Depinde.“

– Cine i-a găsit? întrebă Woodrow.

– Wolfgang. El a anunțat poliția prin radio și și-a informat și biroul de aici, din Nairobi. La Oază nu are telefon.

– Dacă șoferul nu avea cap, cum de știu că era el?

– Avea un braț zdrobit. De aceea a devenit șofer. Wolfgang a văzut-o pe Tessa plecând cu Noah sîmbătă dimineata la cinci și jumătate, în compania lui Arnold Bluhm. Ultima oară cînd i-a văzut în viață...

Încă cita din notițe ori, dacă nu, se prefăcea. Încă își ținea obrazii între palme și părea decis să rămînă în acea poziție, fiindcă se percepea o rigiditate încăpățînată în ținuta umerilor.

– Mai spune-mi asta o dată, ceru Woodrow, după cîteva clipe de așteptare.

– Tessa a fost însoțită de Arnold Bluhm. Au mers la Oază, la motel, împreună, au petrecut noaptea de vineri acolo și au pornit a doua zi, în dimineata următoare, la cinci și jumătate, cu automobilul condus de Noah, repetă Mildren cu răbdare. Cadavrul lui Bluhm nu a fost descoperit în mașină și nu se știe unde e. Sau nu a fost primit nici un raport în privința lui. Poliția din Lodwar și Brigada Aeropurtată sînt la fața locului, dar cei de la sediul din Nairobi vor să afle dacă sîntem dispuși să închiriem un elicopter.

– Iar acum unde sînt cadavrele?

Woodrow rămînea fiul soldatului, precis și eficient.

– Nu se știe. Poliția a vrut ca Oaza să se ocupe de ele, însă Wolfgang a refuzat. A afirmat că personalul ar pleca de acolo și la fel și oaspeții.

O undă de ezitare.

– S-a cazat cu numele de Tessa Abbott.

– *Abbott?*

– Numele de fată. Tessa Abbott, și numărul unei căsuțe poștale din Nairobi. A noastră. Noi nu aveam pe nimeni cu acest nume, de aceea l-am căutat în evidențele noastre și am găsit Quayle, numele de fată: Abbott, Tessa. Am înțeles că e numele pe care-l folosește în activitatea de asistență umanitară, spuse Mildren examinând ultima pagină a notițelor. Am încercat să dau de Înaltul Comisar, însă o fi pe la vreun minister și mai e și oră de vîrf, adăugă el.

Cu asta voia să spună, de fapt: „Acesta este Nairobi-ul modern al președintelui Moi, unde o convorbire locală îți poate răpi o jumătate de oră, ascultînd: «Regret, toate liniile sînt ocupate, vă rugăm să reveniți», litanie repetată neobosit de o femeie trecută de patruzeci de ani, ce pare mulțumită de sine”.

Woodrow se afla deja la ușă.

– Și n-ai spus nimănui?

– Absolut nimănui.

– Dar poliția?

– Ei așa susțin. Dar nu pot garanta pentru cei din Lodwar și nu cred că sînt în stare să garanteze pentru propriii oameni.

– Iar din cîte știi, lui Justin nu i s-a comunicat nimic pînă acum.

– Exact.

– El unde e?

– În biroul lui, presupun.

– Ține-l acolo.

– A venit devreme. Așa face atunci cînd Tessa e plecată pe teren. Vrei să anulez întrunirea?

– Așteaptă!

Deja conștient – deși fusese limpede de la început – că se confrunta cu un scandal fără precedent, dar și cu o adevărată tragedie, Woodrow porni să urce cu pași iuți spre palierul unde se găsea o tablă anunțînd: „ACCES PERMIS NUMAI PERSONALULUI

AUTORIZAT“ și pătrunse într-un coridor ce ducea spre o ușă din oțel, închisă, prevăzută cu un vizor și cu un buton de sonerie. O cameră de luat vederi îi înregistrează prezența când apăsă pe buton. Ușa îi fu deschisă de femeie mlădioasă, cu părul roșcat și purtând blugi și cămașă înflorată. Sheila, numărul doi al Misiunii, vorbitoarea de ki-swahili, se gândi el, instantaneu.

– Unde e Tim? întrebă el.

Sheila apăsă un buton, apoi își apropie gura de un microfon ascuns într-o carcasă metalică:

– A venit Sandy și se grăbește.

– Doar o clipă, să tastez cifrul, se auzi tonul vioi al unei voci masculine.

Așteptară.

– Acum drumul e liber, îi anunță aceeași voce, după ce se auzi declicul altei uși.

Sheila se trase înapoi, iar Woodrow trecu pe lângă ea și intra. Tim Donohue, șeful stației de transmisiuni, care îl aștepta în fața biroului, domina încăperea cu statura lui de doi metri și cinci-sprezece centimetri. Pesemne că tocmai își golise tăblia mesei de lucru, fiindcă pe ea nu se vedea nici o hîrtie. Donohue arăta chiar mai bolnav decît pînă atunci. Gloria susținea insistent că era pe moarte. Obraji scofilciți, pămîntii. Porțiuni de piele descuamată sub ochii gălbui și umflați. Mustăța rară îi atîna peste colțurile gurii, dîndu-i un aer de disperare comică.

– Sandy! Salutări! Cum te putem ajuta? exclamă el, mijindu-și ochii de la înălțime prin lentilele bifocale și arborînd un zîmbet care nu făcea decît să-i evidențieze trăsăturile descărnate ale țestei.

„Se apropie prea mult, își aduse aminte Woodrow. Îți survolează teritoriul și-ți interceptează gîndurile încă înainte de a le fi formulat.“

– Se pare că Teresa Quayle a fost ucisă undeva, lângă lacul Turkana, zise el, simțind o nevoie răzbunătoare de a șoca.

Există un loc numit Oasis Lodge. Trebuie să vorbesc prin radio cu proprietarul.

„Așa sînt instruiți“, gîndi el. Regula numărul unu: nu-ți trăda sentimentele, în caz că ai așa ceva. Fața pistruiată a Sheilei rămase într-o expresie gînditoare, de neîncredere. Tim Donohue își păstra încă rînjetul ridicol, cu toate că zîmbetul acela nu însemnase oricum nimic.

– A fost ce, amice? Vrei să mai spui o dată?

– Ucisă. Printr-o metodă necunoscută, după spusele poliției.

Șoferul vehiculului s-a ales cu capul tăiat. Asta-i toată povestea.

– Ucisă sau jefuită?

– Doar ucisă.

– Lingă lacul Turkana.

– Da.

– Ce naiba căuta tocmai acolo?

– Habar n-am. Se presupune că voia să viziteze șantierul arheologic Leakey.

– Justin știe?

– Încă nu.

– E amestecat cineva cunoscut nouă?

– Tocmai asta aș vrea să aflu.

Donohue îl conduse către o cabină de comunicații izolată acustic pe care Woodrow nu o mai văzuse pînă atunci. Telefoane în diferite culori, cu fante pentru cartele de cod. Un fax odihnindu-se pe ceva ce aducea cu un butoi de ulei. Un aparat de radio alcătuit din cutii metalice gravate, de culoare verde. Deasupra lor, o carte de telefon tipărită pentru uz intern. „Deci așa își șoptesc spionii secretele din interiorul clădirilor noastre, gîndi el. Prin aer sau pe sub pămînt.“ Nu avea cum să afle. Donohue se așeză în fața aparatului de radio, căută în cartea de telefon, apoi roti cîteva butoane cu degetele albe și tremurătoare, timp în care rosti:

– ZNB 85, ZNB 85 cheamă TKA 60, ca un personaj dintr-un film de război. TKA 60, mă recepționezi, te rog? Terminat. Oaza, mă auzi? Oaza? Terminat.

O explozie de păcănituri, apoi se auzi o voce:

– Aici Oaza. Vă aud clar, domnule. Cine sînteți?

Terminat. Totul fusese rostit sonor și obraznic cu un accent nemțesc.

– Oaza, sîntem Înalta Comisie Britanică din Nairobi, vi-l dau pe Sandy Woodrow. Terminat.

Woodrow se sprijini cu ambele mîini de biroul lui Donohue pentru a fi mai aproape de microfon.

– Woodrow, șeful cancelariei. Sînteți Wolfgang? Terminat.

– Cancelărie, așa cum avea și Hitler?

– Secția politică. Terminat.

– Bine, domnule cancelar, sînt Wolfgang. Ce doriți să știți? Terminat.

– Aș dori să mi-o descrieți, vă rog, pe femeia care s-a cazat în hotelul dumneavoastră sub numele de domnișoara Tessa Abbott. Corect, da? Așa s-a înregistrat? Terminat.

– Sigur. Tessa.

– Cum arăta? Terminat.

– Păr negru, fără machiaj, trecută de douăzeci și cinci de ani, nu era britanică. Asta e părerea mea. Din sudul Germaniei, din Austria sau Italia. Lucrez la hotel. Știu să mă uit la oameni. Și frumoasă... Doar sînt bărbat, nu? De o sexualitate animalică, după cum se mișca. Iar hainele puteai să i le dai jos dintr-o suflare. Vă sună ca Abbott a dumneavoastră sau pare altcineva? Terminat.

Donohue își ținea capul la cîțiva centimetri de Woodrow. Sheila rămăsese în picioare, alături de el, dar în partea cealaltă. Stăteau toți cu ochii ațintiți asupra microfonului.

– Da. Descrierea se potrivește. Vă rog, îmi puteți spune cînd și-a făcut rezervare la hotel și cum? Mi se pare că aveți un birou la Nairobi. Terminat.

– Nici una, nici alta.

– Poftim?

– Doctorul Bluhm a făcut rezervarea. Două persoane, două căsuțe, aproape de piscină, o noapte. Am doar o căsuță liberă, i-am zis lui. Bine, o iau pe aceea. Arăta bine tipul. Mamă... Toată lumea era cu ochii pe ei. Oaspeții, personalul. O femeie albă, frumoasă și un doctor african frumos. Frumoasă imagine! Terminat!

– Cîte camere are o căsuță? întrebă Woodrow, nutrind o umbră de speranță să evite scandalul care părea să explodeze curînd.

– Un dormitor, două paturi de o persoană, nu prea tari, bune și elastice. O cameră de zi. Aici toată lumea semnează în registru. Fără nume de împrumut, le-am zis eu. Oamenii mai dispar, eu trebuie să știu cine sînt. Deci, acesta-i numele ei, corect? Abbott? Terminat.

– Numele de fată. Terminat. Numărul de căsuță poștală e al Înaltei Comisii.

– Soțul unde e?

– Aici, la Nairobi.

– Mamă, mamă...

– Așadar, cînd a făcut Bluhm rezervarea? Terminat.

– Joi. Joi seara. M-a contactat prin radio de la Loki. Mi-a spus că intenționează să vină încoace vineri în zori. Loki, ca Lokichoggio. La frontiera de nord. Capitala instituțiilor de ajutor umanitar care acționează în sudul Sudanului. Terminat.

– Știu unde se află Lokichoggio. Au spus ce făceau acolo?

– Ceva privitor la ajutoare. Bluhm e și el vîrît în joaca asta cu ajutoarele, nu? Doar așa ajunge cineva la Loki. Lucrează pentru o echipă medicală belgiană, așa mi-a spus. Terminat.

– Deci a făcut rezervarea de la Loki și apoi au plecat din Loki vineri dimineată, devreme. Terminat.

– Mi-a zis că spera să ajungă pe malul vestic al lacului pe la amiază. Voia să le fac rost de o ambarcațiune cu care să traverseze lacul, pînă la Oază. „Ascultă,” i-am spus eu. „De la Lokichoggio pînă la Turkana e cam riscant de condus. Mai bine

alătură-te unui convoi cu alimente. Dealurile alea sînt pline de bandiți, triburile își fură vitele unele altora, lucru normal, numai că, în urmă cu zece ani, erau înarmate cu sulite, iar, acum, toate au arme AK 47. Omul a ris, zicînd că se descurcă. O să ajungă ei, nu era asta o problemă. Terminat.

– Deci au sosit, s-au trecut în registru... Apoi? Terminat.

– Bluhm mi-a zis că voia un vehicul de teren și un șofer ca să meargă pînă la șantierul acela al lui Leakey a doua zi în zori. Să nu mă-ntrebați de ce n-a adus vorba de asta cînd s-a cazat, că nici eu nu am făcut-o. Poate s-au hotărît din senin. Poate că nu au vrut să spună prin radio ce planuri aveau. „Bine, am zis eu. Noroc mult. Vi-l dau pe Noah.“ Bluhm a fost încîntat. Ea, la fel. S-au plimbat prin grădină, au înnotat, au stat la bar împreună, au mîncat, au spus tuturor noapte bună și s-au dus în casuță. Dimineața au plecat împreună. I-am urmărit. Vreți să știți ce au mîncat la micul dejun?

– În afară de dumneavoastră, cine i-a mai văzut plecînd? Terminat.

– Toți cei care se treziseră. Mîncare de prînz la pachet, canistră cu apă, benzină suplimentară, rații de salvare, medicamente. Toți trei, Abbott, între ei, ca o familie fericită. Aici e o oază, înțelegeți? Am douăzeci de oaspeți, majoritatea dormeau. Am un personal format din patruzeci de oameni, mai toți treji. Mai sînt vreo sută de indivizi de care n-am nevoie, ăștia dau tîrcoale prin parcare mea și vînd piei de animale, bastoane și cuțite de vînătoare. Toți cei care i-au văzut pe Bluhm și Abbott le-au făcut semn de rămas-bun. Am fluturat și eu mîna, la fel și vînzătorii de piei, Noah mi-a făcut mie semn, tot așa și Bluhm și Abbott. Nu zîmbeau. Erau serioși. Ca și cum plecau la o treabă serioasă, pentru a lua hotărîri importante. Eu de unde să știu?! Domnule cancelar, ce vreți să fac acum? Să ucid martorii? Ascultați, sînt gata să fac la fel ca Galileo. Băgați-mă-n închisoare și jur că nici n-au fost pe la Oază! Terminat.

Paralizat vreme de o clipă, Woodrow nu mai avea nimic de întrebat sau, poate, prin minte îi treceau prea multe întrebări. „Eu sînt deja în închisoare, se gîndi el. Condamnarea mea la moarte a început acum cinci minute.“ Își trecu o palmă peste ochi și cînd o îndepărtă îi văzu pe Donohue și pe Sheila urmărindu-l cu aceeași expresie neutră pe care o arboraseră și cînd le spusese că Tessa murise.

– Cînd v-ați gîndit prima oară că li s-ar fi putut întîmpla ceva? Întrebă el înfrînt. Adică, locuiți acolo tot anul? Terminat. Mai bine zis, de cînd aveți hotelul acolo? Terminat.

– Mașina de teren e dotată cu radio. Cînd transportă oaspeți, Noah trebuie să mă cheme și să-mi spună că toată lumea e fericită. Numai că el n-a făcut-o. Bine, mi-am zis, eu, aparatele de radio se mai și strică sau șoferii mai uită și ei. Iar să stabilești legătura e un chin. Trebuie să oprești mașina, să cobori, să înalți antena... Mă mai auziți? Terminat.

– Vă aud bine. Terminat.

– Chestia e că Noah nu uita niciodată. De aceea făcea pe șoferul la mine. Iar el nu m-a chemat. Nici după-amiază, nici seara. Bun și-așa, m-am gîndit. Poate au oprit undeva, i-au dat lui Noah să bea prea mult sau cine știe... Seara, înainte de a închide, am luat legătura cu paznicii din jurul șantierului lui Leakey. Nici urmă de ei. A doua zi de dimineață, de cum m-am sculat, am mers la Lodwar să reclam dispariția. Doar e mașina mea, nu? Și șoferul meu. N-am voie să reclam toate astea prin radio, trebuie s-o fac personal. E-o călătorie a naibii de grea, dar asta-i legea. Polițiștii din Lodwar se omoară să-i ajute pe cetățenii cu necazuri. Nu știu unde mi-e jeepul? La naiba! Aveam doi oaspeți și șoferul în mașină? Atunci de ce nu mă duc să-i caut? Era duminică și nu aveau chef să lucreze și într-o asemenea zi. Preferă să meargă la biserică. „Dă-ne niște bani, împrumută-ne o mașină și poate – poate te ajutam,“ mi-au zis. Și-atunci m-am întors și am organizat o expediție de căutare. Terminat.

– Formată din cine?

Woodrow revenise pe un teren mai ferm.

– Din două grupuri. Oamenii mei, două camioane, apă, combustibil de rezervă, medicamente, provizii, scotch, pentru cazul că trebuie să dezinfectez ceva. Terminat.

În eter interveni o altă transmisie. Wolfgang le spuse celorlalți să iasă dracului din banda lui. Lucru uimitor, dar îl ascultară.

– Domnule cancelar, aici e tare arșiță. Avem patruzeci și șase de grade, plus șacali și hiene așa cum voi aveți acolo șoareci. Terminat.

Urmă o pauză, evident lăsată pentru Woodrow.

– Ascult, zise el.

– Mașina era răsturnată pe o parte. Să nu mă-ntrebați de ce... Ușile, închise. Iar, nu mă întrebați... Un geam stătea coborât vreo cinci centimetri. Cineva a închis și a încuiat ușile și a plecat cu cheile. Mirosul, nu vă mai spun, doar prin deschizătura aceea mică... gheare de hienă peste tot, îndoituri serioase în locurile prin care au încercat să intre. Urme peste tot pe unde și-au manifestat turbarea. O hienă bună simte miros de singe de la zece kilometri depărtare. Dacă reușeau să ajungă la cadavre, le-ar fi mâncat pînă și măduva din oasele lor. Dar n-au intrat. Cineva a încuiat ușile și a lăsat doar un geam întredeschis. Așa că ele au înnebunit acolo. Păi, cum să nu înnebunești?! Terminat.

Woodrow se chinui să articuleze ceva:

– Poliția afirmă că Noah era decapitat. Adevărat? Terminat.

– Sigur... A fost un tip nemapomenit. Familia e înnebunită. Au pus oameni să caute capul pretutindeni. Dacă nu i-l găsesc, nu-l pot îngropa ca lumea, iar spiritul lui fi va bintui. Terminat.

– Dar domnișoara Abbott? Terminat. O imagine cumplită a Tessei fără cap.

– Nu v-au spus?

– Nu. Terminat.

– Beregata deschisă. Terminat.

O a doua imagine, de astă dată a mîinii ucigăse smulgîndu-i colierul ca să facă loc cuţitului. Wolfgang povestea ce făcuse în continuare.

– Întîi şi-ntîi le-am zis băieţilor să lase uşile încuiate. Oricum nu era nimeni viu înăuntru. „Cine deschide uşa o păţeşte rău.“ Am lăsat un grup să aprindă un foc şi să stea de pază. Eu m-am întors cu celălalt grup la Oază. Terminat.

– O întrebare... Terminat.

Woodrow făcea eforturi ca să mai reziste.

– Care-i întrebarea, domnule cancelar? Poftiţi, vă rog. Terminat.

– Cine a descuiat uşile jeepului? Terminat.

– Poliţia. Imediat ce a sosit poliţia, băieţii mei au şters-o de-acolo. Nimănui nu-i plac poliţiştii. Întîi au venit cei din Lodwar, după aceea, de la Brigada Aeropurtată, plus cîţiva tipi din gestapo-ul personal al lui Moi. Oamenii mei s-au pus pe încuiat valorile şi pe ascuns banii, numai că eu n-am aşa ceva. Terminat.

O nouă pauză, cît Woodrow bîjbîi în căutarea unor cuvinte potrivite.

– Bluhm purta o haină de safari cînd au plecat spre şantierul Leakey? Terminat.

– Sigur. Una veche. Mai degrabă o jachetă. Una albastră. Terminat.

– S-a găsit vreun cuţit la locul crimei? Terminat.

– Nu. Iar acela a fost cuţit, nu glumă. O *panga* cu lamă Wilkinson. A trecut prin gîtul lui Noah ca prin brînză. Dintr-o lovitură. La fel şi cu fata. Hîrşti! Femeia era dezbrăcată cu totul. Avea multe semne vineţii pe corp. V-am mai spus asta? Terminat.

„Nu, asta nu mi-ai zis-o“, îi replică Woodrow în gînd. „Ai uitat să-mi spui de goliciunea ei. La fel şi de urmele de violenţă.“

– Cînd au plecat de la hotel aveau cumva o *panga* la ei? Terminat.

– Eu nu cunosc vreun african care să nu-și ia o *panga* când pleacă în safari, domnule cancelar.

– Și acum, unde se află cadavrele?

– Noah, mai precis, ce-a mai rămas din el, a fost predat tribului. Iar pentru domnișoara Abbott a fost trimisă o șalupă. A trebuit să se taie acoperișul mașinii. Unde mai pui că au împrumutat de la noi sculele de tăiat. Apoi au legat-o de punte. Nu aveau loc jos. Terminat.

– De ce nu?

Își dori apoi să nu fi pus această întrebare.

– Imaginați-vă de ce, domnule cancelar! Știți ce se întâmplă cu cadavrele pe o vreme ca asta? Dacă vor s-o trimită cu avionul la Nairobi, trebuie tăiată bucăți, altfel nu încap în cală.

Woodrow simți vreme de un moment un soi de amorteală a minții și, când își reveni, îl auzi pe Wolfgang spunând că da, îl mai întâlnise pe Bluhm. Asta însemna că Woodrow îi pusese întrebarea, deși nu se auzise exprimând-o.

– Cu vreo nouă luni în urmă. Conducea tare mândru un grup de persoane importante din activitatea de acordare a ajutoarelor. Chestii legate de alimente, medicamente și toate plătite de firme. Ticăloșii au cheltuit bani gîrlă și au vrut facturi cu valoare dublă. Le-am spus să mă scutească. Lui Bluhm i-a plăcut chestia asta.

– De această dată, cum ți s-a părut? Terminat.

– Ce să înțeleg prin asta?

– Era cumva schimbat? Mai iritabil, mai ciudat sau altfel?

– La ce vă referiți, domnule cancelar?

– Adică, credeți că era sub influența vreunei substanțe? *Drogat*, la asta mă refer.

Simțea că se scufundă fără șanse de scăpare.

– Cum să vă zic... nu știu... Părea să fi consumat ceva, cocaină sau altceva? Terminat.

– Scumpule..., zise Wolfgang și legătura se întrerupse.

Woodrow simți din nou privirea fixă și pătrunzătoare a lui Donohue. Sheila dispăruse. Avu impresia că plecase să rezolve

ceva urgent. Dar ce anume? De ce impunea moartea Tessei intrarea în scenă atât de grăbită a spionilor? Percepu un fior rece și-și dori să fi avut pe el o haină din lână, deși sudoarea îi șiroia pe spinare.

– Te mai putem ajuta cu ceva, prietene? îl întrebă Donohue cu o sollicitudine aparte, încă fixându-l de la înălțime cu ochii aceia bolnavi, străjuți de sprincene stufoase. Vreun păhărel cu ceva?

– Mulțumesc. Nu acum.

„Știau, își zise Woodrow furios, în timp ce cobora treptele. Știau înaintea mea că murise. Ba nu, așa vor ei să crezi: «Noi, spionii, știm mai multe decât tine și aflăm mai repede».”

– S-a întors Înaltul Comisar? îl întrebă el pe Mildren, după ce-și vîrî capul pe ușa biroului.

– Trebuie să sosească.

– Anulează întrunirea!

Nu pormi direct spre biroul lui Justin. O căută mai întâi pe Ghita Pearson, cea mai tânără angajată din cancelarie, prietena și confidenta Tessei. Ghita avea ochii negri, părul castaniu, era de origine anglo-indiană și purta semnul de castă pe frunte. Angajată dintre localnici, își repetă el datele esențiale în minte, dar aspiră să-și facă o carieră în cadrul Serviciului. Când îl văzu că închide ușa, pe fruntea ei apărură o încruntare ce-i trăda neîncrederea.

– Ghita, ceea ce te întreb rămîne între noi, bine?

Ea îl privi fără să clipească, așteptînd întrebarea.

– Bluhm. Doctorul Arthur Bluhm. Da?

– Ce-i cu el?

– Ți-e prieten.

Nici un răspuns.

– Vreau să spun că ești în relații amicale cu el.

– E o legătură.

Îndatoririle zilnice o puneau mereu în legătură cu instituțiile umanitare.

– Și prieten de-al Tessei, evident.

În ochii întunecați ai Ghitei nu ghici nici un răspuns.

– Mai cunoști și alte persoane din instituția la care lucrează Bluhm?

– O mai sun uneori pe Charlotte. Ea face totul la biroul lui. Restul sînt oameni care lucrează pe teren. De ce?

Intonația asta puțin cîntată a vocii ei, pe care Woodrow o găsea foarte atrăgătoare... Dar nu și de-acum înainte! Nu se va mai lăsa amăgit de nimeni.

– Săptămîna trecută Bluhm a fost în Lokichoggio. Însoțit.

O a treia încuviințare, dar mai reținută și o plecare a ochilor.

– Vreau să știu ce făcea acolo. De la Loki a mers cu mașina plină la Turkana. Trebuie să aflui dacă s-a întors la Nairobi. Sau, poate, s-a întors la Loki. Te poți interesa fără să dai prea mult de bănuț?

– Mă indoiesc.

– În fine, încearcă, spuse, apoi, li veni o întrebare; de cînd o cunoștea pe Tessa nu i se ivise prilejul să pună această întrebare. Știi, cumva, Bluhm e căsătorit?

– Îmi închipui că da. Așa ar trebui. De obicei, toți sînt, nu? Prin *toți* se referea la africani? Sau la amanți? *Toți* amanții?

– Dar nu are o soție aici? Nu neapărat în Nairobi. Sau n-ai avut ocazia să afli... Bluhm nu-i căsătorit.

– De ce? întrebă ea moale, dintr-o suflare. Tessa a pățit ceva?

– Tot ce se poate. Încercăm să aflăm.

Ajuns în fața biroului lui Justin, Woodrow ciocăni și intră fără să mai aștepte invitația. De data aceasta, nu mai încuie ușa, ci, cu mîinile în buzunare, își lipi umerii largi de ea, ceea ce, alfa vreme cît rămînea în acea poziție avea același rezultat.

Justin stătea cu spatele la el și Woodrow putu să-i admire părul aranjat foarte îngrijit. Privea spre perete și analiza un grafic, la fel ca alte cîteva, agățate prin cameră, fiecare avînd cîte un titlu scris cu majuscule negre, fiecare cu coloane în trepte de diferite culori, urcînd și coborînd. Graficul în chestiune, care îi

reținea atenția acum, era intitulat: „PRIVITOR LA INFRA-STRUCTURI 2005-2010“ și, din câte reușea să distingă Woodrow de la distanța aceea, susținea că anticipează prosperitatea viitoare a națiunilor africane. Pe pervazul ferestrei, în stînga lui Justin, stăteau aliniate ghivece cu plante pe care le îngrijea personal. Woodrow recunoscuse iasomia și bucuria-casei, dar asta numai pentru că Justin îi făcuse cadou Gloriei tocmai asemenea flori.

– Bună, Sandy! spuse Justin, trăgându-l puțin salutul.

– Bună!

– Am înțeles că nu mai ținem întrunirea în dimineața asta. Necazuri la prăvălie?

„Bine cunoscutul glas de aur“, gîndi Woodrow, băgînd de seamă pînă și cel mai neînsemnat amănunt, de parcă ar fi reprezentat o nouă experiență pentru el. Cu strălucirea ștersă de trecerea timpului, dar oferind garanția farmecului, atîta vreme cît preferai tonalitatea în favoarea timbrului vocii. „De ce te disprețuiesc, oare, cînd sînt pe punctul de a-ți schimba viața? De acum încolo, pînă la sfîrșitul vieții va exista noțiunea de înainte și după acest moment, iar aceste intervale vor însemna veacuri distincte pentru tine, așa cum sînt și pentru mine. De ce nu-ți scoți haina aceea blestemată? Pesemne că ai rămas singurul individ din Serviciul Străin care merge la croitor pentru a-și face costume tropicale.“ Apoi își aduse aminte că și el rămăsese în haină.

– Iar voi sînteți cu toții *bine*, sper, da? Întrebă Justin cu aceeași trăgănare studiată a vocii. Gloria nu suferă pe căldura asta îngrozitoare? Băieții-s tot așa înfloritori?

– Sîntem bine.

O ezitare, deliberat gîndită de Woodrow.

– Iar Tessa e pe teren, sugeră el.

Îi oferea astfel o ultimă șansă de a dovedi că totul nu era decît o greșeală cumplită.

Justin deveni pe dată generos cu vorbele, lucru pe care îl făcea întotdeauna când numele Tessei era pronunțat în prezența lui.

– Da, adevărat. Munca de ajutor umanitar se desfășoară nonstop acum. Justin strîngea la piept un volum gros cît o Biblie, editat de Națiunile Unite. Aplecîndu-se din nou, îl așeză pe o mîsuță aflată deoparte: În ritmul acesta, pînă la plecarea noastră de la post o să salveze întreaga Africă, continuă el.

– Dar de ce anume a plecat pe teren? întrebă Woodrow, agățîndu-se încă de orice fărîmă de speranță. Eu credeam că are de lucru aici, în Nairobi. La periferia orașului. Parcă la Kibera, nu?

– Da, acolo, întări Justin cu mîndrie în glas. Zi și noapte, sârmana fată... Face de toate, începînd cu ștersul sugarilor la fund și terminînd cu informarea oamenilor în legătură cu drepturile lor civice, după cîte am auzit. Majoritatea clienților ei sînt femei, desigur, lucru care o atrage. Chiar dacă asta nu-i prea încîntă pe soții lor.

Totul fu însoțit de zîmbetul lui melancolic, care spunea: „Dacă ar fi așa“.

– Drepturi de proprietate, divorțuri, violență fizică, viol conjugal, circumcizia femeilor, sexul protejat. Tot tacîmul, zi de zi. Cred că înțelegi de ce soții lor devin cam iritați, nu? Și eu m-aș supăra dacă aș fi un violator.

– Dar ce face în teritoriu? insistă Woodrow.

– O, Dumnezeu știe ce... întreabă-l pe doctorul Arnold, se salvă Justin, cam prea detașat. Acolo Arnold e ghidul și filozoful ei.

„Așa se amăgește mereu, își aduse aminte Woodrow. Povestea justificatoare care îi implică pe toți trei. Arnold Bluhm, doctor, tutorele ei moral, cavalerul negru și protector în jungla ajutoarelor umanitare. Orice, numai amantul tolerat, nu.“

– În teritoriu, dar unde anume? întrebă el.

– Loki. *Lokichoggio*, spuse.

Justin se cocotase pe marginea biroului, probabil imitându-l, fără să-și dea seama, pe Woodrow, care, rezemîndu-se de ușa, adoptase o poziție nepăsătoare.

– Cei care răspund de Programul Mondial de Alimentație se ocupă de organizarea unor cursuri *de conștientizare sexuală*, dacă-ți poți închipui așa ceva. Aduc pe calea aerului femeii neștiutoare de prin satele din sudul Sudanului, le țin un curs intensiv, predîndu-le doctrina lui John Stuart Mill și apoi le expediază înapoi, gata conștientizate. Arnold și Tessa s-au dus acolo ca să vadă tot circuitul acesta, sărmanii de ei!

– Și acum unde e?

Justin lăsa impresia că întrebarea nu-i făcea plăcere. Probabil că acesta era momentul cînd înțelesese că discuția de complezență inițiată de Woodrow avea, de fapt, un scop. Sau poate – socoti Woodrow – nu accepta cu ușurință să fie luat la întrebări în privința Tessei, mai ales că el însuși nu prea era în stare să o ia pe ea la întrebări.

– Pesemne că pe drum încoace, așa presupun. De ce?

– Cu Arnold?

– Tot ce se poate. Doar n-o va lăsa acolo.

– Ți-a dat vreun semn pînă acum?

– Mie? De la Loki? Cum ar fi putut? N-au telefon acolo.

– Mă gîndeam că ar putea apela la legăturile radio ale vreunei agenții de acordare a ajutoarelor. Nu așa procedează toată lumea?

– Tessa nu e ca toată lumea, îl puse la punct Justin și pe frunte îi apărură o cută de încruntare. Ea are principii ferme. Cum ar fi, de pildă, să nu cheltuiască în mod inutil banii donatorilor. Ce se întîmplă, Sandy?

Acum, cu o privire de-a dreptul încruntată, Justin se ridică de pe birou, îndepărtîndu-se de el și proțăpîndu-se drept în mijlocul camerei cu minile împreunate la spate. Iar Woodrow, examinîndu-i chipul frumos și îngrijit și părul negru ce începuse să încărunțească, amănunt scos în evidență de lumina soarelui,

își aminti de părul Tessei, exact de aceeași culoare, dar lipsit de patina vremii și rebel. Își aduse aminte când îi văzuse prima oară împreună: Tessa și Justin, încântătorii noștri colegi abia sosiți și proaspăt căsătoriți, oaspeți de onoare ai petrecerii de bun venit la Nairobi, organizată de Înaltul Comisar. Și cum, când făcuse un pas pentru a-i întâmpina, își formase în minte imaginea lor ca tată și fiică, iar a lui ca a celui care îi cerea mîna.

– Deci, de când n-ai mai primit nici o veste de la ea? întrebă el.

– De marți, când i-am condus la aeroport. Sandy, ce înseamnă toate astea? Dacă Arnold e cu ea, n-o să pățească nimic. Va face numai ce i se spune.

– Crezi că s-ar fi putut duce la lacul Turkana, ea și Bluhm, adică Arnold?

– Dacă găseau mijloc de transport și aveau chef, de ce nu?! Tessei îi plac locurile neumblate, îl admiră mult pe Richard Leakey, atât ca arheolog, cît și ca african alb, fiindcă este educat. Știu că Leakey are o clinică acolo, nu? Pesemne că Arnold avea ceva de rezolvat și a luat-o și pe Tessa. Sandy, *ce s-a întîmplat?* repetă el cu glas ce-i trăda indignarea.

Pregătind lovitura de grație, Woodrow nu avea altă soluție decît să studieze efectele cuvintelor lui asupra lui Justin. Și avu astfel prilejul să vadă cum ultimele rămășițe ale tinereții apuse a lui Justin se destramă când, asemenea unei creaturi marine, chipul lui frumos se posomori și se crispă, devenind rigid, așa cum sînt corali.

– Am primit un raport referitor la o femeie albă și un șofer african descoperiți pe țărmul răsăritean al lacului Turkana. Uciși, începu Woodrow în mod deliberat, evitînd cuvîntul „asasinați“. Automobilul și șoferul erau de la Oasis Lodge. Proprietarul hotelului susține că a identificat-o pe femeie ca fiind Tessa. El afirmă că ea și Bluhm și-au petrecut noaptea la Oasis înainte de a porni spre șantierul arheologic al lui Richard Leakey. Bluhm lipsește. Au găsit colierul ei. Acela pe care îl poartă tot timpul.

„De unde știu asta? Pentru numele lui Dumnezeu, de ce am ales tocmai acest moment pentru a face paradă de cunoștințele mele intime privind colierul?!“

Woodrow încă urmărea reacția lui Justin. Latura de lașitate din el îl îndemna să privească în altă parte însă, pentru fiul de militar, asta ar fi fost sinonim cu a condamna pe cineva la moarte, pentru ca mai apoi să nu asisti la execuția lui. Observă ochii lui Justin dilatându-se a dezamăgire, de parcă ar fi fost lovit pe la spate de un prieten, apoi micșorându-se treptat pînă la dispariție, ca și cum același prieten l-ar fi făcut să-și piardă cunoștința. Urmări cum buzele frumos cizelate se desfac într-un spasm de durere fizică, apoi se strîng, devenind o linie de mușchi, semn de respingere a ideii, după care se albiră din cauza presiunii.

— Îți mulțumesc că mi-ai spus, Sandy. Știu că nu a fost tocmai plăcut. Porter știe? Porter era improbabilul prenume al Înaltului Comisar.

— Mildren tocmai îl caută. Au găsit o gheată marca Mephisto. Mărimea treizeci și nouă. Se potrivește?

Justin întîmpina dificultăți în a reveni la realitate. Întîi, trebui să aștepte ca sunetul vorbelor lui Woodrow să ajungă la el. Apoi, se grăbi să răspundă cu propoziții rapide, alcătuite cu mare chin.

— Da, e un magazin din Piccadilly. La ultima noastră întoarcere acasă a cumpărat trei perechi. Niciodată n-am văzut-o aruncînd banii. De regulă, nu era atît de cheltuitoare. N-a fost niciodată silită să-și calculeze banii. Așa că nici de data aceea n-a făcut-o. S-ar fi îmbrăcat și la un magazin al Armatei Salvării, dacă i s-ar fi oferit ocazia.

— Și un soi de haină de safari. Albastră.

— O, ura din cale afară chestiile astea, îi răspunse Justin, capacitatea lui de exprimare revenindu-i. Zicea că, dacă o vîd vreodată purtînd vreuna dintre făcăturile acelea de culoare kaki cu buzunare pe coapse, să o ard sau să i-o dau lui Mustafa.

„Mustafa, băiatul care se ocupă de menaj“, își aduse Woodrow aminte.

– Poliția afirmă că e albastră.

– *Detesta albastrul* – acum vădit pe punctul de a-și ieși din fire. Ura din suflet tot ce-i amintea de o forță paramilitară.

„Vorbește deja despre ea la timpul trecut,“ nu-i scăpă lui Woodrow.

– Odată și-a luat o haină de camuflaj *verde*, te asigur. O cumpărase de la Farbelow, din Stanley Street. A îmbrăcat-o și a izbucnit imediat într-o criză. „Uită-te la mine, mi-a zis, parcă sînt generalul Patton.“ „Nu, dragă, i-am spus eu, nu ești generalul Patton. Ești o fată frumoasă care poartă o haină verde oribilă.“

Începu să-și facă ordine pe birou. Cu mișcări precise. Pregătindu-se de plecare. Deschizînd și închizînd sertarele. Virînd cutiile cu dosare în fișetul din oțel și încuindu-l. Netezindu-și părul cu gesturi absente, cînd nu făcea altceva, un tic pe care Woodrow îl considerase deosebit de supărător în ce-l privea pe Justin. Închise atent computerul – pe care îl ura – împunghindu-l cu degetul arătător, de parcă s-ar fi temut să nu-l muște. Se zvonise că o punea pe Ghita Pearson să i-l deschidă în fiecare dimineață. Woodrow îl urmări cum aruncă o ultimă privire de jur-împrejur fără să vadă nimic. Sfîrșit de misiune... Capătul vieții... Vă rugăm lăsați locul curat pentru următorul ocupant... Ajuns la ușă, Justin se întoarse și privi peste umăr la plantele aflate pe pervazul ferestrei, întrebîndu-se, probabil, dacă n-ar trebui să le ia cu el sau să lase instrucțiuni privind îngrijirea lor, dar nu făcu nici una, nici alta.

Pășind pe coridor alături de Justin, Woodrow dădu să-l atingă pe braț, însă un soi de dezgust îl făcu să-și retragă mîna în ultima clipă. Însă, în același timp, avu grijă să meargă îndeajuns de aproape pentru a-l prinde, în eventualitatea că Justin s-ar fi împleticit sau ar fi căzut moale pe podea, fiindcă el avea deja aerul unui somnambul care își pierduse complet simțul de orientare. Se deplasau încet și fără să facă prea mult zgomot, însă

Ghita sigur îi auzise venind, fiindcă, în momentul în care trecură prin dreptul ușii ei, o deschise și păși câțiva metri pe vîrfuri alături de Woodrow, șoptindu-i la ureche, dîndu-și într-o parte părul blond, astfel încît să nu atingă fața lui.

– A dispărut. Îl caută pretutindeni.

Dar auzul lui Justin era mai ascuțit decît ar fi anticipat oricare dintre ei. Sau, poate, aflat la limita suportabilului, percepțiile lui deveniseră nefiresc de agere și vii.

– Cred că vă faceți griji din cauza lui Arnold, îi zise el Ghitei, cu tonul amabil al unui necunoscut care îți arată drumul.

Înaltul Comisar era un bărbat hiperinteligent, parcă golit pe dinăuntru, care studia etern cîte ceva. Avea un fiu care lucra la o bancă comercială și o fetiță pe nume Rosie, suferind de pe urma unor leziuni cerebrale grave, și o soție care, atunci cînd se afla în Anglia, era judecător de pace. Își adora toată familia, fără preferințe între membrii ei și-și petrecea week-end-urile ținînd-o pe Rosie în portbebe. Cu toate acestea, Coleridge rămăsese, într-un fel, indecis la granița bărbăției. Încă purta bretele tinerești la pantalonii largi, populari la Oxford. Haina care semăna cu pantalonii stătea agățată după ușă, pe un umeraș ce avea înscris numele lui pe el: P. Coleridge, Balliol. Stătea proțăpît în mijlocul biroului spațios, ascultînd și ținînd capul cu părul zbîrlit înclinat în semn de furie spre Woodrow. Lacrimile îi apăruseră în ochi, iar acum i se scurgeau pe obraz.

– *Mama dracului*, făcu el îndîrjit, de parcă ar fi așteptat acea clipă pentru a folosi expresia în fața cuiva.

– Știu, incuviință Woodrow.

– Sărmana fată! Ce vîrstă avea? Nimica toată!

– Douăzeci și cinci.

„De unde știi asta?”

– În jur de, se grăbi el să adauge, pentru a crea ideea de incertitudine.

– Știu, încuviință Woodrow din nou.

– Ghita știe?

– Parțial.

– Ce dracu' facem acum? Nici măcar nu-și făcuse o carieră.

Ăștia erau porniți să-l dea afară la sfârșitul acestui tur. Dacă Tessa n-ar fi pierdut copilul, l-ar fi azvîrlit cît colo.

Sătul să stea în același loc, Coleridge se răsuci, deplasîndu-se în cealaltă parte a încăperii.

– Rosie a prins simbătă un păstrăv de aproape un kilogram, se scapă el acuzator. Ce părere ai de chestia asta?

Coleridge avea obiceiul de a încerca să cîștige timp cu diversiuni neașteptate.

– Splendid, murmură Woodrow îndatoritor.

– Tessa s-ar fi topit de plăcere să afle asta. Mereu spunea că Rosie își va reveni. Iar Rosie o adora.

– Sînt convins.

– Dar n-a vrut să mănînce din el, ia aminte. A trebuit să ținem amărîtul de pește toată săptămîna în apă ca să supraviețuiască, apoi, cînd a murit, l-am îngropat în grădină.

Ridicarea umerilor venea ca un semn că treceau din nou la lucruri serioase.

– Toată istoria asta are un substrat, Sandy. Al naibii de încurcat.

– Sînt conștient de asta.

– Rahatul acela de Pellegrin a telefonat deja și s-a răstit la mine că trebuie să limităm proporțiile dezastrului – *sir* Benjamin Pellegrin, marele mandarin de la Ministerul de Externe, cu însărcinări speciale în problemele africane și adversarul de moarte al lui Coleridge –, dar cum dracu' să le limitezi cînd nici nu știm ce-i cu blestemata asta de problemă? Cred că i-am stricat partida de tenis.

– Tessa a fost cu Bluhm vreme de patru zile și patru nopți înainte de a muri, spuse Woodrow, aruncînd o otheadă spre ușă, ca să se asigure că stătea încă închisă. Dacă tot e vorba de un

dezastru... Au fost la Loki, apoi la Turkana. Au împărțit o căsuță și Dumnezeu știe ce-au mai făcut împreună. I-a văzut o armată de oameni.

– Mulțumesc. Ți sînt foarte recunoscător. E exact ce-mi doream să aflu. Vîrîndu-și brusc mîinile în buzunarele pantalonilor fără genunchi, Coleridge umbla de colo-colo prin cameră.

– Și unde mama dracului e Bluhm asta acum?

– Îl caută și-n gaură de șarpe, așa mi s-a zis. Ultima oară, a fost văzut stînd alături de Tessa în automobilul de teren, la plecarea spre șantierul arheologic al lui Leakey.

Coleridge păși ca pe picioroange pînă la birou, se lăsă neglijent pe scaun, după care se rezemă de spătar cu mîinile răsfirate în lături.

– Așadar, majordomul e autorul, constată el. Bluhm a uitat toată educația primită, i-a ras pe cei doi și a luat capul lui Noah drept amintire, a rostogolit jeepul pe o parte, a încuiat ușile și a șters-o. Păi, sigur, n-am proceda și noi la fel? *Mama dracului!*

– Îl cunoști la fel de bine ca și mine.

– Ba nu. M-am ferit de el. Nu-mi plac vedetele de cinema cînd e vorba de acordarea ajutoarelor. Unde naiba a dispărut? Unde e?

În mintea lui Woodrow defilă o serie de imagini. Bluhm, africanul curtat de occidentali, un adevărat Apollo al recepțiilor din Nairobi, fermecător, spiritual, frumos. Bluhm și Tessa, alături, primind și făcîndu-i pe oaspeți fericiți, în vreme ce Justin, încîntarea debutantelor mai trecute, toarce satisfăcut, zîmbește și servește băuturile. Arnold Bluhm, medicul, cîndva erou al războiului din Algeria, aflat la tribuna Națiunilor Unite din sala de prelegeri, ținînd un discurs pe tema priorităților medicale în caz de dezastru. Bluhm, cînd petrecerea era pe sfîrșite, prăvălit pe un scaun și pîrînd pierdut și golit, iar tot ce merită știut despre el zăcea ascuns undeva, adînc în scoarța pămîntului.

– Sandy, nu m-a lăsat inima să-i trimit acasă, tocmai spunea Coleridge, cu glasul mai ferm al celui care și-a examinat conștiința și se simte împăcat cu sine. Am considerat că nu e cazul să ruinez cariera unui om, doar fiindcă soției îi plăcea să-și dea din cînd în cînd poalele peste cap. Trăim într-un nou mileniu. Oamenilor trebuie să li se îngăduie să-și croiască viața așa cum socotesc ei că e bine.

– Desigur.

– A desfășurat o activitate a naibii de bună la periferia orașului, indiferent ce-ar spune despre ea cine știe cine de pe la Clubul Muthaiga. S-ar putea să le fi dat peste nas băieților lui Moi, dar africanii care aveau un cuvînt de spus o iubeau pînă la ultimul.

– Fără îndoială, îl aprobă Woodrow.

– De acord, se vîrîse în chestia asta cu problemele dintre cele două sexe. Așa și trebuia. Dacă Africa ar fi dată pe mîna femeilor, s-ar putea ca lucrurile să se îndrepte.

Mildren intră fără să mai bată.

– Am primit telefon de la Serviciul de Protocol, domnule. Tocmai a fost adus cadavrul Tessei la morga spitalului și se solicită identificarea neîntîrziată. Iar agențiile de presă urlă în așteptarea unei declarații.

– Cum naiba au adus-o așa de repede la Nairobi?

– Cu avionul, spuse Woodrow, amintindu-și sugestia respingătoare a lui Wolfgang, referitoare la tăierea ei în bucăți pentru a încăpea în cală.

– Nu dăm nici o declarație pînă nu o identificăm, rosti Coleridge tăios.

Woodrow și Justin stăteau alături, ghemuiți pe bancheta rabatabilă a unei furgonete Volkswagen a Înaltei Comisii, o mașină cu geamuri fumurii. La volan era Livingstone, avîndu-l pe Jackson, un individ masiv din tribul Kikuyu, îngrămădit lîngă el pe bancheta din față, pentru cazul că ar fi fost nevoie de cineva cu mușchi zdraveni. Deși instalația de aer condiționat

mergea din plin, interiorul furgonetei amintea de un cuptor. Traficul din centru atinsese culmea aglomerației demente. Microbuze Matutu pline ochi înaintau turbate și claxonau în stînga și-n dreapta lor, scoțînd fum înecăcios și azvîrlînd în aer praf și mizerie. Livingstone se înscrise într-un sens giratoriu și trase în fața unui portal din piatră, în jurul căruia se aflau grupuri de bărbați și femei, într-o mișcare de du-te-vino, pîrînd să scandeze ceva. Luîndu-i drept demonstranți, lui Woodrow îi scăpă o exclamație de furie, apoi își dădu seama că erau îndoliați așteptînd să ia cadavrele acasă. Furgonete și mașini cu panglici roșii ca un cortegiu funerar stăteau parcate lîngă trotuar, în așteptare.

– Sandy, nu trebuie să mergi și tu. Serios, spuse Justin.

– Ba sigur că trebuie, răspunse cu noblețe fiul soldatului.

Un grup compact de polițiști și, după toate aparențele, cadre medicale, în halate albe, nu tocmai curate, așteptau pe scări pentru a-i întîmpina. Grija lor de căpetenie era să le facă pe plac. Un oarecare inspector Muramba se prezentă și, surîzînd încîntat, dădu mîna cu cei doi distinși domni de la Înalta Comisie Britanică. Un asiatic îmbrăcat cu un costum negru se prezentă drept medicul chirurg Banda Singh, la dispoziția lor. Țevile fixate pe tavan, deasupra capului, îi însoțiră cît ținu coridorul a cărui pardoseală din beton, umedă de picăturile ce cădeau de sus, era mărginită de lăzi de gunoi ce dădeau pe afară. „Țevile de apă alimentează frigiderele, își aduse aminte Woodrow, însă acestea nu funcționează, fiindcă e pană de curent, iar morga nu are generatoare proprii.” Doctorul Banda porni în frunte, dar Woodrow ar fi fost în stare să găsească și singur drumul. Dacă o luai la stînga, mirosul dispărea. La dreapta însă, era mai puternic. Latura nesimțitoare a personalității lui preluase din nou comanda. „Datoria unui soldat este să se afle aici, nu să simtă ceva. Datoria. De ce Tessa mă face mereu să mă gîndesc la datorie?” Se întrebă dacă exista vreo superstiție veche în legătură cu ceea ce pătesc aceia care aspiră să devină adulterini atunci cînd privesc cadavrele femeilor la care au jinduit. Ajunseră într-o sală

de primire neventilată, unde mirosul de moarte era pătrunzător și părea de-a dreptul lipicios.

O ușă din oțel avînd urme de rugină le stătea, închisă, în față și Banda bătut cu pumnul în ea cu gesturi poruncitoare, lăsîndu-se puțin pe spate și lovind de patru sau cinci ori la intervale calculate, de parcă ar fi folosit un cod. Scîrțîind, ușa se deschise pe jumătate, dînd la iveală fețele obosite, îngrijorate, ale trei tineri. La vederea medicului chirurg se traseră înapoi, parcă izbiți de ceva, și li îngăduiră să se strecoare pe lîngă ei, astfel că Woodrow, rămas în holul ce trăsnea, avu în față imaginea cumplită a dormitorului din școala cu internat, cedat morților de SIDA de toate vîrstele. Cadavrele uscate stăteau cîte două pe un raft. Alte cadavre zăceau pe podeaua dintre rafturi, unele îmbrăcate, altele, goale pușcă, așezate cu fața în sus sau pe o parte. Altele aveau genunchii strînși într-un inutil gest de autoapărare și bărbiile ridicate în aer, parcă în semn de protest. Deasupra lor, ca o negură agitată și nămolosă, atîrna un nor de muște, bîzîind la unison.

În centrul dormitorului, oprit pe intervalul de trecere dintre paturi, era targa semănînd cu o masă de călcat pe roți. Pe tăblia acestuia, o masă compactă de un alb arctic, alcătuită de cearșaful înfășurat, și două picioare monstruoase, pe jumătate umane, ce ieșeau în afară, amintindu-i lui Woodrow de papucii de casă imitînd picioarele palmate ale unei rațe, pe care el și Gloria li făcuseră cadou fiului lor Harry de Crăciunul trecut. O mină umflată reușise, nu se știe cum, să rămînă afară din cearșaf. Degetele erau acoperite cu un start închegat de sînge înnegrit, ceva mai gros la încheieturile degetelor. Vîrfurile degetelor erau de un albastru acvamarin. „Imaginați-vă de ce, domnule cancelar... Știți ce se întîmplă cu cadavrele pe o vreme ca asta?”

– Domnule Justin Quayle, vă rog, anunță doctorul Banda, cu aerul important al unui șef de ceremonie la o recepție regală.

– Vin cu tine, murmură Woodrow și, avîndu-l pe Justin alături, porni curajos înainte, la vreme ca să observe cum doctorul

Banda ridică pînza albă lăsînd la vedere capul Tessei, ca o caricatură grosolană. Falca inferioară era legată pe sub bărbie cu o cîrpă mizeră care fusese înfășurată pe după gît, unde atîrnase odată acel colier. Ca un om care se îneacă și se ridică pentru ultima oară pînă la luciul apei, împotriva voinței lui, Woodrow înregistrează restul: părul negru lipit de țeastă cu ajutorul vreunui pieptene. Obrajii umflați ca aceia ai unui heruvim care suflă în ceva. Ochii închiși și sprîncenele ridicate și gura rămasă deschisă strîmb într-o uimire, cu sîngele închegat înăuntru, de parcă toți dinții i-ar fi fost scoși în același timp. „*Tu?*” exclamă ea prostită, în timp ce fusese ucisă buzele formînd un *O* perfect. „*Voi?*” Dar cui i se adresa? La cine se holba, cu pleoapele albe, larg deschise?

– O cunoașteți pe această doamnă, domnule? Il întrebă inspectorul Muramba cu delicatețe pe Justin.

– Da. Da, sigur, mulțumesc, răspunse Justin, fiecare vorbă fiind atent cîntărită înainte de a fi rostită. E soția mea, Tessa. Sandy, trebuie să ne ocupăm de înmormîntarea ei. Ar fi dorit să fie îngropată în Africa. Cît de curînd posibil... E doar un copil. Nu are părinți. În afară de mine, nu mai avem cui să-i cerem părerea. Preferabil cît mai repede...

– Da, dar cred că asta depinde, într-o oarecare măsură, de poliție, spuse Woodrow cu glas răgușit și abia reuși să ajungă la un lavoar crăpat unde vomită gata să-i iasă și ochii din cap, în vreme ce Justin, curtenitor ca întotdeauna, stătea lîngă el și-l cuprinse pe după umăr, murmurînd condoleanțe.

Din sanctuarul mochetat al biroului privat, Mildren citiră și răs-picat către tînărul cu glas neutru de la celălalt capăt al firului:

„Înalta Comisie anunță cu regret moartea prin asasinare a doamnei Tessa Quayle, soția domnului Justin Quayle, prim-secretar al cancelariei. Doamna Quayle a murit pe malul lacului Turkana, în apropiere de Golful Allia. Șoferul ei, domnul Noah Katanga, a fost ucis, de asemenea. Ne vom

aminti mereu de doamna Quayle pentru devotamentul ei în slujba cauzei drepturilor femeilor din Africa, precum și pentru tinerețea și frumusețea ei. Dorim pe această cale să exprimăm adâncile noastre regrete soțului doamnei Quayle și numeroșilor ei prieteni. Drapelul Înaltei Comisii va fi coborât în bernă pînă la noi ordine. În holul de recepție al Înaltei Comisii se va instala o carte de condoleanțe.”

– Cînd veți difuza asta?

– Am și făcut-o, îi răspunse tînărul.

II

Familia Woodrow locuia într-o casă construită din piatră, cu ferestre ce imitau stilul Tudor, făcînd parte dintr-un grup de case coloniale, așezate în mijlocul unor grădini mari, tipic englezești, în suburbia privilegiată Muthaiga, situată pe un deal, la o aruncătură de băț de Clubul Muthaiga și de reședința Înaltului Comisar Britanic și de uriașele reședințe ale ambasadurilor unor țări de care, probabil, nici n-ai fi auzit decît dacă treceai pe străzile largi și atent supravegheate și zăreai plăcuțele cu numele lor plasate printre avertismentele în ki-swahili atenționînd asupra prezenței unor ciini periculoși. După explozia de la Ambasada S.U.A. din Nairobi, Ministerul de Externe înzestrase casele personalului, ale celor care aveau, cel puțin, gradul diplomatic al lui Woodrow, cu porți de intrare din fier ce nu puteau fi forțate, iar acestea erau păzite cu conștiinciozitate, zi și noapte, cu schimbul, de exuberanți membri ai tribului Baluhya și de prietenii și rudele lor. În jurul perimetrului grădinii, aceleași minți înfierbîntate construiseră un gard conectat la curent electric pe a cărui coamă fusese plasată sîrmă tăioasă ca briciul și reflectoare pentru depistarea intrușilor care luminau orbitor toată noaptea. În Muthaiga funcționează principii stricte în ceea ce privește protecția, dar și alte lucruri. Pînă și cele mai umile case au cioburi din sticlă încastate în coama gardurilor, iar cele aparținînd familiilor din clasa de mijloc au și sîrmă dintr-aceea tăioasă. Însă pentru membrii lumii diplomatice, pentru asigurarea liniștii lor, nici

mai mult nici mai puțin, decât porți din fier, garduri electrificate, senzori la ferestre și reflectoare pentru descurajarea intrușilor...

Casa familiei Woodrow avea parter, plus două etaje. Cele două etaje reprezentau ceea ce companiile de securitate numesc un spațiu absolut sigur, fiind protejate de un scut rabatabil din oțel la scara ce ducea la etajul unu, singura cheie în afara familiei fiind deținută de părinții lui Woodrow. Iar în apartamentul pentru oaspeți de la parter, pe care familia Woodrow îl numea „parterul inferior” sau demisol din cauza pantei dealului, exista o zonă-tampon pentru a-i feri pe membrii familiei de servitori. Acest apartament se compunea din două camere, ambele cu un aspect rece și zugrăvite în alb și, având drugii și grilaje de oțel la ferestre, îți amintea foarte mult de o închisoare. Însă Gloria, anticipând sosirea oaspetelui, le decorase cu trandafiri tăiați din grădină și cu o lampă de citit luată din camera de toaletă a lui Sandy, plus televizorul și radioul servitorilor, fiindcă avea să le prindă bine fără ele o vreme. Chiar și așa, casa nu era de *cinci stele* – se confesase ea prietenei ei intime, Elena, o englezoaică, soția unui funcționar de la Națiunile Unite, un grec cu palme pufoase – dar sârmanul va putea măcar să stea singur, lucru de care *are nevoie* orice om care pierde pe cineva drag, și chiar Gloria se simțise *la fel* atunci când Mami murise, dar bine, Tessa și Justin au avut... păi, sigur că au avut o căsătorie *lipsită de convenții*, dacă se putea spune așa, deși, dacă era după părerea Gloriei, ea nu se îndoiește nici o clipă că existaseră și sentimente în acea căsătorie, măcar din partea lui Justin, cu toate că din partea Tessei... „Sincer vorbind, Ela scumpo, doar Dumnezeu știe, fiindcă *noi* n-o să aflăm niciodată...”

La care Elena, divorțată de mai multe ori și pricepută să citească oamenii, în timp ce Gloria nu avea nici una dintre cele două calități, aruncase doar:

– Ei, atunci păzește-ți fundul, scumpo! Bărbații proaspăt văduvi pot fi uneori *foarte* libidinoși.

Gloria era una dintre soțiile de diplomați ce pot servi drept exemplu, care sînt hotărîte să vadă și partea bună a oricărui lucru. Dacă această parte bună nu era la vedere, izbucnea într-un hohot de rîs bine dispus și spunea: „Ei bine, uite unde am ajuns cu toții!” – ceea ce constituia o chemare ca de goarnă pentru ca toți cei interesați să se adune laolaltă și să înfrunte necazurile vieții fără a se plînge. Era ființa care rămăsese fidelă școlilor particulare care o formaseră și cărora le trimitea cu regularitate buletine unde descria progresele făcute, devorînd, în același timp, cu aviditate veștile din presă referitoare la fostele ei colege. Cu ocazia fiecărei aniversări a vreunei școli expedia cîte o telegramă de felicitare foarte vioaie sau, mai nou, mesaje spirituale prin e-mail, de obicei în versuri, fiindcă nu voia ca oamenii să uite că fusese cîștigătoarea premiului pentru poezie pe școală. Era atrăgătoare, fără a fi sofisticată și recunoscută pentru locvacitate, îndeosebi cînd nu prea erau multe de spus. Pe deasupra, mai avea și acel mers legănat, teribil de dizgrațios, care este adoptat de englezoaicele din clasa aristocrată.

Și totuși Gloria Woodrow nu era proastă din naștere. În urmă cu optsprezece ani, la Edinburgh University, fusese evaluată drept una dintre mințile cele mai luminate ale anului ei și se spunea despre ea că, dacă nu i-ar fi dedicat tot timpul lui Woodrow, ar fi obținut rezultate notabile la politologie și filozofie. Cu toate acestea, în intervalul scurs de atunci, căsătoria, maternitatea, sușurile și coborișurile vieții diplomatice acaparaseră locul ambițiilor pe care, probabil, le avusese cîndva. Uneori, spre întristarea mută a lui Woodrow, părea că ea își trimisese intelectul la culcare pentru a-și îndeplini mai bine rolul de soție. Însă el îi era, în același timp, recunoscător pentru sacrificiul făcut și pentru modul liniștitor în care ea nu reușise să-i pătrundă gîndurile intime, modelîndu-se în schimb fără a protesta pentru a nu sta în fața aspirațiilor lui.

– Cînd o să vreau să am viața mea, o să te anunț, îl asigură ea cînd, cuprins de una dintre crizele lui de vinovăție și plictiseală,

Woodrow o îndemnase stăruitor să obțină o diplomă, să se apuce de Drept sau de Medicină sau măcar să citească ceva, „pentru numele Domnului“.

– Dacă nu mă placi așa cum sînt, asta-i cu totul altă problemă, obișnuia Gloria să răspundă, împingînd cu abilitate nemulțumirea lui de la particular spre general.

– Ba da, te iubesc, *te iubesc așa cum ești!* protesta el, grăbindu-se să o îmbrățișeze.

Lucru pe care, mai mult sau mai puțin, îl credea și el însuși.

Justin deveni prizonierul secret al demisolului în seara aceleiași zile negre de luni, cînd îi fusese adusă vestea morții Tessei, la o oră cînd limuzinele de pe aleile reședințelor de ambasadori începeau să forăie și să vibreze în spatele porților din fier, înainte de a purcede spre localul ales pentru seară, ca și cum acesta ar fi reprezentat un colțișor misterios și celest. E Ziua Luptătorului Lumumba? Ziua Mardeka? Ziua Căderii Bastiliei? Nici o problemă: drapelul național se înalță în grădină, aspersoarele vor fi oprite, covorul roșu pentru primiri va fi întins, servitorii negri cu mănuși albe se vor agita cu tăvi și aperitive, la fel cum făceau și în vremurile coloniale pe care le dezaprobăm cu atîta pioșenie. Iar din cortul ridicat cu acest prilej de către gazdă se va revărsa muzica patriotică de rigoare.

Woodrow călători împreună cu Justin în furgoneta Volkswagen de culoare neagră. De la morga spitalului, Woodrow îl însoțise pînă la sediul poliției și-l asistase redactînd, cu mîna lui delicată de profesor universitar, o declarație privind identificarea cadavrului soției. Woodrow îi telefonase mai devreme Gloriei pentru a o anunța că, în funcție de traficul din oraș, va sosi cam peste cincisprezece minute cu *oaspetele special* „care va trebui să fie o vreme mai puțin vizibil și trebuie să ne asigurăm că așa se va întîmpla“, dar asta nu o împiedică pe Gloria să-i telefoneze urgent Elenei, formînd numărul în repetate rînduri pînă s-o găsească, pentru a discuta cu ea meniuri pentru cină – oare, sărmanului Justin îi plăcea peștele sau îl detesta, fiindcă ea

uitase, însă avea impresia că era *cam excentric* – „și, Doamne, Ela, despre ce Dumnezeu să discut cu el cît Sandy e plecat să apere pozițiile, iar eu rămîn cu nefericitul om ore și ore în șir? Vreau să spun că nici unul dintre subiectele *serioase* nu poate fi abordat.”

– Găsești tu ceva, nu te-ngrijora, dragă, o asigură Elena, nu tocmai amabilă.

Gloria își găsi însă timp să-i relateze Elenei despre apelurile telefonice *absolut agasante* pe care le primise din partea presei și despre altele la care refuzase să răspundă, preferînd să-l pună pe Juma, băiatul în casă din tribul Wakamba, să spună că domnul și doamna Woodrow sînt ocupați; numai că telefonase și un tînăr extraordinar de bine crescut de la *Telegraph* cu care s-ar fi simțit *extaziată* să vorbească, numai că Sandy a zis nu, sub nici un motiv.

– Poate o să vă scrie, scumpo, spuse Elena cu glas consolator.

Furgoneta Volkswagen cu geamuri fumurii opri pe aleea din fața casei, Woodrow sări vioi pentru a verifica dacă nu apăruseră deja ziaristii și, imediat după aceea, Gloria avu prilejul să-l vadă pe Justin văduvul, bărbatul care își pierduse soția și fiul sugăr în numai șase luni, Justin, soțul înșelat care nu avea să mai fie încornorat, Justin, îmbrăcat cu costumul ușor făcut pe comandă și cu privirea blîndă, lucruri atît de obișnuite în ceea ce-l privea, fugarul ei secret care avea să rămînă ascuns în apartamentul de la parter, care își scoase pălăria din pai cînd coborî pe ușa din spate cu spatele spre public – format din Livingstone, șoferul, Jackson, paza de corp și Juma, care se agita inutil, ca de obicei – cu o înclinare absentă a capului cu chip frumos și bronzat, cînd defilă pe lîngă ei, îndreptîndu-se către ușa principală. Ea îi văzu fața, întîi în umbră, apoi în lumina crepusculară, atît de efemeră. El se apropie de ea și-i spuse: „Bună seara, Gloria, sînteți foarte amabili că mă găzduiți”, iar asta cu o voce în care își pusese tot curajul, încît ei îi veni să plîngă, ceea ce, mai tîrziu, chiar făcu.

– Sîntem *foarte* bucuroși că putem face *ceva* să te ajutăm, dragul meu Justin, murmură ea, sărutîndu-l cu o tandrețe precaută. Și nu se știe nimic de Arnold, din cîte am înțeles, nu? N-a sunat nimeni cît erați pe drum?

– Îmi pare rău, draga mea, nici o vorbă. Stăm cu toții ca pe ghimpi, desigur.

„Îndură, gîndi ea. Se vede. Îndură ca un erou.“

Undeva, în fundal, Woodrow o anunță cu voce îndurerată că trebuia să mai rămînă la birou încă o oră, „bine, scumpo?“ Va suna, însă Gloria abia dacă se deranjă să-l asculte. „Ce, *el* a pierdut pe cineva?“ i se adresează ea în gînd, pe un ton usturător. Auzi ușile vehiculului trîntindu-se și Volkswagen-ul negru pleacă, însă nu-i acordă atenție. Era cu ochii pe Justin, paznicul și eroul ei tragic. Justin – și abia acum își dădu seama de asta – devenise victima acestei tragedii în aceeași măsură ca și Tessa, fiindcă Tessa murise, în vreme ce Justin va avea de îndurat un chin pe care îl va duce cu el pînă în mormînt. Obrajii îi deveniseră deja pămîntii, și-și schimbase pînă și mersul și felul de a privi lucrurile din jur. Justin trecu fără să arunce măcar o privire la una dintre mîndriile Gloriei, bordurile aleii pe care sădise plante erbacee, plantate conform îndrumărilor lui. Tot astfel trecu și pe lîngă *rhus* și prin dreptul celor doi arbori *malus* pe care îi primise de la el și pentru care refuzase să accepte bani. Fiindcă acesta era unul dintre *minunatele* lucruri care îl caracterizau pe Justin, și cu care Gloria nu reușise *niciodată* să se obișnuiască – iar asta îi povesti Elenei într-un rezumat kilometric –, faptul că el avea cunoștințe *vaste* în domeniul florilor și grădinilor. „Și vreau să zic, de unde Dumnezeu a căpătat o așa pasiune, Ela? De la mama lui, pesemne. Nu era, pe jumătate, Dudley? Da, *toată* familia Dudley era înnebunită după grădinărit, fac asta de secole. Fiindcă mă refer la acea știință clasică englezească, la *știința florilor*, Ela, nu la ceea ce citim noi frunzărind ziarele de duminică.

Conducîndu-și prețiosul oaspete pe trepte spre ușa principală, prin hol și jos, pe scara servitorilor, către demisol, Gloria îi oferi

turul celulei de închisoare ce avea să devină căminul lui pe durata sentinței: dulapul din placaj ușor scorjit „pentru a-ți așeza costumele, Justin“ – de ce Dumnezeu nu-i dăduse lui Ebediah încă cinci șilingi ca să-l și vopsească? – scrinul mâncat de cari pentru cămăși și șosete – cum de nu-i dăduse prin minte să-l câptușească?

Însă Justin era acela care, ca de obicei, trebuia să se scuze:

– Regret, dar nu prea am multe haine de pus înăuntru, Gloria. Casa mea e asediată de vânătorii de știri și sînt convins că Mustafa trebuie să fi scos receptorul din furcă. Sandy a fost amabil și mi-a zis că o să-mi împrumute tot ce am nevoie pînă se liniștesc lucrurile ca să-mi iau cîte ceva de acolo.

– Of, Justin, ce *proastă* sînt, exclamă Gloria, roșind.

Dar apoi, fie pentru că nu voia să-l lase singur, fie pentru că nu știa cum s-o facă, insistă să-i arate frigiderul vechi și respingător, plin ochi cu sticle cu apă minerală – de ce nu se gîndise pînă acum să schimbe garnitura îmbătrînită din cauciuc? – „și ai *aici* gheață, Justin, doar să ții puțin folia sub un jet de apă rece pentru a desface cuburile“ – și ceainicul electric din material plastic, pe care îl detestase dintotdeauna; și ibricul vârgat ca un bondar de la Ilfracombe, puțin crăpat, cu pliculețe de ceai Tetley; și cutia metalică uzată, cumpărată de la Huntley & Palmer's, în care se găseau biscuiți presărați cu zahăr, pentru cazul că el ar fi dorit să ronțâie ceva înainte de culcare, fiindcă Sandy așa făcea, deși i s-a recomandat să mai slăbească. Și, în sfîrșit – slavă Cerului că avea și ea ceva de bun-gust! – splendidul vas cu flori multicolore de gura-leului, pe care le crescuse ea însăși, pornind de la plantarea semințelor, după indicațiile lui Justin.

– Ei, asta e, acum o să te las să te mai liniștești, spuse ea, numai că, ajungînd la ușă, își dădu seama, spre rușinea ei, că încă nu rostise vorbele prin care să-și exprime compasiunea. Justin, dragul meu..., începu ea.

– Mulțumesc, Gloria, dar chiar nu este nevoie, îi frînă el elanul cu o fermitate neașteptată.

Frustrată de gestul de compătimire, Gloria se chinui să-și recapete aerul practic:

– Da, sigur, urci oricînd dorești, de acord, dragă? Cina e la opt, cel puțin teoretic. Un pătărel înainte, dacă simți nevoia... În rest, faci orice dorești. Sau poți să nu faci nimic. Doar *Dumnezeu* știe cînd o să se întoarcă Sandy.

După care urcă recunoscătoare spre dormitorul ei, făcu duș, se schimbă și se machie puțin, apoi verifică modul în care băieții ei își făceau temele. Potoliți de prezența morții în casă, ei lucrau silitori ori se prefăceau c-o fac.

– E groaznic de trist? întrebă Harry, cel mai mic dintre ei.

– Îl vei întîlni mîine. Te rog să te porți politicos și serios cu el. Mathilda o să vă pregătească hamburgerii. Să mîncăm în camera de joacă, nu în bucătărie, s-a înțeles?

O completare întîrziată îi țîșni de pe buze chiar înainte de a se fi gîndit să o rostească:

– E un domn foarte curajos și de treabă și trebuie să-l tratați cu *mare* respect.

Coborînd spre salon, rămase uimită văzîndu-l pe Justin înaintea ei. El acceptă un pahar sănătos de whisky cu sifon, ea își turnă un pahar de vin alb și se așeză pe un fotoliu, de fapt al lui Sandy, pe care acum și-l scosese din minte. Minute în șir – nu-și putu da seama cîte, timp real –, nici unul nu spuse o vorbă, însă tăcerea era o legătură pe care Gloria o simțea puternică pe măsură ce ținea mai mult. Justin își sorbi băutura, iar ea se simți ușurată observînd că nu vedea la el noul obicei al lui Sandy, de-a dreptul supărător, de a închide ochii și de a-și țuguia buzele, de parcă whiskyul i-ar fi fost oferit pentru a-l degusta. Cu paharul în mînă, Justin se apropie de fereastra pînă la podea și privi lung la grădina inundată de lumină – douăzeci de becuri de cîte 150 de wați conectate la generatorul electric propriu, a căror strălucire îi incendia jumătate din față.

– Probabil că așa gîndește toată lumea, remarcă el pe neașteptate, reluînd o discuție pe care încă nu o purtasera.

– Ce anume, dragul meu? Întrebă Gloria, nefiind sigură că i se adresase ei, dar punînd totuși întrebarea, deoarece el simțea nevoia de a vorbi cuiva.

– Că ai fost iubit fiind luat drept o persoană care, de fapt, nu ești. Că devii un soi de escroc. Un hoț de iubire.

Gloria nu avea habar dacă așa credeau toți, era convinsă că ei nu trebuia să creadă asta.

– *Dar nu ești nicidecum un escroc, Justin*, spuse ea apăsător. Ești unul dintre oamenii cei mai sinceri pe care i-am cunoscut și întotdeauna ai fost așa. Tessa te adora și așa se și cuvenea. A fost o fată foarte norocoasă.

„Iar cît privește *hoțul de iubire*, gîndi ea, ei bine, nu trebuie să fii detectiv ca să știi cine fura iubirea în *această* pereche!”

Justin nu răspunse acestei asigurări venite prea ușor, ori o făcu și nu o percepu ea și, vreme de o clipă, ea nu auzi decît reacția parcă în lanț a cîinilor care lătrau; era de ajuns ca unul să înceapă, iar ceilalți îl imitau, lătratul propagîndu-se de-a lungul întregii străzi a privilegiatilor.

– Ai fost întotdeauna *bun* cu ea, Justin, știi că așa stau lucrurile. Nu trebuie să te pedepsești pentru fapte pe care nu le-ai comis. Mulți procedează astfel cînd pierd pe cîte ceva și nu e cinstit față de ei înșiși. Am dreptate? I-ai fost credincios. Mereu, susținu ea cu tărie, prin aceasta dînd de înțeles că nu același lucru putea fi afirmat în privința Tessei.

Dar aluzia trecu neobservată, Gloria era convinsă: Justin era pe punctul de a vorbi despre nenorocitul de Arnold Bluhm cînd, spre iritarea ei, auzi clinchetul cheilor soțului în ușă și-și dădu seama că vraja fusese spulberată.

– Justin, prietene, cum îți merge? strigă Woodrow, turîndu-și neobișnuit de puțin vin în pahar, după care se lăsă greu pe canapea. Nu avem nici o veste, regret. Nici bună, nici rea. Nici un indiciu, nici un suspect, nimic deocamdată. Nici urmă de Arnold. Belgienii ne pun la dispoziție un elicopter, iar Londra, un altul. Bani, bani – blestemul nostru, al tuturor! Cu

toate astea, el e cetățean belgian, așa că, de ce nu?! Ce bine arăți, scumpo! Ce-avem la cină?

„A băut, gîndi Gloria dezgustată. Se preface că lucrează pînă tîrziu, dar stă în birou și bea, în timp ce eu mă țin de capul băieților ca să-și facă temele.“ Auzi un zgomot dinspre fereastră și constată, spre spaima ei, că Justin își făcuse curaj pentru a-și lua la revedere, speriat, fără îndoială, de modul direct în care vorbise soțul ei.

– N-avem nimic de mîncare? protestă Woodrow. Trebuie să te înzdrăvenești, bătrîne.

– Ești foarte amabil, dar nu am poftă de mîncare. Gloria, îți mulțumesc încă o dată! Sandy, noapte bună!

– Iar Pellegrin transmite mesaje de sprijin de la Londra. Întregul Minister de Externe e doborît de durere, zice el. Nu a vrut să vorbească în numele lui.

– Bernard a dovedit întotdeauna mult tact.

Gloria privi ușa închizîndu-se, auzi pașii lui coborînd treptele de beton, văzu paharul gol lăsat pe masa din bambus din apropierea ferestrei și, înspăimîntată preț de o secundă, crezu că nu-l va mai revedea vreodată.

Woodrow își mîncă porția stingaci, fără să o deguste ca de obicei. Gloria care, la fel ca și Justin, nu avea poftă de mîncare, avu timp să-l urmărească. Pășind pe vîrfuri neliniștit între unul și celălalt, Juma, băiatul în casă îl urmărea și el.

– Cum merg lucrurile? murmură Woodrow cu o tărăgănare de conspirator, controlîndu-și vocea și arătă către podea, pentru a o preveni să procedeze și ea la fel.

– Bine, zise ea, intrînd în jocul inițiat de el. Dacă ținem seama de situație. „Ce faci acolo, jos? se întrebă ea. Stai întins pe pat, flagelîndu-te pe întuneric? Ori privești prin grilaj spre grădină, vorbind cu duhul ei?”

– A apărut ceva semnificativ? tocmai întreba Woodrow, împiedicîndu-se ușor în ultimul cuvînt, dar reușind să păstreze discuția aluzivă din cauza lui Juma.

– Ce anume?

– În legătură cu iubirea noastră, zise el și, rînjind nerușinat, împunse cu degetul către begoniile ei și formă din buze *Bluhm*, clipă în care Juma se grăbi să aducă o carafă cu apă.

Gloria rămase trează ore în șir lîngă soțul ei care sforăia și, într-un tîrziu, închipuindu-și că aude zgomot de jos, se strecură pînă spre palier și privi afară pe fereastră. Pana de energie trecuse. Spre stele se înălța aura de culoare oranj a orașului. Însă în grădina luminată nu bîntuia nici Tessa și nici Justin. Se întoarse în cameră și-l găsi pe Harry dormind de-a curmezișul patului, ținîndu-și degetul mare în gură și un braț peste pieptul părintelui său.

* * *

Membrii familiei se treziră devreme, ca de obicei, însă Justin le-o luase înainte, deja îmbrăcat cu costumul boțit și umblînd de colo-colo. Arăta îmbujorat, socoti Gloria, puțin agitat, avînd prea multă culoare în obraji, ceea ce contrasta cu ochii lui căprui. Băieții îi strînseseră mîna, cu un aer grav, așa cum fuseseră dăscăliți, iar Justin le răspunse cu meticulozitate la salut.

– A, Sandy, da, bună dimineata! zise el imediat ce apărură și Woodrow. Dacă nu te superi, aș vrea să discutăm ceva.

Cei doi se retraseră către terasă.

– E vorba de casa mea, începu Justin de îndată ce rămaseră singuri.

– Casa de aici, bătrîne, sau cea din Londra? replică Woodrow, făcînd un efort inutil de a fi spiritual.

Iar Gloria, auzind fiecăare cuvînt prin trapa de servire ce dădea spre bucătărie, simți dorința să-i dea cu ceva în cap.

– Despre cea din Nairobi. Hîrțiile ei personale, scrisorile avocaților... Actele privind bunurile familiei ei... Documente care sînt de preț pentru amîndoi... Nu pot lăsa corespondența ei personală acolo pentru ca polițiștii kenieni să o jefuiască după cum le vine.

— Și ce soluție ai, bătrîne?

— Aș vrea să merg acolo. Imediat!

„Ce ferm! îl încurajă Gloria în gând. Ce hotărât, în ciuda a tot ce s-a întâmplat!“

— Dragul meu, imposibil! Ziariștii te vor mânca de viu.

— Nu cred că se va întâmpla chiar așa. Pot încerca să mă fotografieze, cel mult, după părerea mea. Ar putea striga după mine. Dacă nu le răspund, mai mult de atât nu vor îndrăzni. Am putea merge cît timp sînt plecați să se bărbierească.

Gloria cunoștea pe de rost atitudinea echivocă a soțului ei. Peste cîteva clipe, îl va suna pe Bernard Pellegrin. Așa procedează întotdeauna cînd simțea nevoia de a-l ocoli pe Porter Coleridge și de a obține răspunsul pe care voia să-l audă.

— Ascultă, îți spun eu cum facem, bătrîne! Ce-ar fi să-mi dai o listă cu ceea ce vrei și să i-o strecor eu, cumva, lui Mustafa, după care să aducă el totul aici?

„Tipic, gîndi Gloria cuprinsă de furie. Agită-te fără rost, trage de timp, caută soluția cea mai lesnicioasă de a scăpa de răspundere de fiecare dată.“

— Mustafa habar n-ar avea ce să aleagă, îl auzi ea pe Justin, la fel de ferm ca și mai devreme. Iar o listă nu i-ar sluji la nimic. Pînă și cele de cumpărături îl copleșesc. *Îi datorez asta, Sandy.* E o datorie de onoare și trebuie să o respect. Indiferent dacă tu vii cu mine sau nu.

„*Cîștigă numai cei care au clasă!*“ aplaudă Gloria în tăcere, de pe tușă. „*Bine jucat, asta da bărbat!*“ Dar chiar și așa, deși mintea îi rămînea deschisă la tot soiul de intuiții neașteptate, nu-i trecu prin cap că soțul ei ar fi avut motivele lui pentru a dori să viziteze casa Tessei.

* * *

Oamenii de presă nu se bărbiereau. Justin se înșela. Sau, dacă era așa, făceau asta pe peluzele din preajma locuinței lui

Justin, unde își petrecuseră noaptea în mașini închiriate, aruncînd resturi de mîncare în tufișurile de hortensii. Cîțiva vînzători, purtînd pantaloni vîrgați ca ai unchiului Sam și jobene, deschiseseră o tarabă de la care vindeau ceai. Alții coceau porumb pe cărbuni. Polițiști fără vlagă stăteau în jurul unui automobil de patrulare cam obosit, căscînd și fumînd. Șeful lor, un bărbat nemaipomenit de gras, cu o centură cenușie și lustruită și cu un Rolex de aur la mînă, stătea lăbărtat pe scaunul din dreapta cu ochii închiși. Era șapte și jumătate. Plafonul jos de nori ascundea orașul. O sumedenie de păsări negre își schimbau mereu locul pe firele aeriene, așteptînd momentul potrivit să se năpustească în jos pentru a se înfrupta din resturi.

– Conduci pînă dincolo de ei, apoi oprești, ordonă din partea din spate a furgonetei Woodrow, ca un adevărat fiu de soldat.

Stăteau la fel ca și în ziua precedentă: Livingstone și Jackson în față, iar Woodrow și Justin ghemuiți pe bancheta din spate. Volkswagen-ul negru avea plăcuțe de înmatriculare cu marca CD, dar fiecare al doilea automobil din Muthaiga avea așa ceva. Un ochi format ar fi depistat prefixul britanic la număr, dar nu se afla prin preajmă cineva atît de informat, astfel că nimeni nu manifestă vreun interes cînd Livingstone rulă calm, ieșind pe poartă și apoi urcă panta ușoară. Opri vehiculul fără a-l brusca și trase frîna de mînă.

– Jackson, dă-te jos, coboară dealul pînă la casa domnului Quayle. Cum îl cheamă pe portar? i se adresă el lui Justin.

– Omari, răspunse Justin.

– Spune-i lui Omari ca la apropierea furgonetei să deschidă porțile rapid și să le închidă imediat ce intrăm. Să stai cu el ca să fii sigur că face întocmai. Acum!

Parcă născut pentru a juca acest rol, Jackson coborî alene din vehicul, se întinse, își făcu de lucru cu centura și, în cele din urmă, porni legănîndu-se la vale către poarta din fier a casei lui Justin unde, sub ochii polițiștilor și ai ziaristilor i se alătură lui Omari.

— În regulă, să coborîm, îi ordonă Woodrow lui Livingstone. Foarte încet. Nu te grăbi.

Livingstone eliberă frîna de mînă și, cu motorul mergînd, lăsa furgoneta să coboare panta cu spatele pe drumul sinuos pînă cînd intră cu spatele pe aleea de acces spre poarta casei lui Justin. „Întoarce!“, gîndiră cei prezenți acolo. Dacă așa socotiseră, se lămuriră imediat, fiindcă, în următorul moment, Livingstone apăsă pînă la fund pedala de accelerație și porni cu viteză înapoi către poartă, făcîndu-i pe ziaristi să se zburătăcească speriați care încotro. Poarta se deschise brusc, o latură trasă de Omari și cealaltă de Jackson. Furgoneta intră, apoi poarta se închise. Aflat pe partea dinspre casă, Jackson urcă dintr-un salt în vehicul, în timp ce Livingstone îl făcu să ruleze restul de drum pînă la verandă, urcînd chiar două trepte și oprind la cîtiva centimetri de ușa principală pe care Mustafa, băiatul de casă, cu o intuiție exemplară, o deschise furtunos dinăuntru, iar Woodrow îl împinse pe Justin înainte, apoi îl urmă cu o săritură pînă în hol, închizînd ușa principală cu un bufnet.

* * *

Casa era cufundată în întuneric. Din respect pentru Tessa sau de teama vînătorilor de știri, personalul trăsese draperiile la ferestre. Cei trei, Justin, Woodrow și Mustafa, rămaseră în hol. Mustafa plîngea în tăcere. Woodrow îi recunoscuse fața boțită, strîmbătura care făcea să i se vadă dinții albi, lacrimile alunecîndu-i de-a curmezișul obrazilor, dîrele lor ajungînd pînă sub urechi. Justin îl cuprinsese pe Mustafa pe după umeri, liniștindu-l. Șocat de această demonstrație de afecțiune, prea puțin britanică, venită din partea lui Justin, Woodrow se simți de-a dreptul ofensat. Justin îl trase pe Mustafa la piept, astfel încît falca încleștată a lui Mustafa ajunse să se rezeme de umărul lui. Jenat, Woodrow își mută privirea de la ei. În pasaj, dinspre zona destinată servitorilor, începură să apară alte umbre: băiatul *shamba*, un

ugandez cu un singur braț, pătruns ilegal în Kenya, care îl ajuta pe Justin la grădinărit și al cărui nume îi scăpa mereu lui Woodrow, apoi o refugiată pătrunsă ilegal din sudul Sudanului, pe nume Esmeralda, care avea tot timpul necazuri din cauza bărbaților. Tessa nu putea rezista unei povești spuse printre sus-pine, după cum îi era greu să se supună reglementărilor locale. Uneori, casa lor semăna cu un cămin de refugiați africani de handicapați și oameni ajunși în pragul prăbușirii fizice și psihice. Woodrow discutase nu o dată în contradictoriu cu Justin pe această temă, însă se lovise de îndărătnicia lui ca de un zid. Doar Esmeralda nu plîngea. În schimb, avea pe chip acea expresie înlemnită pe care alții o interpretează greșit drept grosolanie sau indiferență. Woodrow știa că nu era vorba nici de una, nici de cealaltă. Era familiaritate. Așa este urzită viața *adevărată*, acesta era, de fapt, mesajul. Așa arătau durerea, ura și oamenii făcuți fărîme. Aceasta este viața de zi cu zi pe care o trăim de cînd ne-am născut, iar tu, Wazungu, nu o cunoști.

Împingîndu-l cu delicatețe pe Mustafa, Justin își împreună minile cu cele ale Esmeraldei, care își lipi tîmpla cu părul împletit de tîmpla lui. Woodrow trăi senzația că îi era îngăduit să asiste la o demonstrație de afecțiune pe care nu o cunoscuse nici măcar în vis. Oare Juma ar plînge la fel dacă cineva i-ar tăia gitul Gloriei? Pe naiba! Dar Ebediah? Dar noua cameristă a Gloriei, al cărei nume nici măcar nu-l știa? Justin îl strînse la piept pe grădinarul ugandez, îl mîngie pe obraz, apoi le întoarse tuturor spatele și se prinse cu mîna dreaptă de balustrada scării. Arătînd pentru o clipă ca un bătrîn, imagine ce nu avea să fie departe de adevăr peste cîțiva ani, se avîntă în sus pe trepte. Woodrow îl urmări topindu-se în semiîntunericul palierului și dispărînd în dormitorul în care nu pătrunsesese niciodată, cu toate că, în secret, și-l imaginase de nenumărate ori.

Constatînd că a rămas singur, Woodrow căută să-și găsească un loc, simțindu-se amenințat, senzație pe care o încercase de fiecare dată cînd pătrunsesese în casa ei: aceea de băiat de la țară

care a venit la oraș. „Dacă e cocteil, cum se face că nu-i cunosc pe oamenii aceștia? Ce cauză ni se cere să susținem în seara asta? În ce cameră se va afla ea? Unde-i Bluhm? Alături de ea, mai mult ca sigur. Ori în bucătărie, făcându-i pe servitori să se tăvălească de ris.“ Aducându-și aminte de scopul vizitei, Wo-odrow înaintă încet pe coridorul cufundat în semiîntuneric, spre ușa salonului. Era descuiată. Razele clar conturate ale soarelui de dimineată împungeau printre draperii, iluminând scuturile și măștile, precum și covorașele zdrențuite, țesute manual de paraplegici, cu care Tessa reușise să mai dea viață mobilierului dezolant pus la dispoziție de guvern. „Cum făcuse ca totul să devină fermecător cu ajutorul unor lucruri de nimic? Același semineu din cărămidă ca și al nostru, aceleași traverse din fier încastrate, maimuțărind grinzile din lemn ale veselei Anglii. Totul la fel ca la noi, dar mai mic, fiindcă familia Quayle nu are copii și se află cu un grad mai jos. Atunci de ce casa Tessei părea întotdeauna un cămin adevărat, în timp ce a noastră a rămas doar sora ei urtă și lipsită de imaginație?“

Ajunse în mijlocul încăperii și se opri, blocat de forța amintirii. „Aici am stat și i-am ținut o predică fiicei contesei, din apropierea acestei atrăgătoare mese cu intarsii la care, după cum spunea ea, mama ei ținuse foarte mult, în timp ce eu stringeam între degete spătarul acestui scaun din lemn satinat și făceam pe autoritarul, asemeni unui părinte din epoca victoriană. Tessa, stând acolo, în fața ferestrei, cu razele soarelui trecând direct prin rochia din bumbac. Oare, știa că mă adresam unei siluete dezgo-lite? Că doar privind-o însemna să-mi văd adevărindu-se visurile despre ea, fata mea de pe plajă, necunoscuta întâlnită în tren?“

– Am socotit că ar fi bine să trec pe aici, începu el cu glas hotărât.

– De ce crezi asta, Sandy? Întreabă ea.

Ora unsprezece dimineăța. Odată ședința cancelariei terminată, Justin trimis în siguranță la Kampala, ca să participe la o conferință inutilă cu durata de trei zile cu tema „Ajutoare și

Eficiență“. „Eu am sosit aici cu treburi oficiale, dar mi-am parcat mașina pe o stradă laterală, la fel ca orice amant ce se știe vinovat, care face vizite frumoasei soții a unui frate funcționar. Și, Dumnezeu, ce frumoasă e! Tinără, cu sîni fermi și bine conturați, care nu se clintesc. Cum de se îndură Justin să o scape din ochi? Tineri îi sînt și ochii cenușii, larg deschiși și furioși, la fel și surisul, prea înțelept pentru vîrsta ei.“ Woodrow nu-i poate vedea zîmbetul fiindcă ea e luminată din spate. Dar îl poate simți în vocea ei. Glasul acela studiat, șiret și ațîțător. Și-l putea reînvia în memorie în orice clipă. Tot astfel putea readuce în fața ochilor linia taliei și coapsele siluetei goale, fluiditatea înnebunitoare a mersului ei, nici nu era de mirare că ea și Justin s-au întîlnit – provin doar din aceeași sursă de exemplare pure – apariția aceleiași rase pure, despărțindu-i însă douăzeci de ani.

– Tess, vorbesc serios, situația nu mai poate continua astfel.

– Nu-mi spune Tess.

– De ce nu?

– Acest nume e rezervat.

„Pentru cine? se întreabă el. Pentru Bluhm sau petru vreun alt amant?“ Quayle nu i se adresa cu Tess. Nici Ghita, din cîte știa.

– Pur și simplu, nu se poate să te mai exprimi atît de liber. E vorba de părerile tale.

Iar apoi pasajul pe care îl pregătise dinainte, cel în care îi reamintește de îndatoririle de soție serioasă a unui diplomat aflat la post. Dar nu reușește nicicum să-l ducă pînă la capăt. Cuvîntul *îndatorire* o îmboldește să reacționeze.

– Sandy, *datoria* mea e Africa. A ta care e?

Woodrow rămîne uimit că trebuie să răspundă în nume personal.

– Față de țara mea, dacă-mi îngădui să fiu prețios... Ca și Justin, de altfel... Față de Minister și de șeful Misiunii. Asta te lămurește?

– Știi că nu. Nici pe departe. E *departe* de adevăr.

– De unde să știu eu asta?

– Eu mi-am închipuit că ai putea veni să discuți cu mine despre documentele zdrobitoare pe care ți le-am dat.

– Nu, Tessa, nu pentru asta. Am venit pentru a-ți cere să nu mai vorbești necontrolat despre neregulile comise de guvernul lui Moi în fața oricărui Tom, Dick sau Harry din Nairobi. Mă aflu aici ca să te rog să devii o membră a echipei, în loc să... hmm, du singură fraza pînă la capăt! Încheie el răutăcios.

„I-aș fi vorbit astfel dacă aș fi știut că era însărcinată? Poate că nu chiar atît de direct. Dar, oricum, aș fi discutat cu ea. Puteam bănuî că e însărcinată cînd încercam să-i studiez silueta goală? Nu. O doream dincolo de orice, așa cum își dăduse și ea seama după glasul meu gîuit și rigiditatea mișcărilor mele.“

– Prin urmare, vrei să spui că le-ai citit? Întreabă ea, agățîndu-se cu încăpăținare de problema documentelor. O să-mi declari peste o clipă că nu ți-ai găsit timp.

– Sigur. Le-am citit.

– Și ce concluzie ai tras după ce le-ai citit, Sandy?

– N-am aflat ceva ce nu știam și nu pot face nimic în legătură cu asta.

– Uite, Sandy, asta e o atitudine negativă! Ba mai grav: e lipsă de curaj. *De ce* nu poți face nimic?

Woodrow, detestîndu-se pentru ceea ce afirmă:

– Fiindcă noi sîntem diplomați, Tessa, nu polițiști. Guvernul Moi e corupt peste măsură, așa afirmi. Nici nu m-am îndoit vreodată de asta. Populația moare de SIDA, țara e ruinată financiar, nu există nici un colțișor, de la turism, faună, învățămînt, transporturi și terminînd cu comunicațiile, care să nu se prăbușească din cauza corupției, incompetenței și neglijenței. Bine ai remarcat... Miniștrii și funcționarii superiori deturneză camioane întregi cu alimente și medicamente destinate refugiaților care mor de foame, uneori cu complicitatea angajaților agențiilor de ajutorare, afirmi tu. Sigur că da. Cheltuielile pentru ocrotirea sănătății se ridică la cîțiva dolari pe cap de locuitor, iar asta e valabil înainte ca toți cei din capul listei și pînă la ultimul să-și fi

luat partea. Poliția maltratează în mod invariabil pe oricine se dovedește îndeajuns de lipsit de înțelepciune să aducă aceste chestiuni în atenția publicului. De asemenea, adevărat. Le-ai studiat metodele. Folosesc tortura cu apă, zici tu. Îi udă, apoi îi bat, ceea ce reduce semnele vizibile. Ai dreptate. Așa procedează. Nu aleg defel. Iar noi nu protestăm. Își închiriază propriile arme bandelor ucigașe cu care sînt în relații amicale, pentru a le fi înapoiate în zori, altfel nu-și capătă înapoi garanția. Înalta Comisie împărtășește dezgustul tău, dar tot nu protestează. De ce? Fiindcă sîntem aici, slavă cerului, să reprezentăm țara noastră, nu pe a lor. Avem în Kenya treizeci și cinci de mii de britanici indigenizați, a căror viață nesigură depinde de capriciile președintelui Moi. Înalta Comisie nu are sarcina de a le face viața mai grea decît este deja.

– Iar tu trebuie să reprezinți interesele britanice, îi reamintește ea în glumă.

– Acesta nu este un păcat, Tessa, o pune el la punct, străduindu-se să smulgă cu forța din cîmpul vizual umbra sinilor ei, ce se întrezăresc prin fibrele rochiei. Comerțul nu e un păcat. Tranzacțiile comerciale cu țările înapoiate nu reprezintă un păcat. În realitate, le ajută să se dezvolte. Face posibilă reforma. Tipul de reformă pe care îl dorim noi. Le aduce în lumea modernă. Ne permite *nouă* să le ajutăm. Cum putem ajuta o țară săracă dacă nu sîntem noi înșine bogați?

– Prostii.

– *Poftim?*

– Astea sînt prostiile înșelătoare, pompoase, cu pretenții de sinceritate, promovate de Ministerul de Externe, dacă vrei o caracterizare completă, demnă de neprețuitul Pellegrin în persoană. Comerțul nu-i face nicidecum mai bogați pe cei săraci. Așa se cumpără funcționarii guvernamentali și se deschid conturi în bănci elvețiene.

– Te contrazic cu toată tăria...

Ea îl întrerupe fără menajamente:

– Atunci e un dosar oarecare și fă-l uitat! Bine? Deocamdată nu întreprindem nici o acțiune, semnat Sandy. Grozav. Mama democrațiilor se dovedește, încă o dată, de o ipocrizie desăvârșită, propovăduind libertatea și drepturile omului pentru toți, numai pentru că ea speră să scoată un ban și din asta.

– Nu-i deloc adevărat! Băieții lui Moi sînt niște ticăloși, iar bătrînul mai are cîțiva ani la conducere. Însă la orizont se întrevăd lucruri bune. O vorbă strecurată la urechea cui trebuie sau o abținere colectivă a națiunilor de a mai oferi ajutoare – diplomatie discretă – fiecare își atinge efectul. Iar Richard Leakey ajunge să fie numit membru al cabinetului pentru a pune stavilă corupției și a da asigurări țărilor finanțatoare că pot reîncepe, fără a-i mai îmbogăți pe escrocii lui Moi.

Începe să vorbească la fel ca o telegramă de îndrumare, și-și dă seama de asta. Ba, mai grav, știe și ea asta, lucru scos în evidență de un căscat ostentativ.

– S-ar putea ca țara asta să nu aibă un prezent prea fericit, dar are un viitor mare, încheie el brav.

Și așteaptă un gest de întîmpinare din partea ei, drept confirmare că se îndreaptă amîndoi către un armistițiu chinuit.

„Dar Tessa, își aduce el aminte prea tîrziu, la fel ca și prietena ei, Ghita, nu știe ce e acela compromisul. Amîndouă sînt prea tinere ca să creadă că adevărul poate fi atît de simplu.“

– Documentul pe care ți l-am prezentat îți pune la dispoziție nume și numere de conturi bancare, insistă ea fără milă. Sînt identificați și incriminați miniștri. Acesta n-ar putea constitui un cuvînt la urechea cui trebuie? Sau au surzit cu toții?

– Tessa...

Ea se îndepărtează, iar el a venit pînă aici ca să fie mai aproape de ea.

– Sandy...

– Înteleg ce vrei să spui. Te aud. Dar, pentru numele lui Dumnezeu – în numele rațiunii –, doar nu vorbești serios cînd sugerezi ca guvernatorul Maiestății Sale, în persoana lui Bernard Pellegrin,

să organizeze o vânătoare de vrăjitoare împotriva miniștrilor numiți ai guvernului kenyan! Vreau să spun, Doamne! e ca și cum noi, britanicii, am fi incoruptibili. Înaltul Comisar kenyan din Londra are dreptul să ne spună *nouă* să facem curățenie *în propria noastră ogradă*?

– Asta-i o scuză ieftină, și tu știi asta! explodează Tessa, fulgerându-l cu privirea.

Woodrow nu-l luase în calcul pe Mustafa. Acesta intră tăcut, aplecat. Întîi, cu mare precizie, așază o măsuță pe covor, la jumătatea distanței dintre ei, apoi o tavă cu o cafetieră, amîndouă din argint, și coșulețul din argint al mamei Tessei, plin cu prăjituri din aluat fraged. Iar întreruperea evident că stimulează atotputernicul simț teatral al Tessei, fiindcă ea îngenunchează, păstrîndu-și spatele drept, cu umerii înălțați, făcînd materialul rochiei să se întindă peste sîni, timp în care își presară frazele cu întrebări amuzant-întepătoare în legătură cu preferințele lui în materie de cafea.

– Parcă o bei neagră, Sandy, sau vrei și o picătură de frișcă – ori am uitat? Întreabă ea mimînd amabilitatea.

„*Așa e viața fariseică pe care o ducem, pare ea să-i comunice. Un continent piere în fața noastră, iar noi stăm aici în picioare sau în genunchi și bem cafea de pe o tavă de argint, în vreme ce, pe stradă, copiii plîng de foame, bolnavii mor, iar politicienii ticăloșiți ruinează națiunea care a fost păcălită pentru a-i alege.*”

– O vânătoare de vrăjitoare – fiindcă tot ai adus vorba – ar fi un început excelent. Rostiți-le numele, faceți-i de rușine, tăiați-le capetele și puneți-le în pari la porțile orașului, zic eu. Necazul e că nu merge. Aceeași listă a rușinii se publică anual în ziarele din Nairobi și aceiași politicieni apar de fiecare dată. Nimeni nu e destituit, nimeni nu e trimis în judecată.

Tessa li întinde o ceașcă, rotindu-se pe genunchi pentru a ajunge la el.

– Dar asta nu te tulbură, nu-i așa? Ești apărătorul acestui *status-quo*. E o hotărîre pe care ai luat-o singur. Nu ți-a impus-o nimeni. Tu ai ales! Tu, Sandy! Într-o zi te-ai privit în oglindă și ai socotit: „Salut, de aici înainte o să tratez lumea așa cum este. O să obțin condițiile cele mai avantajoase pentru Anglia și se va chema că-mi fac datoria. N-are importanță că îndeplinirea acestei îndatoriri e sinonimă cu supraviețuirea cîtorva dintre cele mai detestabile guverne din lume. O voi face oricum.”

Îi oferă zahăr. El refuză cu un gest mut.

– Prin urmare, regret, dar nu putem cădea de acord, așa e? Eu vreau să strig în gura mare. Tu vrei să-mi vîr capul în nisip alături de tine. Îndatorirea femeii înseamnă fuga de răspundere a unui bărbat. Ce alte noutăți mai ai?

– Iar Justin? întreabă Woodrow, jucîndu-și ultima carte, deja inutilă. El ce rol are în treaba asta aș vrea să știu?

Ea tresare, simțind capcana.

– Justin e Justin, îi răspunde ea cu precauție. El a ales, la fel și eu.

– Iar Bluhm e Bluhm, presupun, rostește Woodrow batjocoritor, împins de gelozie și furie să pronunțe numele pe care își promisese că nu-l va rosti cu nici un chip. Iar ea, evident, și-a jurat să nu-l audă. Grație unei amare discipline intime, ea reușește să-și țină buzele strînse, așteptînd ca el să se facă și mai tare de rîs. Bănuială pe care el, îndatoritor, o confirmă. Cu vîrf și îndesat.

– De exemplu, te-ai gîndit că aduci prejudicii carierei lui Justin? întreabă el cu un aer arogant.

– Asta-i motivul pentru care ai venit să discuți cu mine?

– În esență, da.

– Mă gîndeam că voiai să mă salvezi de mine însămi. Acum se dovedește că ai venit să-l salvezi pe Justin de mine. Ce gest cavaleresc din partea ta!

– Îmi închipuisem că interesele tale și ale lui Justin coincid.

Un hohot crispat, lipsit de umor, pe măsură ce furia revine în glasul ei... Numai că, spre deosebire de Woodrow, ea nu-și pierde cumpătul.

– Dumnezeuule, Sandy! Cred că ești singura persoană din Nairobi care își imaginează așa ceva!

Se ridică, semn că jocul s-a încheiat.

– Consider c-ai face mai bine să pleci. Altfel o să înceapă lumea să bîrfească despre noi. Vei afla cu ușurare că n-o să-ți mai trimit documente. Doar n-o să te silesc să uzezi tocătorul de hîrtie al Înaltului Comisar, nu? S-ar putea să pierzi punctele necesare pentru promovare.

Retrăind această scenă așa cum o revăzuse mereu în cele douăsprezece luni ce trecuseră de cînd se petrecuse, simțind din nou umilința, frustrarea și privirea ei disprețuitoare arzîndu-l în spate atunci cînd își luase rămas-bun, Woodrow deschise pe furiș un sertar mai îngust al mesei cu intarsii, la care mama ei ținuse atît de mult, și-și plimbă mîna prin el, strîngînd laolaltă tot ce găsi. „Am fost beat, am fost nebun,“ își zise el în încercarea disperată de a duce la bun sfîrșit această acțiune. „Tînjeam să fac ceva necugetat. Încercam să-mi prăbușesc acoperișul în cap, ca să pot vedea cerul limpede.“

Un petic de hîrtie, atît își dorea, în vreme ce umbla și scotocea agitat prin sertare și pe rafturi, o bucată de hîrtie bleu, aproape de nebăgat în seamă, din filele de birou cu însemnele regale pe ea, scrisă doar pe o parte, de propria-i mînă, declarînd lucruri de nespus în cuvinte care nu sînt deloc echivoce – nu spune: „Pe de o parte asta, dar pe de alta nu mai pot face nimic“ – semnat, nu cu S sau SW, ci Sandy, cu un scris citeț și foarte asemănător cu WOODROW, cu litere de tipar după aceea, pentru a demonstra întregii lumi și Tessei Quayle că, vreme de cinci minute demente petrecute în biroul său în aceeași seară, cu silueta ei dezgolită chinuindu-i încă memoria și cu un pahar mare de whisky destinat oaspeților, aflat lîngă cotul iubitei timide, un Sandy Woodrow, șef al cancelariei de la Înalta Comisie Britanică din Nairobi,

a comis o acțiune de o nebulie calculată, deliberată și fără de egal, riscîndu-și cariera, soția și copiii într-un efort sortit eșecului de a-și aduce viața mai aproape de sentimente.

Și, după ce scrisese ce scrisese, băgase scrisoarea respectivă în plicul cu însemnele regale și-l lipise după ce linsese partea gumată cu limba pe care rămăsese aroma de whisky. Caligrafiasse cu grijă numele destinatarului și – ignorînd toate glasurile interioare, de bun-simț, care îl îndemnau să mai aștepte o oră, o zi, o altă viață, să mai bea un pahar de scotch, să facă cerere de concediu pentru a pleca acasă sau, cel puțin, să trimită scrisoarea a doua zi dimineța, după ce a cugetat peste noapte dacă e cazul – o dusesse singur pînă în camera de poștă a Înaltei Comisii, unde un funcționar localnic, din tribul Kikuyu, pe nume Jomo, după marele luptător Kenyatta, fără să se deranjeze a întreba de ce ar trimite șeful cancelariei o scrisoare prin curier, mai ales dacă era adresată PERSONAL, către silueta goală a frumoasei soții a unui coleg și subordonat, o introdusese într-un sac pe care scria LOCAL NESECRET, rostind cîntat cu supușenie: „Noapte bună, domnule Woodrow“, în timp ce el ieșea.

* * *

Felicitări de Crăciun.

Invitații vechi marcate cu o cruce drept „nu“ cu scrisul Tessei. Altele, însemnate mai apăsător: „nici gînd“.

Ilustrate vechi de la Ghita cu urări de bine, înfățișînd păsări indiene.

O bucată de panglică, un dop de la o sticlă de vin, un teanc de cărți de vizită ale unor diplomați, ținute laolaltă de o clemă cu dinți.

Dar nu era nici o bucățică de foaie bleu cu însemnele Majestății Sale care să se încheie cu o mîzgălitură triumfătoare: „Te iubesc, te iubesc și te iubesc. Sandy.“

Woodrow se strecură iute de-a lungul ultimelor rafturi, deschizînd cărți la întîmplare, desfăcînd cutii cu fleacuri femeiești, recunoscîndu-se deja învins. „Liniștește-te, domnule“, își făcu el curaj, în timp ce se zbătea să transforme veștile proaste în vești bune. „De acord: nici o scrisoare. De ce ar mai exista o scrisoare? *La Tessa? După douăsprezece luni?* Pesemne c-a azvîrlit-o la coș chiar în ziua primirii. O femeie ca ea, cu care nu te poți abține să nu flirtezi, cu un soț pîmpălău, e curtată de cel puțin două ori pe lună. De trei ori! Zilnic!“ Transpira. În Africa sudoarea îl invadea ca un duș lipicios, apoi se usca. Rămase cu capul întins înainte, lăsînd torentul să-l învâluie, trăgînd cu urechea.

„Ce Dumnezeu face omul acela la etaj, umblînd tăcut de colo-colo? Spusese ceva despre hîrtii personale. Scrisori de la avocați. Ce hîrtii putea păstra ea la etaj care să fie prea personale pentru a rămîne la parter?“ Telefonul din salon suna. Țîrîrise neîntreput de cînd intraseră în casă, însă îl auzea abia acum. Ziarîști? Amanți? Cui îi păsa? Îl lăsă să sune. Revedea în minte planul etajului de la propria casă și îl aplica la cea de aici. Justin era în camera de deasupra, cum urcai, în stînga scării. Acolo se afla o cameră de toaletă și baia, plus dormitorul principal. Își aduse aminte că Tessa îi spusese că transformase camera de toaletă în cameră de lucru: „Nu numai bărbații își au propriul birlog, Sandy. Și noi, fetele, avem așa ceva,“ rostise ea provocator, ca și cum i-ar fi dat lecții de anatomie. Ritmul pașilor se schimbă. „Acum adună hîrțiile din diferite locuri. Ce anume? *Documente care sînt prețioase pentru amîndoi.* Și pentru mine“, gîndi Woodrow, amintindu-și îngrețoșat de propria-i neghiobie.

Constatînd că acum stătea la fereastra de unde se vedea grădina, trase draperia deoparte și văzu șirurile ordonate de tufe înflorite, mîndria „zilelor ușilor deschise“ oferite de Justin personalului din subordine, cînd le servea căpșuni cu frișcă și vin alb de la gheață, apoi le oferea o plimbare prin paradisul său. „Un an de grădinărit în Kenya face cît zece în Anglia,“ îi plăcea lui să susțină cînd își începea pelerinajele comice în jurul cancelariei,

întinzându-le flori fetelor și băieților. Era singurul subiect, dacă se gîdea bine, în legătură cu care îl auzise lăudându-se. Woodrow privi printre gene de-a lungul coamei dealului. Casa familiei Quayle nu era departe de a lui. După cum erau amplasate pe deal, noaptea fiecare dintre ei putea vedea luminile aprinse ale celeilalte case. Privirea i se fixă exact asupra ferestrei de la care privise adesea în această direcție. Dintr-o dată, se simți în pragul lacrimilor, ceea ce nu i se întîmplase pînă atunci. Simți părul ei pe față. Înota în ochii ei, percepînd parfumul ei și mirosul de iarbă dulce și încinsă, „pe care l-ai simțit cînd dansai cu ea de Crăciun, la Muthaiga Club și, cu totul întîmplător, nasul ți s-a atins de părul ei. Asta e din cauza draperiilor“, își dădu el seama, așteptînd ca lacrimile răsărite să se zvînte. „Au păstrat mirosul ei, iar eu stau lipit de ele.“ Dintr-un impuls neînțeles, prinse perdeaua cu ambele mîini, cîț pe ce să-și îngroape fața în ea.

– Îți mulțumesc, Sandy... Iartă-mă că te-am făcut să aștepți!

Se răsuci, îndepărtînd, în același timp, draperia. Înalt, Justin apăruse în prag, pârînd la fel de stînjenit cum se simțea și Woodrow și ținînd într-o mînă o geantă din piele, lungă, de culoare oranj, amintind de un cîmat, plină ochi și foarte scorojită, avînd ținte, colțare și încuietori, toate din alamă, la ambele capete.

– Ai rezolvat totul, bătrîne? Ți-ai îndeplinit datoria de onoare? întrebă Woodrow, luat prin surprindere, dar, ca orice bun diplomat, recăpătîndu-și farmecul pe dată. *Foarte bine*. Deci asta e... Și ai luat tot ce doreai – doar asta?

– Așa cred. Da. Pînă la un punct.

– Pari nesigur.

– Serios? Nu asta voiam să spun. Era a tatălui ei, explică el, făcînd un gest către geantă.

– Seamănă, mai curînd, cu geanta unui doctor ce se ocupă de avorturi, spuse Woodrow, încercînd să pară prietenos.

Întinse o mînă ca să-l ajute, dar Justin preferă să-și care singur comoara. Woodrow coborî la furgonetă, Justin urcă după el, așezîndu-se și ținînd un braț petrecut pe după geanta veche din

piele care avea și minere. Strigătele ziaristilor pătrunseră pînă la ei prin pereții subțiri:

– *Credeți că Bluhm a ucis-o, domnule Quayle?*

– *Hei, Justin, proprietarul ziarului oferă o avere...*

Din direcția casei, acoperind țîrîitul telefonului, lui Woodrow i se păru că aude un copil plîngînd și își dădu seama că era Mustafa.

III

La început, față de temerile lui Woodrow și ale Înaltului Comisar, prezentarea de către presă a asasinării Tessei se dovedi departe de a fi brutală. „Niște jigodii care se pricep ca nimeni alții să facă din țînțar armăsar,” remarcase precaut Coleridge, însă aceștia se arătară la fel de capabili să minimalizeze un subiect care putea deveni de scandal. În primele zile, așa au reacționat. Primele intervenții în presă sunau cam așa: „Soția trimisului britanic – ucisă cu cruzime de oameni ai tufișurilor“, iar această abordare directă, de la ziarele serioase și pînă la cele de scandal, se adresa unor cititori inteligenți, informîndu-i. Se insista asupra pericolelor cu care se confruntau cei ce lucrează în domeniul ajutoarelor umanitare în întreaga lume și apărură și articole de fond neiertătoare la adresa incapacității Națiunilor Unite de a-și proteja propriii angajați și la pierderile tot mai numeroase din rîndurile celor care aveau curajul să participe la acțiuni umanitare. Se vorbea insistent despre triburi nelegiuite care recăzuseră în canibalism, practicînd uciderile rituale, vrăjitoria și îngrozitorul negoț cu piei umane. Se făcu mult tapaj în legătură cu prezența bandelor rătăcitoare de imigranți ilegali din Sudan, Somalia și Ethiopia. Cu toate acestea, nu a transpirat absolut nimic despre faptul imposibil de negat că Tessa și Bluhm, în vîzul tuturor oaspeților și angajaților de la Oasis, dormiseră în aceeași căsuță în noaptea de dinaintea morții ei. Bluhm era descris drept un „funcționar de origine belgiană care se ocupa de

ajutoare“ – corect – „consultant pe probleme medicale al Națiunilor Unite“ – eronat – „expert în boli tropicale“ – eronat – și se exprima temerea că fusese răpit de către ucigași pentru a storce vreo răscumpărare sau pentru a fi omorât.

Legătura dintre experimentatul doctor Arnold Bluhm și frumoasa și tânăra lui însoțitoare era descrisă ca fiind devotament, colaborare în cadrul acțiunilor umanitare. Și asta a fost tot. Noah ajunsă să fie menționat doar la ediția a doua, după care trecu în uitare, murind pentru a doua oară. Uciderea de negri, după cum știe orice ucenic de pe Fleet Street, nu reprezintă o știre importantă, însă o decapitare merita amintită. Întreaga atenție neierțătoare era îndreptată asupra Tessei, fata din înalta societate, devenită jurist la Oxbridge, o adevărată prințesă Diana a săracilor Africii, Maica Teresa a ghetourilor din Nairobi, îngerul Organizației Mondiale a Alimentației, cea căreia îi pasă de cei din jur. Un articol de fond din *Guardian* insista mult asupra faptului că femeia-diplomat [sic!] a noului mileniu își găsise moartea în apropierea leagănului omenirii descoperit de Leakey și, de aici, ajungea la tulburătoarea morală că, deși atitudinile rasiale se mai pot schimba, nu sîntem în stare să stăvilim insondabilele izvoare ale sălbăticiiei care se găsesc în adîncul sufletului fiecărui om. Articolul își pierduse din forță din cauza unui corector ce nu cunoștea defel continentul african și mutase asasinarea Tessei pe malurile lacului Tanganyika, în loc de Turkana.

Ziarele publicaseră din belșug fotografii ale ei. Tessa, copilășul zîmbitor în brațele tatălui ei, pe vremea cînd onoratul judecător era doar un umil avocat pledant, chinuindu-se să supraviețuiască cu jumătate de milion pe an. Tessa, la zece ani, cu codițe și costum de călărie, la școala particulară rezervată fetelor din familii bogate, avînd un ponei ascultător în fundal. (Deși mama ei fusese contesă de origine italiană, observa redactorul cu o nuanță de aprobare, părinții, în înțelepciunea lor, hotărîseră să ofere fetei o educație tipic britanică.) Tessa, „fata de aur“ ajunsă la adolescență, în bikini, cu gîtul, la acea dată, neatins,

frumos pus în evidență de priceperea editorului de fotografie. Tessa, avînd pe cap o tocă așezată puțin șmecherește, cu robă academică și cu minijupă. Tessa în straiile grotești purtate de avocații pledanți britanici, călcînd pe urmele tatălui ei. Tessa, în ziua căsătoriei cu Justin, bătrîiorul absolvent de la Eton, arborînd zîmbetul și mai lipsit de tinerețe al celor ce au trecut pe acolo.

Față de Justin, presa manifestă o rezervă neobișnuită, pe de o parte, fiindcă nimeni nu dorea să adauge vreun element care să pîngărească imaginea sclipitoare a eroinei momentului, iar, pe de alta, fiindcă aveau extrem de puține lucruri de spus despre el. Justin era unul dintre „funcționarii credincioși ai Organizației Mondiale a Alimentației, situat la mijlocul ierarhiei” – a se citi „hîrțogar” – multă vreme burlac, „avînd tradiție diplomatică în familie” și care, înainte de a se căsători, servise drapelul britanic în cîteva dintre cele mai nefericite puncte fierbinți ale planetei, printre care Aden și Beirut. Colegii își aminteau cu un aer amabil de sîngele-rece dovedit de el în momente de criză. În Nairobi condusesese o „conferință internațională pe teme tehnice legate de ajutoare”. Nimeni nu a folosit sintagma „țară înapoiată”. Ca un aspect oarecum comic, se vădi că exista o mulțime de fotografii ale lui, făcute fie înainte de căsătorie, fie după. Un „instantaneu de familie” înfățișa un tînăr cu o figură întunecată, un introvertit care încă de atunci părea marcat implacabil să rămînă văduv foarte de timpuriu. Fusese extrasă, după cum se confesă Justin la insistențele gazdei sale, dintr-o fotografie de grup a echipei de rugby de la Eton.

– Justin, n-am știut că ai jucat rugby! Ce curajos din partea ta, exclamă Gloria, a cărei sarcină autoimpusă în fiecare dimineață era ca, după micul dejun, să-i prezinte scrisorile de condoleanțe și extrasele din ziare trimise de Înalta Comisie.

– N-a fost vorba de nici un curaj, îi răspunse el într-una dintre sclipirile lui de spirit care îi plăceau atît de mult Gloriei. Am fost luat cu arcanul și băgat în echipă de o brută de șef de clasă, care își închipuia că nu deveneam bărbați decît dacă ne băteam

pentru o minge, gata să fim făcuți bucăți. Școala nu trebuia să pună fotografia aceea la dispoziția presei.

Apoi, răcorit:

– Îți rămân recunoscător, Gloria.

Ca în cazul celorlalte probleme, îi dădu raportul Elenei: pentru băutură și mâncare și pentru celula sa de închisoare; pentru aparițiile lor împreună în grădină și scurtele seminarii privind îngrijirea florilor – Justin se arăta extrem de măgulitor în legătură cu *alyssum*-ul și florile albe și violacee ale acestuia pe care ea le convinsese în cele din urmă să se întindă pe sub arborele *bombax*; pentru ajutor în rezolvarea detaliilor referitoare la apropiata înmormântare, inclusiv deplasarea cu Jackson pentru a vedea locul mormintului și casa unde avea să se țină slujba, fiindcă Justin, în urma unui ordin venit de la Londra, trebuia să rămână ascuns pînă se termina toată vînzoleala și scandalul. O scrisoare în acest sens, sosită prin fax de la Ministerul de Externe, adresată lui la Înalta Comisie și semnată „Alison Landsbury, șef Serviciu Personal” produsese un efect aproape violent din partea Gloriei. Mai tîrziu, nu reuși să-și aducă aminte de vreo ocazie în care să-și fi pierdut firea în așa fel.

– Justin, este *scandalos* cum te tratează! „Predați cheile casei dumneavoastră pînă se întreprind măsurile necesare de către autorități.” Dumnezeule mare! *Care autorități?* Cele kenyene? Sau polițiștii de la Scotland Yard, care nici măcar pînă acum nu s-au deranjat să te caute?

– Gloria, dar eu *am fost* deja acasă, insistă Justin în efortul de a o mai liniști. De ce să port o luptă care e deja cîștigată? Cei de la cimitir ne primesc?

– La ora două și jumătate. Trebuie să ajungem la Salonul de Pompe Funebre Lee la două. Anunțul se va publica mîine în ziare.

– Va fi înmormîntată alături de Garth – fiul lui care murise, botezat astfel după tatăl Tessei, judecătorul.

– Cît de aproape se va putea, dragul meu. Sub același palisandru. Lîngă un băiețel african.

– Ești prea bună, îi spuse el pentru a nu știu cîta oară și, fără să mai scoată o vorbă, se ridică și plecă spre demisol, unde îl aștepta geanta din piele.

Geanta îi servea drept consolare. Gloria îl surprinsese de două ori pe furiș printre barele de la fereastra ce dădea spre grădină, așezat neclintit pe pat, cu capul prins între palme și cu geanta la picioare, privind-o fix. Convingerea ei secretă – împărtășită și de Elena – era că în ea se aflau scrisorile de dragoste de la Bluhm. El le salvase de ochi iscoditori – iar asta nu grație lui Sandy – și aștepta pînă va deveni suficient de tare pentru a decide dacă era cazul să le citească ori să le ardă. Elena o aproba, deși credea că Tessa fusese o femeiușcă proastă dacă le păstrase. „Motoul meu este: citește-le și dă-le foc, dragă!” Observînd lipsa de dorință a lui Justin de a se îndepărta de camera lui din teama de a nu lăsa geanta nesupravegheată, Gloria îi sugeră să o ducă în pivnița de vinuri care, avînd un grilaj din fier drept ușa, se încadra perfect în atmosfera sumbră, ca de închisoare, a demisolului.

– Și o să păstrezi tu cheia, Justin, spusese ea, încredințîndu-i-o cu un gest mîrinimos. Iar cînd Sandy o să vrea o sticlă, va trebui să vină să ți-o ceară. În felul acesta, poate că o să bea mai puțin.

* * *

Treptat, pe măsură ce titlurile din ziare se succedau, Woodrow și Coleridge erau aproape convinși că reușiseră să stăvilească puhoiul de vești scandaloase. Fie că Wolfgang îi determinase pe oaspeții și pe oamenii lui să-și țină gura, fie că presa era atît de obsedată de scena crimei, încît nimeni nu-și bătuse capul să facă investigații la Oasis, își spuseră ei într-o discuție. Coleridge li se adresase personal veteranilor strînși la Muthaiga Club invitîndu-i, în numele solidarității anglo-kenyene, să stăvilească orice bîrfe. Woodrow ținuse o predică similară personalului Înaltei

Comisii. „Indiferent ce am crede în sinea noastră, nu trebuie să facem nimic pentru a ațîța vîlvătaia“, îi sfătuisese el, iar vorbele lui înțelepte, rostite cu convingere, avuseseră efect.

Însă totul nu fusese decît o iluzie, așa după cum, gîndind la rece, Woodrow știuse încă de la început. Tocmai cînd reporterii o lăsaseră mai moale, un cotidian belgian publică un articol pe prima pagină, acuzîndu-i pe Tessa și pe Bluhm de „o legătură pasională“, prezentînd o fotocopie după registrul de evidență de la Oasis și relatări ale unor martori oculari în legătură cu amanții care luaseră masa în mare intimitate în ajunul asasinării Tessei. Ziarele britanice de duminică avură o zi de triumf: Bluhm devenise peste noapte o figură detestată, pe care toți cei de pe Fleet Street o puteau bîlăcări cum doreau. Pînă în acel moment, el fusese doctorul Arnold Bluhm, de origine congoleză, fiul adoptiv al unui cuplu bogat cu afaceri în domeniul mineritului; își primise educația la Kinshasa, Bruxelles și Sorbona, era călugărul tămăduitor, cunoscător al zonelor de război și altruistul vindecător din Alger. De atunci încolo devenise Bluhm-seducătorul, Bluhm-adulterinul, Bluhm-maniacul. Pe pagina a treia, un articol ce îi enumera pe doctorii ucigași de-a lungul veacurilor era însoțit de fotografiile foarte asemănătoare ale lui Bluhm și O.J. Simpson, sub care apărea întrebarea plină de subînțeles: „Care dintre gemeni este Doctorul?“ Dacă ai fi citit numai astfel de ziare, l-ai fi considerat pe Bluhm drept modelul ucigașului negru. El o ademenise pe soția unui alb, îi tăiasese gîtul, îl decapitase pe șofer și fugise în pustie să-și caute o nouă pradă, aidoma acelor negri murdari, atunci cînd recad în primitivism. Pentru a face comparația și mai explicită, modificaseră fotografia, înfățișîndu-l fără barbă.

Gloria se străduise toată ziua să-l ferească pe Justin de asemenea vești negre, temîndu-se că asta l-ar fi doborît. Însă el insista să vadă totul, oricît de respingător ar fi fost. Și astfel, la căderea serii și înainte de revenirea lui Woodrow, ea îl chemă la un pahar de whisky și, cu inima îndoită, îi prezentă întreaga

mizerie. Când pătrunse în spațiul ca de închisoare, descoperi revoltată că fiul ei Harry stătea în fața lui Justin la masa descleiată din lemn de pin, amândoi încruntați și concentrați asupra unei table de șah. Se simți cuprinsă de un val de gelozie.

– Harry, scumpule, e *total* lipsit de politețe să-l sîci pe domnul Quayle ca să joace șah cu tine, cînd...

Dar Justin interveni înainte ca ea să fi apucat să termine fraza:

– Gloria, fiul tău are o minte extrem de vicleană, o asigură el. Sandy va trebui să se ferească, te rog să mă crezi.

După ce luă pachetul cu extrase din ziare, se așeză apatic pe pat și răsfoi peticele de hîrtie.

– Arnold cunoaște foarte bine prejudecățile care ne mîină, să știi. Dacă mai e în viață, lucrurile astea nu-l vor surprinde. Dacă nu, nu se va sinchisi, corect?

Însă presa mai păstra în mîinecă încă o lovitură, și mai uci-gătoare, pe care Gloria n-ar fi reușit să o anticipeze nici în vi-surile ei cele mai sumbre și pesimiste.

* * *

Dintre zecile de buletine informative independente la care era abonată Înalta Comisie – ziare locale pline de culoare, scrise de oameni sub nume de împrumut și tipărite pe ascuns –, unul anume dovedise o uimitoare capacitate de supraviețuire. Se numea, nici mai mult nici mai puțin decît *Africa Corrupt*¹, iar politica lui, dacă pornirile care îl animau puteau fi numite astfel, era de a răscoli în gunoaie, indiferent de rasă, culoare a pielii, adevăr sau consecințele acestuia. Fițiica aceea era scrisă cu aceeași dezinvoltură, fie că scotea la lumină acte de ticăloșie făptuite de miniștrii și funcționarii superiori ai administrației Moi, fie că expunea „șperțuiala, corupția și stilul de viață

---

¹ Corupta Africa (engl., n.tr.).

porcească în lux“ al funcționarilor care lucrau pentru organizațiile de ajutorare.

Însă buletinul informativ respectiv – cunoscut, după aceea, sub numele de *Articolul 64* – nu-și îndrepta atenția asupra nici unui dintre aceste aspecte. Era tipărit pe ambele părți ale unei singure file de un roz șocant, avînd suprafața de aproape un metru pătrat. Împăturit atent, încăpea comod în buzunarul hainei. Chenarul negru și gros dădea de înțeles că editorii anonimi ai Articolului 64 se aflau în doliu. Titlul era alcătuit dintr-un singur cuvînt: TESSA, scris cu litere negre avînd înălțimea de șase-șapte centimetri, iar lui Woodrow exemplarul îi fusese înmînat de nimeni altul decît de bolnăviciosul, părosul, ochelariștul și mustăciosul Tim Donohue în persoană. Soneria de la intrare se auzise în timp ce Woodrow juca crichet cu băieții în grădină. Gloria, de obicei o portăriță neobosită la un astfel de joc, rămăsese la etaj, unde se lupta cu o durere de cap; Justin se ascunsese în casă, stînd cu perdelele trase la geamuri. Woodrow trecu prin casă și, bănuind că ar putea fi vorba de o stratagemă a vreunui ziarist, se uită pe vizor. Îl văzu pe Donohue în prag, avînd un suris sfios pe chipul lung și trist, fluturînd încoace și încolo ceea ce părea a fi un șervet roz.

– Îmi pare *teribil* de rău că te deranjez, bătrîne. Iar asta în sfînta zi de duminică. S-ar părea că așteptata avalanșă s-a dezlănțuit.

Cu un dezgust nedisimulat, Woodrow îl conduse pînă în sufragerie. Ce Dumnezeu mai voia și omul acesta?! Iar dacă se gîndea mai bine, *la urma urmei* cu ce se ocupa el? Woodrow nu-i agrease niciodată pe „prieteni“, cum obișnuiau cei de la Externe să-i denumească pe spioni, exprimîndu-și, în același timp, lipsa de afecțiune față de ei. Donohue nu era recunoscut pentru finețe, nu avea darul vorbirii frumoase, nu fermeca pe nimeni. Judecat din afară, arăta ca un produs expirat de mult. Făcea impresia că-și petrecea mai toată ziua pe terenul de golf de la Muthaiga Club, împreună cu membrii mai corpolenți ai comunității de afaceri

din Nairobi, iar serile – la bridge. Și cu toate acestea, trăia pe picior mare, avînd închiriată o casă impunătoare, cu patru servitori, și o frumusețe cam ofilită pe nume Maud, care părea la fel de bolnavă ca și el. Oare, Nairobi reprezenta sinecura lui? Un sărut de adio la sfîrșit de carieră? Woodrow auzise că „prietanii” procedau uneori și în acest fel. Donohue devenise, după părerea lui Woodrow, un balast inutil în cadrul unei profesii care era, prin definiție, parazitară și depășită.

– Unul dintre băieții mei hoinărea prin piață, explică Donohue, iar cîțiva tipi distribuiau niște fituici gratis, cam pe furis, așa că omul s-a gîndit că n-ar fi rău să facă și el rost de un exemplar.

Pagina întîi cuprindea trei panegirice distincte ale Tessei, fiecare scris, evident, de cîte o prietenă de origine africană. Stilul era al dialectului local afro-englez: cîte ceva furat dintr-o predică de amvon, ceva limbaj de telenovele lacrimogene, plus înflorituri dezarmante pornite din sentiment. Fiecare dintre autoare susținea, în felul său, că Tessa ieșise din tipare. Avînd în vedere bunăstarea, obîrșia, educația și frumusețea ei, ar fi trebuit să danseze și să benchetuiască alături de cei mai jocosnici dintre conducători. Însă ea se dovedise a fi opusul a tot ceea ce reprezentau aceștia. Tessa se ridicase împotriva clasei din care făcea parte, a rasei și a tot ce considera că o trăgea în jos, indiferent dacă era vorba de culoarea pielii, de prejudecățile egalilor ei sau de legăturile impuse de o căsătorie de convenție cu un angajat al Ministerului de Externe.

– Cum rezistă Justin? Întrebă Donohue, în timp ce Woodrow citea.

– Bine, dacă ținem seama prin cîte a trecut.

– Am auzit că acum cîteva zile a trecut pe acasă.

– Vrei să mă lași să citesc asta sau nu?

– O operațiune foarte inteligentă, recunosc, amice, mai ales că ați reușit să le păcăliți pe jivinele alea de la poartă. Ar trebui să vă angajați la noi. E prin preajmă?

– Da, dar nu vrea să discute cu nimeni.

„Dacă Africa era țara de adopție a Tessei Quayle“, citi Woodrow, „atunci femeile africane erau religia ei.“

„Tessa s-a bătut pentru noi, indiferent care ar fi fost terenul de luptă, în ciuda tuturor tabuurilor. S-a bătut pentru noi la recepții simandicoase cu șampanie și la orice alte petreceri cu șampanie unde amfitrionii au fost îndejuns de nesăbuiți să o invite, iar mesajul ei a fost mereu același. Numai emanciparea femeilor africane ne-ar mai putea salva de gafele și corupția bărbaților. Iar când Tessa a descoperit că era însărcinată, a insistat să poarte în pînțe copilul african printre femeile Africii care o iubeau.“

– Of, Doamne, exclamă Woodrow în surdină.

– Așa m-am gândit și eu, îl aprobă Donohue.

Ultimul paragraf era tipărit cu majuscule. Fără să-și dea seama, Woodrow îl citi și pe acesta:

„ADOI, MAMA TESSA! NOI SÎNTEM COPIII CURAJULUI TĂU. MULȚUMIM! ÎȚI MULȚUMIM, MAMA TESSA, PENTRU SACRIFICIU. S-AR PUTEA CA ARNOLD BLUHM SĂ TRĂIASCĂ, ÎNSĂ TU AI MURIT SIGUR. DACĂ REGINA ANGLIEI ACORDĂ CUMVA MEDALII POST MORTEM, NOI SPERĂM CA, ÎN LOC DE A-L ÎNĂLȚA PE DOMNUL COLERIDGE PORTER LA GRADUL DE CAVALER PENTRU SERVICIILE ADUSE ORGOLULUI BRITANIC, SĂ ÎȚI DEA ȚIE, MAMA TESSA, CRUCEA VICTORIEI PENTRU CAVALERISMUL TĂU IEȘIT DIN COMUN ÎN FAȚA BIGOTISMULUI POSTCOLONIAL.“

– De fapt, spuse Donohue, partea tare e pe dosul paginii. Woodrow întoarse foaia:

„Tessa Quayle a crezut că e bine să-și pună viața și trupul în slujba convingerilor ei. Spera ca și alții să procedeze la fel. Când Tessa a fost internată la Spitalul Uhuru

din Nairobi, prietenul ei apropiat, doctorul Arnold Bluhm, a vizitat-o în fiecare zi și, potrivit unor relatări, în majoritatea nopților, luându-și cu el chiar și un pat pliant ca să poată dormi alături de ea în aceeași rezervă.“

Woodrow împături fițuica și o vîrî în buzunar:

– Cred că ar fi bine să-i transmit asta și lui Porter, dacă nu te deranjează. Sper că pot să-l păstrez, nu?

– Îți aparține, bătrîne. Cu complimente din partea firmei.

Woodrow pornise deja spre ușă, însă Donohue nu păru dispus să-l urmeze.

– Vii? îl întrebă Woodrow.

– Mă gîndeam să mai rămîn puțin, dacă nu te superi. Ca să-i spun cîte ceva sârmanului Justin. Unde e? Sus?

– Credeam că ne-am înțeles asupra acestui aspect.

– Serios, bătrîne? Nici o supărare. O lăsăm pe altă dată. E casa ta, oaspetele tău. Sper că nu l-ai adăpostit și pe Bluhm, nu?

– Nu fi ridicol!

Fără a se lăsa descurajat, Donohue se grăbi să ajungă alături de Woodrow, îndoindu-și genunchii și silindu-se să fie la fel de înalt ca și Woodrow.

– N-ai vrea să facem o plimbare? Doar pînă după colț. Te scutesc de a mai scoate mașina. Oricum e prea cald ca să mergem pe jos.

Încă temîndu-se că Donohue ar putea insista în încercarea de a-l vedea pe Justin, Woodrow acceptă plimbarea și rămase cu ochii la automobilul parcat pe coama dealului. Porter și Veronica Coleridge se soreau în grădină. În spatele lor se afla conacul – amintind de comitatul Surrey – ce aparținea Înaltei Comisii, avînd în față peluzele impecabile și straturile de flori bine plivite, ce te duceau cu gîndul la grădina unui bogat agent de bursă. Coleridge stătea pe scaunul balansoarului și citea documente pe care le ținea într-o geantă de serviciu. Veronica, soția lui blondă, purtînd o fustă ieftină de culoare albastră și o pălărie din pai,

pleoștită, stătea întinsă pe iarbă alături de un țarc capitonat. În țarc, fiica lor, Rosie, se rostogolea încoace și încolo pe spate, admirând frunzișul unui stejar printre degetele încrucișate, în timp ce Veronica îi îngina un cîntecel. Woodrow îi întinse ziarul volant lui Coleridge și așteptă reacția violentă a acestuia. Nu avu această satisfacție.

– Cine citește porcăria asta?

– Toți salahorii din oraș, după părerea mea, spuse Woodrow pe un ton neutru.

– Care e următoarea lor țintă?

– Spitalul, răspunse el simțind un gol în stomac.

Prăvălit pe un fotoliu îmbrăcat în pluș reiat din biroul lui Coleridge, cu o ureche ascultîndu-l cum schimbă replici precaute cu detestatul lui superior din Londra la telefonul mobil pe care îl ținea, de obicei, încuiat într-un sertar al mesei de lucru, și retrăind visul ce nu-i dădea pace și de care nu avea să scape pînă la moarte, Woodrow urmărea trupul albului deplasîndu-se cu pași mari și autoritari de-a lungul imenselor holuri aglomerate ale Spitalului Uhuru, oprindu-se doar pentru a cere cuiva în uniformă îndrumări ca să ajungă la scara potrivită, la etajul corect, la rezerva dorită, la pacientul căutat.

– Ce prostii mai spune și Pellegrin, cică să mușamalizăm totul! Il anunță Porter Coleridge, trîntind telefonul pe masă. Să ascundem totul cît mai curînd. Trebuie să-i băgăm naibii în ceață! Tipic.

Privind pe fereastra biroului, Woodrow o urmări pe Veronica ridicînd-o pe Rosie din țarc și ducînd-o în casă.

– Eu credeam că asta am și făcut pînă acum, protestă el moale, încă pierdut în visare.

– Ce făcea Tessa în timpul liber era treaba ei și atît. Aici am în vedere amorul cu Bluhm și orice altă cauză nobilă în care o fi fost amestecată. Neoficial – și doar dacă ne întreabă cineva –, noi i-am respectat acțiunile caritabile, însă le-am considerat

personale și nu tocmai logice. Și nu facem nici un comentariu în legătură cu acuzațiile iresponsabile lansate de presa de șanț.

Făcu o pauză, chinându-se să alunge senzația de dezgust de sine.

– Iar noi trebuie să lansăm ideea că era nebună, continuă.

– De ce Dumnezeu ar trebui să procedăm astfel?! făcu Woodrow, trezindu-se, dintr-o dată, la realitate.

– Treaba noastră e să nu amestecăm logica aici. Tessa și-a ieșit din minți din cauză că a pierdut sarcina și era labilă și înaintea. A mers la un psihiatru din Londra, ceea ce vine în sprijinul ideii. Pute și asta nu-mi place deloc! Când e înmormântarea?

– Cel mai devreme la mijlocul săptămânii viitoare.

– Mai devreme nu se poate?

– Nu.

– De ce nu?

– Așteptăm efectuarea autopsiei. Ceremonia de înmormântare trebuie programată în avans.

– Vrei niște sherry?

– Nu, mulțumesc. Cred că mă voi întoarce acasă.

– Ministerul vrea să suferim îndelung. Tessa a fost crucea noastră, dar noi am purtat-o cu mult curaj. Ești în stare să mai suferi?

– Nu cred.

– Nici eu. Mi se face rău numai gândindu-mă la asta.

Vorbele îi scăpaseră lui Coleridge atât de repede, cu o nuanță subversivă și cu atîta convingere, încît la început Woodrow se întreabă dacă auzise bine.

– Ceea ce spune Pellegrin se reduce la cîteva rînduri, continuă Coleridge pe un ton de dispreț sfichiuitor. Fără sceptici, fără trădători. Asta poți să accepți?

– Cred că da.

– Bravo ție! Eu nu-s convins că o să reușesc. Orice afirmații pe care le-a făcut Tessa în diverse ocazii – ea și Bluhm, împreună sau separat – *față de oricine*, inclusiv față de mine sau

tine, indiferent ce idei trăsnete a avut în minte – referitoare la faună, floră, aspecte politice sau *farmaceutice* – urmă o pauză lungă și insuportabilă, timp în care Coleridge îl fixă cu fervoarea unui eretic încercînd să-și facă un părtaş și tovarăș la trădare – se situează în afara preocupărilor noastre și nu avem nici cea mai vagă idee despre așa ceva. M-am exprimat suficient de limpede sau vrei să-ți scriu totul pe perete cu ceară invizibilă?

– Mi-e totul foarte clar.

– Fiindcă Pellegrin s-a exprimat limpede, înțelegi? A fost cît se poate de explicit.

– Așa e. Nici nu concepe altfel.

– Noi am păstrat, cumva, copii ale rapoartelor pe care am convenit că nici nu ți le-a dat? Acele chestii pe care nici nu le-am văzut, nici nu le-am atins și care nu ne-au tulburat conștiința curată ca lacrima?

– Tot ce ne-a dat ea a fost trimis lui Pellegrin.

– Ce isteți am fost! Iar tu, Sandy, ești cu inima împăcată, nu? Cu coada pe sus și tot tacîmul, chiar dacă trăim vremuri grele și-l ai pe soțul ei cazat în camera de oaspeți?

– Cred că da. Dar tu? îl întrebă Woodrow care, de cîtva timp și cu încurajări din partea Gloriei, urmărea cu satisfacție ruptura tot mai serioasă dintre Coleridge și șefii din Londra și se întreba cum ar putea exploata mai bine această situație.

– La drept vorbind, nu știu dacă sînt cu inima împăcată, îi răspunse Coleridge cu o sinceritate pe care nu o arătase pînă atunci față de Woodrow. Nu-s deloc sigur. În realitate, dacă mă gîndesc mai bine, stau în cumpănă, fir-ar să fie, neștiind dacă pot să susțin ceva din toate astea. Adevărul e că nu pot. Refuz. Așa că o să-i pun bețe în roate lui Bernard Pellegrin – să-l ia naiba! – și manevrelor lui. O să le-o trag eu tuturor! Iar la tenis omu-i o catastrofă. O să i-o și spun fără nici un menajament.

În orice altă zi, Woodrow ar fi apreciat o asemenea dovadă de revoltă și ar fi făcut orice i-ar fi stat în putință ca să o ațîțe, însă amintirea imaginilor văzute în spital îl urmărea cu o pregnantă de

care nu putea scăpa, umplîndu-l de ură față de lumea care îl ținea încătușat împotriva propriei voințe. După ce plecă de la reședința Înaltului Comisar, nu-i trebui decît zece minute de mers pe jos ca să ajungă acasă. Pe drum deveni ținta în mișcare a cîinilor care lătrau, a copiilor care cerșeau, strigînd „cinci șilingi, cinci șilingi“ în vreme ce alergau după el, dar și a șoferilor bine intenționați care încetiniră pentru a se oferi să-l conducă. Cînd ajunse pe aleea ce ducea spre poartă, era convins că retrăise cea mai vinovată oră din viața lui.

* * *

În rezerva de la Spitalul Uhuru sînt șase paturi, cîte trei lingă fiecare perete. Nici unul nu are pernă sau cearșaf. Podeaua – din beton. Există luminatoare, dar acestea stau închise. E iarnă, dar prin încăpere nu trece nici o adiere, iar duhoarea de excremente și dezinfectant e atroce, încît Woodrow are impresia că înghite mirosul, nu doar că-i pătrunde în nări. Tessa stă întinsă în patul din mijloc în partea stîngă a rezervei, hrănind la sîn un copil. O privește la urmă, în mod deliberat. Paturile din stînga și dreapta ei sînt goale, cu excepția cearșafurilor cauciucate uzate, prinse cu nasturi de saltele. De cealaltă parte a camerei, exact în fața ei, o femeie foarte tînără stă chircită pe o parte, cu capul lipit de saltea, iar un braț gol îi atîrnă din pat. Un adolescent stă ghemuit pe podea aproape de ea, cu ochii larg deschiși, rugători, întorși fără să se clinească de la fața ei, și îi face vînt cu o bucată de carton. Alături de ei, o bătrînă cu părul alb și avînd un aer demn stă hotărîtă în capul oaselor și, prin ochelarii cu rame groase de baga, citește dintr-o Biblie distribuită de misionari. Poartă o *kanga* din bumbac, de felul celor care sînt vîndute turistelor ca acoperămint. Dincolo de ea, o femeie cu căști pe urechi își schimbă mimica în funcție de ceea ce aude. Are fața marcată de durere și devotament. Woodrow înregistrează toate acestea ca

un spion, în vreme ce, din colțul ochiului o urmărește pe Tessa și se întreabă dacă ea l-a văzut.

Dar Bluhm sigur l-a remarcat. El a ridicat capul imediat ce Woodrow a pășit stîngaci în cameră. Bluhm s-a ridicat de lângă patul Tessei, apoi s-a aplecat să-i șoptească ceva la ureche, după care s-a apropiat tăcut de el, i-a strîns mîna și a murmurat: „Bun venit!“ vorbe ce au fost auzite doar de ei. Bun venit *unde* anume? Bun venit la Tessa, datorită amabilității amantului ei? Bun venit în acest hău de iad puturos, loc al suferinței neputincioase? Singura replică pe care o găsește Woodrow este un distant: „Mă bucur să te văd, Arnold,“ iar acesta se strecoară cu discreție pe coridor.

Englezoaicele care alăptau dovedeau mai întotdeauna o fe-reală decentă – așa știa Woodrow din experiența lui limitată. Gloria sigur așa procedase. Își desfac bluzele puțin, ca bărbații, apoi își folosesc priceperea pentru a ascunde vederii ceea ce se află dedesubt. Însă în aerul înăbușitor al Africii, Tessa nu simte nevoia de a se feri. E goală pînă la brîul care e acoperit cu o pînză *kanga* similară cu aceea a bătrînei și ține copilul apărât la sînul stîng, cel drept fiind liber, în așteptare. Partea superioară a trupului ei este zveltă și translucidă. Sîinii ei, chiar după chinurile nașterii, sînt la fel de ușori și impecabili cum și i-a imaginat el de nenumărate ori. Copilul e negru. Negru, bătînd în albastrui, în comparație cu albul marmorean al pielii ei. O mînuță fragilă a găsit sînul la care suga și îl strînge cu o stranie încredere, în timp ce Tessa îl privește atentă. Apoi, încet, ridică ochii mari și cenușii și privește în ai lui Woodrow. El își caută cuvintele, dar nu găsește nimic de spus. Se apleacă spre ea pe deasupra copilului și, cu mîna sprijinită de căpățîiul patului, o sărută pe frunte. Cînd face asta rămîne surprins văzînd un carnețel pe latura patului unde a stat Bluhm. Stă într-un echilibru precar pe măsuta minusculă, alături de un pahar cu apă stătută și cîteva pixuri. Este deschis și se văd rîndurile așternute cu scrisul ei dezlînat și neclar ce aduc, mai degrabă, cu reminiscențe ale caligrafiei

înflorite deprinse în școala particulară, pe care Woodrow îl poate atribui numai Tessei. Se așază într-o dungă pe pat și se gîndește ce să spună. Însă Tessa e cea care rupe tăcerea. Pierit, cu o voce sedată și gîtuită după durerea nefirească trăită, reușind totuși să atingă nota ușor ironic-mușcătoare pe care o păstrează mai întotdeauna pentru el.

– Îl cheamă Baraka, spune ea. Înseamnă binecuvîntare. Dar știi asta.

– Bine ales...

– Nu-i al meu.

Woodrow tace.

– Mama lui nu-l poate hrăni, îi explică Tessa.

Are vocea moale și visătoare.

– Atunci a fost norocos că te-a găsit pe tine, spune Woodrow găsind cuvintele potrivite. Dar cum te simți tu? Nici nu-ți poți închipui ce îngrijorat am fost. Îmi pare atât de rău! Cine-ți poartă de grijă, în afară de Justin? Ghita și mai cine?

– Arnold.

– Vreau să zic, în afară de Arnold, evident.

– Ți-am spus odată că eu curtez coincidențele, zice ea, trecînd peste întrebarea lui. Așezîndu-mă în prima linie, declanșez evenimente.

– Te admiram pentru asta.

– Mai e valabil?

– Desigur.

– Moare, spune ea, mutîndu-și ochii de la el și privind în cealaltă parte a camerei. Mama lui, adică. Wanza.

Se uită la femeia căreia îi atîrnă brațul din pat și la băiatul tăcut care stă ghemuit pe podea alături de ea.

– Hai, Sandy! N-ai de gînd să întrebi de ce?

– De ce? Întreabă el supus.

– De viață. Despre care budiștii susțin că e prima cauză a morții. Supraaglomerare. Subnutriție. Condiții mizere de trai.

Se adresează copilului:

– Și lăcomie. În cazul acesta e vorba de oameni lacomi. E de mirare că nu te-au ucis și pe tine. Dar n-au reușit, așa e? La început au vizitat-o de două ori pe zi. Erau îngroziți.

– Cine?

– Coincidențele. Cei lacomi. Purtau haine albe și elegante. Au urmărit-o, au îmboldit-o puțin, au citit fișa medicală și au discutat cu asistentele. Acum nu mai vin.

Copilul o deranjează. Ea îl așază mai bine și continuă.

– Iisus a avut noroc. El a putut sta la căpâtiul muribunzilor, și-a spus cuvintele magice și toată lumea a aplaudat. Coincidențele nu pot proceda la fel. De aceea au plecat. Au omorât-o, iar acum nu știu vorbele magice.

– Sărmanii, o îngină Woodrow, ca să-i facă pe plac.

– Ba nu!

Întoarce capul, chircindu-se când o împunge durerea și face semn cu capul înspre cealaltă parte a camerei.

– Ei sînt sărmanii. Wanza. Și el, care stă pe podea. Kioko, fratele ei. A mers pe jos optzeci de kilometri tocmai din satul lui ca să te păzească de muște, nu-i așa, unchiul tău a făcut-o, spune ea către copil, așezîndu-l în poală și lovindu-l delicat pe spate pînă cînd acesta eructează. Își plasează apoi palma sub celălalt sîn pentru a-i da copilului să sugă în continuare.

– Tessa, ascultă-mă!

Woodrow îi urmărește ochii care îl măsoară. Ea recunoaște tonul. Woodrow observă umbra de suspiciune care coboară asupra feței ei și nu se mai clintește de acolo. „M-a chemat fiindcă avea nevoie de mine, dar acum și-a amintit cine sînt.“

– Tessa, te rog să mă ascuți. Nu moare nimeni. Nimeni nu mai e ucis. Ai febră, îți imaginezi doar. Ești cumplit de obosită. Mai lasă lucrurile astea! Oferă-ți cîteva momente de odihnă! Te rog!

Ea își îndreaptă din nou atenția către copil, mîngîindu-i obrazul minuscul cu vîrfurile unui deget.

– Ești cel mai frumos lucru pe care l-am atins vreodată, îi șoptește bebelușului. Și te rog să nu uiți asta.

– Sînt sigur că nu va uita, spune Woodrow cu vioiciune, iar sunetul vocii lui îi reamintește Tessei de prezența lui.

– Cum e la seră? întrebă ea; era felul cum numea ea Înalta Comisie.

– Prosperă...

– Înseamnă că ai putea începe să împachetați, ca să plecați acasă chiar mîine. Nici nu s-ar simți, zise ea ambiguu.

– Mereu vorbești așa...

– Africa e aici. Voi sînteți dincolo.

– O să discutăm despre asta cînd te înzdrăvenești, îi sugerează Woodrow cu nuanța cea mai conciliantă în voce.

– E posibil?

– Bineînțeles.

– Și mă vei asculta?

– Ca un cîine.

– Iar apoi vă putem spune despre coincidențele lacome în haine albe. Iar tu o să ne crezi. Ne-am înțeles?

– Noi?

– Arnold.

Menționarea lui Bluhm îl readuse pe Woodrow înapoi la realitate.

– Voi face tot ce pot în condițiile de aici. Orice ar fi. În limite rezonabile. Promit. Acum încearcă să te odihnești. Te rog.

Ea analizează sfatul:

– El promite că va face tot ce poate, date fiind condițiile de aici, îi explică ea copilului. În limite rezonabile. Un adevărat bărbat. Ce mai face Gloria?

– E foarte îngrijorată. Îți transmite salutări.

Tessa scoate un oftat slab de epuizare și, continuînd să țină copilul la sîn, se lasă pe perne și închide ochii.

– Atunci întoarce-te la ea! Și să nu-mi mai trimiți scrisori, spune ea. Și să-i dai pace Ghitei! Nici ea nu vrea să intre în joc.

El se ridică și se întoarce, din motive care-i sînt neclare, așteptîndu-se să-l vadă pe Bluhm la ușă, în postura pe care o

detestă cel mai mult: rezemat cu dezinvoltură de canat, cu mâinile virite ca un cow-boy în centura lată, surzind și arătându-și dinții albi ce contrastează cu barba neagră și pretentioasă. Însă în cadrul ușii nu e nimeni, coridorul lipsit de ferestre e întunecat, iluminat, ca un adăpost contra bombardamentelor, de un șir de becuri slabe. Trecind pe lângă târgi încărcate cu trupuri întinse, mirosul de sînge și excremente amestecîndu-se cu parfumul dulceag, ca de cal, al Africii, Woodrow se întreabă dacă această mizerie este partea care o face pe Tessa atrăgătoare pentru el: „Mi-am petrecut viața fugind de viața adevărată, dar ea mă readuce mereu la realitate“.

Pătrunde pe un culoar aglomerat și-l vede pe Bluhm prins într-o discuție aprinsă cu un alt bărbat. La început, îi aude vocea lui Bluhm – dar nu și cuvintele – stridentă și acuzatoare, răsunînd multiplicată de grinzile din oțel. Apoi, celălalt îi răspunde. Unii oameni, văzuți doar o dată în viață, îți rămîn întipăriți în memorie pe vecie. Pentru Woodrow acesta este unul dintre aceia. Bărbatul e masiv și burtos, avînd o față plină și strălucind de sudoare, care trădează o disperare abjectă. Părul lui, blond spre șaten, este răsfirat rar pe scalpul sclipitor. Are o gură rotundă ca un mugur țuguat și se scuza și neagă. Ochii, rotunzi de durere, sînt hăituiți de o groază pe care par să o împărtășească amîndoi. Mîinile îi sînt puternice și pătate cu puncte maronii, iar cămașa kaki e vîrstată de linii paralele de sudoare în jurul gulerului. Restul corpului îi este ascuns sub haina albă de medic.

„Iar apoi, noi vă putem spune despre coincidențele lacome în haine albe.“

Woodrow se deplasează hoștește înainte. A ajuns foarte aproape de ei, dar nici unul nu întoarce capul. Sînt prinși de cearta lor. Trece neobservat cu pași mari pe lângă ei, iar vocile lor se pierd în vacarmul general.

Mașina lui Donohue se afla din nou pe alee. Vederea ei îl făcu pe Woodrow să fiarbă de furie. Urcă valvîrtej scările, făcu duș, își schimbă cămașa, dar furia tot nu i se domoli. Casa era

neobișnuit de tăcută pentru o zi de sîmbătă, dar cînd aruncă o privire pe fereastra băii înțelese motivul. Donohue, Justin, Gloria și băieții stăteau la masa din grădină și jucau Monopoly. Woodrow detesta toate jocurile de societate, dar pentru Monopoly avea o ură irațională ce nu se deosebea de aceea pe care o manifesta față de „prieteni” și față de toți ceilalți membri ai supraaglomeratelor rețele de informații. „Ce dracu’ are în minte de revine la cîteva minute după ce i-am spus să stea deoparte? Și ce ciudățenie de bărbat mai e și ăla care stă jos și joacă nepăsător Monopoly la cîteva zile după ce soția lui a fost aproape tăiată bucățele?” Oaspeții din casă, obișnuiau să-și spună Woodrow și Gloria unul altuia, citînd un proverb chinezesc, sînt ca peștii și, din a treia zi, încep să pută. Însă cu fiecare zi ce trecea, Justin devenea tot mai îmbietor pentru Gloria.

Cobori în bucătărie și rămase acolo, privind pe fereastră. Nu aveau servitori sîmbăta după-amiaza, bineînțeles. „Cu atît mai bine, o să fim noi înșine, dragă. Numai că nu sîntem *noi* înșine, ci *voi* înșivă. Iar tu pari cu mult mai fericită împreună cu doi bărbați în floarea vîrstei ce te curtează, decît ai fost vreodată *alături de mine*.”

La masă, Justin intrase pe strada altuia și plătea un teanc de bani drept chirie, în vreme ce Gloria și băieții chiuiau de bucurie, iar Donohue protesta, susținînd că era vremea să mai și piardă. Justin avea pe cap o pălărie ridicolă din pai și, la fel ca hainele ce le avea pe el, i se potrivea perfect. Woodrow umplu un ceainic și-l puse pe aragaz. „O să le duc ceai, ca să știe că m-am întors, presupunînd că nu sînt prea absorbiți ca să mă observe.” Răzgîndindu-se, ieși vioi în grădină și se apropie cu pași mari de masă.

– Justin! Regret că vă întrerup. Aș fi vrut să discutăm ceva...

Iar către ceilalți – „propria mea familie, holbîndu-se la mine de parcă tocmai am violat servitoarea!”

– Băieți, n-aș fi vrut să vă stric distracția! Doar cîteva minute. Cine cîștigă?

– Nimeni, spuse Gloria, oarecum îmbufnată, în timp ce Donohue, stînd deoparte, arboră zîmbetul lui ciudat.

Cei doi în picioare, în celula lui Justin. Dacă în grădină n-ar fi fost nimeni, Woodrow ar fi preferat să discute acolo. Însă ținînd seama de situație, stăteau față în față, în mijlocul dormitorului sărăcăcios, avînd geanta Tessei – de fapt, geanta *tatălui* Tessei – așezată dincolo de grilaj.

„Rezerva mea de vin.“ Cheia *lui*. Geanta *ilustrului ei tată*. Dar cînd începu să vorbească, se sperie văzînd cum se schimbase tot ce-l înconjura. În locul patului cu căpățîiul din fier văzu pupitrul cu intarsii la care ținuse mama ei. Iar în spatele acesteia, șemineul pe care se aflau invitații. Iar de cealaltă parte a camerei, unde păreau să convergă imitațiile de grinzi, silueta goală a Tessei în fața ferestrei cu ușa. Făcu un efort de voință și iluzia dispăru, întorcîndu-se în prezent.

– Justin...

– Da, Sandy.

Însă, pentru a doua oară, în tot atîtea secunde, se feri de confruntarea pe care o plănuiise.

– Unul dintre ziarele locale de două pagini a publicat un soi de *liber amicorum* în legătură cu Tessa.

– Frumos din partea lor.

– Mai sînt o mulțime de chestii lipsite de ambiguitate despre Bluhm. Se sugerează că a asistat-o personal la naștere. Într-un fel, o aluzie foarte ascunsă că, de fapt, copilul ar putea fi chiar al lui. Îmi pare rău.

– Te referi la Garth.

– Da.

Vocea lui Justin era încordată și, după cum îi suna lui Woodrow, la fel de primejdios schimbată ca și a lui.

– Da, păi, e o idee pe care oamenii au vînturat-o mereu în ultimele luni, Sandy, și fără îndoială că în atmosfera actuală ea va căpăta amploare.

Deși Woodrow îi lăsase libertatea de a sugera că ideea era greșită, Justin nu se sluji de ea. Iar acest lucru îl îndemnă pe Woodrow să insiste. O forță interioară animată de vinovăție îl împingea pe aceeași cale.

– Se mai sugerează că Bluhm a mers pînă într-acolo, încît și-a luat un pat pliant ca să poată dormi alături de ea.

– Cu rîndul.

– Poftim?

– Uneori dormea Arnold acolo, alteori eu. Am făcut cu schimbul, în funcție de ce avea fiecare de lucru.

– Deci nu te deranjează?

– Ce să mă deranjeze?

– Că se fac astfel de afirmații despre ei, că i-a acordat atîta atenție, cu consimțămîntul tău, evident, în timp ce ea trecea drept soția ta.

– *Trecea?! A fost soția mea, și mai du-te naibii!*

Woodrow nu anticipase furia lui Justin, după cum nu prevăzuse nici ieșirea lui Coleridge. Fusese prea atent să-și controleze propria-i furie. Își coborîse glasul, iar în bucătărie reușise să alunge oarecum încordarea. Însă izbucnirea lui Justin îl lovi ca din senin și-l bulversă. Se așteptase la remușcări și, dacă era cîstit față de sine, la umilire, în nici un caz la o astfel de rezistență surdă.

– Ce vrei să mă întrebi, de fapt? vru să știe Justin. Nu prea înțeleg...

– Vreau să știu, Justin. Atîta tot.

– Să știi ce? Dacă îmi controlam soția?

Woodrow deveni rugător și, în același timp, bîtu în retragere:

– Ascultă, Justin... Adică, te rog să vezi lucrurile din punctul meu de vedere, doar o clipă, bine? Știrea asta va fi preluată de presa din întreaga lume. Am dreptul să știu.

– Ce anume?

– Ce altceva au mai făcut Tessa și Bluhm, lucruri ce urmează a deveni articole de prima pagină mâine și în următoarele șase săptămîni, încheie el, cu un ton de autocompătîmire.

– Ca de exemplu?

– Bluhm era guru-ul ei. Ei, bine, nu-i așa? Indiferent de ce era în rest...

– Și?

– Și împărțeau aceleași aspirații. Depistau abuzurile. Chestiile legate de drepturile omului. Bluhm avea rolul de ciine de pază, ca să zic așa, corect? Ori angajații lui. Iar Tessa – nu mai știa unde voia să ajungă, iar Justin îl urmărea cum orbecăia – ea l-a ajutat.

Un lucru perfect normal.

Date fiind circumstanțele, și-a folosit cunoștințele de drept.

– N-ai vrea să-mi spui unde vrei să ajungi?

– Hîrîiile ei... Despre asta e vorba... Lucrurile ei... Cele pe care le-ai luat de acasă. Adică le-am luat... Împreună...

– Ce-i cu ele?

Woodrow își făcu singur curaj: „Sînt superiorul tău, pentru numele lui Dumnezeu, nu un petiționar oarecare. Să ne intrăm în roluri, bine?”

– Am nevoie de asigurări din partea ta, anume că documentele pe care le-a întocmit pentru cauza ei, în calitate de soție a ta, bucurîndu-se de statul diplomatic, pe banii guvernului Maiestății Sale, vor fi predate Ministerului. Doar din acest considerent te-am dus acasă joia trecută. Altfel, n-am fi mers pînă acolo.

Justin nu se clintise. Nu-i tresărise nici un deget, nici nu-i tremurase vreo pleoapă cînd Woodrow se eliberase de gîndurile mincinoase. Luminat din spate, Justin rămăsese la fel de nemîșcat ca și silueta goală a Tessei.

– Cealaltă garanție pe care trebuie să o obțin de la tine decurge de la sine, urmă Woodrow.

– Ce altă garanție?

– Propria ta discreție în acest caz. Tot ce știi despre activitatea ei – agitația pe care a creat-o – așa-zisa muncă de ajutorare care scăpase de sub orice control.

– Al cui control?

– Vreau să spun că, în situațiile în care s-a implicat în chestiuni oficiale, ești la fel de obligat de regulile secretului profesional ca și noi, ceilalți. Regret, dar acesta e un ordin venit de foarte sus.

Încercă să trateze ideea în glumă, dar nici unul dintre ei nu surise.

– Ordin de la Pellegrin...

„Iar tu, Sandy, ești cu inima împăcată, nu? Coadă sus și tot tacîmul, chiar dacă trăim vremuri grele și-l ai pe soțul ei cazat în camera de oaspeți?”

În cele din urmă, Justin îi răspunse:

– Îți mulțumesc, Sandy. Apreciez tot ce ai făcut pentru mine. Îți rămîn recunoscător că mi-ai permis să-mi vizitez propria casă. Acum însă trebuie să primesc chiria de la Piccadilly, unde se pare că am un hotel foarte productiv.

După care, spre uimirea lui Woodrow, Justin se întoarse în grădină și, reluîndu-și locul alături de Donohue, continuă jocul de Monopoly de unde îl lăsase.

IV

Polițiștii britanici erau „niște mielusei“. Așa susținea Gloria, iar Woodrow, deși nu era de acord, avea grijă ca ea să nu-și dea seama de asta. Pînă și Porter Coleridge, deși zgîrcit în a povesti ce discutase cu ei, li declară „uimitor de civilizați, dacă e să ținem seama că sînt niște căcăcioși“. Iar *cel mai draguț* lucru în ce-i privea era că – li relată din dormitor Gloria Elenei, după ce li condusese în camera de zi pentru a începe ce-a de-a doua zi de discuții cu Justin – cel mai simpatic *posibil* era, că: „simți cu adevărat, Ela, că au venit aici ca să *ajute*, nu pentru a-l împovăra și îndurera și mai mult pe sărmanul Justin. Tinărul Rob e un scump – ei, un adevărat *barbat*. Cu siguranță că are douăzeci și cinci de ani, nici mai mult nici mai puțin! Are ceva de actor, fără a ieși în evidență și e grozav de priceput în a-i distrage pe băieții în albastru din Nairobi, cu care trebuie să coopereze. Iar Lesley – care e *femeie*, da, dragă, ceea ce a uimit *pe toată lumea*, și demonstrează cît de puține mai știm despre adevărata Anglie de azi – are hainele *o idee* cam vechi, de anul trecut, dar, în afară de asta, ei bine, nici n-ai fi crezut că nu are educația noastră. Nu judecînd după voce, desigur, fiindcă *nimeni* nu mai vorbește în funcție de educație, nici n-ar îndrăzni. Dar e *absolut* dezinvoltă în casa altuia, *foarte* calmă și sigură pe sine și *agreabilă*, are un zîmbet cald și plăcut și cu puțin alb timpuriu în părul ei pe care, cu multă eleganță, nu și-l vopsește, și mai are ceea ce Sandy numește *un calm elegant*, astfel încît să nu fii silită să te gîndești

tot timpul ce trebuie să spui cînd mai fac cîte o pauză și-l mai lasă pe bietul Justin să răsufle.“ Singura problemă era că Gloria nu avea nici cea mai vagă idee în legătură cu ceea ce se petrecea, fiindcă nu avea cum să stea toată ziua în bucătărie cu urechea lipită de fereastra de servire: „Ei bine, asta sigur că nu se poate – să nu mă vadă servitorii... Nu, Ela?”

Însă dacă subiectul discuțiilor dintre Justin și cei doi polițiști îi scăpa, Gloria știa și mai puține despre relațiile lor cu soțul ei, pentru simplul motiv că el nu-i declarase că se întîmplase ceva.

Schimbul de cuvinte de debut dintre Woodrow și cei doi polițiști putea fi caracterizat drept un model de curtoazie. Înțelegînd cît de delicată le era misiunea, cei doi nu aveau de gînd să se bage în treburile comunității albe din Nairobi etc. La rîndul său, Woodrow a garantat colaborarea întregului personal și accesul la toate incintele corespunzătoare, amin. Polițiștii au promis că-l vor ține pe Woodrow la curent cu mersul cercetărilor, în măsura în care acest lucru era conform cu ordinele primite de la Scotland Yard. Bine dispus, Woodrow arată că ei toți erau în serviciul aceleiași regine; iar dacă numele de botez erau satisfăcătoare pentru Maiestatea Sa, atunci erau bune și pentru „noi“.

– Așa, care e fișa de post a lui Justin în cadrul Înaltei Comisii, domnule Woodrow? întrebă Rob politicoș, trecînd peste această invitație la familiaritate.

Rob era ca un alergător de maraton, fiind alcătuit din urechi, genunchi, coate și îndîrjire. Lesley, care ar fi putut fi sora lui mai mare și mai isteată, căra o geantă bună la toate, în legătură cu care Woodrow își imagină în glumă că avea înăuntru lucrurile de care Rob avea nevoie în cursă – iod, tablete de sare, șireturi de schimb pentru pantofii de alergare – dar care, de fapt, din cîte reușise să vadă, nu conținea altceva decît un casetofon, casete și o mulțime de carnețele multicolore pentru stenograme, precum și carnete de notițe.

Woodrow își lua aerul unuia care analizează lucrurile. Abordă încruntătura concentrată care demonstra că era un profesionist.

– Ei bine, ca să pornim de undeva, el este propriul nostru absolvent de la Eton, spuse el, și fiecare aprecie această glumă bună. *În esență*, Rob, el e reprezentantul britanic în cadrul Comitetului de Acțiune al Donatorilor pentru Africa de Est, cunoscut, de altfel, sub inițialele C.A.D.A.E., continuă el, vorbind cu claritatea potrivită inteligenței reduse a lui Rob. Inițial, una dintre litere reprezenta prescurtarea pentru „eficacitate“, însă acesta este un cuvânt cu care oamenii de aici nu s-au prea familiarizat, de aceea l-am schimbat cu unul mai cunoscut.

– Și ce face acest comitet?

– C.A.D.A.E. este un organ consultativ *relativ nou*, Rob, cu sediul la Nairobi. Cuprinde reprezentanții tuturor națiunilor donatoare care asigură ajutoare, sprijin și alinare Africii de Est, indiferent sub ce formă. Membrii săi sînt aleși de ambasadele și comisiile fiecărei țări donatoare; acest comitet se întrunește săptămînal și întocmește un raport la fiecare două săptămîni.

– Pe care îl prezintă cui? spuse Rob, încă scriind.

– Evident că tuturor țărilor membre.

– Privind?

– Privind ceea ce prevede titulatura, rosti Woodrow răbdător, trecînd cu vederea manierele tinărului. Stimulează *eficacitatea* sau *eficiența*, în domeniul ajutoarelor. În activitatea de acordare a ajutoarelor, *eficiența* reprezintă regula de aur. Compasiunea este un dar, adăugă el cu un surîs dezarmant care părea să spună că sîntem cu toții oameni plini de compasiune. C.A.D.A.E. rezolvă spinoasa problemă privind cît la sută din fiecare dolar cheltuit de națiunile donatoare își atinge destinația și ce supra-puneri inutile și competiție contraproductivă există între organizațiile de pe teren. Se luptă, la fel ca și noi, ceilalți, cu cei trei *R* ai lumii moderne: Repetare, Rivalitate, Raționalizare. Calculează cheltuielile suplimentare în comparație cu productivitatea și – urmă zîmbetul unuia care împarte vorbe înțelepte – redactează o

recomandare *teoretică*, dat fiind că, spre deosebire de voi, prietenii, nu are puteri executive și deci nici dreptul de a aplica astfel de sugestii.

Ușoara aplecare a capului le dădu de înțeles că urma o scurtă conferință.

— Între noi fie vorba, nu cred că e ideea cea mai fericită din lume. Însă ea a fost propusă de scumpul nostru ministru de Externe, a fost apreciată, ținând seama de necesitatea unei transparențe sporite, și se armoniza cu conceptul de etică politică externă și cu alte principii îndoielnice ale momentului, astfel că noi am făcut tot ce ne-a stat în putere să respectăm indicațiile. Mai sînt unii care susțin că treaba ar trebui făcută de O.N.U. Alții afirmă că O.N.U. face aceeași treabă. Alții spun că O.N.U. e o parte a bolii. Alegeți voi.

O ridicare dezaprobatore din umeri le sugeră exact același lucru.

— Ce boală? făcu Rob.

— C.A.D.A.E. nu este împuternicită să facă investigații pe teren. Cu toate acestea, corupția este un factor major, de care trebuie să ții seama cînd începi să compari cheltuielile cu realizările. Nu trebuie confundată cu pierderile naturale și incompetența, ci considerată ca fiind înrudită cu ele.

Se strădui să facă o analogie la îndemîna omului simplu.

— Să luăm, de pildă, rețeaua de apă potabilă din scumpa noastră Mare Britanie, construită pe la 1890 sau cam așa ceva. Apa pleacă din bazinul de acumulare. O parte din ea, cu puțin noroc, ajunge și la robinetul nostru. Dar pe traseu există multe conducte sparte. Iar cînd apa este donată din bunătațea inimii oamenilor n-o poți lăsa să dispară oricum, nu? Bineînțeles că nu, dacă depinzi de alegătorul capricios ca să-ți păstrezi slujba.

— Acest comitet pe cine pune în legătură cu cine? întrebă Rob.

— Pe diplomații acreditați între ei. Selectați din sînul comunității internaționale de aici, din Nairobi. Majoritatea e constituită

din consilieri sau funcționari cu rang mai mare. Rareori, câte un prim-secretar de ambasadă, dar nu mulți.

Păru să considere că această replică necesita o explicație.

— Era necesar ca acest comitet să fie la nivel *înalt*. Cu capul în nori. Imediat ce și-ar îngădui să se lase tîrit la nivelul verificărilor de teren, ar sfîrși ca un soi de superorganizație nonguvernamentală — O.N.G., cum o știi tu, Rob — și s-ar nega singură. Am susținut cu putere acest lucru. În fine: C.A.D.A.E. trebuie să existe aici, la Nairobi, ca sediu, conștientă de ce se petrece pe plan local. Evident. Cu toate acestea, e doar un organism de evaluare. Trebuie să păstreze o atitudine echidistantă. Este absolut vital ca ea să rămînă — dacă-mi permiți să mă autocitez — *un loc unde sentimentele n-au ce căuta*. Iar Justin este secretarul comitetului. Funcția nu a primit-o pentru vreun merit anume; e rîndul nostru la președinție. El ia procesele verbale, colaționează cercetările și întocmește rapoartele bisăptămînale.

— Tessa nu era deloc lipsită de sentimente, obiectă Rob după o clipă de gîndire. Tessa trăia totul intens, din cîte am auzit.

— Mă tem că ai citit prea multe ziare, Rob.

— Nu, nu-i asta. Am citit rapoartele ei de pe teren. Participa la toate acțiunile cu mincile suflecate. S-a implicat în toată mizeria, zi și noapte.

— Lucru foarte necesar, neîndoielnic. Demn de toată lauda. Asta însă nu stimulează obiectivitatea, care reprezintă principiul primordial al comitetului, ca organism consultativ internațional, spuse Woodrow cu eleganță, ignorînd această cădere în limba-jul de mahala, tot așa cum o făcea — la un cu totul alt nivel — și în cazul ieșirilor Înaltului Comisar.

— Prin urmare, fiecare își urma drumul, conchise Rob, rezemîndu-se de spătar și lovind ușor cu creionul în dinți. El era obiectiv, ea, sentimentală. El ținea linia de mijloc, cea mai sigură, ea lucra în zona de pericol. Acum pricep. În realitate, cred că deja știam asta. Prin urmare, Bluhm unde se încadrează?

— În ce sens?

– Bluhm. Arnold Bluhm. În ce măsură era Bluhm implicat în modul de viață al Tessei și al dumneavoastră?

Woodrow își îngădui un suris fugar, iertînd această formulare subversivă. „În viața mea? Ce legătură avea viața ei cu a mea?”

– Avem o mare diversitate de organizații finanțate de țări donatoare, dar sînt convins că știi asta. Toate – sprijinite de diferite țări și finanțate de tot felul de organizații caritabile și de alt gen. Galantul președinte Moi le detestă *en bloc*.

– De ce?

– Fiindcă acestea fac ceea ce ar trebui să întreprindă propriul său guvern dacă și-ar vedea de treabă. Ele evită sistemul său corupt. Organizația pentru care lucrează Bluhm e modestă, belgiană, finanțată din fonduri private și se ocupă de asistență medicală. E tot ce vă pot spune despre ea, adăugă el cu o nevinovăție prin care îi invita să se consoleze cu neștiința sa în astfel de chestiuni.

Dar cei doi polițiști nu se lăsă cucerți.

– E o organizație de supraveghere, îl informă Rob succint. Doctorii acesteia fac tururi pe la celelalte O.N.G.-uri, vizitează clinici, analizează diagnostice și le corectează. De genul: „Poate că nu e vorba de malarie, doctore, poate e cancer la ficat”. După aceea, verifică tratamentul administrat. Se mai ocupă și de epidemiologie.

– Ce știți despre Leakey?

– Ce-i cu el?

– Bluhm și Tessa se îndreptau spre șantierul lui arheologic, nu?

– După toate probabilitățile.

– Cine e, mai precis, acest Leakey? Cu ce se ocupă?

– E pe cale de a deveni eroul alb al Africii. E antropolog și arheolog, a lucrat împreună cu părinții lui pe malul răsăritean al lacului Turkana, căutînd originile omenirii. După moartea lor, el le-a continuat munca. A fost directorul Muzeului Național din Nairobi și, mai apoi, a început să se ocupe de faună și de conservarea acesteia.

– Dar și-a dat demisia.

– Sau a fost îndepărtat. Povestea e mai complexă.

– Plus că e spinul din talpa lui Moi, nu?

– S-a opus din punct de vedere politic lui Moi și pentru eforturile lui a fost bătut crunt. În prezent, se pregătește să devină dușmanul neîmpăcat al corupției din această țară. Fondul Monetar Internațional și Banca Mondială cer efectiv prezența sa în guvern.

După ce Rob se rezemă de spătar și Lesley îi preluă sarcina, deveni clar că distincția pe care Rob o aplica familiei Quayle definea și stilurile diferite ale celor doi polițiști. Rob se exprima oarecum impulsiv, trădând efortul omului care se zbate să-și controleze patimile. Lesley era genul omului detașat.

– Așadar, ce fel de om este Justin? se miră ea, studiindu-l ca pe un personaj dintr-o istorie trecută. În afara locului de muncă și acest comitet al său, ce-l interesează, ce dorințe are și care îi este stilul de viață, *cine este el?*

– Of, Doamne, *cine sîntem fiecare dintre noi?* declamă Woodrow, pesemne cam teatral, moment în care Rob își lovi iarăși creionul de cîteva ori de dinți, Lesley zîmbi răbdătoare, iar Woodrow, cu o reținere fermecătoare, înșiră o listă a modestelor calități ale lui Justin: E priceput ca grădinar – deși, dacă se gîndea mai bine, manifestase un interes mai redus pentru asta după ce Tessa pierduse copilul – nu iubește nimic mai mult decît truda la straturile de flori simbăta după amiaza – *un gentleman*, n-are importanță ce mai înseamnă asta acum – e un absolvent al Universității Eton care păstrează *tradiția* –, curtenitor pînă acolo încît purtarea lui e catalogată drept slăbiciune în relațiile cu personalul angajat pe plan local; e tipul de persoană de care poți fi sigur că va dansa și cu femeile mai retrase la balurile organizate anual de Înalta Comisie; încă își mai păstrează obiceiuri de burlac – însă nu-și putu aminti vreunul în acea clipă –, din cîte știu, nu e jucător de golf sau tenis, nici vînător sau pescar, nu-l interesează deloc ieșirile în aer liber, cu excepția grădinăritului.

Și, desigur, e un diplomat profesionist serios, de cea mai bună calitate, avînd o experiență de teren mai mult decît bogată, cunoaște două sau trei limbi străine, știe să-și controleze comportamentul, dovedește fidelitate *deplină* față de îndrumările sosite de la Londra. Și – aici e partea dureroasă a problemei, Rob – lucru de care nu se face deloc vinovat: e prins în vîltoarea promovării.

– Și nu întreține relații cu persoane dubioase? Întrebă Lesley, consultîndu-și carnetelul. Înțeleg că nu l-ați vedea distrîndu-se în vreun club de noapte mai deocheat aunci cînd Tessa era în vreuna dintre deplasările ei pe teren.

– *Cluburi de noapte?* Justin? Ce idee minunată! Poate la clubul universitar Annabel, acum douăzeci și cinci de ani... Cine v-a sugerat ideea asta?! exclamă Woodrow și izbucni într-un hohot de rîs sănătos, cum nu i se mai întîmplase de mult.

Rob se grăbi să-l lămurească.

– Inspectorul nostru, ca să fim sinceri. Domnul Gridley, a stat cîtva timp la Nairobi ca ofițer de legătură. El susține că, dacă ai intenția de a lichida pe cineva, în cluburile de noapte ai putea găsi un ucigaș plătit. Există unul pe River Road, la o stradă depărtare de New Stanley, care îți e la îndemînă dacă stai în apropiere. Cinci sute de dolari și oamenii fac bucatele pe cine dorești. Jumătate pe loc, restul după. Suma e mai mică în alte cluburi, după părerea lui, dar calitatea nu este aceeași.

– Justin o iubea pe Tessa? Întrebă Lesley, în vreme ce Woodrow rămăsese cu zîmbetul pe față.

În atmosfera destinsă ce se crease între ei, Woodrow își ridică brusc brațele în aer și îndreptă spre cer un strigăt mut.

– Of, Doamne! Cine iubește pe cine în lumea asta și de ce?

Văzînd apoi că Lesley nu-l scutește de această întrebare, continuă:

– Era frumoasă. Spirituală. Tînără. El avea patruzeci și ceva de ani cînd a cunoscut-o. În preajma andropauzei, îndreptîndu-se către vîrsta suferințelor, singuratic, orbit, dorind să se așeze la casa lui. *Dragoste?* Asta e treaba voastră să aflați, nu a mea!

Însă dacă prin această replică o invita pe Lesley să-și exprime propria părere, ea nu o luă în seamă. Ca și Rob, aflat alături de ea, părea să manifeste mai mult interes față de transformarea subtilă a trăsăturilor lui Woodrow: îndreptarea ridurilor în partea superioară a obrazilor, petele abia vizibile de culoare care îi apăruseră pe gît, rictusurile imperceptibile și involuntare ale falcii.

– Dar Justin nu se supăra pe ea? În legătură cu activitatea ei de ajutorare, de exemplu? sugeră Rob.

– De ce să se supere?

– Nu-l deranja cînd ea îl cicălea privind modul în care anumite companii occidentale, inclusiv britanice, îi jefuiau pe africani, cerînd onorarii nejustificat de mari pentru servicii tehnice, dîndu-le medicamente depășite la prețuri exagerate? Folosindu-i pe africani drept cobai pentru a testa noi produse farmaceutice, lucru uneori sugerat, chiar dacă e rareori probat, ca să zicem așa?

– Sînt convinși că Justin se mîndrea cu activitatea ei. Multe dintre soțiile noastre au tendința de a sta deoparte. Implicarea Tessei a restabilit echilibrul.

– Deci nu era supărat pe ea, insistă Rob.

– Justin pur și simplu *nu* se lasă stăpînit de furie. Asta în mod obișnuit. Dacă se întîmpla, se simțea de-a dreptul stînjenit.

– Dar *dumneavoastră* aveți același sentiment? Vreau să spun, cei de aici, de la Înalta Comisie.

– În legătură cu ce?

– În raport cu activitatea ei. Cu interesul ei deosebit pentru unele aspecte. Intrau ele în conflict cu interesele Maiestății Sale?

Woodrow arboră încruntarea cea mai dezarmantă și nedumerită.

– Guvernul Maiestății Sale nu s-ar putea simți vreodată stînjenit de acte umanitare, Rob. Sînt convinși că știi asta.

– Mai învățăm, domnule Woodrow, interveni Lesley împăciuitoare. Sîntem la început. Și după ce îl studie o vreme fără ca zîmbetul de pe față să i se stingă, puse carnețelele și casetofonul

înapoi în geantă și, motivînd că aveau niște întîlniri în oraș, propuse să reia discuția a doua zi, la aceeași oră.

– N-aveți idee, Tessa se confesa cuiva? îl întrebă Lesley, pe un ton dezinteresat, cînd tustrei se îndreptară în grup strîns către ușă.

– Vreți să spuneți în afară de Bluhm?

– Mă refer la prietene, de fapt.

Woodrow își scormoni memoria făcînd un efort ostentativ.

– Nu. Nu, *nu cred*. Nu-mi vine în minte vreo persoană anume. Dar presupun că nici nu am de unde să știu, nu?

– S-ar putea să știți dacă ar fi fost vorba de cineva din personalul dumneavoastră. De exemplu, Ghita Pearson sau altcineva, încercă să-l ajute Lesley.

– Ghita? A, sigur, evident, Ghita. În rest, aveți tot ce vă trebuie, da? Vi s-a asigurat un mijloc de transport? Bine.

Trecu o zi întreagă, apoi o noapte, după care cei doi polițiști reveniră.

* * *

De astă dată, Lesley iniție discuția, nu Rob, iar ea o făcu dovedind o prospețime ce sugera că, de la ultima lor întîlnire, se petrecuseră o serie de lucruri încurajatoare.

– Tessa întreținuse relații sexuale cu puțin timp înainte de deces, anunță ea cu acel ton vioi de început de zi, după ce își aranjă lucrurile ca pe niște probe la proces – creioane, carnete de notițe, casetofon, chiar o gumă de șters. Bănuim că a fost violată. Acest lucru nu e destinat publicității, deși cred că vom citi asta în ziarele de mîine. În această etapă, nu au prelevat decît o probă vaginală și au examinat-o la microscop pentru a vedea dacă sperma era viabilă sau nu. Era neviabilă, însă se consideră că ar putea fi vorba de spermă de la mai multe persoane. Pesemne un adevărat cocteil. După părerea noastră, nu cred că au mijloacele necesare pentru a stabili exact.

Woodrow își băgă capul între palme.

– Pînă să știm cu precizie, va trebui să așteptăm concluzia unuia dintre savanții noștri, spuse Lesley fără a-și dezlipi ochii de la el.

Ca și în ziua precedentă, Rob, își lovea pixul de dinții lui mari.

– Iar sîngele de pe tunica lui Bluhm era al Tessei, continuă Lesley pe același ton sincer. E un rezultat provizoriu, să nu uităm. Aici se efectuează doar analizele esențiale. Pentru alte elemente, va trebui să trimitem probele acasă.

Woodrow se ridicase în picioare, un gest pe care îl făcea destul de des în cursul întîlnirilor oficiale, tocmai ca să-i facă pe ceilalți să se simtă în largul lor. Pășind molatic spre fereastră, ocupă o poziție la celălalt capăt al încăperii și se prefăcu a studia peisajul dezolant al orașului. Se întrezărea o promisiune de furtună cu tunete și se simțea acel miros imposibil de exprimat al încordării ce precede magica ploaie în Africa. Nimeni nu putea vedea cele două sau trei picături de sudoare fierbinte ce i se scurgeau de la subsuoară și se trău ca niște insecte lipicioase de-a lungul coastelor.

– I-a comunicat cineva lui Quayle acest lucru? făcu el și se întrebă, probabil ca și ei, de ce vâduvul unei femei răpite devine dintr-o dată un Quayle, în loc de Justin.

– Ne-am gîndit că ar fi mai bine dacă i-ar comunica un prieten, li răspunse Lesley.

– Dumneavoastră, sugeră Rob.

– Sigur.

– Plus că *este posibil* – după cum a spus și Les – ca ea și Arnold s-o fi făcut-o înainte de a pleca la drum. Dacă vreți să menționați și asta cînd vorbiți cu el... Cum doriți...

„Ce altceva trebuie să mai îndur? se întrebă Woodrow. Ce altceva trebuie să se mai întîmple ca să deschid fereastra asta și să mă arunc în gol? Pesemne că asta am și vrut din partea ei: du-mă dincolo de limitele a ceea ce pot suporta.“

– Chiar ne-a plăcut Bluhm, rupse Lesley liniștea, cu un aer de exasperare amicală, de parcă ar fi simțit nevoia ca și Woodrow să-l placă pe Bluhm. De acord, trebuie să fim pregătiți să-l cunoaștem și pe celălalt Bluhm, bestia cu chip de om. Iar de unde venim noi, există oameni extrem de pașnici care comit cele mai înfiorătoare lucruri cînd sînt incolțiți. Dar cine l-a incolțit, dacă poate fi vorba de așa ceva? Nimeni, decît dacă, nu cumva, l-a silit ea.

Spunînd acestea, Lesley făcu o pauză, invitîndu-l pe Woodrow să intervină, însă el se sluzea de dreptul de a păstra tăcerea.

– Bluhm reprezintă ideea aproape perfectă de *om de treabă*, insistă ea, ca și cum *om de treabă* ar fi fost o condiție bine definită, la fel ca *Homo sapiens*. A făcut o mulțime de lucruri cu adevărat bune. Nu de ochii lumii, ci pentru că așa a vrut. A salvat vieți, și-a riscat-o pe a lui, a muncit în locuri cumplite fără a fi plătit, a ascuns oameni în podul propriei case. Cum, nu sînteți de acord, *sir*?

Îl stîrnea să răspundă? Sau doar căuta să obțină o lămurire din partea unui observator matur al relației Tessa-Bluhm?

– Sînt convins că are un trecut bun, se îndură Woodrow să răspundă.

Lui Rob îi scăpă un icnet ce-i trăda nerăbdarea, urmat de o răsucire deconcertantă a torsului.

– Ascultați... Lăsați trecutul lui. Dumneavoastră personal vă place sau nu? E foarte simplu.

Și apoi își caută o nouă poziție pe scaun.

– Dumnezeule, făcu Woodrow peste umăr, de astă dată atent să nu depășească măsura cu teatralitatea, dar lăsînd totuși ca în glas să i se strecoare o notă de exasperare. Ieri vorbeați clar de *dragoste*, iar astăzi de *plăcut*. Noi, cei din recea Britanie, am început să umblăm după definiții absolute, nu-i așa?

– V-am cerut părerea, *sir*, spuse Rob.

Probabil că adresarea cu *sir* reprezenta marea găselniță. La prima întîlnire fusese domnul Woodrow sau, cînd se simțiseră

mai încrezători, Sandy. Acum apelaseră la *sir*, prevenindu-l astfel pe Woodrow că acești doi polițiști de rang mic nu-i erau colegi, nici prieteni, ci niște intruși din clasa inferioară care își bagă nasul în treburile clasei exclusiviste, care îi oferise poziție și protecție vreme de șaptesprezece ani. Își împreună minile la spate și-și înalță umerii, apoi se răsuci pe călcie, ajungând să stea față în față cu anchetatorii săi.

– Arnold Bluhm are darul persuasiunii, declară el, parcă ținându-le o prelegere de la celălalt capăt al camerei. Arată bine, are farmec, dacă vrei. Spirit, dacă apreciezi felul lui de umor. Un soi de aură – pesemne că se datorează acelei bărbi îngrijite. Pentru cei ușor de influențat, e un erou popular african.

După care se îndepărtă de ei, ca și cum ar fi așteptat să-și împacheteze lucrurile și să plece.

– Iar pentru cei neinfluențabili? Întrebă Lesley, profitând de faptul că el se întorsese cu spatele pentru a-l examina mai atent: minile prinse comod la spate, genunchiul ușor ridicat în semn de autoapărare.

– A, aici sîntem în minoritate, sînt convins, răspunse Woodrow cu glas stăpînit.

– Numai că-mi imaginez că era foarte îngrijorător pentru dumneavoastră – iritant chiar, în postul de răspundere pe care-l aveți ca șef al Cancelariei – văzînd că toate acestea se petrec chiar sub nasul dumneavoastră și știînd că nu puteți face nimic pentru a pune capăt situației. Vreau să spun că nu vă puteați duce la Justin, corect? Și să-i spuneți: „Uită-te la bărbatul acela negru cu barbă de colo: umblă cu soția ta“, nu-i așa? Sau puteați?

– În cazul în care scandalul amenință să păteze bunul renume al Misiunii, am dreptul – ba chiar obligația – de a interveni.

– Și ai făcut-o? veni întrebarea din partea lui Lesley.

– Într-un mod general, da.

– Vorbind cu Justin? Sau direct cu Tessa?

– Evident, problema este că relația ei cu Bluhm are *acoperire*, s-ar putea spune, îi răspunse Woodrow, reușind să

evite răspunsul direct la întrebare. Omul e un doctor recunoscut. E bine văzut în comunitatea celor care acordă ajutoare. Tessa era voluntarul lui devotat. La prima vedere, totul arată perfect curat. Nu te poți duce să-i acuzi de adulter fără a avea dovezi clare. Poți doar să spui: „Fiți atenți, asta creează o impresie proastă, de aceea vă rog să fiți mai circumspecți“.

– Așadar, cui i-ați spus-o? întrebă Lesley făcând o adnotare în carnetel.

– Nu este chiar atât de simplu. Asta s-a întâmplat în mai multe reprize sau discuții.

Lesley se aplecă în față, verificând în aceeași mișcare și dacă banda nu se oprișe în casetofon.

– Între dumneavoastră și Tessa?

– Tessa a fost o mașinărie proiectată excelent, însă îi lipseau cam multe roțițe. Înainte de a fi pierdut băiețelul, s-a purtat cam irațional. În regulă.

Ajuns pe punctul de a desăvârși trădarea ei, Woodrow și-l aminti pe Porter Coleridge așezat în biroul lui și citindu-i instrucțiunile date de Pellegrin:

– Dar, *după aceea* – trebuie s-o declar deschis, și cu un regret enorm –, le-a lăsat multora dintre noi impresia că era dezaxată.

– Era nimfomană? întrebă Rob.

– Regret, dar întrebarea depășește pregătirea mea, îi răspunse Woodrow cu un aer glacial.

– Să spunem că flirta fără să se mai ferească, sugeră Lesley. Cu toată lumea.

– Dacă insistați – și nici dacă ar fi vrut, nu ar fi reușit să pară mai detașat – e greu de spus, corect? O fată frumoasă, atracția balului, un soț mai în vîrstă – cum să nu flirteze? Ori acesta îi e comportamentul firesc și se distrează? Dacă poartă o rochie lungă și-și dă poalele peste cap, oamenii spun că e libertină. Dacă n-o face, vor spune că e toantă. Cam așa se comportă albi din Nairobi. Probabil că e valabil pentru orice alt loc. N-aș putea afirma că sînt expert în problema asta.

– A flirtat și cu *dumneavoastră*? Il întreabă Rob după ce repetă gestul enervant de a lovi cu creionul în dinți.

– V-am spus deja. Era imposibil de spus dacă flirta sau dacă doar se distra cu noi, spuse Woodrow, atingând un nivel neașteptat de politețe.

– Așadar, hmm, ați încercat cumva să răspundeți avansurilor ei? Il întreabă Rob. Nu mă priviți astfel, domnule Woodrow! Și *dumneavoastră* aveți peste patruzeci de ani, sunteți aproape de andropauză, îndreptându-vă către vîrsta suferințelor, la fel ca și Justin. V-ați fi putut simți atras de ea, de ce nu? Pariez că și eu aș fi făcut la fel.

Revenirea din șoc a lui Woodrow se petrecu atât de rapid încît nici chiar el nu-și dădu seama de acest lucru.

– Of, scumpul meu prieten... Nici nu mă mai gîndeam la altceva. Tessa și numai Tessa, zi și noapte. Eram obsedat de ea... Întrebați pe oricine...

– Am și făcut-o, preciză Rob.

* * *

În dimineața următoare, anchetatorii săi se dovediră de-a dreptul indecenți în graba lor de a se arunca asupra lui, așa i se păru lui Woodrow, care se simți asediat. Rob așeză casetofonul pe masă, Lesley deschise un carnet mare de culoare roșie la o pagină marcată cu o bandă elastică și porni tirul întrebărilor.

– Avem motive să credem că ați vizitat-o pe Tessa în spitalul din Nairobi, curînd după ce a pierdut copilul, domnule. Am dreptate?

Lumea lui Woodrow se clătina. „Cine Dumnezeu le-a spus și asta? Justin? Imposibil, fiindcă deocamdată n-au discutat cu el, altfel aș fi aflat!”

degetele în sus pe nas, apoi îl studie pe Woodrow peste virfurile degetelor întinse.

– Acesta va fi subiectul discuției noastre de azi? vru Woodrow să știe.

– Unul dintre ele, recunosc Lesley.

– Atunci mi-ați putea spune, vă rog, dat fiind că timpul e prețios pentru noi toți, ce Dumnezeu are de a face vizita mea la spital cu descoperirea ucigașului Tessei, fiindcă am înțeles că acesta este scopul prezenței voastre aici?

– Căutăm să descoperim motivul, spuse Lesley.

– Ați zis că aveți unul. Violul.

– Violul nu se potrivește. Ca motiv, adică. Violul a fost un efect colateral. Poate chiar o pistă falsă, ca să ne determine să credem c-ar fi vorba de o crimă oarecare, nu de una plănuită.

– Premeditare, explică Rob, fixându-l îndelung cu ochii câprui pe Woodrow. Ceea ce noi numim o acțiune organizată.

Auzind asta, vreme de câteva momente înspăimântătoare, mintea lui Woodrow se blocă. Apoi se gândi: „Organizat... De ce a spus *organizat*? Ca și cum ar fi fost făptuită de o organizație? Scandalos! O idee prea trasă de păr pentru a merita să fie luată în considerație de un diplomat cu experiență!”

După aceea, mintea îi deveni ca un ecran opac. Cuvintele nu-i săriră în ajutor, nici măcar acelea extrem de banale și lipsite de sens. Se văzu pe sine, ca prin vis, ca un soi de computer, extrăgând, asamblând și apoi respingând o secvență de conexiuni imposibil de decodificat dintr-o zonă izolată a creierului său.

– Organizată pe naiba! O crimă oarecare! Neplanificată! O sărbătoare a singelui, în stil african...

– Așadar, ce v-a determinat să mergeți la spital? o auzi pe Lesley atunci când ieși din momentul de întunecare și prinse doar sunetele. De ce v-ați dus s-o vedeți pe Tessa după ce pierduse copilul?

– Fiindcă m-a rugat ea. Prin soțul ei. În calitatea mea de superior al ei.

– A mai fost invitat cineva să o viziteze?

– Din câte știu, nu.

– Poate Ghita?

– Va referiți la Ghita Pearson?

– Mai cunoașteți o altă Ghita?

– Ghita Pearson nu a fost prezentă.

– Deci numai dumneavoastră și Tessa, își dictă Lesley cu voce tare, înainte de a nota în carnet. Ce legătură era între poziția dumneavoastră ca superior și vizita la spital?

– Era îngrijorată de starea lui Justin și voia să se asigure că se simțea bine, răspunse Woodrow, trăgând de timp în mod deliberat, în loc să răspundă în ritmul în care îi impunea Lesley. Încercasem să-l conving pe Justin să-și ia un concediu fără plată, însă el prefera să rămână la post. Conferința anuală C.A.D.A.E. cu participarea miniștrilor urma să aibă loc curînd și era hotărît să o pregătească. I-am explicat asta Tessei și i-am promis că voi continua să mă ocup de el.

– Avea laptopul la ea? interveni Rob pe neașteptate.

– Poftim?

– Ce e atât de greu să înțelegeți? Avea cu ea laptopul? Alături, pe masă, sub pat, în pat? Laptopul! Tessa ținea la el. Transmitea tuturor mesaje de pe el. I-a transmis lui Bluhm. Ghitei. Trimitea mesaje și unui puști bolnav, de care se ocupa, acesta fiind tocmai în Italia, unui fost prieten pe care îl avusese la Londra. Avea computerul cu ea?

– Mulțumesc pentru explicații. Nu, n-am văzut laptopul.

– Dar vreun carnet?

Avu o ezitare, timp în care își verifică amintirile și născoci o minciună.

– Nici o femeie nu se simte prea grozav după ce naște un copil mort.

– Dar cum anume se simțea?

– Slabă. Aiura. Deprimată.

– Și doar atât ați discutat?! Despre Justin, iubitul ei soț?

– Da, din câte îmi aduc aminte.

– Cît timp ați stat cu ea?

– N-am cronometrat, dar cred că în jur de douăzeci de minute. Evident, nu voiam să o obosesc.

– Deci ați discutat despre Justin vreme de douăzeci de minute. Dacă-și mănîncă budinca și altele de genul acesta.

– Conversația s-a desfășurat cu intermitențe, răspunse Woodrow, simțind că începe să roșească. Cînd o femeie este febrilă, epuizată și a pierdut copilul, nu-i tocmai ușor să porți o discuție coerentă cu ea.

– Se mai afla cineva de față?

– V-am spus deja. Am mers singur.

– Nu asta v-am întrebat. Am vrut să știu dacă mai era cineva prezent.

– Cine anume?

– Oricine altcineva. Vreo asistentă, un doctor. Vreun alt vizitator, vreun prieten. Vreo prietenă. Sau, poate, un prieten african. De exemplu, doctorul Bluhm. De ce trebuie să trag de dumneavoastră ca să obțin un răspuns, *sir*?

Ca dovadă a iritării, Rob se destinse ca un aruncător de suliță, întîi aruncîndu-și un braț în aer, apoi, cu o mișcare complicată, își schimbă poziția picioarelor. În timpul pe care-l cîștigase astfel, Woodrow făcu un efort vizibil de a-și forța memoria, împreunîndu-și sprîncenele cu o încruntătură amuzată și dezamăgită.

– Fiindcă tot ai adus vorba de asta, Rob, ai dreptate. Ce inteligent ai procedat! Cînd am sosit, Bluhm se afla acolo. Ne-am salutat, iar el a ieșit. Cred că am stat unul în prezența celuilalt doar douăzeci de secunde. Ca să vă fac pe plac, douăzeci și cinci...

Însă făcuse un efort extraordinar ca să afișeze această atitudine de nepăsare. Cine dracu' îi spusese că Bluhm se afla la căpăttiul ei? Iar teama lui merse mai adînc. Ajunsese în cotoanele cele mai întunecate ale celuiilalt mod de gîndire, atingînd acel lanț causal pe care refuza să-l recunoască și despre care Porter Coleridge îi ordonase să-l facă uitat.

– Așadar, ce credeți că făcea Bluhm acolo, *sir*?

– Nu mi-a oferit nici o explicație. Și nici ea. Doar e doctor, nu? Făcînd abstracție de orice altceva.

– Iar Tessa ce făcea?

– Stătea întinsă în pat. Ce altceva v-ați fi așteptat să facă? reacționeze el, pierzînd-și calmul preț de o clipă. Să danseze?

Rob își întinse picioarele lungi în față, admirîndu-și labele uriașe, așa cum fac cei de pe plajă cînd stau lungiți.

– Nu știu, făcu el. *Les, noi* ce putem crede că făcea? o întrebă el pe colega sa. În nici un caz nu dansa. *Dar ce făcea?* Asta ne întrebăm noi.

– Alăpta la sîn un copil negru, așa mi se pare, spuse Lesley. În timp ce mama lui era pe moarte.

O vreme, în încăpere nu se auziră decît sunetele ce răzbăteau de afară: pași pe coridor, automobile gonind și zbătîndu-se să-și găsească un loc în traficul de dincolo de vale. Rob întinse brațul și opri casetofonul.

– *Sir*, așa cum ați accentuat și dumneavoastră, sîntem cu toții presați de timp, spuse el curtenitor. De aceea, vă rog politicos să nu ne mai faceți să ne pierdem timpul evitînd să răspundeți la întrebări și tratîndu-ne ca pe niște rahați.

Apoi porni din nou casetofonul.

– Fiți bun și spuneți-ne cu cuvintele dumneavoastră despre femeia muribundă din salon și despre copilașul ei, domnule Woodrow, *sir*, adăugă el. Vă rog! Și de ce a murit și cine încerca să o trateze și în ce mod și ce-ați mai aflat întîmplător în această privință.

Încolțit și îndrjit în izolarea lui, Woodrow căută instinctiv să obțină sprijinul șefului Misiunii, doar ca să descopere că, în aceste momente, Coleridge se dădea drept foarte ocupat. În seara precedentă, când încercase să dea de el ca să discute între patru ochi, Mildren îl informase că șeful lui era într-o discuție importantă cu ambasadorul american și nu răspunde decît în caz de urgență. În această dimineată, versiunea oficială era că Porter Coleridge „își desfășura activitatea la reședință“.

V

Woodrow nu era omul care să-și piardă cumpătul cu una, cu două. În cariera lui de diplomat fusese silit să treacă printr-o serie de situații umilitoare și deprinsese din experiență că soluția cea mai sănătoasă era să refuze a crede că se petrecuse ceva anapoda. Aplică aceeași tehnică și acum și, în propoziții scurte, făcu o descriere sumară a scenei din salonul de spital. Da, se declară el de acord – ușor surprins că polițiștii manifestau atîta interes față de amănuntele legate de internarea ei – își aduse aminte ca prin ceață că o pacientă din același salon era adormită sau în comă. Și că, întrucît nu-și putea hrăni copilul, Tessa devenise doica lui. Pierderea Tessei se transformase într-un clișig pentru copil.

– Femeia aceea avea un nume? întrebă Lesley.

– Nu-mi amintesc.

– Mai era cineva cu femeia bolnavă, vreo rudă sau prietenă?

– Fratele ei. Un adolescent din același sat cu ea. Așa mi-a zis Tessa, dar, dată fiind starea ei, nu o consider drept un martor pe care să vă puteți baza.

– Știți cumva numele fratelui femeii?

– Nu.

– Numele satului?

– Nu.

– Tessa v-a spus de ce suferea femeia?

– Cele mai multe lucruri pe care le spunea erau incoerente.

– Să înțeleg că spunea și lucruri cu sens, îl îmboldi Rob.

Părea să se lase stăpinit de o toleranță bizară. Membrele lui lungi își găsiseră, în sfârșit, odihna. Dintr-o dată, constatase că-și poate permite să-și sacrifice întreaga zi.

– Domnule Woodrow, în momentele în care s-a exprimat coerent, ce v-a spus Tessa despre femeia bolnavă din același salon?

– Că murea. Că boala ei, pe care nu a numit-o, era rezultatul condițiilor sociale în care a trăit.

– SIDA?

– Nu mi-a precizat.

– Asta schimbă lucrurile, deci.

– Într-adevăr.

– O trata cineva pe femeie pentru acea boală nenumită?

– Tot ce se poate. Altfel, de ce s-ar fi aflat în spital?

– Era Lorbeer?

– Cine?

– Lorbeer.

Rob pronunță pe litere. „Lor“ ca în „lor le place“, „beer“ ca la „berea“ Heineken.

– O corcitură olandeză. Cu părul roșu sau blond. Spre cincizeci de ani. Gras.

– N-am auzit niciodată de acest om, răspunse Woodrow cu o siguranță ce i se citea pe față, în timp ce stomacul i se chircea agitat.

– Ați văzut pe cineva tratând-o?

– Nu.

– Știți *cum* era tratată? Cu ce?

– Nu.

– N-ați văzut pe nimeni dându-i vreo pastilă sau făcându-i vreo injecție?

– V-am spus deja: cît am stat eu acolo, nu a apărut nimeni din personalul medical.

În liniștea abia rectștigată, Rob își găsi vreme să admire acest răspuns, apoi reacția proprie.

– Dar din personalul ce nu aparține spitalului?

– În prezența mea, nimeni.

– Dar în afara ei?

– De unde să știu asta?

– De la Tessa. Din ceea ce v-a spus Tessa în momentele cînd vorbea coerent, explică Rob și zîmbi atît de larg, încît buna lui dispoziție deveni un element contrariant, precursor al unei glume pe care abia de acum încolo aveau să o savureze împreună. Femeia bolnavă din rezerva Tessei, cea al cărei copil îl alăpta, primea ajutor medical din partea *cui*va, după părerea Tessei? întrebă el răbdător, rostind cuvintele ca și cum ar fi trebuit să respecte niște canoane ale unui joc de societate. Femeia bolnavă era consultată, examinată sau tratată de vreo persoană, bărbat sau femeie, negru sau alb, fie aceasta doctor, asistentă, ne-doctor, persoană din spital sau din afara lui, personal de serviciu, vizitatori sau *oameni* pur și simplu?

Se rezemă de spătar: „Acum încearcă să te strecoari și din labirintul acesta“.

Woodrow începea să-și dea seama de amploarea încurcăturii în care intrase. Ce altceva mai știau și țineau secret față de el? Numele lui Lorbeer îi sunase în cap ca un dangăt de moarte. Cu ce alte nume mai aveau să-l bombardeze? Ce altceva mai putea nega păstrîndu-și totuși credibilitatea? Ce declarase Coleridge? De ce se ferea să-i ofere mîngiere, refuzînd să meargă mîna în mîna cu el? Sau făcuse confesiuni complete, trădîndu-l pe Woodrow?

– Mi-a servit o poveste în legătură cu femeia aceea care e vizitată de pitici cu haine albe, răspunse el disprețuitor. Am presupus că a visat toate astea. Sau că visa în timp ce-mi vorbea mie. Eu n-am dat crezare vorbelor ei. Și nici voi n-ar trebui, se trezi spunînd.

– De ce o vizitau cei în haine albe? Potrivit Tessei... În ceea ce numiți vis...

– Fiindcă oamenii în alb ucisese războiul. La un anumit moment i-a numit *coincidențe*.

Se hotărîse să le spună adevărul și să-l facă să pară ridicol.

– Cred că a zis despre ei că sînt lacomi. Voiau să-o lecuiască, dar nu puteau. Toată povestea a fost o tîmpenie.

– Cum să-o vindece?

– Asta nu mi-a zis.

– Și-atunci cum să o ucidă?

– Îmi pare rău, dar nici în problema asta nu a fost mai limpede.

– Scrisese toată povestea?

– Povestea? Cum să facă asta?

– Nu avea notițe? V-a citit din carnetel?

– V-am spus deja. Din cîte mi-amintesc, nu avea nici un carnetel.

Rob își înclină capul lung într-o parte pentru a-l studia pe Woodrow dintr-un unghi diferit, și, probabil, mai revelator.

– Arnold Bluhm nu crede că istoria asta era o tîmpenie. El nu socotește că Tessa vorbea incoerent. Arnold bănuiește că vorbele ei exprimau realitatea. Corect, Les?

* * *

Woodrow păli și simți cum sîngele i se scurge din obraji. Și totuși, chiar după deconcertarea resimțită sub impactul acestei replici rămase la fel de stăpîn pe sine ca orice diplomat cu experiență care trebuie să reziste pe poziție. Reuși cu un oarecare efort să-și controleze și vocea. Chiar și sentimentul de indignare.

– Regret. Vreți să spuneți că l-ați găsit pe Bluhm? Asta e de-a dreptul scandalos.

– Să înțelegem că nu vreți să-l găsim? întrebă Rob, destul de nedumerit.

– N-am vrut să se înțeleagă așa ceva. Înțeleg că vă aflați aici în anumite condiții și că, dacă l-ați găsit pe Bluhm sau ați

discutat cu el, aveți obligația evidentă de a prezenta aceste informații Înaltei Comisii.

Dar Rob începuse să clatine din cap înainte ca Woodrow să sfârșească.

– Nici o șansă să dăm de el, domnule. Am vrea noi. Dar am găsit uitate în apartamentul lui câteva hîrtii. Nimicuri utile, după cum v-ați exprima dumneavoastră, aflate în apartamentul lui. Din nefericire, nimic senzational. Niște însemnări despre câteva cazuri, care presupun că ar putea prezenta interes pentru cineva. Copii ale unor scrisori insolente trimise de doctor cîte unei firme, laborator sau spital universitar din străinătate. Și asta-i cam tot, adevărat, Les?

– Uitate în apartament, e cam exagerat, la o adică, recunoscui Lesley. Ascunse ar exprima mai bine realitatea. Una era lipită și acoperită pe spatele unei fotografii înrămate, alta sub cada de baie. Ne-a trebuit o zi întreagă să le găsim. Ei, aproape o zi, oricum.

Își linse degetul și întoarse o nouă pagină a carnetului de notițe.

– Plus că ceilalți au uitat de mașină, îi reaminti Rob.

– Arăta mai curînd a rampă de gunoarie decît a apartament după ce oamenii au terminat cu el, îl aprobă Lesley. Nu se pricep deloc. Rețineți, întîlnim și la Londra astfel de cazuri. Se anunță în ziar că cineva e dat dispărut sau mort, iar scotocitorii se află la adresa respectivă în aceeași dimineață, servindu-se cu ce e mai bun. Cei de la combaterea crimei organizate sînt tot mai deranjați de procedeul acesta. Vă deranjează dacă vă mai cităm câteva nume, domnule Woodrow? se interesă ea, ridicînd ochii și fixîndu-l fără să clipească.

– Simțiți-vă ca acasă, spuse Woodrow, de parcă poliștii nu s-ar fi instalat deja ca niște stăpîni.

– Kovacs, unguroaică de origine, bănuim noi, tînără. Păr negru ca pana corbului, picioare lungi – tot el ne dă și datele esențiale în ce o privește – numele mic necunoscut, cercetător.

– Sigur v-ați aminti de ea, spuse Rob.

– Regret, nu.

– Emrich, doctor, cercetător, facultate absolvită la Petersburg, specializare la Leipzig, în Germania. A efectuat cercetări la Gdansk. Femeie. Nu există o descriere. Numele vă spune ceva?

– N-am auzit niciodată de o asemenea persoană. Nimeni care să corespundă descrierii, pe nimeni cu acest nume, nimeni de acea naționalitate sau pregătire.

– La naiba! Chiar nu ați auzit de ea, adevărat?

– Și vechiul nostru amic Lorbeer, interveni Lesley parcă cerînd scuze. Numele mic necunoscut, origine necunoscută, pesemne pe jumătate olandez sau bur, pregătirea, de asemenea, un mister. Cităm din însemnările lui Bluhm, asta e problema, deci sîntem la mila lui, după cum ați spune dumneavoastră. Aceste trei nume apar încercuite ca făcînd parte dintr-o diagramă, cu descrieri fugare în interiorul fiecărui cerc. Lorbeer și cele două doctorițe. Lorbeer, Emrich, Kovacs. Asta da adunătură! V-am fi prezentat o copie, dar ne e cam lehamite să folosim copiatoare în situația de față. Știți cum e poliția locală. Iar cît privește centrele de copiat – ei bine, nu aș avea încredere în ele nici dacă ar fi să multiplic Biblia. Vorbesc serios. Nu-i așa, Rob?

– Folosiți-le pe ale noastre, se cam grăbi Woodrow.

Urmă o tăcere încărcată de gînduri, care lui Woodrow i se păru precum o stare de surzenie în care mașinile dispăruseră, păsările amuțiseră și nimeni nu trecea pe coridor prin dreptul biroului său. Liniștea se risipi cînd, insistînd, Lesley începu să-l descrie pe Lorbeer drept omul pe care ar dori cel mai mult să-l ia la întrebări.

– Lorbeer e un tip plimbăreț. *Se crede* că se ocupă de produse farmaceutice. *Se crede* că a plecat din Nairobi și a revenit de cîteva ori în cursul anului trecut, însă kenyenii, uimitor, nu reușesc să-l găsească în evidențe. *Se crede* că a vizitat salonul Tessei de la Spitalul Uhuru cît a fost ea internată acolo. *Ca un taur*, e o altă descriere pe care am găsit-o. Ai crede că ne aflăm

la un târg de animale. Iar dumneavoastră sînteți sigur că nu ați văzut, din întîmplare, nici un individ roșcovan pe nume Lorbeer și cu înfățișare ca de taur, care putea fi doctor? Nicăieri în deplasările dumneavoastră?

– N-am auzit niciodată de acest om. Sau de unul care să se potrivească descrierii.

– Informații dintr-astea am primit cu duiumul, comentă Rob, de care Woodrow părea că uitase.

– Tessa îl cunoștea. La fel și Bluhm, spuse Lesley.

– Asta nu înseamnă că-l cunosc și eu.

– Așadar, cum e ciurma albă cînd se instalează? întrebă Rob.

– N-am nici o idee...

Plecară la fel ca și în precedentele ocazii: cu un semn de întrebare ce creștea mereu.

* * *

Imediat ce se asigură că rămăsese sigur, Woodrow ridică receptorul telefonului interior cu legătură directă la Coleridge și, spre ușurarea lui, îi auzi vocea.

– Ai o clipă liberă?

– Cred că da.

Îl găsi la birou, cu o mîină lipită de frunte. Purta bretele galbene cu niște căluți drept model. Avea pe chip o expresie bănuitoare și bătaioasă.

– Trebuie să fiu asigurată că avem sprijinul Londrei în toată afacerea asta, începu Woodrow, fără să se așeze.

– La cine te referi cînd spui avem?

– La noi doi.

– Și cînd spui „Londra“ te referi la Pellegrin, dacă înțeleg eu bine.

– De ce? S-a schimbat ceva?

– Nu, din cîte știu.

– Are intenția asta?

- Nu, din câte cunosc.
- Atunci, Pellegrin are spatele asigurat? Să punem problema și așa.
- A, Bernard are *întotdeauna* spatele asigurat.
- Deci, mergem înainte tot așa sau nu?
- La minciuni, te referi? Sigur că da.
- Atunci de ce nu ne punem de acord asupra a ceea ce declarăm?
- Bună idee! Nu știu. Dacă aș fi credincios, aș da fuga să mă rog. Dar, la naiba, nu-i chiar atât de ușor! Fata a murit. Asta e o parte a ecuației. Iar noi sîntem în viață. Asta-i partea a doua.
- Deci le-ai spus adevărul?
- Nu, Dumnezeuule, cum să le spun? Memoria mea e ca un șvaițer. Regret nespus...
- Ai intenția să le spui adevărul?
- Astora? Nu, nu. Niciodată. Sînt niște rahați.
- Atunci de ce nu ne punem de acord asupra versiunii pe care le-o servim?
- Corect. De ce nu?! Adevărat. Ai pus degetul pe rană, Sandy. Ce ne împiedică?

* * *

- E vorba de vizita dumneavoastră la Spitalul Uhuru, domnule, începui Lesley cu forțe proaspete.
- Credeam că *am terminat* cu asta la ultima noastră discuție.
- Mă refer la cealaltă vizită. A doua. Ceva mai târziu. Mai curînd, o vizită de răspuns.
- *De răspuns*? Să confirm ce?
- O promisiune pe care i-ați făcut-o Tessei, evident.
- La ce vă referiți? Nu vă înțeleg.
- Însă Rob o înțelegea perfect, și întări acest lucru.
- *Sir*, mie mi se pare că s-a exprimat într-un limbaj coerent. Ați avut o a doua întîlnire cu Tessa la spital? Cam la patru

săptămîni după externare, de exemplu? Cum ar fi, să zicem, în anticamera clinicii post natale unde avusese programare? Fiindcă așa reiese din notițele lui Arnold, iar pînă acum el nu s-a înșelat, asta din ceea ce reușim să înțelegem noi, ignoranții.

„Arnold“, remarcă Woodrow. Nu mai era Bluhm...

Fiul soldatului își examina conștiința și făcea asta cu răceala calculată care îi slujea drept muză inspiratoare în situații de criză, în vreme ce, în memorie, re trăia scena petrecută în spitalul aglomerat de parcă i s-ar fi întîmplat altuia. Tessa are într-o mîna o sacoșă cu model amintind-o tapiserie și cu mînere din trestie de zahăr. E prima oară cînd vede această sacoșă, dar de acum pînă la sfîrșitul scurtei ei vieți, va deveni o parte a imaginii pe care ea și-a format-o despre sine, cînd stătea întinsă pe patul de spital, avînd propriul copil depus la morgă și o femeie muribundă în patul de alături și copilul acesteia la sînul ei. Imaginea se potrivește cu absența fardului, cu părul scurt și cu fulgerarea care nu se deosebește mai deloc de privirea plină de neîncredere pe care i-o aruncă Lesley în aceste momente, cînd așteaptă versiunea prescurtată a evenimentului. Ca pretutindeni în spital, lumina este sărăcicioasă. Dîre uriașe de lumină solară taie semi-întunericul din interior. Păsările zboară de colo-colo printre grinzi. Tessa stă cu spatele lipit de un perete curbat, alături de o cafenea urlt mirositoare, unde scaunele sînt de culoare oranj. Mulțimea se agită, intrînd și ieșind din razele de soare, însă el o vede imediat... Ține sacoșa în ambele mîini încrucișate peste partea de jos a pîntecelui și stă așa cum obișnuiau să se pro-țapească femeile ușoare pe vremea cînd el era tînăr și spăimos. Peretele este cufundat în umbră, fiindcă razele de soare nu luminează întreaga încăpere și probabil că tocmai de aceea a ales Tessa acest loc.

– Ai spus că o să mă ascuți cînd mă înzdrăvenesc, îi reamintește ea cu o voce discretă și aspră pe care abia de o recunoaște.

E prima oară că-și vorbesc de la ultima lui vizită în spital. Îi vede buzele, extrem de fragile, lipsite de fermitatea pe care o dă

rujul. Remarcă pasiunea din ochii ei cenușii, iar asta îl sperie, așa cum îl înfioară orice trăire intensă, inclusiv ale lui.

– Întîlnirea la care te referi nu a avut caracter particular, îi spune el lui Rob, evitînd privirea insistentă a lui Lesley. A fost ceva profesional. Tessa pretindea că dăduse întîmplător peste niște documente care, dacă se dovedeau autentice, aveau implicații politice deosebite. M-a rugat să o întîlnesc la clinică pentru a mi le putea înmîna.

– Cum dăduse de ele? întrebă Rob.

– Avea legături în exterior. Mai mult, nu știu. Prieteni de-ai ei de prin organizațiile de ajutorare...

– Ca Bluhm?

– Printre alții. Ar fi cazul să adaug că nu era prima oară că prezenta Înaltei Comisii scandaluri la nivel înalt. Își făcuse aproape un obicei.

– Vreți să spuneți că prin intermediul Înaltei Comisii?

– Dacă vă referiți la mine în calitate de șef al cancelariei, da.

– De ce nu i le-a încredințat lui Justin pentru a fi predate?

– Justin trebuia să rămînă în afara ecuației. Aceasta era hotărîrea ei și probabil că și a lui.

Oare dădea prea multe explicații; era asta o altă primejdie? Continuă fără să se mai cenzureze.

– O respectam pentru asta. Ca să fiu cinstit, i-am respectat orice semn de scrupul de care a dat dovadă.

– De ce nu i le-a dat Ghitei?

– Ghita e nouă, tînără și face parte din personalul angajat pe plan local. N-ar fi fost mesagerul cel mai recomandat.

– Prin urmare, v-a întîlnit pe dumneavoastră, reluă Lesley. La spital. În anticamera clinicii postnatale. Nu cumva sărea în ochi lucrul ăsta: doi albi între toți africanii aceia?

„Ați fost acolo“, gîndi Woodrow, ceea ce-l făcu să retrăiască o clipă senzația de panică. „Deci ați vizitat spitalul.“

– Nu de africani se temea Tessa, ci de albi. Nu se putea discuta cu ea pe tema asta. Când se afla printre africani se simțea în siguranță.

– A afirmat ea așa ceva?

– Am dedus eu.

– De unde? făcu Rob.

– Din atitudinea ei în cursul acelor ultime luni. După pierderea copilului. Față de mine, de comunitatea albă, față de Bluhm. El nu putea face nici un rău. Era un african atrăgător și era doctor. Iar Ghita e pe jumătate indiană, adăugă asta parcă în lipsă de altceva.

– Cum a stabilit Tessa întâlnirea? întrebă Rob.

– A trimis un bilet la mine acasă, prin servitorul ei, Mustafa.

– Și nu i-ai spus soției?

– Am considerat întâlnirea drept confidențială.

– De ce nu v-a telefonat?

– Soția mea?

– Tessa.

– Nu avea încredere în telefoanele diplomaților. Pe bună dreptate. Toți avem rezerve.

– De ce n-a trimis documentele pur și simplu prin Mustafa?

– Ea îmi cerea să-i dau asigurări. Garanții.

– De ce nu v-a adus hîrțile aici? făcu tot Rob, presînd, insistînd.

– Din motivul pe care l-am amintit deja. Ajunsese în situația că nu mai avea încredere în Înalta Comisie, nu dorea să fie influențată de ea, nu voia să fie văzută intrînd acolo sau ieșind. Vorbiți ca și cum acțiunile ei ar fi fost logice. În cazul ultimelor luni de viață ale Tessei e greu să facem uz de logică.

– De ce n-a apelat la Coleridge? De ce trebuia să fiți dumneavoastră mereu? Ba la căpătîiul ei, ba la clinică? Nu mai cunoștea pe altcineva?

Vreme de o clipă, expunîndu-se primejdios, Woodrow își uni forțele cu cele ale inchiizitorilor săi. „Chiar, de ce tocmai eu?”

o întrebă pe Tessa într-o izbucnire de autocompătămire. „Fiindcă vanitatea ta nenorocită nu-mi dă pace deloc. Fiindcă îți făcea plăcere să mă auzi promițând să-mi dau sufletul când, de fapt, amîndoi știam că în momentul adevărului nu mă voi ține de cuvînt, iar tu nu vei accepta. Fiindcă lupta mea cu mine însumi îmi amintea de confruntarea față în față cu boala englezească pe care tu țineai cu orice preț să o detești. Fiindcă pentru tine am fost un soi de model, «doar ritual, fără pic de credință» – asta în cuvintele tale. Stăm față în față și la o palmă depărtare unul de celălalt, iar eu mă întreb de ce sîntem la fel de înalți, pînă cînd îmi dau seama că de-a lungul bazei peretelui curbat se află o bordură și că, la fel ca și alte femei de acolo, te-ai urcat pe ea, ca să fii văzută de omul tău. Fețele noastre sînt la același nivel și, în ciuda austerității de care dai dovadă în ultima vreme, Crăciunul a sosit din nou, iar eu dansez cu tine, percepînd mirosul dulceag, de iarbă, al părului tău“.

– Deci v-a dat o serie de documente, tocmai spunea Rob. Despre ce erau?

„Iau plicul de la tine, simțind atingerea înnebunitoare a degetelor tale cînd mi-l întinzi. Reaprinzi în mod voit flacăra în mine, ești conștientă de asta și nu te poți înfrîna, mă duci încă o dată dincolo de limite, știind totuși că nu vei trece niciodată pragul cu mine. Nu port haină. Mă urmărești cum îmi desfac doi-trei nasturi de la cămașă, strecor plicul aproape de piele și-l împing în jos pînă cînd marginea lui inferioară se fixează între betelia pantalonilor și coapsă. Mă urmărești apoi cum îmi închei nasturii și am aceeași senzația de rușine prin care aș fi trecut dacă aș fi făcut dragoste cu tine. Ca un adevărat diplomat, îți propun să bem o cafea în magazin. Refuzi. Rămînem față în față ca niște dansatori care așteaptă muzica pentru a-și justifica apropierea unul de celălalt.“

– Rob v-a întrebat despre ce erau acele documente, îi reaminti Lesley, vocea ei venind parcă din afara cîmpului conștiinței lui.

– Susținea că descriu un mare scandal.

– Aici, în Kenya?

– Corespondența era secretă.

– Tessa stabilise asta?

– Nu fiți ridicoli! Cum putea stabili ea nivelul de confidențialitate al unor hîrtii? se răsti Woodrow și apoi, prea tirziu, își regretă răbufnirea.

„«Sandy, trebuie să-i silești să acționeze», mă îndemnă tu. Chipul ți-e palid de suferință și curaj. Impulsurile tale teatrale n-au fost diminuate de trăirea adevăratei tragedii. Ochiul ți sînt în pragul lacrimilor care, de cînd ai pierdut copilul, sînt gata să izvorască tot timpul. Vocea ta îndeamnă, dar și mîngie, făcînd balanța să se incline, așa cum s-a întîmplat mereu. «Avem nevoie de un susținător, Sandy. Cineva, în afară de noi... Promite-mi! Dacă-mi pot păstra încrederea în tine, și tu te poți încrede în mine.»

Și atunci rostesc vorbele. Mă las purtat de forța momentului. *Cred. În Dumnezeu. În iubire. În Tessa.* Cînd sîntem împreună pe scenă, *cred.* Abjur restul, ceea ce mi se întîmplă de fiecare dată cînd vin la tine, și tu vrei ca lucrurile să se petreacă astfel, fiindcă și tu ai devenit dependentă de relații imposibile și de scene teatrale. *Promit, zic eu, iar tu mă silești să o repet. Promit, promit. Te iubesc și ți promit.* Și rolul ți dictează să mă săruți pe buzele care au rostit promisiunea ce mă rușinează: un sărut ca să mă reduci la tăcere și să pecetluim înțelegerea; o strîngere furișată pentru a mă lega și a-mi îngădui să-ți miros părul“.

– Documentele au fost trimise la Londra, adjunctului de ministru, prin sacul diplomatic, îi explică Woodrow lui Rob. După care au fost considerate documente cu caracter secret.

– De ce?

– Din cauza acuzațiilor grave pe care le conțineau.

– Împotriva cui?

– Nu pot spune, regret.

– Companie? Persoană?

– Nu știu.

– Cîte pagini bănuieți că avea documentul?

- Cincisprezece. Douăzeci. Mai avea și ceva ca o anexă.
- Fotografii, ilustrații, probe?
- Pas.
- Înregistrări pe bandă magnetică? Dischete, confesiuni înregistrate, declarații?
- Pas.
- Cărui subsecretar i-au fost trimise?
- *Sir Bernard Pellegrin.*
- Ați păstrat o copie aici?
- Există instrucțiuni stricte să păstrăm cât mai puține materiale secrete aici.
- Ați păstrat o copie sau nu?
- Nu.
- Documentele erau tipărite?
- De către cine?
- Erau tipărite sau scrise de mână?
- Tipărite.
- Cu ce?
- Nu mă pricep la asta.
- Prin modalități electronice? Pe un computer? Vă mai amintiți tipul de scriere? Fonturile?
- Woodrow ridică din umeri atât de iritat, încît gestul putea trece drept violent.
- Nu era, de exemplu, cu caractere italice? Insistă Rob.
- Nu.
- Sau cu caracterele acelea care imită scrisul de mână?
- Era cu litere obișnuite, drepte.
- Deci, electronic.
- Da.
- Atunci vă amintiți. Anexa era imprimată?
- Probabil.
- Cu aceleași caractere?
- Probabil.

– Deci între cincisprezece și douăzeci de pagini, cu caractere drepte, tipărite electronic. Mulțumesc. Ați primit răspuns de la Londra în legătură cu acest document?

– Evident.

– De la Pellegrin?

– Se poate să fi fost *sir* Pellegrin sau vreunul din subordonații lui.

– În sensul?

– Nu era nevoie să acționăm în nici un fel.

– Vi s-au dat motive? întrebă tot Rob, aruncând întrebările ca pe niște pumni în ringul de box.

– Așa-zisele dovezi conținute în document erau tendențioase. Orice încercare de a deschide o investigație pe baza documentului n-ar fi ajuns nicăieri și ar fi prejudiciat relațiile noastre cu națiunea-gazdă.

– I-ați spus Tessei că așa suna răspunsul, că n-o să întreprindeți nici o acțiune?

– Nu chiar așa.

– *Ce anume* i-ați spus? întrebă Lesley.

– I-am spus ceea ce am simțit că ar fi acceptabil pentru ea, dat fiind starea în care se găsea. Să nu uităm pierderea pe care o suferise și importanța pe care o dădea acelor documente.

Să fi fost noua politică adoptată de a spune adevărul aceea care îl făcu să răspundă astfel sau slăbiciunea și o dorință inexplicabilă de a se confesa?

Lesley închisese casetofonul și acum își strângea carnetele de notițe.

– Așadar, ce minciună era acceptabilă pentru ea, *sir*? După aprecierea dumneavoastră, adăugă ea.

– Că Londra se ocupa de caz. Se luau măsuri.

Vreme de o clipă, aproape binecuvîntată, Woodrow își închipui că discuția se sfîrșise. Numai că Rob rămăsese neclintit, zăbovind.

– Ar mai fi ceva, domnule Woodrow, dacă nu vă deranjează. Bell, Barker & Benjamin. Cunoscuți, de altfel, și sub numele de ThreeBees¹.

Atitudinea lui Woodrow nu se schimbă cîtuși de puțin.

– Reclame în tot orașul. „Trei B, Binefăcătorii Africii.“ „Ne agităm pentru voi, scumpilor! Iubiți AlBinele.“ Au sediul peste drum. O clădire mare, numai sticlă, arată ca un proiect de Dalek.

– Ce e cu ei?

– Seara trecută am obținut profilul companiei, nu-i așa, Les? O organizație uimitoare, nici nu vă puteți închipui. Băgată pînă la gît în orice proiect ce ține de Africa. Hoteluri, agenții de turism, ziare, companii de securitate, bănci, exploatari de aur, cărbune și cupru, importuri de automobile, ambarcațiuni și camioane – și aș putea continua la nesfîrșit. Plus o serie impresionantă de medicamente. „ThreeBees Bîzîind pentru Bunăstarea voastră trupească.“ Pe asta am descoperit-o azi-dimineață, cînd conduceam prin oraș, nu-i așa, Les?

– Da, undeva prin apropiere, îl aprobă Lesley.

– Și oamenii ăștia sînt amici la cataramă cu băieții lui Moi, din cîte am auzit. Avioane particulare, fete cîte vrei și nu numai.

– Presupun că vrei să mă întrebați ceva și în legătură cu asta.

– Nu tocmai. Voiam doar să vă urmăresc chipul în timp ce vă povesteam despre ei. Acum m-am lămurit. Vă mulțumesc pentru răbdare!

Lesley își făcea de lucru cu geanta. Judecînd după interesul pe care îl manifestase față de acest schimb de replici, s-ar fi putut trage concluzia că nici nu auzise.

– Oamenii ca dumneavoastră ar trebui opriți, domnule Woodrow, pîru să gîndească ea cu voce tare și clătina nelămurită din cap. Vă închipuiți că rezolvați problemele lumii, dar, de fapt, dumneavoastră sînteți problema.

---

¹ Joc de cuvinte intraductibil, „Three Bees“ însemnînd în același timp „Trei Albine“ și „Trei B-uri“, ce este exploatat în continuarea textului prin aliterații și aluzii (engl.) (n. tr.).

– Vrea să spună că sînteți un mare mincinos, îi traduse Rob.

De astă dată, Woodrow nu-i mai însoți pînă la ușa. Rămase la locul său de la birou, ascultînd cum se stinge zgomotul pașilor oaspeților săi, apoi telefonă la recepție și solicită, pe cel mai nepăsător ton, să i se comunice cînd cei doi aveau să iasă din clădire. Aflînd că ieșiseră deja, se strecură grăbit spre biroul privat al lui Coleridge. Woodrow știa bine că acesta era plecat să discute cu ministrul kenyan al Afacerilor Externe. Mildren tocmai vorbea pe un telefon de interior, arătînd supărător de degajat.

– Am o urgență, spuse Woodrow, contrazicînd ceea ce ar fi putut Mildren să-și închipuie.

Așezat pe biroul lui Coleridge, Woodrow îl urmări pe Mildren, care extrase o cartelă albă din seiful personal al Înaltului Comisar și o introduse cu gesturi teatrale în telefonul digital.

– Cu cine vrei să vorbești, de fapt? îl întrebă Mildren cu o insolență specifică secretarelor de proastă calitate.

– Ieși afară! rosti Woodrow drept răspuns.

Imediat ce rămase singur, formă numărul direct al lui sir Bernard Pellegrin.

* * *

Stăteau pe verandă, ca doi colegi din cadrul Serviciului care savurau un păhărel după cină în lumina puternică și orbitoare, pe care o simțeau ca pe o intruziune neplăcută. Gloria se retrăsese în sufragerie.

– Nu există o modalitate plăcută de a-ți spune asta, Justin, începu Woodrow. De aceea o să ți-o spun oricum. Există o mare doză de probabilitate ca Tessa să fi fost violată. Îmi pare foarte, foarte rău. Pentru ea și pentru tine.

Iar lui Woodrow îi părea rău, cu siguranță. Uneori nu trebuie să simți ceva pentru a ști că așa stau lucrurile. Cîteodată simțurile îți sînt atît de călcate în picioare, încît încă o veste cumplită nu mai reprezintă decît un amănunt obositor ce trebuie aflat.

– Asta înainte de autopsie, desigur, deci e prematur și neoficial, continuă el, evitând să-l privească în ochi pe Justin. Dar se pare că nu există motive de îndoială.

Simți nevoia de a-l consola.

– Poliția consideră că asta ar lămuri întrucîtva lucrurile – pentru a avea măcar un mobil. Îi ajută să pornească cercetările de la ceva, chiar dacă nu au cum să fie siguri în ce direcție să pornească.

Justin stătea atent, parcă în poziție de drepti, ținîndu-și paharul în față, între ambele mîini, ca și cum i-ar fi fost înmînat drept premiu.

– *Doar o probabilitate?* obiectă el într-un tîrziu. Foarte bizar... Cum se poate?

Woodrow nu-și imaginase că, încă o dată, va fi supus unui baraj de întrebări, însă, cu o plăcere sadică și sinistră, simți o oarecare bucurie. Se lăsa mînat de diavolul din propriul suflet.

– Cum să spun, evident că trebuie să-și pună întrebarea dacă putea fi vorba de un act sexual liber consimțit. Așa e procedura.

– Consimțit... cu cine?! Întrebă Justin, nelămurit.

– Păi, cu cine – cu persoanele pe care le bănuiesc. Doar nu putem să le facem noi treaba, nu?

– Nu. Nu putem. Sandy, ești de compătimit. S-ar părea că-ți revin toate treburile neplăcute. Eu cred că s-ar cuveni să-i acordăm și Gloriei atenție. A avut dreptate să ne lase singuri.

Șederea afară, înconjurată de toate insectele Africii ar fi fost prea mult pentru pielea ei de englezoaică delicată. Simțind brusc aversiune față de prezența atît de apropiată a lui Woodrow, Justin se ridicase și deschisese ușa din sticlă.

– Gloria, draga mea, ca niște nesimțitori ce sîntem, te-am neglijat.

VI

Justin Quayle își îngropă soția asasinată într-un frumos cimitir african, pe nume Langata, sub un palisandru, între fiul lor născut mort, Garth, și un băiat de cinci ani din tribul Kikuyu, care era străjuit de un inger aflat în genunchi, avînd în mînă un scut ce anunța că se alăturase sfinților. La căpătii se găsea mormîntul lui Horatio John William of Dorset, dus la Domnul, iar la picioare se odihnea Miranda K. Soper, iubită pe vecie. Însă Garth și băiețelul african, pe nume Gitau Karanja, aveau să-i rămînă alături, iar Tessa urma să stea umăr la umăr cu ei, lucru pe care Justin îl dorise, iar Gloria, după ce plătise pe cine trebuia, grație generozității tipice a lui Justin, obținuse aprobarea. În cursul ceremoniei Justin rămase izolat de toată lumea, avînd mormîntul Tessei în stînga și pe al lui Garth în dreapta, stînd la mai bine de doi pași depărtare de Woodrow și Gloria, care pînă atunci se învîrtise protectoare ba la stînga, ba la dreapta lui, în parte pentru a-i oferi alinare, în parte pentru a-l feri de ochii oamenilor presei care, mereu grijulii să-și facă datoria față de public, dovedeau o hotărîre încăpățînată să realizeze fotografii ale diplomatului britanic încornorat și presupus tată, a cărui soție albă, măcelărită – asta în exprimarea ziarelor de scandal mai îndrăznețe – avusese un copil cu iubitul ei african, iar acum zăcea alături de el într-un colț de pămînt străin – pentru a nu cita decît trei articole apărute în aceeași zi – care îi va fi patrie pe veci.

Alături de familia Woodrow și la distanță de aceștia, stătea Ghita Pearson într-un *sari*, avînd capul plecat și mîinile împreunate în față în acea atitudine imemorială a doliului, iar lîngă ea se găsea Porter Coleridge, cu o paloare cadaverică pe chip, și soția lui, Veronica, iar Woodrow avu senzația că aceștia îi acordau aceeași atenție pe care i-ar fi dedicat-o fiicei lor Rosie, care nu era cu ei.

Cimitirul Langata se află pe un platou din pămînt roșiatic, acoperit luxuriant de ierburi înalte și arbori ornamentali înfloriți, avînd un aer atît vesel, cît și trist, situat la cîteva mile depărtare de centrul orașului și în apropiere de Kibera, unul dintre cele mai mari cartiere sărace din Nairobi, o pată întinsă și cenușie, murdar alcătuită din case din tablă, afumate, deasupra cărora atîrnă un lînțoliu bolnăvicios de praf, strivit în valea fluviului Nairobi și neavînd unde să se mai extindă. Populația din Kibera numără jumătate de milion de oameni și tot crește, iar valea este presărată cu mormane de gunoaie, sacoșe din plastic, fișii multicolore de îmbrăcăminte veche, coji de banane și portocale, știuleți de porumb și tot ceea ce îi prisosește orașului. Peste drum de cimitir se află birourile elegante ale Comisiei de Turism din Kenya și intrarea în Parcul de Vînătoare din Nairobi, iar undeva, în spatele lor, clădirile neglijate și dărăpănate ale Aeroportului Wilson, cel mai vechi din Kenya.

Pentru Woodrow, la fel ca pentru mulți dintre cei îndoliați, pe măsură ce se apropia clipa înmormîntării, solitudinea avea ceva amenințător și eroic. Părea să-și ia rămas-bun nu doar de la Tessa, ci și de la carieră, de la Nairobi, de la fiul lui născut mort și de la întreaga lui viață de pînă în acel moment. Poziția lui, el fiind primejdios de aproape de groapă, părea să le transmită tuturor acest mesaj. Fiecare simțea că îi este sugerată această idee, imposibil de șters din minte, că o mare parte din acel Justin pe care îl cunoșteau sau, probabil, chiar tot ce reprezenta el, avea să i se alătore Tessei. Doar o ființă părea să merite atenția lui, remarcă Woodrow, dar nu era vorba de preot, nici de silueta ca

de santinelă a Ghitei Pearson, nici de Porter Coleridge, șeful Misiunii cu o ținută reținută și cu fața ca varul, nici de ziariștii care încercau să se păcălească unul pe altul pentru a obține un unghi favorabil, o imagine mișcătoare, nici de soțiile englezoaice cu fălcile prelungi înclăștate, pătrunse de tristețe față de sora lor defunctă, a cărei soartă ar fi putut să le lovească și pe ele, nici de cei zece-doisprezece polițiști kenyaneni supraponderali care stăteau cu degetele vîrite pe după centurile de piele.

Acela era Kioko. Băiatul care stătuse pe podea în rezerva Tessei din Spitalul Uhuru, privind cum murea sora lui; care mersese pe jos vreme de zece ore tocmai din satul lui pentru a fi alături de ea în ultima clipă și mai făcuse alți cincisprezece kilometri pentru a fi alături de Tessa. Justin și Kioko se văzură unul pe celălalt în același timp și, după aceea, privirile le rămăseră împreunate într-un mesaj complice. Kioko era cea mai tinără persoană prezentă, după cum observă Woodrow. Cunoscînd tradiția tribală, Justin ceruse ca tinerii să stea deoparte.

Intrarea în cimitir, pe unde sosi cortegiul Tessei, era marcată de stilpii albi ai porții. Cactușii uriași, fâgașele create în pămîntul roșiatic și vînzătorii docili de banane și înghețată mărgineau drumul pînă la mormîntul ei. Preotul era negru, bătrîn și cărunt. Woodrow își aduse aminte că dăduse mîna cu el la una dintre seările organizate de Tessa. Însă iubirea pe care o arăta preotul față de Tessa era plină de avînt, iar credința lui în viața de apoi – atît de aprinsă, iar hărmălaia traficului aerian și terestru era atît de pătrunzătoare, fără a mai vorbi de zgomotul altor înmormîntări din apropiere, iar vuietul muzicii religioase ce răzbătea dinspre camioanele îndoliaților și din portavocile oratorilor ce păreau să se întrecă unul pe celălalt atunci cînd se adresau cercurilor de prieteni și rude apropiate care luau picnicul pe iarbă în preajma coșciugelor celor iubiți, încît nu era deloc surprinzător că doar cîteva dintre cuvintele înaripate ale omului sfînt ajunseră la urechile spectatorilor săi. Iar Justin, chiar dacă auzea totul, nu dădu semne că ar fi fost deranjat în vreun fel. Elegant ca întotdeauna

în costumul negru la două rînduri pe care și-l pusese pentru această situație, rămăsese cu privirea fixată asupra lui Kioko, tînărul care, ca și Justin, căutase să rămînă izolat de ceilalți și părea să se fi instalat în acel spațiu protejat; picioarele lui ca de păianjen abia de atingeau pămîntul, brațele i se legăneau dezordonat pe lîngă trup, iar capul lung și nu prea simetric stătea înclinat într-o poziție întrebătoare.

Ultima călătorie a Tessei nu fusese tocmai lină, însă nici Woodrow, nici Gloria nu ar fi vrut ca ea să se desfășoare altfel. În mod tacit, fiecare dintre ei considera normal ca acest din urmă drum să cuprindă elementul de imprevizibilitate care îi caracterizase întreaga viață. Familia Woodrow se trezise devreme, deși nu avusese nici un motiv întemeiat s-o facă, numai că, pe la miezul nopții, Gloria își dăduse seama că nu avea pălărie de culoare închisă. După un telefon dat în zori, află că Elena avea două, numai că amîndouă erau cam demodate și semănau cu caschetele de aviator – o deranja asta, cumva, pe Gloria? Un Mercedes oficial plecă de la reședința soțului grec al Elenei aducînd o pălărie neagră aflată încă în ambalajul de plastic de la Harrod's. Gloria i-o înapoie, preferînd o eșarfă neagră din dantelă, ce aparținuse mamei ei: avea să o poarte ca pe o *mantilla*. La urma urmei, Tessa era pe jumătate italiancă, găsi ea explicația.

– Spaniolaică, dragă, îi răspunse Elena.

– Ei, lasă, tu, ripostă Gloria. Mama ei a fost contesă din Toscana, așa a scris în *Telegraph*.

– Nu, scumpo, *mantilla*, o corectă Elena cu un aer răbdător. *Mantillas* sînt spaniole, nu italienești, îmi pare rău.

– Bun, dar *mama* ei a fost italiancă, se răsti Gloria – pentru ca, după cinci minute, să telefoneze din nou, punînd izbucnirea ei pe seama stresului.

La ora aceea, băieții fuseseră deja pregătiți și expediați la școală, Woodrow plecase la Înalta Comisie, iar Justin își făcea de lucru prin sufragerie, purtînd costum și cravată și cerînd flori. Nu flori din grădina Gloriei, ci din propria lui grădină. Ținea să

aibă din freziile galbene și frumos mirositoare pe care le crescuse special pentru Tessa tot anul, spuse el, și care o așteptaseră mereu în camera de zi când se întorcea din deplasările pe teren. Voia cel puțin două duzini pentru sicriul Tessei. Planurile Gloriei privind modul cel mai potrivit de a se aduce flori tocmai din grădina lui Justin fură date peste cap de un apel cam confuz din partea unui reporter de la un ziar din Nairobi, care dorea să anunțe că la aproximativ șaptezeci și cinci de kilometri spre răsărit în raport cu lacul Turkana, în albia secată a unui riu, fusese găsit cadavrul lui Bluhm și dorea să știe dacă putea lua vreo declarație. „Nu comentăm“, răcnii Gloria în receptor și-l trînti înapoi în furcă. Era însă zdruncinată și nu se văzu în stare să hotărască dacă era bine să-i împărtășească vestea lui Justin tocmai atunci sau să aștepte plină după înmormîntare. Prin urmare, simți o mare ușurare cînd, la nici cinci minute după aceea, primi un telefon de la Mildren care o informă că Woodrow era într-o ședință, însă zvonurile privind descoperirea cadavrului lui Bluhm erau minciuni: cadavrul, pentru care niște bandiți somalezi cereau zece mii de dolari, avea cel puțin o sută de ani, ba poate chiar o mie, apoi ceru să discute foarte scurt cu Justin.

Gloria îl aduse pe Justin la telefon și, supărat de zeloasă, rămase alături în timp ce el spuse: „da“ – „era de acord“ – „ești foarte amabil“ și, „sigur“, va fi pregătît. Dar Gloria nu reuși să priceapă de ce era Mildren amabil și pentru ce se va pregăti Justin. Și: „Nu, mulțumesc“, rosti Justin hotărît către Mildren, ceea ce adăuga încă o notă de mister convorbirii: nu voia să fie întîmpinat la sosire, prefera să se descurce singur. După care închise și rugă – iar asta destul de apăsător, dacă se ținea seama de cîte făcuse Gloria pentru el – să fie lăsat singur în sufragerie pentru a da un telefon cu taxă inversă avocatului său din Londra, lucru pe care îl mai făcuse de două ori în ultimele zile, de asemenea, nepermițîndu-i Gloriei să asiste la discuție. După o adevărată demonstrație de discreție, Gloria se retrase în bucătărie pentru a trage cu urechea prin gura oficiului – numai că îl găsi

acolo pe îndureratul Mustafa, care sosise nechemat pe ușa din spate cu un coș plin de frezii galbene, pe care le culesese din proprie inițiativă din grădina lui Justin. Înarmată cu această scuză, Gloria pătrunse avîntată în sufragerie, sperînd să prindă măcar cuvintele de încheiere ale discuției lui Justin, însă el tocmai închidea.

Deodată, fără să-și dea seama cum trecuse vremea, se trezîră că erau pe cale să întîrzie. Gloria se îmbrăcase deja, dar nu se fardase, nimeni nu mîncase nimic – și era deja trecut de ora prînzului –, Woodrow aștepta afară în Volkswagen, Justin rămăsese în hol strîngînd în mîini mînunchiul de frezii, acum legate în buchet, Juma plimba prin fața lor un platou de sandvișuri cu brînză. Gloria încerca să se decidă dacă era cazul să-și lege *mantilla* sub bărbie sau să o petreacă peste umeri, așa cum o purta mama ei.

Așezată pe bancheta din spate a microbuzului alături de Justin și avîndu-l în partea cealaltă pe Woodrow, Gloria recunoscuse în sinea ei că vorbele pe care i le spusese Elena în urmă cu cîteva zile reflectau adevărul: se îndrăgostise nebunește de Justin, lucru ce nu i se mai întîmplase de ani de zile și i se părea de nesuportat că acesta avea să plece destul de curînd. Pe de altă parte, așa cum afirmase și Elena, plecarea lui îi va îngădui Gloriei să-și limpezească gîndurile și să revină la viața matrimonială normală. Iar dacă se dovedea că mai rara vedere este mai cu miere, ei bine, după cum sugerase Elena plină de îndrăzneală, Gloria putea rezolva asta și la Londra.

Drumul prin oraș i se păru Gloriei mult mai presărat de zdruncinături decît de obicei și, mai acut decît s-ar fi cuvenit pentru liniștea ei sufletească, simți căldura coapsei lui Justin lipită de a ei. Cînd mașina ajunsese în sfîrșit la capelă, în gît i se pusese un nod, batista îi era mototolită și umedă în palmă și nu mai știa dacă suferea după pierderea Tessei sau a lui Justin. Cîeva deschise din afară ușile din spate ale microbuzului, Justin și Woodrow săriră jos, lăsînd-o singură pe banchetă, avîndu-l pe

Livingstone în fața ei. Nu apăruseră ziaristii, remarcă ea recunoscătoare, chinuindu-se să-și recapete ținuta demnă. Nimeni încă. Prin parbriz, îi urmări cu privirea pe cei doi bărbați urcând treptele clădirii construită din granit, fără etaj și prezentînd influențe de stil Tudor la acoperiș. Justin, cu costumul făcut pe comandă și cu coama de păr negru înspicat, care îi stătea perfect, fără a fi nevoie să folosească pieptenele sau peria, din cîte știa ea, stringînd în mînă freziile galbene – și ce mers de ofițer de cavalerie avea, dar, din cîte își amintea Gloria, toți cei ce aparțineau măcar pe sfert familiei Dudley călcau la fel, cu umărul drept ușor împins înainte. De ce avea ea impresia că Justin părea să conducă, avîndu-l întotdeauna la remorcă pe Woodrow? Și de ce semăna Sandy cu o slugă în ultima vreme, de ce se purta ca un valet? se plînsese Gloria în sinea ei. „Ar cam fi vremea să-și cumpere un costum nou; chestia aceea din serj îl face să arate ca un detectiv particular.“

Bărbații dispărură în holul de la intrare.

– Avem de semnat niște hîrtii, scumpo, îi spusese Sandy cu o voce atotștiutoare. Eliberarea cadavrului decedatei și alte prostii din astea.

„De ce mă tratează uneori de parcă aș fi o femeiușcă retardată și lipsită de ajutor? A uitat că eu am aranjat toată înmormîntarea?“ În fața intrării laterale a capelei se formase un grup de oameni îmbrăcați negru, care aveau să ducă sicriul. Apoi se deschiseră ușile, un automobil mortuar se apropie cu spatele de grup, iar Gloria văzu cuvîntul DRIC scris inutil cu litere albe de-o șchioapă pe partea laterală a acestuia. Printre siluetele groparilor, surprinse lemnul lăcuit în culoarea mierii și freziile galbene cînd sicriul glisă ușor pe ușa din spate a automobilului. „Pesemne că au fixat florile cu bandă adezivă, gîndi ea, altfel cum poți face buchetul să rămînă neclintit pe capacul sicriului?“ Mașina mortuară ieși din curtea interioară, după ce bărbații în negru urcaseră în ea. Gloria se smiorcăi tare, apoi își suflă nasul.

– E rău, doamnă, rosti cu glas cîntat Livingstone, de pe bancheta din față. E foarte, foarte rău.

– Într-adevăr, așa e, Livingstone, spuse Gloria, recunoscătoare că schimbul de cuvinte rămăsese pur formal. „O să fii urmărită de zeci de ochi, tinăra doamnă,” își adresă ea un avertisment ferm. „E vremea să ridici fruntea și să dai un exemplu.” Ușile din spate fură deschise cu zgomot.

– Gata, fetițo? întrebă Woodrow satisfăcut, trîntindu-se alături de Gloria. Au fost minunați, nu-i așa, Justin? Foarte înțelegători, adevărați profesioniști.

„Să nu îndrăznești să-mi mai spui «fetițo»!” i se adresă ea furioasă, dar în gînd.

* * *

De cum intră în Biserica St. Andrew, Woodrow inventariează pe dată întreaga adunare. Dintr-o singură privire îi zărise pe cei doi Coleridge și, în spatele lor, pe Donohue și pe bizara lui soție, Maud, arătînd ca o fostă prostituată ajunsă la ananghie și, alături de ei, pe Mildren, alias Mildred, și o blondă anorexică, despre care se știa că împarte apartamentul cu el. Gașca de grei de la Muthaiga Club – după cum se exprima Tessa – forma un grup compact, aliniat militărește. Dincolo de culoar, zări un contingent de oameni de la Programul Mondial de Alimentație și un alt grup alcătuit exclusiv din femei africane, unele cu pălării, altele în blugi, dar toate cu încruntarea hotărîtă, prevestitoare de bătălii, semnul distinctiv al amicilor radicali ai Tessei. În spatele lor stăteau răsfirați niște tineri și tinere cu un aer destul de arrogant, pierdut, ce păreau de origine franceză, femeile – cu capetele acoperite, bărbații – cu cămăși descheiate la guler și cu barba nerasă de o zi sau două, ceea ce le dădea un aspect mai masculin, la modă. După cîteva momente de descumpănire, Woodrow conchise că aceștia erau, cu siguranță, membri ai organizației belgiene din care făcuse parte și Bluhm. „Cred că

se întreabă dacă nu cumva vor trebui să revină aici și săptămîna viitoare pentru înmormîntarea lui Arnold“, gîndi el cu răutate. Servitorii ilegali ai familiei Quayle stăteau aliniați alături de acest grup: Mustafa, băiatul în casă, Esmeralda din Sudanul de Sud și ugandezul cu un singur braț, al cărui nume nu-l cunoștea. Iar în primul rînd, dominîndu-l pe soțul ei grec, ce părea să dozească a trece neobservat, impunătoare și cu părul de culoarea morcovului, o văzu pe scumpa Elena în persoană, pe care Woodrow o considera o adevărată fiară, gătită cu bijuteriile din agat, speciale pentru înmormîntări, ale mamei ei.

– Ascultă, dragă, să-mi pun bijuteriile din agat sau nu se cuvine?

Simțise ea nevoia să o întrebe pe Gloria la ora opt dimineată. Nu fără o oarecare doză de răutate, Gloria o sfătuisese să se îmbrace îndrăzneț.

– Pentru alte persoane, sinceră să fiu, Ela, s-ar putea să pară că sar calul. Dar avînd în vedere *culoarea* ta, – eu zic să le porți.

„Și nici un polițist, remarcă el satisfăcut, nici kenyanii, nici britanici. Să fi dat roade intervenția lui Bernard Pellegrin? Să zică cine ce vrea, dacă îndrăznește!“

Furișă o nouă privire spre Coleridge, cu fața albă ca laptele, pîrînd un martir. Își aduse aminte de bizara discuție pe care o avuseseră la reședința simbăta trecută și se blestemă pentru că se arătase atît de obtuz și nehotărît. Privirea îi reveni asupra sicriului Tessei așezat în fața altarului, avînd freziile lui Justin așezate în siguranță pe capac. Ochii i se umplură de lacrimi, dar le alungă cu asprime. Orga intona *Nunc Dimittis*, iar Gloria, cunoscînd cuvintele la perfecție, cînta cu dăruire, transpusă: „Cîntecul de leagăn tradițional la școala particulară de fete pe care ea o urmase, gîndi Woodrow. Sau la a mea.“ Detesta la fel de mult ambele instituții. Sandy și Gloria, născuți pentru a nu fi liberi. „Deosebirea este că eu știu asta, iar ea habar n-are.“ *Acum slobozește pe robul Tau...* „Uneori aș vrea cu adevărat să pot asta. Să plec și să nu mai revin. Dar unde mi-aș găsi pacea?“

Ochii i se opriră din nou asupra coșciugului. „Te-am iubit. Cît de ușor e s-o spun acum, cînd totul e la timpul trecut. Te-am iubit. Am fost individul cu drept de control care nu a fost în stare să se controleze pe sine, iar tu ai fost îndeajuns de amabilă să mi-o spui. Ei, uite ce ți s-a întîmplat ție! Și uite și *de ce* ți s-a întîmplat asta.

Și, nu, n-am auzit în viața mea de Lorbeer. Nu cunosc nici o unguroaică frumoasă, cu picioare lungi, pe nume Kovacs, și nici nu-mi plec urechea – și nici n-o voi pleca – să aud alte teorii nerostite, nedovedite, care îmi sună în cap ca un dangăt de clopote și nu mă interesează *cîtuși de puțin* umerii subțirei și măslinii ai fantomaticii Ghita Pearson, care poartă *sari*. Tot ce știu este că după tine, nimeni nu va mai afla ce copil sfios sălășluiește în acest trup de soldat.“

* * *

Simțind nevoia să-și mute atenția asupra altui lucru, Woodrow începu să studieze concentrat ferestrele bisericii. Sfinți albi, numai bărbați, nici urmă de vreun Bluhm. Tessa ar fi explodat de furie. Vitralii memoriale, comemorînd un băiat alb, simpatice, îmbrăcat în costum de marinar și înconjurat în mod simbolic de animale ale junglei, în atitudini de adorare. *O hienă bună simte miros de sînge de la zece kilometri depărtare*. Sub amenințarea reînnoită a lacrimilor, Woodrow se sili să se concentreze asupra venerabilului St. Andrew, semănînd pînă la identificare cu Macpherson, „călăuza aceea care ne-a slujit cînd am fost cu băieții la Loch Awe ca să pescuim somoni. Ochii aprigi de scoțian, barba roșcată. Oare, ce cred ei despre noi?“ se întrebă el, mutîndu-și ochii încețoșați către fețele negrilor din biserică. „Ce ne închipuiam că facem aici, demult, vîrîndu-le pe gît pe Dumnezeuul nostru alb și pe sfîntul nostru scoțian, tot alb, în timp ce le foloseam țara drept teren de joacă pentru aventuri-eri din decăzuta clasă avută?

«În ceea ce mă privește, încerc să restitui ceva», răspunzi tu când, cu frivolitate, îți pun aceeași întrebare în timp ce ne aflăm pe ringul de dans de la Muthaiga Club. Dar tu niciodată nu răspunzi la o întrebare fără să o răstălmăcești și fără să o folosești drept dovadă împotriva mea: «Și tu, domnule Woodrow, tu ce cauți aici?» întrebi tu. Orchestra cântă tare și trebuie să dansăm mai aproape unul de celălalt ca să ne auzim. «Da, aceia sînt sinii mei», zic ochii tăi atunci când îndrăznesc să privesc în jos. «Da, acelea sînt coapsele mele, care se răsucesc în vreme ce tu mă ții de talie. Poți să le privești, bucură-te doar cu ochii! Mai toți bărbații fac la fel, așa că nu este cazul ca tu să faci excepție».

«Cred că, în realitate, îi ajut pe *kenyeni* să gospodărească ceea ce le-am dat noi», strig ascuțit și prețios ca să acopăr muzica și-ți simt trupul încordîndu-se și retrăgîndu-se încă înainte de a fi terminat fraza.

«Noi nu le-am dat *nimic*. Și-au luat singuri! Cu ajutorul armelor! Nu le-am dat nimic-nimic!»

Woodrow se răsuci brusc. Aflată alături de el, Gloria făcuse același gest și, dincolo de culoar, familia Coleridge se întorsese și ea. Un răcnet din afara bisericii fusese urmat de zgomotul puternic al unei lovituri și zornăit de cioburi. Prin ușa deschisă, Woodrow văzu cum doi gropari în costume negre închideau porțile curții interioare, în timp ce polițiști cu caschete formară un cordon de-a lungul gardului, agitînd în mîini bastoane cu capete de metal, ei semănînd cu niște jucători de base-ball care se pregătesc pentru a lovi mingea. Pe strada în care se adunaseră studenții ardea un arbore, sub el zăceau cîteva mașini răsturnate cu burta în sus, iar ocupanții lor erau prea înspăimîntați ca să încerce a coborî. În urletele de încurajare ale mulțimii, o limuzină neagră, un Volvo ca al lui Woodrow, se înalță nesigur de la pămînt, purtată pe sus de un grup de tineri și tinere. Se ridică, balăncîndu-se, apoi ateriză, întîi pe o parte, apoi pe spate, cu un

zgomot asurzitor, exact alături de celelalte. Polițiștii atacară. Evenimentul pe care îl așteptaseră atîta vreme se produsese. Într-o secundă, se repeziră și în următoarea, lovind în dreapta și în stînga, își croiră drum însîngerat prin mulțimea care alerga în toate părțile, oprindu-se doar pentru a mai revărsa o ploaie de lovituri asupra celor pe care îi doborîseră. O furgonetă blindată se apropie, iar cinci-șase trupuri pline de sînge fură aruncate în ea.

„Universitatea este un butoi cu pulbere, amice,” îl prevenise Donohue cînd Woordow îl consultase în privința riscurilor pe care le prezenta aceasta. „Bursele au fost sistate cu totul, personalul universitar nu este plătit, locurile pentru admitere sînt rezervate celor bogați și proști, dormitoarele și sălile de cursuri sînt supraaglomerate, grupurile sanitare, blocate, ușile s-au furat, există riscul unui incendiu, iar studenții gătesc la foc de cărbuni pe coridoare. Nu au energie, nici lumină electrică la care să citească, nici cărți de studiu. Studenții cei mai săraci stau în stradă fiindcă guvernul privatizează sistemul de învățămînt superior fără a consulta pe nimeni, iar educația va rămîne strict pentru cei bogați, plus că rezultatele examenelor sînt trucate, iar guvernul încearcă să-i oblige pe studenți să-și facă educația în străinătate. Iar ieri poliția a ucis cîțiva studenți, lucru pe care, din motive lesne de înțeles, prietenii lor refuză să îl accepte cu una, cu două. Mai ai întrebări?”

Porțile bisericii se deschiseră, iar orga se auzi din nou. Treburile Domnului puteau fi reluate.

* * *

În cimitir, căldura devenise de-a dreptul agresivă. Bătrînul preot încetase să vorbească, însă hărmălaia nu se stinsese, iar soarele părea să lovească precum grindina. Într-o parte a lui Woodrow, dintr-un difuzor de ghetou se revărsa la nivel maxim

o versiune rock a imnului închinat Fecioarei Maria, pentru un grup de măicuțe negre, îmbrăcate în straie cenușii. În cealaltă parte, o echipă de fotbal se strînsese în jurul unui cocotier ce se ridică printre cutiile goale de bere, în vreme ce un solist cînta de rămas-bun unui fost coleg de echipă. Iar Aeroportul Wilson părea să aibă o zi de demonstrații aeriene, fiindcă pe deasupra capetelor lor treceau, la intervale de douăzeci de secunde, avioane de mici dimensiuni, pictate în roșu și alb strălucitor. Bătrînul preot își lăsă jos cartea de rugăciuni. Groparii făcură un pas către sicriu. Fiecare dintre ei apucă de capetele ieșite în afară. Rămas tot singur, Justin păru să se clatine nesigur. Woodrow dădu să se repeadă pentru a-l sprijini, dar Gloria îl reținu strîngîndu-l tare de cot cu degetele înmănușate.

— O vrea pentru *sine*, nătîngule, șuieră ea printre lacrimi.

Oamenii presei nu dovediră același tact. Aceasta era fotografia pe care veniseră să o surprindă: gropari negri coboară în mormînt femeia albă în solul african, sub privirile soțului pe care l-a înșelat. Un tip cu fața ciupită de vărsat și tuns scurt și avînd mai multe aparate de fotografiat care i să bălângăneau pe burtă îi oferi lui Justin o lopată plină cu pămînt, sperînd să tragă o poză cu văduvul turnîndu-l peste sicriu. Justin îndepărtă cu un gest unealta întinsă. În momentul în care făcu gestul privirea lui căzu asupra a doi indivizi zdrențăroși, care împingeau cu greutate o roabă, care avea roata din cauciuc dezumflată, și care se apropiau de mormînt. Peste marginile ei se vărsa din cînd în cînd cimentul moale.

— Vă rog, ce aveți de gînd să faceți? întrebă el poruncitor, atît de brusc și de apăsător încît toți cei prezenți își întoarseră fețele către el. Vrea cineva să-i întrebe pe acești domni la ce le slujește cimentul? Sandy, am nevoie de un traducător, te rog.

Nelufînd-o în seamă pe Gloria, fiul generalului se apropie rapid de Justin. Uscata Sheila, colegă de serviciu cu Donohue, se adresă oamenilor, apoi lui Justin.

– Afirmă că fac asta doar pentru oamenii bogați, îi spuse Sheila.

– Ce anume? Nu pricep. Te rog să-mi explici.

– Cimentul.. Pentru a-i descuraja pe hoți. Pe hoții de cadavre... Oamenii bogați sînt îmbrăcați cu haine scumpe și poartă inele de căsătorie. Wazungu a devenit o țintă preferată a lor. Oamenii spun că turnarea cimentului reprezintă o poliță de asigurare.

– Cine le-a dat ordin să facă asta?

– Nimeni. Costă cinci mii de șilingi!

– Să plece, te rog! Spune-le politicoș că asta vreau, bine, Sheila? Nu doresc acest serviciu și nu le plătesc nimic. Să-și ia roaba de aici și să se ducă!

Dar apoi, probabil nefiind încredințat că ea va transmite mesajul cu suficientă vigoare, Justin se apropie de oameni și, așezîndu-se între roabă și marginea mormîntului, întinse brusc mîna, într-un gest ca al lui Moise, arătînd undeva, peste capetele îndoliaților.

– Vă rog să plecați! le porunci el. Plecați imediat! Mulțumesc.

Îndoliații se despărțiră pentru a face loc de-a lungul liniei pe care o trasa brațul întins al lui Justin. Oamenii cu roaba se strecurară pe unde li se arătase. Justin îi urmări dispărînd. În căldura ce făcea ca aerul să pară tremurător, aveai impresia că oamenii se ridicau drept spre cerul alburui. Justin se răsuci cu tot trupul, ca un soldat de plumb, după care se adresează grupului de reporteri:

– Aș dori să vă retrageți cu toții, rosti el clar în liniștea ce se lăsase dintr-o dată și în jurul altor morminte. Ați fost foarte amabili. Vă mulțumesc. La revedere!

În tăcere și spre uimirea celorlalți prezenți, ziariștii își strînseră aparatele și carnetele de notițe și cu murmure de genul „Pe curînd, Justin“, părăsiră terenul de vînătoare. Justin reveni singur la căpățiul Tessei. Abia ajunse acolo cînd un grup de femei africane făcură cîțiva pași în față și se așezară în formă de potcoavă la picioarele mormîntului. Toate erau îmbrăcate la fel, parcă avînd uniforme: rochii cu volane,

albastre, cu flori imprimate și broboade din același material. Separat ar fi putut părea rătăcite acolo, însă împreună dădeau impresia de grup unit. Începură să cînte, la început încet de tot. Nu le dirija nimeni, nu aveau instrumente care să le acompanieze, mai tot cîntecul era o lamentare, dar ele nu îngăduiră lacrimilor să le afecteze glasurile. Vocile li se îmbinau armonios, cînd în engleză, cînd în swahili, căpătînd forță pe măsură ce versurile se repetau: „*Kwa heri, Mama Tessa... Micuță Mamă, adio...*” Woodrow se strădui să înțeleagă celelalte cuvinte. „*Kwa heri, Tessa. Tessa, prietenă, adio... Ai venit la noi, Mama Tessa, Micuță Mamă, ne-ai dat inima ta... Kwa heri, Tessa, adio.*”

– De unde mama naibii au apărut și astea? o întrebă el pe Gloria din colțul gurii.

– Din josul dealului, murmură Gloria, făcînd semn cu capul spre cartierul de cocioabe Kibera.

Corul crescua în intensitate pe măsură ce sicriul era lăsat în mormînt. Justin îl urmări coborînd, apoi se crispă cînd acesta atinse fundul gropii, după care mai tresări o dată în clipa cînd prima lopată de pămînt și a doua se prăvăliră peste frezii, murdărindu-le petalele. Se auzi un urlet înspăimîntător, scurt ca scîrțitul unei balamale ruginite cînd ușa se deschide brusc, dar îndeajuns de lung pentru ca Woodrow să o zărească pe Ghita Pearson prăbușindu-se în genunchi cu o mișcare parcă rulată cu încetinitorul, apoi rostogolindu-se pe coapsa frumos conturată și îngropîndu-și fața între palme; după aceea, la fel de incredibil, ridicîndu-se în picioare susținută de Veronica Coleridge și reluîndu-și locul de dinainte.

Justin se adresase cumva lui Kioko sau lui Woodrow doar i se păruse? Sau Kioko acționase din proprie inițiativă? Asemenea unei umbre, se deplasase pînă alături de Justin și, cu un gest natural de afecțiune, îi prinse mîna. Printr-o perdea reînnoită de lacrimi, Gloria le văzu degetele împreunate căutîndu-se pînă se găsiră într-o

strinsoare firească. Uniți astfel, nefericitul soț și nemîngiatul frate urmărit cum sicriul dispare sub stratul de pămînt.

* * *

Justin părăsi Nairobi în aceeași noapte. Și ca o supremă ofensă, Woodrow nu o prevenise pe Gloria. Masa de seară era aranjată pentru trei persoane, chiar Gloria scosese dopul sticlei de vin roșu și băgase la cuptor o rață „ca să ne mai revenim“. Auzi zgomot de pași în hol și bănuî, spre încîntarea ei, că Justin se hotărîse să bea un păhărel înainte de cină, „doar noi doi“, în vreme ce Sandy le citea din *Biggles* băieților, la etaj. Și, dintr-o dată, apărură geanta uzată din piele, însoțită de o altă valiză veche de culoare cenușie pe care i-o adusese Mustafa, așezate amîndouă în hol și avînd etichete cu nume pe ele, Justin stînd în picioare alături de ele și avînd o haină de ploaie petrecută pe braț și o geantă ușoară pe umăr, dorind să-i înapoieze cheia de la depozitul de vinuri.

– Justin, sper că nu ai de gînd să pleci *chiar așa!*

– Ai fost extraordinar de bună cu mine, Gloria! N-o să reușesc niciodată să mă revanșez.

– Îmi pare rău, draga mea, îngînă vesel Woodrow, coborînd treptele cîte două. Operațiunea asta s-a cam păstrat în secret. N-am vrut ca servitorii să răspîndească zvonul. Era singura modalitate de a fi siguri.

În acel moment, se auzi clinchetul soneriei de la intrare și apărură Livingstone, șoferul, cu un automobil Peugeot de culoare roșie pe care îl împrumutase de la un prieten pentru a evita numerele de înmatriculare diplomatice care ar fi stîrnit curiozitate la aeroport. Prăbușit pe scaunul din dreapta șoferului se afla Mustafa, privind fix înainte, ca o efigie.

– Dar nu se poate să nu mergem și noi, Justin! Trebuie să te conducem la aeroport! Insist! Trebuie să-ți dau o acuarelă făcută de mine! Ce o să faci acolo? strigă Gloria, neconsolată. Doar n-o să te lăsăm să dispari chiar așa, în noapte, *dragul meu!*

La drept vorbind, acest „dragul meu“ îi era adresat lui Woodrow, dar ar fi putut fi, la fel, adresat lui Justin, fiindcă, în timp ce spuse asta, se lăsă pradă lacrimilor, ultimele din acea zi lungă și plină de suferință. Suspinând nefericit, îl îmbrățișă pe Justin, lovindu-l cu palma strinsă pe spate și fără să-și dea seama, frecându-și obrazul de al lui și șoptind:

– Nu pleca, te rog, of, Justin – și alte cuvinte puțin inteligibile, după care, plină de curaj, se eliberă din brațele lui, făcându-și loc pe lângă soț, urcând treptele în fugă spre dormitorul ei și trântind ușa.

– E cam încordată după ziua de azi, explică Woodrow, surfzând destul de neconvins.

– Așa sîntem toți, făcu Justin acceptînd strîngerea de mîină a lui Woodrow. Sandy, îți mulțumesc încă o dată!

– O să ținem legătura.

– Bineînțeles.

– Ești sigur că nu vrei să fii întîmpinat la Londra? Cei de acolo abia așteaptă să-și facă meseria.

– Absolut sigur. Mă așteaptă avocații Tessei.

Imediat după aceea Justin coborî treptele către mașina roșie, avîndu-l pe Mustafa alături, cărînd geanta veche din piele, și pe Livingstone ducînd-o pe cealaltă.

– Am lăsat niște plicuri pentru voi la domnul Woodrow, îi spuse Justin lui Mustafa pe drum. Iar asta trebuie predată personal Ghitei Pearson. Și știți prea bine ce înseamnă personal, nu?

– Noi știm că vei fi întotdeauna un om bun, Mzee, spuse Mustafa cu glas profetic, ascunzînd plicul în jacheta din burnbac.

Însă în voce se simțea reproșul pentru faptul că Justin părăsea Africa.

* * *

În ciuda renovărilor de fațadă, aeroportul era un adevărat haos. Grupuri de călători extenuați, opăriți de arșiță, stăteau la

cozi interminabile, iar ghizi de tur iritați puneau precipitați rucsacuri uriașe în aparatele de control cu raze X. Funcționarii de la ghișeele de plecări verificau scrupulos fiecare bilet și vorbeau neîncetat la telefon. Anunțurile neinteligibile făcute la difuzoare răspîndeau panica printre călători, în timp ce hamalii și polițiștii se uitau nepăsători la întregul spectacol. Dar Woodrow aranjase totul. Justin abia coborise din mașină și un reprezentant al British Airways îl conduse grăbit și precis într-un mic birou, departe de mulțime.

– Aș vrea să le permiteti și prietenilor mei să treacă, dacă se poate, spuse Justin.

– Nici o problemă.

Avîndu-i pe Livingstone și pe Mustafa învîrtindu-se protector în spatele lui, Justin primi un bilet de călătorie pe numele de Alfred Brown. Privi nepăsător cînd pe valiza cenușie fu lipită eticheta cu același nume.

– Iar eu voi lua asta cu mine în avion, anunță el, fără drept de apel.

Reprezentantul, un tînăr din Noua Zeelandă, se prefăcu a cîntări geanta din piele și scoase un geamăt exagerat de neputință.

– Argintăria familiei, nu-i așa, domnule?

– Nu, a gazdei mele, făcu Justin drept răspuns și intrînd în joc, dar pe fața lui apăruse deja o expresie care arăta că subiectul nu era supus negocierii.

– Dacă dumneavoastră puteți să o cărați, atunci putem și noi, spuse reprezentantul blond, înapoiindu-i geanta. Vă dorim un zbor plăcut, domnule Brown! Vă vom trece pe la poarta de sosiri, dacă nu vă deranjează.

– Sînteți prea amabil!

Întorcîndu-se pentru a-și lua rămas-bun, Justin îi prinse pumnii enormi ai lui Livingstone între ambele palme. Însă pentru Mustafa acel moment se dovedi copleșitor. Tăcut ca întotdeauna, se îndepărtase neobservat.

Ținînd strîns geanta, Justin pătrunse în holul pentru sosiri, în urma ghidului său, și se trezi în fața unei femei pline de viață, a cărei rasă rămînea un mister, care îi zîmbea de pe perete, arătîndu-și toți dinții. Panoul de reclamă, singurul din toată sala aceea, avea șase metri înălțime și peste un metru și jumătate lățime. Femeia purta uniformă și avea cîte trei albine aurii pe fiecare umăr. Alte trei erau etalate orbitor pe buzunarul hainei albe, iar ea oferea, ca pe niște delicatese, produse farmaceutice ce umpleau o tavă întinsă către un grup multirasial de copii fericiți și către părinții lor. Pe tavă era cîte ceva pentru fiecare: sticle conținînd un medicament de culoare cafeniu-aurie, care arăta, mai curînd, ca whiskyul lui tata, pastile învelite în ciocolată, făcute pentru a fi mestecate de copilași, iar pentru mama, produse de înfrumusețare decorate cu frumuseți goale sub razele soarelui. Imprimat cu litere mari și agresive, de culoare roșie, de un brun roșcat de-a latul posterului, atît în partea de sus, cît și în cea de jos, trona triumfătorul mesaj adresat întregii lumi:

„ThreeBees

NE PREOCUPĂ SĂNĂTATEA AFRICII!“

Afișul îi reținu atenția și se opri.

Așa se oprise și Tessa.

Privind fix către reclama aflată la înălțime, Justin ascultă protestele ironice ale Tessei. Amețiți după călătorie, încărcăți cu bagaje de mîină luate în ultima clipă, amîndoi au sosit cu cîteva minute mai devreme de la Londra, fiind aici pentru prima oară. Pînă acum, nici unul dintre ei nu a pus piciorul pe continentul african. Kenya – toată Africa, de fapt – îi așteaptă. Însă acest afiș îi reține atenția agitată a Tessei.

– Justin, *ia te uită!* Văd că *nu te uiți!*

– Ce-i cu el? L-am văzut.

– Au deturnat albinele noastre! Cineva se crede Napoleon! Ce neobrăzare. E revoltător! Trebuie să faci ceva!

Așa și era. Era scandalos. Stîrnea ilaritate. Cele trei albine ale lui Napoleon, simbolurile gloriei lui, emblemele insulei Elba, pe care Tessa o iubea, unde marele om își petrecuse primul exil, fuseseră deportate cu nerușinare în Kenya și puse în slujba sclaviei comerciale. Gîndindu-se la același poster acum, Justin nu putea decît să se minuneze de nerușinarea unor asemenea coincidențe trăite.

VII

Așezat rigid pe scaunul de clasa întâi din partea din față a avionului, avînd geanta de piele în compartimentul de bagaje de deasupra capului, Justin Quayle privea gînditor în întunericul spațiului. Era liber. Nici iertat, nici împăcat cu sine, nici alinat, nici decis... Nu scăpase de coșmarurile care îi spuneau mereu că ea murise, pentru a se trezi și a constata că acesta era adevărul. Nu era eliberat de complexul vinovăție al supraviețuitorului. Nu scăpase de chinul de a fi îngrijorat în legătură cu Arnold. Însă se eliberase, în cele din urmă, pentru a jeli în felul lui. Se eliberase din acea înfiorătoare celulă; de temnicerii pe care învățase să-i deteste. Nu mai era silit să dea roată încăperii ca un condamnat, pe jumătate scos din minți de nelămuririle chinuitoare și de mizeria locului de detenție. Scăpase de tăcerea în care nu-și putea auzi nici vocea, de șederea pe marginea patului, întrebîndu-se la nesfîrșit: „*De ce?*“, se debarasase de momentele jenante cînd se simțea atît de josnic, de obosit și de epuizat, încît aproape că reușea să se autoconvingă de faptul că nu-i păsa, căsătoria fusese oricum o nebunie și se isprăvisese, așa că „Fii recunoscător!“ Iar suferința, așa cum citise el undeva, reprezenta un soi de trîndăveală a cuiva care nu se gîndește decît la suferință.

Scăpase și de interogatoriile poliției, cînd un Justin pe care nu-l recunoștea pășise în centrul scenei și, într-o serie de fraze fin cizelate, lepădase povara la picioarele inchizitorilor nedumeriți —

sau atît cît instinctul său de om debusolat îi spunea că este prudent să declare. Începuseră prin a-l acuza de crimă.

— Justin, noi ne gîndim la un scenariu, îi explică Lesley parcă scuîndu-se, iar noi trebuie să-ți-l prezentăm neîntîrziat, ca să fii conștient de el, cu toate că știm cît de dureros este. Avem ceea ce se cheamă un triumghi al iubirii, iar tu ești soțul gelos și ai angajat pe cineva ca să-ți ucidă soția și pe iubitul ei cît mai departe de tine posibil, ceea ce constituie întotdeauna un alibi solid. Ai pus să fie uciși amîndoi, iar asta pentru că doreai să te răzbuni. Ai cerut ca, după asasinat, cadavrul lui Arnold Bluhm să fie scos din automobil și făcut pierdut, astfel încît noi să credem că el a fost criminalul, nu tu. Lacul Turkana este plin de crocodili, astfel că dispariția lui Arnold nu ar constitui o problemă. Plus că te alegi și cu o moștenire frumușică și sigură, ceea ce întărește și mai mult bănuielile.

Cei doi îl urmăresc, este conștient de asta, căutînd semne de vinovăție sau de inocență sau revoltă sau disperare — o *tresărare*, un semn cît de mic — și îl studiază inutil, fiindcă, spre deosebire de Woodrow, la început, Justin nu reacționează în nici un fel. Stă ca un om bine educat și gînditor, distant chiar, pe scaunul sculptat al lui Woodrow, care, de fapt, e o copie, cu degetele așezate pe masă, de parcă tocmai ar fi terminat de cîntat o bucată muzicală și ascultă ultimele acorduri stingîndu-se. Lesley îl acuză de crimă, însă nu se alege decît cu o mică încruntare care îl leagă pe Justin doar de lumea lui interioară.

— Eu înțelesesem, din puținele lucruri pe care Woodrow a fost atît de amabil să mi le comunice în legătură cu mersul anchetei voastre, obiectează Justin, mai curînd în maniera tînguitoare a unui profesor distrat, decît a unui soț îndurerat, că ideea predominantă a fost aceea a unei crime *întîmplătoare*, nu a unei chestiuni premeditate.

— Woodrow vorbește prostii, zice Rob, păstrînd un ton coborît al vocii, asta din politețe față de gazda lor.

Deocamdată casetofonul nu a apărut pe masă. Carnetele multicolore zac neatînse în geanta bună la toate a lui Lesley. Nu există nici un motiv pentru a zori discuția sau pentru a o transforma în ceva oficial. Gloria le-a adus o tavă cu ceai și, după o lungă disertație în legătură cu bull-terierul ei care a murit recent, a plecat cu o oarecare părere de rău.

– Am găsit urmele unui al doilea vehicul parcat la opt kilometri de scena crimei, explică Lesley. Se afla la pîndă într-o albie secată la sud-vest de locul în care a fost asasinată Tessa. Am găsit o pată de ulei, plus resturile unui foc.

Justin clipește, ca și cum lumina zilei ar fi prea puternică, apoi, politicos, își înclină capul pentru a le demonstra că a rămas atent.

– Plus sticle de bere și chiștoace de țigară proaspăt îngropate în nisip, urmează ea, aruncînd parcă toată povara pe umerii lui Justin. Cînd jeepul Tessei a trecut prin dreptul acelui loc, mașina misterioasă a ieșit din ascunzătoare și a pornit în urmărire. Apoi a mers paralel cu ei. Unul dintre pneurile din față ale jeepului în care se afla Tessa a fost găurit de un glonț de pușcă de vînătoare. Asta nu ni se mai pare o crimă întîmplătoare.

– Seamănă mai mult a crimă organizată, cum ne place nouă să spunem, explică Rob. Plănuită și executată de profesioniști plătiți la cererea uneia sau mai multor persoane cu identitate necunoscută. Cel care a făcut crima cunoștea planurile Tessei pînă în cel mai mic amănunt.

– Iar violul? Întreabă Justin cu o detașare mimată, rămînînd cu ochii fixați asupra minilor împreunate.

– Cosmetizare sau întîmplare, vine răspunsul sec al lui Rob. Ticăloșii și-au ieșit din minți sau au făcut-o în mod premeditat.

– Ceea ce ne face să revenim la motive, Justin, spune Lesley.

– Ale tale, precizează Rob. Decît dacă nu cumva ai o idee mai bună.

Fetele lor sînt îndreptate asupra chipului lui Justin ca niște aparate de fotografiat, așezate într-o parte și alta a lui, însă el

rămâne impenetrabil pentru privirea lor și la aluzia lui Rob. Pesemne că în singurătatea lui interioară, Justin nu realizează nici una, nici alta. Lesley coboară o mină spre geanta pentru a găsi casetofonul, dar se răzgîndește. Mîna ei rămîne de parcă Lesley ar fi fost prinsă în flagrant, în timp ce restul trupului ei rămîne îndreptat spre Justin, acest bărbat care rostește fraze impecabil articulate, rece ca un funcționar.

– Dar nu cunosc nici un ucigaș, nu înțelegeți? se opune el, indicînd punctul slab al teoriei lor, timp în care privește înainte fără să vadă ceva anume. N-am angajat pe nimeni, n-am dat nimănui instrucțiuni. Regret! N-am absolut nimic de a face cu asasinarea soției mele. În nici un caz în sensul în care sugerați. Nu i-am dorit moartea și nici nu am plănuit-o.

Vocea îi devine ezitantă și capătă o sonoritate crispată și jenantă:

– Nici n-am cuvinte să-mi exprim regretul...

Rostește aceste ultime cuvinte cu un aer atît de conclusiv, încît, vreme de o clipă, polițiștii nu mai știu ce anume să facă, preferînd să studieze acuarelele făcute de Gloria în Singapore, acestea atîrnînd la rînd deasupra șemineului din cărămidă, fiecare evaluată la „199 de lire, fără TVA!“, fiecare înfățișînd același cer curat, un palmier și un stol de păsări, plus numele ei scris cu litere suficient de mari ca să-l poți citi de pe cealaltă parte a străzii, la care se adaugă data, spre folosul colecționarilor.

Tăcerea durează pînă cînd Rob, care posedă obrăznicia, dacă nu și siguranța de sine a vîrstei lui, își desface în aer brațele lungi și subțiri și izbucnește:

– Așadar, să înțelegem că nu te deranja că soția ta și Bluhm dormeau împreună? Așa ceva i-ar scoate din sîrite pe mulți soți.

Apoi închise gura, așteptînd ca Justin să aibă reacția pe care Rob o anticipează pe drept cuvînt din partea soților înșelați în astfel de cazuri: să plîngă, să roșească, să se revolte împotriva

propriei neputințe sau a perfidiei prietenilor. Dacă asta așteaptă, Justin îl dezamăgește:

– Pur și simplu, nu despre asta este vorba acum, răspunde el, cu o asemenea stăpânire de sine, încît rămîne el însuși surprins și, de aceea, se îndreaptă de spate și privește în jur ca să-și dea seama dacă nu cumva a vorbit fără a-i fi sosit rîndul, jignindu-și astfel partenerul de discuție. Acesta este un subiect bun pentru ziare. Sau poate pentru voi. Pentru mine nu a însemnat niciodată ceva, astfel că problema este alta.

– Așadar, *care este problema?* întrebă Rob.

– Am dezamăgit-o.

– Cum? Vrei să spui că nu te-ai ridicat la pretențiile ei – cuvinte însoțite de un rînjit de mascul – ai dezamăgit-o în pat, așa să înțelegem?

Justin clatină din cap:

– Detașîndu-mă – iar vocea i-a ajuns un murmur. Lăsînd-o să se zbată singură. Îndepărtîndu-mă de ea prin ceea ce gîndeam. Încheind cu ea un contract imoral. Unul pe care n-ar fi trebuit să-l accept. Și nici ea.

– Despre ce este vorba? întrebă Lesley cu o voce numai miere, după duritatea deliberată a exprimării lui Rob.

– Ca ea să urmeze ce-i dicta conștiința, iar eu să-mi fac meseria în continuare. A fost o separare imorală. N-ar fi trebuit să o acceptăm. Era ca și cum aș fi trimis-o pe ea la biserică, spunîndu-i să se roage pentru amîndoi. Ca și cum aș fi tras o linie cu creta prin mijlocul casei spunîndu-i că ne vom întîlni în pat.

Deconcertat de onestitatea acestei mărturisiri și de zilele și nopțile de muștrări de conștiință pe care le sugerau aceste cuvinte, Rob se pregătește să-l provoace. Fața lui lugubră își păstrează aceeași expresie de rînjit neîncrezător, cu gura deschisă, formînd un O ca țeava unei arme de mare calibru. Însă, astăzi, Lesley se dovedește mai iute decît el. Femeia din ea a rămas perfect trează și aude sunetele pe care urechea de mascul agresiv a lui Rob nu le poate surprinde. Rob se întoarce spre ea,

cerînd parcă aprobare pentru ceva: să-l provoace din nou pe Justin, probabil în legătură cu Arnold Bluhm sau cu altă întrebare elocventă care îl va aduce mai aproape de crimă. Lesley clatină totuși din cap și, ridicînd mîna din zona genții, o agită pe furiș în aer, ceea ce vrea să însemne: „Mai ușor, mai moale“.

– Deci, în primul rînd, cum ați ajuns să fiți împreună? îl întreabă ea pe Justin, așa cum începi discuția cu o cunoștință întîmplătoare în cursul unei călătorii de durată.

Aici se evidențiază perspicacitatea: ea e o femeie necunoscută, care-l înțelege și care, după o scurtă pauză, îl conduce de pe terenul de bătălie al prezentului către pajiștile lipsite de pericole ale trecutului său. Iar Justin răspunde invitației. Rigiditatea umerilor dispare, rămîne cu ochii întredeschiși, vorbește cu un ton detașat, dar inconfundabil, rememorînd tot ce s-a întîmplat, așa cum a mai făcut-o doar pentru sine, în sute de ore chinuitoare.

* * *

– Așadar, după părerea dumneavoastră, domnule Quayle, cînd statul nu mai este stat? l-a întrebat Tessa cu glas dulce, pe la orele prînzului și leneviei, la Cambridge, în urmă cu patru ani, în sala veche de prelegeri de la ultimul etaj al clădirii, unde, în razele de soare joacă fire de praf.

Acestea sînt primele cuvinte pe care i le-a adresat, iar ele declanșează un hohot reținut de rîs din partea publicului semi-amorțit, format din cincizeci de viitori avocați care, la fel ca și Tessa, s-au înscris la un seminar de vară cu durată de două săptămîni, cu tema „Lege și Societate“. Justin repetă aceste vorbe și acum. Cum a ajuns să stea singur pe podium, îmbrăcat cu un costum cu vestă din flanel cenușiu, croit de Hayward, strîngînd între degetele ambelor mîini marginile pupitrului de citit, asta e istoria vieții lui de pînă acum, explică el, vorbind, dar parcă adresîndu-se întrîndurilor în falsul stil Tudor al sufrageriei familiei Woodrow.

– Quayle e omul potrivit! exclamase vreun funcționar de la biroul personal al adjunctului de ministru la o oră târzie din noapte, la nici unsprezece ceasuri de momentul la care urma să fie ținută prelegerea. Dați-mi-l pe Quayle!

Quayle, burlacul înrăit, voia el să spună, Quayle cel bun la toate, încântarea debutanțelor nu tocmai tinere, ultimul dintr-o stirpe pe cale de dispariție, slavă cerului, abia întors din înșing-rata Bosnie și selecționat pentru a fi trimis în Africa, dar nu încă. Quayle, *masculul ținut în rezervă*, ce merita cunoscut dacă organizai o cină și nu aveai destui bărbați, care avea maniere perfecte, era, probabil, homosexual – numai că el nu era, după cum aveau motive să știe cîteva dintre soțiile mai atrăgătoare de funcționari, însă ele nu aveau de gînd să facă public acest lucru.

– Justin, tu ești? Haggarty la telefon. Am fost la același colegiu, însă tu erai mai mare cu cîțiva ani. Ascultă, P.U.S. urmează să țină o prelegere la Cambridge mîine, în fața unor viitori oameni ai legii, numai că nu poate. Trebuie să plece peste o oră la Washington...

Iar Justin, băiatul săritor, angajîndu-se deja să rezolve situația:

– Bine, *dacă e gata scrisă*, cred că, *dacă e vorba doar să o citesc...*

Iar Haggarty intrerupîndu-l cu:

– O să te aștepte mașina lui cu un șofer mline, la ora nouă fix, să nu întîrzi! Prelegerea e o apă de ploaie. A scris-o singur. Poți s-o rumegi pe drum. Justin, ești un drăguț!

Iată-l, așadar, ajuns acolo, pe fostul absolvent de la Eton, silindu-se să prezinte unul dintre cele mai plicticoase texte pe care le citise vreodată: doctoral, stufos și pretențios, la fel ca și autorul ei care pesemne că se lăfăia deja în luxul rezervat funcției, la Washington, D.C. Nu-i trecuse nicicum prin minte că i se va cere să răspundă la întrebările participanților, însă cînd Tessa rosti cu glas subțirel interogația ei, nici nu se gîndi să nu-i dea un răspuns. Stătea în centrul geometric al încăperii, locul care i

se cuvenea de drept. Descoperind de unde vine vocea, Justin își închipui total eronat că restul colegilor lăsaseră în mod deliberat loc liber în jurul ei, ca recunoaștere a frumuseții fetei. Gulerul înalt al bluzei albe de jurist îi ajungea, la fel ca acela al unei coriste neprihănite, pînă la bărbie. Paloarea și zveltețea aproape incredibile o făceau să semene cu un copil părăsit. Îți venea să o învelești în ceva moale ca să o protejezi. Razele de soare venite prin luminator străluceau atît puternic pe părul ei negru, încît trăsăturile chipului nici nu i se puteau distinge. Tot ce reușea să distingă era fruntea înaltă și palidă, ochii solemni și larg deschiși, precum și bărbia delicată, împungînd bătaios înainte. Dar înclinația aceasta se vâdi mai tîrziu. Ceea ce nu știa, dar avea să descopere curînd, era că îngerul acela poseda o vargă sfichiuitoare.

– Ei bine, *presupun* că răspunsul la întrebarea ta este că – începu Justin – și trebuie, te rog chiar, să mă corectezi în cazul în care gîndești altfel – străduindu-se să anuleze diferența de vîrstă și sex și, în general, creînd o atmosferă de colegialitate – un stat încetează a mai fi stat cînd nu-și mai îndeplinește obligațiile fundamentale. În esență, *așa simți?*

– Aceste obligații fundamentale fiind...? îi răspunse îngerul-copil cu o nouă întrebare.

– Păi... începu Justin din nou, neștiind sigur încotro se îndrepta și, prin urmare, apelînd la acele semnale de neutralitate sexuală cu care își închipui că-și asigură protecția personală, dacă nu chiar un tip de imunitate absolută. Păi – gest indecis din mîină, o atingere tipic etoniană a unui perciune cu vîrf degetului, apoi lăsarea liberă a mîinii în jos – ți-aș sugera că, în prezent, foarte general vorbind, calitățile necesare unui *stat civilizat* se reduc la: dreptul de vot, hmm, apărarea vieții și a proprietății private, hmm, justiția, serviciile de sănătate pentru toți, cel puțin pînă la un anumit nivel, apoi existența unei infrastructuri administrative viabile și drumuri, transport, canalizare etc. și – ce altceva ar mai fi? – a, da, colectarea echitabilă a taxelor. Dacă statul nu reușește să asigure cel puțin un *civorum* al celor enumerate,

atunci se poate afirma că acordul dintre stat și cetățean începe să se zdruncine, iar dacă nu asigură nici una din funcțiile de mai sus, atunci e un *stat falimentar*, după cum spunem acum. Un antistat. Glumă: Un fost stat. O altă glumă, dar nimeni nu rîse: Prin asta am răspuns la întrebare?

Presupusese că Ingerului îi va trebui un moment de gîndire ca să analizeze acest răspuns profund și, de aceea, rămăsese total blocat cînd, abia permițîndu-i să încheie explicația, ea lovi din nou.

– Așadar, vă puteți imagina o situație în care dumneavoastră personal v-ați simți obligat să *subminați* statul?

– *Eu, personal?* În această țară? Vai de mine, bineînțeles că nu, răspunse Justin șocat, așa cum îi stătea bine. În nici un caz, mai ales că abia am sosit acasă.

Rîsete disprețuitoare din rîndul publicului, care se alăturase Tessei.

– În nici o situație?

– În nici o situație pe care mi-o pot imagina. Nu.

– Dar dacă e vorba de alte țări?

– Da, dar eu nu sînt cetățean al altor țări, corect? rîsetele începură să treacă de partea lui. Credeți-mă, efortul e prea mare și atunci cînd te referi la o *singură* țară – replică primită cu alte hohote care îl încurajară în continuare. Vreau să spun, a vorbi pentru mai mult de o țară pur și simplu nu este...

Avea nevoie de un adjectiv, însă ea lansă următoarea lovitură scurtă, înainte ca el să găsească un cuvînt potrivit: de fapt, așa cum se văzu imediat, era vorba de o salvă de lovituri, îndreptate în ritm susținut spre față și corp.

– De ce trebuie să fii cetățean al unei țări pentru a putea emite judecăți despre ea? Doar *negociezi* cu alte țări, nu-i așa? *Închei contracte* cu ele. Prin parteneriatul *comercial* le legitimezi. Vreți să ne spuneți că există un standard etic pentru *propria* țară și un altul pentru restul țărilor? Ce vreți, de fapt, să ne transmiteți?

La început, Justin se simți stînjedit, apoi se infurie. Își aducea aminte, ceva mai tîrziu, că era încă obosit în străfunduri după recenta lui ședere în însîngerata Bosnie și, teoretic, acum trecea printr-o perioadă de recuperare. Se pregătea pentru un post într-o țară africană – presupunea că avea să fie, ca de obicei, una deloc plăcută. Nu revenise în Mama Anglie ca să ia palme și scatoalce în locul adjunctului de ministru absent, fără a mai vorbi că trebuise să citească prelegerea aceea ridicolă. Și să-l ia naiba dacă va îngădui ca „Justin cel Curtat în postură de soț sau invitat“ să fie pus la zid de o fetișcană frumoasă care îl considera drept arhetip al unei jucării lipsite de bărbăție și fermitate. Se mai auzeau risete ici și colo pentru a fi pe plac auditoriului, dar erau hohote care puteau lua partea oricărui dintre ei. Foarte bine atunci: dacă ea juca pentru galerie, va proceda și el în consecință. Încercînd să facă pe actorul pentru a fi pe plac auditoriului, înălță din sprîncenele frumos desenate și rămase astfel, într-o expresie de mirare. Făcu un pas înainte și-și ridică mîinile, cu palmele către public în semn de autoapărare.

– Doamnă, începu el – timp în care risetele îi deveneau favorabile. Doamnă, eu *cred* – și regret foarte mult – că încercați să mă atrageți într-o discuție despre moralitatea mea.

Moment în care publicul izbucni într-un adevărat tunet de aplauze – cu excepția Tessei. Soarele care o scîldase pînă atunci în lumină dispăruse și îi văzu chipul frumos trădînd senzația de discreditare și dorința de a fugi. Și, dintr-o dată, o înțelese foarte bine – mai bine, în acea clipă, decît se înțelegea pe sine. Realiză povara frumuseții și blestemul de a fi mereu o apariție strălucitoare și își mai dădu seama că obținuse o victorie pe care nu și-o dorise. Își cunoștea propriile momente de nesiguranță și le recunoscuse la lucru în ceea ce o privea. Îndemnată de propria frumusețe, simțea că are obligația de a se face auzită. Pornise într-o expediție temerară, însă pierduse bătălia, iar acum nu știa cum să ajungă mai repede la adăpost, oriunde ar fi fost acesta. Justin își aduse aminte de nerozia revoltătoare a textului pe care îl citise

și de răspunsurile convenționale pe care le dăduse și se gîndi: „Are perfectă dreptate, iar eu sînt un porc, ba chiar mai rău, sînt un funcționar stilat și cam vîrstnic al Ministerului de Externe ce a asmuțit întregul public împotriva unei fete frumoase care nu a acționat decît cum simte ea că e firesc“. După ce o doborîse, acum se grăbi să o ajute să se ridice de la pămînt:

– Cu toate acestea, dacă vrem să redevenim *serioși* măcar o clipă, anunță el cu o voce aproape autoritară, adresîndu-se ei, timp în care hohotele de ris se stînseseră, ați *atîns* tocmai chestiunea la care, practic, întreaga comunitate internațională nu găsește un răspuns. *Cine* sînt căștile albe? Ce înseamnă politica externă etică? În fine... Să cădem de acord asupra faptului că, în zilele noastre, ceea ce unește națiunile mai înaintate este o noțiune nu tocmai bine conturată de liberalism umanitar. Dar ceea ce ne *dezbină* este exact întrebarea pe care mi-ați pus-o: cînd devine un stat presupus umanist inacceptabil de represiv? Ce se întîmplă atunci cînd acesta amenință interesele noastre naționale? Cine mai este umanist în acest caz? Altfel spus, tragem semnalul de alarmă pentru a sensibiliza Națiunile Unite – presupunînd că această organizație reacționează – ceea ce este cu totul altă chestiune? Să luăm, de exemplu, Cecenia, să ne referim la Burma sau la Indonezia, să amintim de cele trei sferturi dintre țările lumii numite în curs de dezvoltare...

Și așa mai departe. Perdea de fum metafizică de cea mai jalnică factură, așa cum ar fi fost primul care să o recunoască, însă asta se dovedi de folos pentru a o salva din situația fără ieșire. Urmă o dezbatere nu prea încheată, publicul formă tabere și aspectele mai ușoare fură analizate pe față și pe dos. Seminarul căpătase întietate și de aceea toată lumea consideră prelegerea drept un triumf.

– Aș dori să mă invitați la o plimbare, îi spuse Tessa cînd seminarul se încheie. Îmi puteți povesti despre Bosnia, adăugă ea în chip de scuză.

Se plimbară prin grădinile Colegiului Clare și, în loc să-i povestească despre Bosnia, Justin îi spuse numele fiecărei plante și familia căreia îi aparținea și felul în care se hrănea. Ea se ținea de brațul lui și asculta în tăcere, punând ocazional câte o întrebare de genul: „De ce procedează așa?” sau „Cum se petrece fenomenul?” Iar asta avu efectul de a-l face să vorbească mai tot timpul, lucru pentru care se simți la început recunoscător, deoarece cuvintele reprezentau pentru el modalitatea de a instala perdele de protecție față de lume – cu excepția faptului că, avînd-o acum pe Tessa la brațul său, se trezi gîndindu-se mai puțin la măsuri de apărare și mai mult la fragilitatea gleznelor ei, prinse în încălțămîntea grea ce se purta în acel sezon, pe care le vedea pășind alături pe poteca îngustă a grădinii. Era convins că o cădere în față ar fi fost de ajuns pentru a-și fractura osul gambei. Și se mira cît de ușor plutea, atingîndu-se cînd și cînd de el, de parcă n-ar fi mers alături, ci ar fi fost purtată de ape. După plimbare, luară un prînz tîrziu la un restaurant italian, iar chelnerii flirtară cu ea, ceea ce îl irită, asta pînă cînd pricepu că Tessa era pe jumătate italiancă, ceea ce explica oarecum situația și îi îngădui lui Justin să-și etaleze cunoștințele de italiană, de care era mîndru. Dar, mai apoi, constată cît de gravă devenise Tessa, cît de gînditoare, cît de nesigure și stîngace îi erau mîinile, ca și cum cuțitul și furculița erau prea grele pentru ea, întocmai cum fuseseră ghetetele cît timp se plimbaseră prin grădină.

– M-ai apărât, explică ea, încă în italiană, cu capul plecat și ferindu-și cu șuvițele de păr fața. Mă vei proteja mereu, nu-i așa?

Iar Justin, întotdeauna politicoș pînă la sacrificiu spuse da, bine, dacă i se va cere, așa va face. Sau, în orice caz, va face tot ce va putea, cu alte cuvinte. Din cîte își aducea aminte, acelea fuseseră singurele cuvinte pe care le schimbaseră în cursul mesei deși, mai tîrziu, spre uimirea lui, ea îl asigurase că vorbise scîlpitor despre viitorul conflict din Liban, un loc la care nu se gîndise de ani de zile și despre acțiunile de demonizare întreprinse de presa occidentală și despre caraghioasa postură a liberalilor

din vest, care n-ar fi recunoscut cu nici un chip că ignoranța este sursa intoleranței lor; și că rămăsese profund impresionată de caldele sentimente pe care le demonstrase în discutarea acelei teme, lucru care îl nedumeri pe Justin și mai mult fiindcă, din câte își amintea, la vremea respectivă încă nu avea o părere tranșantă în ceea ce privea problema.

Dar, în acele momente, cu Justin se petrecea un lucru pe care, spre emoția și spaima lui, nu era capabil să-l țină sub control. Fusese atras cu totul accidental într-un joc încântător și se lăsase prins în el. Se găsea în cu totul alt element, devenise un personaj, iar acel rol era unul pe care dorise deseori să-l joace, însă, pînă atunci, nu reușise să fie distribuit într-o asemenea piesă. Era adevărat, o dată sau de două ori simțise născîndu-se o senzație asemănătoare, dar niciodată nu avusese consistența amănunțită de încredere și pierdere sau uitare de sine. Și în tot acest timp cuceritorul experimentat care era, transmisese semnale alarmant de sinistre, cît se poate de pregnant și limpede: „Renunță, ești în mare pericol, e prea tînără pentru tine, prea reală, prea vie, nu știe regulile jocului“.

Totul fără nici un rezultat. După masă, cînd soarele încă strălucea, meraseră la fluviu, iar el făcu proba a ceea ce orice amant demn de acest nume trebuie să demonstreze femeii sale pe riul Cam – mai precis, cît de îndemînat era și cît de rafinat și cît de dezinvolt, în costum și stînd într-un echilibru precar la pupa unei bărci, mînuind cu pricepere o prăjină și făcînd conversație spirituală în două limbi – ceea ce, după cum jura ea, făcuse întocmai, deși mai tîrziu el nu-și putea aminti decît trupul ei longilin de copil al nimănui, fusta albă și cămașa neagră de călăreată, care avea un decolteu, precum și ochii mari și gravi care îl priveau cu un soi de recunoaștere căreia el nu putea să-i răspundă cu aceeași intensitate, fiindcă niciodată în viața lui de pînă atunci nu fusese stăpînit de o atracție atît de puternică și nici nu se simțise atît de neajutorat fiind prins în vraja ei. Ea îl întrebase de unde învățase atît de multe lucruri despre grădinărit, iar

el răspunsese: „De la grădinarii noștri“. Ea voise să știe cine îi erau părinții, iar el se văzu silit să recunoască – puțin cam fără de voie, sigur fiind că asta îi va jigni principiile egalitariste – că se născuse într-o familie din înalta societate, într-o familie înstărită, și că grădinarii erau plătiți de tatăl său, care se ocupase financiar și de lungul șir de doici, tutori și școli particulare, universități și vacanțe în străinătate, precum și de toate celelalte necesare pentru a netezi calea sa spre pătrunderea în „firma de familie“, fiindcă așa se numea Ministerul de Externe în vocabularul tatălui său.

Dar, spre ușurarea lui, ea păru să găsească asta drept o descriere perfect acceptabilă a originii sale și întregi imaginea cu o serie de confidențe în ceea ce o privea. Și ea se bucurase de privilegiul de a se fi născut într-o familie bogată, mărturisi ea. Dar părinții îi muriseră într-un interval de nouă luni, ambii de cancer.

– Așadar, sînt orfană, declară ea cu o detașare forțată, liberă să fac ce vreau acasă.

După care rămaseră o vreme fiecare cu gândurile lui, și totuși apropiați.

– Am uitat de automobil, constată el la un anumit moment, ca și cum acest lucru ar fi pus o stavilă în calea altor momente petrecute împreună.

– Unde l-ai parcat?

– Tocmai asta e. E cu șofer. Apartine ministerului.

– Nu poți să-l suni pe șofer?

Și, uimitor, ea avea un telefon celular în poșetă, iar el avea în buzunar numărul de mobil al șoferului. De aceea, amară barca și se așeză alături de ea, timp în care îi comunică șoferului să plece singur la Londra, ceea ce era sinonim cu azvîrlirea busolei peste bord, un act deliberat de abandon al regulilor, amănunt ce nu scăpă nici unuia dintre ei. Iar după plimbarea pe rîu, ea îl duse în apartamentul propriu și făcu dragoste cu el. Dar de ce procedase astfel, și cine își închipuise ea că era *el* cînd făcuse asta, și cine credea că este *ea* și cine și ce *devenise* fiecare dintre ei la capătul aceluia sfîrșit de săptămînă, aceste mistere, îi spuse ea

cînd îl copleșea cu sărutări în gara de cale ferată, înainte de plecarea lui, doar timpul și viața le va desluși. Adevărul era că, spunea ea, îl iubea și vor găsi răspuns la toate întrebările după ce se vor căsători. Iar Justin, în nebunia care îl cuprinsese, îi făcu declarații la fel de nesăbuite, le repetă și le dădu proporții, toate acestea în timp ce se lăsa purtat de acel val de rătăcire de sine – și se lăsa dus cu o bucurie neînțeleasă, chiar dacă, într-un cotlon al minții, știa că pentru fiecare dintre aceste hiperbole avea să plătească într-o bună zi.

Ea nu făcu un secret din faptul că-și dorea un iubit mai în vîrstă. La fel ca multe femei frumoase pe care le cunoscuse, era sătulă de prezența bărbaților de aceeași vîrstă cu ea. Într-o exprimare care în secret îl oripilă, ea se descrise drept o femeie ușoară, o tîrfă cu inimă, un mic diavol, însă el fusese prea șocat ca să o corecteze. Expresiile, descoperi el mai apoi, își aveau originea în limbajul tatălui ei, pe care, mai tîrziu, el ajunsese să-l deteste, dar făcînd eforturi dureroase de a ascunde acest sentiment, deoarece ea se referea la el ca la un sfînt. Nevoia ei de a fi iubită de Justin, explica ea, pornea dintr-o foame de nepotolit, iar Justin nu putea decît să susțină că același lucru era valabil și în ceea ce-l privea, fără îndoială. Iar la vremea aceea, așa credea și el.

Primul impuls instinctiv, la patruzeci și opt de ore după ce revenise la Londra, fusese să se elibereze. Fusese izbit de o tornadă, dar tornadele, știa din experiență, provocau o mulțime de pagube, unele dintre ele colaterale. Numirea sa într-un ungher uitat de lume din Africa, deocamdată în stadiu de proiect, i se păru dintr-o dată ademenitoare. Afirmatiile solemne că ar fi îndrăgostit îl alarmau cu atît mai mult cu cît le repeta mai des: „Nu e adevărat, am nimerit în altă piesă“. Avusese o serie de relații amoroase și spera să aibă și altele – dar numai în condițiile cele mai clar definite și gîndite dinainte, cu femei care să fie la fel de puțin dispuse să abandoneze bunul-simț de dragul pasiunii. Dar și mai crud: se temea de credința ei fiindcă, asemenea oricărui pesimist căruia i s-au adeverit toate prevestirile, știa că

el nu are nici una. Nu era vorba de credința în natura umană, nici de cea în Dumnezeu sau în viitor și, bineînțeles, nu de cea în puterea universală a iubirii. Omul era josnic și va rămâne astfel pînă la sfîrșitul veacurilor. În lume se afla un număr redus de suflete raționale, iar Justin era, din întîmplare, unul dintre ele. Misiunea acestora, după părerea lui tranșantă, era să ferească speța umană de cele mai grave excese – cu amendamentul că, în cazul în care două entități erau hotărîte să se facă fărîme una pe cealaltă, o persoană cu capul pe umeri putea face prea puține pentru a le împiedica, indiferent cît de neclintită ar fi aceasta în strădania de a preîntîmpina materializarea cruzimii. „În cele din urmă“, își spuse maestrul nihilismului superior argumentat, în aceste vremuri toți oamenii civilizați sînt ca Regele Canute¹, iar schimbarea la față se face mereu mai iute. „Prin urmare, era cu atît mai nerecomandat ca Justin, care judeca orice formă de idealism cu un scepticism extrem, să se lege de o femeie tînără care, deși încîntător de lipsită de inhibiții în multe privințe, nu era capabilă să treacă nici drumul fără ca mai întîi să facă o apreciere morală. Evadarea era singura soluție de bun-simț.

Dar pe măsură ce săptămînile treceau, iar el porni ceea ce se dorea a fi procesul delicat de despărțire, minunea celor întîmplate îl copleși. Mesele nepretențioase în oraș, plănuite pentru a fi scena despărțirii pline de regrete se transformau în banchete încîntătoare, urmate de delicii și mai ametoitoare de iubire trupească. Începu să se simtă rușinat de apostazia sa secretă. Era amuzat, nu descurajat, de idealismul bizar al Tessei și, în mod ciudat, pus pe jărat de acesta. Ar trebui să simți aceste lucruri pentru ca apoi să le povestești... Pînă atunci, considerase convingerile ferme și de neclintit drept dușmanii firești ai diplomatului, iar acestea trebuia ignorate, privite cu umor sau drept energie

---

¹ Canute I – rege danez al Angliei între 1028-1035. Aluzia se face la cruzimea dovedită de acesta față de nobilii englezi după cucerirea Angliei și la schimbarea atitudinii față de aceștia, în dauna danielilor, din dorința și ambiția de a deveni ulterior un rege mai „englez“. (n. tr.)

primejdioasă, care să fie canalizată pentru a fi făcută inofensivă. Acum însă, spre uimirea lui, le considera drept semne de curaj, iar pe Tessa drept purtător de drapel.

Iar ca urmare a acestei iluminări se născu o nouă percepție despre sine. Nu mai reprezenta deliciul debutantelor vîrstnice, burlacul abil care reușea întotdeauna să evite căderea în lanțurile căsătoriei. Era nostima și adorabila figură paternă a unei fete tinere și frumoase, făcîndu-i orice capriciu, cum se spune, îngăduindu-i să gîndească singură atunci cînd avea nevoie. Dar, în același timp – protectorul, stîncă, mîna îndrumătoare, agreabilul grădinar mai în vîrstă, cu pălărie de pai. Abandonîndu-și planul de evadare, Justin își fixă ferm direcția spre ea și, de astă dată – sau așa voia să-i facă pe ofițerii de poliție să creadă –, nu regretase și nici nu privise înapoi cu nemulțumire.

* * *

– Nici măcar atunci cînd a devenit un subiect jenant? Îl întreabă Lesley după ce ea și Rob, vădit uimiți de onestitatea lui, au rămas într-o tăcere respectuoasă atît cît le permitea sarcina de serviciu.

– V-am spus. Erau chestiuni în care nu ne puneam de acord. Eu preferam să aștept. Fie ca ea să adopte o atitudine mai moderată, fie ca Ministerul de Externe să ne atribuie roluri care să nu se bată cap în cap. Statutul soțiilor celor din Serviciu este în permanentă schimbare. Ele nu au dreptul la salarii în țările unde sîntem noi numiți. Sînt obligate să meargă acolo unde soții primesc post. Într-un anumit moment, li se oferă toată libertatea posibilă. În următorul, se așteaptă ca ele să se comporte ca niște gheșe-diplomat.

– Prin cuvintele astea vorbește Tessa sau tu? Îl întreabă Lesley cu un zîmbet.

– Tessa n-a așteptat niciodată să i se acorde libertatea. Și-o lua singură.

– Dar Bluhm nu te deranja? insistă Rob cu brutalitate.

– Nici una, nici alta, dar Arnold Bluhm nu era amantul ei. Îi uneau cu totul alte lucruri. Cel mai ascuns secret al Tessei era virtutea ei. Îi plăcea să șocheze.

Asta era prea mult pentru Rob:

– Patru nopți de zbenguială, Justin? se revoltă el. Dormind în aceeași cabană la Turkana? O fată ca Tessa? Iar tu ne ceri în mod serios să credem că nu se culcau împreună?

– Puteți crede ce doriți, răspunde Justin cu o răbdare de sfânt. Eu nu am nici o îndoială.

– De ce?

– Fiindcă mi-a spus ea.

Iar la asta cei doi nu găsesc un răspuns. Dar mai era ceva ce Justin voia să spună și, picătură cu picătură, ajutat de îndrumările lui Lesley, reușiră să afle cuvintele.

– Se căsătorise cu convenția, începu el stângaci. Cu mine. Nu cu vreun individ bun și superinteligent. Cu mine. Vă recomand să nu o considerați drept o persoană exotică. Eu nu am pus niciodată la îndoială – și nici ea, când am ajuns aici – că ea va deveni altceva decât o membră a grupului de gheise pe care le lua în deridere. În felul ei. Dar respectând totuși regulile.

Rămase puțin pe gânduri, conștient de privirile lor neîncrezătoare.

– După moartea părinților, ea se speriasse. Acum, avându-mă pe mine să-i ofer încredere, voia să se abțină de la a-și lua prea multe libertăți. Era prețul pe care se pregătise să-l plătească pentru a nu mai fi o orfană.

– Și ce a determinat-o să-și schimbe hotărîrea? întreabă Lesley.

– *Noi*, răspuse Justin cu fervoare. *Noi*, supraviețuitorii Tessei. *Noi*, cei vinovați. Din cauza complacerii noastre, spuse el, coborîndu-și glasul. *Din cauza asta...*

Și făcu un gest larg în care erau cuprinse nu numai sufrageria și acuarelele imposibile ale Gloriei, înfipite parcă în briul

șemineului, ci întreaga casă din jurul lor și ocupanții și, prin extensie, toate casele de pe stradă.

— Noi, cei care sîntem plătiți ca să vedem ce se petrece și preferăm să închidem ochii. Noi, care trecem prin viață cu ochii în pămînt.

— A spus ea asta?

— Am zis-o eu. Așa a ajuns să ne privească. S-a născut bogată, dar asta n-a interesat-o deloc. Pentru ea, banii nu aveau importanță. Avea nevoie de mult mai puțin decît cei din clasele de jos. Dar știa că nu poate fi scuzată pentru indiferența față de ceea ce vedea și auzea. Știa că era datoare.

Iar în acest moment, Lesley cere o pauză pînă a doua zi la aceeași oră, dacă Justin e de acord. Acesta zice că da.

Cei de la British Airways par să fi ajuns la o concluzie asemănătoare, fiindcă mai reduc din luminile de la clasa întîi și iau ultimele comenzi pentru astă-seară.

VIII

Rob se tolănește în vreme ce Lesley își despachetează jucăriile: carnetele colorate, pixurile, reportofonul de care ieri nu s-a atins, guma de șters. Justin are o paloare de deținut și o rețea de riduri fine în jurul ochilor – așa arată când se trezește acum dimineța. Orice doctor i-ar recomanda aer proaspăt.

– Ai spus că nu ai nimic de a face cu asasinarea soției *în sensul în care sugerăm noi*, Justin, îi reamintește Lesley. Ce alt înțeles ar mai fi, dacă nu te deranjează întrebarea noastră?

Și apoi trebuie să se aplece peste masă ca să-i audă răspunsul.

– Ar fi trebuit să merg cu ea...

– La Lokichoggio?

El clătină din cap.

– La lacul Turkana?

– Peste tot...

– Așa ți-a spus ea.

– Nu. Ea nu m-a criticat niciodată. Nu ne-am spus niciodată unul altuia ce trebuia să facem. Am avut odată o discuție în contradictoriu, dar se referea la metode, nu la conținut. Arnold nu a reprezentat vreodată un impediment.

– În legătură cu ce a fost acea discuție, mai precis? Întreabă Rob, agățându-se cu încăpăținare de modul lui *ad litteram* de a interpreta lucrurile.

– După pierderea copilului am implorat-o pe Tessa să-mi îngăduie să o duc înapoi în Anglia sau în Italia. Oriunde ar fi

dorit ea. Nici n-a vrut să discute. Avea o misiune, slavă cerului, o rațiune de a trăi, iar asta aici, în Nairobi. Descoperise marea injustiție socială. Uriașa crimă; o numea în ambele feluri. Asta era tot ce aveam dreptul să știu. În profesiunea mea, ignoranța studiată reprezintă o formă de artă.

Se întoarce spre fereastră și privește afară fără a vedea nimic.

– Ați văzut cum trăiesc oamenii din cartierele foarte sărace de aici?

Lesley clătină din cap.

– M-am dus o dată. Într-un moment de slăbiciune, a recunoscut ea mai târziu, voia să văd cu ochii mei locul ei de muncă. Ne-a însoțit și Ghita Pearson. Pe Ghita și pe Tessa le apropia firea lor. Afinitățile erau ridicole. Ambele erau fiice de doctorițe; tații – avocați; amândouă primiseră o educație catolică. Am mers la un centru medical. Patru ziduri din beton, un acoperiș din tablă și o mie de oameni așteptând să ajungă la ușă.

Vreme de o clipă uită unde se află.

– Sărăcia de asemenea proporții are o disciplină proprie care nu poate fi învățată dintr-o dată. Cu toate acestea, mi-a venit greu, din acel moment, să merg pe Stanley Street – se întrerupsese din nou – fără ca imaginea cealaltă să-mi revină în minte.

După exprimările evazive și alunecoase ale lui Woodrow, cuvintele lui sună ca din Scriptură.

– Marea injustiție, marea crimă, era ceea ce o ținea în viață. Copilul nostru murise de cinci săptămîni. Lăsată singură acasă, Tessa stătea și privea fix în perete. Mustafa îmi telefona la Înalta Comisie: „Veniți acasă, Mzee, ea e bolnavă“. Dar nu eu am fost acela care a readus-o la viață. A fost Arnold. El o înțelegea. El împărtășea secretul cu ea. Ea doar auzea motorul mașinii lui pe alee și devenea altcineva. „Ce mi-ai adus? Ce ai adus?“ Se referea la vești... Informații... Progrese... După ce pleca, se retrăgea în cămaruța ei de lucru și trudea pînă noaptea târziu.

– La computer?

Un moment de precauție din partea lui Justin. Depășit curînd.

– Avea documentele ei, propriul computer. Avea telefon, pe care îl folosea cu cea mai mare circumspecție. Și-l avea pe Arnold, ori de cîte ori putea evada.

– Și, la vremea aceea, nu te deranja asta? rînjește Rob, într-o revenire prost calculată, la tonul autoritar, în ideea de a-l intimida. Soția, care stătea melancolică, așteptînd apariția doctorului care face minuni?

– Tessa era dezolată. Dacă ar fi avut nevoie de o sută de Blumh-i, în ceea ce mă privea, îi putea avea pe toți în condițiile stabilite de ea.

– Iar tu nu știai nimic despre marea crimă, reveni Lesley, nedorînd să se lase convinsă. Nimic despre ce era vorba, cine erau victimele și actorii principali. Îți ascundeau totul. Blumh și Tessa, împreună, iar tu stăteai uitat într-un colț, total neștiutor.

– Le-am oferit spațiul de manevră de care aveau nevoie, confirmă Justin, la fel de stăruitor.

– Eu nu înțeleg cum puteai *supraviețui* în asemenea condiții, insistă Lesley, lăsînd carnetul jos și desfăcîndu-și palmele. Separați, dar împreună – după cum descrii tu situația – e ca și cum... ca și cum nu ai mai comunica... ba mai rău!

– N-am reușit să trecem peste astea, îi reamintește Justin pe un ton neutru. Tessa a murit.

* * *

În acel moment, se părea că ei socotiseră că vremea confidențelor intime se cam încheiase și că aceasta avea să fie urmată de o perioadă de umilință sau jenă, ba chiar de retractări. Însă Justin abia începuse. Cu un gest brusc, înalță umerii, ca un jucător de cărți care ridică miza. Palmele se reazemă de coapse și rămîn acolo, fiindcă nu li se poruncește altceva. Vocea lui își recapătă puterea. O forță interioară nevăzută o aduce la suprafață, în aerul

stătut și fetid al sufrageriei familiei Woodrow, în care încă plutește izul sosului servit seara trecută.

– A fost *atît de impetuoasă*, afirmă el cu mîndrie, repetînd un fragment din prelegerile pe care și le-a ținut ore în șir. Am iubit asta la ea încă de la început. Dorea cu disperare să aibă un copil cu mine. Moartea părinților trebuie compensată cît mai curînd posibil! De ce să mai aștepte plîna ne căsătoream?! Eu am reținut-o. N-ar fi trebuit s-o fac. Am făcut concesii convențiilor. Dumnezeu știe de ce. „Foarte bine, a zis ea, dacă trebuie să ne căsătorim ca să am un copil, atunci să o facem imediat.“ Așa că am plecat în Italia și ne-am căsătorit pe dată, spre uriașă încîntare a colegilor mei. E și el amuzat. „Quayle a înnebunit! Bătrînul Justin s-a însurat cu fiică-sa! Tessa și-a dat bacalaureatul?“ Cînd, după trei ani de încercări, a rămas însărcinată, a plîns. La fel și eu.

Se oprește o clipă, deși nimeni nu i-a întrerupt tirada.

– Perioada de sarcină a schimbat-o. Dar numai în bine. Tessa devenea mamă. Pe dinafară, rămăsese detașată și vioaie. Dar interior, în ea se naștea un adînc sentiment de responsabilitate. Ceea ce plîna în acel moment o preocupase, ceea ce fusese important pentru ea, devenise acum cu adevărat vocația ei. Am aflat că așa se întîmplă. Era în șapte luni și tot îi îngrijea pe bolnavi și pe muribunzi, apoi revenea la cîte-o recepție diplomatică din oraș. Cu cît se apropia ziua nașterii copilului, cu atît era mai hotărîtă să facă o lume mai bună pentru el. Nu doar pentru copilul *nostru*. Pentru *toți* copiii. La vremea respectivă se orientase spre un spital african. Dacă aș fi silit-o să meargă la o clinică particulară, ar fi făcut-o, dar în cazul acesta, aș fi trădat-o.

– Cum? murmură Lesley.

– Tessa făcea o distincție absolută între durerea pe care o urmărești și cea împărtășită. Durerea observată este cea de ziar. E o durere diplomatică. E bună pentru televiziune și trece imediat ce închizi blestematul acela de televizor. Cei care urmăresc suferința pe ecran și nu fac nimic pentru a o alina, după părerea

ei, nu erau cu nimic mai prejos decât cei care o provocau. Aceia erau răii samariteni.

– Dar ea făcea ceva pentru a o alunga, obiectează Lesley.

– De aceea și ideea cu spitalul african. În momentele ei în care se manifesta radical vorbea despre nașterea copilului în cocioabele din Kibera. Slavă cerului, Arnold și Ghita au reușit să-i redea simțul proporțiilor. Arnold știe cel mai bine ce înseamnă suferința. Nu numai că a tratat victimele torturilor din Algeria, dar a fost el însuși torturat. Își câștigase dreptul de a trece în rîndul nenorociților acestui pămînt. Eu, nu.

Rob se agață de această replică, de parcă remarca nu ar mai fi fost făcută de zece ori pînă atunci.

– Mi se pare greu de constatat care era rolul tău, nu crezi? Deveniseși un soi de roată de rezervă, rămînînd acolo, între nori, cu durerea ta diplomatică și cu comitetul la înalt nivel, nu?

Dar răbdarea lui Justin este nelimitată. Există momente cînd este prea bine crescut ca să contrazică pe cineva:

– M-a scutit de serviciu activ, după cum se exprima ea, afirmă el, iar vocea lui pierde din intensitate din pricina rușinii. A inventat argumente verosimile ca să mă simt cu conștiința împăcată. Susținea că lumea are nevoie de amîndoi: eu, înăuntrul sistemului, ca să împing; ea, în afara lui, pe teren, ca să tragă. „Eu sînt cea care crede în statul moral, obișnuia să zică. Dacă voi, ăștia, nu vă faceți meseria, ce speranță mai avem noi, ceilalți?” Acesta era un artificiu de gîndire și amîndoi știam. Sistemul nu avea nevoie de slujba mea. Nici eu. Și atunci ce rost avea?! Întocmeam rapoarte la care nu se uita nimeni și sugeram acțiuni care niciodată nu erau întreprinse. Tessa nu știa ce înseamnă înșelătoria. Cu excepția persoanei mele. Pentru mine, ea se autoamăgea pînă la capăt.

– S-a temut vreodată? Întreabă Lesley, încet, ca să nu tulbure atmosfera propice destăinuirilor.

Justin rămîne puțin pe gînduri, apoi își îngăduie un zîmbet fugar prilejuit de o amintire:

– S-a lăudat odată ambasadoarei americane că teama era singura injurie formată din cinci litere al cărei înțeles îi scapă. Excepența sa n-a fost deloc amuzată.

Lesley suride și ea, dar scurt:

– Iar hotărîrea aceasta de a naște copilul într-un spital african, întreabă ea, cu ochii în carnetul de notițe, ne poți spune cînd și cum a fost luată, te rog?

– Era o femeie dintr-unul din satele sărace din nord pe care Tessa o vizita mereu. Wanza... Numele de familie mi-e necunoscut. Wanza suferea de o boală misterioasă. Fusesse selectată pentru un tratament special. Coincidența a făcut să se regăsească în aceeași rezervă de la spitalul Uhuru, iar Tessa s-a împrietenit cu ea.

„Oare, ei percep tonul mai ferit care se strecoară în vocea lui?” El îl simte.

– Se știe ce boală era?

– Doar în linii generale. Era bolnavă și starea ei se putea agrava.

– Avea SIDA?

– Nu am idee dacă boala ei avea legătură cu SIDA. După părerea mea, preocupările lor mergeau în altă direcție.

– Mi se pare destul de neobișnuit, nu-i așa, ca o femeie dintr-un cartier așa sărac să nască în spital...

– Era sub observație medicală.

– A cui observație?

E a doua oară că Justin se autocenzurează. Mimarea neștiinței nu-i o calitate înăscută pentru el.

– Presupun că a vreunei clinici. Din satul ei. Din vreun ghetou. După cum vedeți, nu prea știu. Mă minunez cîte sînt lucrurile pe care nu am reușit să le aflu.

– Iar Wanza a murit, așa e?

– A murit în ultima noapte petrecută de Tessa în spital, răspunde Justin, abandonînd recunoscător reținerea, pentru a reconstitui acel moment pentru ei. Stătusem în salon toată seara, dar Tessa a insistat să merg acasă pentru a dormi cîteva ore. Le-a

spus același lucru lui Arnold și Ghitei. Stăteam de veghe cu rîndul la căpătiul ei. Arnold adusese un pat de campanie. La patru dimineata, Tessa mi-a telefonat. În rezervă nu era telefon, așa că l-a folosit pe cel al asistentelor. Era disperată. „IstERICĂ“ ar descrie mai corect starea ei, dar, cînd era isterică, Tessa nu ridica glasul. Wanza dispăruse... Copilul, la fel... Se trezise și constatase că patul Wenzei era gol, iar pătuțul copilului nu mai era. M-am dus cu mașina pînă la Spitalului Uhuru. Arnold și Ghita sosiseră în același moment. Tessa nu putea fi consolată. Era ca și cum pierduse cel de-al doilea copil, la interval de numai cîteva zile. Toți trei, împreună, am convins-o că era vremea să-și petreacă acasă restul convalescenței. Dacă Wanza murise, iar copilul dispăruse, nici ea nu se mai simțea obligată să rămînă.

– Tessa n-a reușit să vadă copilul?

– A cerut să-l vadă, dar i s-a comunicat că nu se cuvenea. Wanza murise, iar copilul fusese luat de fratele ei în sat. În ceea ce privea răspunderea spitalului, chestiunea era considerată încheiată. La spital, decesele sînt chestiuni care incomodează, adaugă el, vorbind în cunoștință de cauză după experiența prin care trecuse cu Garth.

– Arnold a reușit să vadă cadavrul?

– A ajuns prea tîrziu. Fusese trimis la morgă și se pierduse.

Lesley face ochii mari, incapabilă să-și ascundă conșter-narea, în timp ce, aflat în cealaltă parte a lui Justin, Rob se apleacă precipitat, trage spre el reportofonul și privește prin fereastră pentru a se asigura că banda se învîrtește.

– *Pierdut? Cum să pierzi cadavre?* exclamă Rob.

– Sînt convins că la Nairobi se întîmplă tot timpul lucruri dintr-astea...

– Dar certificatul de deces?

– Nu vă pot spune decît ceea ce am aflat de la Arnold și Tessa. Nu știu nimic despre certificatul de deces. Nu au adus vorba despre el.

– Fără autopsie? revine Lesley.

– După știința mea, fără.

– Wanza a primit vizite în spital?

Justin se gîndește o clipă, dar nu vede nici un motiv care l-ar opri să răspundă:

– A fost fratele ei, Kioko. A dormit alături de ea, pe podea, atunci cînd nu-i făcea vînt ca să alunge muștele. Și Ghita Pearson avea grijă să stea cu ea cînd o vizita pe Tessa.

– Alikevea?

– Un doctor alb, cred. Nu sînt chiar sigur.

– Că era alb?

– Că era doctor. Un bărbat alb cu haină albă. Și cu stetoscop. Din nou reținerea, coborînd ca o umbră în vocea lui Justin:

– Era însoțit de un grup de studenți. Sau așa am crezut eu.

Purtau cu toții haine albe.

„Cu trei albine aurii brodate pe buzunarul fiecărei haine“, ar fi putu să adauge, dar decise să păstreze asta pentru sine.

– De ce spui că erau studenți? Așa a spus Tessa?

– Nu.

– Atunci Arnold?

– Arnold n-a spus nimic în prezența mea. E o pură presupunere a mea. Erau tineri...

– Dar cel care-i conducea? Doctorul lor, dacă asta era el...

A spus Arnold ceva despre el?

– Mie, nu. Dacă ar fi avut vreo întrebare, probabil că i-a adresat-o acelui bărbat, omului cu stetoscopul.

– În prezența ta?

– Dar nu ca să aud.

„Sau cam așa ceva.“

Ca și Lesley, Rob își împinge capul înainte pentru a nu scăpa nici un cuvînt.

– Continuă...

Justin asta și face. Acceptînd un scurt armistițiu, se alătură echipei lor. Dar reținerea nu i-a dispărut din glas. Îngrijorare și circumspecție se văd în ochii lui obosiți:

– Arnold l-a luat pe bărbat deoparte. L-a tras de braț. Pe cel cu stetoscop. Au discutat așa cum fac medicii. Cu voce scăzută, departe de restul lumii.

– În engleză?

– Așa cred. Când Arnold vorbește franceză sau ki-swahili, limbajul trupului îl trădează.

„Iar când folosește engleza, e înclinat să ridice puțin tonul“, ar fi putut adăuga el.

– Descrie-l pe tipul cu stetoscop! îi poruncește Rob.

– Masiv. Un bărbat solid. Gras. Neîngrijit. Îmi aduc aminte de pantofii lui, din piele întoarsă. Nu știu de ce, dar amintirea pantofilor n-o pot alunga. Pantofi din piele întoarsă, o haină murdară, chipul congestionat. Un soi de clovn. Dacă n-ar fi fost haina albă, l-aș fi luat drept impresar.

„Și trei albine aurii, cam soioase, dar încă vizibile, brodate pe buzunar, la fel ca și asistenta medicală de pe posterul văzut la aeroport“, gândi el.

– Părea rușinat, adăugă Justin, el însuși surprins de ceea ce spusese.

– Din ce motiv?

– De prezența lui acolo. De ceea ce făcea.

– De ce afirmi asta?

– Evita să se uite la Tessa. La nici unul dintre noi. Se uita în orice altă parte, numai la noi nu.

– Culoarea părului?

– Blond. Roșcat. Părea să fie băut. Părul roșcat evidenția asta. Știți de el? Tessa era foarte curioasă în privința lui.

– Barbă? Mustăță?

– Bărbierit. Ba nu. Nu era ras. Avea barba nerasă de cel puțin o zi. Avea o culoare aurie. Tessa l-a întrebat de mai multe ori cum îl cheamă. El a refuzat să-i spună.

Rob atacă în forță din nou:

– *Ce fel de discuție aveau?* insistă el. Era o ceartă? Era în termeni amicali? Se invitau unul pe altul la masă? Ce se petrecea?

Prudența revine. „N-am auzit nimic. Doar am văzut.“

– Arnold părea să protesteze; îi reproșa ceva. Doctorul nega. Am avut impresia... face o pauză, acordându-și timp pentru a-și putea găsi cuvintele.

„Să nu ai încredere în nimeni, îi spusese Tessa. În nimeni, în afară de Ghita și Arnold. Promite-mi! Promite-mi!“

– Am avut impresia că... nu era prima oară că între ei apărea o neînțelegere. Asistam la o discuție în contradictoriu care se repeta. Cel puțin așa am crezut după aceea. Că asistasem la o reluare a ostilităților între doi adversari.

– Înseamnă că te-ai gândit mult.

– Da. Da, e-adevărat, îl aprobă Justin nesigur. Cealaltă impresie pe care am avut-o era că engleza nu era limba maternă a doctorului.

– Dar n-ai discutat nimic din toate acestea cu Arnold sau Tessa?

– După ce individul a plecat, Arnold a revenit la căpățulul Tessei, i-a luat pulsul și i-a spus ceva la ureche.

– Și, din nou, n-ai auzit nimic, nu?

– Nu, și nici nu mă privea pe mine ce discutau...

„Prea subțire, gândește el. Încearcă ceva mai convingător“.

– Era un rol cu care mă familiarizasem, îi explică Justin, evitând privirile lor. Să rămân în afara cercului lor restrâns.

– Ce medicație i se administra Wanzei? îl întreabă Lesley.

– N-am idee...

Știa prea bine. Otravă. O adusese pe Tessa de la spital și stătea la doi pași în urma ei pe treptele ce duceau spre dormitorul lor, avînd geanta cu lucrurile Tessei într-o mînă și o altă sacoșă cu primele hăinuțe ale lui Garth, precum și cearșafuri și scutece în cealaltă mînă, dar o urmărea ca pe un luptător fiindcă, fiind vorba de Tessa, ea trebuia să se descurce singură. De aceea, imediat ce ea a început să se prăvălească, a dat drumul bagajelor și a prins-o înainte ca genunchii să-i cedeze și atunci a simțit cît de cumplit de ușoară era. A simțit și tremurul și disperarea ei cînd

a izbucnit în lamentații, nu în legătură cu Garth, care murise, ci cu decesul Wanzei.

„*Au ucis-o!*” scuiase ea, exact în fața lui, fiindcă o ținea atât de aproape. „*Justin, ticăloșii aceia au ucis-o pe Wanza! Au omorât-o cu otrava lor.*” „Cine a făcut asta, draga mea?” a întrebat el, netezindu-i părul umed de sudoare și îndepărtându-i-l de pe obraji și frunte. „Cine a ucis-o? Spune-mi!” Ținând brațul pe după spatele ei costeliv, a îndrumat-o ușor în sus, pe trepte. „Care ticăloși, draga mea? Spune-mi cine sînt ticăloșii!” „Nemernicii aceia de la ThreeBees. Nenorociții aceia ce se cred doctori. Cei care nu voiau să se uite la noi”. „Despre ce fel de doctori vorbești?” întreabă, ridicînd-o și așezînd-o pe pat, pentru a evita pericolul ca ea să cadă din nou. „Doctorii aceia n-au nume? Spune-mi!”

Din adîncurile lumii lui interioare, o aude pe Lesley adresîndu-i aceeași întrebare, dar pe dos:

– Justin, numele de Lorbeer îți sugerează ceva?

„Dacă ai îndoieli, să minți!” a jurat față de sine. „Dacă ajungi în iad, să minți! Dacă n-ai încredere în nimeni – nici măcar în tine însuși – și dacă trebuie să fii credincios morților, să minți!”

– Mă tem că nu, răspunde el.

– Nu l-ai auzit din întîmplare? La telefon, poate? Frinturi de discuție între Arnold și Tessa? Lorbeer, german, olandez – poate, elvețian?

– Numele nu-mi sună familiar din nici un context.

– Kovacs – o unguroaică? Are părul negru. Se spune că e frumoasă.

– Dar numele mic?

Vrea să nege din nou, dar, de data aceasta, chiar nu știe.

– Nimeni nu știe, îi răspunde Lesley cu un ton aproape disperat. Emrich. Tot femeie. Dar blondă. Nu?!

Înfrîntă, azvîrle pixul pe masă.

– Așadar, Wanza moare, zice ea. Asta, oficial. Ucisă de un individ care nici nu a vrut să te privească. Iar astăzi, la șase luni de atunci, tot nu știi ce s-a întîmplat. A murit, pur și simplu.

– Nu mi s-a spus niciodată. Chiar dacă Tessa și Arnold au știut cauza morții, eu n-am aflat-o.

Rob și Lesley se lasă moale pe scaun ca doi atleți care au căzut de acord să se relaxeze. Lăsându-se cu spatele de spătar, întinzându-și brațele larg în lături, Rob scoate un oftat teatral, în vreme ce Lesley rămîne ușor aplecată în față, rezemîndu-și bărbia în căușul palmei și avînd o expresie melancolică pe chipul înțelept.

– Iar tu n-ai inventat nimic din toate astea, nu? Îl întreabă ea pe Justin, fără să-și ia degetele din dreptul gurii. Toată istoria asta despre Wanza, femeia muribundă, copilul ei, așa-zisul doctor care se simțea rușinat, așa-ziii studenți cu haine albe? Nu e un amalgam de minciuni de la un cap la altul, de exemplu?

– Asta e o idee de-a dreptul ridicolă! De ce Dumnezeu v-aș face să pierdeți vremea inventînd o asemenea poveste?

– Spitalul Uhuru nu deține nici o fișă în legătură cu Wanza, explică Rob, la fel de disperat, fără să-și modifice poziția, stînd pe jumătate tolănit. Tessa a existat, la fel și sârmanul tău Garth. Dar femeia aceea n-a fost niciodată acolo, nu s-a internat, n-a fost tratată de un doctor, pseudodocor sau de vreo altă persoană, nimeni n-a văzut-o, nimeni nu i-a prescris nimic. Copilul ei nu s-a născut, ea nu a murit, cadavrul ei nu s-a pierdut fiindcă nici n-a existat. Les a vorbit cu cîteva dintre asistente, dar ele nu știu absolut nimic, nu-i așa, Les?

– Cineva a discutat cu ele confidențial înainte de a ajunge eu acolo, explică Lesley.

* * *

Auzind o voce de bărbat în spatele lui, Justin se răsuci. Era însă doar însoțitorul de zbor care voia să știe dacă se simte confortabil. „Domnul Brown are, cumva, nevoie de ajutor să-și regleze scaunul pentru o poziție mai comodă?” „Mulțumesc, domnul Brown preferă să rămînă în capul oaselor.” „Sau are nevoie de ajutor cu aparatul video?” „Nu, mulțumesc, nici n-am

nevoie de el.“ „Atunci poate vrea să tragem storul peste fereastră?!” „Nu, mulțumesc – mai apăsă de astă dată – prefer ca fereastra să rămână așa.“ „Atunci nu vrea o pătură moale și calduroasă?” Victima a incurabilei lui politeti, Justin acceptă o pătură și-și îndreptă din nou ochii spre fereastra întunecată, la fix pentru a o vedea pe Gloria dînd buzna în sufragerie fără să bată la ușa, aducînd o tavă cu sandvișuri. Așezînd-o pe masă, ea aruncă pe furiș o privire către cele scrise de Lesley în carnetul ei de notițe: strădanie zadarnică, după cum se vedește, fiindcă, abilă, Lesley a întors deja pagina.

– Sper să nu-l extenuați pe oaspetele nostru, dragii mei. Și-asa are destule de îndurat, nu-i așa, Justin?

Urmează un sărut pe obraz pentru Justin și, pentru ochii tuturor, o ieșire din scenă ca la music-hall, în timp ce toți trei, parcă gîndind la unison, sar să-i deschidă ușa temnicerului care pleacă, ducînd tava cu ceștile goale de ceai.

* * *

După plecarea Gloriei, o vreme discuția este fragmentată. Mestecă sandvișurile, Lesley deschide un alt carnet, unul albastru, în timp ce Rob, cu gura plină, îl asaltează pe Justin cu o serie de întrebări, care par să nu aibă nici o legătură cu cele discutate pînă atunci.

– Știi pe cineva care fumează Sportsman, țigară de la țigară? pe un ton care sugerează că fumatul unei asemenea mărci reprezintă o infracțiune capitală.

– Nu știu pe nimeni, nu. Amîndoi detestam mirosul de tutun.

– Mă refeream la alte locuri, nu acasă.

– Tot nu știu.

– Știi pe cineva care posedă un camion de safari de culoare verde, în stare bună, înmatriculat în Kenya?

– Înalta Comisie se mîndrește cu un jeep blindat de nu știu ce marcă este, dar nu-mi dau seama dacă la el faceți referire.

– Știi niște indivizi pînă în patruzeci de ani, cu aspect cazon, purtînd pantofi lustruiți, și fiind foarte bronzăți?

– Nu-mi vine nimeni în minte care să arate așa, îmi pare rău, mărturisește Justin, zîmbind ușurat că discuția a ieșit din zona de pericol.

– Ai auzit măcar de vreun loc pe nume Marsabit?

– Da, cred că da. Da, Marsabit. Sigur... De ce?

– A, corect. Bravo. Deci, *ai auzit* de asta. Unde e?

– La marginea deșertului Chalbi.

– Așadar, la răsărit de lacul Turkana?

– Dacă nu mă înșală memoria, da. E centrul administrativ sau cam așa ceva. Loc de întîlnire pentru rătăcitorii din zona de nord a țării.

– Ai fost vreodată acolo?

– Vai, nu!

– Cunoști pe cineva care a fost?

– Nu, nu cred.

– Ai idee de locurile de cazare din Marsabit pe care le poate găsi un călător ostenit de griji și drumuri?

– Cred că există locuri de dormit. Și un post de poliție. Plus o rezervație națională.

– Dar n-ai fost niciodată acolo. Justin nu a vizitat acel loc. Și nici n-ai trimis pe nimeni acolo? Justin nu a făcut asta. Și atunci cum de știi despre această localitate? Ai puteri paranormale?

– Cînd sînt numit într-o țară, am datoria să-i studiez harta.

– Justin, ni s-au relatat diverse lucruri despre un automobil de safari cu ampatament mare, de culoare verde, care a oprit la Marsabit cu două nopți înainte de crimă, explică Lesley, după ce această demonstrație rituală de agresiune a fost dusă pînă la capăt. În care erau doi albi. Arătau a vînători. Atletici, cam de vîrsta ta, cu haine kaki și cu pantofi lustruiți, așa cum zice Rob. Nu au discutat cu nimeni. N-au flirtat cu nici una dintre suedezele, destul de numeroase, de la bar. Au cumpărat provizii de la magazin. Combustibil, țigări, apă, bere, hrană. Țigările erau marca

Sportsman, berea – Whitecap, la sticlă. Whitecap se găsește numai la sticlă. Au plecat în dimineața următoare, îndreptându-se prin deșert spre nord. Dacă o țineau tot înainte, puteau ajunge pe malul lacului Turkana a doua zi, spre seară. Puteau ajunge chiar și la Golful Allia. Sticlele goale de bere găsite în apropierea scenei crimei erau de Whitecap. Chiștoacele, de Sportsman.

– Vi s-ar părea că gîndesc prea simplu dacă întreb de registrul hotelului de la Marsabit? vrea să știe Justin.

– Lipsește pagina, afirmă Rob cu un aer triumfător, blocîndu-i orice ieșire. Ruptă din registru... Plus că personalul de la Marsabit nu și-i amintește nici dacă-i pici cu ceară. Oamenii sînt atît de înspăimîntați, că nu mai știu nici cum îi cheamă. Presupunem că a discutat cineva cu ei între patru ochi. Aceiași oameni care au vorbit și cu personalul spitalului.

Însă în rolul de călău, acesta este cîntecul de lebadă al lui Rob, un adevăr pe care pare a-l recunoaște și el, fiindcă îl fixează intens pe Justin și se trage de lobul urechii și are o expresie prin care aproape că-și cere scuze, iar presupusa victimă a devenit, între timp, mai pricepută în a citi semnele. Privirea lui pendulează repede între Rob și Lesley, insistent. Așteaptă următoarea întrebare și, dacă vede că aceștia nu au nici una pregătită, le adresează el întrebarea:

– Dar la biroul de evidență auto v-ați interesat?

Sugestia atrage un hohot de rîs lipsit de umor din partea celor doi ofițeri.

– În Kenya? întreabă ei.

– Atunci la companiile de asigurări. Importatorii, furnizorii... În Kenya nu pot fi prea multe camioane de safari cu ampatament mare și de culoare verde. Mai ales dacă le cauți.

– Băieții în albastru se muncesc să afle, afirmă Rob. Pînă în mileniul următor, dacă sîntem băieți buni, s-ar putea să primim și răspuns. Importatorii n-au fost chiar atît de isteți, ca să recunosc cîstit, continuă el, privind șmecherește către Lesley. De o firmuliță, pe nume Bell, Barker & Benjamin, cunoscută de

altfel și ca ThreeBees – de ăștia ai auzit? Președinte pe viață, un anume *sir* Kenneth K. Curtiss, jucător de golf și escroc, Kenny K. pentru amicii apropiați?

– În Africa, toată lumea a auzit de ThreeBees, spune Justin, din nou pe poziție. „Dacă ai dubii, să minți!” Și de *sir* Kenneth, evident. E o adevărată figură.

– Iubită?

– Admirată, presupun că acesta e cuvântul potrivit. Este proprietarul unei cunoscute echipe de fotbal din Kenya. Și poartă o șapcă de base-ball cu cozorocul întors la spate, adaugă el, cu un dispreț care îi face pe cei doi să râdă.

– Cei de la ThreeBees au dat dovadă de ceea ce aş putea numi promptitudine, de acord, dar fără nici un rezultat, revine Rob. *Foarte săritori*, dar ce folos! „Nici o problemă, domnule polițist! Veți avea răspunsul pînă la amiază, domnule!” Dar prînzul acela a fost acum o săptămînă.

– Regret, dar acesta e obiceiul în țara asta, se lamentează Justin, zimbînd obosit. Ați încercat la companiile de asigurări auto?

– ThreeBees se ocupă și de asigurări auto. Păi, trebuie să o facă și pe asta, nu? Asigurare gratis pentru daune provocate terților, cînd cumperi unul dintre vehiculele lor. Cu toate acestea, nici de aici n-am primit vreo fărîmă de ajutor. Mai ales cînd e vorba de un camion de safari verde, în stare bună.

– Da, spune Justin înțelegător.

– Tessa nu i-a avut deloc în vizor? Întreabă Rob, pe tonul lui nepăsător, cu care Justin s-a obișnuit deja. ThreeBees? Kenny K. pare foarte apropiat de tronul lui Moi, lucru ce aproape sigur o putea scoate din minți pe Tessa. Nu-i așa?

– A, cred că da, răspunde Justin cu aceeași lipsă de convingere. În anumite momente. Aproape sigur că s-o fi întîmplat.

– Ceea ce ar putea explica de ce nu primim acel ajutor de care avem nevoie din partea firmei ThreeBees în problema vehiculului misterios și a altor lucruri legate direct de acesta. Numai că ei sînt mari și în alte domenii, nu? La ei găsești tot ce

vrei, începînd cu siropul de tuse și terminînd cu avioanele super-sonice personale. Așa ni s-a spus, nu-i așa, Les?

Justin surîde cu un aer absent, dar nu atacă subiectul conversației – nici măcar, deși se simte ispitit, printr-o aluzie amuzantă la gloria împrumutată de la Napoleon sau la absurda coincidență a legăturilor Tessei cu Insula Elba. Și nici nu face vreo referire la seara cînd a adus-o acasă de la spital și la ticăloșii aceia de la ThreeBees care au ucis-o pe Wanza cu otrava lor.

– Dar, după cum zici, ThreeBees nu erau pe lista ei neagră, continuă Rob. Ceea ce e de-a dreptul uimitor, dacă ținem seama de ceea ce se afirmă de către numeroșii lor critici. „Pumnul de fier în mînușă de fier“, așa i-a descris recent un membru al Parlamentului, dacă îmi aduc bine aminte, asta apropo de un scandal făcut uitat. Nu prea cred că parlamentarul acesta o să se aleagă imediat cu un safari gratis, nu-i așa, Les? Aceasta spuse că nu exista nici o șansă:

– Kenny K. și cele trei albine ale lui. Sună ca numele unei trupe rock. Dar, din cîte știi, Tessa nu a declarat vreun *fatwa* de-al ei împotriva lor?

– Din cîte cunosc, nu, zice Justin surîzînd la auzul cuvîntului *fatwa*.

Dar Rob nu lasă din colți ceea ce a apucat să prindă:

– Pe baza vreunei experiențe triste pe care ea și Arnold au avut-o în activitatea lor de teren, să zicem. Malpraxis de-un fel sau altul sau legat de medicamente? Doar ea era cea mai pricepută la partea medicală, nu? Și tot astfel e și Kenny K., atunci cînd nu se află pe terenul de golf cu băieții lui Moi sau nu bîzlie pe cine știe unde în avionul tip Gulfstream, ca să mai cumpere cîteva companii.

– A, sigur, spune Justin, dar cu aer atît de detașat, dacă nu chiar de totală nepăsare, în sensul că sigur nu mai exista nici o șansă de a se face lumină în această chestiune.

– Deci, dacă eu ți-aș spune că, în ultimele săptămîni, Tessa și Arnold adresaseră reclamații către numeroase departamente

ale măreței Firme ThreeBees, prin scrisori, telefoane și întâlniri și fuseseră plimbați cu vorba de colo-colo, fără să se aleagă cu nimic, tu ai continua să susții că asemenea lucruri nu ți-au fost aduse la cunoștință sub o formă sau alta. Asta e o întrebare.

– Regret, dar așa e.

– Tessa îi trimite direct lui Kenny K. un șir de mesaje furioase. Scrisori predate personal sau recomandate. Ea îi telefonează secretarei lui de trei ori pe zi și-l bombardează cu e-mail-uri. Încearcă să-l surprindă în fața fermei lui de la lacul Naivasha și la intrarea în noua și impresionanta clădire cu birouri, dar băieții îl informează la vreme, iar el folosește ieșirea de serviciu, spre marele amuzament al angajaților. Toate acestea constituie noutăți absolute pentru tine, așa să-ți ajute Dumnezeu?

– Cu sau fără ajutorul lui Dumnezeu, asta chiar e ceva ce nu știam.

– Și totuși, nu pari surprins...

– Nu? Ciudat. Credeam că sînt uimit. Probabil că nu-mi trădez emoțiile cum s-ar cuveni, i-o întoarce Justin, într-un amestec de furie și reținere care îi surprinde pe polițiști cu garda jos, fiindcă amîndoi ridică ochii spre el, aproape ca în semn de salut.

* * *

Dar pe Justin nu-l interesează reacțiile lor. Jumătățile de adevăr rostite de el au cu totul altă origine decît cele ale lui Woodrow. Dacă Woodrow se chinuia să uite, Justin este asaltat din toate părțile de amintiri pe jumătate salvate: frînturi de conversație între Bluhm și Tessa, pe care, dintr-un sentiment al onoarei, s-a silit să nu le audă, însă acum revin mereu la el; exasperarea ei, ascunsă sub masca tăcerii, ori de cîte ori omniprezentul nume al lui Kenny K. este rostit în prezența ei – de exemplu, iminenta lui promovare în Camera Lorzilor, care, la Muthaiga Club este prognozată drept certitudine incontestabilă sau zvonurile tot mai insistente privind o fuziune-gigant între

ThreeBees și o companie multinațională chiar mai extinsă decât el. Își aduce aminte de boicotul declanșat de ea împotriva tuturor produselor ThreeBees – cruciada ei anti-napoleoniană, după cum singură o denumise, în mod ironic –, începând cu alimentele și detergenții, pe care servitorii, o armată întreagă alcătuită din refugiați și oropsiți ai sortii, nu au voie să le cumpere nici sub amenințarea armei, și sfârșind cu cafenelele de pe marginea șoselelor, benzinăriile, bateriile de mașină și uleiurile, pe care Justin nu avea dreptul să le folosească atunci când ieșeau împreună – și injurăturile ei turbate când vedea afișele cu ThreeBees, ce-și însușiseră emblema lui Napoleon, rînjind la ei la tot pasul.

– Auzim peste tot cuvîntul *radical*, Justin, îl anunță Lesley, lăsînd la o parte notițele, pentru a-i întrerupe încă o dată gîndurile. *Era* Tessa radicală? La noi acasă, prin radical înțelegem militant. „Dacă nu ne place, plasăm o bombă” sau cam așa ceva. Tessa nu se băgase în așa ceva, am dreptate? Și nici Arnold. Sau erau implicați amîndoi?

Răspunsul lui Justin are tonalitatea plictisită a rapoartelor ce trebuie întocmite de mai multe ori pentru a satisface pedanteria unui șef de departament.

– Tessa considera că goana iresponsabilă după profituri a corporațiilor distruge globul, cu precădere țările subdezvoltate. Sub masca investițiilor, capitalul occidental ruinează mediul natural și favorizează dezvoltarea cleptocrației. Așa suna argumentația ei. În prezent, n-aș afirma că este o părere radicală. Am auzit-o prezentată pe larg în cadrul unor conferințe internaționale. Chiar și în cadrul comitetului meu.

Face din nou o pauză, timp în care în minte îi apare imaginea dizgrațioasă a mai mult decât supraponderalului Kenny K. dînd prima lovitură pe terenul de la Muthaiga Club în tovărășia lui Tim Donohue, marele nostru spion care trebuia să se pensionezeze de mult.

– Potrivit aceleiași teorii, ajutorul acordat țărilor lumii a treia reprezintă exploatare sub alt nume, revine el. Beneficiarii sînt

țările care pun la dispoziție banii cu dobândă, politicienii africani și funcționarii care se aleg cu sume enorme drept mită și contractanții occidentali, plus furnizorii de arme, care scot profituri imense. Victimele sînt oamenii simpli, dezrădăcinații, săracii și cei lipsiți de orice. Și copiii, care nu mai au nici un viitor, încheie el, citind spusele Tessei și aducîndu-și aminte de Garth.

– *Chiar crezi asta?* vrea să afle Lesley.

– Pentru mine e cam tîrziu să mai cred în ceva, îi răspunde Justin cu umilință și există un moment de tăcere, după care adaugă, și mai modest: Tessa era ființa cel mai greu de găsit azi – un avocat care credea în justiție.

– De ce se îndreptau spre șantierul lui Leakey? întreabă Lesley după cîteva clipe de tăcere, prin care a aprobat această afirmație.

– Pesemne că Arnold avea acolo treburi legate de organizația lui nonguvernamentală. Leakey este preocupat de binele africanilor.

– Tot ce se poate, este de acord Lesley, scriind atentă în carnetul cu coperte de culoare verde. Îl mai întîlnise?

– Nu cred.

– Dar Arnold?

– N-am idee. Poate că ar trebui să-l întrebați pe Leakey.

– Domnul Leakey nu a auzit de nici unul dintre ei pînă săptămîna trecută, cînd a deschis televizorul, îi răspunde Lesley, pe un ton mohorît. În prezent, domnul Leakey își petrece mai tot timpul la Nairobi, încercînd să facă puțină curățenie în ograda lui Moi, dar îi este greu să-și transmită mesajul mai departe.

Rob aruncă o privire spre Lesley pentru a obține aprobarea ei și aceasta înclină ușor din cap. El se întinde peste masă și împinge destul de agresiv casetofonul în direcția lui Justin, pîrînd a vrea să spună: „Vorbește în chestia asta“.

– Așadar, ce reprezintă ciurma albă, aici, la ea acasă? întreabă el, dînd de înțeles prin tonul poruncitor că Justin ar

răspunde personal de răspîndirea ei. Ciuma albă, repetă el, văzînd că Justin ezită. Ce este? Poftim!

Încă o dată, chipul lui Justin devine inexpresiv ca al unui filozof stoic. Vocea lui își găsește refugiu în tonul oficial. Căile care fac legăturile între lucruri îi sînt din nou deschise în fața, dar ele aparțin Tessei, iar el le va parcurge singur.

– Ciuma albă a fost, cîndva, denumirea populară pentru tuberculoză, rostește el. Bunicul Tessei a murit de boala asta. Ea a asistat la moartea lui cînd era mică. Tessa avea și o carte cu titlul acesta.

Dar nu mai spune și că ea se aflate pe jos, lîngă patul ei, după care o pusese el în geanta din piele.

De astă dată, e rîndul lui Lesley să devină precaută.

– Manifesta un interes deosebit față de TBC din acest motiv?

– Nu știu dacă era deosebit. După cum ați spus, munca ei în ghetouri a făcut-o să se intereseze de numeroase chestiuni medicale. Tuberculoza era una dintre ele.

– Justin, dar dacă bunicul ei a murit de această boală...

– Tessa detesta în mod deosebit sentimentalismul cu care este descrisă boala în literatură, continuă Justin cu severitate, adresîndu-i-se direct. Keats, Stevenson, Coleridge, Thomas Mann... Obişnuia să spună că oamenii cărora tuberculoza li se părea romantică ar fi trebuit să stea la căpăttiul bunicului ei.

Rob o consultă iar din ochi pe Lesley și iar primește aprobarea ei mută.

– Deci, te-ar surprinde dacă ți-aș spune că, în cursul unei percheziții neautorizate în apartamentul lui Arnold Bluhm, noi am găsit copia unei scrisori pe care o trimisese șefului departamentului de marketing de la ThreeBees, prin care îl avertiza asupra efectelor secundare ale unui medicament contra tuberculozei pe care îl comercializează firma?

Justin nu ezită nici o clipă. Riscurile prezente în interogatoriul său i-a reactivat talentul diplomatic:

– De ce să mă surprindă? Organizația nonguvernamentală a lui Bluhm manifestă un interes deosebit față de medicamentele ce sînt folosite în lumea a treia. Medicamentele reprezintă drama scandalosă a Africii. Dacă vrem să ne referim la elementele care demonstrează indiferența occidentală față de suferințele Africii, atunci putem vorbi de lipsa cronică de medicamente adecvate și de prețurile nerușinat de mari pe care companiile farmaceutice le pretind de treizeci de ani încoace. Spune asta, citind-o pe Tessa, dar fără a-i menționa numele în josul paginii: Sînt convins că Arnold a scris zeci de asemenea scrisori.

– Asta era ascunsă, preciză Rob. Prinsă împreună cu o mulțime de date tehnice care pe noi ne depășesc.

– Ei, să sperăm că îl veți putea întreba pe Arnold și să vă lămurească după ce revine, spune Justin dezinvolt, fără a se deranja să-și ascundă dezgustul la ideea că cei doi au cîmășit prin lucrurile lui Bluhm și i-au citit corespondența fără știrea lui.

Lesley preia din nou frîiele interogatoriului:

– Tessa a avut un laptop, corect?

– Sigur că a avut.

– Ce marcă?

– Numele îmi scapă. Mic, cenușiu și japonez – e tot ce știu.

Minte. Josnic. Știe asta, la fel de bine ca și ei. Dacă ar fi să judece după fețele lor, în relația dintre ei s-a strecurat un aer dezolant, de prietenie înșelată. Dar nu și în ce-l privește pe Justin. El cunoaște numai refuzul îndărătnic, disimulat sub masca politetii diplomatice. Aceasta este bătălia pentru care s-a călit zile și nopți, în timp ce se ruga să nu participe la ea.

– Îl ținea în camera ei de lucru, nu? Unde-și ținea și programul de lucru, hîrțile și materialele obținute în cursul cercetărilor.

– Cînd nu îl lua cu ea, da.

– Îl folosea pentru scrisori, pentru documente?

– Așa cred.

– Și pentru poșta electronică?

– Frecvent.

– Și tipărea direct de pe el, nu?

– Uneori.

– A scris un document lung în urmă cu cinci sau șase luni, în jur de optsprezece pagini, o scrisoare, plus anexe. Era un fel de protest în legătură cu malpraxisul, pe probleme medicale sau farmaceutice sau și una, și alta. Un istoric de caz, descriind lucruri foarte grave care se petrec în Kenya. Ți l-a arătat?

– Nu.

– Iar tu nu l-ai citit singur, fără știrea ei?

– Nu.

– Atunci nu știi nimic despre el. Asta vrei să înțelegem?

– Mă tem că da – răspuns îndulcit de un zîmbet plin de regrete.

– Problema este că noi ne întrebăm dacă nu cumva acest document are legătură cu marea crimă pe care credea că o descoperise.

– Înțeleg...

– Și dacă nu cumva ThreeBees nu ar putea avea ceva de a face cu marea crimă.

– Foarte posibil.

– Dar nu ți l-a arătat? insistă Lesley.

– După cum ți-am spus de câteva ori, Lesley, nu.

E cît pe ce să adauge: „scumpă doamnă“.

– Crezi că putea implica în vreun fel compania ThreeBees?

– Serios vorbind, habar n-am.

Numai că are habar. Momentele cele mai groaznice. Fuseseră clipele cînd se temea că o putea pierde, cînd fața ei cu trăsături atît de tinerești devenea zi de zi tot mai încrîncenată, iar ochii ei radiau sclipiri de fanatism, cînd, ghemuită, noapte de noapte, la computerul din micuța ei cameră de lucru, stătea înconjurată de maldăre de hîrtii adnotate și cu trimiteri ce aminteau de pledoaria unui avocat; erau momentele cînd mînca fără să bage de seamă ce băga în gură, pentru ca apoi să se grăbească înapoi la truda ei, fără ca măcar să zică un „la revedere“,

momentele cînd sătenii sfioși intrau fără să scoată un sunet pe ușa din spate pentru a o vizita și stăteau cu ea pe verandă, mîncînd ceea ce le aducea Mustafa.

– Deci *n-a discutat* niciodată documentul cu tine? face Lesley, jucînd scena neîncrederii.

– Niciodată, îmi pare rău.

– Sau, în prezența ta, cu Arnold sau Ghita, să zicem?

– În ultima vreme, Tessa și Arnold au ținut-o deoparte pe Ghita, spre binele ei, presupun. În ceea ce mă privește, am simțit că, de fapt, nu aveau încredere în mine. Considerau că, dacă sînt prins într-un conflict de interese, eu datoram credință în primul rînd față de Coroană.

– Și așa s-ar fi întîmplat?

„Nici peste o mie de ani“, gîndește el. Dar răspunsul lui reflectă ambivalența care era de așteptat din partea lui:

– Întrucît nu am cunoștință de documentul la care vă referiți, regret, dar nu e o întrebare la care să vă pot da un răspuns.

– Dar documentul trebuie să fi fost scos la imprimantă de pe laptop, nu? O lucrare de optsprezece pagini, chiar dacă nu ți-a arătat.

– Posibil. Sau de pe al lui Bluhm. Sau de pe al altcuiva.

– Bun, dar unde e acum? Adică laptopul? În aceste momente? Fără greșală.

Woodrow ar fi putut învăța de la el.

Nici un limbaj al trupului, nici un tremur al vocii, nici o pauză exagerată pentru a respira.

– Am căutat zadarnic laptopul în lista bunurilor ei ce mi-a fost prezentată de poliția kenyană și, la fel ca o serie de alte lucruri, e regretabil, dar nu apare acolo.

– Nimeni de la Loki nu a văzut-o cu laptopul, spune Lesley.

– Dar presupun că nimeni nu i-a scotocit prin bagajele personale.

– La Oasis n-a văzut-o nimeni cu așa ceva. Îl avea la ea cînd ai condus-o la aeroport?

– Avea cu ea rucsacul pe care îl lua întotdeauna când pleca pe teren. Și acela a dispărut. Mai avea și o geantă mică în care ar fi putut încăpea laptopul. Uneori acolo îl punea. În Kenya, femeile nu-și etalează aparatura electronică scumpă în locuri publice.

– Dar, de data asta, nu era singură, nu? ține Rob să-i reamintească, după ce trece o perioadă de liniște, atât de lungă încât a ghici cine va fi cel care o va tulbura devine o chestiune de adevărat suspans.

– Justin, spune Lesley într-un târziu. Când ți-ai vizitat casa împreună cu Woodrow marțea trecută, dimineata, ce ai luat cu tine?

Justin se prefăce că întocmește o listă în minte.

– A, hîrtii de familie... corespondență personală, șosete, un costum de culoare închisă pentru înmormîntare... cîteva nimicuri cu valoare sentimentală... cîteva cravate.

– Nimic altceva?

– Nimic altceva care să-mi vină în minte pe loc. Nu.

– Dar altceva care nu-ți vine în minte? întreabă Rob.

Justin suride obosit, dar nu spune nimic.

– Am vorbit cu Mustafa, intervine Lesley. L-am întrebat: „Mustafa, unde este laptopul doamnei Tessa?” A reacționat în mod contradictoriu. La un moment dat, îl luase cu ea. După aceea, nu-l luase. După aceea, l-au furat ziariștii. Singura persoană care nu pusese mîna pe el erai tu. Ne-am gîndit că poate încerca să te apere, dar nu a reușit prea convingător.

– Regret, dar cam cu asta te alegi cînd terorizezi servitorii.

– Nu l-am terorizat, revine Lesley, în sfîrșit enervată. Am fost extrem de blînză. L-am întrebat și în legătură cu panoul ei cu însemnări. De ce era plin de bolduri și găuri, dar nu era nici un bilețel acolo? Făcuse ordine, a zis el. A făcut singur asta, fără ajutorul nimănui. Nu știe să citească în engleză, nu are voie să atingă lucrurile ei sau de altceva din încăpere, însă a făcut curat pe panoul acela. Ce făcuse cu bilețelele? l-am întrebat. Le arseseră, a zis. Cine i-a spus să le ardă? Nimeni. Cine i-a spus să facă ordine pe panou? Nimeni. Nici vorbă să-i fi cerut asta Justin. Noi

credem că te proteja, dar nu prea bine. Noi credem că *tu* ai luat înseamnărea acelea, nu Mustafa. Credem că te acoperă și în privința laptopului.

Justin a recăzut, încă o dată, în acea stare de relaxare prefăcută care reprezintă blestemul și virtutea profesiunii:

– Lesley, mi-e teamă că nu ții seama de diferențele culturale. O explicație mai plauzibilă este că laptopul a fost cu ea, la Turkana.

– Plus notițele de pe acel panou? Asta n-o cred, Justin. Te-ai servit cu niște dischete în cursul acelei vizite?

Aici, doar pentru o clipă, dar numai pentru o fracțiune, Justin își lasă garda jos. Fiindcă în vreme ce, pe de o parte, s-a angajat pe drumul negării calme, pe de alta dorește, la fel de mult ca și inchișitorii săi, să afle niște răspunsuri.

– Nu, dar trebuie să mărturisesc că le-am căutat. O mare parte din corespondența ei cu avocații era salvată pe ele. Avea obiceiul să-i transmită avocatului ei mesaje prin e-mail privind diverse probleme.

– Și nu le-ai găsit.

– Stăteau *întotdeauna* pe biroul ei, protestează Justin, acum generos în dorința lui de a se confesa. Într-o casetă frumos lăcuită pe care o primise cadou de la avocatul ei anul trecut, de Crăciun. Nu sînt doar veri, ci și buni prieteni. Caseta are un text în chineză pe capac. Tessa l-a rugat pe un lucrător din domeniul ajutoarelor să i-l traducă. Spre încîntarea ei, s-a dovedit a fi o tiradă împotriva nesuferiților de occidentali. Nu pot decît să cred că a luat aceeași cale ca și laptopul. Probabil că a luat și dischetele cu ea cînd a plecat la Loki.

– De ce-ar fi procedat așa? Întreabă Lesley, cu un aer sceptic.

– Eu nu mă pricep prea mult la tehnologia informatică. Ar trebui, dar nu știu mare lucru. Inventarul întocmit de poliție nu menționează nici o dischetă, adaugă, așteptînd ajutorul lor.

Rob se gîndește la acest lucru:

– Indiferent ce conțineau dischetele, există posibilitatea ca informațiile să se afle și în computer, afirmă el convins. Numai dacă nu descărca totul pe dischete, apoi ștergea fișierul de pe hard-disk. Dar de ce ar proceda cineva astfel?

– Cum v-am mai spus, Tessa avea un simț extrem de dezvoltat în problema securității.

O altă pauză de gândire, pe care Justin o împărtăși bucuros.

– Așadar, unde sînt acum hîrțiile ei? Întreabă Rob cu asprime.

– În drum spre Londra.

– Prin sacul diplomatic?

– Prin modalitatea aleasă de mine. Ministerul de Externe mă sprijină în astfel de chestiuni.

Probabil că amintirea răspunsurilor evazive ale lui Woodrow o face pe Lesley să ajungă să stea pe marginea scaunului, izbucnind apoi exasperată fără a face nici un efort pentru a-și disimula starea:

– *Justin!*

– Da, Lesley.

– Tessa făcea *cercetări*. Corect? Să lăsăm dischetele. Să lăsăm laptopul. Unde-i sînt hîrțiile – *toate* hîrțiile ei – în acest moment? Întreabă ea poruncitor. Și unde sînt însemnările de pe panou?

Revenind la eul prefăcut, Justin o învrednicește cu o încruntătură îngăduitoare, ceea ce vrea să spună că, deși a devenit lipsită de tact, el va face tot ce-i stă în putință să-i intre în voie.

– Printre lucrurile mele personale, neîndoielnic. Dar dacă mă întrebați în care valiză, mi-ar veni greu să precizez.

Lesley așteaptă, îngăduindu-și timp pentru ca respirația să-i revină la normal.

– Am dori să ne deschizi toate bagajele, te rog. Am vrea să ne duci jos *acum* și să ne arăți *tot* ce ai luat din casă marți dimineată.

Se ridică. Rob procedează la fel și se poziționează lângă ușă, pregătit. Numai Justin rămîne pe scaun.

– Regret, dar nu este posibil, zice el.

– De ce?

– Pentru simplul motiv că eu am luat hîrțile de acolo. Sînt personale și mă privesc. Nu sînt de acord să vi le prezint spre studiu, nici vouă, nici altcuiva, decît după ce voi avea răstimpul de a le citi eu mai întîi.

Lesley se congestionează la față:

– Justin, dacă am fi fost în Anglia, ți-aș fi trîntit o citație atît de repede, că nici n-ai fi știut ce te-a lovit.

– Dar, vai, aici nu e Anglia. Nu aveți nici un mandat și nici o putere pe plan local, după cîte știu.

Lesley ignoră vorbele lui:

– Dacă eram în Anglia, aș fi obținut un mandat de percheziție și aș fi întoars toată casa asta cu sus-n jos. Și ți-aș fi luat orice fleac, petic de hîrtie și dischetă, tot ce-ai luat din camera Tessei. Inclusiv laptopul. Le-aș fi verificat în amănunt pe toate.

– Dar ați percheziționat deja casa *mea*, protestează Justin cu calm, fără să se ridice. Nu cred că Woodrow ar vedea deloc cu ochi buni dacă v-ați apuca să-i percheziționați casa, ce părere aveți? Și nici nu mă gîndesc să vă permit să-mi faceți și mie ce i-ați făcut lui Arnold, fără a-i cere consimțămîntul.

Lesley se strîmbă și roșește ca o femeie ce a fost nedreptățită. Rob, livid, își privește cu melancolie mîinile făcute pumn.

– Atunci o să vedem mline, anunță Lesley cu un aer rău prevestitor la plecare.

Dar ziua de mline nu mai sosește. În ciuda vorbelor ei infierbîntate. Întreaga noapte și pînă dimineata tîrziu, Justin rămîne așezat pe marginea patului, așteptînd ca Rob și Lesley să revină, așa cum au amenințat, înarmați cu mandate de percheziție, citații și somații și o puteră formată din băieții kenyieni în albastru pentru ca aceștia să facă treaba murdară în locul celor doi. Analizează fără nici un rezultat posibilități și ascunzători,

asa cum a procedat zile în șir. Gîndește ca un prizonier de război, privind lung și cercetător la podele, la ziduri și tavane: unde? Plănuiește să o recruteze pe Gloria să-l ajute, dar renunță. Alcătuiește altele în care li amestecă pe Mustafa și pe băiatul de casă al Gloriei. Altele, în care este implicată Ghita. Dar singura veste pe care o primește despre inchișitorii săi este un telefon al lui Mildren, care îl anunță că ofițerii de poliție trebuie să plece altundeva și, nu, nu există știri despre Arnold. Și cînd sosește ora înmormîntării, poliștii sînt reținuți în altă parte – sau așa i se pare lui Justin care, din cînd în cînd, cercetează cu privirea mulțimea celor în doliu, numărînd prietenii absenți.

* * *

Avionul a pătruns pe tărîmul unde momentul dinaintea zorilor pare a rămîne etern. Dincolo de fereastra cabinei, valurile se rostogolesc pe o mare înghețată către infinitul lipsit de culoare. De jur împrejurul lui, pasagerii înveșmîntați parcă în giulgiuri albe dorm în pozițiile nefirești ale morților. O femeie ține un braț întins în sus, de parcă ar fi fost împușcată mortal în timp ce-și lua rămas-bun de la cineva. Un bărbat ține gura deschisă ca într-un țipăt mut, iar mîna lipsită de vlagă zace pe piept, în dreptul inimii. Drept și însingurat, Justin își întoarce din nou privirea către fereastră. Fața lui din geam stă alături de cea a Tessei, de parcă ar fi una din măștile oamenilor pe care i-a cunoscut cîndva.

IX

– E de-a dreptul înfiorător! strigă un bărbat aproape chel, purtând un palton înfioat de culoare cenușie, eliberându-l pe Justin de căruciorul de bagaje și orbindu-l într-o strînsoare ca de urs. E nedrept, necinstit și oribil. Întii Garth, iar acum Tessa.

– Mulțumesc, Ham, spuse Justin, răspunzînd îmbrățișării în măsura în care reuși, dat fiind că brațele li erau ținute de-a lungul corpului. Și-ți rămîn recunoscător că ai venit la ora asta imposibilă. Nu, duc eu asta, dacă nu te superi. Tu ia valiza!

– Aș fi venit la funeralii, dacă m-ai fi lăsat! Iisuse, Justin!

– Era mai bine să rămîi pe poziții, îi răspunse Justin cu blîndețe.

– Ți-e suficient de cald în costumul acela? Cam frig pe-aici, nu, după înșorita Africă?

– De ce nu arunci chestia aia în spate? mugi Ham după ce urcară în mașina lui minusculă. Bine, atunci pune-o jos. Dar ce-ai în ea? Heroină?

Arthur Luigi Hammond era acționar unic al firmei de avocatură Hammond Manzini din Londra și Turin. Tatăl lui Ham tocise împreună cu tatăl Tessei la Facultatea de Drept de la Oxford, iar, după aceea, la cea din Milano. În cadrul unei singure ceremonii desfășurate la o biserică înaltă din Turin, ei se căsătoriseră cu două surori din familii aristocratice italiene, ambele frumuseți mult rîvnite. Tessa și Ham se născuseră cam în același timp. Crescînd, cei doi copii își petrecuseră vacanțele

Împreună pe insula Elba, schiaseră alături la Cortina și, ca frate și soră *de facto*, absolviseră universitatea Împreună, Ham cu o diplomă de rugbist și un loc trei muncit din greu, iar Tessa ca șefă de promoție. După moartea părinților Tessei, Ham jucase rolul unchiului ei înțelept, administrând cu mult zel averea familiei, făcând investiții extraordinar de prudente în numele ei și, cu autoritatea pe care i-o dădea chelia prematură, mai tempera impulsurile de generozitate ale verișoarei, uitînd, în același timp, să-și retragă propriile onorarii. Era masiv, cu fața rozalie și lucioasă, cu ochi sclipitori și obraji mobili, pe care apăreau grimase și zîmbete în funcție de orice trăire interioară. „Cînd Ham joacă remi, obișnuia să spună Tessa, știi ce are în mîină, judecînd doar după lăbărtarea zîmbetului o dată cu ridicarea fiecărei pietre“.

– Cocaină, zise Justin în vreme ce trecu discret în revistă șirurile de mașini acoperite de promoroacă.

La Serviciul Imigrări, două funcționare îl trecuseră prin vamă cu un aer indiferent și nepăsător. În holul de bagaje, doi bărbați cu chipuri impenetrabile, îmbrăcați în costum și avînd ecusoane de identificare, îi priviseră cercetător pe toți călătorii, mai puțin pe Justin. La trei mașini mai în spate, un bărbat și o femeie stăteau cu capetele apropiate în fața unui Ford Saloon de culoare bej, analizînd o hartă. „Într-o țară civilizată, nu ai cum să știi precis, domnilor“, obișnuia să spună instructorul trecut prin toate în cadrul cursului de protecție. „Cel mai comod este să presupui că te afli permanent sub supraveghere.“

– Gata? Întrebă Ham pe un ton timid, fixîndu-și centura de siguranță.

Anglia era frumoasă. Razele piezișe ale soarelui abia răsărit poleiau arătura înghețată din Sussex. Ham conduse așa cum o făcea mereu, mergînd cu o sută de kilometri pe oră chiar dacă viteza maximă permisă era de o sută zece, la zece metri în urma țevii de eșapament ce scuipa fum a celui mai apropiat camion.

– Meg îți transmite toată dragostea ei, anunță el gutural, imitînd-o întru cîtva pe soția sa, care avea o sarcină avansată.

A bocit vreme de o săptămână. La fel și eu. Și-acum sînt pe cale să..., dacă nu sînt atent.

– Îmi pare rău, Ham, rosti Justin cu simplitate, acceptînd fără amărăciune ideea că Ham era una dintre persoanele îndurerate, care-și caută consolarea tocmai de la cei loviți direct de moartea cuiva.

– Mi-aș dori tare mult să-l găsească pe ticălos, atîta tot! izbucni Ham cîteva clipe după aceea. Iar după ce-l aranjez, îi pot azvîrli pe netrebnicii din Fleet Street direct în Tamisa, ca să-i învîț minte. Plînge cu schimbul cu maică-sa, adăugă el. Ca și cum asta rezolvă ceva.

Urmără cîteva minute de tăcere în care Ham conduse privind încruntat țeava de eșapament a camionului din fața lor, iar Justin urmărind cu stupefacție peisajul străin al țării pe care o reprezentase jumătate din viață. Fordul bej îi depășise, fiind înlocuit de un motociclist masiv, îmbrăcat în costum din piele neagră. „Într-o țară civilizată, nu ai cum să știi.“

– Apropo, ești bogat, se scapă Ham, cînd părăsiră peisajul rural și pătrunseră în suburbiile orașului. N-aș zice că înainte ai fi fost sărac lipit, dar acum ești putred de bogat. Averele mamei ei, a tatălui, bunurile date spre administrare, toate sînt ale tale. Plus că ești singurul mandatar al organizației ei de caritate. A zis că vei ști tu ce să faci cu ea.

– Cînd a spus asta?

– Cu cîteva luni înainte de a pierde copilul. Voia să fie sigură că totul era clarificat în caz că o încasa. Bine, ce naiba puteam face eu, pentru numele lui Dumnezeu?! Întrebă el retoric, înșelat de muțenia lui Justin pe care o interpretase drept reproș. Doar mi-era client... I-am fost avocat... Să o fac să se răzgîndească?! Să te sun pe tine?!

Trăgînd cu un ochi la oglinda retrovizoare din partea lui, Justin îl liniști fără vorbe.

— Iar Bluhm e celălalt executor testamentar, adăugă Ham furios, drept completare. Cred că, mai curînd, e călău decît executor...

Sediul biroului de avocatură Hammond Manziniera era situat într-o fundătură denumită Ely Place, avînd accesul blocat de o poartă; pe pereții lambrisați ai încăperilor atîneau imaginile îngălbenite ale ilustrațiilor defuncți ai familiei. Peste două ore, funcționarii bilingvi aveau să-și înceapă lungile convorbiri telefonice înțesate de jargonul avocațesc, în vreme ce secretarele îmbrăcate cu bluze și jachete de aceeași culoare se vor lupta cu aparatele moderne de comunicații. Dar la ora șapte dimineată Ely Place era pustiu, cu excepția cîtorva automobile parcate la trotuar și a unei lumini gălbui ce ardea în cripta Capelei St. Etheldreda. Chinuindu-se cu valiza grea amîndoi, urcară scările celor patru paliere către biroul lui Ham, apoi încă un etaj pentru a ajunge în apartamentul auster ca o chilie, aflat la mansardă. În încăperea ce slujea de cameră de zi, sufragerie și bucătărie se afla o fotografie înfățișînd un Ham ceva mai suplu, care marca spre deliciul publicului alcătuit din studenții din ani mai mici. În dormitorul minuscul, unde Justin trebui să se schimbe, Ham și mireasa lui, Meg, tăiau un tort cu trei etaje în acompaniamentul unei fanfare alcătuite din trompetiști italieni purtînd pantaloni strîmți. Iar în baia de aceleași dimensiuni unde făcu duș atîrna o pictură în ulei cu aer primitiv, înfățișînd căminul părinților din friguroasa Northumbria, ceea ce explica sărăcia lui Ham.

— Nenorocitul ăsta de acoperiș a fost luat de vînt, tocmai striga el mîndru prin peretele bucătăriei, în timp ce spărgea niște ouă într-o tigaie pentru a pregăti ceva de mîncare. Totul a fost distrus: hornurile, țiglele, girueta, ceasul, nimic n-a rămas întreg. Meg era plecată la Rosanne, slavă Domnului! Dacă ar fi fost în grădina de legume, s-ar fi ales cu clopotul turnului drept în ceafă, asta în mod sigur.

Justin deschise robinetul de apă caldă și-și opări mîna.

– Ce s-ar fi speriat! deplînsese el situația, răsucind și robinetul de apă rece.

– De Crăciun mi-a trimis o cărțuție *extraordinară*, se auzi glasul bubuitor al lui Ham, însoțit de sfîrșitul șuncii din tigaie. Nu Meg. Tess. Ți-a arătat-o, cumva, și ție? Cărțuția pe care mi-a trimis-o... de Crăciun...

– Nu, Ham, nu a făcut-o, spuse în timp ce își freca părul cu săpun, fiindcă nu găsisese șampon.

– De-un mistic indian. Rahmi nu-știu-cum. Îți sună cunoscut? Mi-amintesc eu și numele celălalt într-o clipă.

– Îmi pare rău, nu.

– Despre cum ar trebui să ne iubim unii pe alții, fără a ne lega pe viață. Mi s-a părut cam greu de digerat.

Orbit de săpun, Justin scoase un oftat consolator.

Libertate, dragoste și acțiune – așa suna titlul.

– Ce naiba să fac eu cu „libertatea, dragostea și acțiunea”? Doar sînt însurat, ce mama ei de treabă? Și mi se va naște un copil. Ce naiba, mai sînt și romano-catolic... Și Tess era romano-catolică pînă să moară. Auzi, răsfățata!

– Cred că dorea să-ți mulțumească pentru toată alergătura în numele ei, îi sugeră Justin, alegînd momentul pentru a spune ceva, însă atent să păstreze tonul nevinovat al schimbului de replici.

Urmă o întrerupere a legăturii cu cel de pe partea cealaltă a zidului. Se auziră, în schimb, sfîrșituri de ulei ars, urmate de injurături grele, apoi mirosul de fum pătrunse și în baie.

– *Despre ce alergătură era vorba?* se răsti Ham bănuitor. Am avut impresia că tu nu trebuia să știi despre alergătură... Trebuia să rămînă secrete alergăturile astea, după cum susținea Tess: „A se păstra cît mai ferit de ochii lui Justin”. Sună de parcă ar fi o recomandare medicală. Acesta era subiectul fiecărui e-mail.

Găsisese un prosop, dar frecîndu-se cu el la ochi, nu făcu decît să stîrnească și mai tare usturimea.

– N-am idee despre ce era vorba, Ham. Puteam cel mult să *bănuiesc*, explică el prin perete cu aceeași detașare. Ce trebuia să faci? Să arunci Parlamentul în aer? Să otrăvești bazinele de apă?

Nu primi răspuns. Ham era preocupat de gătit. Semiorbit, Justin începu să pipăie în jur în căutarea unei cămăși curate.

– Ei, să nu-mi spui că te puneai să distribui fluturași subversivi despre datoriile țărilor lumii a treia, adăugă el.

– Erau documente despre o companie, auzi el replica, printre zângănituri. E bine două ouă pentru tine sau vrei doar unul? Sînt de la găinile noastre.

– Unul mi-ajunge, mulțumesc. Ce documente?

– De tot soiul... Imediat ce avea impresia că mă-ngrăș și mă simt mai liniștit, buf îmi mai trîntea un e-mail cu documente despre companii.

Alte cîteva zdrăngăneli de tîgaie îl făcură pe Ham să uite de subiect.

– Odată a trișat la tenis, știi? La Turin. Zău. Eu și vulpița făceam pereche într-un concurs eliminatoriu pentru puști. A trișat ca o escroacă sadea, tot meciul. La fiecare minge pe linie: *aut*. Chiar dacă era un metru în teren, pentru ea era totuna. *Aut*. „Sînt italiancă, zicea, am tot dreptul.“ „Ești italiancă pe naiba! ziceam eu. Ești englezoaică pînă-n vîrfurile unghiilor, ca și mine.“ Doar Dumnezeu știe ce-am fi făcut dacă am fi cîștigat. Presupun că aș fi dat cupa înapoi. Ba nu, n-aș fi îndrăznit. M-ar fi ucis... Of, Doamne! Ce rău îmi pare...

Justin intră în sufragerie și se așeză la masă, avînd în față o farfurie plină cu șuncă unsuroasă și carne arsă, un ou prăjit, cîrnați și roșii. Ham stătea cu o mînă apăsată peste gură, năucit de modul nefericit în care se exprimase.

– *Ce fel* de companii, Ham? Nu te mai uita așa.. O să mă faci să-mi piară pofta de mîncare.

– Proprietate... rosti Ham printre degete, stînd față în față cu Justin la masa minusculă. Toată chestia se limita la proprietate. Cine era proprietarul a două companii de rahat cu sediul în

insula Man. Știi pe cineva care ți spunea Tess? Întrebă el, încă afectat de ce spusese mai devreme. În afară de mine?

– Nimeni, în prezența mea. Și sigur nu era cineva care să i se adreseze așa. Pentru „Tess“ numai tu ai drepturi de autor.

– Am iubit-o ca un nebun, înțelegi?

– Și ea pe tine. *Ce fel de companii?*

– Chestii privind proprietatea intelectuală. Nu m-am culcat cu ea, bagă de seamă! Eram prea apropiați.

– Iar în caz că-ți puneai întrebarea, la fel au stat lucrurile și cu Bluhm.

– O spui în mod oficial.

– Și nu el a ucis-o. Tot așa cum nu ai făcut-o nici tu, nici eu.

– Sigur?

– Sigur.

Ham se însenină.

– Meg nu era convinsă. N-o cunoștea pe Tess la fel de bine ca mine, pricepi? Era o ființă deosebită. Nu va mai exista una ca ea. „Tess are amici, i-am spus eu. Prieteni apropiați. În prietenii astea, demonul sex nu-și vîră codița.“ O să-i comunic ce mi-ai zis, sper că nu te deranjează. Asta o să-i mai dea curaj. După toate mizeriile apărute în presă... Cred că ajunsese și eu să cred cîte ceva.

– Bun, și unde erau înregistrate companiile astea? Cum se numeau? Mai ții minte?

– Sigur că da. Mi-ar fi fost imposibil să caut după cît mă sticla Tess aproape zilnic.

Ham turna ceaiul, ținînd ceainicul în ambele mîini, una fiindu-i necesară pentru a ține capacul să nu cadă, motiv pentru care scoase un sunet de nemulțumire. După ce termină operațiunea, se așeză pe scaun, încă mîngîind ceainicul, apoi își lăsă capul în jos, de parcă s-ar fi pregătît să șarjeze.

– În regulă, începu el pe un ton agresiv. Dă-mi numele celui mai secretos, duplicitar, mincinos și ipocrit grup de indivizi reprezentînd corporații pe care am avut îndoielnica plăcere de a-i întîlni.

– Avocați ai apărării, sugeră Justin cu un aer de cunoscător.

– Aiurea. Din domeniul farmaceutic. Țștia îi bat pe avocați de departe. Mi-am adus aminte. Știam că o să-mi amintesc. Lorpharma și Pharmabeer.

– *Cine?*

– Am văzut într-o fișică medicală. Lorpharma a descoperit molecula, iar Pharmabeer deținea procesul de fabricație. Știam eu că o să-mi vină... Doar Dumnezeu știe cum inventează ăștia asemenea nume.

– Proces pentru a fabrica ce?

– Molecula, nepriceputule, dar ce-ți închipuiai?

– Ce moleculă?

– Dumnezeu cu mila! Era limbaj avocătesc, dar ceva mai încilcit. Cuvinte pe care nu le mai văzusem pînă atunci și sper să nu mai dau peste ele vreodată. Ca să-i ametească pe proști cu limbajul. Să nu priceapă o iotă.

După ce luară micul dejun, coborîră împreună pentru a pune geanta din piele a lui Justin în camera blindată ce se afla alături de biroul lui Ham. Cu buzele strînse în semn de discreție și cu ochii înălțați spre cer, Ham formă combinația și trase ușa din oțel, lăsîndu-l pe Justin să intre singur. Apoi îl urmări din prag așezînd geanta pe podea în apropierea unui morman de cutii din piele, înnobilate de vreme, care aveau imprimată pe capac adresa din Turin a firmei.

– Fii atent, ăsta a fost doar începutul, îl preveni Ham cu glas sumbru, afectînd o anumită stare de indignare. Țșta e doar începutul. Urmau nume de directori ai tuturor companiilor deținute de Karel Vita Hudson din Vancouver, Seattle, Basel, plus toate orașele de care ai auzit de la Ohotsk pînă la East Pinner. „Cum stau jocurile privind zvonurile vînturate prin presă legate de iminenta prăbușire a nobilei și anticei case Balls, Birmingham & Bumfluff Limited sau cum naiba i-o mai fi chemînd, cunoscut, în general, drept ThreeBees, cu un anume Kenneth K. Curtiss, Cavaler, Președinte pe Viață și Stăpîn al

Universului?" Dacă mai avea întrebări de pus îți vine să te-ntrebi. Da, bineînțeles. I-am spus să-și ia de pe Internet, dar ea a zis că jumătate din ceea ce voia avea caracter secret și atunci cum procedează dacă n-au chef ca onoratul public să-și bage nasul în treburile lor? Eu i-am zis: „Tess, scumpa mea, pentru numele lui Dumnezeu, asta o să-mi răpească *săptămîni întregi*. Poate chiar luni, fată dragă." Crezi că s-a sinchisit? Pe naiba! Așa era Tess, ce Doamne iartă-mă!... Dar dacă mi-ar fi zis, aș fi sărit și din balon fără parașută.

– Și care a fost rezultatul?

Ham jubila, afișînd o mîndrie nevinovată.

– K.H.V. Vancouver și Basel dețin cincizeci și unu la sută din amărîtele alea de companii specializate în biotehnologie cu sediul în insula Man, Loor – cîrnat și Pharma – rahat. ThreeBees Nairobi deține drepturi exclusive de import și distribuție ale moleculei respective, plus toate produsele derivate pentru întregul continent african.

– Ham ești nemaipomenit!

– Lorpharma și Pharmabeer sînt deținute de aceiași trei bandiți. Ori au fost, pînă au vîndut cincizeci și unu la sută. Pe tip îl cheamă Lorbeer. Lor plus Beer plus Pharma a dus la Lorpharma și Pharmabeer. Muierile sînt amîndouă doctorițe. Adresa e pe numele unui pitic elvețian care locuiește într-o casuță poștală din Liechtenstein.

– Nume?

– Lara nu-știu-cum. Am notat undeva. Lara Emrich. Mi-am adus aminte.

– Și cealaltă?

– Îmi scapă. Ba nu, Kovacs. Nu apare celălalt nume. De Lara m-am îndrăgostit. Cîntecul meu preferat. Sau era. Din *Doctor Jivago*. Și-al Tessei, pe vremea aceea. Mama dracului!

O întrerupere firească, deoarece Ham trebui să-și sufle nasul. Justin rămase în așteptare.

– Și, Ham, ce-ai făcut cu informațiile astea prețioase după ce le-ai dezgropat? întrebă Justin fără să preseze.

– I-am citit totul la telefon. A fost topită, pur și simplu. Mi-a zis că-s un erou – se întrerupse iarăși, alarmat de expresia ce apăruse pe fața lui Justin – nu la telefonul *tău*, deșteptule, la o prietenă de-a ei de undeva din nordul țării... „Te duci la un public, Ham, și mă suni imediat la următorul număr. Ai ceva de scris?” Știa să facă pe șefa, întotdeauna a știut să facă asta. Se ferea de telefoane. Mi s-a părut puțin paranoică în privința chestiei ăsteia. Și cu toate astea, unii paranoici au dușmani în carne și oase, după cum se vede.

– Tessa a avut, întări Justin și Ham îi aruncă o căutătură curioasă și, cum privirea lui zăbovi asupra lui Justin, deveni tot mai nedumerit.

– Doar nu crezi că asta s-a întâmplat, ce zici? întrebă Ham, cu voce scăzută.

– În ce sens?

– Tess s-a luat de tipii ăștia din domeniul farmaceutic?

– E de bănuit că da.

– Da, dar, Iisuse, prietene, doar nu crezi că ei i-au închis gura?! Vreau să spun că știu că nu-s chiar ușă de biserică.

– Sînt convins că toți sînt niște filantropi pînă în măduva oaselor, Ham... Mai ales milionarii!

Urmă o tăcere apăsătoare, întreruptă de Ham:

– Mamă, Doamne Iisuse! În fine, ai grijă atunci.

– Știu.

– Am băgat-o în rahat cu telefonul acela.

– Stai liniștit, Ham. Te-ai zbatut pentru ea, iar ea te adora pentru asta.

– Bine. Iisuse! Să te mai ajut cu ceva?

– Da. Găsește-mi o cutie! Una rezistentă, din carton ar fi de ajuns. Ai așa ceva?

Bucuros să-i fie de folos, Ham se grăbi să iasă și, după ce slobozi cîteva înjurături, reveni cu o tavă din plastic pentru

uscarea veselei. Ghemuindu-se lângă geanta din piele, Justin deschise încuietorile, desfăcu baretele și, stînd cu spatele și împiedicîndu-l pe Ham să vadă, așează totul pe tavă.

– Iar acum, dacă nu te superi, un maldăr de dosare netrebuincioase despre proprietatea Manzini. Chestii inutile... Acte pe care le păstrezi, dar pe care nu le consulți niciodată. Suficient cît să-ți umplu geanta.

Ham îi găsi și dosarele potrivite: vechi și morfolite, așa cum dorise Justin. Îl ajută apoi să le vîre în geanta goală, după care îl privi legînd geanta și încuind-o. După aceea, rămase lângă fereastră și-l privi lung pe Justin care ieși din fundătură cu geanta în mînă și apoi opri un taxi. După ce Justin ieși din cîmpul lui vizual, Ham inspiră adînc și rosti: „Mamă, măicuță!“ invocînd-o cu toată sinceritatea pe Sfînta Fecioară.

* * *

– Bună *dimineața*, domnule Quayle! Pot să vă duc eu geanta, vă rog? Trebuie să o trec prin aparatul cu raze X, dacă nu vă supărați. Așa sună noile reglementări. Nu era așa pe vremea noastră, nu? Sau a tatălui dumneavoastră. Mulțumesc, domnule! Uitați biletul, totul e în regulă și clar, cum se zice.

O coborîre a tonului:

– Condoleanțe, domnule! Știrea ne-a afectat pe toți.

– Bună *dimineața*, domnule! Mă bucur să te avem din nou printre noi.

O altă coborîre a glasului:

– Cele mai sincere condoleanțe, domnule! Și din partea soției.

– Regretăm din adîncul inimii, domnule Quayle... – o altă voce, răspîndind o aromă de bere. Domnișoara Landsbury vă roagă să mergeți direct la ea, domnule. Bine ați venit acasă!

Dar Ministerul de Externe nu mai însemna acasă. Holul, revoltător prin dimensiuni, construit spre a inspira groază în

sufletele prinților indieni, nu reușea decît să afișeze un aer de neputință cu ștaif. Portretele corsarilor cu trăsături disprețuitoare și purtînd peruci nu-i mai aruncau zîmbete familiare.

– Justin! Sînt Alison. Nu ne cunoaștem. Ce prilej *cumplit* de a ajunge să ne cunoaștem! Cum te simți? îl întîmpină Alison Landsbury, apărînd cu un aer reținut și studiat în pragul ușii înalte de aproape patru metri a biroului ei și strîngîndu-i dreapta în ambele mîini, după care îi dădu drumul. Sîntem cu toții *foarte, foarte îndurerăți... De-a dreptul oripilați...* Iar tu ai dovedit mult curaj venind înapoi atît de curînd. Ești în stare să discutăm chestiuni de serviciu? Eu nu știu *cum* de poți.

– Aș vrea să știu dacă mai aveți vești despre Arnold.

– Despre Arnold? Ah, despre misteriosul doctor Bluhm. Nici o vorbă, îmi pare rău. Trebuie să ne așteptăm la ce e mai rău, spuse ea, fără a preciza în ce ar consta acest rău. Oricum, el nu e supus britanic, nu? zise ea și se lumineă. Trebuie să-i lăsăm pe belgieni să-și rezolve singuri problemele.

Încăperea avea înălțimea a două etaje, avea frize aurite și calorifere de pe vremea războiului, vopsite în negru și un balcon ce dădea spre grădinile bine îngrijite ale ministerului. Mai erau două fotolii, iar Alison Landsbury își lăsase paltonul din lînă pe spătarul unuia pentru ca vizitatorul să nu se așeze cumva pe el, din greșală. Cafeaua era într-un termos, astfel încît discuția lor să nu fie întreruptă. La toate acestea se adăuga atmosfera densă de mister lăsată în urmă de alte persoane care abia ieșiseră. „Patru ani ministru la Bruxelles, trei ani consilier pe probleme militare la Washington“, repetă Justin în gînd, citînd din broșura oficială. „Alți trei la Londra cu detașare la Comisia Mixtă pentru Informații. Numită șefă la Personal, în urmă cu șase luni. Singurele contacte pe care le-am avut: o scrisoare prin care se sugera să mai tai din avîntul soției, sfat pe care l-am ignorat, un fax ordonîndu-mi să nu mă duc acasă a venit prea tîrziu. Se întrebă cum arăta casa lui Alison – și o înzestră cu un conac din cărămidă roșie în spatele magazinului Harrods, la îndemîna

tuturor pentru partidele de bridge de la sfârșit de săptămână. Uscăpivă, la aproximativ șaizeci și cinci de ani și îmbrăcată în negru pentru Tessa. Pe degetul mijlociu al mâinii stîngi purta un inel cu pecete, bărbătesc. Justin presupuse că a aparținut tatălui ei. O fotografie de pe perete o înfățișa plecînd spre Moor Park. O alta, oarecum nelalocul ei, după părerea lui Justin, o prezenta dînd mîna cu Helmut Kohl. „Curînd vei avea propriul nume legat de un colegiu pentru fete și vei deveni Lady Alison“, gîndi el.

– Am petrecut *întreaga* dimineată gîndindu-mă la toate lucrurile pe care *să nu ți le spun*, începu ea, dirijîndu-și glasul înspre fundul sălii parcă pentru a fi auzită și de ultimii sosiți. Și la lucrurile asupra cărora, deocamdată, nu este nevoie să cădem de acord. *Nu* vreau să te întreb cum îți vezi viitorul. Sau să-ți spun cum îl vedem *noi*. În aceste clipe, sîntem cu toții *mult prea tulburați*, încheie ea, trăind o satisfacție didactică. Apropo, semăn cu un tort Madeira. Nu te aștepta să am ceva de ascuns. Oricum m-ai lua, sînt din același aluat.

Așezase un laptop pe masă, cu ecranul spre ea, și putea fi chiar cel al Tessei. Vorbind, împunse spre ecran cu un bastonaș cenușiu, care avea la un capăt un cîrlig asemănător unei croșete.

– *Trebuie* totuși să-ți comunic cîteva lucruri și o voi face de îndată.

Împunse cu croșeta.

– Aha! Primul lucru este concediul medical pe o perioadă nedeterminată. Nedeterminată pentru că totul depinde de rapoartele medicilor. Boală, pentru că ai suferit un șoc, fie că-ți dai seama de asta ori nu.

„Deci asta era.“

O nouă împunsătură.

– Și vom recurge la recomandări și, deși regret s-o spun, cu experiența pe care o avem, sîntem buni la asta, făcu ea cu un surîs trist, după care urmă încă o împunsătură. Doctorul Shand. Emily, secretara, îți va da toate datele. Ți s-a fixat provizoriu o

ședință mîine la zece, dar, dacă dorești, poți schimba ora. Harley Street, normal! Te deranjează că e femeie?

– Deloc, răspunse Justin permeabil la recomandări.

– Unde locuiești?

– În casa noastră. A mea. În Chelsea. E bine acolo.

Landsbury se încruntă:

– Asta nu-i casa familiei?

– A familiei Tessei.

– Aha! Dar tatăl tău are o casă în Lord North Street. Chiar frumoasă, din cîte țin eu minte.

– A vîndut-o înainte de a muri.

– Intenționezi să rămîi în Chelsea?

– Pentru moment.

– Atunci Emily trebuie să aibă coordonatele și pentru această locuință, te rog.

Privirea se-ntoarse la ecran. Citea de pe ecran sau acesta constituia doar un paravan?

– Ședința cu doctorul Shand nu va fi singura, ci doar începutul. Se ocupă de persoane, de grupuri. Și încurajează comunicarea între pacienții cu probleme similare. În cazul în care măsurile de securitate permit asta, desigur.

Împunsătură.

– Iar dacă vrei un preot în loc de consiliere sau în plus, avem reprezentanți verificați ai tuturor cultelor, astfel că nu e nevoie decît să ne spui. Dacă doctorul Shand nu te mulțumește, revii și căutăm pe altcineva.

„Pesemne că vă ocupați și de acupunctură“, gîndi Justin. Dar într-un colțisor al minții se întreba de ce-i oferea preoți verificați, cînd el nu avea secrete de mărturisit.

– A, Justin, n-ai vrea și un sanctuar?

Împunsătură.

– Poftim?

– O casă liniștită.

Cu accentul pus pe *liniștită*, de parcă ar fi fost vorba de o casă încălzită.

– Un locșor departe de toate, pînă se sting ecourile acestei chestiuni. Unde să nu te cunoască *absolut nimeni*, să faci plimbări lungi. Vii la Londra să discutăm cînd avem nevoie de tine sau invers, apoi te-ntorci acolo. Fiindcă asta este o ofertă. *Nu tocmai pe gratis*, dar, oricum, subvenționată din plin de Serviciul Maiestății Sale. Discuți cu doctorul Shand înainte de a te hotărî.

– Dacă așa spui...

– Sigur. Punct bifat. Ai suferit multe umilințe în public. Cum te-au afectat, din cîte-ți dai tu seama?

– Regret, dar n-am prea ieșit în public. M-ați ținut ascuns, dacă vă amintiți...

– Cu toate acestea, ai avut de suferit. Cui îi face plăcere să fie prezentat drept soț înșelat sau să-i fie analizată viața sexuală în presă? În orice caz, sper că nu ne porți pică... Adică, să nu ai resentimente față de noi, să nu fii furios sau să te simți trădat... Nu ai de gînd să te răzbuni... Supraviețuiești tu acestei încercări. Bineînțeles. Doar te afli în minister de multă vreme.

Neștiind sigur dacă aceasta era o întrebare, un reproș sau, pur și simplu, o definiție a rezistenței, Justin nu avu nici o reacție, concentrîndu-și, în schimb, atenția asupra unei begonii de culoarea piersicii, condamnată să moară curînd, fiind așezată prea aproape de calorifer.

– Se pare că am un raport de la Serviciul Financiar. Vrei să primești totul acum sau e prea mult?

Pînă la urmă i-l înmîină.

– Vei rămîne cu salariul integral, desigur. Alocația pentru soție, regret, se suspendă, din ziua în care ai rămas văduv. Acestea sînt neplăcerile cărora trebuie să le faci față, Justin, și din experiența mea, e mai bine să le iei așa cum apar și să le accepți. Plus obișnuitele alocații compensatorii pentru revenirea în Marea Britanie, în funcție de posibilă ta destinație, dar și asta pentru o singură persoană, *evident*. Justin, ți se pare *suficient*?

– Suficient din punct de vedere financiar?

– Suficient în ce privește informarea ta ca să te descurci pentru moment.

– De ce? Ar mai fi ceva?

Ea lasă jos croșeta și îl privi direct și cu intensitate. Cu ani în urmă, Justin avusese curajul nesăbuit de a face o reclamație la un mare magazin din Piccadilly și întâlnise aceeași privire rece, superioară.

– Deocamdată, nu, Justin. Încă nu anticipăm altceva. Traversăm o situație incertă. Bluhm nu a fost găsit, iar presa va răscoli povestea asta neplăcută pînă la rezolvarea cazului într-un fel sau altul. Iar tu vei lua prînzul cu Pellegrin.

– Am înțeles.

– Pellegrin a fost *extrem* de amabil. Ai dovedit curaj, Justin, ai dovedit eleganță și stăpînire de sine într-o situație stresantă și noi am remarcat asta cu satisfacție. Ai trecut printr-o tensiune cumplită, sînt convinsă. Nu numai *după* moartea Tessei, ci și *înainte*. Ar fi trebuit să fim mai fermi și să vă aducem pe amîndoi acasă, cît lucrurile se mai puteau îndrepta. Regret, dar, cînd privești în urmă, eroarea de a arăta prea multă îngăduință părea singura soluție.

Împunsătură, urmată de verificarea notițelor de pe ecran cu dezaprobare crescîndă.

– Sper că nu ai dat interviuri presei, nu-i așa? N-ai vorbit *cu nimeni*, oficial sau neoficial?

– Doar cu poliția.

Ea ignoră această remarcă:

– Și nici n-o vei face. Evident. Să nu spui nici măcar „n-am nimic de comentat“. În situația ta, ai tot dreptul să le închizi telefonul.

– Sînt convins că nu-mi va fi greu s-o fac.

Încă un punct bifat. O nouă examinare a ecranului. Verificare a reacției lui Justin. Revenirea privirii la ecran.

– Nu ai documente sau materiale care aparțin ministerului? Care să fie – cum să mă exprim? – *proprietatea intelectuală* a Serviciului, nu? Ți s-a mai pus întrebarea asta, dar te întreb și eu, în caz că a apărut sau va apărea ceva în viitor. *A apărut* ceva nou?

– De-al Tessei?

– Mă refer la activitățile ei extraconjugale.

Făcu o pauză înainte de a preciza căre erau acestea. Și, în acest timp, Justin înțelese, poate cam târziu, că Tessa reprezenta pentru această femeie o insultă monstruoasă, o rușine pentru școala, clasa socială și sexul ei, pentru țara și Serviciul pe care le plîngărise; și că, prin extensie, Justin era calul troian care o adusese pe furiș în citadelă.

– Mă gîndeam la documente și cercetări în posesia cărora a intrat, legal sau în alt fel, în cursul investigațiilor sau cum le numea, adăugă ea cu un dezgust nedisimulat.

– Nici măcar n-am idee ce ar trebui să caut, se lamentă Justin.

– Nici noi. Și celor de aici ne este, în primul rînd, foarte greu să înțelegem cum de s-a ajuns în situația aceasta.

Pe neașteptate, furia care fiersese la foc mic începuse să răzbată la suprafață. Nu voise ca lucrurile să ia o asemenea întorsătură, Justin era sigur de asta; făcuse un mare efort să și-o țină în frîu. Dar se vedea clar că nu se mai putea înfrîna.

– E cu totul *neobișnuit*, dacă judecăm tot ce a ieșit la lumină în ultima vreme, ca Tessei să i se fi îngăduit să devină *o astfel de persoană*. În felul lui, Porter a fost un excelent șef de Misiune, dar mă văd silită să consider că se face în mare măsură răspunzător pentru tot ce s-a întîmplat.

– Pentru ce anume?

Muțenia ei bruscă îl luă pe nepregătite. Era ca și cum Alison ar fi terminat lista de întrebări și considerații. Rămase neclintită, cu ochii țintuiți asupra ecranului. Ținea croșeta pregătită, dar nu făcu nici o mișcare cu ea. O așază delicat pe masă, de parcă și-ar fi plasat arma cu patul pe pămînt la funeralii militare.

– Da, așa e Porter, recunosc eu ea.

Numai că Justin nu afirmase ceva care să impună vreo recunoaștere.

– Ce s-a întâmplat cu el? întrebă Justin.

– Mi se pare de-a dreptul minunat cum au sacrificat amândoi totul pentru acel sărman copil.

– Și pe mine m-a impresionat. Dar acum ce-au mai sacrificat?

Părea că și ea trăia aceeași perplexitate produsă de faptul că avea nevoie de el ca aliat, chiar dacă numai pentru a-l denigra pe Porter Coleridge.

– E cumplit, e îngrozitor de greu în meseria asta, Justin, să știi când să pui piciorul în prag. *Vrei să-i tratezi pe oameni ca indivizi, dorești cu ardoare să poți înțelege situația fiecăruia în contextul general.*

Dar Justin se înșelase amarnic închipuindu-și că ea își domolise atacul dezlănțuit împotriva lui Porter. Landsbury nu făcea decât să-și reîncarce arma:

– Iar Porter – trebuie să privim lucrurile așa cum sînt – era la fața locului, nu noi. Nu putem acționa dacă nu sîntem informați. N-are rost să ni se ceară să remediem situația *ex post facto* dacă n-am fost informați *a priori*. Corect?

– Cred că nu.

– Iar dacă Porter s-a dovedit prea visător, prea legat de problemele *cumplete* de familie – nimeni nu contestă asta – ca să vadă ce se petrece chiar sub nasul lui – chestia cu Bluhm și așa mai departe, de care îmi pare rău –, a avut un sprijin de primă calitate în Sandy, care știe să abordeze lucrurile, *alături* de el, în orice moment, care să definească problema în cuvinte fără echivoc. Lucru pe care Sandy l-a făcut. Cu vîrf și îndesat, am înțeles. Dar fără nici un rezultat. De aceea mi-e perfect de limpede că acel copil – sărmana copilă, Rosie sau cum o fi chemînd-o – reclamă *toată* atenția lor în afara programului de muncă. Dar nu pentru asta numești un Înalt Comisar. Am dreptate?

Justin luă o atitudine umilă, evidențiind astfel compasiunea lui față de dilema în care se zbătea Alison.

– Eu nu fac investigații, Justin. Doar te întreb. Cum este posibil, cum *a fost posibil* – să-l lăsăm deoparte pe Porter deocamdată – ca soția ta să întreprindă *o serie de activități* despre care, potrivit afirmațiilor tale, nu știai nimic? În regulă, era o femeie modernă. Norocul ei... Avea viața ei, relațiile ei...

O tăcere cu subînțeles.

– Nu spun că ar fi trebuit să o temperezi, asta ar însemna șovinism masculin. Eu te întreb *cum* se face că, în realitate, tu nu ai avut *nici cea mai vagă idee* despre *activitățile* ei, despre cercetările ei...? Și – cum să mă exprim? – aș dori să spun, de fapt, că a fost vorba de *amestec*.

– Am avut o înțelegere, spuse Justin.

– Bineînțeles că ați avut. Egalitate și vieți paralele. Dar *în aceeași casă*, Justin. Chiar susții că nu ți-a spus nimic, nu ți-a arătat nimic, nu ți-a împărtășit nimic? Mi se pare cumplit de greu să cred asta.

– Și mie, aprobă Justin. Dar așa se întâmplă când îți vîri capul în nisip.

Împunsătură.

– Acum ai intrat în computerul ei?

– Dacă am intrat în ce?

– Întrebarea a fost limpede ca lumina zilei. Ai intrat sau, altfel zis, ai avut acces la computerul Tessei? Poate nu știi dar, între altele, a transmis ministerului niște documente foarte dure. Aducînd acuzații foarte grave unor persoane. Acuzîndu-i de lucruri îngrozitoare. Provocînd astfel un scandal ce putea aduce daune importante.

– Daune importante cui, de fapt, Alison? întrebă Justin, încercînd cu subtilitate să obțină drept cadou informații, pe care ea ar fi fost dispusă să le scape.

– Nu are importanță *cui*, Justin, îi răspunse ea cu severitate. Problema este dacă acum computerul Tessei este în posesia ta și, dacă nu, unde se află în prezent și ce conține.

– Niciodată n-am lucrat amândoi pe computerul acela – acesta este răspunsul la prima întrebare. Era al ei, numai al ei. Nici n-aș ști să intru în fișiere.

– Nu-i vorba de intrat. Îl ai sau nu? Aceasta e problema esențială. Scotland Yard-ul ți l-a cerut, dar tu, foarte înțelept și fidel, ai tras concluzia că i-ar sta mai bine în mâinile ministerului decât în ale poliției. Îți recunoaștem acest merit. S-a ținut seama de asta.

Replica venea ca o declarație, o întrebare dublă: „Bifați căsuța *A* pentru *da*, îl am; căsuța *B* pentru *nu*, *nu-l am*.” Reprezenta un ordin și o provocare. Și, judecând după privirea hotărâtă și limpede, o amenințare.

– Și dischetele, desigur, adăugă ea, încă așteptând răspunsul. A fost o femeie foarte organizată, ceea ce mi se pare extrem de ciudat, avînd în vedere că era avocat. Sigur a făcut copii după ceea ce prezenta importanță pentru ea. Date fiind circumstanțele, aceste dischete constituie o încălcare a reglementărilor de securitate și le vrem, înțelegi?

– Nu am găsit nici o dischetă. N-au fost.

– Sigur au fost. Cum putea lucra pe computer fără să păstreze dischetele?

– Am căutat peste tot. Nu am găsit nici una.

– Bizar.

– Da, așa e.

– Eu consider, Justin, că lucrul *cel mai potrivit* pe care-l poți face, dacă ne gândim bine, este să aduci tot ce ai la minister *imediat* ce despachetezi și, de la acest punct, să ne lași să ne ocupăm noi de toate. Ca să te scutim de probleme și de răspundere. Bine? Putem încheia o convenție. Tot ce nu prezintă importanță pentru noi, îți aparține *exclusiv*. Primești fișierele tipărite și nimeni

de aici nu le va citi, evalua sau păstra într-o formă sau alta. Vrei să trimitem pe cineva cu tine acum? Ți-ar fi de folos? Da?

– Nu sînt convins.

– Nu ești convins că ai nevoie de cineva? Ar fi cazul să fii. Vreun coleg înțelegător care să aibă aceeași funcție? Cineva în care să ai încredere deplină? Acum ești sigur?

– A fost al Tessei, înțelegi? Ea l-a cumpărat, ea l-a folosit.

– Și?

– Și nu sînt convins că aveți dreptul să-mi cereți să fac asta. Să vă dau un obiect personal de-al ei pentru a fi scotocit doar pentru că a murit.

Simțindu-se doborât de somn, închise o clipă ochii, apoi scutură din cap ca să se dezmeticească.

– În orice caz, discuția e fără obiect.

– De ce, mă rog?

– Pentru că nu-l am.

Se ridică, surprins el însuși de gest, dar simțea nevoia să-și dezmoștească picioarele și să respire aer curat.

– Probabil că l-a furat poliția kenyană. Fură orice. Mulțumesc, Alison. Ai fost prea bună să mă primești.

Înapoierea genții din piele de către portarul-șef dură mai mult decît de obicei.

– Regret că v-am luat pe neașteptate, spuse Justin în timp ce aștepta.

– Dar nu m-ați luat deloc pe neașteptate, domnule, se grăbi omul să răspundă și roși.

* * *

– Justin, ce faci, dragul meu?

Justin tocmai dădea să se prezinte portarului clubului, dar Pellegrin i-o luă înainte, coborînd grăbit scările ca să-l întîmpine, arborînd un zîmbet de om de treabă și strigînd:

– E-al meu, Jimmy, vîră-i geanta într-o casetă și lasă-mi-l mie, după care li strînse mîna, punîndu-și celălalt braț pe umerii lui Justin într-un gest demonstrativ și neobișnuit pentru un englez, de amicitie și de compasiune.

– Sper că ești pregătit pentru întîlnirea noastră, da? îl întrebă Pellegrin secretos, asigurîndu-se mai întîi că nu era auzit de cineva din jur. Dacă preferi, ne putem plimba prin parc. Sau discutăm altă dată. Doar spune.

– Mă simt în formă, Bernard. Serios.

– Fiara de Landsbury nu te-a dovedit?

– Nicidecum.

– Am rezervat o masă în salon. Mai există și posibilitatea de a lua masa la bar, dar mîncîci ca din palmă și apar tot soiul de foști oameni ai ministerului care se tînguie după pierderea Canalului de Suez. Vrei să te duci la toaletă?

Salonul semăna cu un catafalc ridicat față de nivelul podelei, avînd tavanul pictat cu heruvimi surprinși în zbor, pe un cer albastru. Locul de rugăciune preferat de Pellegrin se afla într-un colț adăpostit de o coloană din granit lustruit și un liliac din cel care crește în țările calde, ce degaja tristețe. La mesele din jur stăteau colegi fără vîrstă ce trecuseră prin Whitehall, îmbrăcați în costume sobre de culoare uniform cenușie și avînd tunsori de școlari. „Asta a fost lumea mea, li explică el Tessei. Cînd m-am căsătorit cu tine, eram și eu ca ei.“

– Hai să scăpăm, mai întîi, de dificultatea alegerii, propuse Pellegrin cu un aer priceput de amfitrion, după ce un chelner de origine indiană, purtînd o jachetă de culoare mov, le prezentă meniurile de forma unor palete de ping-pong.

Iar această stratagemă venea ca o dovadă de tact din partea lui Pellegrin și ca o exemplificare pentru imaginea de individ de lume pe care și-o confecționase, fiindcă, studiînd meniurile, puteau să se împace cu gîndul că sînt împreună și să evite orice contact vizual direct.

– A fost un zbor suportabil?

– Foarte bun, mulțumesc. Am avut un loc la o clasă la care nu aveam dreptul.

– Minunată, minunată, *minunată* fată, Justin, murmură Pellegrin peste meniul ce-i slujea drept parapet. Mai mult ce pot să zic?

– Mulțumesc, Bernard.

– Un spirit mare, avea curaj deosebit. Restul nici nu mai contează. Carne sau pește? Nu chiar de luni... Acolo ce mîncai?

De-a lungul carierei sale, Justin avusese prilejul să-l cunoască pe Bernard Pellegrin doar în anumite ipostaze. Îi urmăse la post lui Bernard la Ottawa și misiunile lor coinciseseră o scurtă perioadă la Beirut. Urmaseră împreună la Londra un curs practic despre cum să te descurci cînd ești luat ostatic și învățaseră lucruri de neprețuit, cum ar fi modul în care poți stabili dacă ești urmărit de un grup de bandiți înarmați ce nu se tem să moară; cum să-ți păstrezi demnitatea cînd ești legat la ochi, ca și atunci cînd mîinile și picioarele îți sînt legate cu bandă adezivă și ești apoi azvîrlit în portbagajul unui Mercedes, precum și cea mai bună metodă de a sări de la etaj dacă nu poți folosi scările, însă se presupune că nu ai picioarele imobilizate.

– Toți ziariștii sînt niște rahați, afirmă sigur de sine Pellegrin, aflat încă la adăpostul meniului. Știi ce-o să fac într-o bună zi? O să mă duc la ușa ticăloșilor. O să procedez cum au făcut în cazul tău. Plătesc un grup de oameni și instalez pichete în pragul editorului de la *Grauniad* și *Screws of the World*¹ cînd și-o trag cu tîrfele lor. O să le fotografiez copiii cînd pleacă la școală. O să le întreb nevestele cum se descurcă hodorogii lor la pat. O să le arăt rahaților cum e să fii în centrul atenției. Nu ți-a venit să te pui cu mitraliera pe ei?

– Nu tocmai...

¹ Anagrame ironice ale numelor unor publicații britanice: *The Guardian* și *News of the World* (engl.) (n. tr.).

– Mie da. O adunătură de analfabeți. Fileul de hering e bun. Țiparul afumat mă face să trag vânturi. Limba de mare cu sos *meunière* e bună, dacă-ți place limba. Dacă nu, cere-l cu grătar.

Scrise ceva pe un carnetel tipărit. Avea imprimat în partea superioară, cu majuscule, *sir* Bernard P., iar lista felurilor pe partea stângă, precum și căsuțe pentru a fi bifate, în dreapta, și, în partea de jos, loc pentru semnătura membrului.

– Prefer limbă de mare.

„Pellegrin nu ascultă,” își aduse Justin aminte. Asta i-a adus reputația de bun negociator.

– La grătar?

– Cu sos.

– Landsbury era în vervă?

– Extrem de combativă.

– Ți-a spus că seamănă cu un tort de Madeira?

– Cu regret a spus-o.

– Vrea să ții seama de asta. Ți-a vorbit despre viitorul tău?

– Sînt traumatizat și beneficiaz de concediu medical pe o perioadă nedeterminată.

– Vrei cocteil de crevete?

– Mai curînd avocado, mulțumesc, spuse Justin și observă că Pellegrin bifează de două ori cocteilul de crevete.

– Află cu bucurie că, în prezent, ministerul dezaprobă în mod oficial consumul de băuturi alcoolice la masa de prînz, spuse Pellegrin, surprinzîndu-l pe Justin cu un zîmbet larg.

Apoi, pentru eventualitatea că primul nu-și făcuse efectul, apăru al doilea. Iar Justin își aduse aminte că zîmbetele erau întotdeauna egale: aceeași lungime, aceeași durată, exprimînd același grad de căldură spontană.

– Totuși, tu ești un caz ce stîrnește compasiunea, iar datoria mea e să-ți țin tovărășie în aceste momente dureroase. Au un vin de Meursault agreabil. Faci față la jumătate de sticlă?

Pixul mecanic din argint bifă căsuța respectivă.

– Apropo, ai fost verificat. Ești curat. Ai trecut de ce a fost mai greu. Felicitări!

Rupse bonul și îl puse pe masă, apoi așeză solnița deasupra lui pentru a nu fi luat de vreo adiere.

– Verificat pentru ce?

– Crimă, pentru ce altceva? Nu tu ai ucis-o pe Tessa sau pe șoferul ei, nu ai angajat ucigași într-un local al viciilor și nu l-ai spânzurat pe Bluhm de boabe în podul casei. Poți ieși din tribunal fără nici o pată pe blazon. Cu felicitări din partea poliției!

Bonul de comandă dispăruse de sub solniță. Fusesse sigur luat de chelner, însă Justin, în starea de imponderabilitate în care se afla, nu remarcase manevra.

– Apropo, ce plante puteai crește acolo? I-am promis lui Celly c-o să te întreb.

Celly era prescurtarea de la Céline, înspăimântătoarea nevastă a lui Pellegrin.

– Exotice? Suculente? Regret, n-ar fi de mine acolo.

– Toate plantele o duc bine acolo, se auzi Justin spunând. Clima din Kenya le priește foarte bine. Bernard, nu știam că am o pată pe blazon. Asta a fost o *teorie*, presupun. Dar ipoteza era extrem de șubredă.

– Au emis tot *soiul de teorii*, dragii de ei. Teorii *mult* peste nivelul lor, sincer să fiu. Trebuie să-ți faci timp să ne vizitezi la Dorchester. Să discuți cu Celly despre grădinărit. Petreci un week-end acolo. Tennis joci?

– Nu, regret.

„Au emis tot *soiul de teorii*“, își repetă el în minte, prefăcându-se că ascultă... „*Dragii de ei*“. Pellegrin vorbește despre Rob și Lesley tot astfel cum Landsbury a vorbit despre Porter Coleridge. „Căcăciosul acela de Tom Nu-Știu-Cum urma să fie trimis la Belgrad, tocmai spunea Pellegrin, în mare măsură pentru că secretarul de stat nu putea suporta să-i mai vadă mutra la Londra, dar cine ar fi fost în stare? Dick nu-știu-care avea să primească un grad K la următoarea evaluare, apoi, cu puțin

noroc, va fi promovat cu un șut în fund la Trezorerie – Dumnezeu să aibă în pază economia națională, asta fusese o glumă – dar e normal, de vreme ce amicul Dick îi pupă-n fund pe laburiști de vreo cinci ani“. În rest, treburile mergeau ca de obicei. Ministerul continua să se umple de carieriști ieșiți de la Universitatea Croydon, oameni care vorbesc cu un accent incolor și poartă pulovere făcute în Fair-Isle, pe care Justin sigur îi știa dinainte de a fi fost numit în Africa; „peste zece ani, nici unul dintre noi nu va mai rămâne pe poziție“. Chelnerul sosi aducând două cocteiluri cu crevete. Justin urmări cum așază paharele pe masă.

– Dar erau tineri, ce să le faci, spuse Pellegrin cu indulgență, punînd capăt șirului de aduceri-aminte.

– Noii angajați? Sigur că da...

– Polițiștii care au venit la Nairobi. Tineri și hămesii, iartă-i Doamne! Așa cum am fost și noi cîndva.

– Mi s-au părut foarte inteligenți.

Pellegrin se încruntă, dar continuă să mestece.

– *David Quayle* e cumva rudă cu tine?

– Nepot.

– L-am angajat săptămîna trecută. N-are decît douăzeci și unu de ani, dar cum altfel să cazi la pace cu cei din *City*¹ în vremurile astea? Un nepot de-al meu a început să lucreze la Barclays de săptămîna trecută și ia patruzeci și cinci de mii pe an, plus bonificații. Cît se poate de bine și n-are pic de experiență.

– Mă bucur pentru David. N-am știut...

– Cîstit să fiu, grozavă alegere a făcut Gridley trimițînd o femeie ca aceea în Africa. Diplomați instruiți de Frank... Ea cunoaște țara. Cine o să ia o femeie-polițist în serios, mai ales acolo? În nici un caz băieții lui Moi, *asta e sigur*.

---

¹ Centrul comercial al Londrei (n.tr.).

– Gridley? repetă Justin, simțind că negura din cap se mai limpezește. Nu te referi cumva la Frank *Arthur* Gridley? Tipul care se ocupa de securitatea diplomaților?

– Exact, sigur că da.

– Dar omul e dobitoc din naștere. Am avut de-a face cu el cînd lucram la Departamentul de Protocol.

Justin își percepse vocea ridicîndu-se peste nivelul de decibeli permis în club și se corectă imediat.

– Are rumeguș în loc de creier, îl susținu bine dispus Pellegrin.

– Dar ce treabă are el să investigheze uciderea Tessei?

– Se ocupă de infracțiunile grave. E specialist în cazuri externe. Știi cum sînt polițiștii, spuse Pellegrin, îndesînd în gură crevete, pline și unt.

– Știu cum e Gridley.

Mestecînd, Pellegrin trece din nou la stilul telegrafic specific înalților politicieni conservatori:

– Doi polițiști tineri, unul, femeie. Celălalt se crede Robin Hood. E un caz deosebit de important, toată lumea e cu ochii pe ei. Au început să creadă că sînt în lumina reflectoarelor.

Își îndreptă șervetul la gît.

– Așa că se-apucă să inventeze *teorii*. Care nu ar impresiona nici pe cineva cu școala neterminată.

Bău din pahar, apoi aproape că se lovi peste gură cu colțul șervetului.

– Ucigași plătiți, guverne africane corupte, conglomerate multinaționale – material *fabulos*! Dacă s-ar face un film pe tema asta, ăștia ar putea chiar să primească rolyeri.

– Ce companie multinațională aveau în vedere? întrebă Justin, străduindu-se să ignore ideea dezgustătoare a unui film despre moartea Tessei.

Pellegrin i-a surprins privirea, a cîntărit-o vreme de o clipă, a zîmbit, apoi a suris din nou.

– Au adus-o din condei, explică el, respingînd ideea. Nu trebuie s-o iei ca atare. Polițiștii aceia tineri au greșit investigația

din capul locului, reveni el, schimbînd subiectul, întrucît chelnerul tocmai le turna în pahare. Deplorabil, crede-mă! Absolut jalnic! Nu mă refer la tine, Mathew, – asta către chelner, în spirit de camaraderie față de minoritățile etnice – și nici la vreunul dintre membrii clubului. Și mă bucur s-o pot spune.

Chelnerul plecă în grabă.

– Pentru o vreme, au încercat să i-o pună în circă lui Sandy, dacă-ți poți închipui așa ceva. O teorie absurdă – cum că el ar fi fost îndrăgostit de ea și, din gelozie, a pus pe cineva să-i omoare. Dacă n-au putut ajunge nicăieri cu chestia asta însăilată, au găsit soluția: conspirația. Cel mai ușor lucru din lume. Culegi de ici-colo cîteva chestii, le pui laolaltă, ascuți cîteva alarmiști nemulțumiți care au interese personale și aruncă la întîmplare un nume cunoscut sau două, și poți încropi orice poveste vrei. În privința a ceea ce făcea Tessa, dacă-mi pot permite să zic așa. Ei, dar tu știi *totul* despre asta.

Parcă orbit, Justin clătină din cap. „Sînt surd la așa o provocare. Mă aflu din nou în avion și visez...”

– Regret, dar nu știu, spuse el.

Pellegrin avea ochii foarte mici. Justin nu băgase de seamă acest lucru pînă atunci. Ori poate li avea normali, însă deprinseseră arta de a se micșora în fața dușmanului. Dușmanul, din cîte își putea da seama Justin, era orice persoană care nu reacționa corect la spusele lui sau care orienta discuția spre un teren pe care el nu-l explorase el mai înainte.

– E bună limba? Trebuia să comanzi și sos. N-ar fi fost attt de sec.

– Limba e minunată, afirmă Justin, fără să mai adauge că ceruse și sos.

Iar vinul era, de asemenea, minunat. Minunat, așa cum spui despre o fată că e *minunată*.

– Nu ți-a arătat marea ei găselniță. Marea lor găselniță, dacă nu te superi. Asta e versiunea ta și nu te îndepărtezi de ea. Corect?

– Găselniță, în legătură cu ce? Poliția mi-a pus aceeași întrebare. La fel și Alison, dar pe ocolite. Ce găselniță?

Se purta simplu și începea să creadă el însuși această versiune. Încerca să-l tragă pe Pellegrin de limbă, dar în alt mod.

– Nu ți-a arătat ție, dar lui Sandy, da, spuse Pellegrin, indulcind informația cu o gură de vin. Asta vrei să mă faci să cred?

Justin se ridică în scaun:

– Ce a făcut?

– Nu încape nici o îndoială. În cadrul unei întâlniri secrete, în toată regula. Îmi pare rău... Credeam că știi...

„Dar te simți bine că n-am habar“, gândi Justin, încă privindu-l neîncrezător pe Pellegrin.

– Și ce-a făcut Sandy cu chestia asta? Întrebă într-un târziu.

– I-a împărtășit lui Porter. Porter a ezitat. El ia hotărâri o dată pe an, dar și atunci cu mari ezitări. Apoi mie. Cu numele celor doi autori și clasificat drept confidențial. Nu de Sandy... De Tessa și de Bluhm. Eroii ăștia plini de intenții bune mă îngreșează, apropo, dacă vrei să te răcorești puțin. Un picnic fără probleme pentru birorații de talie internațională. O diversiune. Îmi pare rău...

– Bun, dar *tu* ce-ai făcut cu el? Pentru numele lui Dumnezeu, Bernard!

„Sînt văduvul înșelat, aflat la capătul răbdării. Sînt cel care suferă fără să aibă vreo vină, dar nu chiar atît de nevinovat pe cît vreau eu să par. Sînt soțul indignat, scos din ecuație de soția mea care umbla brambura și de amantul ei.“

– Nu-mi spune nimeni totuși *despre ce este vorba?* urmă el pe același ton certăreț. Am fost oaspete cu sila în casa lui Sandy și perioada aceea mi s-a părut o eternitate. N-a suflat nici o vorbă despre întâlnirea secretă cu Tessa, cu Arnold sau cu altcineva. *Ce găselniță?* În legătură cu ce?

„Să mai insist.“

Pellegrin zîmbea din nou. O dată. A doua oară:

– Așadar, asta o noutate absolută pentru tine... Frumos...

– Da. Așa e. Și sînt complet debusolat.

– Așa o fată, de două ori mai tânără decît tine, care făcea tot ce-i trecea prin minte, exaltată... Și nu te-ai gîndit niciodată să o întrebi cu ce se ocupă...!

„Pellegrin s-a infuriat, remarcă Justin. La fel ca Landsbury. Așa cum m-am infuriat și eu. Sîntem cu toții nervoși și toți ne prefacem că nu-i așa.“

– Nu, nu mi-a trecut. Și n-a fost de două ori mai tânără...

– Nu te-ai uitat niciodată în jurnalul ei intim, n-ai ridicat receptorul din întîmplare ca să afli ceva, nu i-ai citit mesajele trimise prin e-mail și nici nu ai tras cu ochiul în computerul ei. Nimic din toate astea...

– Nimic din toate astea...

Pellegrin începu să gîndească cu voce tare, dar stînd cu ochii fixați asupra lui Justin.

– Deci, tu n-ai mirosit nimic. N-ai auzit nimic neplăcut, n-ai văzut nimic. Uimitor! făcu el, abia reușind să-și păstreze tonul sarcastic la un nivel acceptabil.

– Bernard, ea era avocată! Nu era chiar un copil. Un avocat foarte inteligent, cu pregătire deosebită. Se pare că tu uiți asta.

– Serios! Nu prea cred.

Își puse pe nas ochelarii de citit pentru a trece la dezosarea părții mai delicate a peștelui. După ce reuși, ridică între cuțit și virful furculiței coloana vertebrală a peștelui și privi în jur ca un invalid neajutorat după un chelner care să-i aducă o farfurie pentru oase.

– Eu sper că s-a limitat să-i prezinte numai lui Sandy Woodrow acele năluciri. Asta-i tot. L-a hărțuit și pe marele jucător, știm și asta, continuă el.

– Care jucător? Te referi la tine?

– La Curtiss. La Kenny K. în persoană. Asta-i omul.

Apăru și farfuria, iar Pellegrin depuse pe ea coloana vertebrală a peștelui.

– Mă uimește că nu s-a azvirlit în fața cailor lui de curse, dacă tot era pusă pe fapte mari. Mergeți și informați Bruxelles-ull

Anunțați Națiunile Unite! Dați știrea la TV! O asemenea fată, care și-a luat misiunea de a salva planeta, se lasă purtată de fantezii, fără să o intereseze nici cît negru sub unghie care sînt consecințele.

– Asta nu-i deloc adevărat, spuse Justin, luptînd să-și stăpînească nedumerirea și furia de-acum serioasă.

– Vrei să mai spui o dată?

– Tessa a făcut tot ce i-a stat în putință să mă protejeze. Și pe mine, și interesele țării.

– Scormonind în gunoaie? Umflînd lucrurile dincolo de orice închipuire? Supărîndu-l pe șeful soțului? Dînd buzna peste directori superocupați, braț la braț cu Bluhm – astea nu mi se par acțiuni prin care ea să-și protejeze tovarășul de viață. Asta era calea cea mai rapidă și mai sigură de a-i ruina șansele bietului om, dacă vrei să-ți spun părerea mea. Care nici nu erau prea strălucite la vremea aceea, ca să fim cinstiți...

Precipitat, Pellegrin luă o gură de apă minerală.

– A, acum pricep! Cred că știu ce s-a întîmplat, continuă, însoțindu-și spusele cu același zîmbet dublu. Tu chiar n-ai habar de istoria asta. Nu te dezici de ce-ai declarat.

– Da. Adevărat. Sînt total stupefiat. Poliția mă-ntreabă, Alison, la fel, iar tu tot așa: chiar nu știa nimic? Răspunsul e: nu, nu știam și din nou: nu, încă nu știu.

Pellegrin clătina deja din cap în semn că situația îl amuza, dar nu părea convins.

– Uite, amice... Cum vine asta? Ascultă-mă o clipă! Asta o mai înțeleg. La fel și Alison. Au venit la tine. Cei doi. Tessa și Arnold. Braț la braț. „Ajută-ne, Justin! Am găsit arma crimei încă fumegînd. O companie cu tradiție, cu sediul în Marea Britanie, îi otrăvește pe sărmanii kenyanen, folosindu-i pe post de cobai sau Dumnezeu știe drept ce. Sate întregi sînt decimate și uite aici dovada. Citește!” Corect?

– Nici vorbă de așa ceva.

– N-am terminat. Nimeni nu încearcă să-ți pună asta în circă, nu înțelegi? Ai toate ușile deschise. Toți îți sînt prieteni.

– Am băgat de seamă...

– Atunci dă-le ceea ce-ți cer! Fii om de înțeles! Dacă citești scenariul acela de optsprezece pagini ce anunță sfârșitul lumii, te convingi că își ieșiseră din minți. Dacă voiau să deterioreze relațiile anglo-kenyene pentru următorii douăzeci de ani, atunci ei chiar găsiseră formula perfectă. Prietene, dacă Celly ar fi încercat așa ceva cu mine, îi dădeam un șut în fund de nu se vedea. Și, la fel ca tine, aș fi pretins că întâlnirea aceea n-a avut loc, lucru foarte adevărat. Corect? O să uităm și noi la fel ca și tine. Nimic la dosar, totul curat pe lista neagră a lui Alison. Facem târgul?

– Bernard, n-au venit la mine. Nimeni nu mi-a povestit ce se petrece, nimeni nu mi-a arătat scenariul acela anunțând sfârșitul lumii, cum spui tu. Nici Tessa, nici Bluhm, nici altcineva. Pentru mine e un mister absolut.

– Fata aceea, Ghita Pearson, cine naiba mai e?

– O angajată tinărară a cancelariei. De origine anglo-indiană. E foarte inteligentă; a fost angajată dintre localnici. Mama ei este doctor. De ce?

– În afară de asta...

– E prietenă cu Tessa. Și cu mine.

– Ar fi putut să vadă dosarul acela?

– Documentul? Sînt convins că nu.

– De ce?

– Tessa nu i l-ar fi arătat.

– Dar i l-a arătat lui Sandy Woodrow.

– Ghita e prea fragilă. Încearcă să devină diplomat de carieră. Tessa n-ar fi dorit să o pună într-o situație delicată.

Pellegrin mai avea nevoie de sare, pe care o presără în palma stîngă, luînd cîte puțină între arătătorul și degetul mare al celeilalte mîini, după care își frecă mîinile.

– În fine, ești curat, ținu el să-i reamintească lui Justin, ca și cum asta ar fi fost un premiu de consolare. N-o să venim la porțile închisorii ca să-ți scuturăm *baguettes au fromage* printre gratii.

– Dacă zici tu... Mă bucur să aflu asta.

– Asta-i vestea bună. Vestea proastă e că... amicul tău, Arnold... Al tău și al Tessei...

– L-au găsit?

Cu un aer sumbru, Pellegrin clătină din cap.

– L-au dat în urmărire generală, dar nu l-au găsit. Au speranțe...

– În urmărire generală pentru ce? Ce tot spui?!

– E un mister prea adânc, prietene. Nici nu ți-ar prii să afli în starea în care ești. Aș vrea să putem purta discuția asta peste câteva săptămîni, după ce îți dai seama pe ce lume te afli, dar e imposibil. Din nefericire, oamenii nu se mai bucură de respect cînd e vorba de cercetările pentru cazuri de omor. Investigațiile își urmează cursul cum vor anchetatorii și calcă totul în picioare. Bluhm o fi fost amicul tău, iar Tessa ți-a fost soție... Nu-i deloc plăcut să-ți spunem că amicul ți-a ucis nevasta.

Sincer uimit, Justin rămase cu privirea ținută asupra lui Pellegrin, însă acesta era prea ocupat cu peștele ca să bage de seamă.

– Dar ce s-a întîmplat cu probele criminalistice? se trezi întrebînd, parcă de departe, de undeva, de pe o planetă înghețată. Camionul verde pentru safari? Sticlele de bere și chiștoacele de țigări? Cei doi indivizi care au fost văzuți la Marsabit? Ce e cu ThreeBees și cu toate celelalte lucruri despre care m-au întrebat polițiștii de la Scotland Yard?

Pellegrin îi adresă primul dintre cele două zîmbete mai înainte chiar de a termina Justin de vorbit:

– Au apărut probe noi, amice! Convingătoare, spre regretul meu...

Apoi mușcă dintr-o chiflă proaspătă:

– Polițiștii i-au găsit hainele. Ale lui Bluhm. Îngropate pe malul lacului. Nu haina de safari. Pe aceea a lăsat-o în jeep ca să îi inducă pe anchetatori în eroare. Știi ce-au găsit în buzunarul pantalonilor? Cheile! De la jeep. Cele cu care a încuiat ușile. Asta dă un nou înțeles la ceea ce americanii numesc acum caz

aproape rezolvat. A fost o ieșire foarte obișnuită în cazul unei crime pasionale, după cum mi s-a spus. Omori pe cineva, încui ușa, de parcă așa ți-ai fi zăvorât și memoria: chestia aia urâtă nici măcar nu s-a întâmplat. Se șterge din memorie. Clasic.

Exasperat de expresia de neîncredere de pe chipul lui Justin, Pellegrin făcu o pauză, apoi concluzionează cu glas ferm:

– Justin, eu cred că există indivizi de felul lui *Oswald*. Lee Harvey Oswald l-a împușcat pe John F. Kennedy. Nu l-a ajutat nimeni altcineva. Tot așa, Arnold Bluhm și-a ieșit din minți și a ucis-o pe Tessa. Șoferul s-a interpus, de aceea Bluhm l-a aranjat și pe el. Apoi i-a azvîrlit capul în tufișuri, unde l-au mâncat șacalii. Punct. Există momente, după multe căutări și fantezii, cînd ne vedem siliți să acceptăm evidențele. Vrei niște budincă? Sau prăjitură cu mere?

Făcu semn chelnerului, cerîndu-i cafea.

– Te deranjează dacă-ți ofer discret un sfat, ca între vechi amici?

– Chiar te rog.

– Ești în concediu medical. Treci printr-un adevărat iad. Dar ești vechi în minister, știi regulile jocului și rămîi un om al Africii. În plus, te am pe lista mea.

Și, pentru ca Justin să nu-și închipuie că aceasta era o definire oarecum romantică a situației lui, adăugă:

– Sînt o mulțime de avantaje pentru cineva care știe să se descurce. Nenumărate locuri în care eu n-aș merge nici mort. Iar dacă te afli în posesia unor informații confidențiale care nu-s de tine – în memorie sau altundeva – ele aparțin ministerului, nu ție. Vremurile de acum sînt mai grele decît cele în care am început noi. Există o sumedenie de indivizi răi care au pentru ce lupta, pentru că au multe de pierdut. Iar asta ți face și mai răi.

„Asta am aflat-o pe propria-mi piele“, gîndi Justin, de la adăpostul cîștii lui de sticlă. Simțîndu-se aproape imponderabil, se ridică de la masă și rămase uimit văzîndu-și imaginea reflectată simultan în numeroasele oglinzi. De parcă ar fi fost în toate

ipostazele, toate vârstele vieții lui: Justin, copilul rătăcit în casa uriașă, amicul bucătarilor și al grădinarilor; Justin, steaua echipei de rugby a școlii; Justin, burlacul înrăit, îngropându-și singurătatea în cifre; Justin, speranța Ministerului de Externe și, în același timp, fără speranța de a fi promovat, fotografiat alături de un prieten sub un liliac exotic; Justin, proaspătul văduv, tatăl unui singur copil, și acesta născut mort.

– Bernard, ai fost foarte amabil. Îți mulțumesc.

„Mulțumesc pentru lecția măiastră de sofistică“, ar fi zis, dacă ar fi vrut rostească un adevăr. „Mulțumesc pentru că mi-ai derulat filmul asasinării soției mele și pentru că mi-ai călcat în picioare pînă și ultima fărîmă de sensibilitate. Mulțumesc pentru scenariul de optsprezece pagini care anunță sfîrșitul lumii și pentru știrea aceleiași întîlniri secrete cu Woodrow și pentru alte adăugiri chinuitoare care mi-au trezit amintirile. Și-ți mai mulțumesc pentru discreta amenințare, exprimată prin sticlirea de oțel a ochilor tăi. Fiindcă atunci cînd mă privesc mai atent, văd același lucru la mine.“

– Ai pălit, constată Pellegrin, oarecum acuzator. S-a întîmplat ceva, amice?

– N-am nimic. Mă bucur că te-am întîlnit, Bernard.

– Odihnește-te puțin. Ești la capătul puterilor. Și neapărat trebuie să petrecem week-end-ul acela împreună. Adu-ți și un prieten. Cineva care știe să joace cît de cît.

– Arnold Bluhm n-a făcut niciodată vreun rău cuiva, spuse Justin răsplat și limpede, în timp ce Pellegrin îl ajuta să-și pună paltonul și-i întinse geanta.

Dar nu putea fi sigur dacă rostise cuvintele acelea cu voce tare sau se adresase miilor de glasuri ce-i urlau în minte.

X

Era casa pe care o detesta în minte ori de câte ori se afla departe de ea: mare, ursuză și copleșitor de părintească, situată la numărul 4 pe o stradă plină de verdeață din Chelsea, avînd în față o grădină care se încapățîna să rămînă mereu sălbatică, indiferent cît de mult o răsfața Justin cînd petrecea concediul în țară. Resturile căsuței din copac a Tessei rămăseseră îmbinate, ca acelea ale unei plute de salvare putrede, pe trunchiul stejarului uscat pe care ea nu lăsase să-l taie. În crengile copacului mort stăteau prinse sau înfipite zdrențe de baloane sparte și frînturi de zmeu. Iar cînd împinse poarta ruginită din fier, dislocînd covorul de frunze în descompunere, auzi un scîrțîit care îl făcu pe motanul cu ochi mari al vecinului să se refugieze grăbit printre tufișuri. Atunci văzu și cei doi vișini aproape sălbăticiți și se gîndi că ar trebui să-și facă probleme, fiindcă li se încrețiseră frunzele.

Era casa care îl îngrozise întreaga zi și toată săptămîna ce trecuse, în vreme ce își executase sentința în acel demisol și apoi cînd umblase pe jos spre vest, prin Londra străină și cufundată în semiobscuritatea după-amiezei de iarnă, cu gîndurile alergîndu-i orbește prin labirintul minții, populat cu monștri, și ducînd cu sine geanta de piele ce i se lovea mereu de picior. Era casa care păstra acele rămășițe din Tessa pe care nu le cunoscuse și aveau să-i rămînă neștiute.

Vîntul înghețat clătina copertinele magazinului de legume de peste drum și făcea frunzele și pe cumpărătorii întîrziați să

alerge de-a lungul trotuarului. Justin însă, în ciuda costumului ușor, era prea apăsător de alte lucruri ca să bage de seamă gerul. Urcă cu pași apăsați, iar treptele pardosite cu gresie ce duceau spre ușa principală scoaseră sunete metalice. Ajuns pe ultima treaptă, se răsuci brusc și aruncă o privire lungă înapoi, nici el nu știa de ce. Un bărbat fără căpâți zăcea înfodolit sub un automat de scos bani. Un automobil parcat neregulamentar, în care o femeie și un bărbat discutau aprins. Un bărbat subțiratic, cu pălărie și haină de ploaie stătea aplecat și vorbea la telefonul celular. „Într-o țară civilizată nu ai cum să știi.“ Fereastra de deasupra ușii în care fusese instalat ventilatorul era luminată. Nedorind să ia pe cineva prin surprindere apăsă butonul soneriei și-i auzi familiarul sunet ruginit, amintindu-i de claxonul unei ambarcațiuni, reverberând tocmai de la palierul de la etaj. „Cine-o fi acasă?“ se miră el, așteptându-se să audă pași. Aziz, pictorul marocan și iubitul lui, Raoul. Petronilla, fata din Nigeria, pornită în căutarea lui Dumnezeu și preotul ei guatemalez, în vîrstă de cincizeci de ani. Înalt, fumînd țigară de la țigară, Gazon, cada-vericul doctor francez, care lucrase cu Arnold în Algeria, avea același surtă plin de regrete ca Arnold și obiceiul acestuia de a se opri în mijlocul frazei, închizînd ochii de parcă ar vrea să alunge amintirile dureroase și așteptînd să-i fugă din minte Dumnezeu știe ce coșmaruri înainte de a relua firul istorisirii.

Neauzind vreun strigăt sau zgomot de pași, întoarse cheia în broască și pași în hol, așteptîndu-se să simtă în aer mirosuri de bucătărie africană, ritmul sacadat de *reggae* venind dinspre radio și flecăreala răgușită a celor ce beau cafea în bucătărie.

– Hei, bună! strigă el. Sînt Justin. Eu sînt.

Nici un tipăt de răspuns, nici un crîmpei de muzică, nici un miros venit de la bucătărie sau larmă de voci. Nici un sunet, cu excepția fiștitului produs de traficul străzii și de ecoul propriului glas, parcă urcînd pe scări. Nu văzu decît capul Tessei, de la gît în sus, decupat dintr-un ziar și lipit pe o bucată de carton, privind fix spre el din mijlocul unui grup de borcane de dulceață,

aranjate ca la paradă și încărcate cu flori. Iar printre ele, o foaie de hîrtie împăturită, ruptă, bănuî el, din blocul de desen al lui Aziz, cu mesaje de tristețe, iubire și rămas-bun din partea chiriașilor dispăruți ai Tessei: „Justin, am simțit că nu mai putem rămîne“. Cu data de luna trecută.

Împături la loc ziarul și-l așeză printre borcane. Rămase în poziție de drepti, cu ochii goi privind drept înainte, clipind rar, în încercarea de a-și strivi lacrimile. Lăsînd geanta de voiaj pe podea, se îndreptă spre bucătărie, slujindu-se de zid ca să se sprijine. Deschise ușa frigiderului. Gol, cu excepția unei sticlute abandonate, conținînd un medicament, avînd pe etichetă un nume de femeie pe care nu-l mai auzise. Cu siguranță, vreuna dintre amicele lui Gazon. Orbecăi de-a lungul coridorului pînă în sufragerie și aprinse luminile.

Înfiorătoarea sufragerie în stil Tudor a tatălui ei. Pentru megalomani, cîte șase scaune de fiecare parte a mesei, fiecare avînd spătarul gravat și terminat cu o creastă. O coroană și o coronită parcă brodate pentru scaunele cuplului regal. „Tata știa că mobila era groaznic de urîtă, însă ținea la ea, la fel ca mine“, îi spusese ea. „Ei bine, eu nu țin la ea, gîndise el, dar Doamne păzește să o spun cu voce tare!“ În cursul primelor luni petrecute împreună, Tessa nu-i vorbise decît de tatăl și de mama ei, pînă cînd, sub îndrumarea șireată a lui Justin, ea se apucase să exorcizeze fantomele lor umplînd casa cu persoane de vîrsta ei care, cu cît erau mai trîsnite, cu atît era mai amuzant: troțkiști de la Eton, prelați polonezi mereu în stare de ebrietate și mistici orientali, la care se adăugau profitorii din lumea mondenă. Dar imediat ce descoperi Africa, Tessa își găsisse ținta, iar casa de la numărul 4 deveni un adevărat rai pentru lucrătorii introvertiți din domeniul ajutoarelor umanitare și pentru activiștii cu orientările cele mai ciudate. Continuu să examineze încăperea, ochii lui Justin rămăseră fixați cu un aer dezaprobator asupra unei dîre semicirculare de funingine, care se întindea în jurul șemineului din marmură, acoperind cu un strat fin grătarul pentru bușteni și

paravanul vetrei. „Stâncuțele“, gîndi el. Și privirea alunecă mai departe, dînd roată încăperii pînă cînd reveni asupra jumătății de rotocol de funingine. Gîndurile i se concentrară asupra acelui loc. Și rămaseră astfel, în vreme ce se contrazise cu sine. Sau cu Tessa, ceea ce era cam același lucru.

„Care stâncuțe? De cînd sînt aici stâncuțe?“

Mesajul din hol purta data de luni.

„Mama Gates vine miercuria“ – ea fiind doamna Dora Gates, bătrîna doică a Tessei, căreia nu i se adresa decît cu „Mama“.

„Iar dacă Mama Gates se simte prost, vine fiica ei, Pauline.

Iar dacă nici Pauline nu poate, atunci apare nesuferita de Debbie, sora ei.“

Și era imposibil ca vreuncea dintre aceste femei să-i fi scăpat o pată de funingine atît de vizibilă.

Prin urmare, stâncuțele își programaseră atacul *după* ziua de miercuri și înainte de această seară.

„Așadar, dacă luni s-a golit casa – a se vedea mesajul –, iar Mama Gates a făcut curățenie miercuri –, de ce există urma aceasta de încălțăminte bine imprimată, probabil de bocanc, în funingine?“

Pe un bufet se găsea un telefon, alături de carnetul cu adrese și numere.

Numărul Mamei Gates fusese scris în grabă de Tessa, cu creion roșu pe interiorul copertei. Formă numărul și îi răspunse Pauline, care izbucni în lacrimi și i-o dădu pe mama ei.

– Îmi pare tare, tare rău, dragul meu! spuse Mama Gates, rar și limpede. Îmi pare nespus de rău, domnule Justin. Așa ceva nu se poate spune în cuvinte...

Apoi Justin își începu interogatoriul: lung și atent, așa cum se și cuvenea, mai mult ascultînd decît întrebînd. Da, Mama Gates venise ca de obicei miercuri, de la nouă la douăsprezece, voise să... Avea astfel șansa de a fi, din nou, singură cu Tessa... Făcuse curat ca întotdeauna, nu ocolise și nu uitase nimic... Apoi

plînsese și se rugase... Iar dacă el nu avea nimic împotrivă, ea va continua să vină ca și pînă acum, „vă rog, miercurea, la fel ca atunci cînd Tessa trăia, nu e vorba de bani, amintirile contează“...

„*Funingine?* Nici vorbă!“ Pe podeaua sufrageriei nu fusese nici urmă de funingine miercuri, altfel sigur ar fi văzut-o și ar fi curățat-o înainte să calce cineva în ea. „Doar funinginea din Londra e așa de unsuroasă!“ Din cauza șemineurilor atît de mari ea *întotdeauna* știa că putea apărea funingine și era atentă! „Și nu, domnu’ Justin, coșarul sigur nu are cheie.“

Și știa domnul Justin dacă l-au găsit pe doctorul Arnold, fiindcă dintre toți domnii care frecventau casa, la doctorul Arnold ținuse cel mai mult, indiferent ce-ar scrie ziarele, pentru că astea numai născociri publică...

– Sînteți prea bună, doamnă Gates.

După ce aprinse candelabru din salon, își îngădui să arunce o privire la lucrurile care o reprezentau cel mai bine pe Tessa: medaliile primite la călărie cînd era copil; Tessa după prima împărtășanie; fotografia lor de căsătorie, făcută pe treptele micuței biserici Sant’Antonio, de pe Elba. Dar gîndurile i se îndreptau tot mai insistent asupra șemineului. Vatra era din ardezie, împrejmuirea din zăbrele avea un aer victorian, era un melanj din alamă cu oțel, cu gheare din alamă pentru a ține văturai. Vatra și împrejmuirea erau acoperite de funingine. Același fel de funingine se depusese sub forma unor dungi negre pe minerele cleștelui pentru cărbuni și pe văturai.

„Iată-ne deci confrunțați cu un mister al naturii“, i se adresă el Tessei. „Două familii de stăncuțe, fără nici o legătură una cu cealaltă, se apucă în același timp să disloce funinginea de pe două hornuri, care nu sînt legate între ele. Ce să înțelegem din asta? Tu ești avocat, iar eu o specie protejată?“

Dar în micul salon nu mai găsi urme de bocanci. Cine scotocise prin sufragerie își lăsase, de fapt, cartea de vizită. Cel care cotrobăise prin șemineul din salon – fie că fusese același individ sau altul – fusese mai atent.

Și totuși, de ce-ar percheziționa cineva un șemineu sau chiar pe amîndouă? E adevărat, șemineurile vechi asigurau în mod tradițional și o ascunzătoare pentru scrisori de amor, testamente, jurnale scandaloase și pungi cu monede din aur. Dacă dădeai crezare legendelor, la fel de adevărat era că șemineurile erau locuite de spirite. Tot adevărat era și că vîntul obișnuia să folosească șemineul pentru a istorisi povești, multe dintre ele secrete. Iar în această seară, bătea un vînt înghețat, izbindu-se în obloane și făcînd încuietorile să zdrăngănească. Dar de ce să caute *în aceste șemineuri? În ale noastre?* De ce la numărul 4? Decît dacă, desigur, șemineurile nu reprezentau o pîrtică dintr-un plan general de percheziție a întregii casei – uvertură, cum s-ar zice, la o operă de anvergură.

La jumătatea palierului se opri să verifice dulapul cu medicamente al Tessei, o piesă de mobilier veche, de origine italiană, lipsit de valoare, fixată în șuruburi într-un colț al scării și însemnată cu o cruce verde trasată chiar de ea. Doar nu degeaba fusese fiică de doctor. Ușa dulăpiorului era întredeschisă. O deschise de tot.

Jefuit. Borcănașe din alabastru, cu capacele date în lături, tampoane și pachete de acid boric pudră împrăștiate peste tot – dezordine provocată de furia cuiva. Tocmai închidea ușa dulăpiorului, cînd telefonul de pe același palier sună strident lîngă urechea lui.

„Pe tine te caută, i se adresă el Tessei. Va trebui să spun că ai murit. Ba e pentru mine,” reveni el. „Va trebui să ascult cuvinte de condoleanțe. O fi *Tortul de Madeira*, care vrea să știe dacă am tot ce-mi trebuie ca să fiu liniștit și să rămîn zdravăn la cap după șocul suferit. Cineva care a trebuit să aștepte eliberarea liniei după interminabila mea discuție cu Mama Gates.”

Ridică receptorul și auzi glasul grăbit al unei femei. Răzbătea și ecoul unor voci, sunete de tocuri pe pardoseală. O femeie ocupată aflată într-un loc unde era agitație, unde podeaua era din piatră. Iar vorbirea ei era ușor amuzată, cu accent *cockney* și tonalitate de precupeață.

– Așa! Aș putea vorbi cu domnul Justin Quayle, vă rog, dacă este acasă?

Totul rostit ceremonios, de parcă s-ar fi pregătit să realizeze o prestidigitatie la cărți de joc. „E acolo, dragă, îl aud și eu“, veni o voce de undeva.

– Quayle la telefon.

– Vrei tu să vorbești cu el, draguță?

Draguța nu voia.

– Sîntem de la Florăria Jeffrey's, domnule Quayle, de pe King's Road. Avem aici un aranjament floral grozav, nu vă spun din ce-i, și trebuie să-l primiți personal, neîntîrziat, pînă în seara asta, dacă sînteți acasă, cît mai curînd se poate, și nu am voie să vă spun de la cine vine – nu, draguță?

Evident că așa era.

– Așa, întrebarea era dacă pot să-l trimit chiar acum pe băiat, domnule Quayle. În două minute o să fie acolo, nu-i așa, Kevin? Într-un minut, dacă-i dați ceva bun de băut.

„Atunci trimiteți-l“, a spus Justin care trebuie că era cu mintea în altă parte.

* * *

Se afla în fața camerei lui Arnold, denumită astfel deoarece, atunci cînd Arnold stătea în casă, aproape invariabil lăsa în urmă un aer ciudat de permanență a prezenței lui – cite-o pereche de pantofi, un aparat electric de bărbierit, vreun maldăr de hîrtii privind eșecul monumental al ajutorului medical oferit țărilor din lumea a treia. Imaginea paltonului din păr de cămilă al lui Arnold, răsfirat pe spătarul scaunului, pe care obișnuia să stea, îl făcu pe Justin să se oprească brusc și, în timp ce se apropia de birou, îi veni să-l strige.

Percheziție...

Sertare deschise cu forța, hîrtii și obiecte de papetărie smulse afară și împinse neglijent înapoi.

Se auzi claxonul strident. Alergă la parter, controlându-și ținuta cînd ajunsese în dreptul ușii. Comisionarul Kevin, un băiat scund cu obraji roșii, un băiat de prăvălie dickensian, cu fața sticlind de gerul iernii. Irișii și crinii ținuți pe brațe erau înalți cît el. De firul ce lega tulpinile florilor era legat un plic alb. Scoțocind prin pumnul plin de șilingi kenieni, Justin găsi două lire englezești, i le dădu băiatului și îi închise ușa în nas. Desfăcu plicul și scoase o carte de vizită albă, înfășurată în hîrtie groasă, astfel încît să nu se vadă scrisul prin plic. Mesajul fusese scris pe computer și scos la imprimantă.

„Justin. Să pleci de acasă la ora șapte și jumătate în această seară. Adu o valiză plină cu ziare. Mergi pe jos pînă la cinematograful Cineflex de pe King's Road. Cumperi bilet pentru proiecția a doua și urmărești filmul pînă la ora nouă. Ieși cu valiza pe ușa laterală (dinspre vest). Caută un minibuz albastru parcat aproape de ieșire. Îl vei recunoaște pe șofer. Arde biletul.”

Nesemnăt.

Studie plicul, îl miroși, adulmecă hîrtia cărții de vizită, nu depistă nimic deosebit, nici nu știa la ce ar fi trebuit să se aștepte. Duse biletul și plicul în bucătărie, aprinse un chibrit și-l apropiе de ele și, în cea mai bună tradiție a cursurilor de securitate ținute la Ministerul de Externe, le lăsă pe amîndouă să ardă în chiuvetă. După ce se carbonizară, mărunți scrumul și îl puse în aparatul de distrugere a resturilor menajere, pe care îl lăsă să funcționeze mai mult decît era nevoie. Porni înapoi pe scări, cite două de astă dată, și ajunsese la ultimul nivel al casei. Nu graba îl mina, cît hotărîrea: „Nu gîndi, acționează!” Se trezi în fața ușii de la pod, încuiate. Avea cheia pregătită. Avea pe față o expresie decisă, dar rezervată. Devenise un om disperat care căuta să-și adune forțele pentru marele salt. Deschise brusc ușa și păși în holul minuscul. Ducea către o mulțime de încăperi mansardate, așezate printre hornurile invadate mereu de stîncuțe și nișe

secrete în acoperiș pentru creșterea florilor și pentru a face dragoste ascunși. Se poticni înainte, cu ochii abia mijiți pentru a nu fi orbit de strălucirea explozivă a amintirilor. În afara Tessei, nici un obiect, tablou sau colțișor, nu căpătase drept de proprietate aici, nimic nu locuia, nimic nu glăsuia. Biroul masiv și impozant al tatălui ei, dăruit lui de ziua Tessei, stătea în arcada lui obișnuită. Ridică capacul. „Ce ți-am spus eu? Jefuit!“ Deschise cu o smucitură ușa dulapului ei de haine și-i văzu paltoanele și rochiile de iarnă smulse de pe umerase, cu buzunarele întoarse pe dos, sortite parcă pieirii. „Serios, dragă, puteai să le pui pe umerase“. „Știi bine că așa le-am pus și le-au smuls.“ Scotocind pe sub maldărul de haine, descoperi cutia pentru discuri a Tessei, singurul lucru ce semăna cît de cît cu o valiză.

— Să facem asta împreună, îi spuse el, de data asta cu voce tare.

Pregătit de plecare, se opri o clipă să o spioneze prin ușa deschisă a dormitorului. Ea tocmai ieșise din baie și stătea goală în fața oglinzii, cu capul aplecat într-o parte ca să-și pieptene părul. Laba unui picior era răsucită puțin ca într-o figură de balet, lucru pe care părea să-l facă mereu cînd stătea goală. Un braț era ridicat spre cap. Urmărind-o, simți aceeași înstrăinare nedefinită pe care o depistase și cînd era în viață. „Ești prea perfectă, prea tinărară“, îi spunea. „Trebuia să te las liberă în sălbăticie.“ „Prostii“, îi răspundea ea cu glas plăcut, iar asta îl făcea să se simtă și mai bine.

Coborînd spre bucătăria de la parter, găsi un teanc de exemplare vechi din *Kenyan Standard*, *Africa Confidential*, *The Spectator* și *Private Eye*. Le îngrămădi în cutia pentru discuri, reveni în hol, aruncă o ultimă privire în acest cavou al ei și spre geanta de voiaj din piele. „O las aici ca s-o găsească, în caz că nu sînt mulțumiți cu treaba de azi-dimineață de la minister“, îi explică el și ieși în gerul de afară. Sala pentru proiecția a doua era pe trei sferturi goală. Nu acordă nici o atenție filmului. De două ori, cu cutia în mînă, trebui să se strecoare la toaletă ca să-și consulte ceasul fără a fi observat. La nouă fără cinci ieși pe ușa dinspre

vest și se trezi pe strada pe care sufla un vînt îngrozitor de rece. Minibuzul albastru se holba cu farurile la el și trăi o clipă absurdă, imaginîndu-și că era camionul de safari de culoare verde de la Marsabit. Luminile farurilor clipiră scurt. Pe scaunul șoferului se lăfaia o siluetă purtînd o caschetă de marinar.

– Pe ușa din spate! ți porunci Rob.

Justin merse către partea dinapoi a vehiculului și văzu ușa deja deschisă și mîna întinsă a lui Lesley, gata să prindă cutia pentru discuri. Așezîndu-se greoi pe bancheta din lemn, împresurat de beznă, se simți revenit la Muthaiga, în microbuzul Volkswagen, avîndu-l pe Livingstone la volan și pe Woodrow în față, dînd ordine.

– Te urmărim, Justin, ți explică Lesley.

În întuneric, vocea li era poruncitoare, totuși trăda o dispare inexplicabilă. De parcă și ea ar fi suferit o grea pierdere.

– Echipa de urmăritori te-a filat pînă la cinematograful, iar noi facem parte din ea. Acum supraveghem ieșirea laterală pentru cazul că vei ieși pe ușa aceea. Există întotdeauna riscul ca urmăritul să se plictisească și să plece mai devreme. Tu tocmai asta ai făcut. Peste cinci minute vom raporta asta șefului misiunii. Încotro te îndrepti?

– Spre est.

– Deci vei opri un taxi și pleci spre est. Vom anunța numărul taxiului. N-o să te urmărim, fiindcă ne-ai putea recunoaște. Mai e o mașină de filare în fața cinematografului și una de rezervă pe King's Road, pentru cazuri neprevăzute. Dacă te hotărăști să mergi pe jos, o să plaseze cîțiva pietoni după tine. Dacă iei autobuzul, îți vor fi chiar recunoscători, fiindcă nu-i nimic mai ușor decît să rămîi blocat în spatele unui autobuz londonez. Dacă intri în vreo cabină telefonică să chemi pe cineva, îți vor intercepta convorbirea. Există mandat emis de Ministerul de Externe și se aplică oricărui telefon pe care îl folosești.

– De ce? Întrebă Justin.

Ochii începuseră să i se obișnuiască deja cu lumina scăzută. Rob își pliase trupul lung pe spătarul șoferului, intrînd în conversație. Înfățișarea lui era la fel de dezgustătoare ca și a lui Lesley, însă mai ostilă.

– Fiindcă ne-ai mințit, de aceea, spuse el.

Lesley scotea ziarele din cutia de discuri a Tessei și îndesă în ea o sacoșă din plastic. La picioarele ei zăcea un pachet de pliuri mari, pesemne vreo douăsprezece la număr. Începu să le îndese și pe acestea în cutie.

– Nu pricep, spuse Justin.

– Ei bine, fă un efort! Îl sfătui Rob. Avem ordine precise, înțelegi? O să-i spunem domnului Gridley ce-ai făcut. Cineva din zona aceea a zis de ce-ai făcut-o, dar nu ne-a anunțat și pe noi. Noi sîntem doar ajutoarele.

– Cine mi-a percheziționat casa?

– Cea din Nairobi sau cea din Chelsea? ripostă Rob cu ironie acidă.

– Cea din Chelsea.

– Nu-i treaba noastră să facem investigații. Echipa a stat înăuntru patru ore și și-a făcut treaba. Asta-i tot ce știm. Gridley a postat un polițist în uniformă la ușă pentru cazul în care cineva de pe stradă ar fi încercat să intre. Dacă s-ar fi întîmplat așa, i-ar fi spus că poliția investighează o spargere a locuinței, așa că să-și vadă de drum. Asta *dacă* era polițist, *ceea ce nu cred*, adăugă Rob și amuți.

– Mie și lui Rob ni s-a luat cazul, spuse Lesley. Dacă ar putea, Gridley ne-ar trimite să dirijăm traficul tocmai în insulele Orkney, numai că nu îndrăznește.

– Nu ni se mai dă nimic de lucru, interveni Rob. Am devenit niște nimeni. Mulțumită ție.

– Ne ține aici ca să ne poată supraveghea, preciză Lesley.

– La cutie, doar pipi facem afară, spuse Rob.

– A trimis alți doi polițiști la Nairobi ca să dea o mână de ajutor și să facă recomandări poliției locale în privința căutării lui Bluhm, și asta-i tot. Adio, investigații, adio, abateri! Punct.

– Gata cu Marsabit Doi, gata cu durerea pentru negresele muribunde și cu doctorii fantomă, zise Rob. Așa s-a exprimat dragălașul de Gridley. Iar înlocuitorii noștri nu au voie să discute cu noi, nu cumva să se molipsească de boala noastră. Sînt doi dobitoci, care mai au un an pînă la pensie, la fel ca și Gridley.

– E o situație de maximă securitate, iar tu ești implicat în ea, reveni Lesley, închizînd clapa cutiei pentru discuri, dar rămînînd cu ea strînsă în poală. N-ai decît să ghicești care ți-e locul... Gridley vrea să știe tot ce faci. Cu cine te-ntîlnești, cine-ți intră în casă, cui îi telefonezi, ce măninci și cu cine. În fiecare zi. Ai devenit un pion într-o operațiune ultrasecretă, asta-i tot ce ne-a fost îngăduit să știm. Trebuie să facem ce ni se spune și să ne vedem de treabă.

– Nici nu intraserăm de zece minute în clădirea Scotland Yard-ului și el deja urla să-i dăm toate carnetele de notițe, benzile și probele, să le aibă pe birou *imediat*, spuse Rob. Așa că i le-am dat. Originalele, complete și nerevizuite. Dar după ce le copiasem, bineînțeles.

– Numele glorioasului concern ThreeBees nu trebuie să mai fie menționat, iar acesta-i un ordin, spuse Lesley. Nici produsele lui, nici operațiunile, nici personalul. Nimic, ca să nu tulburăm apele... Amin!

– Care ape?

– Apele! i-o tăie Rob. Ia pe alese. Curtiss a devenit intangibil. E pe cale să mijlocească un contract pentru vînzarea de arme britanice somalezilor. Embargoul le stă în gît, dar el a găsit o modalitate de a le plasa pe ocolite. Tot el e în avangardă în cursa pentru a asigura un sistem de telecomunicații de ultima generație în Africa de Est, folosind tehnologie britanică.

– Iar eu stau în calea tuturor?

– Stai în drum, *punct*, îi răspunse Rob pe un ton înveninat. Dacă am fi reușit să trecem de tine, i-am fi dat în vileag pe toți. Așa însă, am ajuns în stradă, mai rău ca la începutul carierei.

– Țștia cred că știi tot ce știa și Tessa, explică Lesley. Asta s-ar putea să-ți dăuneze.

– Țștia?

Dar Rob nu-și mai putea ține furia în frtu:

– A fost o mascaradă încă din prima zi, iar tu ai jucat un rol important. Băieții în albastru ne-au rts în nas, la fel și ticăloșii de la ThreeBees. Prietenul și colegul tău, domnul Woodrow, ne-a mințit de la un cap la celălalt. Și tu la fel. Erai singura șansă pe care o aveam și tu ne-ai scuipat în față.

– Avem doar o întrebare, Justin, interveni Lesley, ceva mai puțin îndrjită. Ne datorezi un răspuns cinstit. Ai unde să te duci? Un loc liniștit unde să poți sta și citi toată ziua? Peste hotare ar fi cel mai bine.

Justin ezită.

– Ce se întâmplă dacă mă duc acasă în Chelsea și aprind lumina în dormitor? Oamenii voștri vor sta în fața casei?

– Urmăritorii te conduc pînă acasă, asigurîndu-se că te culci. Apucă și ei cîteva ore de somn, interceptorii stau cu urechea pîlnie pe telefonul tău. Cei de la supraveghere se întorc proaspeți a doua zi dimineată ca să te trezească. Intervalul cel mai bun e între unu și patru dimineata.

– Atunci am unde să plec, spuse Justin după o clipă de gîndire.

– Fantastic, făcu Rob. Noi n-avem unde...

– Dacă e în străinătate, mergi pe uscat și pe mare, zise Lesley. După ce ajungi acolo, rupe orice legătură cu lumea! Folosește curse locale de autobuze și trenuri pe distanțe mici! Îmbracă-te simplu, bărbierește-te în fiecare zi, nu te uita la ceilalți! Nu închiria mașini, nu folosi avionul pentru nici o deplasare, nici măcar în interiorul țării! Se spune că ești bogat...

– Sint.

– Atunci ia cu tine mulți bani în numerar. Nu folosi cărți de credit sau cecuri de călătorie, să nu te atingi de telefonul mobil! Nu da telefoane cu taxă inversă și nu-ți rosti numele pe linii neprotejate, altfel computerele te vor depista! Rob ți-a făcut rost de un pașaport și de o carte de vizită din partea ziarului *Telegraph*. Cu chiu cu vai, a făcut rost de o fotografie de-a ta telefonînd la Serviciul Personal și a zis că avem nevoie de una pentru dosar. Rob are amici în locuri în care nu trebuie nici să calcăm, nu-i adevărat, domnule?

Nici un răspuns.

– Nu sînt perfecte, fiindcă amicii lui Rob n-au avut timpul necesar, nu-i așa, Rob? De aceea să nu le folosești pentru intrarea și ieșirea din Anglia. Ai înțeles?

– Da, zise Justin.

– Ești Peter Paul Atkinson, reporter de la un ziar. Și, indiferent ce-ai face, *niciodată* să nu umbli cu ambele pașapoarte la tine.

– De ce faceți asta?! Întrebă Justin.

– Da' ce-ți pasă? Il împunse Rob cu un ton furios din întuneric.

– Am avut de rezolvat un caz, atîta tot. Nu ne-a plăcut defel cînd ni l-au luat. De aceea te ajutăm ca să le punem bețe-n roate. Dacă ne dau afară, poate-o să ne lași să-ți curățăm Rolls-Royce-ul din cînd în cînd.

– Poate o facem pentru Tessa, reluă Lesley, azvîrlindu-i cutia de discuri în brațe. Așa sîntem noi, Justin. N-ai avut încredere în noi. Poate că aveai dreptate. Dar dacă aveai încredere, rezolvam cazul. *Indiferent* cum ar fi ieșit lucrurile.

Întinse mîna spre mînerul portierei.

– Ai grijă! Sînt capabili să te ucidă. Dar cred c-ai băgat și singur de seamă...

Porni pe stradă și-l auzi pe Rob rostind în microfon: „Candy iese din cinema. Repet, Candy iese doar cu geanta ei în mîna. În urma lui, portiera spate se închise cu zgomot.” „Ca la închisoare”,

gîndi el. Mai merse o vreme pe jos. Candy oprește un taxi. Candy este băiat.

* * *

Justin stătea în picioare lângă fereastra-ghilotină din biroul lui Ham, ascultînd bătăile orei zece ce răzbăteau prin vuietul nocturn al orașului. Privea în stradă, stînd ceva mai retras, într-un punct de unde îi venea ușor să vadă, însă era mai greu să fie observat. Pe masa de lucru a lui Ham ardea o lampă ce dădea o lumină palidă. Ham ședea rezemat într-un colț, pe un scaun îmbătrînit și uzat de generații de clienți nemulțumiți. Afară, dinspre fluviu, se ridicase deasupra orașului o ceață rece, depunînd gheață pe balustradele din fața micuței capele St. Etheldreda, scena multor dispute nesoluționate ale Tessei cu Creatorul ei. Un avizier luminat în verde îi anunța pe trecători că Părinții Rosminieni restauraseră locașul pentru a sluji vechile credințe. „Spovedanii, binecuvîntări și căsătorii numai cu programare“, mai anunța acesta. Cîțiva credincioși întîrziați urcară și coborîră treptele criptei. Nici unul dintre aceștia nu era Tessa. Pe podeaua biroului, îngrămădit pe tava din plastic a lui Ham, zăcea conținutul genții de voiaj. Pe birou se afla cutia de discuri a Tessei, iar alături de ea, pe fișiere marcate cu numele firmei sale, se aflau faxurile, fotocopiile, notele de convorbiri telefonice, cărțile poștale și scrisorile pe care le adunase de-a lungul corespondenței cu Tessa în cursul anului ce trecuse.

– E balamuc aici, îmi pare rău, recunosc eu el jenat. Nu-i găsesc ultimele e-mail-uri.

– Nu le poți găsi?

– Nici pe-ale altora, fiindcă veni vorba. Mi s-a virusat computerul. Bestia asta de virus mi-a halit căsuța poștală și jumătate din hard-disk. Am pe cineva care încă se canonește să recupereze cîte ceva. Dacă reușește, ți le dau și pe acelea.

Vorbiseră pînă atunci despre Tessa, apoi Meg, căreia Ham îi dăruise inima lui cuprinzătoare. Justin nu se omora după crichet, dar făcu toate eforturile pentru a părea entuziasmat. În lumina crepusculară, zări un afiş pătat de muşte, ce făcea reclamă Florenţei.

– Ham, mai ai serviciul acela de curierat către Turin şi retur? întrebă Justin.

– Bineînţeles, domnule. A fost preluat de altcineva. Ce să faci? Aceiaşi oameni, numai schema s-a umflat niţel.

– Iar tu mai foloseşti cutiile acelea elegante de pălării care au numele firmei pe ele, aşa cum le-am văzut azi-dimineaţă în camera de valori?

– Sînt ultimele chestii de care am nevoie, dacă vrei să mă crezi.

Justin îşi concentră privirea asupra străzii luminate difuz. „Sînt încă acolo: o femeie masivă, purtînd un palton uriaş, şi un bărbat vlăguit avînd o pălărie cu borurile întoarse în sus şi picioare curbate, amintind de un jocheu ce abia a descălecat, purtînd o geacă de schi cu gulerul ridicat pînă sub nas. Stau şi se holbează la avizierul de la St. Etheldreda de vreo zece minute, cu toate că, în noaptea asta geroasă de februarie, tot ce au de comunicat se poate memora în zece secunde. Pînă la urmă tot îţi dai seama...”

– Spune, Ham!

– Ia tot ce vrei, bătrîne!

– Tessa avea lichidităţi pe undeva, prin Italia?

– O grămadă. Vrei să vezi bilanţurile?

– Nu prea ţin. Acum sînt toţi ai mei?

– Au fost dintotdeauna. Conturi comune, ai uitat? Ce-i al meu e şi-al lui. Am încercat să o fac să se răzgîndească. Mi-a zis să nu-mi mai bat gura degeaba. Aşa era ea.

– Atunci asociatul tău din Turin îmi poate trimite cîte ceva, nu? La o bancă sau alta. Oriunde aş fi în străinătate, de pildă.

– Nici o problemă.

– Sau oricărei persoane pe care o împuternicesc, da? Fiind de-ajuns doar paşaportul.

– S-a aranjat, amice! Fă ce vrei cu ei! Dar bucură-te de ei, asta în primul rînd.

Jocheul descălecat se întorsese cu spatele la avizier și se prefăcea că studiază stelele. Femeia solidă își consultă ceasul. Justin își aduse din nou aminte de pisălogul instructor de la cursul de securitate: „Cei care te urmăresc sînt actori buni. Cel mai greu lucru din lume e să nu faci nimic.”

– Am un prieten, Ham. Nu ți-am vorbit niciodată despre el. Peter Paul Atkinson. Am încredere deplină în el.

– Avocat?

– Nici gînd. E ziarist la *Daily Telegraph*. Mi-e prieten de pe vremea studenției. Vreau să fie împuternicitul meu în toate problemele. Dacă tu și oamenii tăi din Turin primiți instrucțiuni din partea lui, aș dori să le tratați ca și cum ar veni de la mine.

Ham mormăi ceva, apoi își frecă vrful nasului:

– Nu se poate proceda chiar așa, bătrîne. Nu-i de-ajuns să fluturi bagheta fermecată. Trebuie semnătura lui, tot tacîmul. Împuternicire legalizată din partea ta. Cu martori, probabil.

Justin traversă încăperea către locul în care stătea Ham și-i dădu pașaportul pe numele lui Atkinson.

– Poți copia datele de aici, sugeră el.

Ham întoarse din capul locului ultima filă, unde se afla fotografia și, fără nici o tresărire detectabilă pe chip, o compară cu trăsăturile lui Justin. Aruncă încă o privire și citi datele personale. Răsfoi apoi încet paginile presărate cu ștampile.

– A cam călătorit amicul acesta al tău, remarcă el cu un aer flegmatic.

– Și cred că va mai călători destul...

– O să am nevoie de o semnătură. Nu pot mișca un deget fără ea.

– O clipă, și ți-o dau.

Ham se ridică și, înapoindu-i pașaportul lui Justin, se deplasă hotărît spre birou. Deschise un sertar și scoase cîteva formulare oficiale și niște foi albe. Justin așeză pașaportul sub lumina

lămpii și simțind privirea extrem de atentă a lui Ham peste umărul său, exersă de câteva ori, după care transferă toate tranzacțiile sale pe numele lui Peter Paul Atkinson, prin grija domnului Hammond Manzini din Londra și Turin.

– O legalizez eu, îl asigură Ham. Chiar eu.

– Ar mai fi ceva, dacă nu te superi.

– Iisuse!

– Va trebui să-ți scriu.

– Oricând dorești, bătrâne. Voi fi încântat să păstrăm legătura.

– Dar nu aici. În nici un caz în Anglia. Și nici la biroul din Turin, te rog. Mi-aduc aminte că ai o sumedenie de mătuși în Italia. Ar putea vreuna dintre ele să primească scrisori și să le păstreze în siguranță până treci tu pe la ea?

– Am o mătușă afurisită care locuiește la Milano, spuse Ham și se cutremură.

– Atunci afurisita aia din Milano e tocmai ce ne trebuie. Dă-mi și mie adresa ei!

* * *

Era miezul nopții în Chelsea. Îmbrăcat cu o bluză și cu un costum din flanelă, Justin, îndatoritorul funcționar, se așeză la hidoasa masă de sufragerie de sub candelabrul în stil Arthur și se apucă din nou de scris. Cu stiloul, pe filă de hîrtie A4. Pînă să se declare mulțumit, rupsesese deja câteva ciorne, dar stilul și scrisul îi păreau străine:

„Dragă Alison,

Îți rămin recunoscător pentru înțeleptele sugestii pe care mi le-ai dat la întîlnirea din această dimineată. Ministerul și-a arătat întotdeauna fața umană în momente dificile, iar ziua de astăzi nu a făcut excepție. Am acordat toată atenția propunerii tale și am discutat îndelung cu avocații Tessei. Se pare că afacerile ei au fost neglijate în ultimele luni și trebuie să le acord toată atenția cît mai curînd. Trebuie rezolvate chestiuni de

impozite și domiciliu, fără a mai vorbi de reglementarea situației din Anglia și din străinătate. Prin urmare, am socotit că trebuie să mă ocup întâi de aceste probleme și cred că această sarcină mă va stimula.

Sper de aceea că vei avea răbdare cu mine vreme de o săptămână, după care voi da un răspuns propunerilor tale. Cît privește concediul medical, consider că nu este cazul să abuzez inutil de bunăvoința ministerului. Anul acesta nu am beneficiat de concediu și consider că am dreptul la cinci săptămîni de concediu pentru revenirea de la post, în afară de concediul anual legal. Aș prefera să mă folosesc de drepturile mele înainte de a apela la îngăduința ministerului. Îți mulțumesc încă o dată pentru înțelegere."

Îngrijorare ipocrită, lipsită de onestitate, socoti el satisfăcut. Justin, funcționarul guvernamental prin naștere, își face scrupule dacă se cuvine să-și ia concediu medical în vreme ce rezolvă afacerile soției sale asasinate. Reveni în hol și aruncă o nouă privire la geanta din piele care zăcea pe podea, sub masa cu tăblie din marmură. O încuietoare forțată și devenită inutilizabilă. Cealaltă – lipsă. Conținutul pus la loc cum a dat Dumnezeu. „Ce răi sînteți!“ gîndi el cu dispreț. Apoi reformulă gîndul: „Asta în cazul în care încercați să mă înspăimîntați, și trebuie să recunoaștem că v-a pricepeți foarte bine“. Își verifică buzunarele jachetei. „Pașaportul, autentic, pentru a fi folosit cînd ies din sau intru în Marea Britanie. Bani. Fără cărți de credit.“ Cu aerul hotărît al celui care știe ce face, se apucă să aprindă și să stingă luminile din casă ca să lase de înțeles că locatarul se culcă.

XI

Muntele se profila posomorît pe cerul înnegurat de februarie care, cutureierat de vînturile perfide de deasupra insulei, devenise un vîlmășag de nori fugari și stropi de ploaie. Drumul șerpuitor era presărat cu pietriș și noroi roșiatic, prelins de pe pantele dealurilor îmbibate de apă. În unele porțiuni, arăta ca un tunel alcătuit din ramurile încovoiate ale pinilor, în altele, stătea agățat pe marginea cîte unei prăpăstii amețitoare în adîncul căreia, la cîteva sute de metri mai jos, se vedeau valurile involburate ale Mediteranei. Lua cîte o curbă și, lucru de neînțeles, marea se ridica precum un zid în fața lui, pentru ca, apoi, după altă cotitură, apele să recadă în abis. Însă indiferent de cum șerpuia șoseaua, picăturile de ploaie cădeau neostoit și, cînd loveau parbrizul, simțea că automobilul de teren se înfioară ca un cal care nu mai este capabil de efort. Iar în tot acest timp, cocoțat pe un deal, vechiul fort Monte Capanne îl veghea continuu, cînd de la mare înălțime, cînd de pe o culme ce apărea surprinzător undeva, în dreapta drumului, atrăgîndu-l mereu înainte, ademîindu-l ca o lumină înșelătoare în noapte.

— Unde naiba o fi? Undeva spre stînga, pot să jur, se tîngui el cu voce tare, adresîndu-se în aceeași măsură sieși și Tessei.

Ajuns pe o culme, opri precipitat pe marginea șoselei și, în timp ce încerca să se orienteze făcînd un efort de memorie, își duse degetele la frunte. Începea deja să aibă gesturile exagerate ale celor singuri. Dedesubt, se vedeau luminile din Portoferraio.

În față, peste întinderea mării, se zăreau licăriile din Piombino, aflat pe uscatul continental. Spre stînga și spre dreapta, erau fâgașele drumului forestier ce pătrundea brutal în pădure. „Într-un asemenea loc au stat ticăloșii în camionul de safari, pîndind ca să te ucidă“, îi explică el în gînd Tessei. „Tot acolo și-au fumat puturoasele țigări Sportsman și-au băut berea Whitecap, pîndind ca tu și Arnold să treceți prin dreptul lor.“ Se bărbierise, își pieptănase părul și îmbrăcase o cămașă curată din bumbac. Își simțea fața înfierbîntată și percepea o pulsație în tîmple. Alese drumul din dreapta și coti. Automobilul de teren trecu repede peste un covor denivelat format din rămurele și ace de pin. Copacii se traseră în lături, cerul se luminează și ziua păru să reinvie. Jos, la poalele unui luminiș se vedea un pîlc de ferme vechi. „N-o să le vînd și nici n-o să le dau în arendă vreodată“, așa mi-ai spus cînd m-ai adus aici prima oară. „O să le dau unor oameni la care țin, iar, mai tîrziu, vom veni să murim aici.“

După ce parcă, Justin porni cu pași apăsați prin iarba umedă către căsuța cea mai apropiată. Era îngrijită și scundă, avînd pereții văruiți proaspăt și acoperișul cu olane vechi de culoare rozalie. Prin ferestrele joase, se vedea licărirea unei lumini. Bătu cu putere în ușa. Ocrotit de pădurea din jur, un vâlătuc cuminte de fum, mirosind a lemn, se înălța din coș drept spre cerul dominat de lumina înserării, pentru ca apoi, prins de cîte o pală de vînt, să fie purtat departe și dispersat. Cîteva mierle zgribulite zburătăceau de colo-colo, certîndu-se. Ușa se deschise și o țarancă purtînd pe cap o broboadă în culori stridente scoase un strigăt de durere, își lăsă capul în pămînt și șopti ceva într-o limbă pe care Justin nici nu se aștepta s-o priceapă. Fără să-și ridice capul, stînd alături de el, femeia îi luă mîna între palmele ei și și-o apăsă pe rînd pe fiecare obraz, după care îi sărută pios degetul mare.

— Unde e Guido? întrebă el în italiană, în timp ce o urma în casă.

Ea deschise o ușă și i-l arătă. Guido stătea la o masă lungă, așezată sub o cruce din lemn: un copil de doisprezece ani arătând ca un bătrîn încovoiat de ani, abia respirînd, străveziu de slab, cu fața palidă și cu ochi de animal hăituit. Mîinile uscate i se odihneau inerte pe tăblia mesei și cum nu se vedea nici un obiect în apropierea lor, era greu de imaginat ce făcea copilul înaintea intrării lui Justin, stînd singur într-o cameră cuprinsă de umbre, cu tavanul jos, traversat de birne, fără să citească sau să se joace sau să se uite la ceva. Ținîndu-și capul prelung aplecat într-o parte și deschizînd gura, Guido îl urmări pe Justin intrînd, apoi se ridică și, slujindu-se de tăblie pentru a se sprijini, porni nesigur spre el și făcu un salt stîngaci pentru a-l îmbrățișa. Apreciase însă greșit distanța și brațele îi căzură neputincioase pe lîngă trup, dar Justin reuși să-l cuprindă la timp, ca să nu se prăbușească.

– Vrea să moară, la fel ca taică-său și *signora*, se tîngui mama. „Toți oamenii buni au ajuns în rai“, așa-mi zice. „Cei răi rămîn pe pămînt.“ Sînt eu o femeie rea? Sau sînteți dumneavoastră un om rău? Oare, *signora* ne-a adus din Albania, apoi i-a plătit tratamentul la Milano și ne-a dat casa asta doar ca să murim de durere după ce s-a prăpădit?

Guido își ascunse între palme fața golită de expresie.

– Una-două leșină, apoi se așază în pat și doarme. Nu vrea să mai mîntînce, nu-și ia medicamentele. Refuză să meargă la școală. Azi-dimineață, după ce a ieșit să se spele, i-am încuiat ușa de la dormitor și am ascuns cheia.

– Iar acesta e cel mai bun medicament, rosti Justin calm, nedezipindu-și ochii de la Guido.

Clătînd din cap, femeia se îndreptă către bucătărie, apoi se auzi zdrăngănit de tigăi și clinchetul unui ceainic. Justin îl conduse pe Guido înapoi la masă și se așeză alături de el.

– Guido, mă ascuți? îl întrebă el în italiană.

Guido închise ochii drept răspuns.

– Totul va rămîne întocmai cum a fost și pînă acum, spuse el cu glas ferm. Taxele școlare, doctorul, spitalul, medicamen-

tele, tot ce este necesar pentru a te însănătoși. Chiria, alimentele, taxele pentru universitate, când îi va sosi vremea. O să facem tot ce a plănuit ea pentru tine, exact cum a zis ea. Doar nu-i putem nesocoti dorințele, așa-i?

Cu ochii în pământ, Guido continuă să rămână pe gânduri pînă să încuviințeze cam fără chef, dînd din cap: „Nu, nu putem încălca dorința ei“, recunoscuse el.

– Mai joci șah? Vrei să facem o partidă?

O nouă clătinare a capului, de astă dată rezervată: „Nu se cade să pătăm amintirea doamnei jucînd șah“.

Justin îl luă pe Guido de mînă și i-o reținu o clipă. Apoi o scutură ușurel, așteptînd o licărire de zîmbet.

– Ia zi, ce faci atunci cînd nu te pregătești să mori? îl întrebă el în engleză. Ai citit cărțile pe care ți le-am trimis noi? Cred c-ai ajuns deja specialist în Sherlock Holmes.

– Domnul Holmes e un detectiv nemaipomenit, răspunse el tot în engleză, dar fără a zîmbi.

– Și în ce stare mai e computerul pe care ți l-a dat *signora*? îl întrebă Justin, revenind la limba italiană. Tessa zicea că ești o mare stea. Un adevărat geniu, după spusele ei. Vă transmiteați e-mail-uri ca niște amorezi. Devenisem aproape gelos. Guido, să nu-mi spui că ți-ai abandonat computerul.

Întrebarea declanșă o izbucnire de supărare dinspre bucătărie.

– Ba l-a abandonat! A renunțat la toate! Avea obiceiul să stea tot timpul în fața lui, țac-țac-țac! Și iar țac-țac. „O să rămîi fără ochi“, îi ziceam eu, „o să ți se facă rău stînd atîta vreme concentrat.“ Dar acum, nimic. Pînă și computerul trebuie să moară.

Încă ținîndu-l pe Guido de mînă, Justin îl privi intens în ochii pe care și-i ferea de ai lui.

– Adevărat? îl întrebă el.

Așa era.

– Dar e de neiertat, Guido. O adevărată risipă de talent, protestă Justin cînd observă că pe fața lui Guido mijise o umbră

de zîmbet. Specia umană are mare nevoie de minți deștepte ca a ta. Înțelegi?

– Oarecum.

– Așa, ți-aduci aminte de computerul doamnei Tessa, acela pe care ți-a dat primele lecții?

Sigur că-și aducea aminte – cu un aer de superioritate, dacă nu chiar cu îngîmfare.

– Ai dreptate, am înțeles că nu-i la fel de tare ca al tău. Al tău e mai nou cu cîtiva ani, de aceea e mai deștept. Corect?

– Da. Cît se poate de corect.

Iar zîmbetul se înfiripă mai curajos.

– Ei bine, Guido, spre deosebire de tine, eu sînt un nepriceput, nici pe computerul ei nu știu să lucrez. Iar necazul e că *signora* Tessa a lăsat o grămadă de mesaje pe el, unele pentru mine, iar eu mă tem de moarte să nu le pierd. Pe de altă parte, cred că ea ar dori ca tu să fii cel care face tot posibilul ca eu să nu pierd mesajele acestea. Înțelegi? Fiindcă ținea foarte mult să aibă un fiu ca tine. La fel și eu. Problema e: vrei să mergi cu mine la vilă și să mă ajuți să citesc ce se află pe laptopul ei?

– Mai ai imprimanta?

– Da.

– Dar disk-drive-ul?

– Și pe acela.

– CD drive-ul? Modemul?

– Inclusiv manualul de utilizare. Plus transformatoarele. Și cablurile și adaptorul. Dar tot nepriceput am rămas, iar dacă există riscul de a strica ceva, sigur așa se va întîmpla.

Guido se ridicase deja în picioare, însă Justin îl trase înapoi spre masă.

– Nu în seara asta. La noapte, o să dormi, iar mîine dimineată, dacă ai chef, vin eu și te iau cu jeepul la vilă, dar, după aceea, va trebui să mergi la școală. Ne-am înțeles?

– Da.

– Sînteți tare ostenit, *signor* Justin, murmură mama lui Guido în timp ce-i așeza cafeaua în față. Atîta durere face rău la inimă.

* * *

Se afla pe insulă de două nopți și două zile, dar dacă cineva i-ar fi dovedit că se scursese o săptămînă, nu s-ar fi arătat deloc surprins. Traversase Canalul Mîneei pînă la Bologna cu feribotul, își cumpăraseră un bilet cu bani gheață, iar undeva, pe drum, luase un al doilea bilet cu o altă destinație, cu mult înainte ca primul să fie folosit pentru ruta întreagă. Din cîte își amintea, prezentase pașaportul doar o dată, și atunci dintr-o mișcare, cînd trecuse din Elveția în Italia, mergînd pe un drum foarte abrupt și frumos, ce șerpuia pe marginea prăpăstiilor. Și folosisese propriul pașaport. Și de acest lucru era sigur. Respectînd cu sfințenie instrucțiunile date de Lesley, preferase să trimită dinainte pașaportul pe numele de Atkinson, prin intermediul lui Ham, decît să fie prins cu două pașapoarte asupra lui. Dar cît privea numele prăpăstiilor sau al trenului nu mai ținea minte – pentru asta ar trebui să studieze harta și să ghicească în ce oraș se urcase în vagon.

Tessa călătorise alături de el o bună bucată de drum, și, din cînd în cînd, se amuzaseră spunîndu-și unul altuia cîte o glumă bună – iar asta de obicei după vreo replică plină de tristețe sau lipsită de sens dată de Tessa, cu vocea scăzută. În alte cîteva situații dezgropaseră amintiri, stînd umăr lîngă umăr, cu capetele rezemate de spetează și ținînd ochii închiși ca un cuplu de bătrîni, după care ea îl părăsise iarăși pe neașteptate, iar durerea provocată de suferință îl copleșise ca un cancer pe care îl știa mereu prezent, iar Justin Quayle își jelise soția moartă cu o intensitate ce depășea cele mai negre momente petrecute în subsolul casei Gloriei sau ceremonia de

înmormîntare din Lagata, la morgă sau la ultimul etaj al clădirii de la numărul 4.

Trezindu-se pe peronul gării din Turin, își luase o cameră la hotel pentru a se schimba și a se spăla, apoi, dintr-un magazin de obiecte folosite, cumpărase două valize din pînză, care să nu atragă atenția, ca să pună în ele hîrțiile și obiectele pe care ajunsese să le considere drept adevărate relicve rămase de la ea. „A, bineînțeles, *signor Justin*“, îl asigurase tînărul avocat în costum negru, moștenitor al unei jumătăți din firma Manzini, folosind expresii de simpatie care se dovediseră cu atît mai dureroase, cu cît erau sincere. Cutiile de pălării sosiseră în siguranță și la timp, însoțite de ordine din partea lui Ham de a fi predate cu numerele 5 și 6 *nedeschise*, numai lui Justin *în persoană* – iar dacă exista ceva, *absolut orice*, pe care tînărul îl putea face, de natură juridică, profesională sau de *orice alt fel*, atunci se înțelegea de la sine că fidelitatea față de familia Manzini nu se încheia prin moartea tragică a doamnei etc. Ah, și bineînțeles că mai era vorba de bani, adăugase el cu un aer disprețuitor – și-i înmînă lui Justin, pe semnătură, cincizeci de mii de dolari pe care li și numără. După aceea, Justin se retrăsese în intimitatea unei săli de protocol, unde transferă relicvele Tessei și pașaportul domnului Atkinson în noul lor adăpost oferit de valizele din pînză și, curînd după aceea, luase un taxi pînă la Piombino unde, grație unui noroc neașteptat, ajunsese la vreme pentru a se caza într-un hotel respingător, cu multe etaje, numit vapor, care se îndrepta spre Portoferraio, de pe insula Elba.

Așezat cît de departe putea de televizorul cu ecranul de dimensiuni impresionante, singurul oaspete din sufrageria uriașă cu autoservire de pe puntea numărul 6 și avînd valizele de o parte și de alta a scaunului, Justin înghiți, fără să ia aminte la ordine, cu salată din fructe de mare, o baghetă cu salam și jumătate de sticlă de vin roșu din cale afară de prost. Cînd vasul trase la dana din Portoferraio, se simți lovit de o senzație cunoscută de imponderabilitate, cînd își croi drum prin pîntecele prost

iluminat al vasului, unde se afla parcare camioanelor, în vreme ce șoferii neciopliți ambalau motoarele sau puneau de-a dreptul spre el, silindu-l să se lipească, împreună cu valizele, de pereții din metal ai navei, spre distracția hamalilor fără treabă care stăteau și se uitau.

Se lăsase inserarea și, fiind miezul iernii, frigul devenise pătrunzător când, tremurând și infuriat, coborîse pe chei, iar puținii pietoni se mișcau cu o grabă neobișnuită. Temîndu-se să nu fie recunoscut sau, chiar mai rău, compătimit, cu pălăria trasă mult pe frunte, își tiră valizele pînă la cel mai apropiat taxi care aștepta un client și constată ușurat că fața șoferului îi era necunoscută. În cursul călătoriei care dură douăzeci de minute omul îl întrebă dacă e german, iar Justin îi răspunse că era suedez. Răspunsul dat fără să stea prea mult pe gînduri îi veni în ajutor, fiindcă îl scuti să mai răspundă altor întrebări.

Vila Manzini se profila lipită de țărmul nordic al insulei. Vîntul bătea necruțător dinspre mare, zbuciumînd palmierii, biciuind zidurile din piatră, izbind obloanele și olanele și făcînd clădirile anexe să scîrție ca niște funii îmbătrînite. Singur în lumina nesigură a lunii, Justin rămase nemișcat în locul unde coborîse din taxi, la intrarea în curtea pavată cu dale, în care se găseau pompa de apă și presa de stors măsline, vechi de cînd lumea, și așteptă ca ochii să i se obișnuiască cu întunericul. Vila se înălța dominatoare chiar în fața lui. Cele două șiruri de ploi, plantați de bunicul Tessei, se întindeau ca un hotar de la ușa principală pînă la marginea mării. Rînd pe rînd, Justin desluși locuințele servitorilor, scările din piatră, stîlpii porților și porțiunile neclare ale zidăriei de pe vremea romanilor. Nu observă nici o lumină arzînd. Administratorul proprietății se afla la Napoli, după spusele lui Ham, umblînd creanga împreună cu logodnica lui. Întreținerea casei fusese încredințată unei perechi de austriece rătăcitoare care se prezentau drept pictorițe și fuseseră cazate în capela nefolosită

de la celălalt capăt al proprietății. Casele destinate celor doi muncitori, transformate de mama Tessei, *dottoressa*, un titlu preferat pe insulă celui de *contessa*, și denumite Romeo și Julieta de dragul turiștilor nemți, se aflau în îngrijirea unei agenții imobiliare din Frankfurt.

„Așadar, bun venit acasă“, li spuse el Tessei, pentru cazul în care, după o călătorie atât de lungă și ocolitoare, ea nu și-ar fi dat seama imediat unde se afla.

Cheile vilei se păstrau pe ieșitura din interiorul pardoselii de lemn a pompei de apă. „Întîi scoți capacul, scumpule, uite așa. Apoi brațul înăuntru și, dacă ai noroc, le scoți. Apoi descui ușa principală și-ți duci mireasa în dormitor și faci dragoste cu ea, uite așa.“ Însă el n-o duse în dormitor, știa un loc mai potrivit. Ridicînd încă o dată valizele din pînză, porni să traverseze curtea. După ce făcu primii pași, luna îi veni în ajutor ridicîndu-se dintre nori, luminîndu-i calea și croind dîre alburii printre plop. Cînd ajunse în colțul cel mai îndepărtat al curții urmă o alee îngustă, ce amintea de o stradă lăturalnică din vechea Romă, ce ducea spre o ușă din lemn de măslin pe care fusese sculptată albina heraldică a lui Napoleon – așa glăsuia legenda familiei – a marelui bărbat care, apreciînd harul conversației, dar chiar și mai mult vinul bunicului Tessei, devenise un oaspete obișnuit al vilei în cursul celor zece luni agitate de exil.

Justin alese cheia cea mai mare și o răsuci în broască. Ușa gemu, dar cedă. „Aici ne numărăm banii, li zice ea cu asprime, luîndu-și în serios rolurile de moștenitoare a familiei Manzini, de mireasă și, totodată, de ghid de călătorie. Astăzi minunatele măsline Manzini sînt transportate la Piombino pentru a fi stoarse ca oricare altele. Dar pe vremea mamei mele, *dottoressa*, încă-perea asta încă era Sfînta Sfîntelor. Aici țineau evidența uleiului, chiup cu chiup, după care era pus la păstrare ca o comoară la o temperatură constantă în *cantina* de la subsol. Tot aici era, dar vîd că nu ești atent.“

„Asta pentru că facem dragoste.“

„Ești soțul meu și fac dragoste cu tine oricând vreau. Te rog să fii foarte atent! În camera asta se număra plata săptămînală care îi era înminată fiecărui țaran, se semna, de obicei cu o cruce, într-un registru mai gros decît Cartea Judecării de Apoi.

„Tessa, nu pot...”

„Ce anume nu poți? Ba sigur poți. Ai resurse pe care nu ți le cunoști. Tot aici primeam grupurile înlanțuite de deținuți pe viață venind de la casa de corecție aflată tocmai de cealaltă parte a insulei. De aceea există gaura aceea în ușă. De aceea sînt acele inele de fier din ziduri; acolo deținuții erau ținuiți cînd așteptau să fie duși la plantațiile de măsline. Nu ești mîndră de mine? O descendentă a stăpînilor de sclavi?”

„Nespus.”

„Atunci de ce încui ușa? Sînt cumva sclava ta?”

Camera pentru ulei, joasă și traversată de căpriori, avea ferestrele plasate prea sus pentru ochii iscoditori, indiferent dacă era vorba de numărarea banilor, de deținuții înlanțuiți sau de doi proaspăt căsătoriți care făceau dragoste pe îndelete pe sofaua din piele așezată elegant de-a lungul peretelui dinspre mare. De formă pătrată, tăblia mesei de numărat bani era netedă. În spatele ei, în firide cu arcade, se găseau două bancuri pentru tîmplărie. Justin trebui să-și încordeze toate puterile pentru a le tîrî pe pardoseala de piatră și să le așeze ca prelungiri ale mesei. Pe pervazul de deasupra ușii, trona un șir de sticle vechi șterpelite de pe proprietate. Le coborî, le șterse pe rînd cu batista, după care le așeză pe masă pentru a le folosi drept prespapier. Timpul încremenise. Nu simțea nici foamea, nici setea, nici nevoia de a dormi. Așezînd cîte o valiză pe fiecare dintre bancurile de lucru, scoase cele două pachete cu obiectele la care ținea cel mai mult și le depuse grijuliu pe masa de numărat, exact în mijlocul ei, ca nu cumva, de durere sau din nebulie, acestora să nu le vină ideea de a se azvîrli dincolo de margine. Cu mișcări precaute, începu să desfacă primul pachet, obiect după obiect – halatul ei din bumbac, haina din lînă de angora, cel purtat în preziua

plecării către Lokichoggio, bluza din mătase, încă reținând parfumul ei în jurul gulerului – după care ajunsese să strângă în mîni cel mai prețuit lucru, încă învelit: o casetă zveltă de culoare cenușie de treizeci pe douăzeci și cinci de centimetri pe capacul căreia se aflau însemnele producătorului său japonez. Nu se deteriorase în timpul zilelor și nopților cumplite de călătorie solitară. Din cel de-al doilea pachet scoase accesoriile. După ce termină, transportă cu delicatețe întregul ansamblu, bucată cu bucată, pînă la pupitrul vechi din lemn de pin din celălalt capăt al încăperii.

– Mai tîrziu, îi promise el cu voce tare. Ai răbdare, femeie!

Respirînd mai ușurat, scoase dintre bagajele proprii aparatul de radio cu ceas deșteptător și își făcu de lucru cu el pînă ce găsi pe lungimea de undă locală a serviciului de știri al B.B.C. Pe toată durata călătoriei ținuse să fie la curent în privința căutărilor infructuoase pentru descoperirea lui Arnold. Reglă aparatul să pornească automat la începerea următorului buletin de știri și-și îndreptă atenția asupra maldărelor de toate formele și dimensiunile de scrisori, dosare, tăieturi din ziare, pagini tipărite la imprimantă și suluri de documente oficiale, de felul celor care, în altă viață, reprezentaseră salvarea sa din fața realității. Dar nu astă-seară, în nici un caz. Aceste hîrtii nu îi ofereau refugiu față de nimic, fie că era vorba de dosarele polițienești întocmite de Lesley, de evidențele lui Ham privind solicitările imperioase ale Tessei sau de propriile teancuri, atent ordonate: scrisori, studii, tăieturi din ziare, texte medicale și cu profil farmaceutic, mesaje pentru uz propriu, pe care le plasa pe avizierul din camera ei sau de notațiile febrile făcute în spital, recuperate de Rob și Lesley din ascunzătoarea aflată în apartamentul lui Arnold Bluhm. Radioul porni singur. Justin înălță capul și ascultă. Prezenterul nu avea nimic de spus în legătură cu dispărutul Arnold Bluhm, doctor, principalul suspect de uciderea Tessei Quayle, soția atașatului britanic. Odată ritualul încheiat, Justin se apucă să caute prin hîrțiile Tessei pînă găsi obiectul pe care hotărîse să-l

păstreze asupra sa pe tot parcursul căutărilor. Îl adusesese din spital: *era singurul lucru al Wanzei pe care uitaseră să-l ia cu ei*. Ea îl recuperase dintr-un coș de gunoi negolit, aflat alături de patul gol al negresei. Zile și nopți după revenirea acasă, acesta rămăsese pe biroul ei ca o instanță acuzatoare; era o cutiuță din carton negru cu roșu, de doisprezece pe opt centimetri, goală. De acolo, ajunsese în sertarul din mijloc, unde Justin o găsisese în căutarea febrilă prin lucrurile ei. Nicidecum uitată sau nedorită. Mai curînd, surghiunită, turtită, împinsă deoparte cînd ea se dedicase altor probleme mai presante. Numele Dypraxa, formînd o bandă continuă, imprimat pe toate cele patru laturi, și prospectul dinăuntru, conținînd indicații și contraindicații. Și trei albinuțe aurii și jucăușe, alcătuiind o formație în săgeată pe capac. După ce o deschise și o restaură la forma ei inițială, Justin o așază pe mijlocul unui raft exact în fața lui. „Cu cele trei albine ale lui, Kenny K. se crede Napoleon“, îi șoptise ea febrilă. „Iar înțepătura lor e ucigătoare, știi asta?“ „Nu, scumpo, nu știam. Acum culcă-te.“

* * *

Să citească.

Să călătorească.

Să tempereze iureșul gîndurilor.

Să fie cu simțurile treze.

Să atace fulgerător și totuși să rămînă neclintit, să fie răbdător ca un sfînt și spontan ca un copil.

Justin nu tînjise niciodată atît de mult să afle. Nu mai avea vreme să se pregătească. De la moartea Tessei se pregătise zi și noapte. Ascunsese asta, dar se pregătise. În subsolul înfiorător al Gloriei, numai asta făcuse. În discuțiile cu poliția, cînd, în unele clipe, reținerea se dovedise aproape insuportabilă, într-un cotlon treaz al minții, se pregătise. În cursul interminabilului zbor spre casă, în biroul lui Alison Landsbury, la

clubul lui Pellegrin, în biroul lui Ham și la numărul 4, în vreme ce o mie de alte lucruri i se vînturau prin minte, procedase la fel. Acum trebuia să facă marele salt direct în miezul lumii ei secrete. Pentru a recunoaște fiecare semn și bornă de-a lungul călătoriei ei. Pentru a-și anula propria identitate și a o reinvia pe a ei, ucigîndu-l pe Justin și readucînd-o la viață pe Tessa.

De unde să înceapă?

De oriunde!

Ce cale să urmeze?

Pe toate!

Funcționarul din el era în așteptarea următoarei numiri. Îmboldit de nerăbdarea Tessei, Justin înceta să mai dea socoteală altcuiva, cu excepția ei. Dacă ea se arătase uneori dezordonată, la fel va fi și el. Unde se dovedise meticuloasă, va aplica supus metoda ei. Acolo unde ea făcea un salt urmîndu-și intuiția, el o va lua de mîna și vor face săritura împreună. Îi era foame? Dacă Tessei nu-i era foame, atunci nici lui nu-i era. Se simțea obosit? Dacă Tessa putea sta jumătate din noapte în halat, ghemuită la birou, atunci Justin era în stare să rămînă treaz toată noaptea, la fel și în următoarea zi, și chiar în noaptea ce urma!

Odată, smulgîndu-se de la masa de lucru, făcu o tură pînă în bucătăria vilei, revenind cu salam, măsline, pîine, *reggiano* și apă îmbuteliată. Cu altă ocazie – în amurg sau în zori de zi? – avu senzația că revede lumina cenușie: ajunsese la mijlocul jurnalului ținut de Tessa în vremea spitalizării, marcînd vizitele lui Lorbeer și ale acoliților lui la căpătiul Wanzei. Se trezi rătăcind prin grădina înconjurată de ziduri. Aici, sub privirea îmbietoare a Tessei, Justin plantase lupin pentru nuntă, trandafiri pentru nuntă și, bineînțeles, frezii, din iubire pentru ea. Acum buruieniile îi ajungeau pînă la genunchi, udîndu-i pantalonii. Doar un trandafir era înflorit. Amintindu-și că lăsase ușa camerei pentru ulei deschisă, traversă într-un suflet curtea pavată ca

să descopere că era bine încuiată și că avea cheia în buzunarul hainei.

* * *

Extras din *Financial Times*:

„Trei Albine harnice

Se zvonește că abilul om de lume Kenneth K. Curtiss de la ThreeBees, companie cu mari afaceri în țările lumii a treia, intenționează să realizeze un impetuos mariaj de conveniență cu gigantul farmaceutic elvețiano-canadian Karel Vita Hudson. Va apărea K.V.H. în fața altarului? Este ThreeBees capabilă să se ridice la înălțime cu zestrea sa? Răspunsul este da și iar da, atâta vreme cât jocul farmaceutic al lui Kenneth K. dă roade. În cadrul unui contract ce este apreciat fără precedent în secreta și impresionant de profitabila lume a produselor farmaceutice, ThreeBees Nairobi urmează să preia un sfert din costurile de cercetare și dezvoltare, evaluate la 500 de milioane de lire sterline, pentru DYPRAXA, medicamentul-minune anti-TBC, recent creat, în schimbul drepturilor de distribuție și vânzare în întreaga Africa și o parte nedeclarată din profiturile realizate pe plan mondial...

Purtătoarea de cuvânt a companiei ThreeBees, cu sediul în Nairobi, Vivian Eber, anunță triumful cu o oarecare reținere: «Această decizie este sclipitoare, caracteristică pentru Kenny K. Reprezintă un act umanitar, favorabil pentru companie, profitabil pentru acționari, benefic pentru Africa. DYPRAXA se administrează la fel de ușor ca și o bomboană Smartie. ThreeBees se va situa în fruntea luptei împotriva înfricoșătoarelor apariții de noi germeni de TBC în întreaga lume.»

Președintele K.V.H., Dieter Korn, aflat seara trecută la Basel, a dat o declarație care reflectă fidel optimismul exprimat de Eber: «DYPRAXA transformă șase sau opt luni de tratament chinuitor și intens într-un mic efort de a înghiți douăsprezece pastile. Considerăm că specialiștii de la ThreeBees sînt oamenii cei mai potriviți pentru a lansa DYPRAXA în Africa.»

Bilet scris de mână, Tessa către Bluhm, probabil recuperat din apartamentul lui Arnold:

„Arnold, iubitule:

Nu m-ai crezut când ți-am spus că oamenii de la K.V.H. sînt niște nemernici. Am verificat. Așa e. Acum doi ani au fost acuzați de poluarea unei jumătăți din Florida, unde li s-au acordat «facilități» uriașe și au scăpat plătind jumătate din amendă. Probele indubitabile prezentate de avocați au demonstrat că K.V.H. a depășit cota permisă de emisii toxice cu nouă sute la sută, poluînd rezervații naturale, zone inundabile, rîuri și plaje și, probabil, laptele. K.V.H. a făcut un serviciu similar populației din India, unde se presupune că două sute de copii din regiunea Madras au decedat din motive asemănătoare. Cazul va fi judecat de un tribunal indian peste vreo cincisprezece ani sau mai bine dacă oamenii K.V.H. continuă să dea bani cui trebuie. Se bucură, de asemenea, de faima de a fi în fruntea campaniei umanitare organizate de industria farmaceutică pentru a prelungi viața patentelor proprii în interesul miliardarilor albi suferinzi. Noapte bună, dragule! Să nu mai pui la îndoială vorbele mele! Sînt inocentă. La fel și tu.

T.“

Extras din pagina financiară a ziarului *Guardian*, Londra:

„Albine fericite

Creșterea spectaculoasă (40% în decurs de douăsprezece săptămîni) a valorii acțiunilor ThreeBees Nairobi reflectă încrederea crescută a pieței față de recent dobîndita franșiză pe întreaga Africă pentru tratamentul ieftin și revoluționar al TBC-ului multirezistent cu ajutorul medica-

mentului DYPRAXA. Aflat la locuința sa din Monaco, Kenneth K. Curtiss, directorul executiv al companiei ThreeBees, a afirmat: «Ce e bun pentru ThreeBees e bun și pentru Africa. Iar ce e bun pentru Africa este bun pentru Europa, America și restul lumii.»“

Mai era o mapă separată pe care Tessa a scris de mână HIPPO, conținând aproximativ patruzeci de mesaje schimbate, întâi prin scrisori, apoi prin e-mail-uri, între Tessa și o femeie pe nume Birgit, care lucrează la o organizație denumită Hippo, finanțată din surse independente și care se ocupă de supravegherea produselor farmaceutice, avînd sediul în Bielefeld, un orașel din nordul Germaniei. Logo-ul de pe antetul hîrtiei de scrisori precizează că organizația își datorează numele medicului grec Hippocrate, născut în jurul anului 460 î.Hr., al cărui jurămint este rostit azi de toți doctorii. Corespondența începe pe un ton oficial, dar imediat ce mesajele e-mail devin mai consistente, devine mai prietenos. Marile firme capătă imediat porecle. K.V.H. devine „Uriășul“, Dypraxa se transformă în „Pilula“, Lorbeer se transformă în „Făuritorul de Aur“. Cea care o informează pe Birgit în legătură cu activitățile companiei Karel Vita Hudson devine „Amica noastră“, iar această prietenă trebuie ocrotită în orice împrejurare, întrucît „ceea ce ne spune ea încalcă legea elvețiană“.

Un mesaj transmis prin poșta electronică și scos la imprimantă, trimis Tessei de Birgit:

„... Pentru cei doi doctori ai săi, Emrich și Kovacs, Făuritorul de Aur a înființat o companie cu sediul în Insula Man, poate chiar două, fiindcă ne aflăm încă în plin comunism. Amicul nostru spune că L. a înființat companiile pe numele lui, pentru ca femeile să nu dea de belea cu autoritățile. De atunci încoace e mare gilceavă între femei. Pe teme de știință, dar și personale. Nimeni de la Uriăș nu are voie să știe amănunte. Emrich a emigrat în Canada acum un an. Kovacs a rămas în Europa, mai mult pe la Basel. Mașinuța-elefant pe care i-ai trimis-o lui Carl l-a făcut să înnebunească, de fericire, iar acum face ca un elefant în fiecare dimineață ca să mă anunțe că s-a trezit.“

E-mail la imprimantă, trimis Tessei de Birgit:

„Uite alte cîteva povești despre Pilula. Acum cinci ani, cînd Făuritorul de Aur căuta finanțare pentru «molecula femeilor», totul i-a mers ca uns. A încercat să convingă niște

mari companii farmaceutice să-l sponsorizeze, dar acestea s-au opus cu hotărâre fiindcă nu vedeau ce profituri ar putea obține. Problema cu săracii rămâne mereu aceeași: n-au suficient de mulți bani să cumpere medicamente scumpe! Uriașul a apărut târziu și abia după studierea îndelungată a pieței. Amica noastră afirmă că au fost foarte isteți când au făcut afacerea cu B.B.B. A fost o lovitură de maestru, să vîdă sărmana Africa și să păstreze lumea bogată pentru ei! Planul e foarte simplu, sincronizarea – perfectă. Se referă la testarea pilulei în Africa timp de doi-trei ani, timp în care K.V.H. își face socoteli că TBC-ul va deveni o MARE PROBLEMĂ în Occident. De asemenea, peste trei ani B.B.B. va fi atât de compromisă financiar, încît Uriașul va putea s-o cumpere aproape pe degeaba! De aceea, potrivit Amicei noastre, B.B.B. au încălecat calul de-a-ndoaselea, iar Uriașul s-a ales cu biciul. Carl a adormit lângă mine. Dragă Tessa, sper foarte mult ca bebelușul tău să fie la fel de frumos ca și Carl. Are să fie un mare luptător, la fel ca mama lui, sînt convinsă! Ciao, B.“

Un ultim mesaj în dosarul corespondenței Birgit-Tessa:

„Prietena noastră anunță mișcări petrecute în mare secret la Uriaș în legătură cu B.B.B. și Africa. Se poate ca tu să fi stîmuit un cuib de viespi? Kovacs o să zboare în taină la Nairobi, unde Fauritorul de Aur o așteaptă. Toată lumea spune lucruri urte despre *die schöne* Lara. O trădătoare, o jigodie etc. Cum se face că o campanie în care nu se întîmpla mai nimic să intre într-o asemenea agitație, așa, peste noapte?! Ai grijă de tine, Tessa! Cred că ești puțin cam *waghalsig*, dar e târziu, iar cu cunoștințele mele de engleză nu pot traduce cuvîntul, așa că, mai bine, îl rogi pe soțul tău să ți-l traducă! B.

P.S. Vino curînd la Bielefeld, Tessa! E un orașel foarte discret care ți va plăcea.

B.“

E seară. Fiind gravidă, Tessa se mișcă greoi. Se plimbă încoace și încolo prin sufrageria casei din Nairobi, se așază, apoi iar se ridică. Arnold i-a spus că nu trebuie să meargă la Kibera decât după ce naște. Până și șederea în fața laptopului a devenit o corvoadă pentru ea. După cinci minute în fața lui, simte că trebuie din nou să umble. Justin a sosit acasă mai devreme ca să-i țină de urf în chinurile facerii.

– Cine sau ce este un *waghalsig*? Il întreabă ea imediat ce îl vede trecând pragul casei.

– Ce anume?

Ea pronunță cuvântul ca în engleză dinadins, astfel că Justin nu pricepe nimic. Până la urmă, trebuie să i-l spună de încă două ori, după care lui Justin îi cade fisa.

– Imprudent, îi răspunde Justin precaut. Cutezător până la nechibzuință. De ce?

– Sînt eu *waghalsig*?

– Nici gînd! Imposibil!

– Tocmai mi-a spus cineva că așa aș fi, de aceea. Chiar sînt în stare de acte de cutezanță în starea asta.

– Să nu-ți închipui așa ceva! îi răspunde Justin cu sinceritate și, în același timp, izbucnesc în râs amîndoi.

* * *

Scrisoare din partea domnilor Oakey, Oakey & Farmeloe, avocați din Londra, Nairobi și Hong Kong pentru doamna T. Abbot, sosită la căsuța poștală din Nairobi:

„Stimată doamnă Abbot,

Intervenim în numele companiei ThreeBees din Nairobi, care ne-a transmis cîteva dintre scrisorile dumneavoastră, adresate personal lui *sir* Kenneth Curtiss, director executiv al sus-numitei companii și altor directori și funcționari din consiliul de conducere.

Dorim să vă informăm că produsul la care faceți referire a trecut toate testele clinice impuse, multe dintre ele desfășurate la standarde superioare celor prevăzute de reglementările naționale și internaționale. Așa cum bine ați afirmați, produsul a fost testat și brevetat în Germania, Polonia și Rusia. La solicitarea autorităților kenylene din domeniul sănătății, această brevetare a fost verificată în mod independent de Organizația Mondială a Sănătății, iar o copie a acestui certificat este anexată prezentei scrisori.

Drept urmare, ne vedem obligați să vă prevenim că orice interpretări lansate de dumneavoastră sau de asociații dumneavoastră în această chestiune, fie direct la adresa companiei ThreeBees, fie a altor persoane, va fi tratată drept un act nejustificat ce dovedește rea intenție și aduce atingere reputației acestui produs extrem de prestigios, precum și bunului renume și poziției pe piață a distribuitorilor săi, compania ThreeBees. În această situație, am primit instrucțiuni precise să declanșăm proceduri legale hotărâte fără a ne mai consulta cu clienții noștri.

Cu respect,
Al dumneavoastră..."

* * *

– Bătrine, aș vrea să schimbăm câteva cuvinte, dacă nu te superi.

Cel care i se adresează e Tim Donohue. Amicul e chiar Justin, în mintea căruia se derulează toată scena. Prin consens general, jocul de Monopoly s-a întrerupt pentru moment deoarece fiii lui Woodrow se grăbesc, riscând să întârzie la lecția de karate, iar Gloria s-a ridicat să aducă ceva de băut de la bucatărie. Cu un aer de om sîcîit, Woodrow a plecat la Înalta Comisie. Prin urmare, Justin și Tim au rămas singuri, față în față, la masa de grădină, înconjurați de milioane de jetoane ce imită lirele sterline.

– Te deranjează dacă atac o problemă spinoasă în interesul binelui general? îl întreabă Donohue cu voce scăzută și reținută care nu răzbate mai departe decât s-ar cuveni.

– Dacă trebuie...

– Neapărat. E vorba de bătălia asta absurdă, amice. Despre cea pe care regretata soție a ta o ducea împotriva lui Kenny K. L-a încolțit pînă și la fermă, sărmanul de el! Telefoane la ore total nepotrivite. Scrisori jignitoare lăsate la clubul lui.

– Nu știu la ce te referi.

– Bineînțeles că nu știi. Nu-i un subiect tocmai agreabil pentru anumite instituții. Mai ales că și poliția și-a virît coada. Fă totul uitat, asta e recomandarea noastră! Nu prezintă nici o importanță. Trecem cu toții prin vremuri delicate. Inclusiv *pentru* Kenny.

Apoi ridică vocea.

– Ai rezistat foarte bine acestei încercări. Toată admirația noastră neșarmurită pentru el, nu, Gloria?

– Ai făcut eforturi supraomenești, nu-i așa Justin, dragă?

„Recomandarea noastră“, își amintește Justin, rămas cu privirea fixată asupra scrisorii avocaților. „Nu a lui... A altora..“

* * *

Mesaj prin e-mail scos la imprimantă, trimis de Tessa lui Ham:

„De-aia. Îngerul meu. Spionul meu de la B.B.B. jură că sînt într-un rahat financiar mult mai grav decît se dă de înțeles. Ea spune că pe acolo se zvonește că amicul Kenny K. se gîndește să-și ipotecheze toate operațiunile ce nu țin de domeniul farmaceutic unui obscur sindicat sud-american cu sediul la Bogota! Întrebare: poate întreprinde vînzarea companiei fără să-i anunțe mai întîi pe acționari? Cît privește legea companiilor, stau mai prost decît tine, ceea ce spune multe. Luminează-mă!

Cu multă dragoste, Tess.“

Ham n-a apucat să lămurească lucrurile, chiar dacă ar fi putut, nici imediat, nici mai târziu, la fel ca și Justin. Zdroncănitul unei mașini cam vechi ce urca aleea, urmat de tunetul ușii, îl făcu pe Justin să sară în picioare și, privind prin vizorul ca de celulă, să aibă în ochi fața dolofană a Părintelui Emilio Dell'Oro, preotul paroh, ale cărui trăsături căpătaseră o expresie de îngrijorare. Justin îi deschise ușa.

– Dar ce mai faci, *signor* Justin? făcu preotul, cu un aer teatral, îmbrățișându-l. De ce trebuie să aflu de la Mario, șoferul de taxi, că soțul înnebunit de durere al doamnei s-a încuiat în cameră și suferă în singurătate ca un viking? Care-i rostul preotului, pentru numele lui Dumnezeu, dacă nu acela de a ține companie celor îndurerăți, de a fi ca un părinte pentru fiul aflat la greu?

Justin bolborosi că simțea nevoia de a rămâne singur.

– Ba lucrezi! Il contrazise preotul aruncând o privire peste umărul lui Justin și văzând mormanele de hîrtii împrăștiate prin camera pentru ulei. Pînă și acum, în clipe de întristare, îți servești țara! Nici nu-i de mirare că voi, englezii, ați avut un imperiu mai mare decît cel al lui Napoleon!

Justin spuse ceva fără noimă, în sensul că activitatea unui diplomat nu se încheie niciodată.

– Ca aceea a unui preot, fiule, la fel! Pentru fiecare suflet care se îndreaptă spre Dumnezeu mai sînt o sută care n-o fac! zise și se trase mai aproape. Dar signora era credincioasă, *signor* Justin. La fel ca mama ei, *dottoressa*, chiar dacă unii se îndoiu de asta. Cum puteau să-și astupe urechile față de vorbele Domnului cînd îi iubeau atît de mult pe semenii lor?

În cele din urmă, Justin reuși să-l smulgă pe preot din pragul ușii și să-l conducă în salonul vilei aproape înghețate unde, după ce îl făcu să se așeze sub frescele jupuite înfățișînd heruvimi cu manifestări sexuale precoc, îl îndulci cu un pahar de vin Manzini, apoi cu încă unul, luînd și el o înghițitură. Într-un târziu, acceptă asigurările inimosului părinte că Tessa se afla în siguranță la sinul Domnului și consimți după o oarecare șovăială să

organizeze slujbele de pomenire pentru Tessa la următoarea zi de naștere și onomastică și să facă o donație generoasă fondului de restaurare a bisericii și încă una pentru conservarea superbului castel de pe insulă, o perla a Italiei medievale, „despre care savanții și arheologii ne asigură că se va prăbuși curînd dacă, prin milostivirea Domnului, zidurile și fundațiile nu se refac...” Cînd îl însoți pe bunul preot pînă la mașină, Justin dori atît de mult ca acesta să nu mai zăbovească încît acceptă fără să cîrtească binecuvîntarea lui, numai să se întoarcă mai curînd la Tessa.

Ea îl aștepta cu brațele încrucișate.

„Refuz să cred în existența unui Dumnezeu care îngăduie ca niște copii nevinovați să sufere.”

„Atunci de ce te-ai căsătorit la biserică?”

„Ca să-i înmoi inima”, îi răspunse ea.

* * *

**„TÎRFĂ. NU MAI SUGE SCULA DOCTORULUI
NEGROTEI! ÎNTOARCE-TE LA BĂRBATUL TĂU
IMPOTENT ȘI FII CUMINTE! RENUNȚĂ IMEDIAT
SĂ-ȚI MAI VÎRI NASUL ÎN TREBURILE NOASTRE!
ALTFEL, O SĂ MORI CA O CĂȚEA, IAR ASTA E O
PROMISIUNE SOLEMNĂ.”**

Fila de hîrtie simplă pe care o ținea în mîinile tremurînde nu avea menirea de a înmuia inima nimănui. Mesajul de pe ea era scris cu majuscule groase de culoare neagră, mari de peste un centimetru. Semnătura, nici nu era de mirare, lipsea. Ortografia era impecabilă. Iar efectul asupra lui Justin fu atît de violent, de acuzator, de mistuitor, încît, vreme de cîteva secunde, cuprins de spaimă, se năpusti furios asupra ei.

„De ce nu mi-ai spus? De ce nu mi-ai arătat? Sînt soțul tău, presupusul tău apărător, bărbatul tău, cealaltă jumătate a ta! Renunț! Mă las păgubaș! Va să zică, primești o amenințare cu

moartea la propria căsuță poștală. O ridici. O citești – măcar o dată. Ofl Iar apoi, pentru că îmi semeni, o pui deoparte, fiindcă e atât de otrăvită, atât de respingătoare, încît n-o suporti în fața ochilor. Dar o citești din nou. Iar și iar. Pînă ți cunoști conținutul pe de rost. Ca și mine.

Iar apoi ce faci? Îmi telefonezi să-mi spui: «Scumpule, s-a întîmplat ceva oribil, trebuie să vii acasă imediat!»? Te arunci în mașină? Conduci ca o apucată pînă la Înalta Comisie, fluturi scrisoarea spre mine, mă faci să intru la Porter? Pe naiba! Nimic din toate astea. Ca de obicei, mîndria ta e mai presus de orice. Nu-mi arăți scrisoarea, nu-mi spui despre ea, nici n-o arzi. O păstrezi în secret. O clasifici și o îndosariezi, ascunsă într-un sertar al biroului interzis tuturor. Faci exact ceea ce ieși în rîs la mine: o pui la dosar printre hîrțile tale și păstrezi ceea ce la mine ai numi discreție suverană în ceea ce privește chestiunea. Cum ai mai putut trăi după aceea, cum ai putut continua să trăiești *cu mine* – e greu de înțeles... Doar Dumnezeu știe cum ai îndurat amenințarea, dar asta e treaba ta. Așadar, mulțumesc. Îți mulțumesc, e bine? Îți sînt recunoscător că ai aplicat principiul suprem în apartheidul matrimonial. Bravo! Și încă o dată, mulțumesc.“

Furia îl părăsi la fel de repede precum îl apucase, fiind înlocuită de o rușine epuizantă și de remușcare. „N-ai putut suporta, nu-i așa? Ideea de a arăta altcuiva scrisoarea aceea... Ai declanșat o adevărată avalanșă pe care n-ai mai fost în stare s-o oprești. Problemele cu Bluhm, problemele cu mine... Ne-ai apărut. Pe toți. Sigur că da. Lui Arnold i-ai spus? Bineînțeles că nu. Altfel ar fi încercat să te determine să renunți.

* * *

Mental, Justin alungă această modalitate superficială de a analiza.

„Prea dulceag. Tessa era mai puternică. Iar cînd ți sărea muștarul, devenea și mai îndărătnică.

Ține cont de felul în care gîndesc oamenii legii, de pragmatismul lor! Gîndește-te la tînăra asta atît de încăpățînată, simțind apropierea morții!

Ea știa că lucrurile se încinseseră. Amenințarea cu moartea îi confirma bănuielile. Doar nu trimiți asemenea mesaje unor oameni care nu te amenință cu nimic.

Într-o asemenea situație, dacă ar răzni «Ajutor!», ar însemna să se dea singură pe mîna autorităților. Britanicii sînt neputincioși. N-au nici autoritate, nici jurisdicție. Singura soluție era să prezentăm mesajul autorităților kenyene.

Numai că Tessa nu avea deloc încredere în autoritățile kenyene. Afirmase cu convingere în repetate rînduri că tentaculele imperiului lui Moi pătrundeau în toate cotloanele vieții din Kenya. La bine și la rău, Tessa își investise toată încrederea, aidoma datoriei matrimoniale, în britanici: dovadă e întîlnirea ei, în secret, cu Woodrow.

În clipa cînd s-ar fi adresat poliției kenyene, trebuia să pună la dispoziție o listă a dușmanilor ei, reali și potențiali. Marșul ei împotriva marii crime avea să fie stopată în fașă. Ar fi fost silită să pună capăt luptei. N-ar fi făcut-o nicidecum. Marea crimă era mai importantă decît propria-i viață.

Iar acum, așa stau lucrurile și în ce mă privește. E mai importantă decît viața mea.“

* * *

În vreme ce se zbate să revină la gînduri mai senine, ochii îi cad pe un plic a cărui adresă e scrisă de mînă și pe care, parcă într-o altă viață, l-a scos în grabă nebună din sertarul din mijloc al biroului Tessei din Nairobi, unde găsise și cutia goală de Dypraxa. Scrisul de pe plic îi amintește ceva, dar deocamdată nu-i poate găsi un nume. Plicul a fost deschis prin sfîșiere. Înăuntru se află o singură pagină împăturită, albastră deschis,

purtînd antetul oficial cu însemnele regale. Scrisul este dezlinat, textul era scris la repezeală, trădînd grabă, dar și ardoare.

„Draga mea Tessa, pe care o iubesc mai presus de orice altă ființă, acum și întotdeauna,

Aceasta mi-e singura convingere, unica pîrtică de autocunoaștere în momentele cînd îți scriu. Azi te-ai purtat groaznic cu mine, dar asta nu egalează nici pe departe purtarea mea față de tine. Parcă vorbea altcineva în locul fiecăruia dintre noi. Te doresc și te venerez mai mult decît orice. Sînt gata dacă și tu ești. Să ne lepădam de mariajele noastre ridicole și să fugim oriunde vrei tu, în orice clipă. Iar dacă asta ar însemna la capătul lumii, cu atît mai bine. Te iubesc, te iubesc și te iubesc!”

Dar, de astă dată, semnătura nu lipsește. A fost scrisă clar și inconfundabil, cu litere de mărimea celor din mesajul de amenințare: „Sandy“. Numele meu e Sandy, părea să declare, și poți spune asta întregii lumi.

Data și locul sînt, de asemenea, precizate. Chiar și cuprins de chinurile marii iubiri, Sandy Woodrow rămîne un individ meticolos.

XII

Justin, bărbatul înșelat, incremenește în lumina lunii și privește fix către orizontul argintat al mării, respirând adânc aerul rece al nopții. Are senzația că a tras în piept ceva greșos și trebuie să-și curețe plămînii. „Sandy trece de la slăbiciune la momente de tărie, mi-ai spus tu odată. Sandy se amăgește mai întâi pe sine, apoi ne înșală pe toți ceilalți... Sandy e lașul care se ascunde în spatele gesturilor mărețe și a cuvintelor grandilocvente, fiindcă, altfel, devine vulnerabil...”

„Păi, dacă știai toate astea, ce Dumnezeu ai făcut de-ai atras totul asupra ta?” întrebă el pe rînd marea, cerul și vîntul nopții năpustindu-se în rafale.

„*Absolut nimic*, îi răspunse ea cu seninătate. Sandy a luat flirtul meu drept promisiune, după cum a interpretat buna ta creștere drept slăbiciune.”

Totuși, vreme de o clipă, ca pe un lux ce și-l poate îngădui, Justin se lasă potopit de descurajare, așa cum, uneori, în adîncul inimii, s-a lăsat cuprins de gelozie din pricina lui Arnold. Dar memoria i-a rămas trează. Era ceva ce a citit ieri, noaptea trecută sau în cea de dinainte... Dar ce anume? Un mesaj tipărit, al Tessei către Ham. Un e-mail lung, la prima vedere cam intim pentru sensibilitatea lui Justin, de aceea îl lăsase deoparte, într-un dosar rezervat enigmelor ce urmau a fi dezlegate cînd „voi fi îndeajuns de tare ca să le înfrunt”. Revenind în camera pentru ulei, dezgroapă mesajul și verifică data.

Un e-mail scos la imprimantă de la Tessa către Ham, la exact unsprezece ore după ce Woodrow, încălcând instrucțiunile de serviciu privind utilizarea hîrtilor cu antet oficial, își declara dragostea mistuitoare pentru soția unui coleg tocmai pe o astfel de filă cu însemnele Maiestății Sale...

„Ham, nu mai sînt o fetiță, și ar fi timpul să las deoparte chestiile copilărești, dar care fată procedează așa, chiar dacă a intrat în încurcătură? Dar, de data asta, m-am trezit cu o mare jigodie, una de cinci stele căreia i s-au aprins călciile după mine. Necazul e că eu și Arnold am dat de aur, mai bine spus de un rahat din cel mai puturos și avem nevoie ca de aer de nenorocit ca să vorbească în numele nostru în anticamerele puterii, singura cale pe care o pot alege, asta dacă e să rămîn și soția lui Justin, și cetățean britanic fidel, lucruri pe care mi le doresc în ciuda tuturor aparențelor. Parcă te aud zicînd că am rămas aceeași tîrfuliță căreia îi place să țină bărbații în lat, chiar dacă-i știe niște neisprăviți fără leac. Bine, Ham, nu-i nevoie s-o spui. N-o spune nici măcar dacă ar fi adevărat. Ține-o pentru tine! Fiindcă am făgăduieli de împlinit¹ și tu la fel, iubimule! Și am nevoie să te știu alături, ca un scump prieten ce-mi ești, și să-mi repeți că sînt o fată bună, fiindcă așa sînt. Dacă nu, o să-ți trag un pupic bălos mai ceva ca în ziua în care purtai un costum nou de marinăr și eu ți-am dat brînci în Rubicon. Te iubesc, scumpule. Ciao. Tess.

P.S. Ghita spune că sînt o curvă în toată regula, dar ea nu poate pronunța corect, așa că din gura ei nu iese decît «cubă», amintind de «curbă», din care lipsește r-ul.

Cu dragoste, Tess («cubă»)."

„Acuzatul găsit nevinovat în toate capetele de acuzare, îi zise el. Iar mie, ca de obicei, s-ar cuveni să-mi fie rușine de mine însumi..."

* * *

Calmat ca prin minune, Justin își relua călătoria plină de șarade.

¹ Vers din *Popas lîngă pădure într-un amurg de iarnă* de Robert Frost: „Dar am făgăduieli de împlinit / Și mult de mers pîn' să mă culc" (traducere de Petre Solomon, *Antologia poeziei americane*, Univers, 1979).

Extras din raportul comun al lui Rob și Lesley către inspectorul-șef Frank Gridley, Departamentul Extern de Criminalistică, Scotland Yard, privind cea de-a treia întâlnire cu Woodrow, Alexander Henry, șeful cancelariei Înaltei Comisii Britanice din Nairobi:

„Persoana investigată repetă ceea ce susține că ar fi părerea lui *sir* Bernard Pellegrin, responsabilul cu relațiile cu Africa din cadrul Ministerului de Externe, în sensul că, prin continuarea cercetărilor pe direcția sugerată de memoriul Tessei Quayle, s-ar periclita în mod inutil relațiile dintre Guvernul Majestății Sale și Republica Kenya și s-ar putea leza interesele comerciale ale Marii Britanii... Persoana invocă motive de securitate pentru a refuza să divulge conținutul memoriului menționat... Persoana susține că nu are cunoștință de nici un medicament inovator care este plasat pe piață în prezent de compania ThreeBees... Persoana ne previne că cererea de a consulta memoriul Tessei Quayle trebuie adresată direct către *sir* Bernard, în eventualitatea că aceasta mai există, lucru de care ea are motive de îndoială. Persoana o descrie pe Tessa Quayle drept o femeie obositoare și isterică, dovedind labilitate psihică în legătură cu unele aspecte legate de activitatea ei de ajutorare. Noi interpretăm această afirmație drept o cale foarte comodă de a minimaliza importanța memoriului ei. Prin prezenta, recomandăm să se solicite oficial Ministerului de Externe să ni se trimită cit de curând posibil toate copiile documentelor prezentate persoanei investigate de către decedata Tessa Quayle.”

Însemnare pe margine cu roșu, semnată de F. Gridley, inspector-șef adjunct: „DISCUTAT CU *SIR* B. PELLEGRIN. CEREREA RESPINSĂ PE MOTIVE DE SECURITATE NAȚIONALĂ.”

Extrase din reviste medicale savante, dar destul de obscure, preamărind prin exprimări nu tocmai directe, beneficiile senzaționale ale noului și revoluționarului medicament Dypraxa,

„absența fenomenelor de mutație genetică și perioada lungă în resimțirea efectelor la populațiile de șoareci“.

Extras din *Haiti Journal of Health Sciences*, exprimînd umile rezerve față de Dypraxa, semnat de un medic pakistanez care a desfășurat teste medicale la un spital de cercetări din Haiti. Cuvintele „potențială toxicitate“, subliniate cu roșu de Tessa, scintigrame de insuficiență hepatică, hemoragii interne, amețeli, leziuni ale nervilor optici.

Extras din numărul următor al aceleiași fițuici, în care medici iluștri cu titluri și inițiale impresionante declanșează o contralovitură zdrobitoare, citînd trei sute de cazuri testate. Același articol îl acuză pe bietul pakistanez de „părtinire“ și „iresponsabilitate față de pacienți“ și invocă blesteme asupra lui.

(Însemnare scrisă de mîna Tessei: „Acești lideri de opinie nepărtinitori au pînă la ultimul contracte cu K.V.H. prin «comenzi speciale» extrem de bine plătite pentru a depista proiecte de cercetare în biotehnologie în întreaga lume.“)

Extras dintr-o carte intitulată *Teste clinice* de Stuart Pocock, scris de mîna Tessei, ca metodă preferată a ei pentru a o memora mai ușor. Unele pasaje, marcate cu roșu contrastează cu stilul sobru al autorului:

„Asemenea multor medici clinicieni, studenții manifestă tendința de a trata literatura medicală cu un respect nementat. Este de presupus că revistele serioase, precum *Lancet* și *New England Journal of Medicine*, prezintă progrese medicale ce nu pot fi puse la îndoială. O astfel de încredere naivă în «predicile clinice» este, probabil, încurajată de stilul dogmatic adoptat de unii autori, astfel că incertitudinile inerente ale unui proiect de cercetare capătă o importanță necorespunzătoare...“

(Însemnare a Tessei: „Articolele sînt comandate mereu de marile companii farmaceutice, chiar în revistele așa-zis științifice.“)

„Cît privește discuțiile din cadrul întrunirilor științifice și publicitatea lansată de companiile farmaceutice, trebuie să fim și mai retinuti [...] Posibilitatea apariției opiniilor părtinitoare este reală...”

(Însemnarea Tessei: „După părerea lui Arnold, marile companii cheltuiesc miliarde ca să cumpere oameni de știință și medici pentru testarea și promovarea produselor. Birgit a constatat că, în ultima vreme, K. V.H. a donat cincizeci de milioane de dolari unui mare spital universitar din S.U.A., plus salarii și cheltuieli pentru trei clinicieni eminenti și șase cercetători-asistenți. E chiar mai ușor de corupi lumea cancelariilor universitare: posturi de profesori, laboratoare de biotehnologie, fundații de cercetare etc. «E din ce în ce mai greu să găsești pe cineva ale cărui opinii exprimate să nu fie plătite» Arnold.”)

Alt citat din Stuart Pocock:

„... există întotdeauna riscul ca autorii să fie indemnati să accentueze în mod nejustificat constatările pozitive.”

(Însemnarea Tessei: „Spre deosebire de presa mondială, în revistele cu profil farmaceutic nu prea sînt publicate veștile proaste.”)

„... Chiar dacă prezintă un raport al testărilor care au avut rezultate negative, acest lucru se publică mai curînd într-o revistă neînsemnată decît într-unul dintre jurnalele cu greutate. [...] Drept urmare, respingerea negativă a raportului laudativ inițial nu ajunge la indemnarea marelui public.

... Multor teste le lipsesc elementele esențiale de proiectare pentru a se obține o evaluare nepărtinitoare a terapiei.”

(Adnotarea Tessei: „Sînt confecționate pentru a dovedi un anumit aspect, nu pentru a-l pune la îndoială, adică: sînt mai mult decît inutile.”)

„În unele situații, autorii selectează în mod deliberat datele pentru a obține rezultate pozitive...”

(Adăugirea Tessei: „Spune mai departe“.)

Extras din ziarul londonez *Sunday Times*, cu titlul – „Firmă de medicamente supune pacienții unor riscuri în cadrul unor teste clinice“. Intens adnotat și subliniat de Tessa și, probabil, reprodus sau transmis prin fax lui Arnold, fiindcă pe foaie tronează un mesaj: „**Amie, AI VĂZUT asta?**“

„UNUL dintre cei mai mari producători de medicamente a pus sute de pacienți în pericolul de a contracta infecții mortale deoarece nu a încredințat o serie de informații esențiale celor șase spitale în care s-au desfășurat testări la scară națională.

Circa 650 de persoane din Marea Britanie au suferit intervenții chirurgicale în cadrul unui experiment organizat de Bayer, gigantul farmaceutic german, cu toate că specialiștii firmei efectuaseră studii care indicau că medicamentul produce reacții adverse în combinație cu alte produse, reducându-i serios capacitatea de a distruge bacteriile.

Rezultatele acestui studiu prealabil, ajuns în posesia ziarului

Sunday Times, nu au fost puse la dispoziția spitalelor la începerea experimentului.

Testul, ale cărui scaderi nu au fost dezvăluite pacienților sau familiilor acestora, a făcut ca aproape jumătate dintre cei operați la un astfel de centru de testare din Southampton să prezinte o serie de infecții care le-au pus viața în pericol.

Compania Bayer a refuzat să divulge numărul total de infecții postoperatorii și decese, pe motiv că aceste date au rămas secrete.

«Înainte de a fi inițiat, studiul a fost aprobat de autoritatea de reglementare competentă și de toate comitetele de etică», a declarat un purtător de cuvânt al companiei.“

Reclamă în culori pe o întreagă pagină ruptă dintr-o cunoscută revistă africană, sub titlul: „CRED ÎN MIRACOLE“. În mijlocul ei, o tânără mamă africană, purtând o bluză albă și decoltată și fustă lungă, zîmbește cuceritor. În poala ei stă întins un sugar fericit ce duce o mînă spre sinul ei. În jur, se îngrămădesc frați și surori cu un aer fericit, iar tatăl chipeș domină toată adunarea. Toți, inclusiv mama, privesc vădit admirativ copilul sănătos. În partea de jos a paginii, cuvintele: „**ȘI THREEBEES**

CREDE ÎN MIRACOLE!“. În dreptul gurii tinerei femei, într-un oval, se poate citi: „Cînd mi s-a spus că sugarul meu are TBC, m-am rugat. După ce doctorul mi-a povestit despre Dypraxa, am înțeles că ruga-mi fusese auzită în ceruri!“

Justin revine la dosarul întocmit de polițiști.

Extras din raportul ofițerilor privind interogarea lui PEARSON, Ghita Janet, angajată a cancelariei din rîndul localnicilor, Înalta Comisie Britanică, Nairobi:

„L-am interogat pe subiect în trei rînduri, cîte nouă, cinci-zeci și patru și respectiv nouăzeci de minute. La solicitarea subiectului, interogatoriile s-au desfășurat pe teren neutru (la locuința unei prietene), în condiții de deplină discreție. Subiectul este în vîrstă de douăzeci și patru de ani, de origine anglo-indiană, educată la o școală de măicuțe (romano-catolică) din Marea Britanie, fiind fiica adoptivă a unei familii în care tatăl este avocat, iar mama doctor, ambii catolici fervenți. Subiectul a absolvit cu brio Universitatea Exeter, „Arta engleză, americană și a țărilor Commonwealth-ului britanic“, fiind de o inteligență deosebită și extrem de agitată. Am avut impresia că, în afară de faptul că suferea cumplit, se temea foarte mult. De exemplu, subiectul a făcut o serie de declarații pe care apoi și le-a retras, de exemplu: «Tessa a fost ucisă pentru a fi redusă la tăcere.» Exemplu: «Toți cei care se leagă de industria farmaceutică se pot alege cu gîtul tăiat.» Sau: «Unele companii farmaceutice sînt neguțători de arme îmbrăcați în straie sclipitoare.» Cînd am insistat asupra acestor afirmații, a refuzat să facă precizări și a cerut să fie șterse din declarație. A respins, de asemenea, sugestia că BLUHM ar fi comis crimele de la Turkana. BLUHM și QUAYLE, a afirmat ea, nu erau niște «subiecte» oarecare, ci «oamenii cei mai buni de pe pămînt», iar cei din jurul lor «au minți bolnave».

Continuînd interogatoriul, subiectul a pretins inițial că trebuie să respecte Legea Secretului Diplomatic, apoi că le jurase credința decedaților. În cadrul celui de-al treilea și ultimul

interogatoriu, am adoptat o atitudine mai agresivă față de subiect, punându-i în vedere că, prin tănuirea de informații, i-ar putea proteja pe ucigașii Tessei și împiedica găsirea lui BLUHM. Anexăm transcrierile tipărite la Anexele A și B. Subiectul a citit transcrierea de față, dar a refuzat să o semneze.”

„ANEXA A

Î: Ai însoțit-o vreodată pe Tessa Quayle în vreo deplasare pe teren?

R: La sfârșit de săptămână și în timpul liber, i-am însoțit pe Arnold și pe Tessa în câteva deplasări pe teren, în mahalaua Kibera și în nordul țării, pentru a oferi sprijin clinicilor și a vedea cum se administrează medicamentele. Aceasta este sarcina principală a organizației neguvernamentale pentru care lucrează Arnold. Unele dintre medicamentele verificate de Arnold ieșiseră de mult din perioada de valabilitate, deși exista posibilitatea ca ele să fie bune într-o anumită măsură. Altele erau inadecvate suferințelor pe care ar fi trebuit să le trateze. De asemenea, am reușit să obținem confirmarea unui procedeu întâlnit în mod obișnuit în alte zone ale Africii, mai precis, indicațiile și contraindicațiile ce însoțesc unele medicamente sînt reformulate pentru piața lumii a treia pentru a lărgi spectrul lor de utilizare cu mult în afara domeniului aplicării aprobate pentru țările dezvoltate; de exemplu, un analgezic utilizat în Europa sau S.U.A. pentru ușurarea suferințelor în cancerul avansat era administrat drept remediu pentru durerile menstruale și pentru unele probleme articulare minore. Nu erau precizate contraindicațiile. Am mai stabilit că și în cazul în care doctorii africani dădeau un diagnostic precis, de obicei prescriau tratamente greșite din cauza lipsei de instruire corespunzătoare.

Î: ThreeBees era unul dintre distribuitorii incriminați?

R: Toată lumea știe că Africa este coșul de gunoi al industriei farmaceutice mondiale, iar ThreeBees este unul dintre principalii distribuitori de produse farmaceutice din Africa.

Î: Prin urmare, ThreeBees era incriminat în acest caz?

R: În anumite cazuri, distribuitorul era ThreeBees.

Î: Distribuitorul răspunzător?

R: Exact.

Î: În cîte cazuri? În ce proporție?

R (după îndelungi ezitări): În totalitate.

Î: Te rugăm să repeți. Vrei să spui că, de fiecare dată când ai descoperit un produs defectuos, ThreeBees era distribuitorul lui?

R: Cred că nu e recomandabil să continuăm discuția cîtă vreme Arnold ar putea fi în viață.

„ANEXA B

Î: Nu-ți amintești dacă a existat un anumit produs împotriva căruia Arnold și Tessa aveau obiecțiuni serioase?

R: Nu-mi puteți pune o asemenea întrebare. Nu se poate!

Î: Ghita, încercăm să înțelegem de ce a fost ucisă Tessa și de ce crezi că, prin discutarea acestor aspecte, periclităm și mai mult viața lui Arnold.

R: Pretutindeni se întîmpla la fel...

Î: Ce anume se întîmpla? De ce plîngi, Ghita?

R: Uciderea oamenilor... În sate... În cartierele sărace... Arnold era convins de asta. Medicamentul era bun, zicea el. După încă cinci ani de progrese s-ar fi ajuns, probabil, la rezultate excelente. Nu puteai combate ideea promovată prin acest medicament. Tratatament de scurtă durată, ieftin și tolerat ușor de pacient. Numai că se pripiseră. Testele fuseseră concepute în mod selectiv. Nu studiaseră toate efectele secundare. Fusesse testat pe șoareci în gestație, maimuțe, iepuri și cîini, iar animalele nu prezentaseră tulburări. Cînd s-a ajuns la uz uman, sigur, au apărut probleme, dar cînd nu se întîmplă așa?! Aceasta e zona obscură pe care o exploatează companiile de medicamente. Totul se află la mîna statisticii, iar statisticile dovedesc ceea ce vrei tu. După părerea lui Arnold, își doriseră prea mult să lanseze medicamentul pe piață, ca s-o ia înaintea concurenței. Există atîtea reglementări și legi, încît ți-ai închipui că așa ceva nu e posibil, dar Arnold spunea că întotdeauna se întîmplă la fel. Lucrurile arată altfel cînd stai într-un birou elegant al Națiunilor Unite din Geneva. Și altfel se văd lucrurile cînd mergi la fața locului.

Î: Cine era producătorul?

R: Nu vreau să mai continuăm pe acest subiect.

Î: Cum se numea medicamentul?

R: De ce nu au făcut mai multe teste? Kenyenii ce vină au? Dar nu poți pune întrebări cînd ești o țară a lumii a treia. Trebuie să accepți ceea ce ți se oferă.

Î: Era vorba de Dypraxa?

R: (neinteligibil)

Î: Ghita, calmează-te și spune-ne... Cum se numește medicamentul, pentru ce e și cine îl fabrică?

R: Africa prezintă optzeci și cinci la sută din cazurile de SIDA, știți? Cîți bolnavi au acces la tratament medical? Unu la sută! Nu mai e o problemă umană! A devenit una economică! Bărbații nu pot munci. Femeile, la fel! E o boală cu transmitere heterosexuala, de aceea există atîția orfani! Nu-și pot hrăni familiile! Dezastru total! Și mor!

Î: Deci, medicamentul despre care vorbim e pentru tratarea SIDA?

R: Nu, atîta vreme cît Arnold trăiește!... E asociat. Cînd apare tuberculoza, bănuiești că e vorba de SIDA... Nu mereu, dar de cele mai multe ori.... Așa spunea Arnold.

Î: Wanza a suferit din cauza acestui medicament?

R: (neinteligibil)

Î: A murit Wanza din cauza acestui medicament?

R: Nu, cît Arnold mai trăiește! Da, Dypraxa! Iar acum, plecați!

Î: De ce se îndreptau spre șantierul lui Leakey?

R: Nu știu! Ieșiți!

Î: Care era adevăratul motiv al călătoriei lor la Lokichogio? În afara de activitatea de conștientizare a femeilor?!

R: Nimic! Încetați!

Î: Cine e Lorbeer?

R: (neinteligibil)"

„RECOMANDĂM

Întocmirea unei cereri oficiale către Înalta Comisie pentru ca martorului să i se ofere protecție în schimbul unei declarații complete. Martorului trebuie să i se dea asigurări că informațiile pe care le furnizează cu privire la activitatea lui Bluhm și a decedatei sînt folosite în așa fel, încît, presupunînd că Bluhm este încă viu, să nu îi pericliteze viața."

„RECOMANDAREA SE RESPINE DIN MOTIVE DE SECURITATE

F. Gridley (Inspector-șef)"

Stînd cu bărbia rezemată în palmă, Justin rămase cu privirea ațintită la perete. Și-o aminti pe Ghita, a doua femeie ca frumusețe din Nairobi. Discipol prin proprie alegere al Tessei, care visează să introducă modele de bună purtare într-o lume ticăloșită. „Ghita mi-e soră geamănă, însă fără părțile mele rele“, îi plăcea Tessei să spună.

Ghita, ultima ființă nevinovată, *tête-à-tête* cu Tessa, gravidă în ultimele săptămîni, la un ceai verde, rezolvînd problemele lumii în grădina din Nairobi, în vreme ce Justin, scepticul fericit pînă la absurd și viitorul tătic, purtînd o pălărie de pai, înaintează încet printre straturile de flori și taie, plivește, curăță de uscături, leagă și stropește, arătînd ca un englez ridicol în floarea vîrstei.

— Justin, fii te rog atent la picioare! îi strigă ele îngrijorate.

Îl preveneau în legătură cu furnicile care, după cîte o ploaie, ieșeau din pămînt în șiruri lungi ca soldații și erau în stare să ucidă un cline sau un copilaș doar prin forța numărului și organizării militarești. Spre sfîrșitul perioadei de sarcină, Tessa se temea că acele furnici ar putea lua stropitul drept un ropot neașteptat de ploaie.

Ghita, simțindu-se atacată de toți și de toate, începînd cu romano-catolicii care se opun ideii de control al nașterilor în lumea a treia și incendiază prezervative în mod demonstrativ pe Stadionul Nyayo, continuînd cu firmele americane care strecoară droguri în țigări pentru a crea dependență la copiii fumători și cu căpeteniile războinice somaleze care aruncă bombe asupra unor cătune lipsite de apărare și terminînd cu companiile care produc asemenea bombe.

— Cine sînt oamenii ăștia, Tessa? întrebă ea insistent, în șoaptă. Cum gîndesc ei, poți să-mi spui? Vorbim aici de păcatul originar? Dacă vrei părerea mea, se întîmplă ceva mai grav decît atît. Păcatului originar îi era propriu un dram de nevinovăție. Dar unde mai găsești acum nevinovăție, Tessa?

Iar dacă mai apărea și Arnold, ceea ce se întâmpla frecvent la sfârșit de săptămână, discuția căpăta o turnură mai aparte. Cei trei stăteau cu capetele apropiate, avînd expresii încordate, iar dacă Justin, din invidie răutăcioasă, se apropia cu stropitul prea mult și-i incomoda, ei își coborau vocile în mod demonstrativ, pînă cînd el se retrăgea către un strat de flori mai îndepărtat.

* * *

Raportul polițiștilor în urma întîlnirii cu reprezentanții companiei ThreeBees, Nairobi:

„Am solicitat o discuție cu *sir* Kenneth Curtiss și ni s-a dat de înțeles că acesta ne va primi. Cînd am sosit la sediul ThreeBees, ni s-a comunicat că *sir* Kenneth fusese convocat la o audiență la președintele Moi, după care era silit să plece urgent la Basel pentru a stabili împreună cu Karel Vita Hudson (K.V.H.) chestiuni de politică a vânzărilor. Ni s-a sugerat să adresăm întrebările directorului de marketing al Casei ThreeBees, o doamnă pe nume Y. Rampuri. Cu toate acestea, doamna Rampuri avea de rezolvat unele probleme de familie și nu ne putea sta la dispoziție. Apoi, ni s-a recomandat să încercăm o discuție cu *sir* Kenneth sau doamna Rampuri la o dată ulterioară. Cînd am explicat că sîntem presați de timp, ni s-a oferit, în cele din urmă, posibilitatea de a vorbi cu «membri din conducere» și, după o așteptare de o oră, am fost primiți de doamna V. Eber și de domnul D.K. Crick, ambii de la departamentul de relații cu publicul. A mai fost prezent și un domn pe nume P.R. Oakey, care s-a prezentat drept «avocat al filialei din Londra, care se afla întîmplător în vizită la Nairobi, pentru rezolvarea altor probleme».

Doamna Vivian Eber este o africană înaltă și atrăgătoare în jur de treizeci de ani și are o diplomă în comerț de la o universitate americană.

Domnul Crick, originar din Belfast, cam de aceeași vîrstă, cu o statură impresionantă, vorbește cu un pronunțat accent nord-irlandez.

Verificările ulterioare au evidențiat că domnul Oakey, avocatul londonez, este una și aceeași persoană cu Percy Ranelagh Oakey, de la firma londoneză Oakey, Oakey & Farmeloe. Recent, el a apărut cu succes cîteva cazuri ale unor mari companii farmaceutice în cadrul unor acțiuni intentate pentru vătămări și despăgubiri, între acestea numărîndu-se și K.V.H. La acea dată, nu cunoșteam acest amănunt.

Vezi Anexa privind informațiile referitoare la D.K. Crick."

„REZUMATUL DISCUȚIEI

1. Prezentarea de scuze în numele lui *sir* Kenneth K. Curtiss și doamnei Y. Rampuri.

2. Exprimarea de condoleanțe de către B.B.B. (Crick) privind decesul Tessei Quayle și îngrijorarea în legătură cu soarta doctorului Arnold Bluhm.

B.B.B. (CRICK): Țara asta nenorocită devine tot mai violentă. Chestia asta cu doamna Quayle mă revoltă. A fost o femeie deosebită, care și-a cîștigat o reputație deosebită în acest oraș. Cu ce vă putem ajuta, domnilor ofițeri? Spuneți și vă stăm la dispoziție! Șeful vă transmite salutări și ne-a cerut să vă acordăm tot sprijinul. Are un deosebit respect față de poliția britanică.

FUNCȚIONAR: Am înțeles că Arnold Bluhm și Tessa Quayle au făcut anumite intervenții pe lângă ThreeBees în legătură cu un nou medicament pe care îl comercializați pentru tratarea TBC-ului, pe nume Dypraxa.

B.B.B. (CRICK): Adevărat? Va trebui să verificăm. Vedeți dumneavoastră, doamna Eber se ocupă mai mult de relațiile cu publicul, iar prezența mea la discuție e subsidiară altor sarcini pe care le am ca urmare a unei restructurări majore a companiei. Șeful consideră că imobilitatea e sinonimă cu risipa de bani.

FUNCȚIONAR: În urma acestor interpelări, a avut loc o discuție între Quayle, Bluhm și cîțiva angajați ai companiei și

am dori să vedem și noi evidențele ce s-au păstrat în legătură cu acea întâlnire și orice alt document referitor la această chestiune.

B.B.B. (CRICK): Ai dreptate, Rob! Nici o problemă! Aveți tot sprijinul nostru! Numai că spui că doamna a făcut anumite demersuri pe lângă ThreeBees – știi cumva la ce departament? Doar sînt o mulțime de albinuțe în compania asta, crede-mă!

FUNCȚIONAR: Doamna Quayle a trimis scrisori, mesaje prin e-mail și i-a telefonat personal lui *sir* Kenneth personal, la biroul privat al acestuia, doamnei Rampuri și aproape tuturor celor din consiliul de conducere din Nairobi. A transmis prin fax unele scrisori și a trimis exemplare și prin poștă. Pe altele le-a adus personal.

B.B.B. (CRICK): A, foarte bine. Asta ne oferă un punct de pornire. Aveți cumva copii ale acestor mesaje?

FUNCȚIONAR: Deocamdată, nu.

B.B.B. (CRICK): Dar știți cine a participat la acele întâlniri din partea noastră, presupun...

FUNCȚIONAR: Am presupus că dumneavoastră ar trebui să știți asta.

B.B.B. (CRICK): Păcat! În concluzie, ce aveți?

FUNCȚIONAR: Mărturii scrise și verbale făcute de martori care afirmă că s-au făcut astfel de interpelări. Doamna Quayle a împins lucrurile pînă într-acolo, încît a încercat să-l viziteze pe *sir* Kenneth la ferma sa, cînd s-a aflat ultima oară la Nairobi.

B.B.B. (CRICK): Serios? Ei bine, asta-i o noutate pentru mine, trebuie să recunosc. Avea întâlnire cu el?

FUNCȚIONAR: Nu.

B.B.B. (CRICK): Dar cine a invitat-o?

FUNCȚIONAR: Nimeni. A apărut acolo.

B.B.B. (CRICK): Bravo! Curajoasă fată! Și ce-a reușit să facă?

FUNCȚIONAR: Nu prea mult, evident, fiindcă apoi a încercat să ia legătura cu *sir* Kenneth aici, la biroul lui, dar nu a reușit.

B.B.B. (CRICK): Asta-i bună! Șeful e o persoană ocupată. Multă lume vrea favoruri din partea lui. N-au mulți un asemenea noroc.

FUNCȚIONAR: În acest caz nu era vorba de favoruri.

B.B.B. (CRICK): Dar despre ce?

FUNCȚIONAR: De răspunsuri. Din câte am înțeles noi, doamna Quayle i-a prezentat o serie de anamneze ce prezentau efectele secundare ale medicamentului asupra unor pacienți identificați.

B.B.B. (CRICK): Chiar așa? Doamne! Ei, asta e! Nu știam că s-au înregistrat efecte secundare. Doamna e om de știință sau doctor? Era, adică?

FUNCȚIONAR: Era o persoană pe care o preocupau probleme de acest gen, avocat și activistă în domeniul drepturilor omului. Și participa intens la activitatea de ajutorare.

B.B.B. (CRICK): Când afirmați că a prezentat, ce vreți de fapt să spuneți?

FUNCȚIONAR: Că le-a predat personal în această clădire, personal pentru *sir* Kenneth.

B.B.B. (CRICK): A primit recipisă de confirmare?

FUNCȚIONAR (Prezintă recipisa)

B.B.B. (CRICK): Aha! Bun. S-a primit un pachet. Se pune însă problema conținutului, nu? Dar aveți copii, sînt convins. O întreagă serie de anamneze. Sigur le aveți...

FUNCȚIONAR: Așteptăm să le primim foarte curînd.

B.B.B. (CRICK): Adevărat? Atunci ne-ar interesa foarte mult să le vedem și noi, n-am dreptate, Viv? Vreau să spun că Dypraxa e punctul nostru forte în prezent, ceea ce șeful numește nava-amiral. Avem o mulțime de mămici, tătici și copii care au o părere foarte bună despre Dypraxa. Așadar, dacă Tessa avea vreo nemulțumire în legătură cu medicamentul, atunci e vorba de ceva ce ar trebui să știm și noi ca să putem interveni. Dacă șeful s-ar afla aici, el ar fi primul care să afirme asta. Numai că el e un om care trăiește într-un adevărat vîrtej. Chiar mă mir că a încercat să o evite. Nu-i stă în fire deloc. Cu toate astea, presupun că dacă ați fi la fel de ocupat ca el...

B.B.B. (EBER): Avem o procedură standard pentru reclamațiile clienților în legătură cu lista noastră de produse farmaceutice, înțelegi Rob? Noi sintem doar distribuitori. Importăm și distribuim. Cu condiția ca guvernul să aprobe produsul, iar centrele medicale să le utilizeze fără probleme, iar noi acționăm ca simpli intermediari. După aceea, răspunderea noastră încetează. Primim recomandări referitoare la depozitare, desigur, și ne convingem că se asigură condițiile de temperatură și umiditate și așa mai departe. Dar, în esență, răspunderea aparține producătorului și guvernului kenyan.

FUNCȚIONAR: Ce-mi puteți spune despre testele clinice? N-ar trebui să efectuați astfel de teste?

B.B.B. (CRICK): Niciunul. Regret, dar asupra acestui aspect nu te-ai documentat, Rob. Nu, dacă stăm de vorbă în cunoștință de cauză și nu în necunoștință de cauză...

FUNCȚIONAR: Și atunci despre ce discutăm?

B.B.B. (CRICK): Nu se întâmplă prima dată ca un medicament să fie administrat într-o anumită țară precum Kenya, deși asta nu-i o politică obișnuită. De vreme ce medicamentul este distribuit într-o țară și ai aprobare sută la sută din partea celor de la Sănătate, se cheamă că treaba e rezolvată.

FUNCȚIONAR: Și totuși, ce teste, încercări, ce experiențe efectuați, dacă nu vă supărați?

B.B.B. (CRICK): Ascultă... Nu mai folosi vorbe mari cu mine, ai înțeles? Dacă vrei să faci un istoric al utilizării medicamentului, unul bun, cum e acesta, dacă te pregătești pentru a-l distribui în altă țară mare – în afara Africii, în Statele Unite, de exemplu – a, da, în regulă, te aprob, într-un mod indirect putem numi ceea ce facem aici drept testare. Strict în acest sens. Adică de pregătire, pentru evenimentul ce ne așteaptă, cu alte cuvinte, ziua în care ThreeBees și K.V.H. vor pătrunde împreună pe noua piață la care fac aluzie. Ai înțeles ce vreau să zic?

FUNCȚIONAR: Deocamdată, nu! Aștept să aud cuvântul cobai.

B.B.B. (CRICK): Pe scurt, așa e cel mai bine pentru toată lumea, fiecare pacient reprezintă, într-o oarecare măsură, un caz

de testare în slujba unei cauze mai mari. Nici vorbă de cobai în toată treaba asta... Așa că lasă-te păgubaș!

FUNCȚIONAR: Țelul fiind piața americană, vreți să spuneți?

B.B.B. (CRICK): Ce mama naibii?! N-am spus decît că, atunci cînd se administrează tratamentul, fiindcă îi avem pe pacienți luați în evidență, toate rezultatele sînt înregistrate și monitorizate în orice clipă la Seattle pe Vancouver și Basel, pentru a fi comparate pe viitor. Pentru validarea produsului cînd o să vrem să-l înregistrăm în altă parte. Așa că avem spatele asigurat în orice clipă. Plus că beneficiem de sprijinul celor din Ministerul kenyan al Sănătății.

FUNCȚIONAR: Iar ei ce fac? Ascund cadavrele?

P.R. OAKEY, QC: Sînt convins că nici n-ai spus vorbele astea, Rob, și te asigur că noi nici nu le-am auzit! Doug a fost extrem de deschis și de generos în privința informațiilor pe care ți le-a dat. Poate mai dărnice decît trebuia. Nu crezi, Lesley?

FUNCȚIONAR: Așadar, ce faceți pînă una-alta cu reclamațiile? Le aruncați la gunoi?

B.B.B. (CRICK): Les, uite cum procedăm în general: le transmitem direct producătorului, Karel Vita Hudson. Apoi, ori îi răspundem reclamantului conform recomandărilor K.V.H., ori îi răspunde K.V.H., dacă este preferată calea asta. Ei se pricep mai bine cum să procedeze. Dar, în linii mari, cam asta-i situația, Rob. Mai vrei și alte lămuriri? Poate programăm o nouă discuție la o dată cînd o să ai documentația la îndemînă, ce părere ai?

FUNCȚIONAR: O clipă, dacă nu vă supărați! Potrivit informațiilor noastre, Tessa Quayle și doctorul Arnold Bluhm au venit aici personal în noiembrie anul trecut, la invitația dumneavoastră – a companiei ThreeBees – pentru a discuta efectele, pozitive sau negative, ale produsului pe care îl vindeți, Dypraxa. Ei au distribuit și personalului de aici exemplare ale studiilor de caz pe care le transmiseseră personal lui sir Kenneth Curtiss. Vreți să spuneți că nu ați menționat în evidențe acea discuție, nici măcar numele celor de la ThreeBees care au fost prezenți?

B.B.B. (CRICK): Știi data la care a avut loc, Rob?

FUNCȚIONAR: Avem o însemnare într-un jurnal, de unde rezultă că s-a fixat o întâlnire la sugestia companiei ThreeBees la ora 11.00 dimineata, pe 18 noiembrie. Programarea a fost făcută de la biroul doamnei Rampuri, directorul de marketing, despre care tocmai am aflat că nu este disponibilă.

B.B.B. (CRICK): Asta-i ceva nou pentru mine, trebuie să recunosc... Tu știai ceva, Vic?

B.B.B. (EBER): Nimic, Doug.

B.B.B. (CRICK): Hei, ce-ar fi să ne uităm în agenda lui Yvonne, ca să ne convingem?

FUNCȚIONAR: Bună idee! Vă ajutăm și noi!

B.B.B. (CRICK): Ușurel, ușurel! Trebuie să fie și ea de acord mai întii, evident. Yvonne e o fată și jumătate. N-o să mă apuc să scotocesc prin agenda fără aprobarea ei, după cum nu mi-aș băga nasul nici în notițele tale, Lesley.

FUNCȚIONAR: Sunați-o! Plătim noi convorbirea.

B.B.B. (CRICK): Rob, nu se poate!

FUNCȚIONAR: De ce?

B.B.B. (CRICK): Vezi tu, Rob, Yvonne și prietenul ei au plecat la o mare nuntă la Mombasa. Când am spus că «Are treburi de familie de rezolvat», la asta m-am referit, înțelegi? O chestiune arzătoare, credeți-mă! De aceea, cred că, mai devreme de luni, nu putem lua legătura cu ea. Nu știu dacă ați fost vreodată la o nuntă în Mombasa, dar vă garantez...

FUNCȚIONAR: Să lăsăm deoparte agenda. Ce s-a întâmplat cu însemnările pe care i le-au lăsat cei doi?

B.B.B. (CRICK): Te referi la așa-zisele anamneze asupra cărora insistă atîta?

FUNCȚIONAR: Între altele...

B.B.B. (CRICK): Hm, dacă tot te legi de anamneze și de alte chestii de-astea, sigur, Rob, discuția tehnică privind simptomele, indicațiile, dozele – ah, și efectele secundare, Rob, atunci rămîne cum ți-am mai spus, producătorul se ocupă de toate astea. Mă refer la cei din Basel, din Seattle și din Vancouver. Adică, ce naiba?! Am dovedi o *iresponsabilitate criminală*, nu-i așa, Viv, dacă n-am apela *imediat* la experți pentru analizarea

situației. Principiul acesta nu numai că face parte din politica ThreeBees, ba aş spune chiar că se respectă mai ceva ca *Sfînta Scriptură*, clar?

B.B.B. (EBER): Absolut! Nici nu-ncapе îndoială, Doug! Şeful insistă asupra acestui aspect. În momentul în care apare o problemă, trebuie să luăm legătura cu K.V.H. pe linia permanentă.

FUNCȚIONAR: Ce să înțelegem din toată povestea asta? E ridicol! Pentru numele lui Dumnezeu, ce se întîmplă cu documentele în compania asta?

B.B.B. (CRICK): Te asigur că am auzit ce-ai spus; o să căutăm și o să vedem ce putem găsi. Aici nu-s serviciile secrete, Rob! Și nici Scotland Yard-ul. Ne aflăm în Africa. Nu toți ne ținem dosarele ca niște soldaței cumînți, înțelegi? Există și moduri mai utile de a ne petrece timpul, atîta cît e, decît să...

P.R. OAKEY, QC: Consider că trebuie să clarificăm două chestiuni. Poate chiar trei... Îmi dați voie să le iau pe rînd? Unu: domnilor funcționari, chiar sînteți convinși că întîlnirea respectivă dintre doamna Quayle, doctorul Bluhm și reprezentanții ThreeBees a avut loc?

FUNCȚIONAR: După cum v-am mai spus, sîntem în posesia unor probe materiale scrise de Bluhm, din care rezultă că la biroul doamnei Rampuri s-a fixat o întîlnire pe data de 18 noiembrie.

P.R. OAKEY, QC: Lesley, *fixată* înseamnă ceva, iar *desfășurată* înseamnă cu totul altceva. Să sperăm că doamna Rampuri are o memorie bună. Organizează o mulțime de discuții, puteți fi convinși de asta. A doua chestiune se referă la ton. Din cîte vă dați seama, acele presupuse afirmații erau făcute *pe un ton potrivit*? Putea fi vorba, de exemplu, de sugestia vreunui proces iminent? *De mortuis*¹, și așa mai departe, dar din cîte se afirmă despre doamna Quayle, nu era chiar tipul de persoană care să atace atît de direct, nu? Era și avocat, din cîte spui. Iar Arnold Bluhm, un fel de supraveghetor profe-

sionist în domeniul produselor farmaceutice. Nu avem de-a face chiar cu niște ageamii.

FUNCȚIONAR: Și ce dacă ar fi fost pe un ton potrivit? Dacă cineva a murit din cauza unui medicament, oricine are dreptul să devină potrivit...

P.R. OAKEY, QC: Păi, e clar, Rob, dacă doamna Rampuri a simțit că e vorba de o reclamație sau chiar de ceva mai grav sau dacă șeful și-a dat seama de asta, presupunând că el a primit materialele scrise, chestiune care rămâne sub semnul întrebării, atunci *primul* lor gest ar fi fost să îi trimită la departamentul juridic al companiei. Ceea ce ar însemna că și acolo trebuie verificat, nu-i așa, Doug?

FUNCȚIONAR: Mi-am închipuit că dumneavoastră reprezentați departamentul juridic.

P.R. OAKEY, QC (cu umor): Eu reprezint ultima soluție, Rob. Nu prima. Serviciile mele costă mult prea mult.

B.B.B. (CRICK): O să te căutăm noi, Rob! Ne-a făcut plăcere să discutăm cu voi. Data viitoare, sper să luăm masa împreună. Dar să nu vă așteptați la minuni, asta-i părerea mea. E așa cum v-am spus. Nu ne omorim timpul ținând evidente. Avem o groază de belele de rezolvat și, după cum îi place șefului să spună, la ThreeBees treburile se rezolvă din mers. Așa a ajuns la starea din prezent.

FUNCȚIONAR: Domnule Crick, vă rog să ne mai acordați câteva momente. Am dori să discutăm cu un domn pe nume Lorbeer, probabil doctorul Lorbeer, de origine germană, elvețiană sau, poate, flamandă. Regret, nu-i știm celălalt nume, dar am tras concluzia că a contribuit îndeaproape la introducerea Dypraxei aici, în Africa.

B.B.B. (CRICK): De partea cui, Lesley?

FUNCȚIONAR: Are vreo importanță?

B.B.B. (CRICK): Păi are, desigur! Dacă Lorbeer e doctor, după cum considerați voi, mai curând are legături cu producătorul, decât cu noi. ThreeBees nu apelează la medici, înțelegeți? Noi sîntem doar cei care se pricep să găsească o piață pentru produse. Vinzătorii... Așa că îmi

pare rău, Les, dar asta înseamnă că trebuie să vă încercați norocul tot la K.V.H.

FUNȚIONAR: Bun, îl cunoașteți pe Lorbeer sau nu? Nu ne aflăm la Vancouver, Basel sau Seattle. Sintem în Africa. E medicamentul dumneavoastră, teritoriul dumneavoastră. Îl importați, îi faceți reclamă, îl distribuiți și-l vindeți. Noi vă spunem că Lorbeer a avut de-a face cu medicamentul *dumneavoastră* în Africa. Ați auzit de el ori nu?

P.R. OAKEY, QC: Rob, cred că ai primit răspunsuri la întrebări. Încearcă să discuți cu producătorii.

FUNȚIONAR: Dar de o femeie pe nume Kovacs, probabil unguroaică?

B.B.B. (CRICK): Tot medic?

FUNȚIONAR: Vă e cunoscut numele? Lăsați profesia... A auzit vreunul dintre dumneavoastră de Kovacs? O femeie... În contextul plasării medicamentului pe piață...

B.B.B. (CRICK): Rob, cred că ar trebui să cauți în cartea de telefon.

FUNȚIONAR: Mai e un oarecare doctor Emrich, cu care am dori să discutăm...

P.R. OAKEY, QC: Domnilor ofițeri, s-ar părea că ați ajuns într-un punct mort. Îmi pare foarte rău, dar nu vă putem ajuta mai mult! Noi ne-am dat toată silința să vă fim de folos, dar s-ar părea că nu e ziua noastră cea mai bună."

Adnotare făcută la o săptămână după această întâlnire:

„În ciuda asigurărilor primite din partea celor de la ThreeBees că se vor întreprinde verificări, am fost informați că, pînă în prezent, nu au scoase la lumină documente, scrisori, anamneze, e-mail-uri sau faxuri de la Tessa Quayle sau Arnold Bluhm. K.V.H. respinge ideea că ar avea cunoștință de așa ceva, iar departamentul juridic din Nairobi al ThreeBees are aceeași poziție. Încercările noastre de a mai lua legătura cu Eber sau Crick s-au dovedit infructuoase. Crick urmează «un curs de recalificare în Africa de Sud», iar

Eber «a fost mutată la un alt departament». Înlocuitorii lor nu au fost încă numiți. Doamna Rampuri rămâne în continuare de negăsit, «datorită restructurării din cadrul companiei»."

„RECOMANDARE: Scotland Yard-ul să întreprindă demersuri pe lângă sir Kenneth K. Curtiss, solicitându-i-se o declarație completă privind relațiile companiei sale cu decedata și cu doctorul Bluhm, să ordone personalului său să caute insistent agenda doamnei Rampuri și documentele care lipsesc, iar doamna Rampuri să fie convocată neîntârziat pentru un interogatoriu."

(Document semnat cu inițialele inspectorului-șef Gridley, dar fără a se iniția sau ordona vreo măsură)

„ANEXĂ

Crick, Douglas (Doug) James, N. Gibraltar, 10 oct. 1970 (cf. Biroul Cazier, Min. Apărării și Depart. Consilier General al Tribunalului Militar)

Numitul este fiul nelegitim al lui Crick, David Angus, Marina Regală, destituit prin degradare. Crick-tatăl a petrecut unsprezece ani în penitenciare din Marea Britanie pentru infracțiuni multiple, inclusiv două de omor. În prezent, trăiește în huzur la Marbella, Spania.

Crick, Douglas James (numitul), a venit în Marea Britanie din Gibraltar la vârsta de nouă ani, aflat sub tutela tatălui său, care a fost arestat imediat după intrarea pe teritoriul britanic. Numitul a fost încredințat spre supraveghere. În perioada instituționalizării, numitul a apărut de câteva ori în fața tribunalelor pentru delincvenți juvenili pentru comiterea unor infracțiuni, între care plasare de droguri, vătămare corporală gravă, proxenetism și tulburarea liniștii publice. A fost, de asemenea, suspectat de complicitate pentru uciderea în grup a doi tineri de culoare la Nottingham (în 1984), dar nu a fost pus sub acuzare.

În 1989, numitul a susținut că și-a revizuit comportamentul și s-a oferit voluntar pentru a intra în serviciul polițienesc. A fost respins, dar se pare că a fost reținut ca informator-colaborator.

În 1990, numitul a reușit să intre ca voluntar în serviciul armatei britanice, a fost instruit, în cadrul forțelor speciale și detașat la Serviciul de Informații al Armatei, în Irlanda de Nord, pentru a lucra ca civil, primind gradul și drepturile de sergent. Numitul a servit în această calitate timp de trei ani în Irlanda, după care a fost degradat la gradul de soldat simplu și trecut în rezervă fără nici un drept. Nu avem la dispoziție alte evidențe privind activitatea sa ca militar.

Deși D. J. Crick (numitul) ne-a fost prezentat ca funcționar pentru relații cu publicul al companiei ThreeBees, pînă de curînd a fost mai bine cunoscut drept creierul serviciului de protecție și securitate al companiei. Se afirmă că se bucură de încrederea lui *sir* Kenneth K. Curtiss, a cărui pază de corp a fost de mai multe ori, de exemplu, cu ocazia vizitei lui Curtiss în Golf, în America Latină, în Nigeria și în Angola, iar acestea numai în ultimele douăsprezece luni.“

* * *

„L-a încolțit pînă și la fermă, sărmanul de el“, spune Tim Donohue, așezat de cealaltă parte a tablei de Monopoly, la masa din grădina Gloriei. „Telefoane la ore total nepotrivite. Scrisori jignitoare lăsate la clubul lui. «Fă totul uitat, recomandarea noastră!» *Recomandarea noastră...*“

„Sînt în stare să ucidă“, îi spune Lesley în beznă din furgoneta parcată în Chelsea. „Dar ai observat asta și singur.“

Cu aceste amintiri încă proaspete în minte, Justin trebuie să fi adormit la masa de numărat bani, fiindcă îl trezi hărmălaia unei încăierări aeriene între păsările de uscat și pescăruși la ivirea zorilor care, la o verificare mai atentă a ceasului, se dovede a fi, de fapt, amurgul. Iar la scurt timp după

aceea, se simți iremediabil pierdut. Citise tot ce găsisese și își dădea seama, asta dacă se îndoise vreodată, că fără laptopul Tessei nu făcuse decât să ridice doar un colț din vălul ce ascundea întreaga întocmire.

XIII

Etalind un palton negru, prea lung pentru el, și un ghiozdan ce nu stătea pe umerii lui firavi, Guido îl aștepta pe treptele căsuței. Între degetele străvezii de subțiri strîngea cutia din metal în care își ținea medicamentele și sandvișurile pentru la școală. Era ora șase dimineța. Razele răsăritului de soare primăvăratic poleiau firele fine de păianjen de pe panta înierbată. Justin, conduse jeepul cît putu mai aproape de casă, iar mama, aflată la o fe-reastră, îl urmări pe Guido ignorînd mîna întinsă a lui Justin urcîndu-se pe bancheta din dreapta și lăsîndu-și brațele, genunchii, ghiozdanul, cutia metalică și paltonul lung să se prăvălească alături de el, amintind de un pui de pasăre după primul său zbor.

— De cînd mă aștepți? îl întrebă Justin, însă Guido se mulțumi să se încrunte ușor.

„Guido e un maestru în a se autodiagnostica“, îi reamintește Tessa, deosebit de impresionată de vizita făcută recent la spitalul din Milano, unde este internat copilul bolnav. „Dacă îi este rău, cheamă infirmiera. Dacă se simte foarte rău, o cheamă pe soră. Iar dacă se crede pe moarte, cheamă doctorul. De aceea toți vin într-un suflet la căpățîiul lui.“

— La nouă fără cinci trebuie să fiu la poarta școlii, l-a anunțat el cu un ton bățos pe Justin.

— Nici o problemă.

Spre mîndria lui Guido, vorbeau în engleză.

— Dacă-i prea tîrziu, sosesc în clasă gîflind. Dacă-i prea devreme, umblu de colo-colo și asta bate la ochi.

– S-a înțeles, făcu Justin și, aruncînd o privire în oglinda retrovizoare, observă că băiatul căpătase o paloare ca de ceară, așa cum arăta cînd avea nevoie de o transfuzie de sînge. Iar în caz că ți-ai pus cumva întrebarea, o să lucrăm în camera pentru ulei, nu în vilă, adăugă Justin încurajator.

Guido nu-i răspunse, dar cînd ajunseră pe drumul ce urma coasta mării culoarea îi revenise în obraji. „Uneori nici eu nu suport să fiu prea aproape de ea“, gîndi Justin.

Scaunul era prea scund pentru Guido, iar taburetul prea înalt, de aceea Justin se duse singur pînă în vilă să aducă două perne. Dar cînd reveni, îl găsi pe Guido așezat deja la biroul din lemn de pin, manevrînd cu dezinvoltură componentele laptopului – legăturile telefonice pentru modem, transformatoarele pentru computer și imprimantă, cablurile de legătură ale adaptorului și imprimantei și, în cele din urmă, computerul în sine, cu care se purta cu o lipsă de respect supărătoare, întîi ridicînd capacul dintr-o mișcare, apoi virînd apăsînd *jack*-ul de alimentare, dar – slavă cerului! – fără să bage ștecărul în priză. Cu aceeași siguranță suverană, Guido împinse deoparte modemul, imprimanta și tot ceea ce nu-i trebuia și se lăsă cu un bufnet pe pernele scaunului.

– În regulă, anunță el.

– Ce-i în regulă?

– Dă-i drumul! îl îndemnă Guido în engleză, făcînd semn din cap către priza din perete. Să începem! Apoi îi întinse lui Justin cablul pentru a viri ștecărul în priză. Spre auzul hipersensibilizat al lui Justin, vocea lui căpătase tonalitatea nazală, neplăcută, a vorbitorilor de pe coasta estică a Statelor Unite.

– Se poate întîmpla ceva rău? întrebă Justin cu un aer agitat.

– Ce anume, dacă nu te superi?

– Putem șterge totul sau cam așa ceva, din greșeală?

– Doar deschizîndu-l? Nici vorbă!

– De ce nu?

Guido făcu un gest larg cu mîna scheletică, dînd roată ecranului.

– Tot ce-a salvat Tessa e aici. Dacă n-a făcut-o, înseamnă că fişierele acelea nu-i trebuia, deci n-au cum să fie aici. Ți se pare normal sau nu?

Justin simți în val de ostilitate închegîndu-i-se în minte, lucru ce i se întîmpla mereu cînd cineva îi făcea capul mare cu limbajul incilcît al computerelor.

– Bine atunci. Dacă zici tu... O să-i dau drumul, spuse și, lăsîndu-se pe vine, introduse cu grijă ștecărul în priza din perete. Bine?

– Mare chestie!

Neconvins, Justin apăsă comutatorul și se ridică grăbit, observînd imediat că pe ecran nu apăruse nimic. Își simți gura uscată și îl traversă o senzație de slăbiciune și greață. „Mă bag unde nu-i treaba mea. Sînt un dobitoc fără leac. Trebuia să chem un expert, nu un copil. Mai bine învățam singur să lucrez pe blestematul ăsta de computer.” Apoi văzu ecranul luminîndu-se, înfățișînd un șir de copii africani, zîmbitori și fluturînd din mîini, aliniați în fața unei clinici de sănătate cu acoperiș ca din poleială, după care urmă o vedere aeriană înfățișînd forme dreptunghiulare și ovale dispersate pe un cîmp cenușiu-albăstrui.

– Ce-i asta?

– Desktopul.

Justin miji ochii peste umărul lui Guido și citi:

– *My Briefcase... Network Neighbourhood... Shortcut to Connect.* Și-acum ce facem?

– Vrei să vezi fişierele? Ți le arăt. Mergem la fişiere și le citești.

– Vreau să văd ce făcea Tessa. La ce anume lucra. Vreau să urmez aceeași cale ca și ea, ca să citesc ce e în computer. Credeam că m-am exprimat limpede.

Cuprins de neliniște, Justin simțea că prezența lui Guido îl deranja. O voia pe Tessa doar pentru sine, la masa de numărat

bani. Ar fi vrut ca acest computer să nu existe. Guido îndreptă o săgeată către o căsuță din partea stângă jos a ecranului.

– Ce-i chestia aceea pe care tot apeși cu degetul?

– Mouse-ul... Astea sînt ultimele nouă fișiere pe care le-a făcut. Vrei să ți le arăt și pe celelalte? Se face, nici o problemă.

Pe ecran apăru o fereastră intitulată: *Deschidere Fișier, Documentele Tessei*. Guido apăsă din nou pe mouse.

– Are vreo douăzeci și cinci de fișiere de tipul acesta, constată el.

– Au titlu?

Guido se aplecă într-o parte, invitindu-l astfel pe Justin să citească singur:

FARMACEUTICE	FLAGEL	TESTE
farmaceutice-generalități	flagel-istoric	Rusia
farmaceutice-poluare	flagel-Kenya	Polonia
farmaceutice-In lumea a 3-a	flagel-tratamente	Kenya
farmaceutice-org. monitorizare	flagel-noutăți	Mexic
farmaceutice-mită	flagel-vechi	Germania
farmaceutice-procese	flagel-șarlatani	Mortalitate
farmaceutice-lichidități		(cifre oficiale)
farmaceutice-proteste		Wanza
farmaceutice-ipocrizie		
farmaceutice-teste		
farmaceutice-contrafaceri		
farmaceutice-mușamalizări		

Guido deplasă săgeata și se auzi din nou clicul mouse-ului.

– Arnold. Cine mai e și Arnold ăsta care a apărut din senin? întrebă el.

– Un prieten de-al ei.

– Și el are documente. Iisuse, și încă o grămadă!

– Cîte?

– Douăzeci. Ba mai multe!

Alt clic.

– *Bits and Bobs*.¹ Asta-i o expresie englezească?

– Da. Nu americană, poate, dar sigur englezească, îi răspunse iritat Justin. Dar asta ce-i? Ce faci acum? Te miști prea repede!

– Ba nu. Merg chiar încet, pentru tine. Mă uit în *Briefcase*, să văd câte foldere are. Mamă! *O mulțime*. Folder unu, folder doi... Și multe altele.

Apăsă din nou pe mouse. Accentul american al lui Guido îl enerva pe Justin. De unde-l învățase? S-a uitat la prea multe filme americane. „O să discut cu dirigintele.“

– Vezi asta? E *Recycle Bin*. Aici a transferat toate fișierele pe care se gîndea să le șteargă.

– Dar presupun că n-a făcut-o. Scoate-le de acolo!

– Ce-i acolo n-a șters. Ce nu mai e, s-a dus.

Se auzi un nou clic.

– Ce mai înseamnă și A.O.L.? vru Justin să știe.

– America Online. I.S.P. e „Internet Service Provider“². Tot ce-a primit prin A.O.L. și a păstrat se găsește în programul acesta, la fel ca și mesajele trimise prin e-mail mai vechi. Dacă vrei să transmiți mesaje, trebuie să te conectezi la rețeaua telefonică. Dacă n-ai legătură on-line, nici nu primești, nici nu trimiți mesaje.

– Asta știu. E la mintea oricui.

– Vrei să ne conectăm?

– Încă nu. Vreau să văd ce se află deja aici.

– Tot?

– Da.

– Atunci o să ai de citit zile în șir. Poate chiar săptămîni. Nu trebuie decît să te duci cu mouse-ul pe ele și să faci clic. Vrei să stai în locul meu?

---

¹ Afaceri și mărunțisuri, aproximativ (n.tr.).

² Furnizor de servicii Internet (engl.) (n.tr.).

– Ești absolut sigur că nu se poate întâmpla nimic rău? insistă Justin, lăsându-se pe scaun, în vreme ce Guido se așează în spatele lui.

– Ce-a salvat Tessa e acolo. Așa cum am spus. Din ce alt motiv le-ar fi salvat?

– Și nu le pot pierde?

– Dumnezeu mare! Nu, decât dacă dai clic pe „Ștergere“. Și chiar dacă faci asta, computerul te întreabă, Justin, dacă ești sigur că vrei să ștergi fișierul? Dacă nu ești sigur, zici nu. Și apeși pe „nu“. Dacă apeși pe „nu“, înseamnă: „Nu, nu sînt sigur.“ Clic. Asta-i tot. Și-acum dă-i drumul!

Justin străbate încet și precaut prin labirintul creat de Tessa, iar Guido stă ocrotitor alături de el, rostind porunci cu glas metalic, ca de robot. Cînd o comandă îi este necunoscută sau îl nedumerește, Justin cere o pauză, își ia o foaie de hîrtie și scrie etapele pe care Guido i le dictează apăsător. În fața ochilor lui Justin se deschid noi și noi orizonturi. Du-te acolo, acum întoarce-te! „Pare că nu se mai termină. Te-ai implicat în prea multe. N-o să reușesc nicicînd să te ajung din urmă, îi spune el Tessei. Chiar dacă aș citi un an întreg, cum să aflu vreodată ce cauți?“

* * *

Ajutoare umanitare oferite de Organizația Mondială a Sănătății.

Însemnări privind obscure conferințe medicale, ținute la Geneva, Amsterdam sau Heidelberg sub egida unui bastion ce-i este la fel de necunoscut și care îi aparține imperiului medical al Națiunilor Unite.

Prospecte de medicamente ce preamăresc produse farmaceutice (cu nume imposibil de rostit) și virtuțile în îmbunătățirea și prelungirea vieții.

Însemnări personale. Rapoarte. Un citat șocant extras din revista *Time*, încadrat de semne de exclamare, evidențiat prin

caractere mărite și îngroșate, vizibile chiar și din celălalt capăt al încăperii, dacă ai ochi și nu te uiți în altă parte. O generalizare terifiantă menită să stimuleze căutările Tessei în detaliu:

„ÎN 93 DE TESTE CLINICE, CERCETĂTORII AU DEPISTAT 691 DE REACȚII ADVERSE, DAR AU RAPORTAT DOAR 39 INSTITUTELOR NAȚIONALE DE SĂNĂTATE.“

Un folder întreg dedicat lui P.W. Cine Dumnezeu mai era și P.W., de fapt? Disperare. „Du-mă înapoi la lucrurile pe care le pot pricepe.“ Dar când face clic pe *Bits and Bobs*, uite că apare și P.W. din nou, gata să-l orbească. Iar după încă un clic, totul se limpezește: P.W. e prescurtarea de la PharmaWatch¹, grup de rezistență format din voluntari, cu sediul în Kansas, după toate aparențele, care și-a asumat „misiunea de a da în vileag excesele și cazurile de malpraxis ale industriei farmaceutice“, la care se adaugă denunțarea „inumanității celor ce se autointitulează umanitariști și care jecmănesc națiunile sărace“.

Evidențe privind conferințe așa-zis neoficiale ținute în fața unor demonstranți ce au în plan să mășăluiască spre Seattle sau Washington pentru a-și demonstra sentimentele față de Banca Mondială și Fondul Monetar Internațional. Vorbe mari despre „Marea hidră americană: corporațiile“ și „Monstrul Capital“. Un articol frivol din cine știe ce publicație, intitulat „Anarhismul este din nou la modă.“

Face din nou clic pe cuvântul „Umanitate“. „Pentru Tessa, cuvântul «Umanitate» este sinonim cu bomba atomică“, remarcă Justin. Imediat ce-l aude, simte nevoia să pună mina pe armă, îi mărturisește ea lui Bluhm într-un mesaj trimis prin e-mail.

„De fiecare dată când aud o companie farmaceutică declarând că activitatea ei are la bază principii precum umanismul, altruismul, datoria față de Omenire, îmi vine să vărs, iar asta nu fiindcă sînt gravidă. Asta pentru că aflu cum se străduiesc

giganții farmaceutici americani să prelungească viața pacienților astfel încât să-și păstreze monopolul și să impună prețuri după bunul lor plac, slujindu-se de Departamentul de Stat pentru a băga frica în țările lumii a treia ca să nu fabrice propriile produse genetice la o zecime din prețul variantei comercializate sub numele firmei. De acord, au făcut un gest elegant, dar inutil cu medicamentele pentru tratarea SIDA. Dar când te gîndești la...”

* * *

„Toate astea le știu“, gîndește el și revine cu un clic pe desktop, iar de acolo merge la „Documentele lui Arnold“.

– Ce e asta? Întreabă el brusc, ridicîndu-și degetele de pe tastatură de parcă ar fi vrut să se spele pe mîini de orice răspundere.

Pentru prima oară de cînd se cunosc, Tessa li cere o parolă pentru a avea acces la documente. Comanda ei este implacabilă: „PAROLA“, „PAROLA“, ca o firmă de bordel care clipește intermitent.

– Drace! exclamă Guido.

– Avea vreo parolă cînd te-a învățat cum să lucrezi pe chestia asta? Întreabă Justin, ignorînd izbucnirea necontrolată.

Guido își duce palma la gură, se apleacă în față și cu degetele celeilalte tastează cinci caractere.

– Numele meu, zice el cu mîndrie.

Apar doar cinci asteriscuri, nimic altceva.

– Ce faci? vrea să știe Justin.

– Îmi scriu numele. *Guido*.

– De ce?

– Asta-i parola, explică el, trecînd la italiană din cauza nervozității. I-ul nu e I. E unu. Iar O-ul e zero. Tessa era maniacă în privința asta. Într-o parolă, trebuie să ai cel puțin o cifră. Ținea mult la asta.

– De ce apar doar stelutele astea?

– Fiindcă nu trebuie să vezi parola! Altfel, te-ai putea uita peste umărul meu și ai afla-o! N-a mers! A folosit altă parolă! spune el și-și îngroapă fața între palme.

– Nu ne rămîne decît să ghicim, sugerează Justin, încercînd să-l împace.

– Cum să ghicești? Ce anume? Știi cîte încercări sînt permise? Vreo trei!

– Vrei să spui că dacă nu nimerim după trei încercări, nu mai avem ce face, constată Justin, dîndu-și curaj pentru a încerca să rezolve problema. Hei, tu! Ieși de-acolo.

– Nu merge!

– Bine, atunci. Să ne gîndim. Ce alte cifre sînt alcătuite din litere?

– Trei ar putea fi E întors. Cinci ar putea fi S. Sînt vreo cinci-șase. Ba mai multe. Cumplit! făcu Guido, fără să-și dezlipească palmele de pe față.

– Și ce se-ntîmplă dacă ratăm după toate încercările?

– Se blochează și nu mai răspunde. Tu ce-ți închipuiai?

– Pentru totdeauna?

– Exact!

Justin detectează minciuna din glasul lui Guido și suride.

– Și crezi că avem voie să încercăm numai de trei ori?

– Uite, nu am un dicționar în cap, înțelegi? Nici manual. Unde nu știu, nu mă bag. Ar putea fi trei. Sau zece. Trebuie să plec la școală. Ar fi mai bine să apelezi la ajutorul cuiva.

– Ia gîndește-te! După Guido, care e lucrul la care ținea cel mai mult?

În cele din urmă, Guido își ia mîinile de la față.

– Tu! Ce părere ai? Justin!

– N-ar fi procedat așa...

– De ce nu?

– Fiindcă-i teritoriul ei, nu al meu.

– Îți dai cu presupusul! Nu fi copil, încearcă Justin. Am dreptate, știu sigur că-i așa!

– Ascultă, *după* Justin, care e *următorul* lucru la care ținea?

– Nu eu am fost căsătorit cu ea. Vezi? Tu trebuie să știi!

Justin se gîndește la Arnold, apoi la Wanza. Încearcă Ghita, tastînd I-ul drept unu. Nimic. Scoate un geamăt infundat și iritat care vrea să însemne că acest joc stupid nu-i de el, dar asta deoarece gîndurile îi aleargă în toate părțile și nu știe pe care să-l urmeze. Se gîndește la Garth, scumpul ei tată, apoi la Garth, fiul mort, și le elimină pe amîndouă din motive estetice și sentimentale. Apoi presupune că ar putea fi Tessa, dar știe că ea nu suferea de egolatrie. Se gîndește apoi la *ARNOLD* și la *ARNOLD* sau *ARNOLD*, dar Tessa n-ar fi fost atît de toantă să blocheze fișierul lui Arnold tocmai cu o parolă care să-i poarte numele. Se gîndește cîteva clipe la Maria, numele mamei ei, apoi la Mustafa, apoi la Hammond, dar nici unul dintre acestea nu pare să fie indicat pentru a fi codificat și folosit drept parolă. Privește în mormîntul ei și-și amîntește cum freziile galbene de pe capacul coșciugului dispar sub bulgării de pămînt roșiatic. Îl vede pe Mustafa stînd în bucătăria familiei Woodrow, strîngînd între degete mînerul coșului. Se vede pe sine cu pălăria de pai îngrijindu-le în grădina de la Nairobi și, tot astfel, aici, pe Elba. Introduce cuvîntul „freesia“, tastînd I-ul drept cifra unu. Apar șapte asteriscuri, dar nu se petrece nimic. Introduce același cuvînt încă o dată, tastînd S-ul ca 5.

– O să accepte parola? întrebă el în șoaptă.

– Justin, n-am decît doisprezece ani! Doisprezece! spune, apoi se mai domolește. S-ar putea să mai ai dreptul la o *încercare*. După aceea, s-a isprăvit! Eu mă dau bătut, clar? E laptopul Tessei. Al tău. Nu mă băga pe mine în chestia asta!

Introduce „freesia“ a treia oară, lăsînd S-ul drept 5, dar revenind la I normal și se trezește că are în fața ochilor un eseu polemic netermiant. Cu ajutorul freziilor lui galbene a dat buzna în fișierul denumit „Arnold“ și a dat peste un tratat privitor la drepturile omului. Guido dă ocol camerei dansînd.

– Am reușit! Ți-am spus eu! Sîntem nemaipomeniți! Tessa e fantastică!

* * *

„De ce sînt sîlți homosexualii din Africa să se ascundă?

Să ascultăm cuvintele mîngietoare ale marelui arbitru și apărător al bunei-cuviințe, președintele Daniel Arap Moi:

«Cuvinte precum lesbianism și homosexualitate nu există în limbile africane.» – Moi, 1995.

«Homosexualitatea încalcă normele și religiile africane și chiar religia o consideră un mare păcat.» – Moi, 1998.

Nu e deloc surprinzător că în Codul Penal din Kenya este consfințită cu slugărmicie părerea lui Moi. Articolele 162-165 prevăd pedepse cu închisoarea de **CINCI PÎNĂ LA PAISPREZECE ANI** pentru «satisfacerea instinctelor sexuale împotriva ordinii naturale». Legea merge chiar mai departe:

– legea kenyană califică relațiile sexuale dintre bărbați drept **INFRACTIUNI**.

– nici nu s-a auzit de relații sexuale între femei.

Care sînt CONSECINȚELE SOCIALE ale acestei atitudini retrograde?

- homosexualii se căsătoresc sau întrețin relații cu femei pentru a-și disimula adevărata înclinație sexuală;
- duc o viață de coșmar, atît ei, cît și soțiile lor;
- homosexualilor nu le se oferă educație sexuală, nici în condițiile epidemiei de proporții a SIDA, adevăr ascuns multă vreme;
- unele segmente ale societății kenyene sînt silite să trăiască într-o permanentă minciună. Doctori, avocați, oameni de afaceri și chiar politicieni sînt terorizați la gîndul șantajului sau arestării;

– se creează un cerc vicios de corupție și oprimare, acesta tirând societatea și mai adânc în mocirlă.”

Articolul se încheie aici.

„De ce? Și de ce Dumnezeu să ții un fișier în care se află un articol polemic neterminat despre drepturile homosexualilor, sub numele de «Arnold», și să mai și blochezi accesul la el cu o parolă?”

Justin se trezește din reverie constatînd că îl are pe Guido în spate. Acesta și-a încheiat dansul de fericire și stă aplecat, citind mirat ce scrie pe ecran.

– E vremea să te duc la școală, îi spune Justin cu severitate.

– Mai putem sta puțin! Mai avem zece minute! Cine-i Arnold? E homo? Ce fac acești homo? Mama turbează dacă o întreb.

– Plecăm chiar acum! Dacă rămînem blocați pe stradă în spatele vreunui tractor?!

– Hei! Dă-mi voie să intru în mesajele ei recente! Bine? Poate i-o fi scris cineva. Poate chiar Arnold. Nu vrei să ne uităm prin mesaje? Poate ți-a trimis *ție* un mesaj pe care nu l-ai citit încă. Pot să intru în mesaje? Da?

Justin își lăsă ușor mîna pe umărul lui Guido.

– N-o să pîtești nimic. Și nimeni n-o să ridă de tine. Oricine trage chiulul din cînd în cînd. Asta nu te transformă într-un invalid. Te face să te simți normal. Ne uităm la mesajele ei cînd te întorci.

* * *

Drumul spre școală și înapoi îi luă lui Justin o oră, care i se păru interminabilă, și în tot acest timp nu-și îngădui să dea frîu liber imaginației sau să facă speculații nefondate. Cînd redeveni stăpîn pe camera pentru ulei se îndreptă direct, nu spre laptop, ci spre maldărul de documente pe care i le dăduse Lesley în furgoneta parcată în apropierea cinematografului. Descurcîndu-se cu mai multă siguranță decît dovedea în fața

computerului, sortă hîrțiile pînă ajunse la o fotocopie a unei scrisori scrisă cu o mînă stîngace pe o foaie gata liniată, scrisoare care li reținuse atenția în cursul unuia dintre primele raidurile de recunoaștere făcute prin aceste documente. Ajunsesese să-i „rețină atenția“, potrivit exprimării din procesul verbal pe care se vedeau inițialele lui Rob, fiindcă fusese găsită între paginile unei enciclopedii medicale pe care ofițerii o ridicaseră de pe podeaua bucătăriei din apartamentul lui Bluhm, azvîrlită acolo de spărgătorii nemulțumiți de pradă. Hîrtia de scris era veche și se decolorase. Pe plic era o adresă: cutia poștală a organizației neguvernamentale pentru care lucra Bluhm. Timbrul sugera că scrisoarea fusese expediată de pe insula arabă Lamu, locuită, cîndva, de sclavi.

„Scumpul meu Ami,

N-am uitat niciodată dragostea noastră sau îmbrățișările tale și bunătatea pe care ai dovedit-o față de mine, dragul tău prieten. Ce noroc și binecuvîntare pentru mine ca tu să onorezi frumoasa noastră insulă în concediu! Trebuie să ți mulțumesc, dar mai bine ți mulțumesc lui Dumnezeu pentru generosa ta dragoste și pentru daruri iar acum, că știu că o să vii la mine la studii, mulțumesc, și pentru motocicletă. Dragul meu, pentru tine muncesc zi și noapte, întotdeauna cu fericirea în inimă dacă știu că iubitul meu e alături de mine pas cu pas, iubindu-mă.“

Iar semnătura? Justin, la fel ca și Rob, se chinui să o decifreze. Stilul scrisorii, după cum precizase și procesul verbal semnat de Rob, sugera o persoană de origine arabă, întrucît scrisul era alungit și comprimat, cu volute complet conturate. Semnătura, evidențiind o înfloritură, părea să conțină cîte o consoană la fiecare capăt al numelui și o vocală la mijloc. Pip? Pet? Par? Dot? Era inutil să se chinuie. În mod evident, era semnătura unei persoane de origine arabă.

Dar fusese scrisă de un bărbat sau de o femeie? O femeie needucată din Lamu ar așterne cuvinte atît de îndrăznețe? Și se plimbă cu motocicletă?

Traversînd încăperea spre biroul din lemn de pin, Justin se așează în fața computerului, dar, în loc să deschidă fișierul „Arnold“, rămase cu privirea goală ațintită asupra ecranului inert.

* * *

– Așadar, pe cine iubește *Arnold* de fapt? o întreabă el pe Tessa, mimînd un ton neutru, în vreme ce stau lungiți alături pe pat, într-o seară caniculară petrecută la Nairobi.

Arnold și Tessa au revenit în acea dimineată din prima deplasare pe teren făcută împreună. Tessa a considerat-o drept una dintre experiențele memorabile ale vieții ei.

– Arnold iubește întreaga specie umană, îi răspunde ea languros. Fără excepții.

– Dar face amor cu toată omenirea?

– Tot ce se poate... Nu l-am întrebat. Vrei să-l întreb?

– Nu. Nu cred. Mă gîndeam că l-aș putea întreba chiar eu.

– Nu-i nevoie.

– Sigur?

– Absolut.

Și îl sărută. Apoi îl mai sărută o dată. Pînă îl trezește la viață.

– Și să nu mai pui întrebarea asta, îi spune ea, parcă reînviind un gînd uitat, în vreme ce stă cu capul rezemat în scobitura umărului lui și cu picioarele desfăcute peste trupul lui. Să zicem că Arnold și-a lăsat inima la Mombasa...

Apoi devine una cu Justin, cu capul plecat și cu umerii încordați.

* * *

La Mombasa?

Sau în Lamu, la vreo două sute cincizeci de kilometri în susul coastei?

Revenind la masa de numărat bani, Justin a ales de astă dată raportul general întocmit de Lesley privind-l pe „BLUHM,

Arnold Moise, doctor, victimă dispărută sau suspect“. Nici o mențiune din care să afle ceva despre scandaluri, căsătorii, persoane foarte apropiate sau soție legitimă. „La Alger numitul a locuit într-un hotel pentru medici de ambele sexe, ocupînd singur o cameră. Nimic care să rețină atenția privitor la organizația lui. Ruda cea mai apropiată precizată este sora vitregă de origine belgiană, stabilită la Bruges.“ Arnold nu a cerut niciodată să i se asigure cheltuieli de călătorie sau pentru vreo însoțitoare și nu a solicitat decît cazare în camere cu un pat. Apartamentul din Nairobi, chiar devastat de spărgători, era descris de Lesley ca avînd „un aspect monastic, degajînd un aer de vădită abstenență.“ Numitul locuia singur și nu avea servitor. „În viața sa personală, pare să nu resimtă lipsa confortului, nici măcar a apei calde.“

* * *

— Toată lumea de la Muthaiga Club pare convinsă că Arnold e tatăl copilului nostru, o anunță Justin pe Tessa, pe un ton perfect dezinvolt și detașat, în timp ce mănîncă pește la un restaurant indian de pe la marginea orașului.

Tessa e gravidă în patru luni și, deși discuția dintre ei nu lasă să se întrevadă asta, Justin e total subjugat de ea, ca niciodată.

— Cine e toată lumea asta de la Muthaiga Club? Întreabă ea.

— Elena grecoaica, bănuiesc. Mesaj transmis Gloriei, apoi pasat lui Woodrow, continuă el cu un aer amuzat. Nu prea știu cum trebuie să reacționez. Ca soluție, am putea merge pînă acolo să facem amor pe masa de biliard, dacă te prinzi în jocul acesta.

— Atunci e vorba de incriminare dublă pentru același fapt, parcă așa se cheamă în limbaj juridic, zice ea gînditoare. Prejudecăți ce aduc prejudicii altora. Dublă incriminare.

— Dublă? De ce?

Ea lasă furculița în farfurie, coboară ochii și clatină ușor din cap...

– O adunătură de nerozi cu nenumărate prejudecăți... Lasă-i în legea lor!

* * *

Iar, la vremea aceea, respectase acel consemn. Acum se simțea eliberat.

„Dar de ce *dublă*? se întrebă, fără să-și dezlipească ochii de la ecran.

Incriminare *simplă* înseamnă adulter comis de Arnold. *Dar dublă*? Ce să înțeleagă din asta? Incriminarea are în vedere rasa? Arnold e supus discriminării pentru presupusul adulter și pentru culoarea pielii? De aici ar rezulta dubla discriminare?

Posibil.

Decît dacă...

Dacă nu cumva iar apare la suprafață avocatul cu privirea glacială din Tessa: același avocat care a preferat să nesocotească o amenințare cu moartea decît să renunțe la efortul de a găsi adevărul.

Decît dacă prima prejudecată depistată nu era îndreptată împotriva unui negru despre care se bănuia că are relații intime cu o femeie albă și căsătorită, ci împotriva homosexualilor în general, ceea ce Bluhm – deși detractorii lui nu știau – era.

Într-un asemenea caz, raționamentul unui avocat cu ochi de gheață și cu inima fierbinte ar decurge cam așa:

Prima incriminare: Arnold e homosexual, dar prejudecățile locale nu-i permit să recunoască asta. Dacă ar recunoaște, n-ar mai putea să-și continue activitatea de ajutorare, întrucît Moi detestă organizațiile neguvernamentale tot atît de mult pe cît urăște homosexualii și, ca o primă măsură blîndă, l-ar azvîrli pe Arnold afară din țară.

A doua incriminare: Arnold e silit să trăiască în condiția de impostor (a se vedea articolul de presă neterminat, scris de către cine?). În loc să-și declare opțiunea sexuală, este silit să adopte

postura de playboy, atrăgându-și astfel critici care sînt rezervate celor care încalcă barierele rasiale.

Concluzia: dublă incriminare.

Și, în ultimă analiză, de ce nu-i destăinuiește nici acest secret iubitului ei soț, lăsîndu-l astfel să trăiască cu bănuiala dezonorantă pe care nu trebuie, nu poate să o recunoască nici măcar față de sine?“ – adresează el întrebarea ecranului mut.

Și-a amintit însă numele restaurantului indian la care Tessa ținea atît de mult. Haandi.

* * *

Valul de gelozie pe care Justin îl ținuse atîta vreme în friu se umflă nemăsurat, rupînd zăgazuri și inundîndu-l. Dar era o gelozie de alt gen: motivată de faptul că Tessa și Arnold îi ascuseseră pînă și acest secret, fără a mai vorbi de altele: faptul că îl excluseseră dinadins din grupul lor restrîns la două persoane, lăsîndu-l să tragă cu ochiul după ei ca un voyeur obsedat care, în ciuda asigurărilor date de Tessa, nu știe că nici acum, nici în viitor, nu avea la ce trage cu ochiul; că, așa cum voise și Ghita să le explice lui Rob și Lesley înainte de a se închide în sine, niciodată nu ar exista motive de suspiciune; că singura relație dintre ei era cea de frate și soră, de felul celei pe care Justin i-o descrisese lui Ham deși, în adîncul sufletului, nu crezuse nicidecum.

Un bărbat perfect, așa îl prezentase cîndva Tessa pe Bluhm. Nici măcar Justin, sceptic înrăit, nu-l considerase altfel. Un bărbat capabil să stîrnească impulsuri homo-erotice în oricare dintre noi, remarcase el odată, absolut întîmplător, într-o discuție cu Tessa. Frumos și cu o exprimare aleasă. Curtenitor față de prieteni, dar și față de necunoscuți. Încîntător, începînd cu vocea gravă, barba rotunjită presărată cu fire cărunte și terminînd cu ochii mari, rotunzi, cu gene lungi, de african, care niciodată nu te slăbeau, cît timp vorbea sau te asculta. Frumos prin gesturile

zgîrcite, dar oportune, care punctau exprimarea exactă, inteligentă și elegant pusă în cuvinte. Frumos, de la încheieturile degetelor și pînă la trupul grațios, ușor ca pana, zvelt și cu alură felină, ca al unui dansator și tot atît de disciplinat prin autocontrol. Niciodată impertinent, niciodată ignorant, niciodată crud, deși, la fiecare petrecere și conferință, întîlnea occidentali atît de neștiutori, încît Justin s-ar fi simțit stînjedit în locul lui. Pînă și cei mai vechi clienți ai clubului Muthaiga o recunoșteau: Doamne, ce om e acest Bluhm! Înainte nu se nașteau asemenea negri. Nici nu-i de mirare că mireasa-copilă a lui se simte atrasă de el.

„Atunci, în numele a tot ce e sfînt, de ce nu m-ai scutit de chinuri?” întrebă el furios, adresîndu-se Tessei sau ecranului orb.

„Fiindcă am avut încredere în tine și am așteptat un răspuns pe măsură.”

„Dacă ai avut încredere în mine, de ce nu mi-ai spus?”

„Fiindcă nu trădez încrederea prietenilor și te invit să respecti realitatea și să mă admiri pentru asta. Nemăsurat și etern. Fiindcă sînt avocat și cînd e vorba de secrete – după cum avea ea obiceiul să spună – în comparație cu mine, mormîntul e o gură-spartă.”

XIV

„Iar tuberculoza înseamnă o grămadă de bani: dacă nu crezi, întreabă la Karel Vita Hudson. De la o zi la alta, națiunile cele mai bogate se vor confrunta cu epidemia de tuberculoză, iar Dypraxa va deveni producătorul multimiliardar pe care îl visează orice acționar de treabă. Ciurma Albă, Fiara la Pindă, Vestitul Imitator, Trimisul Morții nu se mai mulțumește să-i adune doar pe nenorociții pământului. Face tot ceea ce a făcut și acum o sută de ani. Plutește peste tot ca un nor mizer de poluare deasupra orizontului occidental, chiar dacă, deocamdată, victimele sale se numără tot din rîndul săracilor.“

„— O treime din populația lumii infectată cu bacilul“

... îi spune Tessa computerului, scoțînd în evidență și subliniind textul pe măsură ce merge mai departe.

„— În Statele Unite, incidenta a crescut cu douăzeci la sută în decurs de șapte ani...

— În medie, o persoană netratată la timp transmite boala altor zece, chiar cincisprezece persoane pe an...

— Autoritățile medicale din New York City și-au acordat dreptul de a încarcera victimele TBC-ului care nu se supun de bunăvoie măsurilor de izolare...

— Treizeci la sută din toate cazurile cunoscute de TBC sînt, în prezent, imposibil de tratat cu medicamentele existente...“

„Ciurma Albă nu se naște în noi înșine – citește Justin. Ne este transmisă cu forța prin respirația bolnavă, prin condițiile mizere de trai, din cauza igienei precare, apei netratate și criminalei neglijențe administrative.

Țările bogate o detestă, fiindcă reprezintă o rușine, ținând cont de tradiția lor administrativă, țările sărace o urăsc fiindcă, în multe dintre ele, este sinonimă cu SIDA. Unele țări refuză să admită că au cazuri, preferând să trăiască într-o stare de negare a realității, decît să recunoască cinstit semnul rușinii.

Iar în Kenya, la fel ca în alte țări africane, incidența tuberculozei a crescut de patru ori de la apariția virusului HIV. “

Un e-mail stufos din partea lui Arnold enumeră dificultățile practice în a trata boala pe teren:

- “– Diagnosticul dificil și prelungit. Pacienții trebuie să aducă probe de spută mai multe zile la rînd.
- Lucrările de laborator esențiale – dar microscoparele se strică sau se fură.
- Nu există substanțe de cultură pentru detectarea bacililor. Substanța de cultură se vinde, se bea, se termină sau e înlocuită.
- Tratamentul durează opt luni. Pacienții care se simt mai bine după o lună abandonează tratamentul sau își vînd pastilele. Boala revine la forma rezistentă la medicație.
- Pastilele pentru TBC sînt comercializate pe piața neagră africană ca tratament pentru boli cu transmitere sexuală. Organizația Mondială a Sănătății susține că pacientul care ia tableta trebuie urmărit pentru a fi siguri că o înghite. Rezultatul: pastila de pe piața neagră se vinde «udă» sau «uscată» în funcție de caz, dacă a fost în gura cuiva sau nu...”

Urmează un *post scriptum* sec:

„Tuberculoza ucide mai multe mame decât orice altă boală. În Africa prețul îl plătesc întotdeauna femeile. Wanza a fost un cobai și a devenit o victimă.

Toate femeile din unele sate au slujit drept cobai, așa cum s-a întâmplat cu Wanza.”

* * *

Extrase dintr-un articol de pe pagina a patra din *International Herald Tribune*: „Occidentul prevenit, dar vulnerabil la germenii de TBC rezistenți la medicație” de Donald G. McNeil Jr., New York Times Service.

Unele pasaje sînt marcate de Tessa.

„AMSTERDAM – Potrivit unui raport al Organizației Mondiale de Ocrotire a Sănătății și al altor grupuri care luptă împotriva tuberculozei, în prezent se înregistrează, în proporție crescîndă, germeni mortali de tuberculoză rezistenți la medicație, nu numai în țările sărace, ci și în cele bogate din Occident.

«Acesta este un avertisment: atenție, e posibil să devină o criză majoră în viitor», spune doctorul

Marcos Espinal, cel care a coordonat redactarea raportului.

Dar cea mai puternică armă pe care o posedă comunitatea medicală internațională pentru a obține fonduri este primejdia că explozia necontrolată a numărului de cazuri din țările lumii a treia va permite germenilor divergenți să se contopească într-unul singur, incurabil, extrem de contagios, care va ataca și Occidentul.”

Notă de subsol făcută de Tessa, scrisă cu o mîină crispată în mod misterios, ca și cum și-ar fi reprimat în mod deliberat sentimentele:

„Arnold spune: «Rușii care imigrează în S.U.A., îndeosebi cei care vin direct din lagăre, sînt purtători a tot felul de germeni TBC multirezistenți – în realitate, într-o proporție mai mare decât se înregistrează în Kenya, unde multirezistent NU este sinonim cu pozitiv HIV. Un prieten de-al său tratează cazuri foarte grave în zona Bay Ridge din Brooklyn și numărul

lor crește aproape înspăimântător, relatează el. Se afirmă că incidența la grupurile urbane minoritare care trăiesc în zone aglomerate din S.U.A. este în creștere."

Sau, exprimat în limbajul bursei de valori pe care îl înțelege întreaga lume: dacă piața TBC se comportă conform prognozelor, miliarde peste miliarde de dolari așteaptă să fie culese, iar cel ce urmează a le obține este Dypraxa – cu condiția, desigur, ca testele preliminare efectuate în Africa să nu provoace efecte secundare ireversibile.

Acest gând îl îndeamnă pe Justin să revină – și încă de urgență – la Spitalul Uhuru din Nairobi. Grăbindu-se spre masa de numărare a banilor, caută din nou fișierele poliției și descoperă șase pagini fotocopyate pline de mîzgăliturile febrile ale Tessei, în timp ce se chinuie să înregistreze istoricul exprimat în limbajul unui copil.

„Wanza este mamă fără a fi căsătorită.

Nu știe să scrie sau să citească.

Am cunoscut-o în satul ei și am revăzut-o în ghetoul Kibera. A rămas însărcinată cu unchiul ei, care a răpit-o și, apoi, a susținut că ea l-a sedus. E prima ei sarcină. Wanza a părăsit satul ca să nu mai fie violată de acel unchi sau de un alt bărbat care o hărțuia.

Ea spune că mulți oameni din sat sînt bolnavi și tușesc rău. Mulți bărbați aveau SIDA. De asemenea, multe femei... Două gravide au murit recent. Ca și Wanza, mergeau la un centru medical la opt kilometri depărtare. Wanza nu a vrut să mai meargă la acel centru medical. Se temea că pastilele sînt rele. Asta arată că e inteligentă, întrucît majoritatea femeilor au o încredere oarbă în doctori, deși respectă injecțiile mai mult decît pastilele.

În Kibera, au venit să o vadă un bărbat și o femeie, albi. Purtau halate albe, așa că ea a presupus că erau doctori. Cei doi știau din ce sat venise. I-au dat niște pastile, aceleași pe care le ia în spital.

Wanza spune că numele bărbatului era Law-bear. Am pus-o să rostească de ai multe ori. Lor-bear? Lor-beer? Lohrbear?

Femeia care a venit cu el nu și-a spus numele, dar a examinat-o pe Wanza și a luat probe de sînge, urină și spută.

Au venit de două ori în Kibera să o vadă. Nu i-a interesat starea sănătății celorlalți din colibă. I-au spus că va naște în spital, deoarece era bolnavă. Wanza a început să fie neliniștită. Multe gravide din Kibera sînt bolnave, dar nu au născut la spital.

Lawbear a zis că nu va trebui să plătească nimic, va fi achitat de altcineva. N-a întrebat de către cine. Zice că bărbatul și femeia erau foarte îngrijorați. Nu dorea să-i vadă așa. A glumit pe tema asta, dar ei nu au ris.

În ziua următoare, a venit o mașină după ea. Îi sosise termenul. Calătorea pentru prima oară cu o mașină. Două zile mai tîrziu a sosit fratele ei să stea cu ea. Auzise că se afla acolo. Kioko știe să citească și să scrie și e foarte inteligent. Fratele și sora se iubesc foarte mult. Wanza are cincisprezece ani.

Kioko afirmă că, atunci cînd o altă gravidă din sat era pe moarte, aceiași doi au venit să o vadă și au luat probe de la ea așa cum au făcut și cu Wanza. În timp ce vizitau satul, au aflat că Wanza fugise în Kibera. Kioko spune că cei doi erau foarte curioși în legătură cu ea și au întrebat cum o pot găsi și au scris îndrumările lui într-un carnet. Așa au găsit-o pe Wanza în Kibera și au dus-o la Uhuru pentru a o ține sub observație. Wanza e unul dintre numeroșii cobai care nu au supraviețuit după ce li s-a administrat Dypraxa.“

* * *

La micul dejun, așezată de cealaltă parte a mesei, Tessa îi vorbește. E în șapte luni. Mustafa stă în locul pe care și l-a stabilit singur, în bucătărie, dar trăgînd cu urechea prin ușa întredeschisă, astfel încît să știe exact cînd să pregătească plinea prăjită sau cînd să mai toarne ceai. Diminețile sînt momente de fericire. La fel și serile. Dar dimineata conversația decurge mai lin.

– Justin.

– Tessa.

– Gata?

– Numai urechi.

– Dacă aș răzni la tine Lorbeer – pfui, exact așa – ce mi-ai zice?

– Laurel.

– Altceva.

– Laurel. Coroană. Cezar. Împărat. Atlet. Cîștigător.

– Altceva.

– Încoronat cu frunze de laur, fructe de dafin, a se culca pe lauri, lauri însingerați, victorie cîștigată prin război violent... De ce nu rizi?

– Ți se pare specific german? insistă ea.

– German. Substantiv. Masculin.

– Pronunță-l pe litere.

Se conformează.

– Ar putea fi olandez?

– Așa cred. Aproape. Nu tocmai, dar pe-aproape. Te-ai apucat cumva de cuvinte încrucișate?

– M-am lăsat, răspunde ea gînditoare. Și asta, așa cum se întîmplă foarte des cu avocata Tessa, e tot. În comparație cu mine, mormîntul e gură-spartă.

* * *

„Nici J, nici G, nici A“, continuă notițele ei. Vrea să spună că Justin, Ghita și Justin nu sînt prezenți. Se află singură în rezervă cu Wanza.

„15.23: Intră individul cu față bovină și femeia cu trăsături slave, în halate albe, al ei desfăcut la gît. Îi însoțesc alți trei bărbați. Toți poartă halate albe. Cu albinele napoleoniene furate pe buzunare.

Se duc la căpătiul Wanzei, se holbează la ea.

Eu: «Cine sînteți? Ce-i faceți? Sînteți doctori?»

Mă ignoră, se holbează la Wanza, îi ascultă respirația, îi verifică bătăile inimii, pulsul, temp. ochii, o strigă pe nume. Nici un răspuns.

Eu: «Ești Lorbeer? Cine sînteți voi? Cum vă numiți?»

Femeia slavă: «Nu e treaba dumitale.»

Exeunt.

Femeia e a dracu' de rea. Părul negru vopsit, picioare lungi, își fiție fundul, e imposibil să n-o remarci."

Asemenea unui om vinovat prins comițind o ticăloșie, Justin strecoară notițele Tessei sub cel mai apropiat morman de hirtii, sare în picioare și se întoarce îngrozit, nevenindu-i să creadă, spre camera cu presa de ulei. Cineva bate foarte tare în ușă. Vede ușa mișcându-se în ritmul loviturilor. Dominând hărmălaia provocată, se aude vocea groaznic de familiară, care răzbate pe rază de kilometri, a unui englez aparținând categoriei celor care nu știu ce e obstacolul.

— Justin! Ieși afară, băiete! Nu te mai ascunde! Știm că ești acolo! Sintem doi prieteni cu daruri și consolări!

Înghețat, Justin era incapabil să reacționeze.

— Te dai la fund, dragă băiete! Faci pe misteriosul! Nu-i nevoie! Beth și Adrian! Prietenii tăi!

Justin ia repezeală cheile de pe dulap și, ca un om care așteaptă ora execuției, pășește orbește în lumina soarelui, trezindu-se față în față cu Beth și Adrian Tupper, cel mai renumit cuplu de scriitori ai secolului, cei doi Tupper din Toscana, cunoscuți în întreaga lume.

— Beth, Adrian! Ce plăcere! făcu el, trântind ușa în urma lui.

Adrian îl prinde pe umeri și își coboară teatral vocea.

— Dragul meu Justin... Cel pe care-l iubesc zeii... Nu? Mmm? Fii bărbat! Asta e, rostește el, pe un ton convingător de consolare. Ești singur. *Groaznic* de singur.

Lăsându-se îmbrățișat, Justin îi observă ochii, minusculi și adânciți în orbite, privind cercetător peste umărul lui.

— Of, Justin, ce mult am iubit-o, miaună Beth, întinzându-și gura miniaturală într-un arc descendent, a milă, apoi îndreptându-se pentru a-l săruta.

— Unde-i omul de aici, Luigi? Întreabă Adrian.

— La Neapole. Cu logodnica. Se căsătoresc în iunie, adaugă Justin inutil.

– Ar trebui să stea aici, ca să te ajute. În ce lume trăim, domnule... A dispărut fidelitatea. S-a terminat cu servitorii de profesie.

– Cel mare e în amintirea Tessei, iar cel mic e pentru sărmanul Garth, pentru a fi alături de ea, explică Beth cu glas metallic din care sonoritatea pare să fi dispărut. M-am gândit să-i plantăm în amintirea lor, nu, Adrian?

În curte se află camioneta lor, cu compartimentul de marfă încărcat în mod ostentativ cu bușteni pentru ochii cititorilor lui Adrian, cărora li se sugerează să creadă că li taie pentru el. Legați de-a latul acestora se văd doi piersici tineri, având pungi de plastic înfășurate în jurul rădăcinilor.

– Beth are momente minunate de inspirație, aproape că strigă Tupper convins. E pe orice lungime de undă. Simți întotdeauna ce se cuvine, nu-i așa, dragă? „Trebuie să-i dăm niște copaci“, a zis ea. Știe, vezi? Știe, știe!

– I-am putea planta acum și se vor prinde ei, nu? spune Beth.

– După masa de prinz, rostește Adrian cu fermitate.

Urmează un picnic simplu, țărănesc – grație pachetului adus de Beth, după cum se exprimă ea, în care se află „o pline, măsline și cite un păstrăv din afumătoarea noastră, dragule... Doar noi trei, cu o sticlă din minunatul tău vin de Manzini.“

Curtenitor chiar de-ar fi să moară, Justin îi conduce spre vilă.

* * *

– Doar n-o să jalești o veșnicie, băiete. Evreii nici n-o fac. Doar șapte zile de doliu, atîta tot. După aceea, sînt gata să o ia de la capăt. Asta-i legea lor, înțelegi? explică Adrian, adresîndu-se soției lui, de parcă aceasta ar fi imbecilă.

Stau în salon, sub heruvimi, și mănîncă păstrăv ținînd farfuria în poală, pentru a duce la capăt ideea de picnic în viziunea lui Beth.

– Au totul scris clar. Ce să facă, cine se ocupă, cât durează... După aceea, înapoi la treabă! Justin ar trebui să procedeze la fel. N-are rost să *lincezești*, Justin! Cît trăiești, nu trebuie să stai locului! Dăunează!

– A, dar nu trîndăvesc, îl contrazice Justin, blestemîndu-se pentru ideea neroadă de a fi desfăcut și a doua sticlă de vin.

– Și atunci ce faci? Întreabă Tupper, sfredelindu-l pe Justin cu ochișorii lui mici și rotunzi.

– Păi, Tessa a lăsat o mulțime de lucruri neterminate, vedeți voi, explică Justin fără convingere. În fine, e vorba de proprietățile ei, evident. Și de fondul pentru acțiuni caritabile pe care l-a înființat ea. Plus diverse alte mărunțișuri.

– Ai computer?

„L-ai și văzut!“ gîndi Justin îngrozit în sinea lui. „Imposibil! Am fost mai iute decît tine, știi sigur asta!“

– E cea mai importantă invenție de la tiparniță încoace, dragul meu... Nu-i așa, Beth? Gata cu secretara, gata cu nevasta și cu tot restul. Tu ce ți-ai luat? La început, noi ne-am opus, nu-i așa, Beth? Mare greșeală!

– Nu ne-am dat seama, explică Beth, luînd o înghițitură prea zdravănă de vin în comparație cu dimensiunile ei.

– Ah, am luat și eu ce-am găsit pe aici, răspunde Justin, recăpătîndu-și stăpînirea de sine. Avocații Tessei mi-au pus în brațe un maldăr de dischete. Am comandat unul și m-am chinuit cu ele așa cum m-am priceput mai bine.

– Înseamnă c-ai terminat. E vremea să te-ntorci acasă. Nu mai zăbovi. Țara are nevoie de tine.

– Păi, n-am terminat chiar tot, Adrian. Mai am nevoie de cîteva zile.

– Cei de la Externe știi că ești aici?

– Probabil, făcu Justin.

„Cum de-mi face Adrian una ca asta?! Să mă lipsească de orice apărare?! Își vîră nasul în toate ascunzișurile vieții mele, unde n-are ce căuta, iar eu stau și-i permit asta?!“

Urmă un moratoriu, timp în care, spre uriașa lui ușurare, Justin trebuie să asculte extraordinar de plicticoasa relatare privind modul în care cel mai mare cuplu de scriitori din lume s-a lăsat convertit, împotriva tendințelor lor firești, la Internet – o repetiție finală, neîndoielnic, pentru un nou capitol captivant din *Povestiri Toscanese* și pentru un nou computer gratuit din partea producătorilor de calculatoare.

– Dezertezi, dragul meu, îl avertizează sever Adrian, când cei doi dezleagă piersicii din camionetă și-i duc spre *cantina*, pentru ca Justin să-i planteze mai târziu. E vorba de ceva numit datorie. Un cuvânt demodat în zilele noastre. Cu cât amîni, cu atît îți va fi mai greu. Du-te acasă! Te vor primi cu brațele deschise.

– De ce nu-i plantăm acum? Întreabă Beth.

– E o chestie prea emoționantă, scumpo! Lasă-l s-o facă în solitudine. Dumnezeu să te apere, băiete! Lungimea de undă... Cel mai important lucru din lume...

„Așadar, cine ești tu?” îl întreabă Justin în gînd pe Tupper, în timp ce urmărea camioneta îndepărtîndu-se. „Un neștiutor sau parte dintr-o conspirație? Mirosul singelui te-a adus înapoi sau a fost ideea lui Pellegrin?” În diferite etape ale vieții sale prezentată în mass-media mai mult decît s-ar fi convenit, Tupper cochetase cu B.B.C.-ul și cu un ziar britanic de scandal. Dar lucrase și în spațioasele încăperi ascunse, din partea secretă a Whitehall. Justin își aduse aminte de o replică a Tessei, făcută într-unul dintre momentele ei cele mai mușcătoare: „Tu ce crezi că face Adrian cu toate informațiile pe care nu le folosește în cărțile lui?”

* * *

Reveni la Wanza, pentru a descoperi doar că jurnalul de șase pagini privind boala tovarășei de rezervă se termina într-un mod nesatisfăcător. Lorbeer și echipa lui vizitează salonul de încă trei ori. Arnold îi provoacă de două ori, dar Tessa nu aude discuția. Nu Lorbeer, ci femeia atrăgătoare de origine slavă o examinează

pe Wanza, în vreme ce el și însoțitorii lui se uită fără nici un folos. Restul se petrece noaptea, în timp ce Tessa doarme. Tessa se trezește, strigă și urlă, dar nu vine nici o asistentă. Sînt prea înspăimîntate. Tessa le găsește doar cu mare greutate și le silește să admită că Wanza a murit, iar copilul a fost dus înapoi în sat.

Reașezînd paginile printre documentele de la poliție, Justin se adresează încă o dată computerului. Nu se simțea chiar în apele lui. Băuse prea mult vin. Păstrăvul, care probabil că stătuse prea puțin la afumătoare i-a picat ca o piatră în stomac. Tastă ceva, se gîndi să se întoarcă la vilă pentru a bea o sticlă întreagă de apă minerală. Dar dintr-o dată, rămase cu ochii holbați la ecran, îngrozit și incapabil să creadă ce vedea. Se uită în altă parte, clătină din cap pentru a-și limpezi mintea, apoi privi din nou. Își îngropă fața între palme, dorind să alunge starea de confuzie. Dar cînd privi din nou, mesajul era tot acolo.

**„ACEST PROGRAM A EFECTUAT O OPERAȚIUNE ILEGALĂ.
ESTE POSIBIL SĂ PIERDEȚI DATE NESALVATE DIN TOATE
FERESTRELE CARE SÎNT DESCHISE.”**

Iar mai jos, sentința de condamnare la moarte, un șir de căsuțe așezate ca niște sicrie ce așteaptă o înmormîntare în masă: dați un clic pe cel pe care-l doriți îngropat primul. Își lăsa brațele să-i cadă pe lîngă trup, întoarse capul, apoi, folosindu-se de călcîie, își îndepărtă precaut scaunul de computer.

– Să te ia dracu', Tupper! șopti el. Fii blestemat, blestemat, blestemat! Dar voia de fapt să spună: „Pe mine să mă ia dracu!”.

„E vorba de ceva ce am făcut sau nu am făcut. Ar fi trebuit să te închid, animal nenorocit. Guido! Trebuie să-l găsesc pe Guido!”

Își consultă ceasul. Cursurile se încheie peste douăzeci de minute, dar Guido a refuzat să fie luat de la școală. Preferă să ia autobuzul școlar, ca toți ceilalți băieți obișnuiți, bravo lui, și îl va ruga pe șofer să claxoneze cînd ajunge la poartă – moment în

care lui Justin îi este îngăduit să-l aducă în jeep. Nu avea decît să aștepte. Dacă se repezea cu mașina ca să o ia înaintea autobuzului, risca să ajungă la școală prea tîrziu și să trebuiască să gonească înapoi. Lăsînd computerul baltă, reveni la masa de numărat bani, încercînd să-și recapete calmul cu hîrțile pe care le prefera de o mie de ori ecranului.

„Agenția de știri PANA (09/24/97)

În 1995, potrivit Organizației Mondiale a Sănătății, Africa subsahariană a înregistrat cel mai mare număr de noi cazuri de tuberculoză în comparație cu orice altă regiune de pe glob, precum și cea mai înaltă rată de infecții combinate TBC și HIV...”

„Mulțumesc, știam deja asta.”

„Metropolele tropicale vor deveni iadul pe pămînt

Pe măsură ce defrișările ilegale, poluarea aerului și a apei și extracția nestăvilită a șteiului distrug ecosistemele lumii a treia, tot mai multe comunități rurale din aceste țări sînt silite să migreze spre orașe în căutare de muncă, pentru a putea supraviețui. Experții prognozează apariția a zeci și chiar sute de metropole care vor atrage în ghetourile lor un număr uriaș de oameni foarte prost plătiți, asta conducînd la rate nemaiîntîlnite în privința bolilor mortale, precum tuberculoza...”

Auzi în depărtare claxonul unui autobuz.

* * *

– Deci, iar l-ai bușit, spuse Guido cu satisfacție în glas, după ce Justin îl conduse la scena dezastrului. Ai deschis căsuța ei poștală? făcu el în timp ce tasta de zor.

– Bineînțeles că nu. Nici nu știu cum. Ce faci?

– Ai adăugat ceva și ai uitat să salvezi?

– Sigur nu. Nici una, nici alta. Nu.

– Atunci nu-i nimic. N-ai pierdut nici un fișier, spuse Guido, folosind jargonul programatorilor și, după ce mai apăsă calm pe câteva taste, readuse mașinăria la starea de dinainte. Acum putem intra on-line? *Te rog!* se milogi el.

– Chiar trebuie?

– Ca să luăm mesaje trimise ei prin e-mail, pentru numele lui Dumnezeu! Îi trimiteau mesaje sute de oameni în fiecare zi și tu nu vrei să le citești. Ce-ai cu oamenii care vor să transmită acum mesaje de compasiune și iubire? *Nu vrei să afli ce au de spus?* Mai sînt e-mail-uri de-ale mele la care a răspuns! Poate că nici nu apucat să le citească!

Guido era în pragul lacrimilor. Luîndu-l de umeri cu blîndețe, Justin îl făcu să se așeze în fața tastaturii.

– Spune-mi ce riscăm, sugeră el. Care e cea mai nedorită posibilitate?

– Nu riscăm nimic. Totul e salvat. Nu există situații dintr-astea. Efectuăm cele mai simple operații cu computerul. Dacă mai crapă o dată, e ca mai devreme. Voi salva toate e-mail-urile noi. Tessa a salvat totul. Ai încredere în mine!

Guido conectează laptopul la modem și-i întinde lui Justin un capăt de cablu flexibil.

– Scoate telefonul și bagă asta. După aceea sîntem conectați la Internet.

Justin face întocmai cum i s-a spus. Guido tastează și așteaptă. Justin se uită peste umărul lui. Cuvinte care ar putea fi hieroglife pentru Justin, o fereastră, apoi alte hieroglife. O pauză pentru rugăciune și contemplație, urmată de un mesaj pe tot ecranul care clipește ca o firmă luminoasă și o exclamație de dezgust din partea lui Guido.

„Zonă de pericol!!!

ACESTA ESTE UN AVERTISMENT SERIOS.

NU CONTINUAȚI DINCOLO DE ACEST PUNCT. TESTELE

CLINICE AU DOVEDIT CĂ EXTINDEREA CERCETĂRILOR

POATE PROVOCA EFECTE SECUNDARE MORTALE. PENTRU SIGURANȚA ȘI LINIȘTEA TA, HARD-DISK-UL A FOST CURĂȚAT DE TOATE LUCRURILE PERICULOASE."

Vreme de câteva secunde în care s-a amăgit singur, Justin nu a fost îngrijorat de-a binelea. În alte condiții, ar fi preferat să stea jos la masa de numărat bani și să redacteze o scrisoare furioasă către producători, protestînd împotriva stilului lor greu inteligibil. Pe de altă parte, Guido a demonstrat că, în cele mai multe cazuri, cîinele care latră nu mușcă. De aceea, se pregătește să exclame ceva de genul. „Ah, iarăși! Asta chiar că e culmea!“ Îl vede pe Guido, cu capul înfundat între umeri, de parcă l-ar fi pocnit cineva; degetele lui, pe care le ținea, de obicei, rășchirate în aer, stăteau acum de o parte și de cealaltă a tastaturii laptopului. Devenise palid ca bolnavii care au nevoie de o transfuzie de sînge.

– E grav? Întreabă Justin moale.

Aplecîndu-se precipitat înainte ca un pilot care se confruntă cu probleme mari, Guido tastează grăbit seria de comenzi de urgență. Se vede clar că degeaba, fiindcă se ridică, încordîndu-și tot trupul, își trîntește o palmă peste frunte, închide ochii și scoate un geamăt înfricoșător.

– Spune-mi ce se întîmplă! se roagă Justin. Nu poate fi chiar atât de grav! Spune-mi!

Văzînd că Guido nu-i răspunde, continuă:

– Văd c-ai închis. E bine?

Cu chipul transfigurat, Guido dă din cap:

– Acum decuplăm modemul.

Un alt gest din cap. Aceeași transfigurare.

– De ce facem asta?

– Îl restartez.

– Ce-nseamnă asta?

– Că o să mai așteptăm un minut.

– De ce?

– Poate două.

– La ce bun?

– Îi dăm timp să uite. Să se rezolve de la sine. Chestia asta nu e normală, Justin. E grav!

A revenit la jargonul american.

– Nu avem de a face cu niște puști neadaptati social care se distrează. Crede-mă, chestia asta ți-o fac niște indivizi foarte răi.

– Mie sau Tessei?

Guido clatină din cap:

– E vorba despre cineva care îți poartă simbetele.

Deschide din nou computerul, se înalță pe scaun, inspiră lung, iar sunetul seamănă cu un oftat. Iar spre încintarea lui, Justin vede șirul obișnuit de copii negri făcându-i semne de pe ecran.

– Ai reușit! exclamă el. Guido, ești un geniu!

Dar, chiar în timp ce spune asta, copiii de pe ecran sînt înlocuiți de o clepsidră tremurătoare în care este înfiptă o săgeată albă, plasată diagonal. Apoi dispar și acestea, lăsînd în loc doar ecranul negru-albăstrui.

– L-au omorît, suspină Guido.

– Cum?

– Ți-au introdus un virus. Au dat instrucțiuni virusului să șteargă hard-disk-ul și ți-au lăsat un mesaj ca să te anunțe ce ți-au făcut.

– Înseamnă că nu e vina ta, spune Justin pe un ton convingător.

– Tessa a descărcat?

– Am cititi tot ce a tipărit.

– Nu mă refeream la printare! A copiat ceva pe dischete?

– Nu le găsim. Credem că le-a luat în nord.

– Ce înseamnă în nord? De ce nu le-a transmis prin e-mail în nord? De ce trebuia să ducă dischetele cu ea în nord? *Nu pricep.*

Justin își amintește de Ham și se gîndește la Guido. Și computerul lui Ham a avut un virus.

– Spuneai că a transmis o groază de mesaje prin e-mail, zice el.

– Cam o dată pe săptămână. Dacă uita într-o săptămână, transmitea dublu în următoarea.

Guido vorbește în italiană. Se simte iarăși ca în prima zi în care Tessa l-a găsit; era un copil rătăcit.

– Ți-ai verificat e-mail-urile de când a fost ucisă?

Guido clatină din cap, negînd cu tărie. Ar fi fost prea dureros pentru el. Nu a avut tăria...

– Ce-ar fi să mergem la tine și poți vedea ce ai primit. Vrei? Sper că nu te deranjează.

În timp ce urcau dealul și pătrundeau în desișul întunecat, Justin nu se gîndi la nimeni altcineva decît la Guido. Era un prieten rănit, iar singurul scop al lui Justin era de a-l duce în siguranță acasă, la mama lui, să-l liniștească și să se asigure că, de acum înainte, Guido va ieși din starea de apatie și va deveni micul geniu de doisprezece ani, arogant și vioi, în loc să se simtă ca un infirm a cărui viață se sfîrșise o dată cu moartea Tessei. Iar dacă, așa cum bănuia, ei – indiferent cine ar fi fost acești ei – li stricaseră computerul la fel cum procedaseră cu cele ale lui Ham și Tessa, atunci Guido trebuia consolată și, în măsura în care acest lucru era posibil, ajutat să se liniștească. Aceea era singura prioritate a lui Justin, alungînd din minte orice alte scopuri și emoții, fiindcă a le încuraja nu crea decît anarhie, însemna îndepărtarea sa de pe calea anchetei raționale și confundarea încercării de răzbunare cu căutarea adevăratei Tessa.

Parcă automobilul și, cu o senzație de ușurare, îl luă ușor de braț pe Guido. Iar acesta, spre surprinderea lui Justin nu încercă să-i îndepărteze mîna. Mama lui făcuse un ghiveci și pline proaspătă, abia scoasă din cuptor, așa că, la insistențele lui Justin, mai întîi mîncară, doar ei doi, în timp ce mama rămase să-i supravegheze îndeaproape. Apoi Guido își aduse computerul din dormitor, nu se conectară un timp, ci rămaseră alături, umăr lîngă umăr, citind mesajele Tessei despre leii somnoroși pe care li văzuse în călătoriile ei, despre elefanții EXTRAORDINAR de jucăuși, care ar fi fost în stare să se urce pe jeepul ei, strivindu-l,

dacă le-ar fi dat cea mai mică șansă, și despre girafele de-a dreptul DISPREȚUITOARE care sînt mulțumite DOAR dacă le admiri gîtul lung și elegant.

– Vrei o dischetă cu e-mail-urile ei? îl întrebă Guido, simțind cu precizie că Justin citise suficient despre aventurile Tessei.

– Dacă ești atît de amabil, spuse Justin foarte politicos. Apoi aș vrea să-mi dai copii ale lucrărilor tale, ca să le pot citi pe îndelete și să-ți scriu: eseuri, teme și toate lucrurile pe care ai fi dorit să le vadă și Tessa.

După ce-i pregăti dischetele, Guido conectă cablul telefonului la modem și urmăriră o turmă frumoasă de gazele Thomson în plin galop, după care ecranul se stinse. Dar cînd Guido încercă să revină la desktop, se văzu silit să afirme cu glas gîtuit că și hard-disk-ul lui fusese șters la fel ca al Tessei, dar fără să i se transmită mesajul dement referitor la teste clinice și toxicitate.

– Deci, ea nu ți-a trimis nimic pentru a păstra în numele ei? întrebă Justin, și-și simți vocea semănînd cu aceea a unui vameș.

Guido clătină din cap.

– Nici un mesaj pe care trebuia să-l transmiți cuiva? Nu te-a folosit drept intermediar sau ceva de genul acesta?

Alte negări din cap.

– Așadar, ce materiale importante ai pierdut?

– Doar ultimele ei mesaje, șopti Guido.

– Ei, atunci sîntem amîndoi în aceeași situație.

„Sau toți trei, dacă îl includem și pe Ham“, gîndi el.

– Iar dacă eu pot trece peste asta, înseamnă că și tu poți. Fiindcă eu am fost căsătorit cu ea. Bine? Pesemne că pe computerul ei era vreun virus pe care l-a transmis și computerului tău. E posibil? L-a luat de undeva și ți l-a transmis și ție din greșeală. Da? Nu prea știu ce spun, nu-i așa? Îmi dau și eu cu părerea... Ceea ce vreau, de fapt, să spun e că nu vom afla asta niciodată. Și atunci, am putea afirma că am avut „ghinion“ și să ne vedem de viața noastră. Amîndoi. De acord? Iar tu comandă

tot ce-ți trebuie ca să-ți repara computerul! Da? O să anunț la biroul din Milano că o să apelezi la ei.

Încredințat în bună măsură că Guido se mai liniștise, Justin își luă rămas-bun; adică se urcă în jeep și coborî dealul pînă la vilă, parcă în curtea din care plecase. Aduse laptopul din camera de presat uleiul și se îndreptă cu el spre țarm. Pe durata unor cursuri de instruire, li se spusese, iar el era dispus să creadă, că existau oameni deștepți care puteau recupera texte de pe computere ale căror hard-disk-uri fuseseră șterse. Numai că acești oameni trăiau în cadrele oficiale ale vieții, căruia el nu-i mai aparținea. Îi trecu prin minte să ia legătura într-un fel sau altul cu Rob și Lesley și să le ceară ajutorul, dar socoti că n-ar fi cazul să le creeze probleme. Și în plus, dacă era cinstit cu sine însuși, computerul Tessei fusese contaminat cu ceva greu de definit, ceva murdar de care voia să se debaraseze fizic.

De aceea, în lumina lunii pe jumătate ascunse între nori, merse pînă spre capătul digului nesigur, trecînd în drum pe lîngă o tăbliță veche de cine știe cînd, care, într-o formulare isterică, susținea că acela ce se aventura mai departe își risca viața. După ce ajunse chiar la capăt, încredință adîncului mării laptopul scos din uz, apoi se întoarse în camera cu presa de ulei unde scrisese pînă dimineată, destăinuind multe lucruri pe care le avea pe suflet.

* * *

„Dragul meu Ham,

Îți scriu prima din ceea ce sper să fie un lung șir de scrisori către buna ta mătușă. N-aș vrea să mă crezi nebun, dar dacă ajung sub vreun autobuz aș dori să fii amabil și să înmînezi toate documentele celui mai mintos și netemător dintre membrii breslei tale, să-l plătești oricît îți va cere pentru a porni scandalul. În felul acesta, i-am face amîndoi un mare serviciu Tessei.

Ca întotdeauna,
Al tău, Justin“.

XV

Pînă seara tîrziu, cînd whiskyul aproape că-l doborîse, Sandy Woodrow rămăsese credincios la postul său de la Înalta Comisie, formulînd, reformulînd și șlefuiind cuvîntarea pe care avea să o prezinte a doua zi, la întrunirea cancelariei; pendulînd între obișnuința lui de a gîndi conform locului pe care-l ocupa în ierarhie și celălalt mod de a pune problemele, care acționa ca o contragreutate mereu imprevizibilă, care îl tîra, fără să-l prevină, printr-un vîlmășag de fantome acuzatoare, silindu-l să urle mai tare decît ele: „Nu existați, sînteți doar o înșiruire de năluciri; nu sînteți legate în nici un fel de plecarea precipitată a lui Porter Coleridge la Londra, cu soția și copilul, în baza îndoielnicei motivații că se hotărîseră peste noapte să petreacă un scurt concediu acasă și să găsească o școală specială pentru Rosie.“

Iar în anumite momente, gîndurile își arogau o independență bezmetică, întorcînd pe toate părțile subiecte subversive precum divorțul cu acordul ambelor părți, analizînd dacă Ghita Pearson sau fata aceea nouă, pe nume Tara nu-știu-cum, de la secția comercială ar putea sau nu deveni parteneră corespunzătoare de viață și, într-o asemenea posibilitate, pe care dintre ele ar prefera-o băieții. Sau dacă, la urma urmelor, nu ar fi fost de preferat să ducă o viață de lup singuratic, de fapt, cea de acum, visînd legături, negăsind nici una, privind cum visul se îndepărtează tot mai mult, devenind imposibil de realizat. Conducînd spre casă cu ușile încuiate și geamurile mașinii închise, reuși totuși încă o dată să se vadă în postura de cap de familie –

de acord, un soț încă dispus să răspundă unor avansuri, dar care bărbat nu e? – însă, în esență, era același fiu de soldat cu capul pe umeri, cumsecade și serios, de care Gloria se îndrăgostise pînă peste cap în urmă cu atîția și atîția ani. Tocmai de aceea, cînd intră în casă, rămase surprins, dacă nu chiar jignit, descoperind că Gloria nu avusese nici o tresărire telepatică pentru a-i ghici intențiile și să-l aștepte trează. L-a lăsat să cotrobăie singur după mîncare prin frigider. „La urma urmelor, la naiba, *sînt pe post de Înalt Comisar*. Am dreptul la *puțin respect*, măcar în propria casă.“

– Ceva nou la știri? strigă el patetic spre ea, mîncînd friptura rece de vacă într-o solitudine regească.

Tavanul sufrageriei, care era un planșeu subțire de beton, constituia, în același timp, și podeaua dormitorului lor.

– Nu vă vin toate știrile la prăvălie?! răcni Gloria.

– Doar nu stăm acolo să ascultăm la radio toată ziua, dacă la asta faci aluzie, răspunse Woodrow, lăsînd să se înțeleagă cum că asta făcea Gloria toată ziua.

Și rămase în așteptare, cu furculița la jumătatea drumului spre gură.

– În Zimbabwe au mai fost uciși doi fermieri albi, dacă asta e știre, anunță Gloria, după o întrerupere a transmisiunii.

– Parcă eu nu știu! Toată ziua ne-au stat pe cap ai lui Pellegrin. De ce nu reușim, mă rog, să-l convingem pe Moi să ia legătura cu Mugabe pentru a-l ruga să se mai potolească? Din același motiv pentru care nu sîntem în stare să-l convingem pe Moi s-o lase mai moale. În general acesta e răspunsul...

Așteptă să audă un „sărmanul de tine“, dar nu se alese decît cu o tăcere misterioasă.

– Altceva? insistă el. În privința știrilor... Nimic?

– Ce știri ai mai vrea?

„Ce naiba a apucat-o pe femeia asta?“ se întrebă el îmbufnat, turnîndu-și încă un pahar de vin roșu. „N-a fost niciodată în halul ăsta. De cînd iubițelul ei vădov a șters-o în Anglia, lîncezește în

casă ca o vacă bolnavă. Nu vrea să bea nimic cu mine, nu mănâncă cu mine, nu mă privește în ochi. Nu vrea să facă nici treaba cealaltă, dar chestia asta n-a fost niciodată în fruntea listei. Nici nu se învrednicește să se mai machieze – lucru de mirare.”

Cu toate acestea, îl încinta că Gloria nu auzise alte vești. Măcar de data asta știa și el ceva ce nu ajunsese la urechile ei. Cînd la Londra are loc vreun eveniment fierbinte e aproape imposibil să nu se găsească vreun dobitoc de la Departamentul de Informații care să scape porumbelul în fața reprezentanților presei înainte de termenul convenit pentru a fi făcută publică știrea. Dacă-și țin gura măcar plină mline dimineată, lucru pe care i-l ceruse lui Pellegrin, va avea proiritate în anunțarea veștii.

– E o chestiune de moral, Bernard, îl prevenise Woodrow, pe tonul cel mai convingător și milităros. Cîțiva oameni de aici vor fi destul de afectați de o asemenea veste. Aș vrea să fiu eu acela care le-o prezintă. Mai ales că Porter e plecat.

Le prindea întotdeauna bine să le aducă aminte cine conduce misiunea. Trebuie să se arate circumspect, dar fără să se agite inutil. Acestea sînt calitățile pe care le caută cei de la Londra la cei care urmează a fi avansați. Nu trebuie să împingă lucrurile prea departe, desigur, era recomandabil să-i lase pe cei de la Londra să constate singuri cît de elegant sînt rezolvate chestiunile cînd Porter nu se află la post ca să-și dea sufletul pentru fiecare virgulă pe care o pune într-un raport.

Dacă era să recunoască cîstit, avea să fie greu pus la încercare din cauza acestei așteptări marcate de incertitudine din partea Londrei. „Pesemne că din aceeași pricină se mistuie de dor Gloria. Reședința Înaltului Comisar e la vreo sută de metri depărtare, cu servitori și tot ce trebuie, cu un Daimler în garaj, dar fără steagul care flutură doar cînd șeful Misiunii se află în țară. Și uite, Porter Coleridge, Înaltul Comisar e absent... Iar amărîtul de mine îi fac treaba, și chiar mai bine decît ar face-o el însuși, așteptînd zi și noapte să aflu dacă, după ce îl suplinesc, pot sau nu să joc rolul principal, dar nu ca dublură a lui, ci drept

succesor oficial, acreditat cum se cuvine, și să primesc tot ce presupune asta – mai exact, reședința, Daimler-ul, biroul privat, pe Mildren, încă treizeci și cinci de mii de lire drept spor salarial și să mai urc o treaptă două spre rangul de cavaler.“

Avea însă de întâmpinat o dificultate majoră. Cei de la minister nu prea făceau astfel de promovări în cazul oamenilor aflați deja la post. Preferau să-i aducă acasă, trimițându-i apoi într-un alt loc. Mai fuseseră și excepții, dar nu prea numeroase...

Gîndurile i se îndreptară din nou spre Gloria. „Lady Woodrow» – asta ar da-o pe brazdă... Acum e cam neliniștită, se vede clar. Ca să nu spună leneșă. Trebuie să-i mai trîntesc cîtiva copii, ca să aibă ce face. Ei, dacă s-ar instala la reședință n-ar mai lîncezi. Asta-i sigur.

Ar avea o singură seară liberă pe săptămînă, dacă e norocoasă. A devenit și certăreață. Săptămîna trecută i-a sărit muștarul și s-a certat cu Juma pentru că a împodobit camera de la demisol, o chestie absolut neimportantă.“ Iar luni, deși el nu credea că va apuca ziua să vadă una ca asta, a reușit să pună la cale ruptura cu cea mai tîrfă dintre tîrfe, Elena, *casus belli*¹ rămîind imposibil de precizat.

– N-ar fi cazul s-o invităm pe Elena, împreună cu familia, la masa de seară, draga mea? sugerase el cu cavalerism. Nu ne-am mai văzut la un pahărel cu ei de luni în șir.

– Dacă le simți lipsa, invită-i tu, îi recomandase Gloria pe un ton glacial, așa că el renunțase.

Dar el simțea pierderea. Lipsită de prietenia unei femei, Gloria era ca un motor fără angrenaje. Faptul – *extraordinarul fapt* – că stabilise un soi de armistițiu cu arma la picior cu Ghita Pearson, cea cu ochi ca de căprioară, nu-l consola cîtuși de puțin. Nu mai departe de cîteva luni în urmă, Gloria o respingea pe Ghita pe criteriul că nu era o persoană care să merite prea mult interes. „Nu mă simt în largul meu cu fiice de brahmani educate în Anglia care vorbesc la fel ca noi, dar poartă haine de derviși“, îi spusese

¹ *Casus belli* (lat.) – cauza declanșării războiului (n.tr.).

ea Elenei, fără să știe că el auzise. „Iar acea doamnă Quayle exercită o influență nefastă asupra ei.“ Ei bine, acum doamna Quayle era moartă și Elena fusese trimisă la Coventry. Iar Ghita, care purta straie de derviş fusese desemnată în calitate de ghid, să o ducă pe Gloria într-un tur prin ghetoul Kibera, cu intenția precisă de a-i găsi un post de voluntar la una din organizațiile de ajutorare. Iar asta, colac peste pupăză, chiar în momentele în care purtarea Ghitei îi provoca lui Woodrow destule dureri de cap.

În primul rînd, era vorba de spectacolul dat de ea la înmormîntare. De acord, nu exista nici o reglementare privind comportamentul la funeralii, asta era adevărat... Cu toate acestea, Woodrow socotea că, prin purtare, Ghita se lăsase pradă sentimentelor. Apoi, urmase ceea ce el ar fi numit perioada de doliu agresiv, perioadă în care Ghita umbla prin cancelarie ca o dementă, refuzînd cu orice preț să-l privească în ochi, în vreme ce, în trecut, el o considerase drept – hmm... – o candidată la grațiile lui. Iar apoi, vinerea trecută, fără a oferi pînă și cea mai elementară explicație, ceruse o zi liberă, deși, ca proaspătă angajată a cancelariei – și cea mai tînără –, încă nu-și cîștigase acest drept. Cu toate acestea, din preaplinul inimii, el spusese: „Bine, Ghita, în regulă, cred că se poate, dar să nu-l dai gata pe bietul băiat“. Nu fusese nimic jignitor, doar o glumă nevinovată între un bărbat mai vîrstnic și căsătorit și o fată tînără și frumoasă. Însă, dacă privirile ar putea ucide, el ar fi trebuit să cadă lat la picioarele ei.

Și ce făcuse în ziua liberă pe care i-o acordase – fără ca măcar să-și ia rămas-bun? Zburase pînă la nenorocitul acela de lac, Turkana, cu un avion închiriat, împreună cu un grup de vreo zece femei care formaseră un club al sprijinatorilor Tessei Quayle și depuseseră o coroană, bătuseră în tobe, cîntaseră imnuri, în locul în care fuseseră asasinați Tessa și Noah! Woodrow aflase asta abia luni la micul dejun, cînd deschisese *Nairobi Standard* și-i văzuse fotografia, așezată în centru, între două femei africane uriașe, pe care și le amintea ca prin ceață de la înmormîntare.

– *Bine, Ghita Pearson*, îți arăt eu, pufnise el, împingînd ziarul peste masă către Gloria. Vreau să spun că, pentru numele lui Dumnezeu, să lăsăm morții în pace, nu să-i dezgropăm una-două! Bănuiam eu că are o slăbiciune pentru Justin...

– Dacă nu l-ar fi avut invitat pe ambasadorul Italiei m-aș fi dus și eu cu ele pînă acolo, îi răspunse Gloria, cu o voce din care răbufni reproșul.

Lumina din dormitor era stinsă. Gloria se prefăcea că doarme.

* * *

– Vreți să vă așezați, vă rog, doamnelor și domnilor?

De la etajul de deasupra răzbătea zgomotul unei mașini de găurit. Woodrow îl trimise pe Mildren să le ceară să înceteze, în vreme ce el, în mod ostentativ, își făcu de lucru cu hîrțile de pe birou. Zgomotul încetă. Fără a se grăbi, Woodrow ridică din nou privirea și constată că toate lumea se strînsese în fața lui, inclusiv Mildren, care giflia. În mod excepțional, Tim Donohue și asistenta lui, Sheila, fuseseră rugați să participe și ei. Întrucît Înaltul Comisar nu era în țară, deci nu avea întîlniri la care să-i ia cu el și pe alții, Woodrow insistase să fie invitați toți membrii corpului diplomatic. Așa se explica prezența atașatului militar și a celui pe probleme legate de serviciile secrete, precum și a lui Barney Long, de la secția comercială. Și sârmana Sally Aitken, care fusese detașată temporar la Ministerul Agriculturii și Pescuitului, bilbliindu-se și îmbujorată de emoție. Ghita, băgă el de seamă, stătea într-un colț, locul ei obișnuit, de la moartea Tessei; se străduia din răputeri să treacă nevăzută. Spre iritarea sa, ea purta și acum eșarfa neagră din mătase care amintea de bandajul murdar din jurul gîtului Tessei. Privirile piezișe pe care le arunca sugerau flirtul sau disprețul? Cum puteai fi sigur de asta în cazul unei femei frumoase de origine eurasiatică?

– Avem o poveste cam tristă, prieteni, începu el plin de vervă. Barney, n-ai vrea să te ocupi de uşă, cum se zice în America? Nu trebuie s-o păzeşti, e de ajuns s-o încui.

Risete, dar reţinute şi trădînd o uşoară îngrijorare.

Trecu direct la subiect, exact cum plănuise. Ceva de genul „ia taurul de coarne, doar sîntem profesionişti...” Dar, de asemenea, trădînd implicit curaj în modul în care imită stilul Înaltului Comisar, care mai întîi îşi verifică notiţele, apoi bate cu capătul neascuţit al creionului în ele şi îşi îndreaptă umerii înainte de a se adresa celor de faţă.

– În dimineaţa aceasta am a vă comunica două chestiuni. Prima dintre ele rămîne secretă pînă veţi auzi povestea la buletinul de ştiri, furnizată de serviciul britanic sau de cel kenyan, nu ştiu care va fi primul. Azi la ora douăsprezece, poliţia kenyană va emite un mandat de arestare împotriva doctorului Arnold Bluhm pentru uciderea premeditată a Tessei Quayle şi a şoferului Noah. Kenyenii au luat legătura cu guvernul belgian şi şefii lui Bluhm vor fi anunţaţi în prealabil. Noi ştim mai devreme datorită implicării Scotland Yard-ului, care va trimite dosarul la Interpol.

După această bombă nu se aude nici măcar scrîşnitul vreunui scaun. Nici un semn de protest, nici o exclamaţie de uimire. Doar ochii enigmatici ai Ghitei fixaţi asupra lui, admirativi sau plini de ură.

– Ştiu că acest lucru vine ca o lovitură pentru voi toţi, îndeosebi pentru cei care l-au cunoscut şi l-au agreat pe Arnold. Dacă vreţi să vă preveniţi partenerii de viaţă, aveţi permisiunea mea, dar să se păstreze discreţia.

În minte îi vine Gloria care, pînă la moartea Tessei îl respinsese pe Bluhm, pe care îl considera un gigolo ratat, însă acum, în mod misterios, era preocupată de binele lui.

– Nu pot afirma că mă încîntă ideea, se confesă Woodrow, ca un maestru discret al afirmaţiilor cu dublu înţeles. Vor urma, ca de obicei, explicaţiile facile privind motivele, desigur. Relaţia Tessa-Bluhm va fi întoarsă pe faţă şi pe dos la nesfîrşit. Iar dacă

va fi vreodată prins, va avea loc un proces cu mare scandal. Astfel că, din punctul de vedere al Misiunii, veștile acestea nu puteau fi mai neplăcute. În această etapă, nu dețin informații privind soliditatea probelor. Mi s-a spus că sînt clare, dar orice poliție susține asta, nu?

Acceași asprime se simțea în umorul lui căznit.

– Aveți întrebări?

Nici una, evident. Vestea părea să fi lăsat cam fără grai pe toată lumea. Pînă și Mildren, care avea cunoștință de ea de seara trecută, nu găsise ceva mai bun de făcut decît să se scarpine la nas, unde avea pesemne o mîncărime.

– A doua veste este legată de prima, însă e cu mult mai delicată. Partenerii nu vor fi informați decît cu aprobarea mea prealabilă. Personalul de la baza ierarhiei va fi informat *selectiv*, dacă este cazul, dar după verificările necesare. De către mine sau de către Înalțul Comisar, dacă și cînd va reveni. Nu de către dumneavoastră, vă rog! M-am făcut înțeles?

Se făcuse. De astă dată, urmară gesturi aprobatoare din cap, nu doar priviri bovine. Toți ochii erau îndreptați asupra lui; cei ai Ghitei nici nu se dezlipiseră de el. *„Doamne, s-a îndrăgostit de mine: cum o să ies din situația asta? Își urmă gîndul pînă la capăt. Sigur! De aceea se apropie de Gloria! Întîi s-a ținut de Justin, acum după mine! Se slujește de relația dintre cupluri, niciodată nu acționează decît dacă există și soția.”* Își umflă pieptul și-și continuă prezentarea știrilor pe un ton bărbătesc.

– Îmi pare teribil de rău că trebuie să vă informez că fostul nostru coleg Justin Quayle a dezertat. Probabil știți că a refuzat cazarea cînd a sosit la Londra, spunînd că preferă să se descurce singur etc. *A participat* la o discuție cu cei de la Personal, *a fost* la o masă cu Pellegrin în aceeași zi. Ambii l-au descris ca fiind stresat, mohorît și ostil, sârmanul de el! I s-a oferit protecție și consiliere, dăr le-a refuzat. După aceea, a dispărut.

Acum Woodrow îi făcea discret curte lui Donohue, nu Ghitei. Cu o grijă premeditată, ochii lui Woodrow rămaseră

fixați asupra altor persoane decât asupra celor doi. Mai precis, privirea ti oscilă între zona mediană din fața lui și notițele de pe birou. În realitate însă era concentrată asupra lui Donohue și se convinge cu tot mai multă tărie, de parcă ar mai fi fost nevoie, că Donohue și slăbănoaga aceea de Sheila fuseseră preveniți mai de mult în legătură cu dezertarea lui Justin.

– În chiar ziua în care a ajuns în Anglia, mai precis în aceeași noapte, Justin a transmis o scrisoare oarecum nesinceră către șefa de la Personal, anunțind că își va lua o vacanță pentru a rezolva afacerile soției. A apelat la poșta obișnuită, ceea ce, de fapt, i-a oferit trei zile pentru a pleca din Anglia. Până să se miște cei de la Personal pentru a-l potoli – spre binele lui, aş putea adăuga –, el dispăruse din vizorul tuturor. Există indicii că a făcut eforturi considerabile pentru a-și ascunde acțiunile. A fost descoperit pe insula Elba, unde Tessa avea proprietăți, dar până să prindă ministerul de veste, el plecase deja de acolo. Încotro a luat-o, doar Dumnezeu știe, dar există anumite bănuieli. Nu făcuse cerere oficială de concediu, bineînțeles, și ministerul, în ceea ce-l privește, se străduia să decidă cum să procedeze pentru a-l repune pe picioare –, găsindu-i un locșor unde să-și poată linge rănile vreme de un an sau doi.

Woodrow ridică din umeri pentru a sugera că recunoștința e un sentiment greu de găsit pe lumea asta.

– În fine, orice ar face, e singur. Și sigur nu acționează spre binele nostru.

Se uită mîhnit la ascultători, apoi reveni la însemnări.

– Chestiunea prezintă și un element de securitate, pe care nu vi-l pot împărtăși, astfel că ministerul este de două ori mai preocupat să afle unde și cum o să apară iar la suprafață. Cei de acolo sînt îngrijorați pe drept cuvînt în ceea ce-l privește, după cum sînt convinși că și pe voi vă preocupă. După ce a dovedit o ținută foarte demnă și un bun autocontrol cît a fost aici, acum pare să o fi luat razna din cauza încordării.

Woodrow ajunsese la partea cea mai dificilă, dar cei din fața lui erau oameni trecuți prin multe.

– Avem diferite supoziții venite din partea unor experți, dar nici una dintre ele, din punctul nostru de vedere, nu este plăcută.

Fiul generalului mășcăluiește cu demnitate mai departe.

– O probabilitate, potrivit părerii băieților inteligenți care analizează toate amănuntele acestui caz, este că Justin traversează o perioadă de negare – cu alte cuvinte, refuză să accepte că soția lui a murit și a plecat să o caute. E foarte dureros, dar vorbim de logica unei minți temporar tulburate. Sau, mai bine zis, sperăm noi că situația ar fi temporară. O altă teorie, la fel de probabilă sau de improbabilă, afirmă că a pornit o acțiune de răzbunare, căutându-l pe Bluhm. Se pare că Pellegrin, neavînd decît cele mai bune intenții, a lăsat să-i scape că Bluhm este suspectat de uciderea Tessei. Pesemne că Justin a acceptat ideea asta și a pornit căutarea. Trist... Mai trist nici că se poate...

Vreme de o clipă, în viziunea mereu fluctuantă pe care o avea despre sine, Woodrow se transformă în întruchiparea acestei tristeți. Avea pe față expresia de om cumsecade a unui funcționar superior din serviciul străin britanic. Devenise judecătorul roman, care nu se grăbea să delibereze, amînînd cît putea pronunțarea sentinței. Era omul de lume, care nu se teme să ia hotărîri în situații dificile, însă este decis să se lase mînat doar de cele mai bune gânduri. Încurajat de calitatea ireproșabilă a prestației de pînă în acest punct, se simți liber să și improvizeze.

– Se pare că oamenii care trec prin situația lui Justin au foarte rar programe de care să fie conștienți. Trec pe pilot automat, așteptînd doar o scuză pentru a acționa în direcția a ceea ce, oricum, au plănuit în mod inconștient. Ceva asemănător sinucigașilor. Cineva spune ceva în glumă și – zdrang! – procesul s-a declanșat.

Vorbea prea mult? Prea puțin? Ghita îl țintuia ca o sibilă furioasă și depistă ceva și în străfundul ochilor gălbui ai lui

Donohue, ceva ce nu înțelegea. Dispreț? Furie? Sau doar aerul că avea un cu totul alt scop la care revenea în mod constant?

– Dar mă tem că teoria cea mai plauzibilă a ceea ce se petrece în mintea lui Justin în aceste momente – aceea care confirmă faptele cunoscute și este, de fapt, luată în serios, trebuie să vă spun, de către psihologii ministerului – este că Justin a ajuns să creadă într-o conspirație, ceea ce ar putea fi foarte grav. Dacă nu te adaptezi realității, începi să inventezi conspirații. Dacă nu ești în stare să accepți că mama îți moare de cancer, atunci dai vina pe doctorul care o îngrijește. Și pe chirurghi. Apoi pe anesteziști. Și pe asistente. Care erau toți în cîrdășie, bineînțeles. Și, împreună, au conspirat să o elimine. Asta pare să fie exact ce își spune Justin în legătură cu Tessa. Ea nu a fost doar violată și ucisă. Tessa a fost victima unei intrigi internaționale. N-a murit fiindcă era tină, atrăgătoare și extrem de nefericită, ci pentru că ei au vrut ca ea să dispară. Cine sînt acești ei – cred că depinde de voi să aflați. Poate fi zarzavagiul din apropiere sau doamna de la Armata Salvării care ți-a sunat la ușă și a vrut să-ți vîndă un exemplar al revistei lor. Toți sînt amestecați. Toți aceștia au conspirat să o ucidă pe Tessa.

Un ecou de risete jenate. Îngroșase prea mult lucrurile sau ceilalți îi veneau în întîmpinare? Trebuia să concentreze prezentarea. Generalizase prea mult.

– Ori, în cazul lui Justin, poate fi vorba de băieții lui Moi, de „Marile Afaceri“, de Ministerul de Externe și de noi, cei din această încăpere. Toți sîntem conspiratori. Iar Justin e singura persoană care știe asta, ceea ce constituie un alt element al paranoiei lui. Victima, după părerea lui Justin nu este Tessa, ci el însuși. Cine-ți sînt dușmanii, dacă te afli în situația lui Justin? Sînt cei pe care i-ai ascultat ultima oară, cărțile și ziarele pe care le-ai citit în ultima vreme, filmele pe care le-ai văzut și chiar bioritmul zilei respective. Apropo, ni s-a spus că Justin bea mult, ceea ce nu cred că era cazul cînd a lucrat cu noi. Pellegrin a afirmat că masa de prînz pentru doi la clubul său l-a costat salariul pe o lună.

Încă o serie de risete firave și crispate, împărtășite mai de toți, cu excepția Ghitei. Continuă să divagheze, ca un patinator care face nenumărate figuri iscusite, admirându-și propria măiestrie, trasind urme pe gheață, răsucindu-se, alunecând, plutind. „Asta e ceea ce urai cel mai mult la mine“, gîndește el, adresindu-se Tessei în timp ce execută o piruetă și revine la ea. „*«Asta e vocea care a ruinat Anglia»*, mi-ai spus în joacă în timp ce dansam. *«Asta e vocea din pricina căreia s-au scufundat mii de vase, și toate erau ale noastre.»* Foarte amuzant... Bine, ascultă acum vocea asta, fata mea! Ia aminte la talentul cu care demontez reputația fostului tău soț, cu aprobarea generoasă a lui Pellegrin și grație celor cinci ani de pervertire a minții petrecuți în cadrul Departamentului Informații – întotdeauna verosimile – al Ministerului de Externe!“

Îl cuprinse un val de greață cînd, vreme de o clipă, detestă lipsa de sentiment din caracterul lui contradictoriu. Era greața care l-ar putea sili să iasă în goană din încăpere sub pretextul unui telefon urgent sau a unei necesități fiziologice, doar ca să se lepede de sine; sau care l-ar putea îndruma nesigur chiar spre acest birou, ca să deschidă sertarul și să înșface o filă de hîrtie cu antetul Maiestății Sale și să umple golul din sine cu declarații de adorație și promisiunea de a deveni mai îndrăzneț. „Cine mi-a făcut toate astea?“ se întrebă în timp ce continua să vorbească. „Cine m-a făcut să fiu astfel? Anglia? Tatăl meu? Școlile prin care am trecut? Mama, patetică și veșnic terorizată? Sau cei șaptesprezece ani de minciuni în slujba țării mele? «Sandy, atingem o vîrstă», ai avut amabilitatea să-mi spui, «cînd copilăria noastră nu mai constituie o scuză. Problema, în cazul tău, este că vîrsta asta va fi în jur de nouăzeci și cinci de ani».“

Își continuă cruciada. Redevenise sclipitor.

– Mă tem că nu vă pot lămuri care este conspirația pe care a visat-o Justin și care ar fi rolul nostru, al Înaltei Comisii – fie că sîntem în legătură cu masoneria, iezuiții sau Klu Klux Klan-ul sau Banca Mondială. Tot ce vă pot spune este că Justin nu se

mai află cu noi. A făcut deja unele insinuări grave, care pot trece drept plauzibile, a rămas încântător – dar cînd n-a fost așa? – și este foarte posibil ca, mîine sau peste trei luni, să vină încoace.

Se crispă din nou.

– Caz în care, vouă tuturor – colectiv și individual – vi se solicită, vă rog, iar aceasta nu este o cerere, regret, Ghita, e un ordin direct – indiferent de sentimentele voastre personale față de Justin, credeți-mă, nici eu nu fac excepție, fiindcă e un tip simpatic, bun, generos, cu toții știm asta – ca, indiferent de ora din zi sau din noapte, să mă informați *pe mine*. Sau pe Porter, cînd se întoarce. Sau – o privire spre el – pe Mike Mildren.

Fusese cît pe ce să rostească Mildred.

– Sau, dacă e noapte, pe ofițerul de serviciu de la Înalta Comisie, imediat. Înainte de a ajunge presa sau poliția la el, anunțați-ne *pe noi*!

Ochii Ghitei, pe care li studie fără să se jeneze, li părură mai întunecați și mai languroși decît de obicei, iar ai lui Donohue, mai bolnavi. Cei ai slăbănoagei de Sheila deveniseră strălucitori ca diamantele și nu clipeau.

– Pentru a ști mai precis la ce ne referim și din rațiuni de securitate, cei de la Londra i-au dat numele de cod „Olandezul“. Ca în *Olandezul Zburător*. Dacă, din întîmplare – puțin probabil, dar noi vorbim acum despre un om profund alienat, cu sume considerabile de bani la dispoziție – dacă întîmplător vă apare în cale – direct, indirect, din auzite, indiferent – sau a făcut-o deja, atunci pentru binele lui și al nostru, ridicați receptorul, de unde v-ați afla și spuneți: Am ceva în legătură cu Olandezul, Olandezul face asta și asta, am primit o scrisoare de la Olandez, tocmai mi-a telefonat sau mi-a transmis un fax sau mesaj, stă aici, în fața mea, pe un fotoliu. Ne-am înțeles asupra acestui punct? Întrebări? Da, Barney?

– Ați spus „insinuări grave“... La adresa cui? Insinuînd ce anume?

Intrase în zona primejdioasă. Woodrow discutase îndelung aceste aspecte cu Pellegrin, folosind telefonul codificat.

– Încă nu ne este clar pe deplin. E obsedat de produsele farmaceutice. Din cite bănuim, a reușit să se autoconvingă de faptul că producătorii unui anumit medicament – și inventatorii – se fac răspunzători de asasinarea Tessei.

– Nu crede că i-au tăiat gîtul? Doar a văzut cadavrul, revine Barney, dezgustat.

– Mă tem că problema cu medicamentul datează din perioada aceea nefericită, petrecută în spitalul de aici. Așa ar fi murit copilul. Aceasta a fost prima lovitură a conspiratorilor. Tessa s-a plîns producătorilor, așa că ei au ucis-o și pe ea.

– E periculos? Întreabă Sheila, subordonata lui Donohue, probabil pentru a demonstra tuturor celor prezenți că nici ea nu cunoaște mai multe.

– *Ar putea fi periculos.* Așa ni s-a spus de la Londra. Ținta lui principală e compania care a produs medicamentul otrăvitor. La urma urmelor, a fost conceput de oameni de știință. Apoi sînt cei care s-au ocupat de plasarea lui, ceea ce înseamnă, în cazul de față, compania din Nairobi care îl importă, ceea ce trimite la compania ThreeBees, deci trebuie să-i prevenim și pe ei.

În ceea ce-l privea pe Donohue, Woodrow nu descoperi nici o tresărire.

– Și permiteți-mi să repet că avem de-a face cu un diplomat britanic aparent rațional și stăpînit. Nu vă așteptați să vedeți vreun nebun cu părul vopsit și brete încrucișate de culoare galbenă, care face spume la gură. Pe dinafară, a rămas domnul de care ne amintim toți cu duioșie. Manierat, bine îmbrăcat, atrăgător și *teribil* de politicos. Asta pînă începe să strige că oculă mondială i-a ucis copilul și soția.

Făcu o pauză. O constatare personală: „Doamne, ce resurse are omul acesta!”, apoi urmă:

— E tragic. Mai mult decît tragic. Cred că toți cei care i-am fost apropiați simțim asta. Dar tocmai de aceea trebuie să vă avertizez. *Lăsați sentimentele deoparte, vă rog!* Dacă Olandezul vă apare în cale, trebuie să ne dați imediat de știre. Bine, domnilor? Vă mulțumesc. Alte probleme, dacă tot sîntem aici cu toții? Da, Ghita...

* * *

Dacă pînă atunci lui Woodrow îi fusese greu să descifreze sentimentele Ghitei, de astă dată aproximase mai bine starea ei sufletească decît își imaginase. Ea tocmai se ridica în picioare, în vreme ce restul lumii, inclusiv Woodrow, stătea jos. Era conștientă de acest lucru. Și se ridica în picioare pentru a fi văzută. Dar, mai presus de toate, se ridica pentru că în viața ei nu mai ascultase o asemenea înșiruire de minciuni răuvoitoare și pentru că primul ei impuls fusese să nu le accepte stînd ca de piatră. De aceea stătea dreaptă, în picioare: în semn de protest, revoltă, oțelindu-se pentru a-l cataloga pe Woodrow drept un mincinos nerușinat; și fiindcă în viața ei scurtă și plină de uimiri nu cunoscuse oameni mai buni decît Tessa, Arnold și Justin.

Toate acestea îi erau foarte clare. Dar cînd mătură cu privirea întreaga încăpere — fețele serioase și convinse ale atașatului militar și atașatului comercial, a lui Mildren, secretarul privat al Înaltului Comisar, văzînd ochii care se îndreptaseră asupra ei — și cînd se uitase drept în ochii mincinoși și insinuanți ai lui Sandy Woodrow, își dădu seama că trebuia să găsească o altă cale.

Cea aleasă de Tessa. Nu din lașitate, ci din rațiuni tactice.

A-i spune lui Woodrow că mințise fără să clipească ar fi însemnat să cîștige un minut de glorie îndoielnică, urmată de o concediere sigură. Și ce putea dovedi? Nimic. Minciunile rostite de Woodrow nu erau nicidecum propria lui urzeală. Reprezenta o lentilă strîmbă rostuită cu minuțiozitate, care transforma

lucrurile reale în plâsmuiri monstruoase, dar le dădea aparența de adevăruri de nezdruncinat.

– Da, dragă Ghita...

Woodrow își lăsase capul ușor pe spate, ridicind din sprâncene și ținând gura întredeschisă ca un dirijor de cor, parcă pregătit să cînte împreună cu ea. Ghita își întoarse rapid privirea de la el. „Fața bătrînicosului Donohue e plină de riduri verticale, gîndi ea. Sora Marie de la școala de maici avea un cîine care semăna cu el. «Obrajii unui copoi se numesc buze căzute», așa mi-a zis Justin. Cu Sheila am jucat badminton seara trecută și ea e cu ochii pe mine.” Spre uimirea ei, Ghita se trezi adresîndu-se celor prezenți:

– Hmm, s-ar putea să nu fie momentul cel mai potrivit să vorbesc despre așa ceva, Sandy. Probabil că trebuia să mai amîn cîteva zile, începu ea. Avînd în vedere cîte se petrec.

– Ce anume să amîni? Nu ne mai fierbe, Ghita!

– Am primit cererea prin Programul de Alimentație Mondială, Sandy. Ne cer tot mai insistent să trimitem un reprezentant de la C.E.D.A.E. să participe la următorul seminar restrîns pe tema „Consumatorii și Întrajutorarea”.

Era o minciună. O minciună eficientă, acceptabilă, de la care putea merge mai departe. Printr-un șiretlic providențial inventase din nimic o cerere insistentă din memorie și o reformulă pentru a părea o invitație imperioasă. În cazul în care Woodrow ar cere dosarul, n-ar avea nici cea mai vagă idee ce să facă. Dar nu avea să-l ceară.

– Consumatori de ce anume, Ghita? Întrebă Woodrow, printre risete înfundate, venite ca o ușurare pentru Ghita.

– E vorba de ceea ce se numește „stringerea de ajutoare”, Sandy, răspunse Ghita cu severitate, pescuind o nouă expresie din jargonul folosit în acea circulară. Modul în care o comunitate, care a primit ajutoare substanțiale în alimente și medicamente se poate susține singură, după ce nu i se mai acordă sprijin. Acesta e subiectul. Ce măsuri de prevedere trebuie

luate de către donatori pentru a se asigura că prevederile logistice corespunzătoare rămân în funcție și nu rezultă nici un fel de lipsuri nedorite. Se acordă o mare importanță discuțiilor pe această temă.

– Da, mi se pare normal. Și cât durează sesiunea asta de discuții?

– Trei zile, Sandy. Marți, miercuri și joi, cu posibilitatea prelungirii cu o zi, două. Problema noastră este că acum, după plecarea lui Justin, nu mai avem reprezentant în C.E.D.A.E., Sandy.

– Deci, te întrebai dacă poți pleca *tu* în locul lui, exclamă Woodrow, însoțindu-și vorbele de un hohot de râs prin care arăta că știe capriciile femeilor frumoase. Unde se ține, Ghita? În Orașul Păcatelor?

Era felul în care lui Woodrow îi plăcea să denumească sediul Națiunilor Unite.

– Nu, Sandy, se ține, de fapt, la Lokichoggio, îi răspunse Ghita.

* * *

„Scumpa mea Ghita,

N-am avut prilejul să-ți spun cât de mult a iubit și a apreciat Tessa momentele petrecute împreună cu tine. Dar tu, oricum, știi asta. Îți mulțumesc pentru tot ce i-ai dăruit.

Am o rugămintă, dar e doar o rugămintă și nu trebuie să-i dai curs decât dacă te-ndeamnă inima într-acolo. Dacă vreodată, în cursul călătoriilor tale, se întâmplă să ajungi la Lokichoggio, te rog să iei legătura cu o sudaneză pe nume Sarah, care a fost prietenă cu Tessa. Vorbește englezește și a fost servitoare la o familie de englezi pe durata mandatului britanic. Poate ea ar putea aduce o rază de lumină asupra scopului vizitei Tessei și lui Arnold la Loki. E doar o bănuială însă privind în urmă, am senzația că s-au dus acolo mai entuziaști decât la un simplu seminar privitor la conștientizarea sexuală, adresat femeilor sudaneze! Dacă așa stau lucrurile, Sarah ar putea ști câte ceva.

Tessa n-a prea dormit în noaptea de dinaintea plecării și era, chiar față de cum o știam, extraordinar de afectuoasă când ne-am luat rămas-bun – purtarea ei amintea de ceea ce poetul Ovidiu numește «un ultim rămas-bun», deși presupun că nici unul dintre noi nu știa asta. Îți trimit și o adresă din Italia, unde poți scrie, dacă ai ocazia. Dar te rog să nu te expui. Îți mulțumesc încă o dată.

Cu dragoste,
Justin“

Nu Olandezul. Justin.

XVI

Schimblnd un tren după altul, Justin ajunsese în oraşelul Bielefeld din apropiere de Hanovra, după două zile neliniştite de călătorie. Se cază sub numele de Atkinson la un hotel din faţa gării, făcu un tur de recunoaştere prin localitate şi luă masa undeva, fără să bage de seamă ce mănîncă. După lăsarea întunericului, trimise scrisoarea. „Spionii procedează întotdeauna în felul acesta“, gîndi el, apropiindu-se de casa cu ferestre întunecate de pe colţ. „Deprind precauţia încă din fragedă pruncie. Aşa traversează orice stradă întunecoasă, cercetează orice întrînd, dau colţul: pe mine mă aştepţi? Te-am mai văzut undeva?“ Însă imediat ce puse scrisoarea în cutia poştală, începu să-l frămînte o idee de bun-simţ: „Lasă spionii, imbecilule, puteai trimite scrisoarea asta amărită cu taxiul“. Iar acum, la lumina zilei, apropiindu-se de casa de pe colţ a doua oară, se tortura imaginîndu-şi alte spaime: „Casa e supravegheată? M-au văzut seara trecută? Plănuiesc să mă aresteze imediat ce ajung acolo? O fi telefonat cineva la *Telegraph* şi a aflat că nu există nici un reporter pe nume Atkinson?

Cît călătorise cu trenul dormise puţin, iar noaptea trecută nici nu închisese ochii. Nu mai ducea cu sine documente voluminoase, valize din pînză, laptopul sau alte obiecte. Tot ce trebuia păstrat ajunsese la mătuşa cea severă din Milano. Iar ceea ce nu se afla în păstrarea ei zăcea la cîtiva metri adîncime pe fundul Mediteranei. Eliberat de povară, se deplasa cu o uşurinţă ce-i crea senzaţia că are aripi. Trăsăturile chipului i se ascuţiseră. În

ochi îi licărea o strălucire mai puternică. În plus, percepea acut toate aceste schimbări. Era recunoscător că, de aici înainte, misiunea Tessei era a lui.

Avind cinci etaje și turnulețe, casa de pe colț arăta ca un castel în stil german. Parterul era vopsit în culorile de camuflaj folosite în junglă care, în lumina zilei, străluceau în verde viu și oranj. Noaptea trecută, în lumina lămpilor de sodiu, îi amintiseră de flăcări de un negru bolnăvicios și alb. De pe pictura murală aflată la un etaj superior, copii de toate rasele îi zîmbeau larg, amintindu-i de copiii care făceau semne cu mîna de pe ecranul laptopului pe care îl avusese Tessa. Aceiași copii se vedeau printr-o fereastră a parterului, de astă dată, în carne și oase și așezați în cerc în jurul unei învățătoare cu aer de om hărțuit. Pe un afiș făcut de mîna aflat în fereastra alăturată era scrisă întrebarea: „Cum crește ciocolata?” și, tot acolo, se vedeau fotografii scorjite înfățișînd boabe de cacao.

Mimînd nepăsarea, Justin trecu întîi prin dreptul clădirii, apoi se întoarse brusc la stînga și urcă pe trotuar, oprindu-se pentru a cerceta plăcuțele unor cabinete de medici specialiști în domenii de avangardă și de psihologi. „Într-o țară civilizată nu se știe cînd ai nevoie de unul.” Cu pneurile prin bălțile făcute de ploaie, o mașină de poliție trecu încet prin apropiere. Cei dinăuntru, între care o femeie, îl măsurară fără să-i trădeze nici o reacție. Pe cealaltă parte a străzii, doi bătrîni cu haine negre de ploaie și pălării de culoare închisă păreau să aștepte trecerea unui convoi funerar. Fereastra din spatele lor avea perdelele trase. Coborînd strada în pantă, trei femei pe biciclete veneau spre el. Inscricțiunile cu cărbune de pe zid susțineau cauza palestinienilor. Reveni la castelul pictat și se opri în fața ușii. Pe ea se vedea un hipopotam pictat. Un altul, mai mic, marca butonul soneriei. O fereastră boltită ca prova unei nave părea să-l privească cercetător. Aici se opri și seara trecută pentru a lăsa scrisoarea. Atunci cine m-a privit la fel? Învățătoarea hărțuită de la geam îi făcu semn să folosească cealaltă ușa, însă aceasta era închisă și

blocată cu un zăvor. Drept răspuns, el făcu un gest de scuză pentru că o deranjează.

– Trebuia să lase ușa deschisă! șuieră ea către Justin, încă iritată, după ce trase zăvorul și deschise ușa.

Justin își ceru scuze încă o dată și păși cu grijă printre copii, spunându-le „*grüss Dich*” și „*guten Tag*”, dar politetea lui, cîndva fără margini, era marcată de starea de alertă. Urcă o scară ocolind niște biciclete și un cărucior de copil și intră într-o încăpere care, pentru ochii lui precauți, părea să asigure doar condițiile stricte de supraviețuire: un aparat de distribuit apă, unul de copiat, rafturi goale, maldăre de cărți de specialitate și cutii din carton stivuite pe podea. Printr-o ușa deschisă văzu o tinărară, purtînd ochelari cu rama groasă și un pulover pe gît, stînd în fața unui monitor.

– Sînt Atkinson, i se adresă el în engleză. Peter Atkinson. Am o întîlnire cu Birgit de la Hippo.

– De ce n-ai telefonat?

– Am sosit tîrziu în oraș. Am considerat că un bilet era cea mai bună soluție. Mă poate primi?

– Nu știu. Întrebați-o pe ea!

O urmă pe un coridor scurt pînă în fața unei perechi de uși duble. Deschise una dintre ele.

– Ți-a venit ziaristul, anunță ea în germană, ca și cum ziarist ar fi sugerat o legătură amoroasă ilicită, apoi se întoarse cu pași mari către biroul ei.

Birgit era scundă și vioaie, cu obraji rozalii și păr blond, avînd alura unui boxer dornic de luptă. Pe față li apărură imediat un zîmbet irezistibil. Biroul ei era la fel de frust ca și încăperea mare, radiînd același aer auster.

– La zece ținem conferința, explică ea pe nerăsuflăte în timp ce li strîngea mîna.

Se exprima la fel ca în mesajele trimise prin e-mail. Lui Justin îi convenea situația. Domnul Atkinson nu dorea să se facă remarcat vorbind în germană.

- Vă place ceaiul?
- Mulțumesc. Dar nu e nevoie.

Ea trase două scaune în apropierea unei măsuțe scunde și se așeză pe unul dintre ele.

- Dacă ați venit în legătură cu spargerea, nu avem nimic de declarat, îl preveni ea.

- Ce spargere?

- Nu are importanță. Ne-au fost luate câteva lucruri. Pesemne că aveam prea multe. Acum sînt mai puține.

- Cînd s-a întîmplat asta?

Ea ridică din umeri:

- De mult. Săptămîna trecută.

Justin scoase un carnetel din buzunar și, în stilul remarcat la Lesley, îl deschise pe genunchi.

- Mă interesează activitatea pe care o desfășurați, spuse el. Ziarul meu intenționează să publice o serie de articole despre companiile producătoare de medicamente și lumea a treia. O să-i spunem „Negustorii de medicamente“. Va fi despre faptul că aceste țări nu au putere economică de consum și despre cît de răspîndite sînt bolile în unele țări, în timp ce profiturile merg în altele.

Se pregătise pentru a vorbi ca un adevărat ziarist, dar nu era sigur că reușea.

- Sărăcii nu pot plăti, de aceea mor. Cîtă vreme mai poate continua această situație? S-ar părea că mijloace avem, dar ne lipsește voința. Ceva de genul ăsta...

Spre uimirea lui, ea îi zîmbea larg.

- Vreți să vă dau răspunsuri la aceste întrebări simple pînă la ora zece?

- V-aș ruga să-mi spuneți ce anume face Hippo, cine vă finanțează, care vă sînt atribuțiile, ca să mă exprim astfel, preciză el cu un aer grav.

Ea începuse să vorbească, iar el scria în carnetul de pe genunchi. Din ceea ce îi spunea, Justin își dădu seama că Birgit îi servea prezentarea oficială, dar se prefăcu din răspuțeri să

asculte în timp ce nota. Se gândi că această femeie fusese prietena și aliata Tessei fără să o fi văzut vreodată, iar dacă s-ar fi întâlnit, amândouă s-ar fi felicitat pentru alegerea făcută. Socotea că existaseră destule motive pentru executarea spargerii și unul dintre ele era acela de a asigura acoperirea necesară pentru instalarea de dispozitive pe care cei de la Externe le numeau cu încântare „mijloace speciale“, iar rezultatele exploatării lor erau destinate doar citorva aleși. Își aminti din nou de cursul privind problemele ce țin de securitate de care beneficiase și de vizita în grup la un laborator macabru, aflat într-un subsol, în spatele Carlton Gardens, unde cursanții puteau admira cu propriii ochi cele mai neașteptate locuri pentru plasarea de mijloace de ascultare superminiaturizate. Trecuse vremea instalării în ghivece de flori, în lampadare, în trandafirii din ipsos de pe tavan, în ornamentele în relief și în ramele de tablouri, pentru că acum dispozitivul se putea plasa în orice obiect imaginabil, începând cu capsatorul de pe biroul lui Birgit și terminând cu haina de șerpaș atârnată pe ușă.

Scrisese ceea ce dorise și, evident, ea declarase doar ceea ce voise, fiindcă tocmai se ridicase și căuta printr-un teanc de pliante de pe un raft, vrînd să găsească o prezentare generală pentru a i-o da drept semn că voia să-l vadă plecat din birou cît mai curînd, ca să nu întîrzie la conferința programată pentru ora zece. În timp ce scormonea printre hîrtii, îi vorbi fără să-și dea seama despre Agenția pentru Controlul Medicamentelor din Germania, afirmînd, la un moment dat, că aceasta era, de fapt, o fantoșă. Iar Organizația Mondială a Ocrotirii Sănătății primea bani din America, adăugă ea disprețuitoare, ceea ce înseamnă că favorizează marile corporații, căutînd marile profituri, motiv pentru care nu agreează hotărîrile radicale.

– Dacă mergi la o adunare a Organizației Mondiale ce vezi? îi adresă ea o întrebare retorică înmînîndu-i cîteva pamflete. Îi vezi pe cei ce fac lobby, pe cei de la relațiile cu publicul, angajați ai concernelor farmaceutice. Cu zecile. De la

un singur mare producător sau, poate, de la trei-patru. „Vă invităm la masă. Veniți la întrunirea noastră ce se desfășoară pe durata week-end-ului. Ați citit această lucrare minunată scrisă de profesorul cutare?” Iar lumea a treia nu e complicată. Țările acelea nu au bani, dar nici experiență. Cu limbajul lor diplomatic și apelând la tot felul de tertipuri, susținătorii le intră pe sub piele imediat.

Se oprișe din tiradă și se uita încruntată spre el. Justin ținea carnetul deschis către ea sugerându-i din priviri să citească. Îl ridicase în dreptul feței pentru ca ea să-i poată vedea expresia, cât timp citea mesajul; iar expresia lui, voia el să spere, era convingător și, în același timp, liniștitor. Ca să întărească gestul, întinsese degetul arătător al minii stîngi, care rămăsese liberă, în semn de atenționare.

„SÎNT SOȚUL TESSEI QUAYLE ȘI NU AM ÎNCREDERE ÎN ACESTE ZIDURI. NE PUTEM ÎNTÎLNI ASTĂ-SEARĂ LA CINCI ȘI JUMĂTATE ÎN FAȚA VECHIULUI FORT?”

Ea citi mesajul, se uită în ochii lui peste degetul ridicat în aer și rămase așa fără să clipească, iar el vorbi ca să umple tăcerea, spunînd primul lucru care li veni în minte.

– Deci, afirmați că ar fi nevoie de un organism independent care să aibă puterea de a controla aceste companii? Întrebă el și, deși nu intenționase asta, luă un ton agresiv. Să le reducem influența?

– Da, răspunse ea, cu un calm perfect. Cred că ar fi o idee excelentă.

Trecu pe lângă femeia cu puloverul pe gît și li făcu semn amical cu mîna, considerînd că tot astfel ar proceda și un ziarist adevărat.

– Am terminat, o asigură el. Tocmai plecam. Vă mulțumesc pentru amabilitate.

„Așa că nu va fi nevoie să telefonezi la poliție pentru a anunța că în sediul vostru a pătruns un impostor“, gîndi el.

Păși pe vîrfuri prin clasă și mai făcu o încercare de a smulge măcar un suris din partea învățătoarei care arăta ca un om hărțuit.

— Asta-i ultima oară, li promise el, dar singurii care-i zîmbiră fură puștii.

Pe stradă, cei doi bătrîni continuau să aștepte trecerea cortegiului mortuar. Într-o limuzină Audi parcată lîngă trotuar două femei cu figurile concentrate studiau o hartă. Reveni la hotel și, dintr-o toană pe care nu și-o putu explica, întrebă la recepție dacă primise vreo scrisoare. Nu primise. Ajuns în cameră, smulse din carnet pagina acuzatoare, apoi pagina următoare, deoarece scrisul se imprimase și pe aceasta. Le arse pe amîndouă în lavoar și dădu drumul la ventilator pentru a împrăștiia fumul. Se lungi în pat întrebîndu-se ce făceau spionii ca să-și omoare timpul. Ațipi și îl trezi soneria telefonului. Ridică receptorul și-și aduse aminte să se prezinte „Atkinson“. Era menajera care *verifica*, după spusele ei. Și-și cerea scuze. „Ce anume verifică, pentru numele lui Dumnezeu? Dar spionii nu pun asemenea întrebări cu voce tare. Nu țin să iasă în evidență. Spionii stau lungiți în paturi albe, aflate în orașe cenușii și așteaptă.“

* * *

Vechiul fort al orașului Bielefeld se înălța pe un deal înalt și înverzit, de unde se vedeau alte dealuri învăluite în nori. Printre contraforturile năpădite de iederă se întindeau parcările, se aflau băncile pentru picnic și grădinile administrate de primărie. În lunile calde, acesta era locul preferat de către orășeni pentru plimbări pe aleile mărginite de arbori, admirînd șirurile de flori aranjate ordonat, pentru ca apoi să ia un prînz stropit cu bere la restaurantul numit „Vînătorul“. În lunile cenușii însă această zonă părea un teren de joacă părăsit, învăluit de negura norilor.

Așa i se păru spre seară lui Justin, după ce plăti șoferului de taxi și, fiindcă ajunsese cu douăzeci de minute mai devreme, făcu o recunoaștere a locului ales de el pentru întâlnire care, spera el, nu va trezi bănuieli. Parcălele pustii, tăiate în coasta dealului, erau pline de bălți. De pe pajiștile îmbibate cu apă de ploaie câteva inscripții ruginite îl preveneau să aibă grijă de ciine. Pe o bancă din apropierea parapetelor, doi veterani purtând paltoane și fulare stăteau drepti ca niște militari, studiindu-l. Să fi fost aceiași doi bătrâni cu pălărie de azi-dimineață care așteptau nu se știe ce înmormintare? De ce mă fixează astfel? Sint, cumva, evreu? Sau polonez? Cît are să mai treacă pînă cînd Germania voastră o să devină o țară europeană oarecare și plicticoasă ca toate celelalte?

Doar un drum ducea către fort și îl urmă, pășind pe mijlocul lui pentru a nu călca prin valurile de frunze moarte. „La sosire, voi aștepta pînă parchează și, abia după aceea, voi vorbi cu ea, hotărî el. Și mașinile au urechi.“ Însă, mașina lui Birgit nu avea urechi, fiindcă era bicicletă. La început, îi aminti de o amazoană fantomatică, îndemnîndu-și bidiviul îndărătnic peste coama dealului, în vreme ce pelerina din plastic flutura în urma ei. Hamul fluorescent semăna cu o cruce de cavaler teuton. Încetul cu încetul, fantasma ei se materializă și se dovedi a nu fi nici înger, nici vreun mesager epuizat care să anunțe rezultatul bătăliei, ci o tînră mamă purtînd pelerină și pedalînd pe bicicletă. Iar sub pelerină se vedeau două capete, nu doar unul, cel de-al doilea fiind al fiului ei blond și simpatic, legat bine pe scaunul fixat în spatele șei, avînd cam un an și jumătate – cam atît îi dădea ochiul neexersat al lui Justin.

Imaginea amîndurora i se păru extrem de încîntătoare, atît de plăcut absurdă și atrăgătoare încît, pentru prima oară de la moartea Tessei, izbucni în hohote nestăvilite de ris sincer.

– Dacă ai venit pe neașteptate, unde era să găsesc pe cineva să stea cu copilul? îl întrebă Birgit, parcă jignită de veselia lui.

– Nici nu era nevoie, ar fi fost păcat! N-are importanță, e minunat! Cum îl cheamă?

– Carl. Dar pe tine?

„Carl îți transmite toată dragostea... Mașina-elefant pe care i-ai trimis-o l-a scos cu totul din minți pe Carl... Sper din toată inima că și bebelușul tău va fi la fel de frumos ca el.“

Justin îi arată pașaportul sub numele de Quayle. Ea îl cercetă: nume, vîrstă, fotografie, mutîndu-și privirea de la document la fața lui și măsurîndu-l cu ochi sinceri.

– I-ai spus odată că e *waghalsig*, începu el și îi urmări încruntarea transformîndu-se în zîmbet, în timp ce își scoase pelerina și o înfășură, dîndu-i lui să țină bicicleta, pentru ca ea să poată desface centurile care îl țineau pe Carl legat pe scaunelul din spatele șei.

După ce-l eliberă pe copil și-l puse jos, desfăcu desaga de pe cadrul bicicletei și se întoarse cu spatele către Justin, pentru ca acesta să-i dea jos geanta pe care o purta în spate: biberonul lui Carl, un pachet de Knäckerbrot, scutece de schimb și două baghete cu șuncă și brînză învelite într-o hîrtie prin care nu trecea grăsimea.

– Justin, ai mîncat astăzi?

– Nu prea...

– Bun. Atunci putem mîncă. Și după aceea n-o să mai fim atît de agitați. *Carlchen, du machst das bitte nicht*. Să ne plimbăm. Carl e în stare să meargă la nesfîrșit.

„Agitat? Cine e agitat?“ Prefăcîndu-se că studiază norii amenințători de ploaie, Justin se răsuci încet, ținînd capul ridicat spre cer. Cei doi stăteau în același loc, precum două sentinele în poziție de drepti.

– Nu știu cît material a dispărut, se plînsese Justin după ce îi povestise istoria laptopului Tessei. Am impresia că era considerabil mai multă corespondență între voi, pe care nu a tipărit-o.

– N-ai citit despre Enrich?

– Doar că a emigrat în Canada. Și că încă lucra la K.V.H.

– Deci, nu știi despre situația ei de acum, despre problema pe care o are?

– S-a certat cu Kovacs.

– Kovacs nu înseamnă nimic. Enrich s-a certat cu K.V.H.

– De ce Dumnezeu?

– Dypraxa. Ea consideră că a identificat o serie de efecte secundare extrem de dăunătoare. K.V.H. socotește că ea se înșală.

– Și ce i-au făcut? Întrebă Justin.

– Deocamdată i-au distrus reputația și cariera.

– Doar atât?

– Atît.

Continuă să se plimbe o vreme fără să mai discute, în vreme ce Carl alerga ba în fața, ba în urma lor, aplecîndu-se mereu să ridice castane de pe jos și trebuind să fie convins să nu le bage în gură. Ceața ce cădea spre seară cotropise ca o mare golul dintre dealurile unduitoare, transformînd vîrfurile lor rotunjite în insule.

– Cînd s-a întîmplat asta?

– E în desfășurare. Ea fost dată afară de la K.V.H. și apoi destituită de consiliul de conducere al Spitalului Universitar Dawes. A încercat să publice într-o revistă medicală un articol referitor la Dypraxa, dar contractul ei cu K.V.H. avea o clauză de confidențialitate, de aceea K.V.H. a deschis tribunal atît împotriva ei, cît și a revistei și nu a permis distribuirea numărului respectiv.

– A intentat acțiune în justiție. Nu „a deschis tribunal“.

– E totuna.

– Iar tu i-ai spus Tessei despre asta? Cred că a fost cutremurată.

– Sigur, i-am spus.

– Când?

Birgit ridică din umeri:

– Poate acum trei săptămîni... Poate două... A dispărut și corespondența noastră.

– Vrei să spui că ți-au bușit computerul?

– A fost furat. La acea spargere făcută la noi. Nu descărcasem mesajele ei și nici nu le tipărisem. Asta e.

„Asta e”, o aprobă Justin în gînd.

– Ai idee cine l-a luat?

– Nimeni. Când e vorba de corporații, nu există nume. Marele șef îl cheamă pe adjunct, adjunctul își cheamă secretarul personal, acesta vorbește cu șeful securității corporației, care discută cu prietenii lui, care vorbesc la rîndul lor cu alți amici. Așa se procedează. Nu șeful, adjunctul, secretarul sau adjunctul de la Serviciul de Securitate. Nu corporația. Absolut nimeni, pînă la urmă... Dar treaba se face. Fără hîrtii, fără cecuri sau contracte. Nimeni nu știe nimic. Nimeni n-a trecut pe acolo. Dar lucrurile se rezolvă...

– Dar poliția?

– Ah, poliția noastră e *tare harnică*. Dacă ne-am pierdut computerul, trebuie să comunicăm companiei de asigurări și să cumpărăm altul nou, nu să-i sîcîm pe cei de la poliție. Pe Wanza ai cunoscut-o?

– Doar în spital. Era deja foarte bolnavă. Tessa ți-a scris despre Wanza?

– Mi-a scris că a fost otrăvită. Că Lorbeer și Kovacs veniseră să o viziteze în spital și că bebelușul a supraviețuit, iar Wanza, nu. Că medicamentul a ucis-o. Pesemne că a dat-o gata combinația. Poate era prea slabă, n-a avut prea mult țesut gras care să atenueze efectul medicamentului. Poate că, dacă-i dădeau o doză mai mică, ar fi trăit. Poate K.V.H. rezolvă problema farmacocinetică pînă să-l vîndă în America.

– Așa a spus Tessa?

– Sigur. „Wanza a fost un cobai. Am iubit-o, iar ei au ucis-o. Tessa.“

Justin protesta deja:

– Birgit, pentru numele lui Dumnezeu, dar cum rămîne cu Emrich? Dacă Emrich, ca unul dintre descoperitorii medicamentului, l-a declarat dăunător, atunci sigur...

Birgit îl întrerupse fără să stea mult pe gânduri:

– Emrich exagerează. Întreab-o pe Kovacs! Întreabă-i pe cei de la K.V.H! Contribuția Larei Emrich la descoperirea moleculei Dypraxa a fost absolut neînsemnată. Kovacs a fost geniul, Emrich era asistenta ei de laborator, Lorbeer era manipulatorul. Bineînțeles, fiindcă Emrich era amanta lui Lorbeer, importanța ei a devenit mai mare decît era în realitate.

– Lorbeer unde e acum?

– Nu se știe. Emrich nu știe, K.V.H. nu știe sau așa spune – în ultimele cinci luni a fost invizibil. Poate că l-au ucis și pe el.

– Unde se află Kovacs?

– Călătorește. Umblă atît de mult, încît cei de la K.V.H. nu ne pot spune niciodată unde e sau va fi. Săptămîna trecută a sosit în Haiti, poate, acum trei săptămîni era la Buenos Aires sau Tombouctou. Dar rămîne un mister unde se va afla mîine sau săptămîna viitoare. Adresa ei e confidențială, normal, la fel și numărul de telefon.

Lui Carl i se făcuse foame. Acum, tîra nepăsător cîte-o crenguță printr-o băltoacă, pe urmă țipa ca din gură de șarpe că vrea să mănînce. Se așezară pe o bancă și Birgit îi dădu să sugă din biberon.

– Dacă n-ai fi tu, ar mînce și singur, spuse ea cu mîndrie. Ar umbla ca un mic bețivan de colo-colo cu sticla la gură. Acum însă are cine să-l admire, așa că vrea să i se dea atenție.

Ceva din ceea ce chiar ea spusese îi aminti de durerea lui Justin.

– Nici nu știi ce rău îmi pare, Justin, murmură ea. Cum aș putea s-o spun?

Zisese totul pe neașteptate și cu atîta delicatețe, încît, de astă dată, el nu găsi necesar să spună „mulțumesc“, „da“, „da, îngrozitor“, „ești prea bună“ sau orice altă expresie lipsită de noimă, pe care învățase să o rostească atunci cînd oamenii se simțeau datori să exprime ceea ce nu putea fi spus.

* * *

Își reluasera plimbarea, iar Birgit retrăia surpriza provocată de spargere.

— Am sosit la birou dimineată. Colegul meu Roland era plecat la o conferință la Rio. Altfel, era o zi normală. Ușile încuiate, trebuie să le descui, nu? La început, n-am remarcat nimic. Asta-i problema... Ce hoț încuie ușile la plecare? Și poliția a pus întrebarea asta. Înăuntru nu era prea ordine, dar și asta e normal. La Hippo, facem singuri curățenie. Nu ne putem permite să plătim o menajeră și, uneori, avem prea mult de lucru și ne e prea lene ca să mai punem ordine în lucruri.

Trei femei cu biciclete trecură cu un aer solemn prin dreptul lor, dădură roată parării și reveniră, defilînd pe lîngă ei și apoi coborîră dealul. Justin își aduse aminte de cele trei bicicliste de dimineată.

— M-am dus să verific telefonul. La Hippo avem robot. Un aparat simplu, de vreo sută de mărci, totuși e vorba de o sută și nu l-a luat nimeni! Avem corespondenți în toată lumea, de aceea ne trebuie robotul. Lipsea caseta. Drace, am zis, cine a luat nenorocita aia de bandă? M-am dus în biroul celălalt să caut altă casetă. Computerul lipsea. Ei, drăcie, mi-am spus, cine e dobitocul care a mutat computerul și unde l-a pus? E un computer mare, compus din două module, nu poți să-l miști din loc, de aceea are roți. Avem o fată nouă, avocat în devenire, grozavă, totuși nouă. „Beate, draga mea, zic eu, unde naiba e computerul nostru?“ Apoi am început să caut. Computerul. Casetele. Dischetele. Dosarele. Toate lipseau, iar ușile erau încuiate. N-au luat

nimic altceva de valoare. Nici banii dintr-o casetă, nici cafetiera, nici radioul sau televizorul sau casetofonul. Nu e vorba de drogați. Sînt hoți profesioniști. Iar pentru poliție nu sînt infractori. De ce-ar încuia ușile? Poate știi tu...

– Ca să ne anunțe, îi răspunse Justin după o lungă tăcere.

– Poftim? Ce să ne anunțe? Nu înțeleg.

– Au încuiat ușile și în cazul Tessei.

– Explică-mi, te rog. Ce uși?

– Ale jeepului. După ce au ucis-o. Au încuiat ușile pentru ca hienele să nu poată scoate cadavrele de acolo.

– De ce?

– Ne anunțau că trebuie să ne fie teamă. Acesta e mesajul ce l-au introdus și în laptopul Tessei. Pentru ea sau pentru mine. „Avertisment: nu continua ceea ce faci!” I-au transmis și o amenințare cu moartea. Am aflat despre asta abia acum cîteva zile. Ea nu mi-a zis nimic.

– Înseamnă că a fost curajoasă.

Apoi își aduse aminte de baghete. Se așezară pe altă bancă și le mîncară, în vreme ce Carl molfăia un biscuit și îngîna un cîntecel, iar cele două santinele mărșăluiau nevăzute de ei în josul dealului.

– Se poate trage vreo concluzie din ceea ce au luat? Ori au luat totul la grămadă, fără discernămint?

– Au furat la grămadă, dar se pare că au căutat ceva anume. Roland spune că au luat fără discernămint, dar el e cam delăsător. Întotdeauna a fost mai calm. Seamănă cu un atlet a cărui inimă bate de două ori mai rar decît e normal, pentru ca mai apoi să poată alerga mai iute decît toți ceilalți. Dar numai cînd are el chef. Cînd crede că-i este de folos, bagă viteză. Cînd simte că nu se poate face nimic, zace lungit în pat.

– Așadar, care a fost rostul spargerii?

Birgit se încruntă la fel ca Tessa, băgă Justin de seamă. Era concentrarea celui ce judecă lucrurile din punct de vedere pro-

fesional. Așa cum proceda și cu Tessa, nu făcu nici un efort să tulbure liniștea necesară evaluării.

- Cum ai tradus *waghalsig*? îl întreabă ea după o vreme.
- Necugetat, cred. Sau poate imprudent. De ce?
- Atunci am fost și eu *waghalsig*, zise Birgit.

Carl voia să fie dus în brațe, ceea ce, după spusele ei, era o noutate absolută. Justin reuși să o convingă fără prea multe insistențe că putea să ducă și el o astfel de povară. Avură ceva de furcă pînă cînd Birgit reuși să-și desfacă marsupiul de pe umeri ca să i-l dea lui și abia după ce se declară mulțumită de modul cum stătea pe el îl ridică pe Carl și-l dăscăli să se poarte frumos cu noul lui amic.

– Am fost mai rău decît *waghalsig*. Am fost de-a dreptul dobitoacă.

Își mușcă buzele drept pedeapsă pentru ceea ce avea să mărturisească.

– Ne-a fost trimisă o scrisoare. Săptămîna trecută. Joi. A venit prin curier de la Nairobi. Nu o scrisoare, ci un document. Șaptezeci de pagini. Numai despre Dypraxa. Istoric, caracteristici și efecte secundare. Lucruri pozitive și negative, dar mai toate negative avînd în vedere decesele și efectele secundare. Nu era semnat. Suna obiectiv din toate punctele de vedere, dar, în alte privințe, părea puțin cam haotic. Era adresat către Hippo, nu cuiva anume de la noi. Doar Hippo. Domnilor și doamnelor de la Hippo.

– În engleză?

– În engleză, dar nu era scris de un englez, după părerea mea. Era scos la imprimantă, așa că nu știm cine l-o fi conceput. Cuprindea multe trimiteri la Dumnezeu. Ești religios?

– Nu.

– Lorbeer este...

Aburul burniței se transformase în picături rare, mari și grele, anunțind ploaia. Birgit stătea pe bancă. Ajunseseră la un grup de leagăne pentru copii înzestrate cu bare de protecție de-a curmezișul scaunului, pentru a-i împiedica să alunece din ele. Trebui să-l urce pe Carl într-un leagăn și apoi să-i facă vînt. Copilul ținea ochii pe jumătate închiși și zîmbea, iar Justin îl legăna cu o grijă exagerată. Un Mercedes alb cu plăcuțe de înmatriculare de Hamburg urcă dealul încet, trecu prin dreptul lor, dădu roată parcării inundate, după care se întoarse fără grabă. Un bărbat la volan, un altul în dreapta șoferului. Justin își aduse aminte de cele două femei din Audi-ul pe care îl văzuse parcat în aceeași dimineață, cînd ieșise în stradă. Automobilul rula în josul dealului.

– Tessa spunea că știi toate limbile, spuse Birgit.

– Asta nu înseamnă că am și ceva de spus folosindu-le. De ce zici c-ai fost *waghalsig*?

– Te rog să traduci prin dovadă de prostie.

– Bun, de ce-ai fost proastă?

– Am fost proastă, pentru că, după ce curierul ne-a predat documentul de la Nairobi, am început să mă agit și i-am telefonat Larei Emrich la Saskatchewan și i-am zis: „Dragă Lara, ascultă, am primit un istoric lung, anonim, cu accente mistice, de-a dreptul nebunesc și extrem de convingător privind Dypraxa, fără adresă, nedatat, de la cineva, cred că de la Markus Lorbeer. Prezintă decesele provocate de interacțiunea dintre medicament și alte substanțe și asta te va ajuta tare mult la proces.” Eu m-am bucurat fiindcă documentul purta, de fapt, numele ei. Era intitulat „Doctorul Lara Emrich are dreptate.” „Nu-i tocmai sănătos, i-am spus eu, dar are tonul vehement al unei declarații politice. De asemenea, e foarte polemic, foarte religios și vehement la adresa lui Lorbeer.” „Atunci el l-a întocmit, a zis ea. Markus se autoflagelează. E firesc.”

– Ai întâlnit-o pe Emrich? O cunoști?

– Ca și pe Tessa. Prin e-mail. Deci, ne-am împrietenit prin mesaje electronice. În ziar se afirmă că Lorbeer a stat șase ani în Rusia, doi ani sub vechiul regim comunist și patru în condițiile noului haos. I-am comunicat asta Larei, care știa deja. Potrivit ziarului, Lorbeer a fost agentul unor concerne farmaceutice occidentale, curtîndu-i pe funcționarii ruși din domeniul sănătății, vinzîndu-le medicamente din Occident, i-am spus eu. Tot în ziar apare că, în șase ani, a avut de-a face cu opt miniștri ai Sănătății. Tot ziarul publică o glumiță referitoare la această perioadă, iar cînd mă pregăteam să i-o spun Larei, ea m-a întrerupt, citînd-o exact cum apare în document. „Miniștrii ruși ai Sănătății au sosit într-o mașină Lada și au plecat într-un Mercedes. E una dintre glumele preferate ale lui Lorbeer“, îmi zice ea. Asta ne-a convins pe amîndouă că Lorbeer este autorul documentului. Este confesiunea unui masochist. Tot de la Lara am aflat că tatăl lui Lorbeer a fost luteran din Germania, calvin înfocat, foarte sever, ceea ce explică de ce fiul are concepții religioase morbide și dorința de a se confesa. Ai cunoștințe de medicină? Chimie? Poate puțină biologie?

– Educația mea a fost prea costisitoare ca să le cuprindă și pe acestea, îmi pare rău!

– Lorbeer susține în confesiunea lui că acționînd în favoarea K.V.H. a obținut aprobarea Dypraxeii cu ajutorul lingușelilor și mitei. Descrie cum i-a cumpărat pe unii înalți funcționari din domeniul sănătății, grăbind testele clinice, înregistrarea și aprobarea medicamentelor și a licențelor de import și cum i-a îndestulat pe toți funcționarii. La Moscova, aprobarea unui medicament de către persoanele cu greutate din lumea medicală putea fi cumpărată cu douăzeci și cinci de mii de dolari. Așa scrie el. Problema este că, dacă mituiești pe cineva, trebuie să le dai partea și celor pe care nu-i alegi, altfel vor denigra descoperirea din invidie sau din ranchiună. Nici în Polonia nu s-a petrecut altfel, dar a costat mai puțin. În Germania, influențarea a fost mai subtilă, dar nu foarte. Lorbeer scrie că,

într-o anumită ocazie, cu bani de la K.V.H., a închiriat un avion cu reacție de mare capacitate pentru a duce optzeci de doctori germani într-o vizită de prezentare tocmai în Thailanda.

În timp ce relatează acest lucru, Birgit suridea.

– Educația le-a fost asigurată în cursul călătoriei prin filme și prelegeri, plus caviar, brandy și whisky de colecție. „Totul trebuie să fie de cea mai bună calitate, zice el, fiindcă doctorii buni din Germania s-au năruit de ceva vreme“. Nu-i mai interesează șampania. În Thailanda, doctorii au putut face tot ce doreau; au fost asigurate distracții pentru cei dornici, inclusiv companie atrăgătoare. Lorbeer a organizat personal închirierea unui elicopter care să arunce orhidee pe o anumită plajă unde se relaxau doctorii și însoțitoarele lor. În drum spre casă nu a mai fost nevoie de alt instructaj. Toți doctorii știau totul pe dinafară. Trebuia doar să țină minte cum să-și scrie indicațiile de administrare și articolele savante.

Dar, deși râdea, istorisirea o tulbura, și de aceea simțea nevoia să mai indulcească lovitura.

– Justin, asta nu înseamnă că Dypraxa e un medicament dăunător. Dypraxa e un medicament foarte bun la care nu s-au încă încheiat testările. Nu toți medicii pot fi cumpărați, nu toate companiile farmaceutice sînt neglijente și lacome.

Făcu o pauză, conștientă de faptul că vorbea prea mult, dar Justin nu făcu nici o încercare de a o descuraja.

– Industria farmaceutică modernă există de numai șaiszeci și cinci de ani. Are oameni bine pregătiți, a realizat miracole pentru oameni și societate, dar mentalitatea celor ce lucrează în domeniu nu a evoluat. Lorbeer scrie că unele concerne i-au întors spatele lui Dumnezeu. Face mereu referiri la Biblie, pe care eu nu le înțeleg. Pesemne că nu-l înțeleg pe Dumnezeu.

Carl adormise în leagăn, de aceea Justin îl ridică și, cu o palmă pe spatele lui înfierbîntat, îl plimbă încolo și înapoi pe alee.

– Începuseși să-mi povestești despre discuția telefonică pe care ai avut-o cu Lara Emrich, îi reaminti Justin.

– Da. Dar am schimbat dinadins subiectul, deoarece mi-e rușine de cît de proastă m-am dovedit. Dacă te deranjează, pot să-l iau eu în brațe.

– Nu mă deranjează.

Mercedes-ul alb oprișe la poalele dealului. Cei doi bărbați rămăseseră în mașină.

– La Hippo am crezut ani de zile că ne sînt ascultate convorbirile și chiar ne mîndrim, oarecum, din cauza asta. Din cînd în cînd, ne este cenzurată și corespondența. Ne trimitem nouă înșine scrisori și constatăm că întîrzie și vin într-o cu totul altă prezentare. De multe ori, chiar ne-am gîndit să includem informații false pentru *Organy*.

– Pentru ce?

– Așa se exprimă Lara. E un cuvînt rusesc de pe vremea comunismului. Înseamnă „organe de stat“.

– O să-l adopt și eu neîntîrziat.

– Deci, se poate ca *Organy* să fi ascultat cum rîdeam și ne amuzam la telefon cînd i-am promis Larei că-i voi trimite o copie a documentului în Canada. Lara a spus că, din nefericire, nu are fax, fiindcă și-a cheltuit banii pe avocați și nu-i este permis accesul în incinta spitalului. Dacă ar fi avut fax, poate că acum n-ar mai fi fost nici o problemă. Ar fi avut o copie a mărturisirii lui Lorbeer, chiar dacă noi am fi pierdut-o. Ar fi fost salvat totul. Poate. Totul e sub semnul incertitudinii. Nu mai avem nici o dovadă.

– Nu l-ai trimis prin e-mail?

– Ea nu mai are e-mail. Computerul ei a făcut infarct a doua zi după ce a încercat să-și publice articolul și încă nu și-a revenit.

Rămase așezată, răbdînd cu stoicism, deși se vedea că era iritată.

– Și atunci? o îmboldi Justin.

– Atunci nu avem documentul. L-au furat o dată cu computerul, dosarele și benzile. I-am telefonat Larei seara, pe la cinci, ora Germaniei. Am încheiat convorbirea în jur de șase fără

douăzeci. Era emoționată, foarte fericită... La fel eram și eu. „Așteaptă numai pînă o să afle Kovacs despre asta“, zicea mereu. Așa că am vorbit îndelung și am rîs și mie nu mi-a trecut prin minte să fac o copie a confesiunii lui Lorbeer, zicîndu-mi că aveam timp și a doua zi. Am pus documentul în seif și l-am încuiat. Spărgătorii au avut cheia. Tot așa cum au încuiat ușile la plecare, au închis și seiful după ce au furat documentul. Dacă te gîndești bine la toate, lucrurile țin de domeniul evidenței. Pînă la data aceea, ei nu existau. Cum procedează un șef cînd are nevoie de o cheie? Le spune subalternilor să afle ce fel de seif avem, apoi îi telefonează celui care a fabricat seiful și cere ca subalternii acestuia să facă o copie a cheii. În lumea șefilor, e o chestie normală.

Mercedes-ul alb nu se clintise. Pesemne că și acest lucru era normal...

* * *

Găsiră un refugiu acoperit cu tablă zincată. Erau înconjurați de cîteva șiruri de scaune pliante care stăteau legate cu lanțuri ca niște deținuți. Ploaia răpăia cu sunet metalic pe acoperiș și apa șiroia la picioarele lor, formînd mici pîrliase. Carl revenise în brațele mamei. Stătea adormit la pieptul ei, cu capul așezat în scobitura umărului. Ea desfăcuse o umbrelă de soare și o ținea deasupra lui. Justin rămase izolat pe bancă, cu mîinile între genunchi de parcă se ruga și cu capul plecat deasupra mîinilor. „Asta m-a afectat cel mai mult la moartea lui Garth, își aduse el aminte. Garth m-a împiedicat să-mi desăvîrșesc educația.“

– Lorbeer scria un *novel*, spuse ea.

– Roman.

– *Novel* e roman?

– Da.

– Atunci acest roman are un sfîrșit fericit chiar la început.

Au fost odată două doctořițe tinere și frumoase pe nume Emrich

și Kovacs. Amîndouă se angajează ca medici interni la Universitatea Leipzig din Germania de Est. Universitatea are un spital mare. Ele lucrează în cercetare sub îndrumarea unor profesori înțelepți și visează că, într-o bună zi, o să facă marea descoperire care va salva lumea. Nimeni nu scoate o vorbă despre zeul Profit, decît dacă e vorba de un profit pentru omenire. La spitalul din Leipzig sosesc din Siberia mulți germani rusificați și aceștia suferă de TBC. În lagărele sovietice cu regim penitenciar boala este foarte răspîdită. Toți pacienții sînt săraci, toți sînt bolnavi și fără nici un fel de protecție, majoritatea prezintă germeni multirezistenți, mulți mor. Semnează orice, sînt gata să încerce orice, nu le vor face probleme. De aceea e normal ca tinerele doctorițe să poată izola bacterii și să efectueze experiențe cu remedii embrionice pentru TBC. Au loc teste pe animale, poate au făcut teste și cu studenți de la Medicină și cu alți interni. Studenții de la medicină nu au bani. Vor deveni doctori cîndva și, de aceea, îi interesează procesul. Iar de cercetările lor răspunde un *Oberarzt*.

– Doctor specialist...

– Echipa este condusă de un *Oberarzt* pe care îl entuziasmează experiențele. Echipa vrea să fie admirată cu orice preț, așa că participă cu toții la experiențe. Nimeni nu dorește răul nimănui, nimeni nu este criminal. Sînt cu toții tineri visători, se ocupă de un subiect pasionant, iar pacienții sînt disperați. De ce nu?!

– De ce nu?! murmură Justin.

– Și Kovacs are un prieten. Ea a avut mereu cite-un prieten. Mulți. Amicul acesta este polonez, băiat bun. Căsătorit, dar ce contează?! Și are laborator. Un laborator mic, eficient și ingenios la Gdansk. Din iubire pentru Kovacs, polonezul îi spune că poate veni să se joace în laboratorul lui oricînd are timp liber. Poate aduce pe cine dorește, de aceea ea vine cu frumoasa ei prietenă și colegă, Emrich. Kovacs și Emrich cercetează, Kovacs și polonezul se iubesc, toată lumea e fericită, nimeni nu vorbește de zeul Profit. Acești tineri își doresc doar gloria și, poate, o mică

promovare. Iar studiile lor dau rezultate încurajatoare. Pacienții continuă să moară, dar oricum ar fi murit. Iar unii care trebuia să moară supraviețuiesc. Kovacs și Emrich sînt mîndre. Scriu articole pentru reviste medicale. Profesorul lor scrie și el ca să le sprijine. Alți profesori scriu articole ca să-l ajute pe profesor, toată lumea este fericită, fiecare îl felicită pe cel de alături; nu există dușmani, deocamdată.

Carl se foiește pe umărul ei. Ea îl bate moale pe spate și-i suflă ușor în ureche. Copilul surde și readoarme.

– Și Emrich are un amant. Ea are un soț pe nume Emrich, dar el n-o mulțumește; sîntem în Europa de Est, toată lumea trebuie să fie căsătorită. Pe amantul ei îl cheamă Markus Lorbeer. Are certificat de naștere sud-african; tatăl e german și mama olandeză, iar el trăiește la Moscova ca agent al marilor concerne farmaceutice, este liber profesionist, dar, de asemenea, și antreprenor care identifică posibilitățile interesante din domeniul biotehnologiei și le exploatează.

– Adică descoperitor de talente.

– E mai în vîrstă decît Lara, probabil cu vreo cincisprezece ani, a trecut prin multe, cum se spune, e un visător ca și ea. Iubește medicina, dar nu e doctor. Îl iubește pe Dumnezeu și iubește omenirea, dar și banii și pe zeul Profit. De aceea, el scrie: „Tinărul Lorbeer este un credincios, Îl adoră pe Dumnezeul creștinilor, adoră femeile, dar și pe zeul Profit.“ Pentru el asta înseamnă prăbușirea. Crede în Dumnezeu, dar Îl nesocotește. Personal, resping o astfel de atitudine, dar nu are importanță. Pentru un umanist, Dumnezeu reprezintă o scuză pentru a nu te mai purta omeneste. Vom fi oameni și în viața de apoi, dar, între timp, realizăm profituri. Asta e! „Lorbeer a primit darul înțelepciunii de la Dumnezeu“ – cred că prin asta se referă la moleculă – „și l-a vîndut diavolului.“ Bănuiesc că are în vedere K.V.H.-ul. Apoi mai scrie că, atunci cînd Tessa l-a vizitat în deșert, i-a mărturisit toate păcatele.

Justin se ridică brusc.

– *Zice el asta? I-a spus Tessei? În spital? Unde s-a dus ea ca să-l întâlnească? În care deșert? La ce Dumnezeu face aluzie?*

– Așa cum ți-am spus, documentul e cam tembel. O numește „Abbott” (Abatele). „Cînd Abatele l-a întîlnit în deșert, Lorbeer a plîns.” O fi un vis, o șaradă. Lorbeer s-a pocăit în deșert. Este Ilie sau Hristos, nu știu. La o adică, mă cam dezgustă. „Abatele i-a cerut lui Ilie să explice în fața lui Dumnezeu. Așadar, la această întîlnire în pustie, Lorbeer i-a spus Abatelui cele mai ascunse păcate ale sale.” Așa scrie. Evident, avea multe păcate. Nu mi le aduc aminte pe toate. A comis păcatul autoamăgirii și pe cel al minciunii. Apoi vine cel al trufiei, cred. Urmat de acela al lășității. Pentru asta nu se iartă pe sine deloc, ceea ce îmi dă satisfacție. Dar pesemne că și el este satisfăcut. Lara spune că Lorbeer e fericit doar cînd se confesează sau face dragoste.

– A scris toate astea în engleză?

Ea aprobă cu o mișcare din cap:

– Un paragraf l-a scris ca în Biblie, iar în următorul dădea informații tehnice amănunțite despre planificarea deliberat deformată a testelor clinice, despre neînțelegerile dintre Kovacs și Emrich și despre problemele pe care le crea Dypraxa cînd era administrată o dată cu alte medicamente. Doar o persoană foarte informată putea cunoaște asemenea amănunte. Îl prefer pe acest Lorbeer celui obsedat de rai și de iad, trebuie să recunosc.

– Abbott era cu literă mică?

– Cu majusculă. „Abatele a înregistrat tot ce i-am spus.” Dar mai era un păcat. El a ucis-o.

Așteptînd, Justin își fixă privirea asupra lui Carl, care dormea.

– Poate nu în mod direct; se exprimă cam ambiguu. „Lorbeer a ucis-o prin trădare. A comis păcatul lui Iuda, așadar el i-a tăiat gîtul cu propriile-i mîini și l-a crucificat pe Bluhm de un copac.” Cînd i-am citit aceste cuvinte Larei, am întrebat-o: „Lara, Markus afirmă că a ucis-o pe Tessa Quayle?”

– Și ea ce ți-a răspuns?

– Markus n-ar fi fost în stare să-și ucidă nici cel mai aprig dușman. Asta îl chinuie cel mai rău, a zis ea. Că e un om rău cu o conștiință bună. Ea e rusoaică, și suferă de depresii.

– Dar, dacă a ucis-o pe Tessa, înseamnă că nu e un om bun, nu?

– Lara jură că asta este imposibil. Ea are multe scrisori trimise de el. Nu poate decât să iubească fără speranță. A auzit multe mărturisiri de-ale lui, dar pe asta, nu, bineînțeles. Markus e foarte mândru de păcatele lui, așa susține ea. Dar el este vanitos și le și exagerează. Are o fire complicată, probabil că are o psihoză, dar tocmai de aceea îl iubește Lara.

– Iar ea nu știe unde se află Lorbeer?

– Nu.

În lumina înșelătoare a amurgului, Justin rămase cu privirea îndreptată fix înainte, fără a vedea ceva anume.

– Iuda *nu* a ucis pe nimeni, obiectă el. Iuda a trădat.

– Dar efectul a fost același. Iuda a ucis prin trădare.

Justin contemplă îndelung crepusculul.

– Lipsește un personaj. Dacă Lorbeer a trădat-o pe Tessa, atunci cui a vândut-o?

– Nu rezultă prea clar. Poate forțelor întunericului. Nu știu decât ceea ce-mi amintesc.

– Forțele întunericului?

– În scrisoare vorbea de ele. Nu-mi place acest nume. Se referă K.V.H.? Poate știe de alte forțe.

– Documentul aducea vorba de Arnold?

– Abatele avea un îndrumător. În document, acesta e numit „Sfântul”. Sfântul îl abordase pe Lorbeer în spital și-i spusese că medicamentul Dypraxa era o unealtă a morții. Fiind doctor, Sfântul se arătase mai precaut decât Abatele și mai tolerant, deoarece se mai lovise de răutatea oamenilor. Emrich deține marele adevăr. Lorbeer e convins de asta. Emrich cunoaște totul, prin urmare nu-i este îngăduit să vorbească. Forțele întunericului sînt hotărîte să ascundă adevărul cu orice preț. De aceea, Abatele trebuia ucis, iar Sfântul crucificat.

– *Crucificat!* Arnold?

– În șarada lui Lorbeer, forțele întinericului l-au ținut undeva și l-au bătut în cuie de un copac.

Rămaseră tăcuți amândoi, rușinați într-un fel sau altul.

– Lara afirmă că Lorbeer bea ca un rus, adăugă ea, parcă pentru a alunga încordarea, însă Justin nu se dădu bătut.

– Scrie din deșert, însă folosește serviciul de curierat din Nairobi, se opuse el.

– Adresa era bătută la mașină, iar borderoul de expediție era scris de mână. Pachetul a fost expedit de la Hotelul Norfolk, din Nairobi. Mi-a venit greu să descifrez numele expeditorului, dar mi s-a părut a fi McKenzie. Un nume scoțian? Dacă pachetul nu ajungea la destinație, nu trebuia înapoiat în Kenya. Trebuia distrus.

– Borderoul de expediție avea un număr, presupun.

– Era anexat la plic. Când am pus documentul în seif, până a doua zi dimineată, l-am lăsat în plic. Bineînțeles că a dispărut și plicul.

– Să revenim la serviciul de curierat. Trebuie să posede o copie.

– Serviciul nu avea trecut pachetul în evidențe. Nici la Nairobi, nici la Hanovra.

– Și cum o găsesc?

– Pe Lara?

Picăturile de ploaie răpăiau pe acoperișul metalic, iar luminile oranj ale orașului pulsau, apărind și dispărind în ceață. Birgit rupse o filă din agendă și scrisese un număr lung de telefon.

– Are casă, dar nu pentru multă vreme. Altfel, va trebui să te interesezi la universitate, dar să ai grijă, fiindcă toți o detestă.

– Lorbeer făcea amor cu amândouă, cu Kovacs și cu Emrich?

– Pentru el n-ar fi fost ceva neobișnuit. Dar cred că femeile s-au certat din cauza moleculei, nu a sexului.

Făcu o pauză și îi urmări ochii. Justin privea fix în depărtare, dar nu avea nimic de văzut în afara coamelor dealurilor care se iveau ici și colo din ceață.

– Tessa mi-a scris de multe ori că te iubește, zise ea încet, nereușind să-i vadă fața. Nu de-a dreptul, nici nu era nevoie... Zicea că ești un om de onoare, iar când va fi necesar o vei dovedi.

Începu să se pregătească de plecare. Justin îi dădu marsupiul și împreună îl legară pe Carl pe portbagaj, apoi aranjară mantaua de ploaie, astfel că acum i se vedea doar capul ieșit printr-o deschizătură.

– Deci asta e, conchise ea. Mergi pe jos?

– Pe jos.

Birgit scoase un plic din buzunarul interior al jachetei.

– Asta e tot ce mi-am amintit din romanul lui Lorbeer. Am notat pentru tine. N-am un scris prea citet, dar o să reușești să-l descifrezi.

– Ești prea bună, zise el și vârî plicul în buzunar, pe sub haina de ploaie.

– Atunci, plimbare plăcută, spuse ea.

Birgit vru să-i strângă mîna însă ținînd strîns bicicleta, se rîzgîndi și-l sărută pe gură: un sărut apăsător, voit și, bineînțeles, stîngaci, de afecțiune și de rămas-bun. Apoi Justin îi ținu bicicleta pentru ca ea să-și poată fixa sub bărbie breteaua căștii, după care ea sări pe șă și pedală în josul dealului.

* * *

„Merg pe jos.”

Porni să meargă, ținîndu-se pe mijlocul drumului și cu ochii atenți la tufișurile tot mai întunecate de rododendroni aflate de o parte și de alta. La fiecare cincizeci de metri, se aflau lămpi aprinse ce aruncau o lumină oranj. Cerceta mereu petele de întuneric dintre ele. Aerul nopții mirosea a mere proaspete. Ajunse la poalele dealului și se apropie de Mercedes-ul parcat,

trecînd la zece metri de botul lui. Dinăuntru nu răzbătea nici o lumină. Pe scaunele din față stăteau doi bărbați, dar, judecînd după siluetele lor neclintite, nu erau aceiași care urcaseră dealul pentru ca apoi să coboare. Continuă să meargă, iar automobilul îl depăși. Nu-l luă în seamă, dar, în imaginația lui, cei doi nu-l scăpau din ochi. Mercedes-ul ajunsese la o intersecție și coti la stînga. Justin o luă la dreapta, îndreptîndu-se spre licărirea orașului. Pe lîngă el, trecu un taxi și șoferul se oferî să-l ia.

– Mulțumesc, mulțumesc, strigă el bine dispus, dar prefer să mă plimb.

Nu mai primi răspuns. Acum era pe un trotuar, pe partea dinspre stradă. Mai traversă o intersecție și pătrunse pe o stradă lăaturalnică, luminată puternic. Tineri și tinere cu ochi ca de morți stăteau pe treptele din fața cîtorva intrări. La colțurile străzii, văzu cîțiva bărbați purtînd jachete din piele, ținînd cîte un cot ridicat în aer, vorbind la telefoane mobile. Mai traversă două străzi și zări hotelul în fața sa.

În hol era agitația inevitabilă din fiecare seară. O delegație japoneză tocmai se caza, aparatele de fotografiat sclipeau orbitor, iar hamalii îngrămădeau valizele scumpe în singurul lift al hotelului. Așezîndu-se la coadă, își scoase haina de ploaie și o agăță pe braț, avînd grijă de plicul primit de la Birgit, care se afla în buzunarul interior. Liftul coborî și se trase înapoi pentru a le permite femeilor să urce înaintea lui. Ajunse la etajul al treilea și constată că era singurul care coborîse. Coridorul urît cu dungi de lumină lividă îi aduse aminte de Spitalul Uhuru. Din fiecare cameră se auzeau televizoare cu volumul dat tare. Avea camera 311, iar cheia era, de fapt, o cartelă din plastic cu o săgeată neagră imprimată pe una dintre fețe. Hărmălaia televizoarelor ce parcă se luaseră la întrecere îl înfurie și chiar îi trecu prin minte să depună o plîngere. „Cum pot să-i scriu lui Ham în vacarmul ăsta?” Păși în încăpere, își așeză haina de ploaie pe un scaun și constată că propriul televizor era vinovat. Probabil că în timp ce făcuseră curat, cameristele îi dăduseră

drumul și nu se mai sinchisiseră să-l închidă la plecare. Se apropie de aparat. Prezenta exact tipul de program pe care îl detesta în mod deosebit. O cântăreață pe jumătate dezbrăcată urla din răspuțeri în microfon, spre deliciul publicului juvenil, în timp ce cădea o ninsoare iluminată orbitor.

Acesta rămase ultimul lucru pe care îl văzu înainte ca lumina să se stingă: fulgi de lumină alunecând în jos pe ecran. Întunericul îl învălui din toate părțile și se simți lovit cu pumnii și suflat în același timp. Cineva îi ținui brațele de-a lungul trupului, iar altcineva îi îndesă o bucată aspră de cârpă în gură. Alte brațe îl prinseră de picioare ca la un blocaj la rugby, se prăbuși, motiv pentru care socoti că suferise un infarct. Teoria i se confirmă când o a doua lovitură îi zdrobi stomacul și-l lăsă fără suflu, fiindcă atunci când încercase să strige, nu se întâmplase nimic, nu avusese voce și nici suflare, iar ghemotocul de cârpă îl împiedicase să respire.

Simți niște genunchi pe piept. În jurul gâtului se strângea ceva, crezu că era vorba de un laț și presupuse că avea să fie spânzurat. În minte îi apărură limpede imaginea lui Bluhm, ținut în cuie de un arbore. Simți mirosul puternic de loțiune de corp și-și aduse aminte de mirosul corporal al lui Woodrow, de aceea își notă în minte să adulmece scrisoarea de dragoste a acestuia pentru a vedea dacă mirosea la fel. Vreme de o clipă, lucru greu de închipuit, Tessa îi dispărură din minte. Zăcea pe podea pe partea strângă și ceea ce îl izbise atât de violent în stomac, îi zdrobi ventrele cu o lovitură cumplită. I se pusese o cagulă, dar, deocamdată, nu fusese spânzurat și încă stătea pe o dungă. Din cauza călușului îi venea să verse, dar nu putea scoate nimic pe gură, de aceea simți voma scurgându-i-se înapoi pe gât. Se simți rostogolit pe spate, cu mâinile desfăcute larg, cu dosul mâinilor lipit de covor și palmele în sus. „O să mă crucifice ca pe Arnold.“ Dar n-o făceau, încă nu; îi ținuiău mâinile de podea și, simultan, i le răsuceau, iar durerea era mai cumplită decât își putuse închipui că poate suporta: în brațe, în piept, în picioare și

în vintre. „Vă rog, gîndi el. Nu mîna dreaptă, altfel cum o să-i mai pot scrie lui Ham?“ Şi parcă atacatorii îi auziseră rugămintea, fiindcă durerea încetă şi auzi o voce de bărbat, după toate probabilităţile un german din nord, poate de la Berlin şi care părea destul de educat. Bărbatul dădu ordin ca porcul să fie întors pe o parte şi să-i fie legate mîinile la spate, iar ordinul se îndeplini.

– Domnule Quayle! Mă auzi?

Aceeaşi voce, dar, de astă dată, în engleză. Justin nu-i răspunse. Dar nu făcea asta din impoliteţe, ci pentru că reuşise să scuipe cîrpa din gură şi vărsa din nou, iar voma i se strecura pe după gît, pe dedesubtul cagulei. Zgomotul de la televizor scăzu în intensitate.

– De ajuns, domnule Quayle! Acum te opreşti, bine? Ori te alegi cu ceea ce s-a ales soţia ta. M-auzi? Mai vrei puţină corecţie, domnule Quayle?

Pronunţarea numelui veni însoţită de o nouă lovitură între picioare.

– Poate că ai surzit. O să-ţi lăsăm un bilet, bine? Pe pat. Cînd te trezeşti, o să-l citeşti şi o să-ţi aduci aminte. După aceea, mergi înapoi în Anglia, auzi? Nu mai pui întrebări. Mergi acasă şi eşti băiat de treabă. Data viitoare, te omorîm ca pe Bluhm. Şi durează foarte mult. Ai auzit?

Ultimele cuvinte fură însoţite de un şut în vintre, drept atenţionare. Apoi Justin auzi uşa închizîndu-se.

* * *

Zăcea la pămînt, în propriul întuneric şi în propria-i vomă, pe partea stîngă, ţinîndu-şi genunchii strînşi pînă aproape de bărbie şi avînd mîinile legate la spate, iar ţeasta parcă îi fierbea din cauza durerilor ca nişte şocuri electrice săgetîndu-i întregul corp. Rămase prăbuşit într-o suferinţă întunecată şi făcu inventarul părţilor zdrobite – picioare, gambe, genunchi, vintre,

pîntec, inimă, mîini – și constată că toate erau la locul lor, asta dacă nu-l înșelau simțurile. Se forță în legături și avu senzația că se rostogolește prin cărbuni încinși. Se lăsă moale din nou și o plăcere teribilă se deșteptă în el, crescînd și transformîndu-se într-o senzație de triumf, luminoasă, senzația că ajunsese să se cunoască pe sine însuși. *„Mi-au făcut asta, dar eu am rămas același. M-am călit. Sînt capabil. Înăuntrul meu există un om care nu s-a schimbat. Dacă s-ar întoarce și ar lua totul de la capăt, tot n-ar reuși să ajungă la acea parte de neatins. Am trecut prin încercarea de care m-am ferit toată viața. Am trecut testul durerii!”*

Apoi, fie că durerea se mai domoli, fie că natura îi veni în ajutor, ațipi, cu gura închisă, respirînd pe nas prin bezna umedă și împruțită a cagulei. Televizorul funcționa în continuare; acum îl auzea. Iar dacă simțul orientării n-o luase razna, era îndreptat spre el. Dar cagula era, probabil, din două straturi de pînză, deoarece nu reușea să vadă decît izbucnirile de lumină de pe ecran și cînd, cu dureri insuportabile ale mîinilor, se rostogoli pe spate, nu văzu lumina lămpii de pe tavan, deși ceilalți o aprinseseră cînd el pășise în cameră și nu-și amintea să fi auzit declicul făcut de comutator la plecarea lor. Se roti pe o parte și rămase paralizat o vreme, așteptînd ca fărîma de tărie din el să se zbată pentru a ieși din nou la suprafață. *„Gîndește, omule! Folosește-ți mintea, e singurul lucru ce ți-a rămas neatins! De ce nu s-au atins de ea? Fiindcă nu voiau să dea naștere unui scandal. Ceea ce înseamnă că aceia care i-au trimis nu doresc un scandal. «Data viitoare te ucidem ca pe Bluhm» – dar nu de data asta, oricît de mult și-ar fi dorit s-o facă. Atunci o să ții. Să o fac? Mă rostogolesc pe podea, dărîm mobilierul, lovesc cu picioarele în pereți, sparg televizorul și mă comport ca un dement, pînă cînd cineva socotește că nu e vorba de doi amanți care s-au lăsat pradă sado-masochismului extrem, ci de un englez bătut și legat, căruia i s-a pus o cagulă peste cap?”*

Diplomatul cu experiență din el își imagină cu durere în suflet consecințele unei asemenea descoperiri. Hotelul cheamă

poliția. Poliția îi ia o declarație și apelează la consulatul britanic cel mai apropiat, în acest caz, la cel din Hanovra, dacă mai există unul aici. Intră consulul de serviciu, furios că tocmai a fost deranjat de la cină pentru a examina un supus britanic bătut și plin de singe, iar prima lui reacție va fi să-i verifice pașaportul, care, teoretic, nici nu are vreo importanță. Dacă îi aparține lui Atkinson, asta e o problemă, fiindcă e fals. Un simplu telefon la Londra lămurește chestiunea. Dacă e pe numele de Quayle, se schimbă lucrurile, dar urmarea cea mai plauzibilă ar fi cam aceeași: primul avion spre Londra, fără altă cale de ales, și un comitet de primire nedorit, care o să-l aștepte pentru a-l lua în primire de la aeroport.

Nu avea picioarele legate. Pînă acum, nu îndrăznise să le desfacă. Făcu asta, iar zona inghinală și pîntecul îi luară foc, urmate la scurt timp de coapse și gambe. Dar era clar că-și putea depărta picioarele; reuși să și le apropie, pentru că auzi călcîiele pantofilor lovindu-se. Încurajat de această constatare, își luă inima în dinți și se rostogoli pe burtă și îi scăpă un răcnet. Apoi, își mușcă buzele, ținîndu-le strînse ca să nu mai țipe.

Rămase îndîrjit cu fața în jos. Răbdător, atent să nu-și deranjeze vecinii din camerele alăturate, începu să se zbată pentru a scăpa din legături.

XVII

Avionul era un Beechcraft vechi cu două motoare, închiriat de O.N.U., care avea un căpitan de zbor în vîrstă de cincizeci de ani, un pilot greu încercat din Johannesburg. Mai era și un copil african cu perciuni lungi. În apropierea fiecăruia dintre cele nouă scaune cu tapiteria jerpelită se găsea cîte o cutie din carton pentru servirea prînzului. Decolarea avea loc de pe Aeroportul Wilson, aflat alături de cimitirul unde fusese înmormîntată Tessa și, în vreme ce toți călătorii din cabină transpirau abundent în avionul ce aștepta răbdător pe pistă, Ghita își încordă ochii pe fereastră pentru a zări mormîntul ei și se întrebă cît va mai dura pînă va avea și ea o piatră la cap. Nu reuși totuși să vadă decît iarba argintată de uscăciune și un bărbat îmbrăcat în roșu, culoarea tribului său, fără un picior și sprijinindu-se într-un toiag, care își supraveghea caprele, apoi o turmă de gazele tresărind mereu și pascănd sub norii cenușiu-albăstrui, parcă stivuiți unul peste altul. Ghita își forțase geanta de voiaj să intre sub scaun, însă aceasta era prea voluminoasă și trebuise s-o împingă cu picioarele ca să-i facă loc. Era cumplit de cald iar căpitanul îi avertizase deja pe pasageri că nu vor avea aer condiționat decît după decolare. În compartimentul de deasupra capului își îngrămădisise notițele și documentele doveditoare că era delegat al Înaltei Comisii pentru C.E.D.A.E. În compartimentul principal își pusese pijamaua și hainele de schimb. „Asta o fac pentru Justin. Merg pe urmele Tessei. Nu trebuie să-mi fie rușine de lipsa mea de experiență sau de jocul dublu pe care-l fac.“

În partea din spate a fuselajului, fuseseră îngrămădiți saci cu prețioasa *miraa*, o plantă ușor narcotică, aprobată de lege, adorată de membrii triburilor din nord. Mirosul ei aducând a arome de pădure, cotropi, treptat, interiorul cabinei. În fața Ghitei se așezaseră patru lucrători de la ajutoare, trecuți prin tot soiul de încercări, doi bărbați și două femei. Probabil că lor le aparținea *miraa*. Le invidie aerul ferm, nepăsător, hainele extrem de simple, cu aspect uzat. Apoi, își dădu seama, cu o înțepătură de reproș față de sine, că aceștia erau de vîrsta ei. Își dori să poată încălca regula umilinței deprinse prin educație, aceea de a-și lipi călciele ori de cîte ori dă mîna cu o persoană superioară în rang, obicei ce-i fusese inculcat de măicuțe. Privi atentă la cutia ce conținea masa de prînz și descoperi două sandvișuri cu banane, un măr, o tabletă de ciocolată și o cutie cu suc de fructul pasiunii. Nu dormise mai deloc și se simțea sfîrșită de foame, dar buna ei creștere nu-i îngăduia să mănînce un sandviș înainte de decolare. Noaptea trecută, telefonul ei sunase neînterupt din momentul în care revenise acasă, fiindcă, unul după altul, prietenii își exprimaseră revolta și uimirea după ce aflaseră știrea că Arnold devenise o persoană căutată de poliție. Postul pe care îl ocupa la Înalta Comisie îi impunea să joace față de aceștia rolul unei persoane cu experiență și simț diplomatic. La miezul nopții, deși era moartă de oboseală, încercă să facă acel pas pe care îi era imposibil să-l evite; unul care, dacă ar fi reușit, ar fi salvat-o din acea lume a nimănui în care se refugiase ca un pustnic în ultimele trei săptămîni. Scotocise în vasul antic din alamă în care ținea tot felul de nimicuri și scosese din el un petic de hîrtie pe care îl pusese bine. „Uite unde ne poți telefona, Ghita, dacă te hotărăști să ne mai spui ceva. Dacă nu sîntem acolo, lasă un mesaj și unul dintre noi te va suna negreșit în maximum o oră, îți promit.“ Îi răspunse o voce agresivă, cu accent african, iar ea speră că greșise numărul.

– Aș dori să discut cu Rob sau cu Lesley, vă rog.

– Cum vă numiți?

– Vreau să vorbesc cu Rob sau cu Lesley. E vreunul dintre ei acolo?

– Cine sînteți? Spuneți-mi numele dumneavoastră și precizați în ce problemă...

– Vreau să discut cu Rob sau cu Lesley, vă rog.

După ce persoana care li răspunsese închisese brusc, Ghita recunoscuse, fără să dramatizeze, că rămăsese singură, așa cum, de altfel, bănuise. De acum înainte, nici Tessa, nici Arnold, nici înțeleapta Lesley de la Scotland Yard nu-i puteau ridica de pe umeri răspunderea pentru propriile acțiuni. Deși îi adora, părinții ei nu-i puteau oferi o soluție. Tatăl ei, avocat, va asculta mărturia ei și îi va spune că, pe de o parte era una, dar pe de altă parte lucrurile stăteau altfel și o va întreba ce dovezi materiale are pentru acuzații atât de grave. Mama ei, doctor, va zice: „Te-ai cam aprins, scumpo, vino acasă la puțină odihnă și recreare!” Stăpînită de aceste gânduri și destul de confuză, promise laptopul, pe deplin convinsă că va găsi o sumedenie de mesaje încărcate de strigăte de durere și indignare în legătură cu Arnold. Dar nici nu se conectă bine că ecranul pîlpli o singură dată și apoi se stinse. Repetă procedura de conectare. În zadar. Telefonă cîtorva prieteni doar ca să afle că nici unul dintre computerele lor nu fusese afectat.

– Bravo, Ghita, s-ar putea să fi luat vreun virus turbat din Filipine sau de pe unde mama naibii s-or afla ticăloșii aceia de hacker-i! strigase una dintre amicele ei aproape invidioasă, ca și cum Ghita ar fi fost aleasă pentru a i se acorda această atenție deosebită.

Poate că fusese aleasă, aprobă ea, și dormi prost, gîndindu-se îngrijorată că pierduse multe mesaje, discuțiile pe care le purtase cu Tessa și pe care nu le scosese la imprimantă, preferînd să le citească direct pe computer, fiindcă astfel își păstrau vioiciunea, amintind mai bine de Tessa.

Avionul încă nu decolase, de aceea, Ghita, după cum îi stătea în obicei, se lăsă purtată de gânduri legate de întrebările

grave ale vieții, în același timp evitînd-o în mod deliberat pe cea mai mare dintre ele, cu alte cuvinte: „Ce fac aici și de ce?” Cu doar cîțiva ani în urmă, în Anglia – „În epoca mea dinainte de Tessa“, cum o numea ea – se simțise martirizată din cauza jignirilor, reale și imaginare, pe care le îndura zilnic pentru că era de origine anglo-indiană. Se vedea pe sine ca pe un hibrid fără putință de salvare, o fată pe jumătate neagră în căutarea lui Dumnezeu, pe jumătate albă, rasă superioară celor care nu aveau nici un fel de lege. Trează și dormind, voise a ști care îi era locul într-o lume a albilor, cum și în ce trebuia să-și investească ambițiile și bunătatea și dacă era cazul să mai studieze dansul și muzica la colegiul londonez pe care îl urma după ce absolvise Universitatea Exeter sau, după cum credeau părinții ei adoptivi, să-și urmeze steaua ei și să-și ia o slujbă.

Așa se explică de ce, într-o dimineată, se trezise, aproape dintr-un impuls, dînd examen de admitere în Serviciul Străin al Majestății Sale pe care, deloc surprinzător, fiindcă niciodată nu acordase vreo atenție politicii, îl pică, așa cum se și așteptase, dar primind recomandarea de a se înscrie din nou peste doi ani. Și, într-un fel, însăși hotărîrea de a da examenul, deși fără succes, declanșă procesul de justificare potrivit căruia s-ar fi simțit mai împăcată cu sine dacă ar face parte din sistem decît dacă ar sta deoparte și ar realiza prea puține, în afara satisfacerii parțiale a aptitudinilor ei artistice.

Și, în această situație, vizitîndu-și părinții ce lucrau în Tanzania, ajunse să se decidă, iarăși din pricina impetuozității, să facă cerere pentru fi angajată acolo de Înalta Comisie Britanică și să încerce o promovare după ce avea să fie acceptată. Iar dacă n-ar fi procedat astfel, n-ar fi cunoscut-o pe Tessa. N-ar fi ajuns nicicînd, după cum socotea ea acum, în prima linie, unde era hotărîtă să reziste, luptîndu-se pentru lucrurile cărora hotărîse să le fie credincioasă, chiar dacă, reduse la esența lor, acestea erau extrem de simple: adevăr, toleranță, dreptate, sentimentul de frumusețe a vieții. Respingea aproape violent opusul lor, și, mai

presus de orice, avea credința moștenită atât de la părinții ei, cât și de la Tessa, că sistemul în sine trebuie silit să oglindească aceste virtuți, altfel nu merita să mai existe. Iar asta o readucea la întrebarea cea mai gravă dintre toate. O iubise pe Tessa, îl iubise pe Bluhm, încă îl iubea pe Justin și, dacă era sinceră față de sine, chiar ceva mai mult decât se cuvenea sau era potrivit, indiferent cum ar fi fost să exprime asta în cuvinte. Iar faptul că lucra pentru sistem nu o obliga să accepte minciunile acestuia, așa cum le auzise rostite nu mai departe de ieri din gura lui Woodrow. Dimpotrivă, asta o obliga să le respingă și să încerce să aducă sistemul la locul său de drept, adică de partea adevărului. Iar asta explica, spre deplina satisfacție a Ghitei, ce făcea acum și motivele. „Mai bine să fii în interiorul sistemului și să-l combați“, obișnuia să spună tatăl ei, altfel un iconoclast, „decît în afara lui și să urli în zadar“.

Și, lucru cu adevărat minunat, Tessa spusese exact același lucru.

Aparatul se scutură ca un cîine bătrîn și se năpusti înainte legănîndu-se, ridicîndu-se greoi și hurducîndu-se în aer. Prin fereastra minusculă din dreptul ei, Ghita văzu Africa dedesubt: uriașe cartiere insalubre, turme de zebre în galop, grădinile de flori din apropierea lacului Naivasha, Aberdares, muntele Kenya, palid conturat la marginea orizontului. Apoi, alăturîndu-li-se ca o mare, nesfîrșitele șiruri de tufișuri încetoșate și cenușii presărate ici și colo cu petice de verdeață. Avionul pătrunse în norul de ploaie, iar crepusculul murdar cotropi cabina. Curînd însă apăru lumina arzătoare a soarelui, iar această schimbare veni însoțită de o explozie asurzitoare de undeva din stînga Ghitei. Pe neașteptate, avionul se înclină pe o parte. Cutiile cu masa de prînz, rucsacurile și geanta de călătorie a Ghitei se rostogoliră de-a latul intervalului dintre scaune, și toate acestea fură însoțite de corul sirenelor de alarmă și de luminile roșii de avarie ce clipeau intermitent. Nimeni nu scoase o vorbă, cu excepția unui bătrîn african, care scoase un hohot de rîs și răcnii din răspuțeri:

„Doamne, noi Te iubim și Te rog să nu uiți asta!“ spre ușurarea și amuzamentul crispat al celorlalți pasageri. Avionul încă nu revenise la poziția normală de zbor. Zgomotul motorului scăzu în intensitate, devenind stins ca un murmur. Copilotul african cu perciuni lungi scosese de undeva un manual și consulta o listă de avarii, iar Ghita încercă să citească peste umărul lui. Căpitanul călit în astfel de încercări se întoarse fără să se ridice de pe scaun și li se adresă pasagerilor înmărmuriți. Buzele uscate și strimbe erau în consonanță cu unghiul la care zbura avionul.

— După cum cred c-ați băgat de seamă, doamnelor și domnilor, ne-a lăsat un motor, zise el fără nici o intonație. Asta înseamnă că trebuie să revenim pe Wilson și să luăm alt hîrb.

„Iar eu nu mă tem“, remarcă Ghita în sinea ei, încîntată. „Pînă la moartea Tessei, lucrurile astea li se întîmplau altora... Acum trec și eu prin ele și le pot face față.“

Patru ore mai tîrziu, stătea pe pista aeroportului de la Lokichoggio.

* * *

— Tu ești Ghita? o întrebă o tîină australiancă, mai mult strigînd pentru a acoperi hurelul motoarelor și exclamațiile de bun venit ale celor adunați să-i întîmpine pe pasageri. Eu sînt Judith. Bună!

Era înaltă, cu obraji îmbujorați și fericită. Purta o pălărie bărbătească moale, de culoare cenușie, ce avea borurile încrețite și un tricou care făcea reclamă pentru United Tea Services of Ceylon. Se îmbrățișară, împrietenindu-se pe dată în acel loc sălbatic și neliniștit. Avioanele de transport albe, aparținînd O.N.U., decolau și aterizau, camioanele albe duduiau asurzitor într-un permanent du-te-vino, iar soarele devenise un adevărat furnal și arșița lui țîșnea spre ea din asfaltul pistei; vaporii de combustibil din aer făceau ca imaginile să fie tremurător-sclipitoare, orbînd-o. Avînd-o pe Judith drept ghid, se strecură în

partea din spate a unui jeep, printre saci de corespondență și ajunse să stea alături de un chinez transpirat, purtând costum negru și cămașă încheiată pînă la ultimul nasture. Cîteva jeepuri trecură pe lîngă ei în viteză din direcție opusă, urmate de un convoi alcătuit din camioane vopsite în alb care se îndreptau spre avioanele de transport.

– A fost o femeie deosebită, strigă Judith, care își găsise un loc pe bancheta din fața ei. Foarte devotată!

Evident, se referea la Tessa.

– De ce vor să-l aresteze pe Arnold? continuă ea.

– Sînt de-a dreptul timpiti! Arnold n-ar face rău nici unei muște. Ai cazare pentru trei nopți, nu? Numai că noi o să primim un grup de specialiști în nutriție, care sosesc din Uganda.

„Judith e aici ca să-i hrănească pe cei vii, nu pe morți“, gîndi Ghita, în timp ce jeepul trecu zdrăngănind de o poartă și intră pe o porțiune de drum cu gropi. Își continuară drumul prin dreptul unui oraș format din clădiri înjghebate în pripă de cei care apăreau întotdeauna în apropierea taberelor de ajutorare și care găzduia baruri și mici magazine; Ghita văzu chiar o tăbliță anuzantă pe care scria: „Către Picadilly.“ În fața se ridicau dealuri domoale de un cenușiu prăfos. Ghita mărturisi că ar fi dorit să se plimbe pe acolo. Judith îi spuse că, dacă ar face-o, nu s-ar mai întoarce.

– Animale?

– Oameni...

Se apropiau de tabără. Pe o porțiune de teren roșiatic din apropierea porților principale, cîțiva copii jucau baschet cu o pungă de alimente de culoare albă, legată de o stîlp de lemn. Judith o lăsă pe Ghita la recepție pentru a-și ridica permisul de intrare. După ce semnă în registru, Ghita dădu filele înapoi, lăsîndu-le cu un aer nepăsător să se deschidă exact la pagina pe care se prefăcuse e că, de fapt, nu o interesează.

„Tessa Abbott, PO Box, Nairobi, Tukul 28.

Bluhm, Médecins de l'Univers, Tukul 29.“

Și aceeași dată.

– Băieții de la presă au dat un bal, tocmai povestea Judith plină de entuziasm. Reuben i-a taxat pe fiecare cu cincizeci de dolari, bani gheață. Asta înseamnă opt sute de dolari în total, adică opt sute de seturi de caiete de desen și creioane colorate. Reuben crede că din asta o să iasă doi Van Gogh, doi Rembrandt și un Andy Warhol.

„Reuben, legendarul organizator de tabere, își aminti Ghita. Congolez. Un prieten de-al lui Arnold.“

Merșeră pe un drum larg, mărginit de magnolii americane, ale căror flori de un roșu aprins, ca niște trompete, străluceau în contrast cu cablurile terne de deasupra lor și cu clădirile albe, numite *tukul*, cu acoperișuri în pantă. Un englez deșirat amintind de un director de școală primară trecu liniștit pe lângă ele pe o bicicletă demodată, aducând cu cele folosite de polițiștii londonezi. Văzînd-o pe Judith, acesta o atenționează cu soneria și-i făcu un semn grațios cu mîna.

– Dușurile și toaletele sînt peste drum. Prima ședință e la opt fix; ne întîlnim la intrarea cabanei 32, o anunță Judith, în timp ce o conducea pe Ghita spre camera ei. Sprayul de țîntari e lângă pat, folosește plasa dacă vrei să-ți fie bine. Vrei să vii la club pe seară, să bei o bere înainte de masă?

Ghita se arată dispusă.

– Bravo, și ai grijă! Unii dintre tipi sînt hămesii cînd se întorc de pe teren.

Ghita încercă să pară nepăsătoare cînd deschise subiectul:

– A, apropo, e pe-aici o femeie pe nume Sarah, spuse ea. A fost oarecum prietenă cu Tessa. Aș fi vrut să știu dacă o găsesc să-i zic măcar bună ziua.

Își despachetă lucrurile și, înarmată cu un prosop și cu trusa de toaletă, porni făcîndu-și curaj să traverseze drumul. Între timp plouase, atenuînd, pe moment, zgomotul permanent dinspre aeroport. Primejdioasele dealuri își schimbaseră culoarea, devenind întunecate, de culoare oliv. În aer plutea miros de benzină

și mirodenii. Făcu duș, reveni în cameră și-și deschise agenda de lucru pe o masă ce abia se ținea pe picioare unde, transpirînd, se adînci în lectura dificilă a *Cum să ne procurăm ajutorare*.

* * *

Clubul din Loki era, de fapt, un arbore răsfirat, care avea dedesubt o copertină înclinată, un bar cu un perete pictat, înfățișînd fauna junglei și cu un proiector video care arunca niște imagini neclare ale unui meci de fotbal jucat cine știe cînd pe un perete doar tencuit, în vreme ce din difuzoare se revărsa, în valuri, muzică africană de dans. Țipete ascuțite de bucurie străpungeau aerul serii, semn că asistenții sociali ce lucrau în zone îndepărtate își redescopereau amicii. Cuvintele în diferite limbi se încrucișau, oamenii se îmbrățișau, își atingeau fețele și mergeau la braț. „Iată căminul meu spiritual! gîndi Ghita, visătoare. Acești oameni atît de diferiți sînt cei pe care-i iubesc. Sentimentul că nu aparțin unei clase sau rase anume, abnegația și tinerețea îmi sînt familiare. Mergeți la Loki și apropiați-vă de sfîntenie! Hoinăriți de colo-colo cu avionul, trăiți bucuria aceasta romantică și gustați deliciul primejdiei! Faceți sex după ce abia dacă l-ați văzut pe partener și duceți o viață de nomad, care vă ferește de încurcături de durată! Gata cu activitatea plicticoasă de birou, fiindcă veți găsi oricînd un fir de marijuana pe unde veți merge! Bucurii și băieți cînd te întorci de pe teren, bani și alți băieți care mă așteaptă în timpul de odihnă și recreare! Ce altceva ți-ar mai trebui?

Îmi trebuie.

Trebuie să înțeleg, în primul rînd, de ce a fost nevoie de toată harababura asta. Și de ce ea continuă. Trebuie să-mi iau inima în dinți și să rostesc, cu tonul cel mai vehement al Tessei: «Loki e o tîmpenie! Nu are dreptul de a exista nici măcar cît zidul Berlinului! E monumentul eșecului diplomației. Ce rost are să organizezi

¹ Șoimul (engl., n.tr.).

un serviciu de ambulanțe Rolls-Royce, dacă politicienii noștri nu întreprind nimic pentru a evita accidentele?!»“

Noaptea căzu pe neașteptate. Luminile gălbui înlocuiră razele soarelui, păsările tăcură, apoi își reluară ciripitul pe un ton acceptabil. Stătea la o masă lungă, iar Judith se afla la trei persoane depărtare de ea, cu brațul petrecut pe după gîtul unui antropolog din Stockholm, iar Ghita se gîndi că nu se mai simțise astfel de cînd intrase prima oară în școala de maici, numai că acolo nu se consuma bere și nici nu aveai la masă bărbați atrăgători de toate naționalitățile lumii, iar cel puțin șase perechi de ochi îți evaluau calitățile sexuale și disponibilitatea. Ascultă istorisiri despre locuri de care nu auzise nicicînd, despre isprăvi atît de înspăimîntătoare, încît rămase convinsă că nu va ajunge să treacă prin ele, deși făcea toate eforturile să pară pricepută în multe, nelăsîndu-se impresionată decît în treacăt. Cel care le vorbea și devenise centrul atenției în acele momente era un american plin de sine din New Jersey, pe nume Hank *the Hawk*¹. După afirmațiile Judithiei, fusese boxer și cămătar și îmbrățișase activitatea de ajutorare drept alternativă la viața de infractor. Acesta relata la nesfîrșit despre facțiunile războinice din zona Nilului: cum S.P.L.E.-ul îi pupase o vreme în fund pe cei de la S.P.L.M.; cum S.S.I.M. îi făcuseră zob pe alții cu un nume similar, măcelărindu-le bărbații, furîndu-le femeile și vitele și aducîndu-și și ei contribuția la cele cîteva milioane de morți deja înregistrați în nebuneștile războaie civile din Sudan. Iar Ghita sorbea din bere și făcea eforturi să zîmbească o dată cu Hank *the Hawk*, fiindcă monologul lui părea să o aibă ca țintă exclusiv pe ea ca nou-sosită și, eventual, ca următoare cucerire. De aceea, se simți recunoscătoare cînd o femeie africană, plinută, cu o vîrstă greu de precizat și purtînd un șort și pantofi sport, la care se adăuga o șapcă de zarzavagiu londonez apăru din întuneric, o bătu pe umăr și exclamă:

— Scumpo, eu sînt Sudan Sarah, iar tu trebuie să fii Ghita. Nu mi-a spus nimeni ce frumoasă ești! Hai cu mine să bem o cană de ceai, draga mea!

Și fără alte fasoane, o duse printr-un labirint de birouri, către un *tukul* ca o căsuță de plajă pe stilpi, în care se găsea un singur pat, un frigider și o bibliotecă încărcată cu volume ale clasicii literaturii engleze, începînd cu Chaucer și terminînd cu James Joyce.

Iar afară, era o verandă minuscule, cu două scaune unde puteai sta după ce avea să fiarbă ceaiul, sub cerul înstelat, alungînd insectele zburătoare.

* * *

– Am auzit că au de gînd să-l aresteze pe Arnold, spuse Sarah pe un ton domol după ce deplinsese moartea Tessei. Păi, așa trebuie să și faci! Dacă ți-ai pus mintea să ascunzi adevărul, atunci primul lucru pe care îl faci e să le servești oamenilor un alt adevăr ca să-i reduci la tăcere. Altfel, încep să se întrebe dacă nu cumva adevărul adevărat le este ascuns, iar asta *nu se face*.

„Profesoară, conchise Ghita. Sau guvernantă. E învățată să-și dezvolte raționamentele și să le tot repete copiilor neatenți.“

– Iar după crimă urmează legenda, continuă Sarah pe același ton blînd și cadentat. Dar să nu uităm că o poveste satisfăcătoare e mai greu de pus la punct decît o crimă urîtă. Iar cît privește crima, aproape întotdeauna poți scăpa nepedepsit. Dar o poveste te poate arunca în închisoare oricînd.

Folosindu-se de palmele mari, sublinie în aer proporțiile problemei.

– Acoperi o bucată *aici*, dar eșafodajul plesnește *în altă parte*. Și atunci o acoperi și pe aceea. După aceea, te întorci puțin și constai că prima dintre ele a reapărut. Și nici nu te-ntorci bine că, uite, a apărut și a treia, care se ițește de nicăieri, iar asta la fel de nesmintit ca uciderea lui Abel de către Cain. Dar de ce trebuie să-ți spun eu toate astea, draga mea? Am impresia că nu vorbim despre lucrurile pe care vrei să le afli.

Ghita începu discuția cu șiretenie. Justin, spuse ea, încerca să reconstituie o imagine cît mai completă a ultimelor zile de viață

ale Tessei. Ar vrea să fie convins că ultima ei vizită la Loki fusese fericită și productivă. În ce măsură contribuise Tessa la seminarul privitor la conștientizarea sexelor, Sarah îi putea spune asta? Tessa prezentase vreo lucrare, slujindu-se de cunoștințele ei de drept și de experiența pe care o avea lucrând cu femeile din Kenya? Existase vreun episod anume sau vreun moment fericit de care Sarah își aducea aminte și despre care Justin ar dori să afle?

Cu un aer mulțumit, Sarah o lăsa pe Ghita să spună tot ce avea pe suflet, în același timp privind-o cu ochi sclipitori pe sub cozorocul șepcii de zarzavagiu, luînd cînd și cînd cîte o gură de ceai sau vînturîndu-și mîna să alunge țîntarii și zîmbind mereu la trecători și chiar strigînd către ei: „Bună, Jeannie, scumpo, fată rea ce ești! Ce faci cu băiatul acela, Santo?“, apoi, adresîndu-se Ghitei:

– Draga mea, intenționezi să-i scrii lui Justin despre toate astea?

Întrebarea o tulbură pe Ghita. Ar proceda bine dacă și-ar propune să-i scrie lui Justin sau ar face o greșeală? Trebuia să vadă *pretutinderi* numai aluzii? În cadrul Înaltei Comisii, Justin nici nu mai exista ca persoană. Tot acesta era statutul lui și aici?

– Cum să zic, sînt convinsă că Justin *ar vrea* să-i scriu, recunosc eu cu stîngăcie. Dar o voi face doar dacă îi pot comunica lucruri care să-l liniștească, dacă se poate. Vreau să spun că nu i-aș transmite ceva care să-l *lovească*, reveni ea, nemaîștiind unde vrea să ajungă. Mă refeream la faptul că Justin avea cunoștință de călătoriile pe care Tessa și Arnold le făceau *împreună*. Deja toată lumea e la curent. Indiferent ce s-ar fi întîmplat între ei, Justin s-a împăcat cu gîndul.

– A, nu s-a petrecut nimic între ei, scumpo, crede-mă! zise Sarah, pufnind într-un rîs degajat. Asta a fost o invenție a ziarelor. Nici n-ar fi fost posibil. Știu asta fără putință de tăgadă. Bună, Abby, ce mai faci? Ea e sora mea, Abby. A avut mai mulți bărbați decît ar fi fost cazul. A fost căsătorită de vreo patru ori.

Înțelesul ambelor afirmații, dacă putea fi vorba de așa ceva, o depăși pe Ghita. O preocupa mult prea mult să consolideze ceea ce aducea tot mai mult a minciună fără rost.

– Justin ar dori să completeze petele albe, urmă ea, zbătându-se aproape eroic. Ca să aibă detaliile sistematizate în minte. Să poată pune laolaltă tot ce a făcut și gândit Tessa în ultimele zile de viață. Adică, sigur – dacă aş afla ceva care să fie, cum să spun, dureros pentru el –, nici prin gând nu mi-ar trece să-i comunic. Evident.

– Sistematizate, repetă Sarah și clătină iar din cap, surizînd mai mult pentru sine. Tocmai de asta mi-a plăcut mereu limba engleză. Sistematizat e cuvîntul cel mai nimerit pentru acea doamnă deosebită. Bun, ce crezi *tu*, draga mea, că au făcut cei doi cînd au fost aici? Crezi c-au umblat nedespărțiți ca doi tineri în luna de miere? Nu era nicidecum stilul lor...

– Au participat la seminariile pe tema conștientizării sexuale, evident. Ai fost și tu acolo? Pesemne că l-ai condus chiar tu sau ai avut, probabil, un rol important acolo. Nici nu te-am întrebat cu ce te ocupi aici. Ar trebui să știi. Scuză-mă...

– Nu te mai scuza, draga mea. Ești doar puțin buimăcită. Adică, nu tocmai *sistematizată*, zise ea și rise. Da, în fine, acum mi-aduc aminte. *Am participat* la acel atelier. Poate l-am condus chiar eu. O facem cu rîndul. Am avut un grup bun și, asta țin minte, două femei dintr-un trib de la Dhiak, o doctoriță din Aweil, cam înfumurată, dar receptivă, în ciuda aerului atotștiutor și cîțiva specialiști în drept de nu știu unde. A fost o echipă bună, trebuie să recunosc asta. Dar niciodată nu poți ști ce vor face femeile acelea cînd se vor întoarce acasă în Sudan. Poți doar să te scarpini în cap și să te întrebi la nesfîrșit.

– Probabil că Tessa a stat mai mult cu juriștii aceia, interveni Ghita, sperînd că o nimerise.

– Tot ce se poate, scumpo. Dar multe dintre femeile acelea nu călătoriseră niciodată cu avionul. Multe au grețuri și se sperie, de aceea sîntem nevoiți să le binedispunem ca să poată vorbi și

asculta, fiindcă tocmai de aceea le aducem pînă aici. Unele sînt atît de înspăimîntate, că nu vorbesc cu nimeni, ci vor să se întoarcă acasă, la suferințele lor. „Să nu vă vîrîți în treaba asta, dragii mei, dacă vă e frică de eșec“, așa le spun tuturor. „Numărați-vă reușitele, așa vă sfătuiește Sarah Sudan, și nu vă mai gîndiți la situațiile în care ați dat greș!“ Mai ai întrebări despre cursurile acelea?

Ghita e din ce în ce mai nedumerită.

– Da. A strălucit în cadrul discuțiilor? I-a plăcut cum a mers?

– Asta n-am de unde s-o știu, scumpo.

– Trebuie să-ți amintești *ceva anume* din ce a spus sau făcut.

Nimeni n-o uită chiar așa de ușor pe Tessa.

Și ei i se păru că fusese cam nepoliticoasă și nu asta voise.

– Sau pe Arnold...

– Păi, n-o să spun că *a avut* vreo contribuție la discuții, scumpo, fiindcă asta n-ar fi adevărat. Tessa nu a prezentat nimic la cursurile acelea. Asta pot să ți-o spun cu certitudine.

– Dar Arnold?

– Nici el.

– Nici măcar n-a citit vreo lucrare, ceva?

– Absolut nimic, draga mea. Nici unul dintre ei.

– Vrei să spui că au stat tăcuți, fără să scoată o vorbă? Amîndoi? Nu era în firea Tessei să tacă. Și nici a lui Arnold... Cît a durat cursul?

– Cinci zile. Dar Tessa n-a rămas cinci zile la Loki. Puțini stau. Tuturor celor care vin aici le-ar plăcea să se creadă altundeva. Tessa și Arnold nu se deosebeau de ceilalți.

Tăcu o clipă și o cîntări cu atenție pe Ghita, ca și cum ar fi vrut să se convingă de *ceva anume*.

– Știi ce zic eu, scumpo?

– Nu... Îmi pare rău, dar nu știu...

– Poate că știi ceea ce eu nu spun.

– Nici asta nu știu.

– Bine, dar ce vrei să insinuezi?

– Încerc să aflu ce au făcut. Arnold și Tessa... În ultimele lor zile de viață... Justin mi-a scris și m-a rugat asta în mod special.

– Și ai cumva scrisoarea asta la tine, scumpo?

Cu miini tremurătoare, Ghita o scoase din geanta nouă de umăr pe care o cumpărase pentru această călătorie. Sarah se duse cu ea în *tukul* ca să o citească la lumina becului, apoi rămase singură o vreme, după care se întoarse în verandă și se așeză pe scaunul ei cu un aer ce-i trăda nedumerirea.

– Vrei să-mi spui ceva, draga mea?

– Dacă pot...

– Tessa ți-a spus cu gurița ei dulce că ea și Arnold vor veni la Loki să participe la seminarul pe tema conștientizării?

– Așa știam toți...

– Iar tu ai crezut-o?

– Da, sigur. Toți am crezut. Și Justin. Și încă sîntem convinși de asta.

– Și Tessa ți-a fost prietenă apropiată? Ca o soră, din cîte-am auzit eu. Și, cu toate acestea, nu ți-a spus că avea alte motive să vină aici? Sau că aceste cursuri erau un pretext, un motiv, tot așa cum și autofinanțarea durabilă e un pretext pentru tine, dacă nu mă înșel?

– La începutul prieteniei noastre, Tessa îmi povestea multe. Apoi își făcea griji pentru mine. Socotea că-mi spusese prea multe. Nu era bine să mă mai amestece. Sînt angajată temporar, dintre localnici. Știa că mă gindeam să fac cerere pentru a obține un post permanent... Să dau din nou examenul...

– Și încă mai ai intenția asta, dragă?

– Da. Dar asta nu înseamnă că nu mi se poate spune adevărul.

Sarah luă o înghițitură de ceai, trase de cozorocul șepcii și se așeză mai comod.

– Ai de gînd să stai trei nopți, dacă nu mă înșel.

– Da. Joi mă întorc la Nairobi...

– Foarte bine! Foarte frumos! Și vei participa la o conferință interesantă. Judith e o femeie cu simț practic și nu acceptă prosti-

ile nimănui. Are limba cam ascuțită cu cei mai înceți la minte, dar niciodată nu e dură dinadins. Iar mîine seară, o să te prezint bunului meu prieten, căpitanul McKenzie. N-ai auzit niciodată de el?

— Nu.

— Tessa sau Arnold n-au rostit niciodată numele căpitanului McKenzie în prezența ta?

— Nu.

— Ei, căpitanul e pilot aici, la Loki. Azi a zburat la Nairobi și cred că traiectoriile voastre s-au întretăiat în aer. Trebuie să aducă niște provizii și mai are și niște treburi de rezolvat. Are să-ți placă foarte mult de căpitanul McKenzie. E un bărbat manierat care are o inimă mai mare decît trupul care-o poartă și eu știu ce vorbesc. Din cele ce se petrec pe aici, puține îi scapă căpitanului McKenzie și, de altfel, și mai puține îi scapă din gură. Căpitanul a luptat în multe războaie îngrozitoare, dar acum s-a dăruit păcii, de aceea a rămas la Loki să hrănească poporul meu flămînd.

— O cunoștea bine pe Tessa? o întreabă Ghita cu teamă.

— Căpitanul McKenzie a cunoscut-o pe Tessa și o considera o doamnă deosebită și nimic mai mult. El n-ar fi avut alte gînduri față de o femeie căsătorită, la fel ca și Arnold. Dar căpitanul McKenzie îl cunoștea mai bine pe Arnold decît pe Tessa. Și crede că poliția din Nairobi a înnebunit dacă afirmă asemenea lucruri despre Arnold și și-a propus să le și spună asta, așa că acesta e unul dintre motivele pentru care a făcut călătoria asta pînă la Nairobi acum. Și polițiștilor n-o să le placă deloc ce o să le zică McKenzie, pentru că el spune ceea ce are pe suflet fără să se sinchisească.

— Căpitanul McKenzie era în Loki cînd Tessa și Arnold au venit la cursuri?

— Căpitanul McKenzie era aici. Și a stat mai mult de vorbă cu ea decît mine, nici nu încapе îndoială.

Se întrerupse o vreme și rămase cu privirea surizătoare îndreptată spre stele, iar Ghita avu impresia că femeia încerca să ia o hotărîre — ca, de exemplu, dacă să-i facă destăinuiți sau să

țină secretele pentru sine, întrebări pe care și Ghita și le pusese în ultimele trei săptămîni.

– Ascultă, draga mea, continuă Sarah, într-un tîrziu. Te-am ascultat cu atenție. Și te-am urmărit și m-am gîndit la tine și mi-am făcut griji. Și am ajuns la concluzia că ești o fată cu capul pe umeri, bine crescută care are simțul răspunderii, lucruri pe care le apreciez. Dar dacă nu ești acea persoană și m-am înșelat, să știi că-l putem vîrî pe căpitanul McKenzie într-un mare bucluc. Ceea ce o să-ți destăinui sînt chestiuni primejdioase și, după ce le afli, nu mai poți nicicum să le faci uitate. De aceea te-aș ruga să-mi zici acum dacă nu cumva te-am supraapreciat sau dacă te-am citit cum trebuie. Fiindcă oamenii care vorbesc neîntrebați nu se schimbă niciodată. Și acesta e un lucru pe care l-am învățat aici. Azi se jură pe Biblie și a doua zi sînt ca mai înainte, vorbind fără să le-o ceară nimeni. Biblia nu contează pentru ei.

– Înțeleg, spuse Ghita.

– Uite, vrei să-mi declari că m-am înșelat în privința ta, după ceea ce-am auzit și ce gîndesc despre tine? Sau să-ți spun ce am pe suflet, iar tu promiți că vei purta acea povară a răspunderii pe veci?

– Aș vrea să ai încredere în mine, te rog.

– Tot astfel socoteam și eu că vei răspunde, de aceea, ascultă-mă cu atenție! O să vorbesc încet, așa că dă-te mai aproape de mine.

Sarah Sudan trase puțin de cozoroc pentru ca Ghita să se poată apropia cît mai mult.

– Așa. Și poate că șopîrlele geko ne vor face un serviciu scoțînd niște sunete mai tari, sper eu. Tessa n-a călcat pe la seminarul acela, și nici Arnold. Imediat ce au reușit să ajungă, Tessa și Arnold s-au strecurat în jeepul prietenului meu, căpitanul McKenzie, și au plecat discret și calm către aerodrom, făcîndu-se mici să nu fie văzuți. Iar căpitanul McKenzie, de îndată ce a putut, i-a plasat în avionul lui, Buffalo, și i-a dus în nord fără să mai fie nevoie de pașapoarte sau vize sau de vreuna dintre formalitățile obișnuite impuse de rebelii din sudul

Sudanului, care nu mai pun odată capăt luptelor dintre ei și nici n-au atita conștiință națională și creier ca să se unească împotriva arabilor intoleranți din nord, care par să-și închipuie că Allah le iartă orice, cu toate că Profetul lui e necruțător.

Ghita crezu că Sarah terminase ce avea de spus, însă ea abia începuse.

— Un alt lucru care complică situația e că președintele Moi, care n-ar fi în stare să țină nici un circ ambulant chiar și cu sprijinul întregului cabinet, chiar dacă i-ar ieși un ban din treaba asta, și-a vîrît în cap că trebuie să aibă sub control și Aerodromul Loki, după cum cred c-ai băgat de seamă. Domnul Moi nu iubește mai deloc organizațiile neguvernamentale, în schimb, are un mare apetit pentru taxele instituite pentru aeroporturi. Iar doctorul Arnold ținea foarte mult ca Moi și oamenii lui să nu afle de călătoria pe care voiau să o facă.

— Și unde au mers? Întrebă Ghita în șoaptă, dar Sarah urmă, de parcă n-ar fi auzit-o.

— Ei, n-am întrebat unde s-au dus, fiindcă nu se știe ce pot vorbi în somn. Asta nu pentru că m-ar putea auzi cineva, sînt prea bătrînă pentru așa ceva. Dar căpitanul McKenzie știe, asta se înțelege de la sine. A doua zi foarte devreme, tot el i-a adus înapoi de unde-i dusesese. Iar doctorul Arnold mi-a zis: „Sarah, n-am fost nicăieri, am stat numai la Loki. Am participat la cursurile tale douăzeci și patru de ore din douăzeci și patru. Eu și Tessa ți-am fi recunoscători dacă ai ține minte acest lucru important.” Numai că Tessa e moartă, și nu prea cred că li poate fi recunoscătoare lui Sarah Sudan sau altcuiva. Iar doctorul Arnold, din cîte pricep eu, e mai mult decît mort. Fiindcă președintele Moi are oameni pretutindeni, iar aceștia fură și ucid după pofta inimii, și asta înseamnă că ucid, nu se încurcă. Cînd rețin pe cineva cu intenția de a stoarce niște adevăruri de la el, lasă deoparte mila și ai face bine să ții minte chestia asta dacă vrei să te păzești, draga mea, fiindcă te-ai băgat într-o treabă foarte primejdioasă. Tocmai de aceea cred că este esențial să te pun în legătură cu căpitanul McKenzie, care cunoaște lucruri pe care eu

prefer să nu le aflu. Iar asta pentru că Justin, care este un om bun, din câte am auzit, trebuie să aibă toate informațiile care există în legătură cu moartea scumpei lui soții și a doctorului Arnold. Am dreptate să gîndesc așa sau crezi că există și o cale mai bună?

– E cea mai bună soluție, o aprobă Ghita.

Sarah își goli ceașca de ceai și o așeză pe masă.

– Foarte bine atunci. În cazul acesta, te duci și măninci ca să capeți puteri, iar eu o să mai rămîn aici o vreme, draga mea, fiindcă în locul acesta se vorbește, se vorbește la nesfîrșit, după cum ai observat și singură. A, și să nu te atingi de carnea de capră, scumpo, indiferent cît de mult ți-ar plăcea, fiindcă bucătarul-șef, un tînăr somalez, care este un băiat înzestrat și va deveni într-o bună zi avocat, are o mare slăbiciune pentru condimente și folosește *curry* cît cuprinde.

* * *

Ghita nici nu-și dădu seama cum trecu prima ei zi de participare la cursurile dedicate autofinanțării durabile, dar, în clipa cînd clopoțelul băt看 de ora cinci – deși acesta sunase doar în mintea ei –, avu satisfacția de a ști că nu se făcuse de rîs, vorbise nici prea mult, dar nici prea puțin, ascultase modestă părerile participanților mai în vîrstă și mai pricepuți și-și luase notițe din belșug pentru a alcătui încă un raport cuprinzător C.E.D.A.E. pe care nu avea să-l citească nimeni.

– Te bucuri c-ai venit? o întreabă Judith, bine dispusă și prinzînd-o de braț la încheierea discuțiilor. Ne vedem la club, bine?

– Uite ceva pentru tine, draga mea, îi spuse Sarah, ieșind din cabana rezervată personalului permanent și dîndu-i un plic cenușiu. Îți doresc o seară plăcută!

– Și ție la fel.

Scrisul lui Sarah semăna cu cel din caietele de caligrafie.

„Scumpă Ghita. Capitanul McKenzie stă în cabana Entebbe, care este numărul 14, pe partea cu aerodromul. Să-ți

iei o lanternă, fiindcă generatoarele se opresc. Va fi încântat să te primească la ora nouă, după ce măninci de seară. Te rog să-i dai acest bilet ca să fiu sigură că te va primi cum se cuvine. Ai mare grijă de tine și nu-ți uita răspunderile în ceea ce privește discreția!

Sarah"

Numele de pe *tukul*-uri îi amintiră Ghitei de biserica din apropierea școlii de măicuțe pe care o urmăse, unde, pe pereți, erau comemorați localnicii căzuți în diferite bătălii. Ușa cabanei Entebbe stătea întredeschisă, însă rama cu plasă contra țințarilor era prinsă bine. Înăuntru ardea o lampă cu un abajur albastru, iar căpitanul McKenzie stătea în fața ei, astfel că, apropiindu-se de *tukul*, Ghita nu-i văzu decât silueta aplecată asupra unei mese la care scria cu dăruirea unui copist. Și pentru că prima impresie avea o mare importanță pentru ea, rămase o clipă studiindu-i aerul hotărît și neclintirea, simțind că va descoperi un om cu un fel de a fi cazon și neînduplecat. Tocmai se pregătea să bată în ramă, când căpitanul McKenzie o văzuse sau auzise, fiindcă sări în picioare și făcu doi pași cu agilitatea unui atlet către rama-ușă și a trase înapoi pentru a-i permite Ghitei să intre.

— Ghita, sînt Rick McKenzie. Ai sosit exact la timp. Ai un bilet pentru mine?

„*Noua Zeelandă*“, gîndi ea, convinsă că nu se înșela. Uneori uita de accentul englezesc și numele tipice deprinse în școală, dar nu de data asta. Noua Zeelandă și, la o examinare mai atentă, mai curînd cincizeci decît treizeci, putea ghici asta după ridurile fine de pe obrajii uscățivi și după vîrfurile înspicate cu argintiu din părul lui negru, tuns scurt. Ea îi întinse biletul primit de la Sarah și-l urmări cum se întoarse cu spatele la ea, ținînd hîrtia deasupra lămpii. În licărul sporit al flăcării, Ghita observă mai bine încăperea curată, economic mobilată. Văzu o scîndură de călcat, niște pantofi maro bine lustruiți, un pat soldătesc făcut așa cum fusese și ea învățată la școala de maici, cu colțurile

strînse ca la spital și cu cearșaful așezat deasupra păturii, apoi împăturit pentru a alcătui un triunghi echilateral.

– De ce nu te așezi acolo? o întrebă el, arătînd cu degetul către un scaun de bucătărie.

După ce porni spre scaun, lampa cu abajur albastru se mișcă în spatele ei, fiind așezată pe podea, între ușă și restul încăperii.

– În felul acesta nu se poate vedea înăuntru, explică el. Avem supraveghetori în permanență. Vrei o cola?

Îi întinse cutia fără să se apropie de ea.

– Sarah mi-a spus că ești o persoană de încredere, Ghita. Atît mi-e de ajuns. În chestiunea asta, Tessa și Arnold nu aveau încredere în nimeni, decît unul în celălalt. Și în mine, fiindcă erau obligați. Așa-mi place și mie să lucrez. Am auzit că ai venit pentru chestia asta cu întrajutorarea.

Asta suna a întrebare.

– Seminarul a fost un pretext. Justin mi-a scris rugîndu-mă să aflu ce au făcut Tessa și Arnold la Loki înainte de moartea ei. Nici el n-a crezut în istoria cu seminarul pe tema emancipării femeilor.

– A nimerit-o. Ai scrisoarea lui?

„Actul meu de identitate, gîndi ea. Dovada mea de bună-credință ca mesager al lui Justin.“ I-o dădu și îl privi cum se ridică și-și pune ochelarii severi cu rame din oțel și pătrunde oblic în cercul de lumină, rămînînd, în același timp, în afara cîmpului vizual al oricui ar fi încercat să privească de afară.

Îi înapoie scrisoarea.

– Așa, acum ciulește urechile, spuse el.

Dar mai întîi, porni radioul, dorind să creeze ceea ce, cu o expresie pedantă, numea el „un nivel acceptabil de fond sonor.“

* * *

Ghita stătea întinsă pe pat, acoperită doar cu un cearșaf. Noaptea nu era cîtuși de puțin mai răcoroasă decît ziua. Prin

vălul ce o înconjura putea vedea sclipirea roșiatică a bețișorului aprins pentru a alunga țințarii. Trăsese perdelele, dar acestea erau prea subțiri. Prin dreptul ferestrei auzea pași și frânturi de conversații purtate de cei care treceau și, de fiecare dată când se întâmpla asta, simțea un îndemn de a sări din pat și de a striga: „Bună!“ Gîndurile o purtară spre Gloria care, în urmă cu o săptămînă, o invitase la club, pentru o partidă de tenis.

– Spune-mi, draga mea..., începuse Gloria după ce o bătuse cu șase ghemuri la două în fiecare dintre cele trei seturi.

Tocmai mergeau braț la braț către clădirea clubului.

– Tessa avea o slăbiciune pentru Sandy sau lucrurile stăteau tocmai invers?

Moment în care Ghita, în ciuda devotamentului ei neclintit față de adevăr, o minți cu nerușinare pe Gloria, fără să șovăie o clipă și fără ca măcar să roșească.

– Sînt convinsă că n-a existat nimic de genul acesta din partea nici unuia, răspunsese ea cu un aer nevinovat. Dar ce te face să crezi așa ceva, Gloria?

– Nimic, dragă. Absolut nimic. Doar felul în care arăta Sandy la înmormîntare, cred.

Iar după scena cu Gloria, gîndurile îi fugiră înapoi la căpitanul McKenzie.

– Există un bur, nu chiar în toate mințile, care are un depozit de alimente la șapte kilometri și jumătate la vest de un orașel pe nume Mayan, spuse el, menținîndu-și glasul sub intensitatea la care se auzea vocea lui Pavarotti. Unul care pare să nu aibă nici un Dumnezeu.

XVIII

Chipul i se întunecase, trăsăturile i se adânciseră. Lumina albă a cerului nemărginit de deasupra oraşului Saskatchewan nu reuşea să-i alunge umbrele. Era un oraş aflat la depărtare de trei ore de mers cu trenul de Winnipeg, pierdut în mijlocul unei întinderi de zăpadă cu raza de o mie cinci sute de kilometri, iar Justin păşea hotărît prin el, evitând privirile curioase ale puţinilor trecători. Vîntul permanent dinspre Yukon sau zonele arctice care biciuia tot anul preria netedă, aşezînd pojghiţe de gheaţă deasupra zăpezii, culcînd la pămînt lanurile de grîu, făcînd să se clatine semnele de circulaţie şi firele electrice, nu reuşi să-i coloreze obrajii scofilciţi. Frigul amarnic – minus douăzeci de grade sau, poate, şi mai puţin – îi îndemna trupul chinuit de dureri să meargă înainte. În Winnipeg, înainte de a lua trenul spre Saskatchewan, îşi cumpărase o haină vătuită, o căciulă din blană şi mănuşi. Simţea furia din suflet ca pe un ghimpe. În portofel se odihnea un dreptunghi din hîrtie obişnuită pe care scria: „ACUM MERGI ACASĂ ŞI STAI POTOLIT, ALTFEL ÎI VEI ȚINE TOVĂRAȘIE SOȚIEI!”

* * *

Numai că soția lui îl adusese aici. Ea îl ajutase să-și dezlege mîinile, să-și desfacă acea glugă. Tot ea îl făcuse să se ridice în genunchi la marginea patului și, încetul cu încetul, îl sprijinise să ajungă la baie. Încurajat de ea, folosindu-se de marginea căzii,

făcuse un efort și se ridicase încovoiat în picioare, dăduse drumul la apă și-și spălase fața și pieptii cămășii, precum și gulerul hainei, fiindcă știa – tot ea îl avertizase – că, dacă se va dezbrăca, nu va mai reuși să se îmbrace din nou. Pieptul cămășii era murdar, haina îi era mînjită de vomă, însă reuși să le frece pînă se curățară. Vru să se culce la loc, dar Tessa nu-i îngădui. Încercă să-și treacă peria prin păr, numai că nu era în stare să ridice brațul atît de sus. Avea pe față barbă ca o miriște, dar hotări că trebuia să o păstreze. Efortul de a se rămîne în picioare îi dădea ameteți și avu noroc că a ajuns la pat înainte de a se prăbuși. Mai apoi, urmînd tot sfatul ei, în timp ce zăcea întins într-un dulce semileșin, refuză să ridice receptorul pentru a vorbi cu recepționarul sau a apela la priceperea medicală a doctorei Birgit. „Să nu ai încredere în nimeni,” îi spunea Tessa, de aceea nu făcu nici una, nici alta. Așteptă pînă ce lucrurile părură să reîntre pe făgașul lor, apoi se ridică din nou și traversă împleticit încăperea și fu recunoscător că era atît de meschină ca dimensiuni.

Își lăsase haina de ploaie pe un scaun. Era la locul ei. Spre uimirea lui, plicul de la Birgit nu dispăruse. Deschise dulapul de haine. Seiful din perete era instalat în partea din spate, fiind încuiat. Formă data căsătoriei lui, aproape să leșine de durerea provocată de fiecare apăsare pe taste. Ușa se deschise cu un pocnet ușor și înăuntru văzu pașaportul lui Peter Atkinson, parcă dormitînd netulburat. Cu mîinile strivite, dar scăpate fără fracturi, scoase cu greutate pașaportul și-l strecură în buzunarul interior al hainei. Se chinui să îmbrace pardesiul și reuși, pînă la urmă, să se încheie la gît, apoi în talie. Decis să călătorească fără bagaje grele, nu-și luase decît o geantă de umăr. Bani încă erau în ea. Își strînse ustensilele de bărbierit din baie, cămășile și lenjeria intimă din comodă și le dădu drumul în geantă. Așeză plicul de la Birgit deasupra și trase fermoarul. Așeză cu fereală bareta genții pe umăr și, de durere, scînci ca un cline bătut. Ceasul indica ora cinci dimineată; părea să funcționeze. Clătîndu-se, ieși pe coridor și mai mult se prelinse de-a lungul peretelui către

lift. La parter, două femei îmbrăcate cu costume turcești, manevrau un aspirator de dimensiuni uriașe. Un hamal din serviciul de noapte moțăia în spatele tejghelei de la recepție. Justin își rosti chinuit numărul camerei și ceru nota de plată. Reuși să vire o mână în buzunar, scoase câteva bancnote din teancul strâns și adăugă un bacșiș generos, „drept cadou tirziu de Crăciun“.

– Te deranjează dacă iau una din astea? întrebă el cu o voce pe care nu și-o recunosc.

Arătase către un mănunchi de umbrele folosite de ușieri care stăteau îngrămădite într-un vas din ceramică alături de ușă.

– Luați cîte vreți! îi răspunse bătrînul hamal.

Umbrela avea un mîner solid din frasin care îi venea pînă la coapsă. Cu ajutorul ei traversă piața pustie și se îndreptă spre gară. Ajungînd la treptele care duceau la peroane se opri să-și tragă sufletul și rămase uimit descoperindu-l pe hamal alături: crezuse că era Tessa.

– Puteți urca? îl întrebă acesta îndatoritor.

– Da.

– Să vă iau bilet?

Justin se întoarse și-i dădu omului bani.

– Zürich, rosti el. Numai dus.

– Clasa întîi?

– Se înțelege.

* * *

Elveția rămăsese un vis din vremea copilăriei. Cu patruzeci de ani în urmă, părinții îl duseseră într-o vacanță în Engandine și stătuseră la un mare hotel situat pe un limb împădurit între două lacuri. Nimic nu se schimbase. Nici parchetul lustruit, nici geamurile cu vitralii, nici castelanul cu trăsături neclintite care îl conduse în cameră. Stînd întins pe patul de zi de pe balcon, Justin privi îndelung aceleași lacuri sclipind în razele soarelui ce apunea și văzu același pescar ghemuit în barca lui, aproape pier-

dut în aburul ceții. Zilele trecură fără a le număra, punctate de vizite la băile termale și de dangătul ca de moarte al gongului ce anunța cina, chemându-l la masa pe care o lua însingurat printre cupluri de bătrâni vorbindu-și șoptit. Undeva, pe o stradă lăturalnică, pe care se aflau doar case ca niște mici castele, un doctor palid la chip și asistenta lui se ocupară de vînătăile de pe corpul lui.

– Un accident de automobil, explică Justin.

Doctorul se încruntă în spatele ochelarilor, iar asistența pufni în ris.

Iar noaptea lumea lui interioară îl lua în stăpînire, așa cum i se întîmpla de la moartea Tessei. Trudind la masa cu intarsii, sub fereastra boltită, scriind cu încăpăținare cu mîna zdrobită și plină de vînătăi, urmărind muncile lui Markus Lorbeer așa cum fuseseră repovestite de Birgit, apoi reluîndu-și cu fereală chinul pornit din iubire pentru Ham, Justin era conștient de sentimentul revelator al propriei împliniri. Dacă Lorbeer cel pocăit se găsea în deșert, ispășindu-și păcatele, trăind doar cu lăcuste și miere de albine sălbatice, Justin rămăsese prea însingurat spre a-și purta mai departe destinul. Era însă hotărît. Și, într-un sens nedefinit, purificat. Nu-și închipuise nici o clipă că această căutare se va sfîrși cu bine. Și nici nu-i trecuse prin minte că ea va avea un sfîrșit. Faptul că preluase misiunea Tessei – purtînd mai departe stindardul ei și asumîndu-și curajul ei – era o țintă suficientă pentru el. Ea asistase la acte monstruoase de nedreptate și se ridicase împotriva lor. Mult prea tîrziu, le văzuse și el. Lupta ei devenise și a lui.

Cînd își aducea aminte însă de bezna de nepătruns a glugii negre și de duhoarea propriei vome, cînd își examina vînătăile răspîndite pe tot corpul, semne ovale de violet și gălbui înșirate pe trupul lui ca niște note muzicale pe spinare și pe coapse, trăia un alt fel de apropiere. „Sînt unul dintre voi. Nu mai îngrijesc trandafiri în timp ce voi murmurăți bîndu-vă ceaiul verde. Nu e nevoie să vă coborîți vocile cînd mă apropii. Stau cu voi la masă, spunînd da.”

În cea de-a șaptea zi Justin achită nota de plată și, aproape fără să-și destăinuiască sieși ceea ce hotărîse, luă un autobuz poștal și un tren spre Basel, către mult lăudata vale de pe Rinul superior, unde își au castelele giganticele companii farmaceutice. Ajuns acolo, dintr-o palat înnobilit de fresce, trimise un plic gros la Milano, către zgripturoaica de mătușă a lui Ham.

Apoi Justin porni să se plimbe. Călcînd dureros, dar înaintînd. Întîi pe un drum pietruit ce urca dealul, pe care se afla orașul medieval, cu clopotnițe, case de neguțători, cu statui închinat liber-cugetătorilor și martirilor ce luptaseră contra oprimării. Iar cînd își aduse aminte de cuvenita lui moștenire, se retrase către malul fluviului și, de pe un teren de joacă, ridică ochii și privi îndelung, parcă nevenindu-i să creadă, regatul din beton, tot mai extins, al miliardarilor din domeniul farmaceutic, cazematele lor fără chip strînse umăr la umăr împotriva unui individ ce le era dușman. Deasupra lor, turlele unor macarale vopsite în oranj se roteau într-o neîncetată activitate. Coșurile de fum albe, ca niște minarete mute, unele avînd partea superioară decorată cu pătrățele albe și negre, altele, dungate sau în culori orbitoare drept avertisment pentru avioane, își scuipau gazele invizibile spre cerul cenușiu. Iar la picioarele lor, se aflau adevărate rețele feroviare, triaje, parcări pentru camioane și cheiuri, fiecare dintre acestea apărute de propriul său „Zid al Berlinului“, avînd coama trasată cu sîrmă tăioasă ca briciul și mîzgălite cu graffiti.

Atras înainte de o forță pe care încetase să și-o mai explice, Justin traversă podul și, ca în vis, parcurse o zonă deprimantă, parcă a nimănui, cu clădiri de locuințe într-o stare jalnică, magazine de îmbrăcăminte la mîna a doua și lucrători imigranți cu privirile goale care circulau pe biciclete. Și, treptat, cu totul întîmplător sau atras ca de un magnet, se trezi pe ceea ce, la început, i se păru a fi un bulevard mărginit de arbori plăcuți vederii la al cărui capăt îndepărtat se ridica un portal ce făcea cînte mișcării ecologice, atît de năpădit de iederă deasă era, încît, la început, nici nu reuși să zărească ușile impunătoare din stejar,

împodobite cu un buton de sonerie suflat cu alamă și avînd o cutie de scrisori la fel de sclipitoare. Abia atunci ridică ochii, privirea îi alunecă sus, tot mai sus, pînă spre cer, și constată că ajunsese în imensitatea unui triptic alcătuit din blocuri-turn albe, legate între ele prin coridoare situate la înălțime. Pavajul curat, din piatră, amintea de interiorul unui spital, iar ferestrele erau din sticlă arămie. Și de undeva, din spatele fiecărui bloc monstruos se înalța cite un coș alb, ca un creion bine ascuțit împungînd cerul. Iar de pe fiecare dintre aceste coșuri, făcute, parcă, din aur și orientate perfect vertical pe o mare parte a lunginii clădirilor, literele K.V.H. clipeau spre el ca niște vechi amici.

Nici atunci, nici după aceea, nu-și dăduse seama cîtă vreme rămăsese acolo, la baza tripticului, paralizat ca o minusculă insectă. În unele momente, avusese impresia că aripile clădirii se strîng pentru a-l strivi. În altele, că se prăvăleau asupra lui. Genunchii i se înmuiară și se trezi șezînd pe o bancă plasată pe o porțiune de teren bătătorit, unde cîteva femei cu ochi bănuitori își plimbau cîinii. Depistă un miros slab, dar pătrunzător și retrăi, pentru o clipă, experiența de la morga din Nairobi. „Cît timp trebuie să trăiesc aici, se întrebă el, ca să nu mai bag în seamă mirosul?“ Probabil că se înserase, fiindcă ferestrele arămii începură să se lumineze. Distinse siluete care se deplasau și pîlpîirile albăstrui ale monitoarelor. „De ce stau aici?“ o întrebă el, continuînd să rămînă de veghe. „În afară de tine, la ce mă mai gîndesc?“

Tessa stătea alături, dar, de data aceasta, nu mai avea răspunsul pregătit. „Mă gîndesc la curajul tău“, răspunse Justin în locul ei. „Mă gîndesc... Iată, tu și Arnold într-o confruntare cu tot ce vîd aici, pe cînd scumpul de Justin avea grijă ca straturile de flori să aibă suficient nisip pentru recolta de frezii galbene pentru tine. A fost o vreme cînd, la fel ca și oamenii din această clădire, Justin al tău se fălea că se supune comandamentelor aspre ale voinței colective – pe care le numea *Patrie* sau *Doctrina Omului Rațional* sau, cu unele rețineri, *Marea Căuză*. A fost o vreme cînd am crezut că era normal ca un bărbat – sau o

femeie – să moară spre binele celor mulți. Numeam asta sacrificiu, datorie sau necesitate. A fost o vreme cînd puteam sta în fața clădirii Ministerului de Externe și o noapte întreagă, fără să-mi dezlipesc ochii de la ferestrele luminate, gîndind: «Bună seara, sînt eu, umilul dumneavoastră slujitor, Justin. Sînt o pîrticică din marele și înțeleptul mecanism, și mă mîndresc cu asta». În vreme ce, acum, iată singurul gînd care mă stăpînește: «Te-ai ridicat singur împotriva haitei și, deloc surprinzător, aceasta a învins».

* * *

De pe strada principală a orașelului, Justin coti la stînga, spre nord-vest, pe Dawes, primind drept în obrazul întunecat toată forța vîntului, dar continuînd să studieze precaut împrejurimile. Nu risipise chiar degeaba cei trei ani petrecuți ca atașat economic la Ambasada din Ottawa. Deși niciodată nu călcase în acest loc, toate i se păreau familiare. „Zăpada dăinuie de la Halloween pînă la Paști, își aminti el. Plantează după prima lună plină din iunie și recoltează înainte de venirea primul îngheț din septembrie.” Mai erau cîteva săptămîni pînă cînd șofranul avea să răsară parcă temător printre smocurile de ierburi moarte și pe întinderea aproape pustie a preriei. Peste drum se înălța o sinagogă, austeră, dar funcțională, construită de coloniștii azvîrliți în gară cu amintirile lor neplăcute, cu valize din carton și cu promisiunea de a trăi într-o țară liberă. La o sută de pași mai departe se ridica Biserica Ucraineană și, ceva mai departe, se vedea cea romano-catolică, cea a presbiterienilor, cea a martorilor lui Iehova și cea a baptiștilor. Parcajele de aici erau construite ca niște padocuri electrificate pentru cai, astfel ca motoarele credincioșilor să se poată încălzi, în vreme ce stăpînii lor se rugau. Își aminti pentru o clipă un rînd din Montesquieu: „Niciînd n-au fost purtate atît de multe războaie civile în Împărăția Domnului.”

În spatele caselor lui Dumnezeu se înălțau casele lui Mamona, sectorul industrial al orașului. „Pesemne că prețul cărnii de vită a scăzut de tot“, socoti el. Altfel de ce ar vedea aici fabrica nou-nouă, denumită „Delicioasa Carne de Porc a lui Guy Poitier? „Iar după cum arată lucrurile, nici cerealele nu stau mai bine – altfel ce ar căuta Compania de Fabricare a Uleiului de Floarea Soarelui în mijlocul unui lan de grâu?“ Iar grupul de oameni timorați ce stăteau degeaba în fața clădirilor vechi din piața gării trebuie să fi fost compus din membri ai triburilor Sioux sau Cree. Drumul făcu o curbă și îl duse mai departe spre nord printr-un scurt tunel. Ieși în cu totul altă țară, cu locuințe pe pontoane și case impunătoare cu fața spre fluviu. Aici își tund peluzele bogătașii de origine anglo-saxonă; tot aici își spală mașinile și-și lustruiesc bărcile de agrement și spumegă la adresa evreilor, a ucrainenilor și a acelor indieni împuțiți ce trăiesc din ajutoare sociale“, gândi el. Iar sus pe deal sau, în orice caz, pe ceea ce poate fi numit deal aici, se găsea ținta călătoriei lui, giuvaierul Saskatchewan-ului de est, Camelotul¹ său academic, Universitatea Dawes, un complex disciplinat de clădiri din piatră, amintind de epoca medievală, din cărămida roșie a celei coloniale și domuri din sticlă. Ajungând la o bifurcație a drumului, Justin parcurse mica pantă și, trecind peste un Ponte Vecchio din anii douăzeci ai secolului al nouăsprezecelea, se apropie de o poartă arcuită monumental, având creneluri și un blazon aurit. După ce trecu pe sub arcadă, putu să admire campusul medieval imaculat și pe fondatorul său, George Eamon Dawes Junior, proprietar de mine, stăpîn al drumurilor de fier, destrăbălat, hoț de pămînturi, vînător de indieni și sfînt local, odihnindu-se în deplină strălucire pe un pedestal din granit.

Continuă să meargă. Studiase un ghid de călătorie. Drumul se lărgea și se transformă într-o platformă pentru paradă. Vîntul isca și ridica granule de praf de pe asfalt. La capătul celălalt

---

¹ Camelot este, potrivit tradiției britanice, locul legendar unde Regele Arthur își avea curtea (n.tr.).

străjuia pavilionul îmbrăcat în iedera și, înconjurându-l protector, trei blocuri din oțel și beton, tăiate parcă în felii de ferestrele luminate cu tuburi de neon. O placă indicatoare scrisă cu verde și auriu – culorile preferate ale doamnei Dawes, glăsuia ghidul – anunța în franceză și engleză că acolo se găsea Spitalul Universitar pentru Cercetări Clinice. O altă placă mai mică preciza: „Pacienți-Ambulatoriu“. Justin urmă semnul și ajunse la un șir de uși rotative adăpostite sub un arc din beton, unde se simți supravegheat de două femei masive îmbrăcate cu jachete de culoare verde. Le spuse bună seara și primi drept răspuns un salut jovial. Cu chipul înghețat și simțindu-și trupul vibrând de atîta mers pe jos, cu dureri șerpuitoare de foc prin coapse și spinare, aruncă o privire furișă în urmă și urcă treptele.

Holul era înalt, pardosit cu marmură, degajînd un aer funerar. Un portret uriaș și hidos al lui George Dawes Junior în ținută de vînătoare îi aduse aminte de holul de intrare de la Ministerul de Externe. Recepția, unde erau de serviciu bărbați și femei cu tîmple argintii, se întindea pe toată lungimea peretelui. „Peste cîteva clipe mi se vor adresa cu «Da, domnule Quayle!» și-mi vor spune că Tessa a fost o doamnă deosebită, da, deosebită.“ Trecu prin dreptul unui centru comercial miniatural. Banca Dawes Saskatchewan. Un oficiu poștal. Un stand de ziare Dawes. McDonald's. Pizza Paradise. O cafenea Starbuck's. Un butic Dawes ce vindea lenjerie intimă, îmbrăcăminte pentru grăvide și pijamale. Ajunse la o întretăiere de coridoare zumzâind de scîrșitul și zgomotul metalic al cărucioarelor, de geamătul lifturilor, de ecoul sacadat al tocurilor trădînd un mersul grăbit și de țîrîitul telefoanelor. Vizitatori preocupați de propriile gînduri stăteau în picioare sau jos. Purtînd halate verzi, angajații spitalului ieșeau în grabă pe o ușă și intrau pe o alta. Nu văzu pe halatul nimănui vreo albină aurie. Un avizier mare era plasat alături de o ușă pe care scria: „Accesul permis exclusiv medicilor“. Ținîndu-și mîinile prinse la spate într-o poziție care să sugereze autoritatea, Justin studie anunțurile. Însoțitoare pentru copii, bărci

și automobile, cereri și oferte. Camere de închiriat. Clubul Dawes Glee, Clasa Dawes de Studiu al Bibliei, Societatea Dawes de Etică, Clubul de Dans Scoțian și Grupul de Biliard. Un anestezist căuta un ogar bun, de statură medie, care să aibă cel puțin trei ani, și „rezistență la parcurgerea distanțelor mari“. Oportunități de împrumut Dawes, planuri de studiu Dawes cu plata la o dată ulterioară. Un serviciu religios la Capela Memorială Dawes pentru doctorița Maria Kowalski – „știe cineva ce fel de muzică obișnuia să asculte?“ Planificări ale gărzilor doctorilor, ale concediilor, ale doctorilor de serviciu. Plus un afiș anunțând micos că porțiile gratis de pizza pentru studenții la Medicină vor fi însoțite de complimentele companiei Karel Vita Hudson din Vancouver – „și vă invităm la masa de duminică a K.V.H. și la vizionarea de film de la Haybarn Disco. Este suficient să completați formularul «Vă rog să mă invitați» care vă este oferit o dată cu pizza și veți primi un bilet gratis pentru a trăi experiența vieții voastre!“

Dar despre doctorița Lara Emrich, pînă nu de mult lumina conducătoare a corpului profesoral de la Dawes, expertă în tulpini de tuberculoză poli și nonrezistente, profesoara și cercetătoarea cîndva finanțată de K.V.H. și codescoperitoare a medicamentului-minune Dypraxa, nu găsi nimic. Ea nu pleca în concediu, nu era nici de gardă. Numele ei nu era trecut în eleganta carte de telefoane interioare care stătea prinsă de avizier cu un șnur verde împletit. Ea nu căuta nici un cîine mascul de statură medie. Singura referire la persoana ei era, probabil, o carte poștală scrisă de mină, exilată spre partea de jos a avizierului și aproape în afara cîmpului vizual, prin care se anunța cu părere de rău că „în urma hotărîrii decanului“, întrunirea doctorilor de la Saskatchewan pentru a discuta pe tema integrității nu va fi găzduită de Dawes University. Noul loc al consfătuirii avea să fie anunțat cît de curînd posibil.

* * *

Simțindu-și corpul zdrobit de frig și extenuare, Justin face un compromis și hotărăște să ia un taxi pînă la modestul motel.

De astă dată, a fost mai șiret. Rupînd o filă din carnetul de notițe al lui Lesley, el a trimis scrisoarea prin intermediul unei florării, însoțit de un buchet generos de trandafiri.

„Sînt ziarist englez și prieten cu Birgit de la Hippo. Fac o investigație privind moartea Tessei Quayle. V-aș ruga să-mi telefonați la Saskatchewan Man Motel, camera 18, după ora șapte în această seară. Vă recomand să folosiți un telefon public situat departe de propria dv. locuință.

Peter Atkinson“

„O să-i spun mai tîrziu cine sînt, gîndise el. N-o speria! Alege tu ora și locul! E mai înțelept așa.“ Povestea lui devenea tot mai străvezie, dar era singura pe care o avea. Cînd îl bătuseră, folosisese numele de Atkinson, cînd se cazase la hotelul german. Ei i se adresaseră cu „domnule Quayle“. Tot sub acest nume călătorise de la Zurich spre Toronto, își găsise refugiul într-o pensiune din apropierea gării și, cu o senzație ireală de detașare, aflase de la minusculul aparat de radio despre urmărirea generală a doctorului Arnold Bluhm, căutat în legătură cu uciderea Tessei Quayle. „Justin, sînt un soi de Oswald... Arnold Bluhm și-a pierdut mințile și a asasinat-o pe Tessa...“ Iar pentru a lua trenul spre Winnipeg, nu trebuise să-și asume nici o identitate; apoi așteptase o zi și se urcase în alt tren și ajunsese în acest orașel. Cu toate astea, nu se lăsa amăgit. În cel mai fericit caz, putea avea un avans de cîteva zile față de urmăritori. Dar într-o țară civilizată, nu se poate ști niciodată.

* * *

– Peter?

Justin se trezi brusc și-și consultă ceasul. Era ora nouă seara. Își pregătise creionul și un blocnotes alături de telefon.

– Peter la telefon.

– Sînt *Lara*.

– Bună, *Lara*. Unde ne putem vedea?

Un oftat. Un oftat pierdut, trădînd o oboseală de moarte, care se potrivea cu inflexiunea slavă ce trăda disperarea.

– Nu se poate.

– De ce?

– În fața casei mele e un automobil. Alteori, furgonetă. Mă urmăresc și mă ascultă permanent. Iar o întîlnire secretă nu e posibilă.

– Acum unde te afli?

– La un public.

Scoase un sunet ce părea a spune că nu va mai ieși vie de acolo.

– Acum te urmărește cineva?

– Nu văd pe nimeni. Dar e noapte. Mulțumesc pentru trandafiri.

– Ne putem întîlni oriunde dorești. La locuința vreunei prietene. Chiar undeva, în afara orașului, dacă preferi așa.

– Ai mașină?

– Nu.

– De ce nu?

Era un reproș și o provocare.

– Nu am actele necesare la mine.

– Cine ești?

– Ți-am spus. Un prieten de-al lui Birgit. Sînt ziarist britanic. Vom discuta mai multe cînd ne vom întîlni.

Lara închise. Justin simți o presiune în stomac și trebuia să meargă la baie, dar acolo nu avea priză de telefon. Așteptă pînă nu mai putu rezista și intră grăbit în baie. Cu pantalonii în vine, auzi telefonul sunînd. Țîrî de trei ori, dar pînă să ajungă la el, ea închisese din nou. „Nu-s bun deloc la chestii dintr-astea. Ce ar face un spion adevărat? Cum ar proceda expertul Donohue, avînd la telefon o eroină desprinsă dintr-o dramă de Ibsen, la fel ca mine, poate chiar și mai rău?” Își verifică din nou ceasul,

temîndu-se că pierduse noţiunea timpului. Îl scoase de la mînă şi-l așeză alături de creion şi blocnotes. Cincisprezece minute... Douăzeci... Treizeci... „Ce naiba o fi păţit?” Îşi puse din nou ceasul la mînă, enervîndu-l încercările repetate de a închide brăţara.

– Peter?

– Unde ne putem vedea? Oriunde zici tu...

– Birgit spune că eşti soţul ei.

„Of, Doamne. Of, de s-ar opri Pămîntu-n loc. Iisuse!

– Aşa ţi-a spus Birgit *la telefon*?

– N-a pronunţat nici un nume. «E soţul ei.» Doar atît. A păstrat discreţia. De ce nu mi-ai spus că eşti soţul ei? Aşa n-aş fi considerat că e vorba de o provocare.

– Ți-aş fi spus cînd ne întîlneam.

– O să-i telefonez prietenei mele. Nu trebuia să-mi trimiţi trandafirii. Ai exagerat.

– Ce prietenă? Lara, ai grijă ce-i spui. Mă numesc Peter Atkinson. Sînt ziarist. Mai eşti în cabină?

– Da.

– În aceeaşi?

– Nu mă simt urmărită. Iarna supravegherea se face numai din automobile. Sînt leneşi. Şi nu vād pe nici unul...

– Ai suficiente monede?

– Am carte de credit.

– Foloseşte monede! Lasă cartea de credit! Tot cartea de credit ai folosit-o cînd i-ai telefonat şi lui Birgit?

– Ce importanţă are?

Se făcuse deja zece şi jumătate cînd Lara îi telefonă din nou.

– Prietena mea e într-o operaţie, explică ea fără a-şi cere scuze pentru întîrziere. Operaţia e complicată şi durează. Mai am o prietenă. E dispusă să ne primească. Dacă ţi-e frică, ia un taxi pînă la Eaton's şi apoi mergi restul drumul pe jos.

– Nu mă tem. Sînt doar prudent.

„Pentru numele lui Dumnezeu“, îi trecu lui prin minte, în timp ce-și nota adresa. „Nu ne-am văzut, i-am trimis mai bine de două duzini de trandafiri și ne și certăm ca doi amorezi.“

* * *

Avea două soluții pentru a ieși din motel: pe ușa din față, ajungând astfel din câțiva pași în parcare, sau pe ușa din dos a holului care ducea, printr-un adevărat labirint de alte coridoare, către recepție. După ce stinse lumina din cameră, Justin trase cu ochiul pe fereastră, spre parcare. În lumina lunii pline, văzu că toate automobilele parcate erau acoperite de o pojghiță argintie de brumă. Dintre cele fix douăzeci de mașini de afară, doar una era ocupată. O femeie stătea pe locul șoferului. Alături de un bărbat. Se certau. Din pricina unor trandafiri? Sau din cauza zeului Profit? Femeia gesticula, iar bărbatul clătina din cap. Apoi el coborî și spuse răstit ceva definitiv către ea, pesemne vreo înjurătură, trînti portiera, se sui în altă mașină și plecă. Femeia rămase pe loc. Își ridică brațele în semn de disperare, apoi și le lăsă pe volan, strîngîndu-l între degete. Își lăsă după aceea capul între palme și umerii începură să-i tresalte: începuse să plîngă. Stăpînindu-și dorința absurdă de a merge s-o consoleze, Justin se grăbi spre recepție și rugă să i se cheme un taxi.

* * *

Casa făcea parte dintr-un șir de locuințe ieftine, vopsite în alb și construite recent pe o stradă cu clădiri în stil victorian. Toate erau așezate perpendicular pe stradă, amintind de provele unor nave de convoi care pătrund într-un port vechi. Fiecare avea subsol, la care se ajungea pe o scară, și ușa situată deasupra nivelului străzii, către care duceau cîteva trepte din piatră, cu balustrade metalice și ciocănele de bătut la ușă, sub forma unor potcoave și care nu slujeau, de fapt, la nimic. Urmărit de o pisică cenușie și grasă care se instalase confortabil între perdele și fereastra de la

numărul șapte, Justin urcă treptele de la numărul 6 și apăsă pe butonul soneriei. Ducea cu sine tot ce poseda: geanta de călătorie, bani și, nesocotind avertismentul primit de la Lesley, ambele pașapoarte. Plătise în avans camera de motel. Dacă s-ar întoarce acolo, ar face-o doar de voie, nu de nevoie. Era trecut de unsprezece, iar noaptea era geroasă, senină, aproape sticloasă. Automobilele stăteau parcate la bordură aliniate ordonat, cu boturile în sensul de mers și foarte aproape unul de altul, iar trotuarele erau pustii. O siluetă feminină îi deschise ușa.

– Ești Peter, îi spuse ea, parcă acuzator.

– Tu ești Lara?

– Bineînțeles.

După ce Justin intra, ea închise ușa.

– Ai fost urmărit până aici? o întrebă el.

– Tot ce se poate. Dar tu?

Ajunși la lumină, se priviră față în față. Birgit avea dreptate: Lara Emrich era frumoasă. Frumoasă prin inteligența și superioritatea ce i se citea în privirea ei calmă. Prin detașarea științifică și glacială pe care, cu toate că o depista pentru prima oară la cineva, îl făcu pe Justin să se înfioare. Prin felul în care își îndepărtă părul ce începuse să încărunțească de pe frunte, cu dosul palmei. Cu cotul rămas ridicat și cu mîna încă lipită de tîmplă, ea continuă să-l fixeze critic, avînd în priviri o expresie arogantă, imposibil de îmblînzit. Era îmbrăcată în negru. Pantaloni negri, o bluză lungă de aceeași culoare și nemachiată. Vocea, auzită de aproape, se dovedi mai sumbră decît la telefon.

– Te compătimesc, spuse ea. Groaznic. E trist...

– Îți mulțumesc.

– A fost ucisă de Dypraxa.

– Așa cred și eu. Indirect, dar așa e...

– Mulți oameni au fost uciși de Dypraxa.

– Dar nu toți trădați de Markus Lorbeer.

De la etaj răzbătu un vuiet de aplauze televizate.

– Pe prietena mea o cheamă Amy, spuse ea, de parcă prietenia ar fi fost o nenorocire. Încă mai e secretară-șefă la Spitalul Dawes. Dar, din nefericire, a semnat o petiție în favoarea repunerii mele pe post. Este membru fondator al Organizației Doctorilor din Saskatchewan pentru Integritate. Așadar, vor căuta un pretext pentru a o concedia.

Justin tocmai se pregătea să întrebe dacă Amy îl știa drept Quayle sau Atkinson, cînd o voce puternică de femeie se răsti la ei de sus și, în capul scărilor, apărură o pereche de papuci îmblăniți.

– Adu-l aici, Lara! Sigur simte nevoia să bea ceva.

Amy era în floarea vîrstei și grasă, era una dintre acele femei serioase care au luat hotărîrea de a se autopersifla permanent. Purta un chimonos din mătase de un roșu aprins și cercei ca de pirat. Papucii aveau ochi din sticlă. Ochii ei însă erau umbriți de cearcane și la colțurile gurii se formaseră riduri îndururate.

– Cei care ți-au ucis soția ar merita să fie spînzurați, spuse ea. Scotch, burbon sau vin? Domnul este Ralph.

Se aflau în podul transformat într-o cameră spațioasă, lambrisată cu lemn de pin pînă sub acoperiș. La capătul celălalt se găsea un bar. Pe ecranul televizorului uriaș se desfășura un meci de hochei. Ralph era un bătrîn cu părul rar, îmbrăcat în halat. Stătea pe un fotoliu tapițat cu un material ce imita pielea și își odihnea picioarele încălțate în papuci pe un scăunel ce se potrivea cu fotoliul. Auzindu-și numele pronunțat, bătrînul flutură palma invadată de pete maronii, semn al unei disfuncții a ficatului, dar rămase cu ochii lipiți de ecran.

– Bun venit la Saskatchewan! Ia-ți ceva de băut! strigă el, cu un accent ce-i trăda originea europeană.

– Cine bate? Întrebă Justin, doar pentru a se arăta prietenos.

– Canucks.

– Ralph e avocat, îi explică Amy. Nu-i așa, scumpule?

– Acum nu mai sînt nimic. Blestematul acesta de parkinson mă bagă în mormînt. Toți profesorii aceia s-au comportat ca niște dobitoci. De aceea ai venit?

– Cam în ideea asta...

– Suprimă exprimarea liberă a opiniilor, interpune-te între doctor și pacient, a sosit vremea ca bărbații și femeile cu educație să aibă curajul de a spune adevărul, în loc să se chircească prin locuri ascunse ca o turmă de lași.

– Într-adevăr, așa e, spuse Justin din politete, acceptînd paharul de vin adus de Amy.

– Cei de la Dawes joacă după cum le cîntă Karel Vita. Douăzeci și cinci de milioane de dolari pentru a demara construcția unei clădiri destinate laboratorului de biotehnologie, cu promisiunea altor cincizeci... Țasta nu-i mărunțiș... Iar dacă toată lumea își ține gura, banii vor curge gîrlă. Cum dracu' să rezisti unei asemenea presiuni?

– Trebuie doar să încerci! făcu Amy. Dacă nu încerci, ești terminat.

– Terminat dacă încerci, terminat și dacă n-o faci. Dar ia ridică glasul, și-o să vezi cum îți taie din salariu, te concediază și te alungă din oraș! Exprimarea liberă a opiniilor e cam costisitoare în orașul ăsta, domnule Quayle – ceea ce reprezintă mai mult decît ne putem permite aproape toți dintre noi. Care ți-e celălalt nume?

– Justin.

– Justin, cînd vine vorba de exprimarea neîngrădită, orașul acesta are o singură opinie. Totul e cît se poate de frumos, atîta vreme cît o rusoaică nebună nu-și pune în minte să publice articole demente în reviste medicale pentru a vorbi de rău o pilulă deșteaptă pe care tot ea a inventat-o și care, întîmplător, valorează cîteva miliarde pe an pentru Karel Vita, să-l aibă Allah în pază! Amy, unde-i duci să vorbească?

– În bîrlig.

– Ai grijă la comutarea telefoanelor, ca să sune numai aici și să nu fie tulburați. Justin, în casa asta doar Amy se pricepe la tehnică. Eu sînt un bătrîn pe ducă. Dacă ai nevoie de ceva, roag-o pe Lara să te ajute. Cunoaște casa mai bine decît noi, ceea ce e o risipă de

efort, dacă ținem seama că noi o să fim azvîrlîți în stradă peste cîteva luni...

Apoi reveni la meciul ce avea să fie cîștigat de Canucks.

* * *

Ea nu-l mai vede, cu toate că și-a pus ochelarii cu ramă groasă care trebuie să fi aparținut unui bărbat. Rusoaica din ea a îndemnat-o să vină cu o sacoșă pentru orice eventualitate, iar aceasta stă cu gura desfăcută la picioarele ei, doldora de hîrtii pe care le știe pe dinafară: scrisori amenințătoare din partea judecătorilor, scrisori de la facultate prin care i se transmite că a fost concediată, un exemplar al articolului nepublicabil și, în sfîrșit, scrisori de la propriul avocat, dar nu prea multe, fiindcă, după cum explică ea, nu are bani și, pe de altă parte, avocatului îi vine mai ușor să apere drepturilor indienilor Sioux decît să se bată cu resursele nelimitate ale domnilor de la Karel Vita Hudson din Vancouver. Stau ca niște jucători de șah cărora le lipsește doar tabla, față în față, cu genunchii aproape lipiți de ai celuilalt. O reminiscență privind posturile orientale îl previne pe Justin să nu-și țină labele picioarelor îndreptate spre ea, de aceea se așează în diagonală, cu prețul disconfortului pe care-l simte în tot trupul lui zdrobit. O vreme, ea a vorbit către umbrele din spatele lui, iar el abia dacă a îndrăznit să o întrerupă. Deplin absorbită de ceea ce spune, vocea ei devine, pe rînd, disperată și profesorală. O chinuie monstruozitatea situației în care se află și a imposibilității de a o rezolva. Totul se învîrte în jurul acestei idei. Uneori – sau poate mai mereu, bănuiește Justin – ea uită complet de prezența lui. Sau poate că el îi strînește alte amintiri: o ședință ezitantă a membrilor facultății, o convocare timidă a colegilor de la universitate, un profesor care nu și-a format încă o părere, un avocat care nu pricepe cazul. Abia cînd rostește numele lui Lorbeer constată cu adevărat prezența lui și se încruntă, apoi exprimă o generalitate mistică, sugerînd o încercare aproape palpabilă de a

se refugia în imprecizie: „Markus e prea romantic, e prea slab, toți bărbații comit răutăți, tot astfel și femeile.“ Și nu, nu are idee unde poate fi găsit:

– Se ascunde pe undeva. E confuz; în fiecare dimineață își alege o altă destinație, îi explică ea într-o stare de melancolie fără leac.

– Dacă afirmă că se află în deșert, e vorba de un deșert real?

– Ar fi un loc extrem de neplăcut. Și asta e tipic în ceea ce îl privește.

Pentru a-și susține cauza, Lara a deprins fraze de care Justin nu ar fi crezut-o în stare: „Acum voi sări peste etape... Cei de la K.V.H. nu acceptă prizonieri“. Vorbește chiar de „pacienții mei de pe lista celor programați să moară“. Iar când îi întinde insistent o scrisoare a unui avocat, citează din ea în vreme ce el citește, ca nu cumva lui Justin să-i scape aspectele cele mai scandaloase:

„Ținem să vă reamintim că în conformitate cu clauza de confidențialitate din contract vi se interzice categoric să le transmiteți pacienților aceste informații eronate... Vă prevenim în mod oficial să puneți capăt activităților de prezentare, verbal sau prin alte mijloace, a acestor opinii inexacte și răuvoitoare care au la bază interpretarea incorectă a datelor obținute în perioada cît ați fost angajată prin contract de Karel Vita Hudson...“

Această formulare este urmată de un *non sequitur*¹ arogant pînă la trufie, potrivit căruia „clienții noștri neagă în mod absolut ideea că au încercat să împiedice sau să influențeze în orice fel dezbaterea științifică firească“...

– Dar de ce ai *semnat* contractul acesta blestemat? o întrerupe Justin cu bruschete.

Încîntată de spiritul lui viu, ea ride fără de umor:

– Fiindcă *am avut încredere* în ei. Am fost o *neroadă*.

¹ Concluzie illogică (n.tr.).

– Numai neroadă nu ești, Lara! Ești o femeie deosebit de inteligentă, pentru numele lui Dumnezeu! exclamă Justin.

Simțindu-se insultată, ea cade într-o muțenie încărcată de gânduri.

* * *

– Primii ani după ce Karel Vita a cumpărat formula moleculei Emrich-Kovacs prin intermediul lui Markus Lorbeer au fost o epocă de aur, spune ea. Testele pe termen scurt efectuate la început s-au dovedit excelente, statisticile le îmbunătățeau, parteneriatul Emrich-Kovacs devenise un subiect de invidie în lumea științifică. K.V.H. ne-a pus la dispoziție laboratoare speciale pentru cercetări, o echipă de tehnicieni, teste clinice pretutindeni în lumea a treia, călătorii la clasa întâi, hoteluri splendide, respect și bani cu duiumul. Pentru Kovacs, în frivolitatea ei, era împlinirea unui vis. Va conduce un Rolls-Royce, va câștiga Premiul Nobel, va deveni renumită și bogată, va avea mulți, mulți amanți. Iar pentru serioasa Lara, testele clinice vor fi științifice, făcute cu răspundere... Așa se va proba medicamentul într-un mare număr de comunități etnice și sociale care sînt expuse bolii. Viața multora se va îmbunătăți, a altora va fi salvată. Asta mi-ar fi dat o satisfacție deosebită.

– Iar Lorbeer?

O privire agasată, însoțită de o grimasă dezaprobatore.

– Marcus vrea să fie un sfînt bogat. Își dorește să aibă un Rolls-Royce, dar și să salveze vieți.

– Deci, jumătate pentru Dumnezeu, jumătate pentru înavuțire, sugerează el discret, însă ea se mulțumește să-i răspundă cu o nouă strîmbătură.

– După doi ani, am făcut o constatare nefericită. Testele efectuate de K.V.H. erau o mascaradă. Nu fuseseră redactate în mod științific. Aveau doar rolul de a plasa medicamentul pe piață cît mai curînd posibil. Anumite efecte secundare era excluse

deliberat. Dacă se identificau efecte secundare, testele se rescriau imediat, astfel încît să nu mai apară acele date din nou.

– Care erau efectele secundare?

Vocea profesorală redeveni acidă și arogantă.

– În perioada testelor neștiințifice au fost remarcate puține efecte secundare. Asta se datora tot entuziasmului excesiv al lui Kovacs și Lorbeer și hotărîrii clinicilor și centrelor medicale din țările lumii a treia de a face ca rezultatele să fie bune. În același timp, testele erau prezentate favorabil în reviste medicale importante prin articole scrise de renumiți lideri de opinie, care nu-și declarau legăturile profitabile cu K.V.H. În realitate, aceste articole erau scrise la Vancouver sau Basel și doar semnate de liderii de opinie. S-a observat că medicamentul nu era corespunzător în cazul unei proporții ne semnificative de femei aflate la vîrsta maternității. S-au produs cîteva decese, dar manipularea neștiințifică a datelor a făcut ca aceste să nu fie incluse în testele de verificare.

– Nu s-a plîns nimeni?

Întrebarea o înfurie.

– Cine să se plîngă? Doctorii din lumea a treia care primesc bani pentru testări? Distribuitorul care face bani comercializînd medicamentul și nu vrea să piardă profiturile pe care le obține din toată gama de medicamente K.V.H., riscînd să iasă cu totul din afaceri?

– Dar pacienții?

Părerea ei despre el scăzu sub orice limită.

– Majoritatea pacienților provin din țări nedemocratice, unde sistemele sînt foarte corupte. Teoretic, aceștia și-au dat consimțămîntul în cunoștință de cauză pentru a urma tratamentul. Cu alte cuvinte, pe formularele de acceptare se află semnăturile lor, chiar dacă ei nu știu să citească ceea ce au semnat. Legea nu permite să fie plătiți, dar sînt recompensați cu generozitate pentru deplasare și pierderea serviciului și beneficiază de alimente gratuite, ceea ce le place foarte mult. Pe de altă parte, se tem.

– De marile companii farmaceutice?

– De toată lumea. Dacă se plîng, sînt amenințați. Li se spune că nu vor mai primi medicamente din America pentru copii, iar bărbații lor vor infunda pușcăriile.

– Dar tu te-ai plîns.

– Nu. Nu m-am plîns. Am protestat. Energic. Cînd am descoperit că Dypraxa era promovat drept medicament sigur și nu ca medicament în curs de testare, am ținut o prelegere la o întrunire științifică a universității și am descris precis atitudinea lipsită de etică a K.V.H. Asta nu le-a plăcut. Dypraxa e un medicament bun. Nu asta e problema. Chestiunea comportă trei aspecte.

Trei degete lungi s-au ridicat deja în aer.

– Aspectul numărul unu: efectele secundare sînt ascunse în mod deliberat pentru a obține profit. Doi: comunitățile cele mai sărace din lume sînt folosite pe post de cobai de către bogații lumii. Trei: analiza științifică normală a acestor aspecte este sufocată prin acțiuni de intimidare venite din partea corporației.

Degetele se retrag, în timp ce degetele celeilalte mîini scotocesc prin sacoșă și găsesc o broșură lucioasă cu coperte albastre pe care titlul cu litere mari anunță „VEȘTI BUNE DE LA K.V.H.”:

„DYPRAXA înlocuiește ieftin, sigur și deosebit de eficient modalitățile folosite pînă în prezent pentru tratarea tuberculozei. Și-a dovedit din plin avantajele pentru țările în curs de dezvoltare.”

Retrage broșura și o înlocuiește cu o scrisoare morfolită, trimisă de un avocat. Unul dintre paragrafe este subliniat:

„Studiul Dypraxei a fost conceput și aplicat cu respectarea riguroasă a principiilor etice vreme de cîțiva ani, cu consimțămîntul scris din partea tuturor pacienților. În cadrul testelor, K.V.H. nu face discriminări între țările bogate și cele sărace. K.V.H. este preocupat exclusiv să descopere condițiile adecvate pentru proiectul în desfășurare. K.V.H. a primit aprecieri meritate pentru deosebita grijă dovedită.”

– Ce rol are Kovacs în toate astea?

– Kovacs e cu arme și bagaje de partea corporației. Nu are integritate. Multe date clinice sînt modificate sau eliminate cu ajutorul ei.

– Iar Lorbeer?

– Markus oscilează. Pentru el, e un lucru normal. În sinea lui, se consideră stăpînul absolut al Dypraxei pentru întreaga Africă. Pe de altă parte, se teme și-i este rușine. De aceea face mărturisiri.

– E manipulat de ThreeBees sau de K.V.H.?

– În cazul lui Markus, ar putea fi vorba despre amîndouă. Are mintea tare încîlcită.

– Atunci cum se poate ca oamenii de la K.V.H. să-ți facă asta la Dawes?

– Fiîndcă am fost proastă, repetă Lara cu mîndrie, anulînd afirmația lui de mai devreme. Altfel de ce aș fi acceptat să semnez? Cei de la K.V.H. au fost foarte politicoși, extrem de fermecători, foarte înțelegători, foarte șireți. Mă aflam la Basel cînd doi tineri au venit tocmai de la Vancouver să discute cu mine. Asta m-a flatat. La fel cum ai făcut și tu, mi-au trimis trandafiri. Le-am spus că testele erau o farsă. S-au declarat de acord. Le-am spus că Dypraxa n-ar trebui vîndut ca medicament sigur. M-au aprobat. Le-am zis că multe efecte secundare n-au fost evaluate deloc. M-au admirat pentru curaj. Unul dintre ei era un rus din Novgorod. „Să luăm masa împreună, Lara. O să discutăm în detaliu chestia asta“. Apoi mi-au spus că ar dori să mă ducă la Dawes pentru ca eu să stabilesc programul de testare. Spre deosebire de superiorii lor, gîndeau rațional. Au recunoscut că nu s-au făcut suficiente teste corecte. Acum, le vom face împreună la Dawes. Era medicamentul meu. Mă mîndream cu asta, ei la fel. Universitatea era mîndră. Am făcut un aranjament favorabil tuturor. Dawes avea să mă primească bine, iar K.V.H. urma să mă plătească. Dawes are o poziție ideală pentru astfel de teste. Avem la dispoziție indienii din rezervații care sînt susceptibili la

tipuri cunoscute de tuberculoză. Avem și cazuri multirezistente în comunitatea hippy din Vancouver. Pentru Dypraxa, combinația părea perfectă. În baza acestei înțelegeri, am semnat contractul și am acceptat clauza de confidențialitate. Am fost o proastă, repetă ea, pufnind drept concluzie, ceea ce eticheta cazul drept închis.

– Iar K.V.H. are birouri în Vancouver.

– Birouri e puțin spus. E al treilea sediu ca mărime după Basel și Seattle. În felul acesta, m-au putut urmări. Acesta era scopul. Să-mi pună botniță și să mă țină sub control. Am semnat contractul acela idiot și m-am apucat de treabă cu toată convingerea. Anul trecut mi-am încheiat studiul. Rezultatele erau nefavorabile. Am considerat că se impune să le prezint pacienților părerea mea în legătură cu efectele secundare posibile ale Dypraxei. În calitate de medic, îmi revine această datorie sfântă. Am ajuns la concluzia că și comunitatea medicală mondială trebuie să fie informată prin intermediul unui articol într-o revistă importantă. Unor asemenea publicații nu le convin părerile negative. Știam asta. Dar mai știam că revista respectivă avea să invite trei distinși oameni de știință să comenteze constatările mele. Ceea ce revista nu cunoștea era că bine cunoscuții oameni de știință tocmai semnaseră contracte profitabile cu filiala K.V.H. din Seattle pentru a găsi tratamente pentru alte boli. Ei i-au anunțat imediat pe cei din Seattle în legătură cu intențiile mele, de unde vestea a ajuns la Basel și la Vancouver.

Lara îi întinde o foaie împăturită. El o desface și, recunoscând stilul, are senzația că îngheață brusc.

**„TÎRFĂ COMUNISTĂ! IA-ȚI MÎINILE PĂTATE DE RAHAT DE PE UNIVERSITATEA NOASTRĂ!
ÎNTOARCE-TE ÎN COCINA TA BOLȘEVICĂ! NU MAI OTRĂVI VIAȚA OAMENILOR DE TREABĂ CU TEORIILE TALE DĂUNĂTOARE!“**

„Majuscule scrise pe computer. Fără greșeli de ortografie. Pricepere în a folosi expresiile. Nu ești singura...“ se gîndește Justin.

– S-a stabilit ca Universitatea Dawes să primească o parte din profiturile obținute din comercializarea Dypraxeii, urmează ea, extrăgînd cu dezinvoltură scrisoarea dintre degetele lui. Personalul fidel spitalului va primi acțiuni preferențiale. Cei considerați neloiali primesc scrisori anonime. E mai important să fii credincios spitalului decît pacienților. Dar cel mai important e să fii fidel celor de la K.V.H.

– Halliday a scris asta, intervine Amy, care se strecoară în cameră cu o tavă pe care a adus cafea și prăjiturile. Vaca asta e persoana de sacrificiu a mafiei medicale de la Dawes. Toată lumea din cadrul facultății trebuie s-o pune-n fund, altfel, adio! Și toți o fac, în afară de mine, de Lara și de alți cîțiva proști.

– De unde știi că ea a scris asta? întrebă Justin.

– Am extras ADN-ul vacii. Am scos timbrul de pe plic și i-am făcut ADN-ul după salivă. Îi place să facă exerciții în sala de gimnastică a spitalului. Eu și Lara am șterpelit un fir din peria ei de păr și am făcut comparația.

– Ați luat-o la întrebări?

– Bineînțeles. Toată catedra. Vaca a recunoscut. Exces de zel în îndeplinirea îndatoririlor, ceea ce înseamnă exclusiv apărarea intereselor universității... Și-a cerut mii de scuze, a susținut că a acționat din pasiune, care la ea e totuna cu invidia sexuală. Pînă una-alta, au mătrășit-o pe Lara. Urmez eu.

– Emrich este comunistă, explică Lara, simțindu-se încîntată de ironia situației. Rusoaică, a crescut la Petersburg pe vremea cînd se numea Leningrad, a absolvit școli sovietice, prin urmare, e comunistă și pornită împotriva corporațiilor. Adică e foarte ușor de încadrat.

– Să nu uităm că nu Emrich a inventat Dypraxa, ai înțeles, scumpo? îi reamintește Amy.

– Da, Kovacs, aprobă Lara cu amărăciune. Ea a fost geniul. Eu am fost doar anonima ei asistentă de laborator. Lorbeer mi-era amant, de aceea și-a revendicat gloria în numele meu.

– Asta explică de ce nu-ți mai plătesc nici un ban, clar, scumpo?

– Ba nu. Altul e motivul. Am încălcat clauza de confidențialitate. În concluzie, nu am respectat contractul. Logic, nu?

– Pe Lara au făcut-o și prostituată, nu-i așa dragă? Cică s-a culcat cu cei doi băieți simpatici trimiși de la Vancouver, numai că ea n-a făcut-o. Țștia de la Dawes nici nu și-o mai trag. Și sîntem cu toții creștini, ce naiba, mai puțin evreii.

– Atîta vreme cît medicamentul ucide oameni, aș prefera să nu-l fi inventat eu, spune Lara moale, făcîndu-se că nu aude replica de rămas-bun a prietenei ei Amy.

– Cînd l-ai întîlnit ultima oară pe Lorbeer? o întrebă Justin după ce rămîn din nou singuri.

* * *

Tonul vocii trădează în continuare precauția, dar e mai potolit.

– Era în Africa, zise ea.

– Cînd?

– În urmă cu un an.

– Mai puțin de-atît, o corectă Justin. Soția mea a vorbit cu el acum șase luni la Uhuru. Scrisoarea de scuze sau cum o fi numind-o el, a fost trimisă de la Nairobi acum cîteva zile. Acum unde se află?

Larei nu-i plăcea să fie corectată.

– M-ai întrebat cînd l-am întîlnit ultima oară, vine replica ei, furioasă, dar reținută. Acum un an. În Africa.

– Unde anume în Africa?

– În Kenya. A cerut să merg acolo. Acumularea de probe devenise insuportabilă pentru el. „Lara, am nevoie de tine. Este esențial și foarte urgent. Nu spune nimănui! Plătesc eu. Vino!” M-a mișcat rugămintea lui. La Dawes am spus că mama era bolnavă și am zburat pînă la Nairobi. Am sosit într-o vineri. Markus m-a întîmpinat la aeroport. M-a întrebat încă din mașină:

„Lara, se poate ca medicamentul nostru să exercite presiune asupra creierului, strivind nervul optic?” I-am adus aminte că e posibil orice, întrucît datele științifice de bază nu fuseseră corelate, deși noi încercam să remediem situația. M-a dus într-un sat și mi-a arătat o femeie care nu putea sta în picioare. Avea dureri de cap groaznice. Era pe moarte. Apoi m-a condus în alt sat, unde era o femeie care nu-și mai putea focaliza privirea. Imediat ce ieșea din coliba ei, lumea se întuneca. Mi-a relatat și alte cazuri. Lucrătorii din domeniul sănătății se fereau să discute deschis cu noi. Se temeau și ei. ThreeBees pedepsea orice atitudine critică, așa mi-a zis Markus. Și lui îi era teamă. Teamă de ThreeBees, teamă de K.V.H., teamă pentru femeile bolnave, teamă de Dumnezeu. „Lara, ce ne facem?” Am discutat cu Kovacs, care era la Basel. Ea a spus că Markus e un prost dacă intră în panică. Acestea nu sînt efectele secundare ale Dypraxei, sînt efectele combinației nefericite cu un alt medicament. Lucru tipic pentru Kovacs, care s-a căsătorit cu un escroc bogat de origine sîrbă și stă mai mult la operă decît în laborator.

– El ce ar trebui să facă?

– I-am spus care era adevărul. Ce observa el în Africa și ce observ eu la Spitalul Dawes din Saskatchewan. „Markus, astea sînt aceleași efecte secundare pe care le prezint cu probe în raportul meu către cei din Vancouver, pe baza testelor clinice obiective realizate pe șase sute de cazuri.” Și cu toate astea, el striga la mine: „Ce trebuie să fac, Lara, ce să fac?” „Markus, i-am spus eu, trebuie să faci pe cont propriu ceea ce corporațiile ar trebui să facă împreună, pînă nu se încheie testarea; trebuie să retragi medicamentul de pe piață.” A plîns. A fost ultima noastră noapte petrecută ca amănți. Am plîns și eu.

* * *

Justin se simți, de astă dată, stăpînit de un instinct sălbatic, de un sentiment adînc, pe care nu-l putea defini. Îi purta pică acestei femei pentru că supraviețuise? O detesta pentru că se cul-

case cu acela care recunoscuse că o trădase pe Tessa, iar acum mai și vorbea cu tandrețe despre el? Era jignit că ea stătea în fața lui, vie, frumoasă și obsedată doar de sine, în vreme ce Tessa zăcea în mormînt alături de fiul lor? Se simțea insultat pentru că Lara se dovedea atît de puțin preocupată de Tessa, avînd mai mult grijă de sine însăși?

– Lorbeer a adus vreodată vorba despre Tessa?

– La acea vizită, nu.

– Dar cînd?

– Mi-a scris că era o femeie, soția unui funcționar britanic, care trimite scrisori și face vizite nedorite. Această femeie primea sprijinul unui doctor de la o organizație de ajutorare. N-a menționat numele lui.

– Cînd ți-a scris asta?

– Cu ocazia zilei mele de naștere. M-a felicitat și mi-a relatat despre o femeie de origine britanică și de amantul ei, un doctor african.

– A sugerat cum trebuie să se procedeze în cazul lor?

– Se temea pentru ea. A zis că era foarte frumoasă și că avea un aer aproape tragic. Cred că se simțea atras de ea.

Justin se simți asaltat de gîndul teribil că Lara era geloasă pe Tessa.

– Iar doctorul?

– Markus îi admiră pe toți doctorii.

– De unde ți-a scris?

– De la Cape Town. Inspecta operațiunile ThreeBees din Africa de Sud, făcînd în secret comparații cu ceea ce știa el că se petrecuse în Kenya. O respecta pe soția ta. Lui Markus nu-i este ușor să-și ia inima-n dinți. Curajul se învață greu.

– A spus unde a întîlnit-o?

– La spitalul din Nairobi. Ea îl provocase. Iar lui îi era rușine.

– De ce?

– A fost silit să o ignore. Markus își închipuie că dacă ignoră pe cineva, îl face nefericit. Și asta, mai ales dacă e vorba de o femeie.

– Cu toate astea a reușit să o trădeze.

– Markus nu are întotdeauna simț practic. Rămîne un boem. Dacă afirmă că a trădat-o, s-ar putea să folosească o figură de stil.

– I-ai răspuns la scrisoare?

– Întotdeauna am făcut-o.

– Pe ce adresă?

– La o căsuță poștală.

– A menționat numele unei femei, Wanza? Ea a stat în aceeași rezervă cu soția mea la Spitalul Uhuru. A murit din cauza Dypraxei.

– Cazul nu mi-e cunoscut.

– Nu mă surprinde. Au dispărut documentele în ceea ce o privește.

– Previzibil... Markus mi-a povestit despre asemenea lucruri.

– Când a vizitat salonul în care era soția mea, Lorbeer era însoțit de Kovacs. Ce căuta ea la Nairobi?

– Markus m-a invitat a doua oară la Nairobi, dar relațiile mele cu cei de la K.V.H. și cu spitalul se înrăutățiseră. Aflaseră despre vizita mea anterioară și amenințau să mă dea afară de la universitate pentru că mințisem în legătură cu mama. De aceea, Markus i-a telefonat lui Kovacs la Basel și a convins-o să vină la Nairobi în locul meu și să evalueze situația împreună cu el. Spera ca prezența ei să-l scutească de a lua singur dificila hotărîre de a le recomanda celor de la ThreeBees să retragă medicamentul. La început, conducerea de la Basel n-a prea vrut să-i permită să meargă la Nairobi, apoi au consimțit cu condiția ca vizita să rămînă secretă.

– Chiar și față de ThreeBees?

– Nici n-ar fi fost posibil. ThreeBees analizau atent situația, iar Markus le era consilier. Kovacs a stat acolo patru zile, în

mare secret, apoi s-a întors la escrocul ei din Basel pentru a nu pierde spectacolele de operă.

– A întocmit vreun raport?

– Demn de tot disprețul. Eu am fost educată pentru a deveni om de știință. Raportul acela n-avea nici o legătură cu știința. Era doar polemică.

– Lara!

– Ce e?

Îl fixă cu un aer bâtaios.

– Birgit ți-a citit la telefon scrisoarea lui Lorbeer. Prin care își cerea iertare. Mărturisirea, cum preferă el să-i spună.

– Da, și?

– Ce a însemnat asta pentru tine? Mă refer la scrisoare.

– Că Markus nu se poate mintui.

– De ce anume?

– E un om slab care caută tăria unde nu trebuie. Din nefericire, cei slabi îi distrug pe puternici. Pesemne c-a făcut ceva foarte rău. Uneori își iubește prea mult propriile păcate.

– Dacă ar trebui să-l găsești, unde l-ai căuta?

– Nu trebuie să-l găsesc...

Justin așteaptă.

– N-am decît numărul cutiei poștale din Nairobi.

– Mi-l dai și mie?

Deprimarea ei devine mai adîncă.

– O să ți-l dau.

Scrise pe un blocnotes, rupse fila și i-o dădu.

– Dacă ar fi să-l caut, m-aș duce printre cei cărora le-a făcut rău, zise ea.

– În deșert...

– Poate că e o altă figură de stil, făcu; tonul agresiv dispăruse din glasul ei, la fel cum dispăruse și din glasul lui Justin. Markus e un copil, explică ea direct. Acționează sub imperiul impulsurilor, apoi reacționează la consecințe, spune și acum zîmbi cu

adevărat și Justin constată că și zîmbetul ei era frumos. Deseori rămîne foarte surprins.

– Și cine îl face să fie impulsiv?

– Cîndva am fost eu aceea.

Justin se ridică prea repede, cu gînd să împăturească foile pe care i le dăduse ea și să le bage în buzunar. Simți o amețeală bruscă, apoi o stare de greață. Întinse precipitat o mînă spre perete pentru a se sprijini, descoperind imediat că doctorul specialist îl prinsese de braț.

– Ce s-a întîmplat? Întrebă ea brusc și continuă să-l țină, făcîndu-l să se așeze la loc.

– Din cînd în cînd amețesc.

– De ce? Ai tensiunea mare? N-ar trebui să porți cravată. Desfă-ți gulerul! Ești ridicol.

Își lipi palma de fruntea lui. Justin se simțea slăbit ca un invalid și obosit de moarte. Ea îl lăsă cîteva clipe singur și reveni cu un pahar de apă. Bău puțin, apoi îi înapoie paharul. Gesturile ei fură sigure, dar blinde. Se simți privit insistent.

– Ai febră, constată ea pe un ton acuzator.

– Se poate.

– Sigur. Ai febră. Te conduc eu la hotel.

Acesta era momentul în legătură cu care îl avertizase instructorul pisălog la antrenamente, clipa în care ești prea plictisit, prea delăsător sau, pur și simplu, prea obosit ca să te mai sinchisești; cînd nu te gîndești decît să revii la motelul acela păduchios, să dormi și, dimineata, după ce ți se va limpezi mintea, să pregătești un pachet consistent pentru mătușa îndatoritoare a lui Ham, în care să pui tot ce ți-a spus doctorul Lara Emrich, inclusiv un exemplar al articolului ei nepublicat privind efectele secundare dăunătoare ale medicamentului Dypraxa, cum ar fi tulburările de vedere, sîngerările, orbirea, decesul, de asemenea, un bilet cu numărul căsuței poștale din Nairobi a lui Markus Lorbeer și un altul descriind ce intenționezi să faci în continuare, în caz că vei fi împiedicat de situații imprevizibile. Este un moment de

nepăsare în cunoștință de cauză, vinovat, deliberat, cînd prezența unei femei frumoase, o altă paria ca și el, așezată alături și luîndu-i pulsul cu degetele ei delicate, nu poate constitui o scuză pentru a nesocoti principiile esențiale de securitate operativă.

– Nu trebuie să fii văzută împreună cu mine, se opune el fără convingere. Ceilalți știu că sînt prin zonă. Asta îți va agrava situația.

– Mai rău nici nu se poate, îl pune ea la punct. Situația mea e fără ieșire.

– Unde ai mașina?

– La cinci minute de aici. Poți merge?

Tot acesta e momentul în care Justin, epuizat fizic, se slujește recunoscător de scuzele oferite de buna creștere și de galanterie ce i-au fost inculcate la Eton. Noaptea, o femeie singură trebuie însoțită pînă la caleașcă, pentru a nu fi expusă vagabonzilor, tîlharilor și hoților de drumul mare. Rămîne în picioare. Ea își trece o mîină pe sub cotul lui și o menține așa în timp ce se strecoară împreună prin salon către scări.

– Noapte bună, copii, strigă Amy, prin ușa închisă. Acum puteți să vă distrați!

– Mulțumim pentru amabilitate, îi răspunde Justin.

XIX

Coborînd scara interioară către ușa principală, Lara o ia înainte, ducîndu-și sacoșa rusească într-o mînă și ținîndu-se de balustradă cu cealaltă, privind în același timp peste umăr și urmărindu-l pe Justin. Ajunsă în hol, îi ia paltonul de pe cuier și-l ajută să se îmbrace. Apoi își pune propriul palton și căciula de blană ce amintește de Anna Karenina și dă să-și treacă peste umăr geanta lui de voiaj, dar galanteria deprinsă de îndărătnicul absolvent de la Eton interzice așa ceva, așa că ei nu-i rămîne decît să-l privească atent, cu ochii căprui care nu clipesc deloc, avînd aceeași privire ca și aceea a Tessei, lipsită însă de aerul ușor ironic, în timp ce el fixează bareta peste umăr și, ca orice englez rezervat, își reprimă orice semn de durere. *Sir Justin* îi deschide ușa și-și exprimă șoptit uimirea cînd aerul rece ca gheața îl biciuiește nemilos, bătîndu-și joc parcă de paltonul vătuit și cizmele din blană. Coborînd pe trotuar, Lara îl ia de antebraț și își trece mîna dreaptă peste umărul lui pentru a-l sprijini, dar, de astă dată, nici măcar nu-și poate reține un geamăt de durere cînd nervii spinării reacționează la unison. Ea nu spune nimic, dar privirile li se întîlnesc fără să vrea cînd el își smucește capul în semn de apărare. Ochii ei pe jumătate ascunși de căciula de blană amintesc primejdios de mult o altă privire. Mîna care s-a retras de pe umărul lui s-a alăturat celeilalte, care îl ține de braț. Ea a rîrit pasul pentru a merge în ritm cu el. Alături, foarte aproape, amîndoi mărșăluiesc demn pe pavajul înghețat cînd,

deodată, ea se oprește brusc și, încă strângându-l de braț, privește lung spre cealaltă parte a străzii.

– Ce s-a întâmplat?

– Nimic. Era de prevăzut.

Se află în piața orașului. Un automobil mic și cenușiu, a cărui marcă e greu de precizat, staționează singur sub lumina oranj a unei lămpi stradale. E foarte murdar. Are o sîrmă în formă de umeraș drept antenă de radio. Văzut astfel, degajă un aer amenințător și în același timp vulnerabil. Arată ca un automobil gata să explodeze.

– A ta e? Întreabă Justin.

– Da. Dar nu ne va sluji la nimic.

Versatul spion observă cu întârziere ceea ce Lara a remarcat deja. Cauciucul din față, de pe partea cealaltă, este dezumflat.

– Nici o problemă. Schimbăm roata, spune Justin încrezător, uitînd ridicol de ușor de gerul feroce, de trupul plin de vînătăi, de ora tîrzie și de orice considerații legate de siguranța operativă.

– Nu-i de ajuns, răspunde ea cu un aer sumbru, potrivit situației.

– Ba da. Pornim motorul. Tu stai înăuntru și te încălzești. Ai o roată de rezervă și cric, nu?

Au ajuns deja pe partea cealaltă a străzii și Justin a văzut ceea ce ea a anticipat deja: și cauciucul de pe partea lor e dezumflat. Cuprins de dorința imperioasă de a face ceva, el încearcă să se desprindă din strînsoare, însă ea se agață de el, astfel că Justin pricepe că nu frigul o silește să tremure.

– Se întâmplă des așa ceva? Întreabă el.

– De multe ori.

– Nu telefonezi la un garaj?

– Nu vin noaptea. Iau taxiul. Cînd mă întorc a doua zi de dimineață, găsesc o amendă pentru parcare neregulamentară. Poate chiar și pentru starea improprie a mașinii. Uneori o trac-tează și trebuie să o ridic de cine știe unde. Uneori nu găsesc nici taxi, dar, în noaptea asta, avem noroc.

El îi urmărește privirea și, spre surprinderea lui, vede un taxi parcat într-un colț îndepărtat al pieței, avînd lumina aprinsă în interior, motorul mergînd și o siluetă ghemuită la volan. Încă stringîndu-l de braț, ea îl îndemnă spre taxi. El face cîțiva pași alături de ea, apoi se oprește, prevenit ca de un semnal de alarmă.

– E normal să găsești taxiuri prin oraș la ora asta?

– Ce importanță are?

– Ba are, are... Și încă foarte mare...

Întorcîndu-și privirea de la căutătura ei fixă, Justin remarcă al doilea taxi care trage în spatele primului. Îl vede și Lara.

– Ești ridicol! Uite. Avem de unde alege. Putem lua fiecare cîte unul. Dar întîi mai trebuie să te însoțesc la hotel. Mai vedem noi... N-are importanță.

Și uitînd de starea lui sau, pur și simplu, săturîndu-se de el, îl trage din nou de braț, iar drept urmare, el se împiedică și se eliberează de strînsoare și rămîne în fața ei, blocîndu-i drumul.

– Nu, zice el.

Asta însemnînd *refuz*. „Constat lipsa de noimă a acestei situații. Chiar dacă am acționat nechibzuit pînă acum, acum o să fiu mai atent, și la fel și tu. Sînt prea multe coincidențe. Ne aflăm în piața pustie a unui oraș uitat de Dumnezeu, aflat în mijlocul tundrei, într-o noapte geroasă de martie, cînd nu mai e nimeni treaz. Mașina ta a fost avariata în mod deliberat. Un taxi ne stă la îndemină, iar acum a apărut și al doilea. În afară de noi, pe cine altcineva ar putea să aștepte? Nu e normal să presupui că oamenii care ți-au făcut mașina inutilizabilă vor să călătorim cu automobilele lor?”

Dar Lara nu este permeabilă la o asemenea argumentare științifică. Face semn către taxiul cel mai apropiat și pășește grăbită către el, gata să-l ia. Justin o prinde de celălalt braț, o oprește din avînt și o trage îndărăt. Asta o înfurie la fel de mult

pe cât îl doare pe el tot trupul după un asemenea efort. Ea s-a săturat să tot fie împiedicată să facă ce vrea.

– Lasă-mă! Pleacă de aici! Dă-i drumul!

El i-a agățat sacoșa rusească. Primul dintre taxiuri se desprinde de la rigolă. Cel de-al doilea pornește în urma lui. Sperînd să ia și el un pasager? Sau să-l ajute pe primul în cazul în care se întîmplă ceva? Într-o țară civilizată, nu ai cum să-ți dai seama.

– Întoarce-te la mașina ta! îi spune el poruncitor.

– Care mașină? Nu-i bună de nimic. Ai înnebunit!

Ea trage de sacoșă, însă el cotrobăiește prin ea, dînd deoparte hîrțuile, șervețelele și tot ce îi blochează căutarea disperată.

– Lara, dă-mi cheile mașinii, *te rog!*

A găsit portofelul în sacoșă și a reușit chiar să-l deschidă. Are cheile în mînă, un mănunchi impresionant, ca ale unui paznic de la Ford Knox. La ce Dumnezeu are nevoie o femeie necăsătorită și căzută în dizgrație de atîtea chei? Se apropie cu pași laterali de mașina ei, încercînd să descopere cheia potrivită și tipă: „Care e? Care?” trăgînd-o, în același timp, după el și îndepărtînd sacoșa de ea și tîrînd-o spre lumina lămpii stradale pentru ca ea să-i arate cheia potrivită, lucru pe care ea îl face, cu un aer jignitor, răzbunător, ridicînd-o în aer și rînjind:

– Acum ai cheile unei mașini cu pană pe două roți! E mai bine așa? Te simți mai bine?

„Oare așa îi vorbea și lui Lorbeer?”

Taxiurile se deplasează în jurul pieței către ei, stînd foarte aproape unul de celălalt, parcă într-o atitudine de prospectare, fără nimic agresiv în ea. Dar Justin percepe mișcarea hotească, intenția ostilă. Justin e convins de asta: mașinile par să degaje un aer amenințător și de premeditare.

– Are închidere automată? urlă el. Cheia deschide toate ușile?

Ea nu are habar ori e prea furioasă ca să-i răspundă. El se lasă pe un genunchi, ținînd sacoșa de cumpărături strîns sub braț, încercînd să vîre cheia în broasca de la ușa din dreapta față.

Freacă gheața formată cu vârful degetelor, încercînd să o înde-părteze, iar pielea i se lipește de metal, iar mușchii îl chinuiesc la fel de tare ca și vocile din mintea lui. Ea trage de sacoșă și răcnește la el. Ușa se deschide, iar el o prinde în brațe.

— Lara! Pentru numele lui Dumnezeu! *Te rog* fii bună și taci și *treci în mașină imediat!*

Faptul că i-a vorbit apăsător, dar politicos, este apreciat. Ea rămîne cu privirea holbată la el; nu-i vine a crede. Justin are în mînă sacoșa ei. O azvîrle în mașină. Ea se repede după ea, așa cum se azvîrle un ciine după mingea favorită, se prăbușește pe scaunul din dreapta și el închide portiera. Justin pășește spre stradă și dă să înconjoare mașina. Cînd încearcă asta, cel de-al doilea taxi îl depășește pe primul și accelerează spre el, silindu-l să facă un salt către bordură. Aripa din față a taxiului se repede inutil la poalele paltonului, fără a-l atinge. Lara deschide portiera pe dinăuntru și o împinge. Ambele taxiuri se opresc în mijlocul drumului la vreo patruzeci de metri în urma lor. Justin răsuțește cheia de contact. Ștergătoarele de parbriz sînt încărcate de gheață, dar luneta a rămas destul de curată. Motorul tușește ca un catir bolnav. La ora asta din noapte? pare să spună. Pe *gerul* acesta? *Eu?* Justin răsuțește cheia încă o dată.

— Chestia asta are benzină?

În oglinda retrovizoare, distinge cîte doi bărbați care coboară din fiecare taxi. Doi dintre ei stătuseră ascunși pînă atunci sub nivelul ferestrei. Unul dintre ei are în mînă o bită de base-ball, celălalt, un obiect care lui Justin i se pare că este, pe rînd, o sticlă, o grenadă, apoi un soi de colac de salvare. Toți patru se deplasează clar către mașină. Prin mila Domnului, motorul pornește. Justin apasă pe accelerator și dă drumul frînei de mînă. Însă cutia de viteze e automată și nici dacă l-ai pune la zid, nu-și poate aminti cum funcționează. De aceea, bîgînd în viteză, o ține în loc apăsînd pe pedala de frînă pînă cînd rațiunea își spune cuvîntul. În cele din urmă, automobilul se smucește înainte,

cutremurîndu-se și protestînd. În strînsoarea degetelor, volanul pare țeapăn ca un colac de fier. În oglindă, observă cum bărbații pornesc iute după mașină. Accelerează cu precauție, roțile din față scrișnesc și se hurducă, dar cum-necum, vehiculul înaintează fără să vrea, căpătînd viteză, spre uimirea urmăritorilor care acum aleargă. Sînt îmbrăcați pentru orice eventualitate, bagă de seamă Justin, cu treninguri groase și ghetе ușoare. Unul dintre ei are pe cap o căciulă marinărească din lînă cu un ciucure, și tot el ține și bîta de base-ball. Ceilalți au căciuli din blană. Aruncă o privire spre Lara. Ține o mînă lipită de față, cu degetele strînse între dinți. Cu cealaltă se ține de bordul mașinii. Stă cu ochii închiși și șoptește ceva; pesemne se roagă, un amănunt care îl nedumerește pe Justin, fiindcă, pînă în această clipă, a considerat-o necredincioasă, spre deosebire de amantul ei, Lorbeer. Ies din micuța piață și, hurducîndu-se și cu motorul înecîndu-se, pătrund pe o stradă prost iluminată mărginită de case ieftine și neglijate care sigur au cunoscut și vremuri mai bune.

– Care e cea mai luminată parte a orașului? Mai populată la ora asta? o întreabă el.

Lara clatină din cap.

– Unde-i gara?

– Prea departe. Nici bani nu am.

Pare să creadă că vor fugi împreună. De sub capotă iese abur sau fum, iar mirosul înspăimîntător de cauciuc ars li reamintește de revoltele studențești din Nairobi, cu toate astea, continuă să accelereze, urmărindu-i, în același timp, în oglinda retrovizoare pe bărbații care aleargă și se gîndește din nou ce proști sînt și cît de neprofesionist procedează; e vorba, pesemne, de lipsa de pregătire. O echipă mai bine condusă nu și-ar fi lăsat mașinile în urmă. Apoi, se gîndi că cel mai bun lucru pe care l-ar putea face acum, dacă ar avea minte, ar fi să alerge ca desperații spre propriile mașini, însă ei nu dau semne că le trece o astfel de idee

prin minte, poate pentru că distanța dintre ei și urmăriți se micșorează și totul depinde de cel care cedează primul: automobilul sau ei. Un indicator rutier în franceză și engleză îl previne că se apropie de o intersecție. Ca filolog de ocazie, se trezește făcând o comparație între cele două limbi.

– Spitalul unde e? întreabă el.

Lara își scoate degetele din gură:

– Doctorul Lara Emrich nu are dreptul de a pătrunde în incinta spitalului, rostește ea sentențios.

El pufnește în ris în locul ei, hotărît să-i dea curaj.

– Bine, bine, atunci nu pătrundem, clar? Nu, dacă ne este interzis. Hai, spune! Încotro?

– La stînga.

– Cît de departe?

– În condiții normale, foarte aproape.

– Cît adică?

– La cinci minute... Dacă nu e circulație, chiar mai puțin.

Trafic nu e deloc, însă aburul sau fumul iese în valuri de sub capotă, suprafața carosabilului pietruit e înghețată, vitezometrul indică un încurajator douăzeci și cinci de kilometri la oră, bărbații din urmă nu dau semne că ar fi obosit, nu se aude alt zgomot decît cel făcut de jantele ce se învîrt și hîrlie ca mii de gheare ce rîdicie o tablă școlară din sticlă. Deodată, spre uimirea lui Justin, drumul devine o platformă de paradă acoperit de gheață. Vede în fața lor poarta cu creneluri și panașul heraldic de la Dawes iluminat indecent, iar, spre stînga, pavilionul năpădit de iederă și cele trei clădiri-satelit, construite din oțel și sticlă, ridicîndu-se ca niște aisberguri. Trage cu greu de volan spre stînga și apasă mai tare pe accelerator, dar degeaba. Vitezometrul arată zero kilometri pe oră, lucru de rîs, fiindcă deocamdată se deplasează, dacă se poate spune astfel despre hurducăiala aceea.

– Pe cine cunoști aici? Își strigă el întrebarea.

Și ea își pusese aceeași întrebare:

– Pe Phil.

– Cine-i Phil?

– Un rus. Șofer de ambulanță. Acum e prea bătrîn.

Întinde mîna spre bancheta din spate, scoate un pachet de țigarete – nu sînt Sportsman – aprinde una și i-o întinde, dar el ignoră gestul.

– Au plecat, constată ea, păstrînd țigara și trăgînd din ea.

Ca un bidiviu credincios care a gonit pînă la ultima suflare, mașina se oprește cu motorul mort. O planetară se frînge, fum întunecat și cu miros pătrunzător se unduiește de sub capotă, iar un ronțait înspăimîntător de dedesubt îi anunță că automobilul și-a găsit odihna de veci în centrul platoului de defilare. Urmăriți de doi indieni Cree cu ochi de drogați, îmbrăcați cu niște scurte din blană, Justin și Lara coboară precipitați din mașină.

* * *

„Sediul“ lui Phil era o gheretă din lemn vopsită în alb și plasată în apropierea unui parc de ambulante. Se aflau acolo un taburet, un telefon, un girofar roșu, o cafetieră electrică pătată de zaț și un calendar care înghețase la luna decembrie, lună în care o fată îmbrăcată într-un costum cam decoltat de Moș Crăciun își expunea spinarea dezgolită în fața unui grup de colindători cu fețe recunoscătoare. Phil stătea pe taburet și vorbea la telefon, avînd pe cap o căciulă din piele cu urechi. Tenul era tăbăcit, crăpat și ridat. Îi crescuse o barbă argintie ca de vreo două zile. Cînd o auzi pe Lara adresîndu-i-se în rusă, procedă la fel ca un deținut cu vechime: rămase cu capul nemișcat și pleoapele întredeschise, privind drept înainte și așteptînd dovada că vorbele îi fuseseră destinate. Abia după ce se convinsese de asta, se întoarse spre ea și suferi transformarea tipică pentru rușii de vîrsta lui care se găsesc în prezența unei femei mai tinere și frumoase: deveni ușor mistic, sfios și precipitat. Phil și Lara discutară o eternitate,

după senzația lui Justin, ea, rămasă în prag, iar Justin pîndind din umbră ca un amant de taină, iar Phil stînd pe taburet, cu mîinile stafidite ținute în poală. Vorbeau probabil – cel puțin așa presupuse Justin – despre familia fiecăruia, cum o ducea unchiul cutare sau vărul nu-știu-cum, după care Lara se retrase ca să-i îngăduie bătrînului să se strecoare pe lingă ea, ceea ce el și făcu, luînd-o în treacăt de talie, gest oarecum fără rost, apoi coborî tropăind rampa către parcare subterană.

– Știe că sîntem niște paria? Întrebă Justin.

– N-are importanță.

Nu mai avu nevoie să primească răspuns. O ambulanță nouă și strălucitoare trase în apropierea lor, iar Phil, cu căciula din piele trasă pe ochi stătea la volan.

* * *

Casa Larei era nouă și elegantă, făcînd parte dintr-un complex de lux situat pe marginea lacului, construit pentru a-i găzdui pe cei ce se bucurau de favoruri din partea celor de la Karel Vita Hudson din Basel, Vancouver și Seattle. Îi turnă un pahar de whisky, iar ea își luă votcă, apoi îi indică unde era baia cu jacuzzi și-i arătă cum funcționa sistemul de sunet și cuptorul cu microunde și, cu aceeași detașare reținută, îi semnală locul din apropierea gardului unde parcau *Organy* cînd veneau să o supravegheze, ceea ce se petrecea mai toată săptămîna, preciză ea, de obicei începînd cu ora opt dimineata, în funcție de vreme, și pînă la căderea întinericului, cu excepția zilelor cînd se transmitea vreun meci important de hochei, caz în care plecau mai devreme. Îi arătă absurdul cer nocturn pictat pe tavanul dormitorului ei, tencuiala cupolei fiind străpunsă de becuri minuscule care să imite stelele, și întrerupătorul cu reostat care sporea sau scădea lumina, după capriciul ocupanților patului mare, de formă rotundă. Și apărură un moment în care amîndoi își mutară

privirea de la pat la cer, cînd părea posibil ca ei înșiși să devină ocupanții aceluia pat, ca doi proscrisi care se consolează unul pe celălalt, și ce ar fi putut fi mai rațional decît acest lucru? Însă umbra Tessei apărui între ei și clipa se scurse fără ca vreunul dintre ei să se agăte de ea. Justin arătă spre icoanele de pe pereți. Avea vreo șase: Andrei, Pavel și Petru, Fecioara, cu aureole din metal și avînd palmele împreunate în rugăciune sau ridicate ca pentru a invoca o binecuvîntare...

— Cred că Markus ți le-a dat, spuse el, dovedindu-se destul de încurcat de această demonstrație reînnoită de religiozitate indoielnică.

Pe fața ei se instală o strîmbătură amară:

— E o situație perfect explicabilă științific. Dacă Dumnezeu există, El se va arăta recunoscător. Dacă nu, e irevelant.

Apoi roși cînd el izbucni în rîs, după care rise și ea.

Dormitorul de oaspeți era la subsol. Avînd fereastra zăbre-lită și dînd spre grădină, îi reaminti de demisolul Gloriei. Dormi pînă la ora cinci, îi scrise mătusei lui Ham vreme de o oră, se îmbracă și se strecură sus cu intenția de a-i lăsa Larei un bilet și apoi de a se aventura să ia un taxi pînă în oraș. Ea stătea la o fereastră fumînd o țigară și fiind îmbrăcată cu aceleași haine din seara precedentă. Scrumiera de alături era plină de mucuri.

— Iei autobuzul spre gară de la capătul străzii, spuse ea. Pleacă peste o oră.

Îi făcu o cafea pe care el o bău la masa din bucătărie. Nici unul dintre ei nu părea dispus să comenteze evenimentele din seara ce trecuse.

— O fi fost o bandă de tîlhari, spuse el la un moment dat, dar ea rămase cufundată în gînduri.

Apoi Justin încercă să o întrebe ce planuri avea.

— Cît timp mai poți rămîne în locuința asta?

— Cîteva zile, răspunse ea absentă. Poate o săptămînă.

— Și ce faci după aceea?

„Depinde, gîndi ea. N-are importanță. De foame nu voi pieri.“

– Acum du-te! zise ea pe neașteptate. Mai bine aștepți în stație.

Cînd Justin plecă, ea rămase cu spatele către el și cu capul înclinat înainte, de parcă ar fi auzit vreun sunet ce-i trezise bănuiele.

– O să fii îndurător cu Lorbeer, îi spuse ea.

Dar Justin nu reuși să distingă din glasul ei dacă era vorba de o predicție sau de o poruncă.

XX

– Tim, Quayle ăsta – omul vostru – cu cine-și închipuie că se joacă?! Întrebă Curtiss răsucindu-și în același timp corpul mătăhălos pe un picior pentru a nu-l scăpa din ochi pe Donohue.

În încăperea spațioasă, suficient de mare pentru a servi de capelă cu tavanul sprijinit de câpriori din lemn de tec, cu uși cu balamale durabile, ca de închisoare, și cu pereți lambrisati împodobiți cu scuturi tribale, tonul răstit căpătă ecou.

– Nu-i omul nostru, Kenny. Nici n-a fost vreodată, li răspunse Donohue cu un glas resemnat. A lucrat, în mod clar, doar pentru Externe, nimic altceva.

– Clar? Ce vezi atât de clar la el? E individul cel mai ascuns cu care am avut vreodată de-a face. De ce nu vine direct la mine dacă-l îngrijorează atât de mult medicamentul meu? Ușa mi-e larg deschisă. Doar nu-s un monstru, ce naiba?! Ce vrea? Bani?

– Nu, Kenny. Nu cred. Nu cred că asta îl preocupă.

„Ce-o fi cu vocea asta? se întrebă Donohue, așteptând să afle pentru ce fusese convocat. „N-o să scap niciodată de ea. Amenințătoare și lingușitoare... Mincinoasă și în același timp trădând mila față de sine. Dar când e amenințătoare dă de departe cele mai bune roade. Spălată, dar niciodată curată. Ecourile ungherelor întunecoase ale străzii lăturalnice din Lancashire încă mai persistă, spre disperarea tuturor profesorilor de oratorie care s-au perindat...”

– Ce-l doare, Tim? Doar îl cunoști. Eu n-am de unde...

– Soția lui, Kenny. A avut un accident. Mai ții minte?

Curtiss se răsuci înapoi spre fereastra imensă și-și înălță mâinile, cu palmele spre tavan, implorînd apusul african să-i dea o explicație. Dincolo de geamul antiglonț se întindeau peluzele de un verde tot mai închis, iar la marginea lor, lacul. Pe coastele dealurilor licăreau lumini. Sclipirea cîtorva stele mai luminoase străpungea ceața ușoară a cerului de un albastru adînc.

– Păi, nevastă-sa a încasat-o, raționă Curtiss, pe același ton plîngăreț. A fost atacată de o bandă de băieți răi. Negroteiul ei i-a făcut-o, eu ce treabă am cu asta?! După cum se purta, parcă și-o căuta singură. Aici sîntem la Turkana, nu în drăgălașul de Surrey. Dar regret, e clar? Foarte, foarte mult.

„Dar nu chiar atît de mult pe cît s-ar cuveni“, îl completă Dunohue.

Curtiss avea case înșirate de la Monaco pînă în Mexic, iar Donohue le ura pe toate. Detesta mirosul lor de iod și servitorii blînzi ca niște miei duși la tăiere și podelele din lemn care rezonau. Ura barurile lor cu oglinzi, florile lipsite de miros care păreau să te privească la fel ca tîrfele plictisite pe care Curtiss le ținea pe lîngă el. În sinea lui, Donohue le punea de-a valma, alături de automobilele Rolls-Royce, de avionul tip Gulfstream și de iahtul lui, alcătuiind laolaltă o avere de prost gust, lăbărtată peste cîteva țări. Dar cel mai mult ura ferma asta fortificată ridicată pe malul lacului Naivasha, cu gardurile ei din sîrmă subțire și tăioasă ca briciul, cu paznici înarmați, cu perne îmbrăcate în blană de zebra, cu podelele acoperite cu piei de leopard, canapelele îmbrăcate în piele de antilopă, dulăpioarele cu oglinzi și cu lumini roz în care se țineau băuturi, televizorul cu antenă de satelit, telefoanele prin satelit, cu senzorii pentru detectarea intrușilor, cu butoanele pentru declanșarea alarmei, cu aparatele de emisie-recepție portabile – fiindcă exact în casa asta, chiar în această încăpere se văzuse silit să vină cu capul plecat, după cum îi tuna lui Curtiss, pentru a primi ciozvrtele neînsemnate pe care marele domn Kenny K., în mărînimia lui greu de anticipat, considerase că trebuie să le azvîrle, cînd și

cind, între falcile hămesitului Serviciu de Informații britanic. Și tocmai în acest loc fusese convocat în această seară, din motive pe care avea, probabil, să le afle doar în clipa în care scotea dopul unei sticle de vin alb sud-african și se pregătea să mănânce puțin somon de apă dulce împreună cu iubita lui soție, Maud.

„De bine, de rău, iată cum vedem noi lucrurile, prietene Tim,” începea o misivă pe un ton dur, destinată numai ochilor lui, scrisă de directorul lui coordonator din Londra, într-un limbaj ce amintea cumva de stilul lui Wodehouse¹.

„La vedere trebuie să-ți păstrezi legăturile amicale pentru a fi consecvent imaginii publice pe care ți-ai creat-o în ultimii cinci ani. Golf, cîte-un păhărel, acolo, o masă, să zicem etc., mai curînd tu decît eu. La suprafață trebuie să continui a te comporta firesc și să lași impresia că ești foarte ocupat, fiindcă alternativa – ruperea legăturii, nemulțumirea ulterioară a obiectivului etc. – sînt prea groaznice ca să ne gîndim la ele în contextul actualei crize. Spre informarea ta, pe ambele maluri ale fluviului s-a iscat un adevărat iad, iar situația se schimbă de la o zi la alta, însă în nici un caz în bine.

Roger“

– De ce-ai venit cu mașina? Il întreabă Curtiss pe un ton ofensat, continuînd să-și contemple proprietatea. Dacă cereai, îți puneam la dispoziție avionul Beechcraft. Doug Crick avea un pilot pregătit să te aducă înapoi. Încerci să mă faci să mă simt prost sau ce ai?

– Doar mă știi, șefu'... Uneori, dintr-un impuls agresiv pe care și-l controla, Donohue i se adresa cu “șefu”, un titlu rezervat etern pentru șeful propriului serviciu.

---

¹ P.G. Wodehouse – scriitor englez ale cărui romane tratează slăbiciunile omenești cu umor și îngăduință (n.tr.).

– Sint șofer. Deschid ferestrele, mai iese și praful. Nimic nu-mi place mai mult ca asta.

– Pe drumurile astea nenorocite? Ți-ai pierdut mințile! I-am și spus Omului. Ieri. Ba nu, mint, duminică. Atunci cînd sosește la Kenyatta și se urcă în autobuz pentru a merge în safari, l-am întrebat care-i lucrul pe care-l constată orice amator de senzații. „În nici un caz girafele prăpădite și leii, ci drumurile voastre, domnule președinte! Drumurile, terminate și făcute fărîme.“ Omul nostru vede ce vrea, asta-i drama lui. Plus muștele, pretutindeni. „Același lucru e valabil și pentru trenurile voastre, i-am zis eu. Folosiți deținuții, doar aveți destui. Puneți-i să lucreze la calea ferată și trenurile o să meargă mai bine.“ „Discută asta cu Jomo“, zice el. „Care Jomo mai e și acesta?“ fac eu. „Jomo, noul meu ministru al Transporturilor“, mă lămurește el. „De cînd?“, mă mir eu. „Din clipa asta“, vine răspunsul. Să-l ia dracu'!

– Să-l ia, îl imită Donohue servil și surise așa cum proceda ori de cîte ori nu exista nici un motiv de zîmbet: ținîndu-și capul înclinat într-o parte și parcă puțin înălțat, cu ochii sticlind și fără să-i scape nici o reacție, în timp ce-și mîngie capetele mustății.

O tăcere greu de suportat invadează încăperea. Servitorii africani plecaseră pe jos spre satele lor. Membrii pazei de corp, de origine evreiască, cei ce nu asigurau securitatea perimetrului, se strinseseră în camera de la poartă ca să vadă un film cu lupte kung-fu. Cît așteptase pînă să primească aprobarea pentru a trece pragul porții, Donohue primise deja ca tratație dreptul de a viziona cîteva scene de strangulări fulgerătoare. Secretarilor particulari și valetului somalez li se poruncise să se cazeze în clădirea destinată personalului, aflată la celălalt capăt al proprietății. În urmă cu o lună, Donohue ar fi trebuit să se zbată ca să poată schimba cîteva cuvinte cu șefu' și chiar să amenințe că va pleca în cazul în care Curtiss nu-i oferea cîteva minute pentru o discuție între patru ochi. În seara aceasta însă, ar fi salutat cu entuziasm ciripitul telefonului sau țiuitul aparatului de comu-

nicație prin satelit care stătea ținându-l cu un ochi roșu și rece de pe căruciorul așezat alături de biroul enorm.

Continuând să stea cu spatele masiv, ca de luptător spre Donohue, Curtiss adoptase ceea ce, după părerea lui, era o atitudine meditativă. Purta ceea ce pentru el devenise o uniformă în Africa: o cămașă albă cu manșete duble și butoni de aur imprimați cu semnul ThreeBees, pantaloni bleumarin, pantofi lăcuiți și un ceas de aur subțire cât o monedă de un penny pe încheietura păroasă a mîinii groase. Dar ceea ce îi reținea atenția lui Donohue era cureaua neagră din piele de crocodil. În cazul altor oameni grași pe care li cunoștea, cureaua stătea căzută în față, iar pîntecul atîrna pe deasupra ei. Dar în cazul lui Curtiss, cureaua era perfect dreaptă, ca o linie trasată precis pe mijlocul unui ou, dîndu-i înfățișarea unui hopa-mitică enorm. Coama de păr negru era pieptănată peste cap, în stil slav și forma o coadă ca de rățoi la ceafă. Fuma un trabuc și se încrunta de fiecare dată cînd trăgea un fum din el. Cînd avea să se sature, îl va lăsa fumegînd pe vreo piesă scumpă de mobilier care se întîmpla să-i fie pe aproape. Cînd li simțea lipsa, avea să-și acuze servitorii că i-l furaseră.

– Cred că știi ce pune ticălosul ăsta la cale, spuse el întrebător.

– Moi?

– Quayle.

– Nu cred. Trebuie să știi?

– Nu ți se comunică? Sau nu se sinchisesc?

– Pesemne că habar n-au, Kenny. Nu mi s-a spus decît că se luptă mai departe pentru cauza soției – care-o fi fost și cauza aia – că a rupt legătura cu șefii și bîntuie peste tot, de unul singur. Știm că soția lui avea o proprietate în Italia și se bănuiește că s-ar fi retras acolo.

– Dar de Germania ce știi? îl întrerupse Curtiss.

– Ce-i cu Germania? întrebă Donohue, mîimînd un stil de exprimare pe care-l ura.

– A fost în Germania. Săptămîna trecută. S-a întîlnit cu niște liberali lăptoși ce se cred oameni de bine, dar stau cu șiful la gîtul companiei K.V.H. Dacă n-aș fi blind din naștere, ar fi fost deja șters de pe lista alegătorilor. Dar amicii tăi din Londra nu știu asta, așa-i? Au alte lucruri mai bune de făcut... *Cu tine vorbesc, Donohue!*

Curtiss se răsucise pentru a-l avea sub ochi pe Donohue. Își plecase în față torsul uriaș, aruncîndu-și fălcile rozalii înainte, ca pentru atac. Rămăsese cu o mîină vîrîtă adînc în buzunarul pantalonilor mari cît un cort. În degetele celeilalte mîini strîngea trabucul cu vîrful aprins, într-o poziție ce sugera că era gata să i-l bată în cap lui Donohue, ca pe un cui de cort încălzit pînă se făcuse roșu.

– Îmi pare rău, dar știi mai multe decît mine, Kenny, răspunse el împăciuitor. Vrei să spui că serviciul meu îl urmărește pe Quayle? N-am nici cea mai vagă idee. Sînt periclitare secrete de stat? Mă-ndoiesc. Noi nu ți-am promis protecție comercială, Kenny. Nici nu cred că există vreo instituție pe lumea asta care să facă așa ceva, dacă-mi dai voie, nici financiar, nici altfel. Asta-i curată sinucidere.

– *Du-te-n mî-ta!*

Curtiss își lipise palmele masive de tăblia mare a mesei ca de rectoriu și-și îndreptase tot trupul în lungul ei ca o gorilă gata să se năpustească în direcția lui Donohue. Acesta însă surise în stilul lui bizar, arătîndu-și doar dinții și-și păstră cumpătul.

– Pot face praf tot serviciul vostru nenorocit, singur, cu o mîină, dacă vreau, știi? răcni Curtiss.

– Niciodată nu m-am lîndrit de asta, prietene.

– Eu le plătesc masa băieților care îți dau salariu. Le ofer escapade pe vasul meu. Fete. Icre negre. De la mine primesc funcțiile cînd vine vremea alegerilor. Automobile, bani gheață, secretare cu balcoane țapene. Eu fac afaceri cu firme care cîștigă de zece ori mai mult decît cheltuiește prăvălia voastră într-un an

întreg. Dacă le-aş povesti tot ce ştiu, i-aş face să intre-n istorie. Aşa că du-te dracului, Donohue!

– Şi tu la fel, Curtiss, la fel, murmură resemnat, ca unul căruia i se mai spusese asta, şi încă de multe ori.

Cu toate acestea, în mintea lui de agent se întrebă febril ce Dumnezeu urmărea Curtiss cu ieşirea asta teatrală. Mai făcuse scene asemănătoare, Dumnezeu îi era martor. Donohue nici nu mai ţinea minte de câte ori rămăsese înlemnit aşteptînd ca furtuna să se potolească sau – dacă insultele deveneau prea brutale ca să le ignore – înscenase o retragere tactică din încăpere, pînă cînd Kenny socotea că ar fi timpul să-l cheme înapoi ca să-şi ceară scuze, uneori şi cu ajutorul cîtorva lacrimi mincinoase. Dar în acea seară, Donohue avea senzaţia că nimerise într-o casă în care îl pîndeau tot soiul de capcane-surpriză. Îşi aduse aminte de privirea lungă pe care i-o aruncase Doug Crick la poartă şi de slugărnicia exagerată ce se strecurase în vorbele lui: „A, bună seara, domnule Donohue, îl anunţ *imediat* pe şefu“. Ascultă cu nelinişte crescîndă tăcerea de moarte ce se lăsa de fiecare dată cînd izbucnirile de maniac ale lui Curtiss se stingeau.

Prin dreptul ferestrei panoramice defilă încet doi paznici israelieni, ducînd de lesă cîini de pază cu aspect fioros. Cîţiva arbori uriaşi de chinină punctau peluza. Un cîrd de maimuţe colobus săreau dintr-un arbore în celălalt, făcînd cîinii să turbeze. Gazonul era mătăsos şi perfect tuns, udat cu apa din lac.

– Ai tăi îl plătesc! se răsti Curtiss acuzator şi pe neaşteptate la Donohue, împungînd cu braţul spre el şi coborîndu-şi vocea pentru a crea un efect mai dramatic. Quayle e omu' vostru! Corect? Acţionează la ordinul *vostru*, ca să mă puteţi încolţi pe mine. Nu-i aşa?

Donohue se mulţumi să-i arunce un surîs atoatecunoscător.

– Cît se poate de adevărat, Kenny, rosti el împăciuitor. Cu totul anapoda şi demential, dar, altfel, ai nimerit-o la fix.

– De ce-mi faceţi asta? Am dreptul să ştiu! Aţi uitat că sînt *sir* Kenneth Curtis? Am contribuit – numai anul trecut – cu

jumătate de milion de lire la fondurile partidului. V-am dat, da, *vouă* – Serviciului Britanic de Informații al lui pește, ponturi de aur. V-am făcut, iar asta *din proprie inițiativă*, anumite servicii, și încă foarte, chiar extrem de delicate. Am...

– Kenny, îl întrerupsese Donohue domol. Taci din gură! Nu în fața servitorilor, bine? Iar acum ascultă-mă! De ce-am avea noi vreun interes să-l încurajăm pe Justin Quayle ca să te hărțuiască? De ce-ar dori serviciul meu – care și-așa s-a subțiat și e luat în focuri la Whitehall, ca de obicei, așadar, de ce-am vrea să ne batem cuie-n tălpi sabotind un om de valoare precum Kenny K.?

– Fiindcă mi-ai sabotat tot ce-am făcut în viața asta, de aia! Fiindcă ai asmuțit băncile din City asupra mea! Sunt în pericol zece mii de slujbe în Anglia, dar îi pasă cuiva cât negru sub unghie când îl luăm la tocat pe Kenny K.? Fiindcă v-ai prevenit amicii politici să se lepede de mine înainte ca eu să mă duc pe apa simbetei? Nu-i așa? Nu? Te-ntreb, nu așa stau lucrurile?

Donohue se străduia să despartă informațiile căpătate de întrebare. „Deci băncile din City l-au luat la puricat? Cei de la Londra au habar de asta? Iar dacă știu, de ce Dumnezeu nu m-a prevenit Roger?”

– Îmi pare rău să aud asta, Kenny. Când ți-au făcut-o băncile?

– Ce mama dracului mai contează când? Azi. În după-amiaza asta. La telefon și prin fax. La telefon ca să mă anunțe și prin fax ca nu cumva să uit, urmînd să primesc și în scris pentru cazul în care nu am citit faxul.

„Deci, la Londra se știe, gîndi Donohue. Dar dacă sînt la curent, de ce nu mi-au spus și mie? O să mă ocup eu și de asta.”

– Dar băncile ți-au dat vreo explicație, Kenny? Întrebă el plin de solitudine.

– N-au în minte decît grave aspecte de etică profesională privind anumite practici comerciale. Ce practici? Ce-i aia etică? Ideea lor de etică s-o fi aflînd prin vreun ținut, aflat la răsărit de Londra. Îi mai îngrijorează pierderea încrederii pe piață, mai zic

ei. Păi, cine dracu' a creat situația asta?! Tot ei! O altă chestie ar mai fi zvonurile neliniștitoare. Ducă-se! Am mai trecut prin belele din astea.

– Dar amicii tăi politici, cei care spui că s-au lepădat de tine, cei pe care nu i-am prevenit?

– Am primit un telefon de la băgător de seamă de pe lângă primul-ministru, care parcă avea ceva băgat în fund. Îmi spunea, în numele nu știu cui, tot de-astea. Îmi rămân etern recunoscători și-așa mai departe, dar în contextul actual, când trebuie să fie mai curați decât Papa, îmi înapoiază contribuția foarte generoasă la fondurile partidului și mă-ntreabă unde să trimită banii, fiindcă, zice el, cu cât mai repede dispar banii din scriptele lor, cu atât se vor simți mai liniștiți și „n-am putea spune că nici n-au fost donați?” N-ai idee unde-i acum? Dar unde-a fost acum două seri, pe unde și-a fițit fundul?

Clipind nervos și clătînind scurt din cap ca să se limpezească, Donohue pricepu că, de data asta, Curtiss nu se mai referea la locatarul din Downing Street 10, ci la Justin Quayle.

– În Canada. Tocmai la Saskatchewan, pufni Curtiss, drept răspuns la propria-i întrebare. Sper că i-a înghețat fundul.

– Ce caută acolo? se miră Donohue, uimit la culme nu atât de ideea prezenței lui Justin în Canada, cât de ușurința cu care Curtiss reușise să afle acest lucru.

– O universitate. A fost la o femeie. La o cercetătoare. Asta, încălcând clauzele contractului, s-a apucat să le spună tuturor că medicamentul ucide. Quayle a stat toată noapte cu ea. La nici o lună după moartea soției.

Vocea li creșcu în intensitate, amenințând să capete violența unei noi furtuni.

– Are un pașaport fals! Cine mama dracului i l-a dat? *Voi!* Plătește cu bani peșin. Cine îl alimentează? *Voi, ticăloșilor!* De fiecare dată se strecoară prin ochiurile plasei ca un țipar. Cine l-a învățat să procedeze așa? *Gașca voastră!*

– Nu, Kenny. Nu l-am învățat noi. Nimic din toate astea. „Rețeaua lor“, gîndi el. „Nu a voastră.“

Curtiss se enerva, pregătindu-se pentru o nouă izbucnire furioasă, care nu întîrzie:

– Și atunci, ce anume face – dacă ești bun să-mi spui – domnul Porter, zis și Coleridge, ți furnizează cabinetului informații deformatate și defăimătoare în legătură cu compania *mea*, cu medicamentul *meu*? De ce se apucă să amenințe că merge în Fleet Street dacă nu i se promite o anchetă nepărtinitoare desfășurată de lorzii și stăpînii noștri din azilul de nebuni de la Bruxelles? Și de ce-l lasă labagiii de la prăvălia *voastră* să facă asta sau, mai curînd, de ce-l încurajează pe nenorocit?

„Dar cum de-ai ajuns să afli și asta?“ se minună mut Donohue. „Cum, Doamne iartă-mă, a reușit chiar și un om descurcăreț și duplicitar precum Curtiss să-și pună labele păroase pe o informație strict secretă transmisă codificat și personal mie, cu numai opt ore în urmă, pe linia specială?“ După ce-și puse aceste întrebări, Donohue – as în meseria lui – se hotărî să afle și răspunsuri. Arboră de aceea zîmbetul cel mai nevinovat de care era în stare, ba chiar unul de vădită plăcere de astă dată, care să-i oglindească sincera încîntare că măcar unele lucruri de pe lumea asta se rezolvă în mod elegant între prieteni.

– Bineînțeles, îl aprobă el. Amicul Bernard Pellegrin ți-a vîndut pontul la vreme. Mult curaj din partea lui. Și la țanc. Cred sincer că și eu aș fi procedat la fel. Întotdeauna am avut o slăbiciune pentru Pellegrin.

Ținîndu-și ochii zîmbitori ațintiți asupra feței infierbîntate a lui Curtiss, Donohue constată cum trăsăturile acestuia trădară mai întîi șovăiala, apoi se încrețiră într-o expresie de dispreț.

– Poponarul ăla fără vlagă? Țsta n-are curaj nici să-și lase pudelul să se pișe într-un parc. Eu îi păstrez o slujbă grasă și caldută pentru cînd s-o pensiona, iar jigodia nu mișcă nici măcar un deget ca să mă apere. Vrei puțin? Il întrebă Curtiss, împingînd spre Donohue o sticlă de brandy.

– Nu pot, amice. Mi-a interzis doctorul.

– Ți-am mai spus... Mergi la doctorul meu. Doug ți-a dat adresa lui. Nici nu-i departe, la Capetown. Te expediem noi pînă acolo. Poți lua Gulfstream-ul.

– Cam tîrziu ca să mai schimb ceva, Kenny, dar îți mulțumesc oricum.

– Niciodată nu-i prea tîrziu, îl puse Curtiss la punct.

„Deci, Pellegrin e,” gîndi Donohue, ceea ce-i confirma o bănuială mai veche, și îl urmări pe Curtiss cum își toarnă o porție ucigătoare de băutură. „La urma urmelor, o seamă de lucruri din cele ce te privesc sînt previzibile, iar unul dintre ele este că n-ai învățat să mori frumos.“

* * *

În urmă cu cinci ani, împinși de dorința de face ceva folositor, soții Donohue, care nu aveau copii, se deplasaseră undeva, în interiorul țării, și locuiseră la un fermier african nu foarte înstărit care, în timpul liber, se apucase să organizeze o rețea de echipe de fotbal pentru copii. Problema o constituiau banii: bani ca să cumpere un camion cu care să ducă puștii la meciuri, bani pentru echipament și alte simboluri rîvnite care să le confere o identitate. Maud primise recent o mică moștenire, iar Donohue încasase o poliță de asigurare de viață. Pînă să se întoarcă la Nairobi, amîndoi aranjaseră să fie distribuită în rate pe durata următorilor cinci ani, iar Donohue nu se simțise niciodată mai fericit. Gîndindu-se retrospectiv, singura lui părere de rău era că își petrecuse atît de puțin timp ca să-i încurajeze pe copii să joace fotbal și își irosise vremea cu spionii. Fără să-și explice de ce, același gînd îl fulgeră și acum, cînd îl urmări pe Curtiss cum se lasă greoi pe un fotoliu din lemn de tec, dînd aprobator din cap și clipind îmbietor ca un bunicuț de treabă. „Iar o ia pe coarda farmecului proverbial care pe mine mă lasă rece“, își zise Donohue.

– Acum câteva zile m-am repezit pînă la Harare, se confesă Curtiss cu viclenie, plesnindu-și palmele de genunchi și aplecîndu-se ușor în față parcă pentru a întări climatul de încredere reciprocă. Mugabe ăla, care e prost făcut grămadă, tocmai a numit un nou ministru al Proiectelor Naționale. Un tip promițător, aș îndrăzni să spun. Ai citit ceva despre el, Tim?

– Da, sigur.

– Un tip tinerel. Are să-ți placă. Ne ajută la un plan pe care îl punem în aplicare acolo. E foarte dispus să primească un bacșiș frumușel, bineînțeles. E mulatru, de fapt. Mă gîndeam că ai aprecia informația asta. Ne-au folosit și altă dată informații din astea, nu? Un individ care primește cîte ceva de la Kenny K., nu s-ar codi să ia și cîte ceva din partea Maiestății Sale. Corect?

– Corect. Mulțumesc. Bună idee. O s-o transmit alor mei.

Alte gesturi de aprobare din cap, o clipire din gene, însoțite de o înghițitură confortabilă de coniac.

– Știi noul zgîrie-nori pe care l-am construit pe lîngă autostrada Uhuru?

– Da, e, într-adevăr, frumos, Kenny!

– L-am vîndut unui rus săptămîna trecută. E un șef de-al Mafiei, după cum spune Doug. Și încă mare, evident, nu un amator ca unii pe care-i știm noi pe-aici. Se zvonește că urmează să încheie o tranzacție mare de droguri cu coreenii, completează Curtiss și se rezemă de spătar și-l măsoară pe Dunohue cu o îngrijorare profundă, ca un vechi prieten. Hei, Tim! Ce-ai pățit? Ai cam pălit.

– N-am nimic. Mi se mai întîmplă din cînd în cînd.

– Chemoterapia e de vină, să știi. Ți-am spus să mergi să te consulte doctorul meu, dar tu, nu și nu. Maud ce mai face?

– Bine, mulțumesc.

– Îți dau iahtul. Luați-vă și voi o vacanță, numai voi doi. Vorbește cu Doug.

– Multe mulțumiri, Kenny, dar asta ar putea da de bănuț privind legătura dintre noi, nu crezi?

Kenny oftă din rărunchi și-și lăsă brațele să cadă pe lângă corp, semn că în aer se prefigura amenințarea unei noi izbucniri nervoase. Nimeni nu se simțea mai jignit decât Kenny când gesturile de generozitate îi erau respinse.

– Tim, doar n-o să te alături și tu bandei care se spală pe mâini de Kenny! Sper că nu-mi arăți și tu spatele ca tipii aceia de la bănci!

– Bineînțeles că nu.

– Păi, să n-o faci! A, rusul ăsta de care-ți povesteam... Ascultă! Știi ce și-a pus deoparte pentru vremuri grele? I-a și arătat lui Doug.

– Sînt numai urechi, Kenny.

– Clădirea aceea are un subsol. Nu prea mergea, dar am hotărît să fac o parcare subterană. M-a cam lăsat în pielea goală, dar așa-s eu. Patru sute de locuri pentru două sute de apartamente. Iar rusul ăsta, o să-ți dau și numele lui, ține cîte-un camion mare și alb în fiecare loc de parcare, pe capota cărora scrie Națiunile Unite. Nici n-au rulat vreodată, i-a zis el lui Doug. Au căzut de pe o navă de transport care se îndrepta spre Somalia. Vrea să le mărte.

Își repezi brațele în aer, uimit de propria glumă.

– Păi, ce-nseamnă asta?! Mafia rusă mărta camioane de-ale Națiunilor Unite? Știi ce voia Doug să facă?

– Ia spune...

– Să le importe. De la Nairobi tot la Nairobi. Le dă puțină față, acolo, iar noi nu trebuie decât să-i omenim puțin pe băieții de la vamă ca să trecem camioanele prin scriptele noastre, în loturi mici. Ce e asta, dacă nu crimă organizată? Un rus care jefuiește Națiunile Unite aici, la Nairobi, ziua-n amiaza mare... Păi, asta-i curată anarhie. Nimic nu-mi displace mai mult decât anarhia. Așa că îți vînd informația asta. Pe gratis și fie ce-o fi... Cu complimente de la Kenny K. Să le spui că această chestie nu vă costă nimic. E, așa, din partea mea.

– O să fie în al nouălea cer de fericire.

– Vreau să-l opriți, Tim. Să nu mai miște. Imediat!

– Pe Coleridge sau pe Quayle?

– Pe amîndoi. Liniștiți-l pe Coleridge și vreau ca raportul dementei de Quayle să dispară.

„Dumnezeule, și despre asta știe!“ îi trecu prin gînd lui Donohue.

– Credeam că Pellegrin l-a făcut deja pierdut, se tîngui el, arborînd aerul încruntat al bătrînilor care simt că îi cam lasă memoria.

– Nu-l băga pe Bernard în chestia asta! Nu mi-e prieten și nici nu-mi va fi vreodată. Și mai vreau să-i spuneți domnului Quayle că, dacă nu se astîmpără în ce mă privește, nu mai pot face nimic să-l ajut, fiindcă lovește în *omenire*, nu în mine! În Germania l-ar fi terminat dacă nu m-aș fi tîrît în patru labe ca să fie cruțat! M-auzi?

– Te-aud, Kenny. O să transmit și asta. Asta-i tot ce-ți pot promite.

Cu o agilitate de urs, Curtiss sări de pe fotoliu și se îndreptă, parcă rostogolindu-se, către capătul încăperii.

– Sînt un patriot! răcni el. Spune tu că nu-i așa, Donohue! Sînt un patriot, ce mama dracului!

– Sigur că ești, Kenny.

– Mai zi o dată. Sînt un patriot!

– Ești un patriot. Ești John Bull¹. Winston Churchill. Ce altceva vrei să mai spun?

– Dă un exemplu de felul în care mi-am dovedit patriotismul. Cel mai clar pe care ți-l amintești. *Imediat*.

„Unde vrea să ajungă cu asta?“ Și totuși își răscoli memoria.

– Cum ar fi, de pildă, treaba din Sierra Leone, pe care am făcut-o anul trecut?

– Povestește-mi! Hai, hai! Spune tot!

– Un client de-al nostru voia arme și muniție fără să i se știe numele.

¹ Întruchipare a englezului patriot (n.tr.).

– Și?

– Așa că am cumpărat armele...

– Eu am cumpărat nenorocitele alea de arme!

– Tu ai cumpărat armele cu banii noștri, noi ți-am procurat un certificat fals de beneficiar, declarînd că destinația lor era Singapore...

– Ai uitat de vas!

– ThreeBees a angajat o navă de patruzeci de mii de tone și a încărcat armele. Apoi vasul s-a pierdut în ceață...

– Asta-i povestea oficială, vrei să zici!

– ... Și a acostat într-un port neînsemnat în apropiere de Freetown, unde clientul nostru și oamenii lui așteptau să descarce marfa.

– Și nu era nevoie s-o fac eu pentru voi, corect? Puteam să mă dau la fund. Puteam să vă spun: „Ați greșit omul. Căutați pe altul.“ Da' eu am făcut-o din iubire de țară, mama ei! Fiindcă-s patriot!

Vocea își pierde din tărie, devenind secretoasă.

– În regulă. Acum ascultă aici. Uite ce faci... Serviciul tău, adică.

Începu să măsoare încăperea cu pași mari, dînd în același timp ordine cu glas scăzut, formulîndu-le scurt și tăios:

– Serviciul vostru – nu ăia de Externe, fiindcă sînt niște fătălai – ai tăi, în persoană, să meargă la bănci. Și *descoperiți*, la fiecare dintre ele – îți și scriu, dacă vrei – un englez adevărat. Sau vreo englezoaică adevărată. Te rog să deschizi urechile, fiindcă trebuie să le transmiți asta imediat ce ajungi acasă în seara asta. Glasul lui împrumutase vibrația celor ce se cred vizionari, notele ascuțite, tresăririle tulburătoare din vorbirea milionarului din popor.

– Te ascult, îl asigură Donohue.

– Bravo! Și-i convocați pe toți. Pe englezii ăștia adevărați. Sau femei, ce-or fi. Undeva, într-o sală elegantă de conferințe, prin City. Băieții voștri știu mai bine locurile. Și le spuneți în calitate

voastră oficială de serviciu secret britanic: „Domnilor! Doamnelor! Nu vă mai luați de Kenny K.! Nu vă putem da amănunte. Tot ce vă putem spune e să-i dați pace în numele reginei. Kenny K. a făcut lucruri mărețe pentru țara lui, dar nu putem intra acum în amănunte. Și va mai servi țara asta. Acordați-i trei luni de păsuire la credite și veți face o faptă bună pentru patrie, la fel ca și Kenny K.“ Și o să înțeleagă. E de ajuns ca unul să spună da, și vor fi cu toții de acord, fiindcă-s ca niște oi blege. Și celelalte bănci vor urma imediat exemplul lor, fiindcă și astea sînt ca niște oi.

Donohue nu crezuse niciodată că ar putea manifesta sentimente de compasiune față de Curtiss. Iar dacă acest gând îi trecuse cumva prin minte, în momentul acela avea confirmarea.

– O să-i rog, Kenny. Necazul e că nu avem puteri chiar așa de mari. Dacă ar fi așa, ar trebui să ne desființeze.

Efectul acestor cuvinte se dovedi mai cumplit decît ar fi fost Donohue în stare să anticipeze. Curtiss urla deja, iar răgetele lui făcură căpriorii să vibreze. Își aruncase brațele spre tavan, iar minciunile albe ale cămășii îl făceau să se semene cu un preot care invocă cerul. Încăperea trepidă răsunător, amplificînd tunetul vocii tiranice.

– Donohue, sînteți depășiți de istorie! Vă-nchipuiți că lumea asta căcăcioasă e condusă de țări! Întoarceți-vă la școala dumini-cală, domnule! În vremurile astea se cîntă „Dumnezeu să ocrotească multinaționalele“. Și le mai poți comunica încă un lucru amicilor tăi, domnul Coleridge și domnul Quayle, dar și celor pe care-i asmuțiți împotriva mea. *Kenny K. iubește Africa* – și, zicînd asta, își răsfirea brațele în lături, acoperind aproape întreaga fereastră panoramică dincolo de care se întindea lacul scaldat în lumina blîndă a lunii – i-a intrat în sînge! Iar Kenny K. își iubește *medicamentul*. Iar Kenny K. a fost adus pe pămînt ca să ofere medicamentul acesta tuturor – bărbați, femei și copii – care au nevoie de el! Și exact asta o să și facă, așa că duceți-vă dracului cu toții! Iar dacă cineva și-a vîrît în cap să se pună de-a curmezișul în calea științei, treaba lui, să plătească! Fiindcă eu

nu-i pot împiedica pe băieții aceia, e clar, și nici voi. Asta fiindcă medicamentul a fost testat și răstestat de capetele cele mai luminate care se găsesc. Și nici unul – ajuns în acest punct, glasul căpătă un crescendo de amenințare isterică – n-a îndrăznit să se pronunțe împotriva lui și nici n-o s-o facă! Nici glnd! Iar acum, cară-te!

Urbind întocmai recomandarea, Donohue percepu o agitație nedeslușită în jur. Cîteva umbre se mistuiră de-a lungul coridorului, clinii porniră să latre și telefoanele, tăcute pînă atunci, își reîncepură zumzetul.

* * *

Ieșind în aerul proaspăt, Donohue se opri o clipă, lăsindu-se învăluit de mirosurile și de foșnetele, parcă purificatoare, ale Africii. Ca întotdeauna, nu avea armă asupra lui. O pojghiță zdrențuită de nori se întinsese pe cer, făcînd lumina stelelor să devină tremurătoare. În lumina orbitoare a reflectoarelor de pe perimetrul de securitate, arborii de acacia căpătaseră o culoare gălbuie ca hîrtia îmbătrînită. Auzi sunete scoase de caprimulgi și behăitul unei zebre. Privi cu fereală în jur, silindu-și ochii să zăbovească asupra locurilor mai întunecate. Casa era așezată pe o ridicătură a terenului, iar în spatele ei se întindea lacul, avînd în față o alee asfaltată care, în lumina lunii, amintea de un crater adînc. Mașina lui se afla în mijlocul acesteia. Din obișnuință, o parcase departe de tufișurile din jur. Nefiind sigur dacă zărise o umbră mișcîndu-se, rămase neclintit. Destul de ciudat, în minte li apărură Justin. Se glndi că în cazul în care Curtiss spunea adevărul, iar Justin trecuse, într-un răstimp atît de scurt, prin Italia, Germania și Canada, călătorind cu un pașaport fals, însemna că acesta era un Justin de care nu avea cunoștință, dar despre existența căruia ajunsese să creadă în ultimele săptămîni: Justin solitarul, neprimind ordine de la nimeni și acționînd doar cum dorește; Justin cel lipsit de patimă, alegînd calea războiului,

hotărît să descopere ceea ce, în viața lui de mai înainte, cu siguranță că ar fi mușamalizat. Iar dacă acesta era Justin cel de acum și aceasta era misiunea pe care și-o asumase, atunci ce loc de pornire mai bun putea găsi decât acesta de aici, la reședința lui *sir* Kenneth Curtiss, importator și distribuitor al „*medicamentului meu*“?

Dădu să pășească spre mașină și, auzind un zgomot foarte aproape, intenția rămase doar un gest și, fără nici un sunet, își lăsă talpa pe asfalt. „De-a ce ne jucăm, Justin? De-a v-ați ascunselea? S-au te-ai încarnat în vreo maimuță colobus?“ Apoi percepse distinct: erau pașii cuiva care se apropie din spate. Om sau fiară? Donohue înălță cotul mâinii drepte în semn de apărare, reprimându-și impulsul de a șopti numele lui Justin, se răsuci și, în lumina lunii îl văzu pe Doug Crick la vreo doi metri depărtare, stînd cu mâinile întinse demonstrativ de-a lungul corpului. Crick era un individ masiv, la fel de înalt ca și Donohue, însă de două ori mai tânăr, cu fața lată și palidă, cu păr castaniu deschis și arborînd un zîmbet cuceritor, deși ușor efeminat.

– Bună, Doug, zise Donohue. Îți merge bine?

– Foarte bine, domnule, mulțumesc, și sper că la fel vă merge și dumneavoastră.

– Vrei să-mi spui ceva?

Vorbeau amîndoi foarte încet.

– Da, domnule. Luați-o pe drumul principal, cotiți spre Nairobi, apoi mergeți pînă la intersecția spre Parcul Național Hell's Gate, care s-a închis acum o oră. Drumul e prost, fără lumini. Ne întîlnim acolo peste zece minute.

Donohue conduse de-a lungul unui șir de arbori *grevillea* cufundați în întuneric și ajunse la cabina de la poartă, unde paznicul îi vîrî lumina lanternei în ochi, apoi se uită și prin mașină ca nu cumva să fi furat covoarele din piele de leopard. Filmul cu lupte kung-fu fusese înlocuit cu unul porno, făcut de amatori. Pătrunse încet pe drumul principal, fiind atent să nu lovească vreun animal sau vreun om. Localnicii cu capete

acoperite stăteau ciuciți sau întinși de-a lungul bordurilor de iarbă. Cțiva plimbăreți singuratici ridicară alene brațul spre el, iar alții, profilați în lumina farurilor, schițau în deridere cite-un salt în calea automobilului. Continuă să meargă pînă văzu un indicator precizînd clar că acolo se găsea parcul național.

Opri, stinse luminile și așteptă. O mașină parcă în spatele lui. Descuie ușa din dreapta și o întredeschise, făcînd astfel să se aprindă plafoniera. Nu se mai vedeau nici nori, dar nici luna. Prin parbriz, sclipirea stelelor se vedea amplificată. Donohue distinse constelațiile Taurului și Gemenilor; iar lingă Gemeni, pe cea a Racului. Crisk se insinuă pe bancheta din dreapta și trînti ușa, reinstaurînd întunericul.

– Domnule, șefu' e disperat. Nu l-am mai văzut în starea asta, zău, niciodată, începu Crick.

– Cred că așa e, Doug.

– A luat-o puțin razna, serios.

– Suprasolicitarea, cred, spuse Donohue, înțelegător.

– Am stat toată ziua în centrala de telecomunicații, făcîndu-i legătura. Bănci din Londra, Basel, apoi iar bănci, apoi companii de finanțare de care nici nu auzise, oferindu-i credite lunare cu dobînda de patruzeci la sută, după care au început șobolanii, cum le zice el politicianilor. Imposibil să nu tragi cu urechea, nu?

O femeie cu un copil de mîină tocmai rîcîia sfios pe parbrizul automobilului. Donohue coborî fereastra și-i puse în palma descărnată o bancnotă de douăzeci de șilingi.

– Și-a amanetat casele din Paris, Roma și Londra și își va ipoteca reședința din Sutton Place, New York. Încearcă să găsească un cumpărător și pentru echipa aceea de fotbal de trei lulele, dar ar trebui să fii dement s-o cumperi. L-a rugat pe un bun prieten de la Crédit Suisse să aranjeze un împrumut de douăzeci și cinci de milioane de dolari azi, care luni vor fi treizeci. În plus, K.V.H. nu-l slăbește pentru plata contractelor de plasare pe piață. Iar dacă nu are bani, ăia vor merge pînă într-acolo, încît îi vor prelua compania.

Trei siluete amănite, formînd o familie, probabil refugiați care nu aveau idee încotro să apuce, se strînseseră în dreptul geamului.

– Vreți să-i alung eu, domnule? întrebă Crick, dînd să întindă mîna spre clanța ușii.

Donohue îi tăie elanul cu glas poruncitor:

– Nici să nu te gîndești!

Porni apoi motorul și se îndepărtă încet de locul acela, lăsîndu-l pe Crick să continue:

– Se răstește la toți, asta e tot ce face. E dramatic, serios. K.V.H. nu vor banii. Vor compania, lucru pe care-l știam cu toții de mult, dar el habar n-a avut. Mă-ntreb cum se va termina cu toată agitația asta.

– Îmi pare rău să aflu asta, Doug. Întotdeauna am considerat că tu și Kenny sînteți mînă în mînă.

– Și eu am crezut la fel. Mi-a trebuit mult pînă să mă dumiresc, recunosc. Nu-mi stă în caracter să joc dublu, mă credeți?

Un pîlc de masculi de gazele, cu un aer temător, apăruse aproape de marginea drumului și-i urmări trecînd.

– Ce dorești, de fapt, Doug? întrebă Donohue.

– Aș vrea să știu dacă nu aveți vreo treabă informativă de făcut, domnule. Vreo persoană pe care trebuie s-o vizitați sau s-o supravegheați. Vreun document deosebit care vă trebuie.

Donohue rămase impasibil:

– A, plus că am un amic. Din vremea cînd am lucrat în Irlanda. Locuiește la Harare, unde nici n-aș pune piciorul.

– Ce-i cu el?

– A fost abordat de cineva. Lucrează pe cont propriu, înțelegeți?

– Abordat în ce scop?

– L-au contactat niște tipi din Europa, care erau amici cu niște amici de-ai lui. I-au oferit o sumă astronomică să reducă la tăcere o femeie albă și pe prietenul ei negru aflați în drum

spre Turkana. De curind. „Plecî în seara asta, avem o mașină care te-așteaptă.“

Donohue intră pe bordura de iarbă și opri din nou mașina.

– Cînd?

– Cu două zile înainte ca Tessa Quayle să fie ucisă.

– A acceptat propunerea?

– Bineînțeles că nu, domnule.

– De ce?

– Nu-i genul... În primul rînd, nu se atinge de femei. A făcut-o în Rwanda, în Congo... Dar a zis că nu se mai atinge de femei.

– Și ce-a făcut?

– I-a sfătuit să discute cu niște indivizi despre care știa că nu fac nazuri.

– Aștia cine-s?

– Nu vrea să spună, domnule Donohue. Iar dacă ar vrea, nici nu vreau să aud. Unele lucruri sînt prea periculoase dacă le știi.

– Înseamnă că nu prea ai ce oferi, nu?

– Păi, el este *dispus* să discute parametrii *în mare*, dacă înțelegeți ce vreau să zic.

– Nu pricep. Pe mine mă interesează nume, date și locuri. Detaliile. Chestii concrete, nu parametri.

– Domnule, eu cred că, dacă lăsăm deoparte limbajul diplomatic, el vrea doar atît să știe: sînteți dispus să plătiți ca să aflați ce s-a întîmplat cu doctorul Bluhm, inclusiv detalii explicate pe hartă. Cum se socotește un soi de scriitor, a întocmit o relatare a evenimentelor de la Turkana, așa cum l-au prins pe doctor, pe baza a ceea ce i-a povestit amicul lui. Exclusiv pentru dumneavoastră, cu condiția unui preț corespunzător.

În jurul automobilului, se strînsese un alt grup de deprădăcinați ai nopții, conduși de un bătrîn care purta o pălărie de damă, cu boruri mari și cu fundă.

– Mi se pare o prostie, spuse Donohue.

– Eu nu cred că-i așa, domnule. Eu spun că-i cât se poate de adevărat. Știu că e așa.

Donohue se simți cutremurat de un fior. „*Știi? De unde? Sau în spatele prietenului din vremea cât te aflai în Irlanda se ascunde Doug Crick?*”

– Și unde e? Relatarea pe care a scris-o, adică?

– Pe-aproape, domnule, ca să zic așa.

– *Miine la prînz o să stau douăzeci de minute la barul cu piscină de la hotelul Serena.*

– Omul se așteaptă la vreo cincizeci de mii, domnule Donohue.

– O să-ți spun eu la ce se poate aștepta după ce vîd despre ce e vorba.

Drumul spre casă dură o oră, iar Donohue goni ocolind gropile în ultima clipă și încetinind doar arareori. Prin dreptul farurilor îi trecu la un moment dat un șacal care se îndrepta spre parcul de vînătoare. Un grup de femei care lucrau la o fermă de flori îi făcură semn să le ia, însă el le ignoră. Chiar și cînd trecu pe lângă propria casă își refuză gîndul de a opri, îndreptîndu-se drept către Înalta Comisie. Somonul de apă dulce trebuia să aștepte pînă a doua zi.

XXI

– Sandy Woodrow, intonă Gloria cu severitate glumeată, proțâpindu-se în fața lui cu minile în șold, îmbrăcată cu halatul de casă nou-nouț și pufos, a cam sosit vremea să ridici steagul.

Se sculase devreme și cînt Woodrow se bărbierise, ea își peria-se părul. Gloria îi pregătise pe copii pentru școală și-i expediase cu șoferul, apoi îi găti lui Woodrow ouă cu șuncă, fel ce îi era interzis, dar orice soție are dreptul să-și răsfete bărbatul. Mai-muțarea rolul de șef al clasei, retrăind experiențe din școală și luîndu-și chiar și glasul de atunci, deși soțul ei, adîncit ca de obicei într-un maldăr de ziare, nu remarcă în nici un fel eforturile ei.

– Drapelul se ridică din nou luni, dragă, îi răspunse Woodrow cu un aer absent, molfăind șuncă. Mildred a luat legătura cu cei de la Departamentul de Protocol. Drapelul a stat în bernă mai mult pentru Tessa decît pentru un prinț din familia regală.

– Nu despre drapelul *vostru* vorbeam eu, prostituțule, spuse Gloria, îndepărtînd ziarele din imediata lui apropiere și așezîndu-le pe măsuță aflată sub acuarelele pictate de ea. Stai comod? Atunci ascultă... M-am gîndit să dăm o petrecere absolut trăsnet ca să uităm cu toții de necazuri, inclusiv tu. E vremea, Sandy! Serios vorbesc. Ar cam fi momentul să ne putem spune unul altuia: „Am făcut asta. Am fost acolo. Îmi pare teribil de rău. Dar viața merge înainte. Tessa ar gîndi la fel. Și-acum o întrebare vitală, scumpule. Ce se mai zvonește? Cînd se întorc Porter-ii?”

Spusese „Porter-ii”, așa cum vorbim despre oameni cînd ne simțim bine.

Woodrow își așează un sfert de ou pe felia de pâine prăjită.

– Domnul și doamna Porter Coleridge și-au luat un concediu prelungit pe care îl vor petrece acasă pînă o aranjează pe fiica lor, Rosie, la o școală, rosti el citind un purtător de cuvînt imaginar. Zvon sau știre publică – e totuna.

Era însă o chestiune care, în ciuda aparentei nonșalanțe, îl măcina destul de intens pe Woodrow. Ce dracu' punea Coleridge la cale? Dar ce era cu tăcerea asta pe toate fronturile? Bun, era acasă, în concediu. Norocul lui... Dar șefii de Misiune aflați în concediu au telefon, e-mail și o adresă. Prezintă simptome de autoritate neîmplinită și le telefonează mereu adjunctilor și secretarelor particulare pentru te miri ce, vrînd să știe ce mai fac servitorii, cum le merge grădinii, clinilor și „ce se întîmplă în absența mea?” Și se cam bosumflă cînd li se dă de înțeles că toate se desfășoară chiar mai bine cînd ei nu sînt de față. Dar de la plecarea sa intempestivă, Coleridge nu mai dăduse nici un semn de viață. Iar dacă Woodrow telefona la Londra cu scopul declarat de a scoate de la el răspunsuri la cîteva întrebări nevinovate – și, ca din întîmplare, să-l descoasă în legătură cu planurile și visele –, se lovea numai de ziduri groase și mute. Coleridge era „detașat la secretariatul cabinetului”, îi spusese un tinerel de la Departamentul Africa. Sau: „face parte dintr-o comisie ministerială de lucru”, după cum aflase de la un satrap de la subsecretariatul permanent.

Iar după ce, într-un tîrziu, folosind telefonul digital de pe biroul lui Coleridge, Woodrow reușise să dea de Bernard Pellegrin, acesta se arătase la fel de aerian ca și ceilalți: „Iar au copt ceva cei de la Personal”, îi explicase el confuz. „Primul-ministru vrea să fie informat, secretarul de stat trebuie să îi prezinte informarea, așa că cineva trebuie să o și facă. Toată lumea vrea cîte ceva în legătură cu Africa. Ce mai e nou pe la voi?”

– Bine, Bernard, dar Porter se mai întoarce sau nu? Vreau să spun că situația e *foarte delicată*. Pentru noi toți...

– Eu sînt ultimul care află asta, bătrîne.

O scurtă pauză.

– Ești singur?

– Da.

– Căcăcioasa aia mică, Mildred, nu stă cumva cu urechea la gaura cheii?

Woodrow aruncă o privire spre ușa închisă ce dădea în anticameră și-și coborî vocea:

– Nu.

– Mai ții minte mormanul ăla de hîrtii pe care mi l-ai trimis nu de mult? Fix douăzeci de pagini, al căror autor era o femeie?

Woodrow simți un gol în stomac. „Dispozitivele codificare sînt ele sigure față de intruși, dar față de *ai noștri*?”

– Ce-i cu ele?

– Părerea mea – cea mai bună variantă ar fi, iar asta rezolvă totul – nici n-a sosit. S-a pierdut la poștă. Mă-nțelegi?

– Bernard, vorbești din punctul tău de vedere... Eu nu știu ce s-a întîmplat acolo. Dacă nu l-ai primit, asta-i treaba voastră. Eu atîta știu.

– Să presupunem că *nu* l-ai expediat. Că nici n-a existat. Nici n-a fost scris, nici nu s-a trimis. Ar fi posibil de rezolvat acolo? făcu Pellegrin a cărui voce trăda împăcarea cu sine.

– Nu. E imposibil. Nu merge deloc, Bernard.

– De ce? – Pellegrin părea intrigat, dar nicidecum deranjat.

– L-am trimis prin sacul diplomatic. Era trecut în evidențe. Personal pentru tine. Cei de la Mesageria Regală au semnat pentru el. Le-am spus despre el celor – fu cît pe ce să-i scape „de la Scotland Yard”, dar se răzgîndi la timp – da, celor care au venit aici. Trebuia... Aveau deja cunoștința de asta cînd au discutat cu mine.

Senzația de teamă îl făcu să se înfurie.

– Te-am anunțat că le-am spus! continuă. Te-am prevenit, mai precis! Bernard, a ieșit ceva la iveală? Mă faci să am îndoieli, ca să fiu cinstit. Înțelesesem de la tine că toată tărășenia s-a potolit de tot.

– N-ai motive de îngrijorare, băiete. Calmează-te! Istoriile astea ies din cînd în cînd la suprafață. Ca pasta de dinți care scapă din tub, dar tu vrei să o împingi înapoi. Unii spun că așa ceva nu se poate. Dar se întîmplă în fiecare zi. Soția ta e bine?

– Gloria? Sigur.

– Și puștimea?

– La fel.

– Transmite-le toate cele bune din partea noastră.

* * *

– De aceea am hotărît să facem o serată dansantă *super*, tocmai spunea Gloria, entuziasmată de idee.

– A, bine, splendid, o aprobă Woodrow și, ca să cîștige un răgaz pentru a relua firul discuției, începu să ia pastilele pe care Gloria îl silea să le înghită în fiecare dimineată: trei tablete din tărițe de ovăz, una cu ulei de pește și jumătate de aspirină.

– Știi că nu-ți place să dansezi, dar mama ta e de vină, nu tu, urmă Gloria cu glas mîeros. N-o să-i dau voie Elenei să se bage, sigur nu, după scenele destul de neplăcute pe care le-a făcut în ultima vreme. O s-o anunț doar...

– Aha! Bine...

– Deci, voi două v-ați împăcat și ați căzut la pace, nu? Nu știam asta... Felicitări!

Gloria își mușcă buzele. Vreme de cîteva momente, amintirea modului în care dansase Elena o făcuse să se simtă deprimată.

– Am și prietene *adevărâte*, Sandy, să știi, spuse ea pe un ton plîngăreț. Am nevoie de ei, ca să fiu sinceră. Mă simt părăsită așteptînd toată ziua, pînă te întorci tu. Cu prietenii rîzi, flecărești, ne mai facem reciroc cîte-un serviciu. Iar uneori te mai și cerți. Dar apoi te împaci. Țsta e rostul prietenilor. Aș vrea să ai și tu pe cineva la fel. E bine?

– Dar te am pe tine, dragă, spuse Woodrow cavalierește și o îmbrățișă, gata de plecare.

* * *

Gloria se apucă de lucru cu toată râvna și hotărîrea pe care o demonstrase și la înmormîntarea Tessei. Alcătui un comitet de organizare din soțiile unor diplomați cu vechime și din funcționare prea mărunte ca să o refuze. Prima dintre ele era Ghita, o alegere care conta enorm pentru Gloria, fiindcă Ghita fusese, fără să vrea, cauza rupturii ei cu Elena și tot ea provocase scena dezgustătoare care urmasă. Amintirea aceea avea s-o urmărească toată viața pe Gloria.

Și Elena organizase o serată la fel, care, pînă la un punct, fusese reușită, trebuia să recunoască asta. Iar Sandy, se știa prea bine, chiar încuraja cuplurile să se despartă la petreceri și să facă „turul sălii“, după cum se exprima el. Petrecerile, obișnuia el să afirme, erau locurile în care își punea în valoare talentul diplomatic. Și așa și trebuia să fie... În asemenea ocazii, devenea fermecător. De aceea, Gloria și Sandy nu se prea întîlniseră mai toată seara, cu excepția rarelor momente în care, aflați de o parte și de alta a încăperii, își spusese cîteva vorbe și apoi se prinseseră în lanțul șerpuitor al unei conga răsfirate pe tot ringul. Lucru absolut normal, deși Gloria și-ar fi dorit *măcar un dans*, chiar dacă n-ar fi fost decît un foxtrot, singurul la care Sandy era în stare să păstreze ritmul. Așa că, în afară de asta, Gloria nu prea avea ce povesti despre modul în care-și petrecuse seara, decît că, socoti ea, la vîrsta ei, Elena ar fi trebuit să îmbrace o rochie cu decolteu mai puțin generos, în loc să i se reverse sinii afară din corsaj, cum se zice, și și-ar fi dorit ca ambasadorul Braziliei să nu fi insistat în a-și pune palma pe fundul ei cînd au dansat samba, cu toate că Sandy susține că așa procedează latinii.

De aceea, avu senzația că fusese trăsînită din senin cînd, în dimineața de după serata dansantă – în cursul căreia Gloria nu

observase nimic nelalocul lui, și ținea să repete asta, fiindcă avea impresia că *nimic* nu scăpa atenției ei – așadar, la cafeaua de trecere în revistă a petrecerii, luată la clubul Muthaiga, Elenei îi scăpase – absolut nevinovat, de parcă ar fost vorba, mai curînd, de o birfă total lipsită de importanță și nu de o *adevărată* bombă, care îi distrugea viața iremediabil – că Sandy se dăduse cam tare la Ghita Pearson, acestea fiind chiar cuvintele Elenei, și că Ghita pretextase o durere de cap ca să plece mai devreme acasă, lucru pe care Elena îl considera deplasat, fiindcă, dacă toată lumea ar proceda la fel, nimeni nu și-ar mai da osteneala să organizeze o petrecere.

La început, Gloria rămase mută. Apoi refuză cu încăpăținare să creadă o iotă. Ce voia Elena să spună cu „se dăduse tare”? „Hai, Elena, cum adică? Fii mai explicită, te rog! Asta mă cam irită... Nu, n-am nimic, continuă, te rog! Acum, dacă tot ai început, mergi pînă la capăt!”

„A luat-o la pipăit – asta ca să înțelegi și tu”, îi răspunse Elena cu o brutalitate deliberată, incitată de ceea ce luase drept falsă pudoare la Gloria. „Căutînd-i sîinii. Împingîndu-și burta, și nu numai, între picioarele ei. La ce te aștepți din partea unui bărbat cînd îi căsună pe cineva, femeie? Am convingerea că ești singura din orașul acesta care nu știe că Sandy e cel mai mare fustangiu dintre diplomați. Îmi amintesc numai cum i-a dat tîrcoale Tessei luni în șir, alergînd cu limba scoasă după ea, chiar și cînd era gravidă în luna a opta!”

Menționarea numelui Tessei puse capac la toate. Gloria acceptase de mult că Sandy ținea în mod nevinovat la Tessa; era, bineînțeles, prea demn ca să dea frîu liber sentimentelor. Spre rușinea ei, chiar o abordase pe Ghita în privința acestui subiect și nu obținuse vreo confirmare, ceea ce o liniștise. Acum însă, Elena nu numai că redeschisese acea rană, ba mai turnase și sare pe ea. Nevenindu-i să creadă, nedumerită, umilită și de-a dreptul furioasă, Gloria se duse glonț acasă, le dădu drumul servitorilor mai devreme, își trimise băieții la teme, încuie dulăpiorul

cu băuturi, păstrînd cheia la ea, și așteaptă înnegurată sosirea lui Sandy. Care apăru, într-un tîrziu, pe la opt, motivînd că avusese de rezolvat niște chestiuni presante la birou, dar, din cîte își dădea Gloria seama – chiar în starea de iritare în care se găsea –, nu băuse. Nedorind să fie auzită de băieți, îl prinse de braț și-l sili să coboare pe scara rezervată servitorilor, pînă în demisol.

– Ce naiba-i cu tine? se plînsese el, nemulțumit de tratament. Vreau să beau un scotch.

– Ba ce-i cu tine, Sandy? îi replică Gloria plină de cîtezanță. Să nu-mi vii cu fraze bombastice și înflorite, te rog! Scutește-mă de limbajul tău diplomatic găunos. N-am nevoie de el. Nici de politețuri. Sîntem amîndoi oameni mari. Ai avut sau n-ai avut relații intime cu Tessa Quayle? Te previn, Sandy. Te cunosc prea bine. O să-mi dau *imediat* seama dacă mă minți.

– Nu, răspunse Woodrow direct. N-am avut. Mai ai întrebări?

– Ai fost îndrăgostit de ea?

– Nu.

„La fel ca și tatăl lui, rezistă cu stoicism oricărei furtuni. Fără să clipească măcar...” Era acel Sandy pe care Gloria îl iubea cel mai mult, dacă era cinstită cu ea însăși. Tipul de bărbat cu care știa pe ce picior dansează. „O s-o rup definitiv cu Elena.”

– Te-ai dat la Ghita Pearson cînd ai dansat cu ea la petrecerea Elenei sau nu?

– Nu.

– Elena așa zice.

– Atunci Elena vorbește prostii. Ceva nou?

– Tot ea a spus că Ghita a plecat devreme înlăcrimată, fiindcă începuseși s-o pipăi.

– Presupun că Elena s-a ofuscat pentru că n-am pipăit-o pe ea.

Gloria nu se așteptase la dezmințiri atît de directe, lipsite de echivoc, aproape obraznice. S-ar fi lipsit de acel „ofuscat” și nici

nu i-ar mai fi dat bani de buzunar lui Philip dacă ar fi auzit asta din gura lui, dar se putea ca Sandy să spună adevărul.

– Ai mîngîiat-o pe Ghita, ai pipăit-o, te-ai înghesuit în ea? Spune-mi! strigă ea și cedă sub presiunea unui val de lacrimi.

– Nu, îi răspunse din nou Woodrow și făcu un pas spre ea, însă Gloria îl îndepărtă cu un gest brusc.

– Să nu mă atingi! Lasă-mă în pace! Ți-ai dorit o relație cu ea?

– Cu Gita sau cu Tessa?

– Cu oricare! Cu amîndouă! Ce contează?!

– Să ne referim mai întîi la Tessa?

– Cum dorești!

– Dacă prin „relație“ înțelegi că voiam să mă culc cu ea, sînt convins că ideea mi-a trecut prin minte, așa cum li s-ar întîmpla majorității bărbaților care sînt heterosexuali. Ghita mi se pare mai puțin atrăgătoare, dar și tinerețea te atrage, așa că să vorbim și despre ea. Ce zici de exprimarea lui Jimmy Carter? „Am comis adulter în suflet.“ Uite... Am mărturisit. Iar acum, vrei să divorțezi sau mă lași să beau un scotch?

Înainte ca Woodrow să încheie fraza, Gloria se ghemuise de durere, plîngînd incontrolabil, împovărată de rușine și detestîndu-se, după care îl imploră pe Sandy să o ierte, fiindcă – îi era limpede – procedase într-un mod oribil. Îl acuzase de toate relele de care se acuzase singură încă de cînd Justin dispăruse în noapte, ducînd-și valizele. Transferase propria-i vinovăție asupra lui Sandy. Consternată, își strînse brațele în jurul trupului și, printre lacrimi, blîugui: „Îmi pare rău, Sandy!“, „Sandy, te rog!“ sau „Sandy, iartă-mă, am fost josnică!“, apoi se zbătu să scape din strînsoarea lui. Numai că Sandy își petrecuse deja un braț pe umerii ei și o îndruma în sus pe scări, asemenea unui doctor atent, așa cum ar fi trebuit să fie, de fapt. Iar cînd ajunseră în salon ea îi dădu cheia de la dulăpiorul cu băuturi și el turnă cite o porție sănătoasă pentru fiecare.

Cu toate acestea, cicatrizarea răni dură multă vreme. Bănuielile atât de grave nu se sting într-o zi, mai ales când ele reînnoiesc alte bănuieli ce fuseseră date uitării. Gloria revăzu în minte lucruri pe care le crezuse uitate, apoi altele, mai vechi. Memoria ei, care funcționa după un mecanism propriu, se încăpățina să reînvie incidente pe care, în momentele respective, le trecuse cu vederea. La urma urmelor, Sandy era un bărbat atrăgător. Era normal ca femeilor să le placă de el. Era aproape întotdeauna persoana cu înfățișarea cea mai distinsă dintre cei prezenți într-o încăpere. Iar puțin flirt nevinovat nu strică nimănui. Apoi însă, cite-o amintire răzbătea la suprafață din nou, iar ea începu să-și pună alte și alte întrebări. În minte îi apăruură femei întâlnite în cursul altor numiri în diferite posturi – parteneri de tenis, bone, tinere soții ale căror bărbați sperau să fie promovați. Se trezi retrăind petreceri la iarbă verde, partide de înot, ba chiar și – cu o înfiorare involuntară – o partidă de înot în pielea goală, după ce băuseră cam mult, în piscina ambasadorului francez de la Amman, „când nimeni nu se uita în jur, iar noi alergam tipind să ne luăm prosoapele, și totuși...”

Gloriei îi trebui câteva zile ca s-o ierte pe Elena și, într-un fel, desigur, nici nu putea șterge totul din memorie. Însă Elena era *tare nefericită*, reflectă Gloria, apelând la latura generoasă a caracterului ei. „Și cum să nu fie nefericită când e căsătorită cu piticania aceea înfiorătoare de grec și caută mereu consolare în brațele altor bărbați care nici ei nu erau cine știe ce?”

* * *

În rest, singurul lucru care o frământa cât de cât pe Gloria era ce anume ar trebui să sărbătorească. Evident, trebuia să fie o zi cu roșu în calendar – Ziua Independenței sau 1 Mai. Bineînțeles că trebuia organizată curînd, înainte de întoarcerea Porter-ilor, a căror prezență nu o dorea cîtuși de puțin. Dorea să-l plaseze pe Sandy în lumina reflectoarelor. Ziua Commonwealth-ului se

întrezărea ca o posibilitate, dar cam prea îndepărtată. Cu puțină abilitate diplomatică, puteau sărbători *anticipat* această zi, luînd-o astfel înaintea tuturor. Asta ar dovedi spirit de inițiativă. Gloria ar fi preferat Ziua Commonwealth-ului Britanic, însă totul se făcea conform instrucțiunilor, „în așa vremuri am ajuns să trăim. E sărbătoarea Sfîntului George; hai să ucidem balaurul acela pentru totdeauna! E ziua debarcării de la Dunkirk; hai să ducem luptele pe plajă!” Sau Ziua Waterloo sau Ziua Trafalgar sau Agincourt, toate amintind de răsunătoare victorii britanice – dar, din nefericire toate erau împotriva francezilor care, după cum obiectase Elena pe un ton acid, aveau cei mai buni bucătari din oraș. Dar cum nici una dintre aceste zile nu corespundea, pînă la urmă, rămînea tot Ziua Commonwealth-ului.

Gloria socoti că sosise timpul să-și pună în aplicare planul strategic, pentru realizarea căruia avea nevoie de binecuvîntarea cabinetului privat. Mike Mildren suferise o schimbare. După ce, vreme de șase luni, găzduise în apartamentul lui o neozeelandeză lipsită de orice farmec, o schimbase peste noapte cu un atrăgător tînăr italian, care – cunoscut de mai toată lumea – își petrecea vremea prin preajma piscinei de la Hotelul Norfolk. Alegînd momentul de după masa de prînz, cînd se spunea că Mildren era mult mai receptiv, Gloria îi telefonă de la Muthaiga Club, slujindu-se de toate trucurile știute și impunîndu-și ca nu cumva să-i spună Mildred din greșeală.

– Mike, Gloria te deranjează. Cum îți merge? Ai un minut liber? Sau hai să zicem două.

O introducere elegantă și trădînd modestie, fiindcă, la urma urmei, doar era soția celui care ținea locul Înaltului Comisar, chiar dacă ea nu era Veronica Coleridge. Da, Mildred îi acorda un minut.

– Uite, Mike, după cum s-ar putea să fi aflat, eu și un grup de femei cu inițiativă vrem să organizăm o petrecere *foaaarte* mare înainte de Ziua Commonwealth-ului. Un fel de preambul

care să le dea un exemplu celor care vor mai da asemenea petreceri. Sandy a vorbit cu tine despre asta, sînt convinsă. Nu-i așa?

– Încă nu, Gloria, dar o va face neîndoielnic.

Sandy era necooperant, ca de obicei. Uita de ea de îndată ce ieșea pe ușă. Iar cînd se întoarce acasă, bea pînă adormea.

– Ei, în fine, Mike, ne-am gândit că am avea nevoie, continuă ea netulburată, de un loc spațios și semiacoperit. Cît de spațios posibil, serios, cu bucătăria în apropiere. Vrem să facem un bufet cald pe loc și să aducem o orchestră locală bună. Nu una care să cînte disco, așa cum a fost la Elena. Și nici nu vrem somon rece. Sandy e dispus să ofere o porție sănătoasă din alocație, iar atașatii scotocesc prin pușculițele lor, ceea ce e un început bun, ca să zic așa. Mă ascuți?

– Bineînțeles, Gloria.

„Tinerel înfumurat ce ești. Ți-ai însușit deja prea multe dintre aerele și fandoselile stăpînului. O să te pună Sandy la punct, imediat ce va găsi prilejul...”

– Așadar, am două întrebări, Mike. Ambele destul de delicate, dar o să trec peste asta și ți le prezint. *Prima*. Dacă Porter tot e absent nemotivat, îndrăznesc a spune, și tot nu primim nici un sprijin financiar din fondul de protocol al Excelenței Sale, ca să zic așa, s-ar putea găsi vreo soluție de finanțare sau l-am putea convinge pe Porter, de acolo de unde e, să se milostivească de noi?

– Și a doua?

„Chiar că e nesuferit!”

– *Doi*, Mike, e *unde*? Avînd în vedere anvergura evenimentului plus importanța pe care o are pentru comunitatea britanică în această perioadă *foarte dificilă*, precum și distincția pe care am dori să i-o dăm, dacă asta are vreo legătură cu distincția – în fine, ne gîndeam – mai precis, eu, nu Sandy, pentru că el e prea ocupat, sigur – că cel mai potrivit loc pentru organizarea unei sărbătoriri memorabile a Zilei Commonwealth-ului ar putea fi tocmai – cu condiția ca toată lumea să fie de acord, bineînțeles – peluza de la reședința Înaltului Comisar. Mike?

Gloria avu senzația bizară că acesta se dăduse la fund și se îndepărtase înot.

– Te ascult, Gloria.

– Ei, ce zici? Pentru parcare și toate celelalte. Vreau să spun că nimeni nu va intra în reședință, se înțelege de la sine. Doar e a lui Porter. A, cu excepția necesităților fiziologice, firește. Doar n-o să aducem toalete portabile în grădina Excelenței Sale, nu?

Simți că începea să pară că are o fixație în ce-l privea pe Porter și toaletele portabile, dar trecu peste asta și continuă:

– Cu alte cuvinte, tot ce-i acolo așteaptă, nu? Servitori, automobile, personal de securitate și așa mai departe. Vreau să spun că îi așteaptă pe Porter și pe Veronica, evident. Nu pe noi, se corectă precipitată. Eu și Sandy le ținem locul doar pînă se întorc ei. Nu-i o intrare cu forța sau ceva de genul acesta. Mike, mai ești pe fir? Am impresia că vorbesc singură.

Nu se înșelase. Replica sosi în aceeași seară sub forma unei scrisori tipărite, prezentate personal, din care Mildred sigur păstrase o copie. Nu reușise să vadă decît mașina decapotabilă îndepărtîndu-se. Mildred se afla pe scaunul din dreapta, iar șofer era italianul iubitor de piscine. Departamentul venea cu precizări clare, scria el plin de importanță. Reședința Înaltului Comisar și terenurile anexă constituiau o zonă în care nu se organizează ceremonii de nici un fel. Nu putea fi vorba de „asumarea *de facto* a statutului de Înalt Comisar“, încheia el neiertător. Urma să sosească și o scrisoare în același sens din partea Ministerului de Externe.

Woodrow se înfurie. Niciodată nu-și descărcase nervii asupra ei în acest fel.

– Așa meriți dacă ceri așa ceva, strigă el, pășind apăsător de-a lungul salonului. Chiar îți închipui că o să obțin slujba lui Porter dacă organizez o petrecere cîmpenească pe peluza lui nenorocită?

– Am tatonat și eu terenul, protestă ea cu un aer patetic, în vreme ce el se răstema la ea. E absolut firesc să vreau ca tu să ajungi *sir* Sandy într-o bună zi. Nu alerg după o glorie de împrumut. Vreau să fii fericit!

Următoarea alegere a locului trădă însă capacitatea tipică ei de adaptare. „Atunci am putea la fel de bine s-o facem aici“, își jură ea, privind lung și visător înspre grădină.

* * *

Marea vinzoleală de Ziua Commonwealth-ului începuse.

Toate pregătirile făcute într-o fugă nebună dăduseră roade, oaspeții sosiseră, orchestra cînta, băutura curgea, cuplurile flecăreau, palisandrii din grădina aflată în fața casei înfloriseră; la urma urmelor, viața era cu adevărat grozavă. Cortul deschis ce nu se potrivea fusese înlocuit cu unul de dimensiuni corespunzătoare, șervețelele de hîrtie fuseseră schimbate cu altele din pînză, cuțitele și furculițele din plastic, cu unele placate, pînza de cort de un cărămiziu oribil devenise albastru regal cu auriu. Vechiul generator electric, scoțînd un behăit de măgar bolnav, fusese înlocuit cu unul care sfîrșia ca o tigaie încinsă. Porțiunea din fața casei nu mai arăta ca un șantier de construcții, iar printr-o intervenție telefonică de ultim moment a lui Sandy primise cîțiva servitori africani extrem de buni, inclusiv doi sau trei din serviciul personal al lui Moi. Decît să apeleze la chelneri nestilați – dacă te gîndeai numai la ceea ce s-a întîmplat la petrecerea Elenei sau, mai bine zis, la ceea ce nu se întîmplase! – Gloria recrutase personal de la alte reședințe diplomatice. O asemenea achiziție era Mustafa, omul de încredere al Tessei, după cum obișnuia chiar ea să spună, care fusese prea îndurerat, după cîte se zvonea, ca să-și caute altă slujbă. Numai că Gloria îl trimisese pe Juma să-l caute și acesta venise, iar acum uite-l mișcîndu-se agil printre mesele de pe partea cealaltă a ringului de dans, puțin cam deprimat, săracul, dar evident recunoscător că nu a fost uitat, ceea ce conta cel mai mult. Băieții în albastru sosiseră la țanc pentru a se ocupa de parcare a automobilelor, iar problema va fi, ca de obicei, să fie ținuți departe de băuturi, însă Gloria le făcuse o instrucție severă, așa că, de la mic la mare, nu puteau

face altceva decît să spere. Iar orchestra era nemaipomenită, făcea totul să trepideze, ținînd ritmul cum se cuvine, astfel că pînă și Sandy va reuși să danseze, dacă va fi cazul. Iar el arăta de-a dreptul senzațional îmbrăcat cu smochingul pe care tot ea i l-a cumpărat drept cadou de „împăcare“. Într-o bună zi, Sandy avea să devină un exemplar demn de scos în lume! Iar bufetul cald, mai exact, ceea ce apucase să guste, ei, bine, era multumitor. Nu ieșit din comun, nici nu puteai spera așa ceva la Nairobi pentru că nu găsești chiar de toate, nici măcar dacă îți poți permite. Dar în orice caz, era superior celui de la petrecerea Elenei, iar asta nu neapărat pentru că Gloria ar fi vrut să stabilească o ierarhie. Iar scumpa de Ghita, cu *sari*-ul ei auriu, era divină...

* * *

Woodrow are toate motivele să se felicite. În vreme ce cuplurile se rotesc în ritmul muzicii pe care o urăște, el soarbe metodic cel de-al patrulea pahar de whisky și se socotește marinarul zdruncinat de furtună, care a reușit să ajungă pînă în port înfruntînd toate vitregiile. „Nu, Gloria, nu m-am dat la ea și nici la alta. Nu, în ce le privește *pe toate*. Nu, n-o să-ți pun la dispoziție mijloacele cu care să mă distrugi! Nici ție, nici tîrfei ordinare de Elena, nici Ghitei, puritana asta micuță și ascunsă. Sînt un om care ține la *statu-quo*, după cum corect a remarcat Tessa.“

Cu coada ochilor, Woodrow o fixează pe Ghita, care se lipește de pieptul unui african extraordinar de atrăgător, pe care, pînă în seara asta, nu l-a cunoscut. „O frumusețe ca a ta e un păcat“, îi comunică el în gînd. „Un păcat în cazul Tessei, la fel și în cazul tău. Cum de poate o femeie să aibă un trup ca al tău și să nu împărtășească dorințele bărbatului pe care îl stîrnește? Și totuși, cînd îți sugerez asta – doar cîte-o atingere intimplătoare, nimic brutal – ochii tăi mă fulgeră și-mi șoptești ca un sufleur să-mi iau mîinile de pe tine. Iar atunci fugi acasă îmbufnată, însoțită de tîrfa aia ordinară de Elena...“ Șirul gîndurilor

se rupte aici; îl abordase un bărbat palid, pe cale de a cheli, care arăta de parcă s-ar fi rătăcit, însoțit de o amazoană înaltă de vreo doi metri, cu codițe.

– A, domnule ambasador, mă bucur enorm că ați venit!

I-a uitat numele, dar cu muzica asta atât de asurzitoare nimeni nu bagă de seamă. Răcnește către Gloria să se apropie.

– Scumpo, fă cunoștință cu noul Ambasador al Elveției, care a sosit la post acum o săptămână. A telefonat din curtoazie să-i transmită salutări lui Porter! Bietul de el, a trebuit să se mulțumească în schimb cu mine! Soția dumneavoastră va sosi peste câteva săptămîni, e adevărat, domnule ambasador? Deci, e liberă să se distreze în seara asta, ha-ha-ha! Sînt încîntat că ați venit! Vă rog să mă iertați, mai trebuie să fac un tur printre oaspeți! Ciao!

Șeful formației cînta, dacă miorlăitul lui putea fi descris drept cîntec. Stringînd microfonul într-o mînă, și gîdilîndu-i capătul cu cealaltă. Rotindu-și coapsele, de parcă era în extaz sexual.

– Dragule, nu cumva te-ai cam aprins? îl întrebă Gloria șoptit cînd trecu pe lîngă el în vârtejul dansului în brațele ambasadorului indian.

– Ba da!

Prin dreptul lui trecu un chelner cu o tavă de băuturi. Cu o mișcare agilă, Woodrow își așează paharul gol pe tavă și-și luă altul plin. Gloria era condusă din nou către ringul de dans de Morrison M'Gumbo, un tip jovial, corupt pînă în măduva oaselor, cunoscut, de altfel, și sub numele de Ministrul Prinț de Afaceri. Woodrow aruncă o privire întunecată în jur, căutînd din ochi o femeie cu un corp acceptabil cu care să danseze. Chestia asta cu mimatul dansului care îl scotea din minți... Prefăcătoria, etalarea nurilor. Îl făcea să se simtă cel mai stîngaci și nepriceput amant pe care trebuia să-l suporte o femeie. Asta îi reamintea toate observațiile – „Fă asta, nu face aia!” și „Pentru numele lui Dumnezeu, Woodrow!” – care îi răsunaseră în urechi încă de la vîrsta de cinci ani.

– Ascultă, toată viața am fugit de mine însumi! aruncă el vorbele spre fața partenerei de dans, o daneză pieptoasă care lucra la o organizație de ajutorare, pe care o chema Fitt sau Flitt. Am știut întotdeauna de ce să fug, dar fără să am nici cea mai vagă idee încotro mă îndrept. Dar tu? Te-am întrebat, ție ți s-a întâmplat asta?

Tinăra pufni în ris și clătină din cap.

– Îți închipui că ori sînt beat ori nebun, așa-i? strigă el.

Ea încuviință din cap.

– Ei bine, te înșeli... Sînt și una, și alta!

„Asta-i o amică de-a lui Bluhm, își aduse el aminte. Iisuse, ce poveste! Cînd Dumnezeu are să se sfîrșească mascarada aia?“ Însă aproape sigur gîndise cu voce tare, iar ea, în ciuda vacarmului îngrozitor, auzise, fiindcă o văzu coborîndu-și ochii și o auzi spunînd:

– Probabil că niciodată, cu acea pietate pe care catolicii adevărați o păstrează doar pentru papă.

Rămas din nou singur, Woodrow o luă printre mesele ocupate de invitații care se refugiaseră acolo să nu asurzească și stăteau grupați, cu capetele apropiate, de parcă tocmai ar fi scăpat dintr-un bombardament. „Ar fi vremea să mănînc ceva“. Își desfăcu nodul papionului și-i lăsă capetele să atîrne.

– A, definiția unui adevărat domn, după părerea regretatului meu tată – ți explică el unei negrese frumoase ca Venus, care îl privi fără să priceapă nimic – era: un bărbat care își leagă singur papionul!

Ghita pusese stăpînire pe unul din capetele ringului de dans și acum își rotea pelvisul alături de două africane frumoase de la Consiliul Britanic. Li se alăturară și alte cîteva fete, formînd un grup ce amintea de un cerc al vrăjitoarelor, iar orchestra venise la marginea podiumului și cînta numai pentru ele. Fetele își pocneau palmele între ele, apoi se răsuceau și-și loveau posterioarele. „Doar Dumnezeu poate ști ce spun vecinii de pe strada asta, fiindcă Gloria nu i-a invitat pe toți, altfel în cortul

acesta n-ai fi avut loc de traficanți de arme și droguri“ – aceasta fu replica amuzantă pe care Woodrow o adresase unui grup de negri solizi, îmbrăcați în costume africane tradiționale, iar aceștia izbucniră în hohote de ris și povestiră totul nevestelor care, la rîndul lor, mai să se tăvălească de ris.

„Ghita. Ce naiba mai coace? Parc-ar fi o reluare a ședinței de cancelarie. De fiecare dată cînd mă uit la ea, își întoarce privirea în altă parte. Cînd îmi iau ochii de la ea, mă fixează. E cea mai stupidă experiență prin care-am trecut vreodată.“ Woodrow sigur se exprimase și de astă dată cu voce tare, fiindcă un pisălog pe nume Meadower, o cunoștință de la Muthaiga Club, îl aprobă fără rezerve, spunînd că dacă tinerii erau hotărîți să danseze astfel, nu înțelegea de ce nu se împreunează pe ringul de dans. Păreră care, întîmplător, era în perfectă armonie cu ceea ce gîndea, constatare pe care o răcni în urechea lui Meadower cînd, deodată, se trezi ochi în ochi cu Mustafa, îngerul negru, care se proptise în fața lui, de parcă ar fi încercat să-i blocheze trecerea, numai că Woodrow nu-și propusese să plece nicăieri. Woodrow băgă de seamă că Mustafa nu avea nimic în mînă, ceea ce i se păru o obrăznicie fără egal. „Păi, dacă Gloria, din bunătațe, l-a angajat pe amărit să ducă și să aducă tăvi, de ce nu face ceea ce trebuie? De ce mi se pune în față de parc-ar fi conștiința mea vinovată, fără să aibă în mînă altceva decît un petic de hîrtie împăturită, bolborosind ceva neinteligibil, ca un pește de acvariu?“

– Omul spune că are un mesaj pentru dumneavoastră, îl lămuri Meadower strigîndu-i la ureche.

– Poftim?

– Strict personal, mesaj urgent... O fi de la vreo fată frumoasă care moare după tine...

– Mustafa a spus asta?

– Poftim?

– N-ai de gând să afli cine e? Probabil soția! mai strigă Meadower, hohotind isteric.

„Sau Ghita“, gândi Woodrow, cuprins de o speranță absurdă.

Se îndepărtă cu jumătate de pas și Mustafa rămase alături de el, întorcându-și umărul spre el, astfel că, văzuți din direcția lui Meadower, arătau ca doi bărbați aplecați care își aprind câte-o țigară și protejează flacăra brichetei. Woodrow întinse mîna și Mustafa așeză politicos biletul în palma lui. O foaie de format A4, împăturită de cîteva ori.

– Mulțumesc, Mustafa, strigă Woodrow, ceea ce, de fapt, însemna: „Șterge-o!“

Dar Mustafa rămase locului privindu-l și poruncindu-i din ochi să citească biletul. „Bine, lua-te-ar naiba, stai aici! Oricum nu știi să citești în engleză. Și nici să vorbești.“ Desfăcu hîrtia. Text tipărit. Fără semnătură.

„Stimate domn,

Sînt în posesia unei copii a scrisorii trimise de dumneavoastră doamnei Tessa Quayle, prin care o invitați să fugiți împreună. Mustafa vă va aduce la mine. Vă rog să nu menționați asta nimănui și să veniți imediat, altfel mă văd silit să o folosesc în alt mod.“

Fără semnătură.

* * *

Ca lovit de un jet rece pornit din tunul de apă al unei mașini de intervenție împotriva demonstrațiilor de protest, cel puțin aceasta era senzația lui, Woodrow se simți ud pînă la piele și cît se poate de lucid. Oricărui om condus spre locul de execuție îi trec prin minte o sumedenie de gânduri în același timp, iar Woodrow, cu toate că băgase în el destul whisky scutit de taxe, nu constituia o excepție. Bănuia că scena dintre el și Mustafa nu

scăpase atenției Gloriei, și nu se înșelase cîtuși de puțin: era limpede că la petreceri nu-l va mai pierde din ochi. De aceea, chiar aflat pe cealaltă parte a încăperii, îi făcu un gest liniștitor, își mișcă buzele sugerînd că „nu-s probleme“ și porni supus în urma lui Mustafa. În aceeași clipă, surprinse, pentru prima oară în această seară, privirea limpede a Ghitei și se simți măsurat și cîntărit.

În tot acest timp, se gîndi intens la identitatea acestui șantajist și-l puse în legătură cu prezența băieților în albastru. Argumentația lui urma cam aceste linii: băieții în albastru percheziționaseră, la un moment dat, casa lui Quayle și găsiseră ceva ce nici acesta nu reușise să descopere. Unul dintre ei păstrase scrisoarea în buzunar pînă găsise momentul oportun de a o folosi. Iar prilejul i se ivise acum.

Aproape simultan îi trecu prin minte o a doua posibilitate: după ce fuseseră înălțurați împotriva voinței lor de la cercetarea unui caz deosebit, Rob și Lesley hotărîseră să scoată un ban de pe urma lui. Dar de ce aici și acum, pentru numele lui Dumnezeu? În acest talmeș-balmeș îl incluse și pe Tim Donohue, dar asta doar pentru că Woodrow îl considera un ateu activ, dar senilizat. Nu mai departe decît în seara asta, așezat alături de împopoțonata lui soție Maud, în colțul cel mai întunecat al cortului, prezența lui Donohue păruse să aibă, după părerea lui Woodrow, ceva amenințător; părea un om care își pierduse încrederea în toți și în toate.

Și tot în același timp, Woodrow observa cu mare atenție lucrurile materiale din jur, cam în modul în care ar căuta din priviri ușa de urgență cînd avionul în care se află nimerește într-o zonă de turbulență: observă, astfel piroanele cortului bătute strîmb, corzile de fixare slăbite – „Dumnezeule, pînă și cea mai neînsemnată briză ar putea lua pe sus toată șandramaua!“ –, covorul din fibră de cocos întins de-a lungul cortului, înnoiroit – „Poate alunecă cineva și mă dă în judecată!“ –, ușa ce duce la demisol, nepăzită – „Hoții puteau de mult să golească toată casa cu noi prin preajmă“.

Ocolind bucătăria, rămase consternat văzînd numărul mare de rătăcitori ce nu aveau ce căuta în zona aceea, care se strînseseră în jurul casei, în speranța de a primi cîteva resturi rămase de la bufet, iar acum, în grupuri amintindu-i de un tablou al lui Rembrandt, stăteau ghemuiți în lumina unei lămpi stradale. „Cred că sînt zece-doisprezece, poate mai mulți“, îi numără el indignat. La care se adăugau vreo douăzeci de copii stînd pe podea. Bine, doar șase. Îl scandaliză la fel de mult și prezența băieților în albastru, îmbruiți și îndopați cu băutură și moțîind la masa din bucătărie, ținîndu-și vestoanele aruncate neglijent pe spătarele saunelor, cu pistoalele la vedere. Starea lor îl convinse totuși că era puțin probabil ca ei să fie autorii mesajului pe care încă îl ținea împăturit în mînă.

Ieșind din bucătărie pe scările din spate, Mustafa îl conduse pînă în hol, și tot așa pînă la ușa din față, luminîndu-i calea cu lanterna. „Philip și Harry!“ Își aduse Woodrow aminte îngrozit. „Doamne Dumnezeule, dacă m-ar întîlni în situația asta... ce le-ar fi dat să vadă? Pe tatăl lor, în smoching, cu papionul desfăcut și fluturîndu-i în jurul gîtului.“ De ce să-și închipuie că-și slăbise papionul pentru a-și pregăti gîtul de ștreang? Pe de altă parte – abia acum își aminti –, Gloria îi trimisese pe copii să doarmă la niște prieteni. Ea văzuse destui copii de diplomați cum se purtau la serbări din astea și voia să-i scutească pe Philip și Harry de așa ceva.

Mustafa îi ținu ușa din față deschisă, făcînd semn cu lanterna spre aleea pentru automobile. Woodrow păși afară. Era întuneric beznă. Pentru a crea un efect romantic, Gloria pusese să se stingă luminile din afara casei, plasînd, în schimb, șiruri de lumînări în saci de nisip care, în marea lor majoritate, se stinseseră în mod inexplicabil. Va afla adevărul de la Philip care, drept distracție, în ultima vreme se specializase în acte de sabotaj casnic. Noaptea era frumoasă, însă Woodrow nu avea starea necesară pentru a contempla stelele. Aidoma unei iluzii, Mustafa părea să plutească spre poartă, făcîndu-i semn cu lanterna să meargă

înainte. Portarul, un negru din tribul Baluhya, deschise porțile, în timp ce membrii numeroasei lui familii îl studiară pe Woodrow cu o insistență cu care el se obișnuise. Automobilele erau parcate pe ambele laturi ale drumului, iar paznicii lor moțâiau pe bordura de iarbă sau vorbeau în șoaptă în jurul focurilor. Automobile Mercedes cu șoferi, automobile Mercedes păzite, automobile Mercedes cu lupi alsacieni înăuntru și obișnuita mulțime de băștinași care nu au nimic altceva de făcut decât să contemple viața care trece pe lângă ei. Hărmălaia produsă de orchestră era la fel de asurzitoare aici ca și în cort. Woodrow n-ar fi surprins dacă mâine s-ar alege cu câteva reclamații. Navlositorii aceia belgieni de la numărul 12 sînt în stare să-ți trimită o citație chiar și dacă, întîmplător, cîinele tău ar trage vreun vînt spre casa lor.

Mustafa se opri la automobilul Ghitei. Woodrow îl știa bine. Îl urmărise de multe ori din ascunzișul propriului birou, de obicei stînd cu un pahar în mînă. Era unul minuscul, de producție japoneză, atît de mic, încît atunci cînd Ghita se strecura înăuntru, Woodrow și-o imagina că-și îmbracă, de fapt, costumul de baie. „Dar de ce ne oprim aici?” îl privi el întrebător pe Mustafa. „Ce legătură are mașina Ghitei cu șantajul al cărui victimă sînt?” Începu să-și facă socoteli: cît îl va costa. Cîteva sute? Mii? Zeci de mii? Atunci ar trebui să se împrumute de la Gloria, dar ce explicație să-i dea? Ei bine, erau doar niște bani, la urma urmei. Mașina Ghitei era parcată departe de orice felinar de pe stradă. Farurile erau stinse, motorul nu mergea, dar putea porni dintr-un moment într-altul. Calculase între timp că avea asupra lui în jur de optzeci de șilingi kenyaneni. Cam cîtă tăcere putea cumpăra cu banii *ăștia*? Începu să se gîndească cam care ar putea fi condițiile de negociere. Ce drepturi avea în calitate de cumpărător? Ce garanții i se ofereau că individul nu va reveni cu cereri peste șase luni sau șase ani?

„Servește-i asta lui Pellegrin“, gîndi el, într-o izbucnire de umor în fața plutonului de execuție: „Roagă-l pe amicul Bernard să împingă pasta de dinți înapoi în tub. *Doar dacă...*”

Ca unul gata să se înece, dădu să găsească fie și cel mai fragil punct de sprijin.

„Ghita!

Ghita a furat scrisoarea! Sau, mai plauzibil, Tessa i-a dat-o ca s-o păstreze în siguranță! Ghita l-a trimis pe Mustafa să mă scoată din mijlocul petrecerii și mă va pedepsi pentru ceea ce s-a întâmplat la serata Elenei. *Și uite, e înăuntru!* Pe scaunul șoferului, așteptându-mă! Ea, subordonata mea, s-a strecurat prin spatele casei și acum stă în mașină, pregătită să mă șantajeze!“

Asta îi dădu un curaj neașteptat, chiar dacă senzația nu ținu decît o clipă. „Dacă e Ghita, ne înțelegem noi. O pot controla. Poate că-i ceva mai mult decît asta... Dorința ei de a mă umili este doar cealaltă fațetă a unor dorințe diferite, mai constructive.“

Dar înăuntru nu era Ghita. Indiferent cui îi aparținea silueta aceea, se vedea limpede că era un bărbat. „Atunci e șoferul ei? Prietenul ei, venit să o ducă acasă după petrecere, ca să nu o acosteze altcineva?“ Ușa din dreapta era deschisă. Urmărit de privirea impasibilă a lui Mustafa, Woodrow se strecură pe banchetă. Dar nu cu acea mișcare cu care îți tragi pe tine costumul de baie. Se instală așa cum te urci într-o mașinuță de la parcul de distracții, alături de Philip. Mustafa închise ușa. Mașina se clătină, dar bărbatul pe locul șoferului nu făcu nici o mișcare. Era îmbrăcat cam în genul unora dintre africanii de la oraș, în stil Saint Moritz, parcă sfidînd canicula, purtînd un hanorac matlasat de culoare închisă și un basc lăsat pînă peste frunte. „Individul acesta o fi negru sau alb?“ Woodrow amușină, însă nu depistă mirosul dulceag al Africii.

– Frumoasă muzică, Sandy, rosti Justin încet, întinzînd mîna spre cheia de contact.

XXII

Woodrow stătea la biroul sculptat din lemn de tec evaluat la cinci mii de dolari. Se lăsase într-o parte, proptindu-și cotul de un suport de sugativă din argint care costa ceva mai puțin. Licărirea singurei lumînări aprinse făcea ca fața lui transpirată și sumbră să strălucească. Țurțurii candelabrului de cristal de deasupra capului aruncau zeci de reflexe ale aceleiași lumînări. Aflat de cealaltă parte a încăperii, Justin se rezemase de toc, cam tot așa cum stătuse și Woodrow la ușa biroului lui Justin, în ziua în care îi adusese vestea că Tessa murise. Justin își ținea mâinile strînse la spate. Probabil nu știa ce să facă cu ele. Woodrow își plimbă privirea peste umbrele aruncate de lumina slabă pe pereți. Reuși să identifice elefanți, girafe, gazele, rinoceri în goană sau stînd culcați. Umbrele de pe perete opus închipuiau numai păsări. Păsări clocind, păsări de apă cu gîturi lungi, păsări de pradă cu alte păsări mai mici în gheare, uriașe păsări cîntătoare cocoțate pe trunchiuri de copaci, care aveau înăuntru cutii muzicale, cu plata pe loc. Casa se găsea pe o stradă lăturalnică și împădurită. Nimeni nu trecea prin dreptul ei. Nimeni nu bătea la fereastră să afle de ce un alb pe jumătate beat, îmbrăcat cu smoching și cu papionul desfăcut vorbea la luminare în Salonul de Artă Orientală și Africană Ahmad Khan, situat pe coasta unui deal la cinci minute cu mașina de Muthaiga Club, la o jumătate de oră după miezul nopții.

— Khan e prieten cu tine? Întrebă Woodrow.

Nu primi răspuns.

– Atunci de unde ai luat cheia? Atunci e prieten cu Ghita, nu? Nici un răspuns.

– Atunci, probabil, e prieten de familie. De-al Ghitei, vreau să zic.

Își scoase batista de mătase din buzunarul de la piept și își șterse pe furiș câteva lacrimi care îi apăruseră pe obraji. Nici nu le uscă bine că din ochi i se revărsă un nou val, așa că trebui să le șteargă și pe acestea.

– Ce le spun când mă întorc? Asta dacă mă întorc.

– Găsești tu ceva...

– De obicei, găsesc, recunosc Woodrow, încă plimbându-și batista peste față.

– Sînt convinși de asta, spuse Justin.

Înspăimîntat, Woodrow întoarse capul ca să-l privească, dar Justin rămăsese tot rezemat de ușă, cu mîinile împreunate la spate.

– Sandy, cine ți-a spus să ascunzi totul? îl întrebă Justin.

– Pellegrin, cine altul? „Arde-l, Sandy! Arde toate exemplarele!“ Ordin venit de sus. Păstrasem doar unul. Așa că i-am dat foc și acestuia. Nu mi-a luat mult.

Se smiorcăi, opunîndu-se impulsului de a plînge din nou.

– Băiat bun, înțelegi? Țin la măsurile de siguranță.. Nu am încredere în servitori. L-am dus personal la cuptor. L-am pus înăuntru. Bine instruit. Așa ajungi în fruntea clasei...

– Porter știe că ai făcut asta?

– Cam așa ceva... Bănuia... Nu i-a plăcut ideea. Nu-l suportă pe Bernard. E un război deschis între ei. Judecînd după standardele din minister, în orice caz. Porter are chiar o vorbă pe tema asta: „*Pellerinează-te și rabdă!*“ La vremea respectivă, mi s-a părut destul de amuzantă.

I se părea și acum, evident, de vreme ce, răgușit, făcu o încercare de ris care se termină în alte lacrimi.

– Pellegrin ți-a zis de ce trebuia să distrugi... să arzi dosarul? De ce să arzi toate exemplarele?

– Iisuse, îi scăpă o șoaptă lui Woodrow.

Urmără momente lungi de tăcere în care Woodrow părea că se lasă hipnotizat de flacăra unduitoare.

– Ce-ai pățit? Il întreabă Justin.

– E vocea ta, amice... S-a maturizat.

Woodrow își trecu palma peste gură, apoi își examinează degetele, căutând urme de umezeală.

– Spuneau că ești la capătul carierei.

Justin repetă întrebarea, reformulând-o așa cum ar fi procedat față de un copil sau de un adult care nu înțelege bine limba.

– Te-ai gândit să-l întrebi pe Pellegrin *de ce* trebuia distrus documentul?

– Sunt două aspecte, după părerea lui Bernard. Pe de o parte, erau în joc interesele britanice. Trebuia să le protejăm.

– Și tu l-ai crezut? făcu Justin și din nou trebui să aștepte cît Woodrow încercă să-și stăvilească un nou torent de lacrimi.

– Am crezut ce spuneau cei de la ThreeBees. Sigur că da... Avangarda inițiativei britanice în Africa... Un giuvaier al Coroanei... Curtiss, omul curtat de liderii africani, mituind în stînga și-n dreapta și nu numai... Am crezut că el reprezintă o valoare majoră a națiunii. Plus că era amic la cataramă cu jumătate dintre membrii cabinetului, ceea ce nu-i strica deloc.

– Și cel de-al doilea motiv?

– K.V.H. Băieții din Basel dăduseră clar de înțeles că vor construi o mare uzină chimică în sudul Țării Galilor. O a doua în Cornwall după trei ani. Și a treia în Irlanda de Nord. Creînd locuri de muncă și aducînd prosperitate în zonele defavorizate de la noi. Dacă le stricam planurile cu Dypraxa, ar fi renunțat la planurile astea.

– Să le fi stricat planurile?

– Medicamentul era doar în stadiu de testare. Încă e, teoretic. Dacă otrăvește cîțiva oameni care oricum vor muri – ce mai contează? Medicamentul nu era încă aprobat în Marea Britanie, deci asta nu constituia, de fapt, o problemă.

În voce se simțea deja tonul agresiv.

– Apelau la înțelegerea unui coleg de breaslă. Doamne, Justin... Medicamentele trebuie testate pe anumite persoane, nu? La o adică pe cine alegi, ce Dumnezeu? Le tratezi pe absolvenți ai Universității Comerciale Harvard?

Uimit că nu primește sprijinul lui Justin în argumentația lui nevinovată, încercă o altă cale.

– Uite. Treaba Ministerului de Externe nu e să dea verdicte privind siguranța medicamentelor produse în alte părți, nu? Ministerul trebuie să promoveze interesele industriei britanice, nu să se apuce să le povestească tuturor că o companie britanică din Africa își otrăvește clienții. Doar știi cum se fac jocurile. Nu sîntem plătiți să avem inimi simțitoare care să se înduioșeze de suferințele întregii lumi. Nu ucidem oameni care, oricum, vor muri. Dumnezeu, știi ce rată a mortalității se înregistrează în țara asta... Deși nimeni nu ține socoteala aici...

Justin păstră un moment de tăcere pentru a analiza aceste argumente de mare finețe.

– *Dar tu aveai o inimă simțitoare, Sandy*, îl contrazise într-un târziu. Doar ai iubit-o... Ai uitat? Cum te-a lăsat inima să-i arunci raportul în foc dacă o iubeai?

Părea că lui Justin îi vine greu să dea vorbelor mai multă tărie vorbelor.

– Cum de te-a lăsat inima s-o minți cînd ea avea încredere în tine?

– Bernard a spus că trebuie împiedicată, bolborosi Woodrow, după încă o căutătură spre umbre, pentru a se convinge că Justin rămăsese la o distanță sigură de el.

– Ah, păi a și fost împiedicată!

– Pentru numele lui Dumnezeu, Quayle..., șopti Woodrow. Nu-i chiar, așa... Aceia sînt alți oameni. Nu sînt din lumea mea. Sau a ta.

Mai devreme, Justin simțise că era pe cale să explodeze; de data aceasta, adoptă tonul politicos al unui coleg dezamăgit.

– Cum puteai s-o oprești, cum zici tu, când o adori, Sandy? Din ceea ce i-ai scris, ea reprezenta salvarea ta de toate lucrurile astea...

Probabil că uitase; vreme de o clipă brațele lui cuprinseseră nu numai închisoarea deprimantă a lui Woodrow, ci turme întregi de animale sculptate, învăluite de întunericul rafturilor de sticlă din dreapta lui.

– Ea însemna salvarea ta de toate, calea ta spre fericire și libertate, cel puțin așa declarai. De ce nu i-ai sprijinit cauza?

– Îmi pare rău, susură Woodrow și-și plecă ochii, astfel că Justin îi adresă o altă întrebare:

– Ce anume ai ars? De ce reprezenta documentul o amenințare atât de gravă pentru tine și pentru Bernard Pellegrin?

– Era un ultimatum.

– În atenția cui?

– În atenția guvernului britanic.

– Tessa înainta un ultimatum guvernului britanic? Guvernului nostru?

– Îi cerea să intervină, altfel... se simțea obligată față de țară. Față de tine... Rămăsese loială... Ca soție de diplomat britanic, era hotărâtă să rezolve lucrurile în mod diplomatic. Soluția cea mai la îndemână e să ocolești sistemul și să faci totul public. Calea mai grea e să urnești pîrghiile sistemului.

„Eu prefer calea mai grea.“ Ea a zis asta. Se agăța de ideea perimată că britanicii au un guvern mai cinstit decît al oricărei alte națiuni. O idee pe care i-o insuflase tatăl ei, fără îndoială... Tessa a zis că Bluhm era de părere că britanicii puteau rezolva problema, cu condiția să joace corect. Dacă britanicii aveau atât de mult de pierdut, era preferabil să discute cu ThreeBees și cu K.V.H. Fără a pune problema unei confruntări. Fără încrîncenare. Doar să-i convingă să scoată medicamentul de pe piață pînă ce îl îmbunătățeau. Iar dacă nu...

– Tessa a stabilit și vreun termen?

– A recunoscut că situația diferă de la o zonă la alta. America de Sud, Orientul Mijlociu, Rusia, India... Dar prima ei grijă era Africa. Voia probe că, în termen de trei luni, medicamentul dispare de pe piață. După aceea, arunca bomba. Nu s-a exprimat chiar așa, dar pe aproape.

– Și asta e ce a trimis la Londra?

– Da.

– Și cei de acolo ce-au făcut?

– Vrei să spui Pellegrin...

– Da, ce-a făcut?

– A zis că e o înșiruire de naivități. Că îl irită ideea ca politica Ministerului de Externe să fie dictată de soția doar pe jumătate britanică a unui diplomat și de amantul ei negru. Apoi a mers la Basel. A luat masa cu cei de la K.V.H. I-a întrebat dacă sînt dispuși să stopeze distribuția medicamentului. Ei au zis ceva de genul că, odată pornită, e greu s-o mai oprească și că nu-i ușor să retragi un medicament de pe piață. Acționarii n-ar fi fost deloc încîntați. Nu că i-ar fi întrebat cineva, dar dacă ar fi fost așa, s-ar fi opus retragerii.

La fel și consiliul de administrație. Medicamentele nu-s rețete de mîncare. Nu poți să iei un atom, îl lipești de altul și tot așa. Singurul lucru rezonabil e să modifice dozajul, dar în nici un caz să reproiectezi totul, de la început. Dacă vrei să le modifice, o iei de la zero, i-au spus ei, și, în etapa asta, nimeni nu face așa ceva. Apoi au început să-și arate colții și să amenințe că anulează investiția din Marea Britanie, lăsînd pe drumuri alți și alți supuși ai Maiestății Sale.

– Și cu ThreeBees ce-a fost?

– Asta s-a discutat la altă masă. Caviar și alte delicatese la bordul avionului Gulfstream. Bernard și Kenny au căzut de acord că iese balamuc în Africa dacă se răspîndește vestea că ThreeBees otrăvește oamenii. Singura soluție era amîna-rea, vreme în care specialiștii de la K.V.H. mai lucrează la formulă și reglează dozajul. Bernard mai are cîțiva ani pînă

la pensie. Își Inchipuie că va fi cooptat în consiliul de administrație al ThreeBees. Poate și în cel de la K.V.H., dacă îl acceptă. De ce să te angajezi într-o singură direcție când merge și în două?

– Ce probe contestau cei de la K.V.H.?

Întrebarea păru să dezlănțuie un tremur dureros ce cuprinse tot corpul lui Woodrow. Se ridică în picioare, își prinse capul între palme și-și frecă apăsător țeasta cu vârful degetelor. Încă ținându-se de cap, se clătină în față, gata să cadă, și-i scăpă un geamăt:

– Doamne...

– Bea puțină apă, îi sugeră Justin și îl conduse pe coridor pînă la un lavoar, apoi rămase alături de el, la fel cum stătuse la morgă atunci cînd vărsase. Woodrow își ținu palmele sub jet și se frecă apoi cu apă pe față, lăsînd-o să siroiască.

– Probele erau solide, mormăi Woodrow, revenit pe scaun. Bluhm și Tessa merseseră în sate, de acolo la clinici, discutaseră cu pacienți, părinți, alte rude. Curtiss a prins de veste și a inițiat o acțiune de mușamalizare. L-a pus pe Crick, omul lui, să organizeze totul. Numai că Tessa și Bluhm au ținut și evidența operațiunilor ascundere a lucrurilor. Se întorceau și-i căutau pe cei cu care vorbiseră. Nu-i mai găseau... Au menționat totul în raport, cum ThreeBees nu numai că otrăvea oamenii, dar, după aceea distrugea și dovezile. „Cutare martor a dispărut. După vizita noastră, cutare martor a fost acuzat de infracțiuni grave. Satul cutare a rămas pustiu.“ A făcut o treabă extraordinară. Ar trebui să fii mîndru de ea.

– În raport apare o femeie pe nume Wanza?

– Femeia aceea ocupa un loc de frunte. Dar i-au pus botniță și fratelui ei...

– Cum?

– L-au arestat. I-au smuls o declarație, cică de bunăvoie. A apărut în fața tribunalului săptămîna trecută. A luat zece ani pentru jefuirea unui turist alb în Parcul Național Tsavo. Turistul nici

măcar n-a depus plîngere, dar o liotă de africani speriați l-au văzut pe băiat comițînd fapta, așa că s-a rezolvat. Judecătorul l-a condamnat fără multă vorbă la muncă silnică și douăzeci de bastoane pe spinare, ca să se învețe minte.

Justin strînse din pleoape. Revăzu chipul lui Kioko stînd ghemuit pe podea alături de sora lui. Simți și palma slăbănoagă a lui Kioko, strecurată în mîna lui, la mormîntul Tessei.

– Și totuși, n-ai simțit nevoia, atunci cînd ai citit raportul, și știai că, mai mult sau mai puțin, reflecta adevărul, după părerea mea, să vorbești cu kenyenii? îi sugerează Justin.

Agresivitatea răzbătu iar în vocea lui Woodrow.

– Quayle, pentru numele lui Dumnezeu! *De cîte ori* ți-ai pus cel mai bun costum pe care îl ai ca să mergi la sediul băieților în albastru și să-i acuzi că au organizat o acțiune de mușamalizare, primind mită de la Kenny K. pentru osteneală? Nu așa-ți faci amici și influențezi oamenii în înșoritul Nairobi...

Justin se îndepărtă cu un pas de ușă, apoi reuși să se stăpînească și își relua poziția distantă pe care și-o impusese dintru început.

– Dar cred că au existat și probe medicale, nu?

– Dacă au existat ce?

– Te-ntreb de probele medicale cuprinse în raportul întocmit de Arnold Bluhm și Tessa Quayle și distrus DE TINE la cererea lui Bernard Pellegrin! A cărui copie a fost totuși prezentată de Bernard Pellegrin celor de la K.V.H., care au examinat-o la repezeală în timpul prînzului de afaceri!

Ecoul izbucnirii lui făcu rafturile de sticlă să reverbereze. Woodrow așteptă ca ecoul să se stingă.

– Dovezile medicale erau specialitatea lui Bluhm. Constituiau anexa raportului. Tessa le inclusese într-o secțiune separată. O pagină din cartea vieții. Uite așa devii o anexă... Sau ai fost, ca în cazul ei.

– Și ce conținea anexa?

– Anamneze. Treizeci și șapte. De la A la Z. Nume, adresă, tratament administrat, locul și data înmormintării. Mereu aceleași simptome: somnolență, pierderea vederii, hemoragii, insuficiență hepatică și, apoi, cortina.

– Asta însemnând moartea?

– Într-un fel. Poți să-i spui și așa. Așa cred. Da, da.

– Iar cei de la K.V.H. au respins probele astea?

– Pe motiv că-s neștiințifice, generalizante, părtinitoare, tendențioase... melodramatice. Cuvântul acesta nu l-am mai auzit. Melodramatice... Când îți pasă atât de mult, ți se acordă foarte puțin credit. Eu așa consider. Eu sînt tocmai pe dos. N-am sentimente. Sînt lipsit de orice simțire. Cu cît simți mai puține, cu atît răcnești mai tare. E un vid mai cuprinzător ce trebuie umplut cumva. Nu-i vorba de tine. De mine.

– Lorbeer cine e?

– Pentru Tessa, oaia neagră.

– De ce?

– Fiindcă a fost cel care a făcut medicamentul. Cel care l-a făcut cunoscut. I-a convins pe cei de la K.V.H. să-l creeze, apoi și pe cei de la ThreeBees. O măgărie fără egal, după cum scrie ea în raport.

– Spune acolo că Lorbeer a trădat-o?

– De ce s-o mai spună? Doar am trădat-o toți.

Pornise să plîngă fără să se mai abțină.

– Pînă și tu, care nu-ți mișcai fundul decît ca să-ți îngrijești florile, în vreme ce ea se zbătea ca o martiră.

– Și-acum unde-i Lorbeer?

– N-am nici cea mai vagă idee. Nimeni nu știe. Omul a simțit din ce direcție bate vîntul și s-a dat la fund. ThreeBees l-au căutat o vreme, apoi s-au săturat. Tessa și Bluhm au reluat căutarea. Voiau să-l găsească pentru a-l aduce ca martor principal. Dar găsește-l dacă poți!

– Și Emrich?

– E unul dintre inventatorii medicamentului. A apărut și pe-aici. A încercat să-i denunțe pe cei de la K.V.H. Au îndepărtat-o fără menajamente.

– Kovacs?

– Din banda celor trei. Dedicată trup și suflet celor de la K.V.H. O tîrfuliță, evident. N-am întîlnit-o. Pe Lorbeer l-am văzut o dată, mi-aduc aminte. Un bur gras și umflat. Cu ochii bulbucăți și păr roșcovan.

Woodrow se răsuci brusc, îngrozit. Justin apăruse lîngă umărul lui. Așezase deja o foaie de hîrtie pe birou, lîngă tamponul-sugativă și acum îi întindea lui Woodrow un pix cu capacul înainte, așa cum procedează oamenii politicoși cînd oferă ceva.

– E o autorizație de călătorie, îi explică Justin. Emisă de voi.

Citi textul cu voce tare ca să-l scutească pe Woodrow de efort:

– „Deținătorul prezentului document, cetățeanul britanic cutare, este autorizat să lucreze sub protecția Înaltei Comisii Britanice din Nairobi.“ Semnează aici.

Woodrow o examinează cu ochii mijiiți, apropiind hîrtia de flacăra luminării.

– Peter Paul Atkinson. Cine naiba mai e și ăsta?

– Se precizează în formular. E ziarist britanic. Scrie pentru *Telegraph*. Dacă telefonează cineva să se intereseze de el, e un ziarist serios, de bună-credință. O să ții minte?

– Dar ce Dumnezeu caută tocmai la Loki? În cloaca asta... Și Ghita s-a dus acolo. Cred că ar trebui să aibă și o fotografie, nu?

– Va avea.

Woodrow semănă, Justin împături hîrtia, o puse în buzunar și se întoarse cu pași osteniți către ușă. Un șir de ceasuri cu cuc produse în Taiwan anunțară că era ora unu dimineata.

* * *

Cînd Justin opri mașina minusculă a Ghitei, Mustafa aștepta deja lîngă bordură cu lanterna în mînă. Pesemne că îi auzise

motorul de departe. Încă nerealizînd că fusese condus acasă, Woodrow rămase imobil, holbîndu-se prin parbriz și ținîndu-și palmele încheștate în poală, timp în care Justin se aplecă peste el și i se adresă lui Mustafa prin fereastra din dreapta, care era coborîtă. Vorbi în engleză, presărată cu cele cîteva cuvinte uzuale din ki-swahili pe care reușise să le învețe.

— Mustafa, domnul Woodrow nu se simte bine. L-ai scos la aer curat ca să verse. Trebuie să se retragă în dormitorul lui, te rog, și să stea întins pînă cînd doamna Woodrow îi va putea acorda îngrijiri. Fii amabil și spune-i domnișoarei Ghita că mă pregătesc de plecare!

Woodrow dădu să coboare, apoi se întoarse către Justin:

— Sper că n-o să-i povestești și Gloriei toate chestiile astea, bine? Acum, după ce-ai aflat totul, n-ai nimic de cîștigat. Nu-i atît de subtilă ca noi, înțelegi? În numele vechii noastre colegialități... Te rog...

Deși se strădui să rămînă impasibil, cu aerul cuiva care s-a săturat să tot care un balot plin de colo-colo, Mustafa îl extrase pe Woodrow din mașină și-l conduse spre ușa principală. Justin îmbrăcase din nou hanoracul și-și trăsese bascul pe frunte. Din cort răzbăteau frînturi de lumini colorate. Orchestra continua să cînte într-un ritm neobosit. Încă așezat pe banchetă, Justin aruncă o privire spre stînga lui și i se păru că distinge umbra unui bărbat înalt stînd în fața tufișurilor de rododendroni de lingă bordură, dar cînd se uită mai atent, aceasta dispăruse. Continuă să privească atent, întîi la tufișuri, apoi către automobilele parcate de o parte și de alta a acestora. Auzind sunet de pași, răsuci capul și văzu o siluetă grăbindu-se spre mașină: era Ghita, cu un șal pe umeri, avînd pantofii de dans într-o mînă și o lanternă în cealaltă. Se strecură pe bancheta din dreapta și Justin porni imediat motorul.

— Se întreabă unde a dispărut, îl anunță ea.

— Donohue a fost la petrecere?

— Nu cred. Nu-s sigură. Nu l-am văzut.

Vru să-l întrebe ceva, dar renunță.

Justin conduse încet, privind cercetător către automobilele parcate, spionînd mereu în oglinzile retrovizoare. Trecu prin dreptul propriei case, dar abia dacă îi acordă atenție. Un ciine maro deschis se repezi la mașină, încercînd să-i muște roțile. Îl evită, rămînînd cu ochii la oglinzile retrovizoare și înjură animalul cu glas reținut. În lumina farurilor, gropile drumului păreau să se apropie de mașină ca niște bălți întunecate. Ghita întoarse capul și aruncă o privire prin lunetă. Drumul era cufundat în beznă.

– Tu uită-te înainte! spuse el poruncitor. Risc să mă rătăcesc. Spune-mi cînd să cotesc la stînga sau la dreapta!

Conducea mai repede acum, mergînd în zigzag printre gropi, alegînd centrul drumului cînd nu știa ce-l aștepta pe margine. Încetini brusc, lăsîndu-se depășit de un automobil, apoi de al doilea.

– Ai văzut pe cineva cunoscut? întrebă el.

– Nu.

Pătrunseră pe un drum mai lat, mărginit de copaci. Un indicator deformat, pe care scria AJUTOR-VOLUNTARI, le bloca înaintarea. Cîțiva băieți slăbănogi, înarmați cu bețe lungi și cu o roabă fără roată, stăteau în șir dincolo de indicator.

– Întotdeauna stau aici?

– Zi și noapte, îi explică Ghita. Scot pietrele dintr-o denivelare și le plasează în alta. În felul acesta, nu termină niciodată treaba.

Justin frînă. Mașina opri exact în fața indicatorului. Băieții se strînseră grămadă în jurul mașinii și începură să bată cu palmele în caroserie. Justin coborî geamul și, în același timp, fascicolul unei lanterne luminează interiorul mașinii, după care în dreptul geamului apărură fața zîmbitoare cu ochi vii a purtătorului lor de cuvînt. Avea cel mult șaisprezece ani.

– Bună seara, Bwana, strigă el pe un ton foarte protocolar. Eu sînt domnul Simba.

– Bună seara, domnule Simba, îi răspunse Justin.

– Dom'le, vrei să contribui la drumul ăsta grozav pe care-l facem?

Justin strecură pe geam o bancnotă de o sută de șilingi. Băiatul se îndepărtă într-un dans triumfător, fluturînd bancnota deasupra capului, în vreme ce restul aplaudau.

– Care e tariful obișnuit? o întrebă Justin pe Ghita după ce se urniră.

– Cam o zecime din ce le-ai dat.

Fură depășiți de încă un automobil și Justin se uită concentrat către ocupanții lui, dar se părea că nu văzuse ceea ce aștepta. Pătrunseră în centrul orașului. Magazine iluminate, cafenele, trotuare aglomerate. Pe lângă ei trecură în viteză autobuze Matutu dinăuntrul cărora se auzea o muzică asurzitoare. Spre stînga lor, se auzi bufnitura unei coliziuni, urmată de un cor de claxoane furioase și răcnete. Ghita îl îndruma din nou: „Dreapta aici, pe poarta asta, *acum*“. Justin urcă o rampă și pătrunse în curtea lăsată în paragină a unei clădiri pătrătoase cu trei etaje. În lumina aruncată de lămpile plasate de jur-împrejur, citi cuvintele „VENIȚI CĂTRE IISUS ACUM!“ scrise cu litere mari pe zidul placat.

– Asta e o biserică?

– A fost clinica de stomatologie a Adventiștilor de Ziua a Șaptea, îi răspunse Ghita. Acum apartamentele sînt de închiriat.

Parcarea era o porțiune de teren situat mai jos, înconjurat de sîrmă tăioasă ca briciul, iar Ghita, dacă ar fi fost singură, n-ar fi îndrăznit să pătrundă acolo, însă Justin începuse deja să coboare panta de acces, întinzînd, în același timp, mîna după cheie. Parcă și îl urmări cum privește lung panta și ascultă.

– Pe cine aștepți? întrebă ea șoptit.

O conduse apoi către intrare trecînd prin dreptul cîtorva grupuri de puști zîmbitori și urcară treptele ce duceau spre hol. Traversară holul, îndreptîndu-se spre scara cenușie, iluminată de becuri slabe. Justin urcă alături de ea pînă ajunseră la ultimul

etaj, cufundat în întuneric. Scoase lanterna din buzunar și luminează drumul mai departe. Din spatele ușilor răzbăteau frânturi de muzică asiatică și mirosuri de mâncăruri orientale. Întinzându-i lanterna, Justin se întoarse către casa scârilor, timp în care ea desfăcu lacătul de la grilajul metalic și apoi descuie cele trei încuietori. Imediat ce pătrunse în apartament, Ghita auzi propriul telefon sunând. Îl caută din ochi pe Justin și constată că acesta stătea alături de ea.

— Ghita, dragă, bună, îi țipă în ureche o voce plăcută de bărbat pe care nu reuși să-l identifice imediat. Ai fost de-a dreptul sclipitoare în seara asta! Tim Donohue la telefon. Aș vrea să știu dacă aș putea trece pe la tine câteva minute ca să bem o cafea doar noi doi sub lumina stelelor...

* * *

Apartamentul Ghitei era mic, avea doar trei camere, ale căror ferestre dădeau toate spre depozitul părăginit și strada debordând de viață, cu firmele luminoase cărora nu le funcționau toate tuburile fluorescente, cu mașinile claxonând tot timpul și cu cerșetorii obraznici care stăteau pe carosabil și se fereau din calea automobilelor în ultima clipă. O fereastră cu grilaj dădea spre o scară metalică exterioară, care ar fi trebuit să slujească drept scară de incendiu, deși, din motive de autoprotecție, locatarii tăiaseră partea de jos a ei. În rest, rămăsese neatinsă și, în serile calde, Ghita obișnuia să urce pe acoperiș, unde se rezema de învelișul protector din lemn al rezervorului de apă și învăța pentru examenul de la Serviciul de Externe, pe care era hotărâtă să-l susțină în anul următor, ascultând zgomotele făcute de colocatarii asiatici aflați într-un permanent du-te-vino, muzica pe care o puneau aceștia, certurile lor, larma copiilor, erau momente când era aproape convinsă că se găsește în mijlocul propriului popor.

Iar dacă această iluzie se risipea imediat ce pătrundea pe poarta Înaltei Comisii și-și asuma cealaltă identitate, acoperișul populat de pisici, cuști de găini, rufe puse la uscat și antene rămânea unul dintre puținele locuri în care se simțea în largul ei, motiv pentru care nu rămase deloc surprinsă când Donohue îi propusese să bea cafeaua sub lumina stelelor. Era un mister modul în care Donohue aflase de acoperișul ei, fiindcă, din câte știa ea, el nu pusese niciodată piciorul în apartamentul ei. Urmărit precaut de Justin, Donohue trecu pragul apartamentului și, ținând un deget la buze, își strecură trupul slăbănog pe fereastră, ajuns pe platforma metalică a scării de incendiu, apoi le făcu semn să-l urmeze. Justin îl urmă și pînă să sosească și Ghita cu tava cu cafele, Donohue se cocoțase deja pe o cutie, ținându-și genunchii la nivelul urechilor. Dar Justin nu-și găsea locul. Când stătea ca o santinelă vigilentă, în lumina neoanelor de vizavi, când se trezea ghemuindu-se alături de Ghita, cu capul plecat, ca un om care desenează cu degetul în nisip.

– Cum ai reușit să treci linia frontului, amice? îl întreabă Donohue, după ce luă o gură de cafea, fără să ridice glasul, dar reușind să acopere zgomotul traficului. O păsărică mi-a spus că, acum cîteva zile, te aflai la Saskatchewan.

– Cu un grup care mergea la safari, spuse Justin.

– Via Londra?

– Amsterdam.

– Grup mare?

– Cît de mare s-a putut.

– Sub numele de Quayle?

– Mai mult sau mai puțin...

– Și unde te-ai despărțit de restul?

– La Nairobi. Imediat ce am trecut de vamă și de Serviciul Imigrări.

– Băiat deștept... Nu te credeam în stare. Bănuiam că ai folosit drumurile. Venind din Tanzania sau din altă țară.

– N-a vrut să-l aștept la aeroport, interveni Ghita protector. A venit pînă aici cu taxiul, la căderea întinericului.

– Ce dorești? îl întreabă Justin, iar vocea lui se auzi din altă parte decît aceea în care fusese cîteva clipe mai devreme.

– O viață liniștită, dacă nu te deranjează, amice. Am ajuns și eu la o anumită vîrstă. Nu mai vreau agitație. Gata cu scormonitul prin toate gunoaiele. Nu mai vreau să văd pe nimeni care-și riscă viața, căutînd ceea ce s-a dus de mult.

Silueta lui deșirată se întoarse către Ghita:

– Scumpo, ce-ai căutat la Loki?

– A făcut-o de dragul meu, interveni Justin, înainte ca ea să se gîndească la un răspuns.

– Așa se și cuvine, spuse aprobator Donohue. Și de dragul Tessei, sînt convins. Ghita e o fată admirabilă.

Apoi, adresîndu-se Ghitei, întreabă mai apăsător:

– Și ai găsit ce căutai, draga mea? Ți-ai îndeplinit misiunea? Sînt sigur că da.

Justin interveni din nou, mai prompt decît înainte.

– Am rugat-o să verifice ce a făcut Tessa în ultimele zile petrecute acolo. Ca să știu sigur dacă au făcut ce spuseseră, participînd la seminarul acela despre femei. Au participat.

– Iar tu accepți că așa s-au derulat evenimentele? întreabă Donohue, adresîndu-se Ghitei.

– Da.

– Ei, frumos din partea ta, făcu Donohue și mai luă o înghițitură de cafea. Continuăm să vorbim în șarade? îi sugeră el lui Justin.

– Socoteam că tocmai asta facem.

– În legătură cu planurile tale.

– Ce planuri?

– Pe care ți le-ai făcut. De pildă, dacă ți-ai pus în minte să ai un schimb discret de cuvinte cu Kenny K. Curtiss, îți irosești eforturile. Îți spun asta pe degeaba.

– De ce?

– Băieții lui răi te așteaptă, acesta ar fi un motiv. Altul e că a ieșit din cursă, deși nu știu dacă a fost vreodată inclus în joc. Băncile i-au luat toate jucăriile. Sumele investite în ThreeBees se vor întoarce de unde au venit. Adică la K.V.H.

Justin nu comentă.

– Vreau să spun, Justin, că nu afli mari satisfacții mitraliind pe cineva care e deja mort. Asta dacă vrei răzbunare... Nu-i așa?

Nici un răspuns.

– Cît privește asasinarea soției tale, mă doare sufletul că trebuie să ți-o spun, dar Kenny K. nu a fost, repet, nu a fost *complicit*, cum li se spune în tribunalele noastre copărtașilor. Și nici sluga lui, domnu' Crick, deși n-am nici un dubiu că ar fi făcut-o bucuros dacă i se oferea prilejul. Crick a avut sarcina permanentă de a urmări toate mișcările lui Arnold și ale Tessei și de a raporta aceste lucruri celor de la K.V.H., bineînțeles. S-a slujit din belșug de toate relațiile locale ale lui Kenny K., mai exact, de poliția kenyană, care să fie cu ochii și cu urechile pe ei. Dar Crick nu a fost implicat mai mult decât Kenny K. Acțiunea de supraveghere nu-l face și ucigaș.

– Cui îi prezenta Crick rapoartele? întrebă Justin, continuând să fie prezent doar prin voce.

– Unui robot telefonic din Luxemburg, care, între timp, a fost decuplat. De acolo, mesajele se transmiteau prin mijloace care, probabil, nu vor putea fi descoperite vreodată. Pînă au ajuns la urechile sensibile ale domnilor care ți-au ucis soția.

– Marsabit, rosti Justin, de astă dată aflat în apropiere.

– Într-adevăr. Faimoșii Marsabit Doi, în camionul lor verde pentru safari. Pe drum li s-au alăturat patru africani, vînători de trofee ca și ei. Bugetul pus la bătaie a fost de un milion de dolari, și urma să fie împărțiți după bunul plac al conducătorului lor, cunoscut sub numele de colonelul Elvis. Singurele lucruri sigure sînt că nu-l cheamă Elvis și că nu s-a ridicat nicicînd pînă la amețitorul grad de colonel.

– A anunțat Crick la Luxemburg despre deplasarea Tessei și a lui Bluhm la Turkana?

– Dragul meu, întrebarea asta bate prea departe.

– De ce?

– Crick nu ar spune nimănui. Se teme. Și mi-aș dori să trăiești și tu sentimentul acesta. Se teme că dacă dă prea multe informații d-astea și spune chestii despre anumiți amici de-ai lui, are să se trezească cu limba tăiată ca să-i încapă testiculele în gură. Pesemne că are dreptate.

– Tu ce dorești? repetă Justin.

Acum stătea ghemuit alături de Donohue, privindu-l în ochii umbriți.

– Să te întorc din ceea ce intenționezi să faci, dragul meu. Ca să-ți spun că nu vei găsi ceea ce cauți – indiferent ce-o fi asta; lucrurile astea n-o să te ajute să scapi cu viață. A fost comandată uciderea ta de îndată ce calci în Africa, și uite că ești deja aici. Orice mercenar sau șef de bandă visează să te aibă în cătarea armei. Jumătate de milion ca să te ucidă, un milion ca totul să pară a fi sinucidere, lucru de preferat. Poți să-ți angajezi orice pază de corp, că asta nu-ți va sluji la nimic. S-ar putea să-i plătești exact pe cei care speră să te ucidă.

– Dar ce-i pasă serviciului tău dacă trăiesc sau mor?

– Privitor la afaceri, nu prea contează. Pe plan personal însă, aș prefera să nu văd cum câștigă răii.

Trase adânc aer în piept.

– Context în care regret să ți-o spun, dar Arnold Bluhm e mort de săptămîni bune. Așa că dacă ai venit să-l salvezi, îmi pare rău, dar iarăși nu ai pe cine să salvezi.

– Dovedește-o! îi ceru Justin cu asprime, iar Ghita se îndepărtă în tăcere de ei și-și îngropă fața în indoitura brațului.

– Sînt bătrîn, pe moarte și total scîrbit; în plus, încalc cele mai elementare consemne spunîndu-ți toate astea, lucruri pentru care șefii mei m-ar împușca fără să-mi mai dea răgaz pînă în zori. Astea sînt toate dovezile pe care le dețin. Bluhm a fost lovit

pînă și-a pierdut cunoștința, a fost aruncat în camion și dus în deșert. Fără apă, adăpost sau hrană. L-au torturat cîteva zile în speranța că vor afla dacă el sau Tessa se gîndiseră să facă o copie a dischetelor pe care le găsiseră în automobilul lor. Iartă-mă, Ghita! Bluhm a spus că nu, încă nu făcuseră, dar de ce ar accepta cineva un asemenea răspuns? De aceea, l-au torturat pînă a murit, ca să fie ei siguri și fiindcă asta i-a distrat... Apoi l-au lăsat pradă hienelor. Regret, dar acesta e adevărul.

– Of, Dumnezeuule, suspină Ghita, ținîndu-și fața între palme.

– Așa că șterge-l pe Bluhm de pe listă, Justin, împreună cu Kenny K. Curtiss! Nu era cazul să te deranjezi pentru nici unul dintre ei. Pînă una-alta, să-ți mai spun ceva, continuă Donohue fără menajamente. Porter Coleridge se bate în numele tău la Londra. Iar asta nu e ceva strict secret. De aici trebuie să începi.

Justin dispăruse din cîmpul vizual al Ghitei, care privi cercetător prin întuneric și-l descoperi chiar în spatele ei.

– Porter cere ca polițiștii care au început cazul Tessei să continue cercetările și vrea să vadă capul lui Gridley pe butuc, alături de al lui Pellegrin. Cere ca relația dintre Curtiss, K.V.H. și guvernul britanic să devină subiectul unei anchete și, fiindcă tot s-a apucat de treabă, îi dărimă și picioarele de lut ale Sandy Woodrow. Dorește ca medicamentul să fie analizat de o echipă independentă de oameni de știință, dac-o mai exista așa ceva în lumea asta. A descoperit o instituție care se cheamă Comitetul de Etică a Testelor, aparținînd Organizației Mondiale a Sănătății care ar putea fi de ajutor. Dacă te întorci acasă acum, ai putea să înclini balanța în favoarea lui. De-asta am venit, încheie pe un ton mai bine dispus și, fiindcă își terminase cafeaua, se ridică. Scoaterea oamenilor din țară e una dintre operațiunile la care încă ne mai pricepem, Justin. În concluzie, dacă preferi să fii scos clandestin din Kenya, fără alte necazuri, în loc să înduri din nou iadul din aeroportul Kenyatta, ca să nu mai vorbim de supraveghetorii lui Moi și ai celorlalți, pune-o pe Ghita să ne dea un semn!

– Ai fost foarte amabil, spuse Justin.

– Exact de vorbele astea mă temeam cel mai rău. Noapte bună!

* * *

Ghita stătea întinsă pe pat, cu ușa deschisă. Privea în tavan, neștiind dacă era cazul să plîngă sau să se roage. Bănuise de la început că Bluhm murise, însă sentimentul provocat de moartea lui era mai cumplit decît orice își închipuise. Dori să poată retrăi viața simplă pe care o ducea la școala de maici și să poată crede din nou că era voința Domnului ca omul să se înalțe cît mai sus și să decadă atît de mult. În camera alăturată, Justin revenise la biroul ei și scria de mîna, fiindcă așa îi plăcea, deși Ghita îi oferise laptopul ei. Avionul spre Loki urma să decoleze de pe aeroportul Wilson la șapte, ceea ce însemna că el trebuia să plece peste o oră. Ghita ar fi vrut să-l însoțească, dar știa că nu se putea. Se oferise să-l conducă la aeroport cu mașina, dar el prefera să ia taxiul de la hotelul Serena.

– Ghita?

Bătu la ușa ei. Ea strigă: „Poftim!” și se ridică în picioare.

– Ghita, te-aș ruga să trimiți asta, spuse Justin întinzîndu-i un plic gros adresat unei femei din Milano. Nu-i o prietenă – asta ca să-ți satisfac curiozitatea. E mătușa avocatului meu și, amintindu-și de ea, surise – și asta e o scrisoare pentru Porter Coleridge, pe adresa clubului său. Să nu apelezi la serviciul poștal extern, dacă nu te deranjează. Și nici la vreun serviciu de curierat sau la ceva de felul acesta. Poșta kenyană obișnuită e destul de sigură. Îți mulțumesc nespus pentru tot ce-ai făcut.

Dîndu-și seama din vorbele lui că se pregătește să plece, Ghita nu se mai putu abține, și-și aruncă brațele în jurul lui, lipindu-se de el, stringîndu-l și încercînd să-l rețină de parcă s-ar fi agățat de viață, pînă cînd, cu delicatețe, Justin se eliberă din strînsoarea ei.

XXIII

Căpitanul McKenzie și copilotul său, Edsard se află în carlinga aparatului Buffalo, iar carlinga este, de fapt, o platformă ceva mai ridicată din botul fuselajului, fără perete sau uși care să separe echipajul de încărcătură – sau, spus altfel, încărcătura de echipaj. Iar imediat sub platforma aceasta, la vreun pas depărtare, un suflet milos a așezat un fotoliu roșcat în stil victorian – de felul celui pe care un servitor vîrstnic al unei familii nobile și l-ar așeza în fața focului din bucătărie într-o seară de iarnă –, avînd picioarele fixate în puntea aeronavei cu ajutorul unor scoabe improvizate. Exact pe acest fotoliu șade Justin, avînd căști peste urechi și niște curele scămoșate din nailon ce amintesc de hamul de mers al unui copil, strînse în jurul pîntecului, timp în care se lasă dăscălit de căpitanul McKenzie și de Edsard, iar, uneori, își scoate căștile ca să audă întrebările unei fete albe din Zimbabwe, care s-a așezat confortabil în mijlocul unui morman impresionant de cutii bine ancorate. Justin a încercat să-i ofere fotoliul, dar McKenzie l-a împiedicat cu o invitație fermă: „Dumneavoastră stați aici“. Spre coada fuselajului, șase femei sudaneze, purtînd robe, stau ghemuite, cu atitudini ce variază de la stoicism pînă la groază pură. Una dintre ele vomită într-o găletușă din plastic ținută la îndemînă în acest scop. Acoperișul avionului este izolat cu panouri matlasate și lucioase de culoare cenușie, iar sub panouri, legate de un cablu, coardele roșii de lansare cu parașuta se leagănă, făcînd capetele lor metalizate să danseze în ritmul tunător al motoarelor. Fuselajul

geme și pare să respire ca un cal de luptă antic, în mijlocul bătăliei. Nici urmă de aer condiționat sau de parașute. Pe unul dintre panouri, o cruce roșie a cărei vopsea e bășicată precizează că acolo se află medicamente de prim ajutor. Sub ea, legate laolaltă cu frînghie, se înșiruie cîteva canistre pe care scrie „kerosen“. *Aceasta e călătoria pe care au făcut-o Tessa și Arnold și acesta este pilotul care i-a dus. Călătoria de dinaintea călătoriei de pe urmă.*

– Deci, ești prieten cu Ghita, remarcase McKenzie, cînd Sudan Sarah îl adusese pe Justin în *tukul*-ul lui de la Loki și îi lăsase singuri.

– Da.

– Sarah mi-a spus că ai un permis de călătorie eliberat de Nairobi, de consulatul Sudanului de Sud, dar că l-ai rătăcit. Corect?

– Da.

– Te superi dacă mă uit la pașaportul tău?

– Nicidecum.

Justin îi întinde pașaportul pe numele domnului Atkinson.

– În ce țară lucreți, domnule Atkinson?

– Sînt ziarist. La *Telegraph*, la Londra. Scriu un articol despre Operațiunea „Salvați Sudanul“, organizată de O.N.U.

– Ar fi fost și păcat să n-o faci, cînd organizația are nevoie de atîta publicitate. Mi s-ar fi părut o prostie să te împiedici de un petec de hîrtie. Știi unde ai pierdut permisul acela?

– Îmi pare rău, nu.

– Azi transportăm mai mult cutii cu ulei de soia. Plus cîteva pachete cu mîncare și diverse pentru băieții și fetele de pe teren. O cursă relativ obișnuită, dacă te interesează.

– Da.

– Ai ceva împotriva dacă va trebui să stai pe podeaua unui jeep, sub un morman de pături vreme de o oră, două?

– Nici o problemă...

– Atunci cred că s-a aranjat, domnule Atkinson.

După aceea, McKenzie respectase cu sfințenie cele convenite. În avion, așa cum ar fi procedat cu orice ziarist, îi descrise cum se desfășura ceea ce numea el cu mândrie „cea mai scumpă operațiune de combatere a foametei organizată vreodată în istoria omenirii.” Informațiile îi sînt comunicate cu voce metalică, care nu acoperă întotdeauna urletele motoarelor.

– Domnule Atkinson, în Sudanul de Sud avem alimente bogate în calorii, cu conținut mediu de calorii și fără. Treaba celor de la Loki e să stabilească zonele de foamete. Pentru fiecare tonă pe care o parașutăm, O.N.U. plătește o mie trei sute de dolari. În războaiele civile, bogații sînt primii care mor. Asta fiindcă, dacă li se fură vitele, nu se pot adapta. Săracii rămîn aproape la fel ca înainte. Pentru supraviețuirea unui grup e suficient ca pămîntul din jur să poată fi cultivat în siguranță. Din nefericire, nu prea mai sînt terenuri sigure pe aici. Vorbesc prea repede?

– Explicațiile sînt extrem de utile, mulțumesc.

– Așa, deci oamenii de la Loki trebuie să evalueze recoltele și să stabilească unde va apărea o zonă de foamete. În prezent, se prefigurează o nouă lipsă alimentară. Numai că trebuie să fii pe fază. Dacă parașutezi alimente cînd oamenii se pregătesc să recolteze, le dai peste cap economia. Dacă o faci prea tîrziu, sînt deja pe ducă. Apropo, transportul aerian e singura soluție... Dacă sînt folosite drumurile, convoaiele sînt jefuite, de multe ori de către șoferi.

– Așa e. Da, înțeleg.

– Nu vrei să-ți și notezi cîte ceva?

„Dacă te dai drept ziarist, trebuie să porți ca atare,” pare pilotul să spună. Justin își deschide carnetul, iar Edsard preia firul relatării. El vorbește despre măsurile de securitate.

– La locurile de distribuție ale alimentelor există patru nivele de securitate, domnule Atkinson. Nivelul patru înseamnă anularea acțiunii. Nivelul trei reprezintă alarmă, doi, acceptabil. În Sudanul de Sud nu găsești zone de risc zero. Înțelegi?

– Sigur, înțeleg.

McKenzie revine.

– Când ajungi la locul de parașutare, monitorul îți spune ce nivel de securitate avem. Dacă e stare de pericol, procedezi cum îți spune el. Locul pe care îl vizitezi se află pe teritoriul controlat practic de generalul Garang, care ți-a dat viza pe care ai pierdut-o. Însă punctul e atacat permanent dinspre nord, precum și de triburile rivale din sud. Să nu-ți închipui că e o luptă între nord și sud. Alianțele tribale se schimbă peste noapte și triburile luptă unele împotriva celorlalte la fel ca și împotriva musulmanilor. Ești atent?

– Sigur.

– Ca țară, Sudanul este în esență o născocire a unui cartograf colonial. În sud e Africa adevărată, cu câmpii înverzite, țiței și creștini animiști. În nord seamănă cu Arabia, acolo e mult nisip și o mână de extremiști musulmani care vor să impună Shari'a¹. Știi ce-i asta?

– Oarecum, afirmă Justin care, altădată, a scris lucrări pe această temă.

– Urmarea e că există toate condițiile pentru o foamete permanentă. Ceea ce nu face seceta, reușesc să facă războaiele civile și viceversa. Dar guvernul legal se află încă la Khartoum. În ultimă instanță, indiferent de înțelegerile pe care Națiunile Unite reușesc să pună la punct în sud, tot trebuie să facă plecăciuni și în fața celor de la Khartoum. Așadar, cam asta e situația aici, domnule Atkinson, există un pact, fără precedent, între cele trei părți: Națiunile Unite, băieții din Khartoum și rebelii snopiți în bătaie. Înțelegi cum vine treaba?

– Tu mergi la Tabăra 7! ți răcnește în ureche Jamie, fata din Zimbabwe, ghemuindu-se prietenoasă alături de el.

Fata poartă pantaloni cenușii și o caschetă de safari, și-și ține palmele făcute căuș la gură pentru a i se adresa mai direct.

Justin dă afirmativ din cap.

---

¹ Legea Islamului (n.tr.).

– Acum tocmai Tabăra 7 e între focuri! O prietenă de-a mea a nimerit acolo într-o situație de alertă de grad patru acum cîteva săptămîni! A trebuit să meargă pe jos unsprezece ore prin mlaștini, apoi să mai aștepte șase ore fără pantaloni pe ea pînă a venit un avion s-o recupereze!

– Ce s-a întîmplat cu pantalonii ei? o întreabă Justin ținînd la fel ca ea.

– Trebuie să ți-i scoți. Și băieții, și fetele. Din cauza iritațiilor. Cum să te miști cu pantalonii uzi și încinși?! E insuportabil! Tace o clipă, apoi duce din nou o palmă spre urechea lui. Cînd auzi vitele fugind din sat, e clar: ia-o la goană! Cînd după ele apar și femeile – fugi cît poți de repede. Știu un băiat care a trebuit odată să fugă paisprezece ore fără să bea o gură de apă. A slăbit vreo patru kilograme. Îl urmărea Carabino.

– Carabino?

– Da, Carabino a fost un tip de treabă pînă s-a înhăitat cu cei din nord. Acum s-a spășit și se întoarce la noi. Toată lumea e mulțumită. Nu-l întreabă nimeni unde-a fost. Vii pentru prima oară aici?

Un alt semn din cap.

– Ascultă. Statistic vorbind, cu documente, n-ar trebui să pătеști nimic. Nu-ți face griji. Plus că Brandt e un tip grozav.

– Cine-i Brandt?

– Supraveghetorul de la Tabăra 7. E un băiat extraordinar. Toată lumea ține la el. Dar e nebun de legat și foarte religios.

– De unde e?

Ea ridică din umeri.

– Spune că e o corcitură eșuată acolo, la fel ca și noi ceilalți. Aici nimeni nu are trecut. Practic, asta-i regula.

– De cînd e acolo? răcnește Justin și trebuie să-și repete spusele.

– De șase luni, bănuiesc! Șase luni pe teren, fără întrerupere, înseamnă o viață, crede-mă! Nu vrea să vină la Loki nici măcar

pentru cîteva zile să se odihnească sau să se relaxeze! Încheie ea dezamăgită și se prăbușește înapoi între cutii, epuizată.

Justin își desface centura și se apropie de fereastră. „Aceasta e călătoria pe care ai făcut-o. Și tu ai ascultat aceeași lecție. Tot asta ai văzut. Dedesubt se întindeau mlaștinile ca de smarald ale Nilului, acoperite de aburul ce se ridică din cauza arșitei, străpunse ici-colo de porțiuni de apă cu forme ca ale jocurilor de puzzle. Pe porțiunile mai înalte de teren, arătînd ca niște cuburi, se văd adăposturi, pline de animale.“

– Triburile nu spun niciodată cîte vite au! îi țipă Jamie în ureche, apărînd lîngă umărul lui. Treaba supraveghetorilor e să afle asta! Caprele și oile stau în centrul țarcului, vacile, afară, cu viteii lîngă ele! Cîinii intră o dată cu vacile! Noaptea ard baliga de vacă în căsuțele lor! Alungă animalele de pradă, încălzesc vacile și ei se aleg cu o tuse cumplită! Uneori bagă femeile și copiii tot acolo! În Sudan, fetele sînt bine hrănite! Dacă sînt grase, se obține un preț mai mare la căsătorie!

Se bate pe burtă și rînjește.

– Un bărbat poate avea atîtea soții cîte își poate permite. Au și un dans al lor. Serios, adaugă ea exclamativ și-și duce mîna la gură cînd izbucnește în ris.

– Și tu ești supraveghetor?

– Adjunct!

– Cum ai primit slujba ?

– M-am dus la clubul de noapte potrivit din Nairobi! Vrei să-ți spun o ghicitoare?

– Sigur.

– Noi parașutăm cereale, corect?

– Da.

– Din cauza războiului dintre nord și sud, da?

– Continuă.

– O mare parte a cerealelor pe care o parașutăm provine din Sudanul de Nord. Adică ceea ce nu realizăm din surplusul obținut de fermierii americani. Să facem calculul. Cerealele de

la Khartoum se cumpără cu banii organizațiilor de ajutorare. Cei din Khartoum folosesc banii ca să cumpere arme pentru războiul împotriva sudului. Avioanele care aduc cerealele la Loki folosesc același aeroport de pe care decolează și bombardierele nordului pentru a distruge satele din Sudanul de Sud.

– Și care-i ghicitoarea?

– De ce finanțează națiunile unite bombardarea Sudanului de Sud și, în același timp, hrănește victimele?

– Mă dau bătut.

– Te întorci la Loki după aceea?

Justin clatină din cap.

– Păcat, zice ea și-i face cu ochiul.

Jamie se întoarce la locul ei dintre cutiile cu ulei de soia. Justin rămîne la fereastră, urmărind cum, peste apa sclipitoare a mlaștinilor, gonește umbra punctată de auriu lăsată de avion. Nu există orizont. Pînă la un anumit punct, culorile solului se topesc în ceață, nuanțînd fereastra în tonuri de mov tot mai intense. „Am putea zbura toată viața, îi spune el Tessei, și tot n-am ajunge vreodată la marginea pămîntului.” Fără nici un semn prevestitor, aparatul începe să coboare lin. Mlaștina devine cafenie, solul se înalță deasupra nivelului apei. Cînd umbra avionului șterge razant copacii izolați, aceștia seamănă cu niște conopide verzi. La manșă a trecut Edsard. Căpitanul McKenzie examinează o broșură ce prezintă articole de camping. Se răsucește și-i face lui Justin un semn cu degetul mare în sus: totul e în regulă. Justin revine la fotoliul lui, își prinde centura și aruncă o privire la ceas. Zboară de trei ore. Edsard înclină brusc avionul pe o aripă. Cutiile cu hîrtie igienică, sprayurile contra muștelor și ciocolata țîsnesc de-a lungul punții și se izbesc cu un zgomot surd de podiumul mai ridicat al carlingii, aproape de picioarele lui Justin. Dincolo de vîrful aripii apare un pîlc de colibe cu acoperiș din stuf. Din casca lui Justin se revărsă un adevărat vacarm ce-i amintește de o bandă cu muzica clasică derulată cu viteză mai mare. Din toată cacofonia aceea se concentrează

asupra unei voci răgușite, cu accent german, care dă detalii privind starea solului. Avionul începe să vibreze nestăpînit. Ridicîndu-se din hamul centurii, Justin privește prin parbrizul carlingii și vede o fișie de pămînt roșiatic ce traversează un cîmp verde. Saci albi așezați în linie dreaptă servesc drept ghidaje de marcă. Alții sînt împrăstiați într-un colț al cîmpului. Avionul se redresează, iar razele soarelui îl lovesc pe Justin în ceafă ca un duș făcut cu apă fierbinte. Se așază brusc. Vocea cu tonuri teutone capătă forță și claritate.

– Coboară aici, Edsard, ce faci? Ți-am pregătit pentru prînz un ghiveci cu carne de capră. E și vîntură-lumă acela de McKenzie?

Edsard nu se lasă ușor convins.

– Ce-i cu sacii aceia din colț, Brandt? A mai făcut cineva o parașutare recent? Împărțim spațiul cu alt avion?

– Aia sînt goi, Edsard. Lasă sacii și coboară, m-auzi? L-ai adus pe ziaristul ăla important?

– E-aici, Brandt, fi răspunde de astă dată McKenzie, laconic.

– Pe cine-ai mai adus?

– Pe mine! urlă Jamie bine dispusă, acoperind restul zgomotelor.

– Un ziarist, o nimfomană, șase delegați care revin, rostește McKenzie la fel de stăpînit ca mai devreme.

– Cum e omul? Șmecherul, adică.

– Aștept să-mi spui tu, spune McKenzie.

Din carlingă se aud hohote de ris cărora li se adaugă cele ale străinului nevăzut de la sol.

– De ce-i așa agitat? întreabă Justin.

– Toți sînt așa. Domnule Atkinson, cînd aterizăm, vă rog să rămîneți lingă mine. Protocolul cere ca eu să vă prezint Comisarului înainte de a-i cunoaște pe alții.

Terenul de aterizare este un teren de tenis acoperit cu pămînt lutos, parțial cotropit de vegetație. Dintr-o postată de pădure apar cîini și săteni, care se îndreaptă spre teren. Colibele au acoperișul

conic, din stuf. Edsard face o rotație la mică altitudine, în timp ce McKenzie inspectează tufișurile aflate de o parte și de alta.

— Fără surprize? întreabă Edsard.

— Fără, confirmă McKenzie.

Avionul se înclină pe o aripă, se redresează și țîșnește înainte. Roțile ating pista cu viteza unei rachete. Aripile sînt învăluite în nori de praf roșu-sîngeriu. Avionul se abate de la drumul drept, puțin spre stînga, apoi și mai mult spre stînga, iar marfa face ancorajele să geamă. Motoarele urlă ascuțit, aparatul tremură, hîrlie, scrișnește și se oprește brusc. Motoarele au tăcut. Praful se așază încet. Au sosit. Justin privește concentrat prin praful subțiat către cei ce se apropie: o delegație de demnitari africani, niște copii și cîteva femei albe purtînd pantaloni, cu părul lung și neîngrijit și încheieturile încărcate de brățări. În mijlocul lor, umflat, delicat și neîndoelnic maiestuos, purtînd o pălărie din fetru moale și cu borurile ușor ridicate¹, costum kaki cu pantaloni scurți și pantofi din piele întoarsă scîlțiați, pășește zîmbitor Markus Lorbeer căruia îi lipsește stetoscopul.

* * *

Femeile sudaneze coboară din avion și se alătură unui grup de conaționale care cîntă. Jamie își strînge în brațe cunoștințele cu exclamații zgomotoase de bucurie și uimire, apoi îl îmbrățișează și pe Lorbeer, îl mîngie pe față și-l trage de pălărie, netezindu-i părul, în timp ce el continuă să suridă larg și chicotește ca un băiețel ce-și sărbătorește ziua de naștere. Hamalii tribului Dinka dau fuga în partea din spate a fuselajului și descarcă bunurile urmînd ordinele lui Edsard. Justin rămîne însă pe fotoliu pînă cînd McKenzie îi face semn să coboare treptele

---

¹ În original: *Homburg*, pălărie produsă în Prusia, a cărei modă a fost introdusă în Marea Britanie de regele Edward al VII-lea, care a domnit între anii 1901-1910 (n.tr.).

și-l conduce departe de manifestările de bucurie, de cealaltă parte a pistei improvizate, pe o moviliță de pământ unde un grup mic de bătrâni purtând pantaloni negri și cămăși albe stau pe scaune de bucătărie așezate în semicerc la umbra unui copac. În mijlocul acestora se află Arthur, Comisarul, un bărbat încăruntat și stafidit, cu un chip parcă cioplit și cu ochi sfredelitori și inteligenți. Poartă o șapcă de base-ball roșie, pe care cuvântul „Paris“ e brodat cu fir auriu.

– Prin urmare, sînteți un om al condeiiului, domnule Atkinson, spune Arthur, într-o engleză arhaică și impecabilă, după ce McKenzie face prezentările.

– Întocmai, domnule.

– Ce ziar sau publicație, dacă mi se iartă îndrăzneala, are norocul să beneficieze de serviciile dumneavoastră?

– *Telegraph* din Londra.

– *Sunday Telegraph*?

– Mai mult *Daily Telegraph*.

– Ambele sînt ziare de calitate deosebită, afirmă Arthur.

– Arthur a fost sergent în Forțele Defensive Sudaneze în perioada mandatului britanic, îi explică McKenzie.

– Spuneți-mi, domnule... Greșesc afirmînd că vă aflați aici ca să găsiți hrana spirituală?

– Pentru mine și pentru cititorii noștri, sper, răspunde Justin, cu glas onctuos și diplomatic, în timp ce, cu coada ochiului, îl vede pe Lorbeer înconjurat de propria delegație traversînd pista.

– Atunci, domnule, v-aș ruga să hrăniți și spiritul poporului meu trimițîndu-ne cărți englezești. Autorii noștri preferați sînt marii povestitori ai secolului nouăsprezece. Sper ca ziarul dumneavoastră să analizeze posibilitatea finanțării unei astfel de acțiuni.

– Voi face această propunere conducerii noastre, desigur, spune Justin. Privind ușor peste umăr, vede că Lorbeer și grupul lui se apropie de moviliță.

– Sinteți bine venit, domnule! Cît timp ne vom bucura de distinsa dumneavoastră companie?

McKenzie răspunde în numele lui Justin. Ceva mai jos, Lorbeer și oamenii lui s-au oprit la poalele dîmbului și așteaptă ca McKenzie și Justin să coboare.

– Pînă mîine la ora asta, Arthur, precizează McKenzie.

– Dar nu mai mult, vă rog, spune Arthur aruncînd o privire în jur, spre curtenii lui. Domnule Atkinson, să nu ne uitați după ce plecați de aici. Așteptăm cărțile pe care ni le-ați promis.

– Ce zi înăbușitoare, remarcă McKenzie, în timp ce coboară de pe movilă. Cred că sînt patruzeci și două de grade și se încinge. Cu toate acestea, pentru tine asta e grădina raiului. Mîine la aceeași oră, bine? Salut, Brandt! Uite-ți omul!

* * *

Justin nu s-a așteptat la o simplitate într-o măsură atît de impresionantă. Ochii mici și vii care au refuzat să-l vadă în Spitalul Uhuru radiază acum o încîntare spontană. Chipul de copil, opărit de soarele de aici, e tot numai zîmbet. Glasul gutural care făcea ca bolboroselile lui agitate să vibreze grinzile de lemn din rezerva Tessei este vibrant și atrăgător. Cei doi își strîng mîinile – Justin i-a întins mîna, pe care celălalt i-a prins-o între palme – în timp ce Lorbeer vorbește. Strîngerea aceasta de mînă e prietenoasă și plină de încredere reciprocă.

– V-au făcut o prezentare generală la Loki, domnule Atkinson, sau mi-au lăsat mie toată povara?

– Regret, dar nu am avut prea mult timp la dispoziție pentru astfel de prezentări, îi răspunde Justin, zîbind și el.

– De ce-or fi ziaristii mereu grăbiți, domnule Atkinson? se plînge Lorbeer amuzat, eliberîndu-i mîna lui Justin doar ca să-l bată amical pe umăr și îl conduce înapoi spre pista improvizată. Se schimbă adevărul atît de repede în vremurile astea? Tata obișnuia să spună: „Dacă ceva e adevărat, atunci acest ceva dăinuie“.

– Mi-aș dori să-i fi spus asta și editorului meu, zice Justin.

– Dar poate că editorul dumneavoastră nu crede în eternitate, îl previne Lorbeer, răsucindu-se cu fața către Justin și ridicând un deget în dreptul feței.

– Probabil că nu, admite Justin.

– *Dar dumneavoastră?*

Ochii de clown sînt rotunzi. Seamănă cu un preot.

Mintea lui are un moment de paralizie. „*Cum de mă prefac? Acesta e Markus Lorbeer, trădătorul tău.*”

– Cred că voi mai avea de trăit mult și bine pînă să răspund la întrebarea asta, făcu el nedumerit, ceea ce îl face pe Lorbeer să scoată un hohot sincer de rîs.

– Dar nu prea mult, domnule! Altfel vine eternitatea și te ia pe sus! Ai mai văzut o parașutare de alimente?

Lorbeer își coboară glasul brusc și-l prinde pe Justin de braț.

– Nu, din păcate...

– Atunci o să-ți arăt eu una, domnule. Iar apoi vei crede în eternitate, te asigur. Facem cîte patru pe zi și, de fiecare dată, am impresia că trăiesc un miracol.

– Ești foarte amabil.

Lorbeer se pregătește să-i servească un discurs de-a gata. Diplomatul din Justin, sofistul înăscut, simte momentul.

– *Încercăm* să fim eficienți, domnule Atkinson. *Încercăm* să asigurăm alimente celor flămînzi. Poate le dăm chiar prea mult. Cînd beneficiarii mor de foame, nu vîd în asta o crimă. S-ar putea să ne mintă puțin, în privința numărul de oameni din satele lor, a celor care sînt pe moarte. S-ar putea să-i facem milionari pe unii care se ocupă de piața neagră din Aweil. Mare păcat, după părerea mea. Bine?

– Bine.

Jamie a apărut alături de Lorbeer, însoțită de un grup de femei africane care au în mînă niște blocnotesuri.

– S-ar putea ca tarabagiii să nu ne iubească prea tare pentru că le stricăm negoțul. Probabil că sărmanii vraci și vrăjitori se

plîng că din cauza medicamentelor noastre rămîn fără obiectul muncii. Poate că prin parașutările de alimente creăm dependență. Nu-i așa?

– Da.

Un zîmbet uriaș respinse toate aceste imperfecțiuni.

– Ascultă, domnule, Atkinson. Spune-le cititorilor tăi! Comunică-le umflărilor de la O.N.U. – de la Geneva și Nairobi! De fiecare dată cînd stația mea de distribuție asigură o înghițitură de mîncare unui copil înfometat, consider că mi-am făcut datoria. În noaptea respectivă dorm ca în sinul lui Avraam. Mi-am cîștigat dreptul la viață. O să le spui?

– O să încerc.

– Care ți-e celălalt nume?

– Peter.

– Brandt.

Își strîng mîinile, ceva mai lung de data asta.

– Poți cere orice, bine, Peter? N-am secrete față de Dumnezeu. Vrei să mă întrebi ceva anume?

– Încă nu. Poate mai tîrziu, după ce reușesc să pricep cum stau lucrurile pe aici.

– Foarte bine. Ia-o încet! Ce-i adevărat e etern, de acord?

– De acord.

* * *

E ora rugăciunii.

Ora Sfintei Cuminecături.

Miracolul.

Sau clipa cînd împarți ostia cu întreaga omenire.

Cel puțin așa susține Lorbeer, iar Justin se prefăce a scrie asta în carnețel, într-un efort zadarnic de a nu se molipsi de agresiva bună dispoziție a ghidului său. Este timpul să vadă „misterul omeniei îndreptînd efectele răului comis de om”, care este încă una dintre stupefiantele expresii exemplare ale lui Lorbeer,

rostită în vreme ce ochii lui mici și rotunzi stau ațintiți cu devoțiune spre cerul arzător, iar zîmbetul larg cheamă binecuvîntarea Domnului. Justin simte umărul vînzătorului soției sale împungîndu-l cu afecțiune pe al său. Scena atrage un șir de spectatori. Jamie din Zimbabwe și Arthur, Comisarul, însoțit de curtenii lui, sînt cei mai apropiați. Cîinii, grupurile de membri ai tribului îmbrăcați în robe roșii, precum și o liotă de copii în pielea goală, cu capetele plecate, se adună pe marginea aerodromului.

— Peter, azi am hrănit patru sute șaisprezece familii. Comisarului îi dau cinci la sută din tot ce parașutăm. Asta e neoficial. Ești un tip de treabă, de aceea am încredere să-ți spun asta. Dacă îi dai crezare Comisarului, ai crede că Sudanul are o populație de o sută de milioane de suflete. Mai avem o belea, zvonurile. Ajunge să spună cineva că a văzut un călăreț cu pușcă și zece mii de oameni o rup la goană ca demenții, abandonîndu-și recoltele și satele.

Se întrerupe brusc. Alături de el, Jamie întinde un braț spre cer, în timp ce mîna ei liberă o găsește pe aceea a lui Lorbeer și i-o strînge. Zgomotul a fost auzit și de Comisar și suita lui și, drept răspuns, își înalță capetele, stau cu ochii pe jumătate deschiși și cu buzele întinse într-un zîmbet încordat, dar senin. Justin percepe uruitul îndepărtat al unui motor și distinge un punct întunecat pe cerul de culoarea oțelului. Treptat, punctul se transformă într-un alt aparat Buffalo ca acela cu care a zburat pînă aici, alb și solitar precum cavaleria Domnului, trecînd, cu luminile de poziție sclipind, la cîteva degete peste vîrfurile copacilor, apoi oscilînd în căutarea aliniamentului și a înălțimii. Apoi dispare, parcă fără urmă. Dar turma lui Lorbeer nu-și pierde speranța. Oamenii rămîn cu capetele ridicate, dorindu-i întoarcerea. Iar avionul chiar se întoarce, la altitudine mai mică, fără să oscileze și cu o ținută de zbor mai sigură. Justin simte un nod în gît și lacrimile pornesc să-i curgă din ochi în clipa în care prima ploaie de saci cu alimente, ca un șir de fulgi de săpun, apar din coada avionului. La început plutesc jucăuș, apoi capătă

viteză și se izbesc de zona de parașutare cu un răpăit ca de mitralieră. Apoi avionul descrie un cerc pentru a repeta manevra.

– Vezi, domnule? șoptește Lorbeer.

Și el are lacrimi în ochi.

„Oare plînge de patru ori pe zi? Sau numai cînd are spectatori?”

– Am văzut, confirmă Justin.

„După cum ai văzut și tu, apoi, la fel ca mine, ai devenit instantaneu membru al bisericii lui.”

– Ascultă, domnule. Avem nevoie de mai multe piste de aterizare. Să prinzi asta în articol. Mai multe piste și mai aproape de sate. Drumul pînă la cele existente e prea lung, prea primejdios. Femeile sînt violate, unora le-a fost tăiat gîtul... Cît lipsesc de-acasă, le sînt răpiți copiii. Iar cînd ajung la locul parașutării, constată că s-au înșelat. Nu era ziua de distribuție pentru satul lor. Și-atunci se-ntorc în sat într-o nedumerire totală. Se moare pe capete din cauza haosului. La fel și copiii... O să scrii asta?

– Voi încerca.

– Cei de la Loki spun că, dacă ar exista mai multe piste, s-ar putea monitoriza mai bine. Bine, zic eu, o să avem o monitorizare mai bună. Dar ei zic: „Unde-s banii?” Iar eu le răspund: „Cheltuiți-i întîi, și-i găsiți voi după aceea!” Ce naiba?

O altfel de liniște se lasă deasupra pistei. Tăcere încărcată de teamă. Nu cumva tilharii pîndesc în pădure, așteptînd să fure darul venit de la Dumnezeu și să fugă cu el? Lorbeer îl apucă din nou de antebraț pe Justin:

– Domnule, aici n-avem arme, explică el, drept răspuns la întrebarea nerostită ce încolțise în mintea lui Justin. În sate avem automate Armalite și Kalașnikov. Arthur le cumpără din procentul lui de cinci la sută și le dă oamenilor lui. Dar aici, la stația de alimente, n-avem decît un radio și rugăciunile.

Momentul de criză pare să fi trecut. Primii hamali avansează temători pe pistă pentru a stivui sacii. Cu carnetele în mînă, Jamie și alte asistente ocupă poziții printre ei, cîte una

pentru fiecare stivă. Unii saci au plesnit. Zeloase, femeile adună cu mătura grîul împrăștiat. Lorbeer îl strînge de braț pe Justin, pe care îl inițiază în „cultura sacului cu alimente“. „După ce Dumnezeu a inventat parașutarea alimentelor“, zice el rîzînd copios, „tot El a inventat și sacul pentru alimente. Sparți sau întregi, acești saci albi din fibre sintetice ce poartă inițialele Programului Mondial de Alimentație sînt o marfă esențială în Sudanul de Sud ca și alimentele pe care le conțin.“

– Vezi copertina aceea? Vezi mocasinii individului de acolo? Vezi eșarfa de pe cap? Serios, domnule, dacă mă voi căsători vreodată, o să-mi îmbrac mireasa în material dintr-acela din care se fac sacii pentru alimente!

Aflată în partea cealaltă, Jamie izbucnește într-un hohot de ris. I se alătură și cei care stau în linie cu ea. Rîsetele continuă la fel de animat chiar și cînd din diferite puncte ale lizierei pădurii de pe cealaltă parte a pistei de aterizare apar trei coloane de femei. Sînt înalte ca toți membrii tribului Dinka – doi metri nu reprezintă o excepție. Au mersul maiestuos, tipic african, care este visul imposibil de realizat al oricărui model care urcă pe podiumul de prezentare a modei. Majoritatea au sinii dezgoliți, altele poartă rochii din bumbac de culoare arămie strînse exclusiv în dreptul pieptului. Privirile lor impasibile sînt ațintite asupra sacilor din față. Vorbesc încet și discret între ele. Fiecare coloană are propria destinație. Fiecare asistentă își cunoaște clienții. Justin furișează o privire către Lorbeer cînd, una cîte una, femeile își spun numele, apucă un sac de gît, îl ridică în aer și-l așază cu pricere pe cap. Tot acum constată că ochii lui Lorbeer degajă un scepticism tragic, de parcă el ar fi vinovat de necazurile femeilor, și nu ar fi salvatorul lor.

– Ai pățit ceva? îl întreabă Justin.

– Femeile, ele sînt singura speranță a Africii, domnule, răspunde Lorbeer, încă în șoaptă, continuînd să le privească.

„O vede pe Wanza printre ele? Și pe toate celelalte ca ea?” Ochii lui mici, decolorați, au o căutătură vinovată pe sub borurile pălăriei ce-i umbreau fața.

— Să scrii și asta, domnule. Numai femeilor le dăm hrană. Bărbații, pfui! nu-s în stare nici să treacă drumul. Nu, dom'le. Ei sînt în stare să vîndă mîncarea la piață. Își pun femeile să facă băuturi tari din grîne. Cumpără țigări, arme, fete. Bărbații sînt niște neisprăviți. Femeile înalță case, bărbații fac războaiele. În întreaga Africă se duce un mare război între sexe, domule. Doar femeile fac lucrarea Domnului pe-aici. Să-ți notezi și asta!

Justin scrie cu supunere ce i se spune. Inutil, de altfel, fiindcă zilnic a auzit același lucru de la Tessa. În tăcere, femeile dispar tot în șir printre copaci. Cu un aer spășit, cîinii ling grînele uitate pe jos.

* * *

Jamie și celelalte asistente s-au împrăștiat. Ridicîndu-se în picioare, rezemat în toiagul lung și cu pălăria lui cenușie, Lorbeer capătă o autoritate aproape sacerdotală. Traversează pista de aterizare, conducîndu-l pe Justin departe de cîtunul alcătuit din cîteva colibe, către marginea unui desiș. Vreo zece copii se întrec între ei în a se ține pe urmele lui Lorbeer. Îl trag de mînă. Fiecare îl apucă de cîte un deget, legănîndu-se, scoțînd urlete puternice, ciocnindu-și picioarele în aer ca niște spiriduși.

— Puștii ăștia își închipuie că sînt lei, se destăinuiește Lorbeer cu indulgență, în vreme ce aceștia trag de el și răcnesc. Duminica trecută am avut ore în cadrul Școlii Biblice și au aflat că leii l-au înghițit pe Daniel atît de repede, încît Dumnezeu nu a mai avut cum să-l salveze. Așa scrie în Biblie! Le-am spus copiilor:

„Nu, nu, trebuie să-l lăsați pe Dumnezeu să-l salveze pe Daniel!” Dar ei spun că leii sînt mult prea flămînzi ca să aștepte.

„Întîi să-l mănînce pe Daniel, iar după aceea Dumnezeu poate să facă minunea!“ Ei spun altfel, lei aceia sînt morți de foame.

Se apropie de un șir de șoproane de formă rectangulară așezate la capătul pistei de aterizare. Fiecare e înconjurat de o îngrăditură care aduce a ocol. Fiecare asemenea ocol este un Hades miniatural al bolnavilor incurabili, stafidiți, infirmi și deshidratați. Femei cocîrjate ghemuite, într-o suferință mută, stoică. Copii invadați de muște, prea bolnavi ca să mai și plîngă. Bătrîni aproape comatoși din cauza vărsăturilor și diareei. Personal medical și doctori epuizați de atîtea lupte, care fac tot ce pot să-i liniștească pentru a-i așeza într-o oarecare ordine. Fete agitate care stau la o coadă lungă, șoptind și chicotind una către alta. Adolescenți prinși într-o încheștare disperată, pe care un bătrîn îi plesnește cu un baston pentru a-i despărți.

* * *

Urmați la oarecare distanță de Arthur și de anturajul lui, Lorbeer și Justin au ajuns la un dispensar cu acoperișul înclinat, ce seamănă cu un pavilion de crîchet. Croindu-și drum cu delicatețe printre pacienții care vociferează agitați, Lorbeer îl conduce pe Justin spre un grilaj din oțel păzit de doi africani robuști, ce poartă tricouri pe care scrie *Médecins sans Frontières*. Grilajul este deschis, Lorbeer intră repede, își scoate pălăria și-l trage pe Justin după el. Aflați la un pupitru din lemn, o femeie albă – o asistentă medicală – și trei alte femei care o ajută, amestecă și cîntăresc medicamente. Atmosfera dinăuntru sugerează o grabă permanentă, dar stăpînită. Femeia ridică privirea, îl vede pe Lorbeer intrînd și zîmbește încîntată.

– Salut, Brandt. Cine-i frumosul tău prieten? îl întreabă ea cu un accent scoțian, sprinten.

– Helen, el e Peter. E ziaristul care va povesti lumii întregi că sînteți o adunătură de gură-cască și de leneși.

– Bună, Peter.

– Bună.

– Helen e asistentă, din Glasgow.

Pe rafturi, cutiile multicolore din carton și recipientele din sticlă sînt stivuite pînă la tavan. Justin le măsoară cu privirea, afectînd o curiozitate moderată, căutînd din ochi bine cunoscuta cutie în roșu și negru cu semnul celor trei albine aurii și fericite, dar fără să remarce vreuna. Lorbeer s-a postat în fața stivei de medicamente, asumîndu-și iar rolul de conferențiar. Asistenta și ajutoarele ei își zimbesc una alteia cu subînțeleș. „Iar începe.“ Lorbeer ia în mînă un borcan de dimensiuni industriale ce conține pastile de culoare verde.

– Peter, rostește el cu aer grav. Acum îți prezint cealaltă linie de ajutorare a Africii.

„Oare, spune asta în fiecare zi? Fiecărui vizitator? Acesta e actul lui zilnic de penitență? I-a vorbit la fel și Tessei?“

– În Africa se găsesc optzeci la sută din bolnavii de SIDA din lume, Peter. Aceasta fiind o statistică aproximativă. Trei sferturi dintre ei nu beneficiază de tratament. Pentru asta trebuie să le mulțumim companiilor producătoare și slugoilor de la Departamentul de Stat al S.U.A., care amenință cu sancțiuni orice țară care îndrăznește să producă versiunea proprie și ieftină a medicamentelor care au patent american. Înțelegi? Ai notat asta?

Justin dă din cap pentru a-l asigura că a făcut-o. „Dă-i înainte!“

– Pastilele din recipientul acesta costă douăzeci de dolari bucata la Nairobi, șase la New York, optsprezece la Manila. India are să producă foarte curînd versiunea generică și aceeași pastilă va costa șazeci de cenți. Să nu-mi spui mie de costurile de cercetare și elaborare. Băieții din industria farmaceutică le-au recuperat de-acum zece ani și, în primul rînd, o mulțime de bani provin de la guverne, așa că ceea ce spun ei e o prostie. Avem de-a face cu un monopol imoral care costă zilnic multe vieți. Clar?

Lorbeer își cunoaște exponatele atât de bine încît nu are nevoie să le caute. Repune borcanul la loc pe raft și înșfacă o cutie mare, de culoare neagră.

– Ticăloșii ăștia comercializează același compus de treizeci de ani. Pentru ce e? Pentru malarie? Știi de ce are vîrsta asta, Peter? S-ar putea ca la New York să se înregistreze cîteva cazuri de malarie într-o bună zi, și să vezi atunci dacă nu vor găsi leacul foarte repede!

Miinile, la fel ca și vocea, îi tremură de indignare sinceră.

– Acest producător generos și filantrop din New Jersey a donat produsul pentru națiunile sărace și flămînde ale lumii. Bine? Companiile astea trebuie iubite. Dacă nu, se sperie și devin niște scribe.

„Și periculoase“, gîndește Justin, dar nu cu voce tare.

– De ce ne-au donat medicamentul? Să-ți spun? Fiindcă au produs altul mai bun. E inutil să-l mai țină în stoc pe cel vechi. Așa că-l dau Africii pe cel vechi, care și-așa mai are o perioadă de valabilitate de doar șase luni și se și aleg cu o scutire de taxe de șaizeci de milioane de dolari pentru generozitate. Plus că economisesc alte cîteva milioane, cît costă depozitarea, la care se adaugă cheltuielile pentru distrugerea medicamentelor vechi pe care nu le pot vinde. Plus că fiecare o să zică: „Ia uitați-vă la ei ce buni sînt!“ Chiar și acționarii spun asta.

Întoarce cutia cu susul în jos și se uită disprețuitor la inscripționarea de pe fund:

– Transportul acesta a stat trei luni într-o magazie a vămii din Nairobi, timp în care vameșii au așteptat șpaga. Acum cîțiva ani aceeași companie a trimis în Africa balsam pentru păr, medicamente pentru abandonarea fumatului și contra obezității și, pentru un asemenea act filantropic, s-a ales cu o scutire de taxe de multe milioane de dolari. Pe ticăloșii ăștia nu-i interesează decît profitul, care să fie cît mai gras, acesta e adevărul.

Însă arșița miniei lui îndreptățite este păstrată chiar pentru stăpînii lui, „golani ai leneșii din organizațiile de ajutorare de

la Geneva, care se ploconesc întotdeauna pînă la pămînt în fața concernelor farmaceutice“.

– Tipii ăia care cred că fac lucruri umanitare! strigă el vehement, stîrnind alte zîmbete discrete din partea femeilor, reînviind fără să-și dea seama cuvîntul detestat de Tessa. Ei, cu slujbele lor sigure și salariile scutite de impozite, cu pensiile, automobilele luxoase și cu școlile internaționale pentru copiii lor! Care călătoresc tot timpul, ca să nu cheltuiască din propriul buzunar... Parcă-i văd, dom'le... În restaurante elegante din Elveția, luînd prînzuri și cine cu drăguții ăia de trimiși de la marile concerne ca să facă trafic de influență. De ce să se vîre *singuri* în belea pentru umanitate? Are Geneva cîteva miliarde de dolari cu care nu știe ce să facă și trebuie să-i ardă? Gata! Să-i dăm marilor concerne ca să fericiim America!

În liniștea care urmează acestei izbucniri, Justin îndrăznește să-i adreseze o întrebare:

– În ce calitate ai asistat la asemenea lucruri, Brandt?

Toți își înalță capetele. În afară de Justin. Lucru vădit, nimănui nu i-a trecut prin minte pînă acum să-l ia la întrebări pe profet chiar pe teritoriul lui. Ochii mici și rotunzi ai lui Lorbeer se fac mari. Pe fruntea înfierbîntată îi apare o încruntare, semn că se simte jignit.

– I-am văzut, domnule, te asigur... Cu ochii mei...

– Nu mă-ndoiesc că i-ai văzut, Brandt. Dar cititorii mei s-ar putea să nu creadă. Se vor întreba: „Ce era Brandt cînd i-a văzut?“ Ai lucrat la Națiunile Unite? Luai masa la același restaurant?

Apoi, cu un pufnet de ris ca să sugereze o situație implauzibilă:

– Sau ai lucrat pentru *forțele întunericului*?

„Simte, oare, Lorbeer prezența dușmanului? Expresia «forțele întunericului» îi sună amenințător de cunoscută?“ Imaginea tulburată a lui Justin, la spital, a rămas la fel sau nu? Chipul lui Lorbeer e acum vrednic de milă. Licărul copilăresc s-a stins, făcînd ca figura lui să pară că are trăsăturile unui bătrîn jignit, căruia i s-a luat pălăria. „Nu-mi face așa ceva“, pare să spună el.

„Ești prietenul meu.“ Însă ziaristul conștiincios e prea concentrat să noteze ca să-i sară în ajutor.

— Ca să te întorci în sinul lui Avraam trebuie să fi fost mai întâi păcătos, rostește Lorbeer cu glas gutural. Domnule, te rog să mă crezi, toți cei de-aici s-au întors spre Dumnezeu, implorîndu-i mila..

Dar expresia rănită nu s-a mistuit de pe fața lui Lorbeer. Și nici neliniștea. S-a înstăpînit pe trăsăturile lui ca un semn al ști-riilor rele pe care încearcă să nu le audă. În drumul de întoarcere pînă pe partea cealaltă a pistei, el se alătură ostentativ lui Arthur, Comisarul, preferînd compania acestuia. Cei doi merg ținîndu-se de mînă, la fel ca membrii tribului Dinka, masivul Lorbeer cu pălăria lui prusacă pe cap și Arthur, semănînd cu o sperietoare agilă cu șapca lui pariziană.

* * *

Un fort din lemn cu o barieră din bîrne drept poartă marchează regatul lui Brandt, supraveghetorul alimentelor și al ajutoarelor. Copiii rămîn în urmă și se dispersează. Arthur și Lorbeer îl însoțesc pe distinsul oaspete în turul obligatoriu al instalațiilor taberei. Cabina improvizată pentru duș se compune dintr-o găleată agățată undeva deasupra capului, de care este legată o sfoară pentru a o putea inclina. Mai e acolo un bazin pentru apă de ploaie deservit de o pompă antică, acționată de un generator de dinaintea erei noastre. Toate sînt invenții ale marelui Brandt.

— Într-o zi o să fac cerere de obținere a patentului pentru asta! se jură Lorbeer, cu un clipit din ochi prea evident, astfel că Arthur îl imită îndatoritor.

Un panou solar zace pe pămînt, în centrul unei îngrădituri pentru găini. Acestea îl folosesc pentru a se cocoța mai sus.

— Asigură lumina în toată tabăra, doar cu căldura acumulată peste zi! se laudă Lorbeer. Dar entuziasmul a dispărut din monologul lui.

Latrinele se află la marginea fortului, una pentru bărbați, alta pentru femei. Lorbeer bate la ușa celei pentru bărbați, apoi o deschide, oferind vederii o groapă ce emană un miros insuportabil.

– Muștele astea de-aici devin rezistente la orice dezinfectant pe care-l folosim! se tînguie el.

– Sînt muște multirezistente? sugerează Justin zîmbind, iar Lorbeer îi aruncă o privire urîtă, după care reușește și el să-și smulgă un suris chinuit.

Traversează tabăra, oprindu-se să vadă un mormînt proaspăt săpat, de vreo patru metri pe unu și ceva. O familie de șerpi cu dungi verzi și gălbui stă încolăcită în noroiul roșiatic de la fund.

– Asta e adăpostul nostru pentru cazuri de atac aerian, domnule. Șerpii de pe-aici fac mai multe victime decît bombele, protestează el, continuîndu-și lamentația împotriva cruzimii naturii.

Fiindcă asta nu stîrnește nici o reacție a lui Justin, se răsucesce spre Arthur, pentru a gusta gluma cu el. Dar acesta s-a întors la ai lui. Ca un om care îi caută prietenia cu disperare, Lorbeer își aruncă un braț pe după umărul lui Justin și rămîne așa și în timp ce îl duce cu viteză de marș forțat către cabana centrală.

– Acum o să guști din ghiveciul nostru cu carne de capră, decretează el hotărit. Bucătarul acela bătrîn face un ghiveci mai bun decît restaurantele din Geneva! Ascultă, ești un băiat de treabă, Peter... Îmi place de tine!

„Pe cine-ai văzut în groapa aceea printre șerpi? îl întreabă el mut pe Lorbeer. Pe Wanza? Sau Tessa te-a atins cu o mînă rece?”

* * *

Spațiul din interiorul *tukul*-ului nu e mare; are diametrul de cel mult cinci metri și jumătate. Din cîteva paleți din lemn au încropit o masă lungă. Drept scaune slujesc cutii nedeschise de bere și de ulei de gătit. Palele unui ventilator electric atîrnat de tavan se rotesc zadarnic, aerul trăsnește a soia și spray contra

tințarilor. Doar Lorbeer, capul familiei, are scaun, care a fost adus la masă din fața aparatului de radio – unde este locul lui obișnuit – compus din piese separate așezate una peste alta, sub o umbrelă cum au anticarii, alături de plita cu gaz. Rămas cu pălăria lui prusacă pe cap, stă cocoțat pe scaun, foarte drept de spate, avîndu-i pe Justin într-o parte și pe Jamie în cealaltă, care pare să ocupe permanent acest loc. Alături de Justin se așază un doctor din Florența, un tînăr cu părul prins în coadă; apoi Helen, scoțianca de la dispensar, și, vizavi de ea, o asistentă nigeriană pe nume Salvation.

Ceilalți membri ai familiei lărgite a lui Lorbeer nu au timp de pierdut. Se servesc singuri cu ghiveci și mîncîcă în picioare ori se așază doar cît să-și termine mîncarea, apoi pleacă. Lorbeer înfulecă ghiveciul cu lingura, ochii dau mereu roată mesei în timp ce mestecă și vorbește, vorbește... Și deși din cînd în cînd se adresează direct cîte unuia dintre membrii publicului, nimeni nu are nici o îndoială că beneficiarul principal al remarcelor lui spirituale este ziaristul londonez. Primul cal de bătaie al lui Lorbeer e războiul. Nu-i vorba de încăierările între triburi, care se înving pretutindeni în zonă, ci de „războiul acesta de proporții“ care se duce îndîrjit în zona petroliferă Bentiu din nord și care se întinde tot mai mult spre sud.

– Ticăloșii aceia din Khartoum au tancuri și nave înarmate cu tunuri, Peter. Îi sfirtecă în bucăți pe africani. Du-te acolo și o să te convingi, domnule! Dacă bombardamentele nu-și ating scopul, trimiț trupe terestre și termină treaba, nici o problemă. Soldații ăia violează și ucid după pofta inimii. Și cine-i ajută? Cine aplaudă de pe margine? Companiile petroliere multinaționale!

Vocea lui indignată reține atenția tuturor. Discuțiile din jur trebuie să înfrunte subiectul principal sau să înceteze, iar cele mai multe se sting.

– Multinaționalele *iubesc* regimul de la Khartoum, domnule! „Băieți“, spun reprezentanții lor, „vă respectăm principiile fundamentale. Cîteva pedepse aplicate cu biciul în piața publică, alte

cîteva mîini tăiate, admirăm chestia asta. Vrem să vă ajutăm după puteri. Vă rugăm să folosiți drumurile și pistele noastre cît doriți. Numai nu-i lăsați pe africanii ăștia leneși din sate și orașe să stea în calea zeului Profit! Și noi ne dorim să se realizeze o curățenie etnică printre haimanale la fel de mult ca și voi, dragi băieți de la Khartoum! Uitați niște redevențe frumoșele pentru țiței. Dați fuga și mai cumpărați-vă niște tunuri!“ Ai auzit, Salvation? Peter, ai scris asta?

– Cuvînt cu cuvînt, mulțumesc, Brandt, spune Justin încet, fără să ridice ochii din carnet.

– Multinaționalele fac lucrarea diavolului, ascultă la mine, domnule! Într-o zi o să ajungă în iad, unde li-i locul și pot fi siguri că așa o să fie! Se chircește teatral, ducînd palmele uriașe la față. Joacă rolul reprezentantului multinaționalelor față în față cu Creatorul în Ziua Judecării. „Nu eu, Doamne, eu doar am executat ordinele. Mi-a poruncit marele zeu Profit!“ Tot el e cel care te face dependent de țigări, apoi îți vinde leacul contra cancerului pe care nu-l poți plăti!

„E și cel care ne vinde medicamente netestate. Tot el arde etapele testelor clinice și-i folosește pe nenorociții pămîntului pe post de cobai.“

– Vrei cafea?

– Da, sigur. Mulțumesc.

Lorbeer sare în picioare, ia cana de supă din fața lui Justin și o clătește cu apă fierbinte dintr-un termos înainte de a o umple cu cafea. Cămașa i s-a lipit de spinare, scoțînd în evidență hălci de carne tremurîndă. Dar tot nu se oprește din turuit. Momentele de tăcere îl îngrozesc.

– Peter, băieții de la Loki ți-au povestit despre tren? răcnește el, în timp ce șterge cana cu o bucată de hîrtie extrasă din sacul cu deșeuri de alături. Trenul acela vechi care merge spre sud cu viteza melcului, de trei ori pe an?

– Nu, nu.

— Circulă pe calea ferată făcută de mult de britanici, înțelegi? Åsta tren! Ca din filmele de altă dată. E apărat de călăreți din nord. Trenul aprovizionează garnizoanele, toate garnizoanele Khartoum-ului de pe ruta lui. Pricepi?

— Da.

„De ce transpiră atât de mult? De ce i-s ochii așa de speriați și de întrebători? Ce comparație ascunsă face între trenul arab și propriile păcate?”

— Dom'le! Ce tren! Acum s-a blocat între Ariath și Aweil, la două zile de drum de-aici. Ne rugăm Domnului ca fluviul să fie în continuare umflat de ape și poate că ticăloșii nu mai vin încoace. Fac prăpăd pe unde trec, serios. Ucid toată lumea. Nimic nu le poate sta în cale. Sînt prea tari.

— La care ticăloși te referi acum, Brandt? Întreabă Justin, notînd grăbit în carnet. Am pierdut firul.

— Călăreții sînt niște brute, domnule! Crezi că-s plătiți ca să apere trenul? Nici o lețcaie, dom'le. Nici o para găurită. O fac pe gratis, doar din preaplinul inimii! Pentru ei recompensa e să fie lăsați să ucidă și să violeze tot ce găsesc viu prin sate. Să le dea foc. Să răpească tineri și tinere pentru a fi duși în nord, atunci cînd trenul e gol! Să fure tot ce nu ard.

— Aha, am înțeles.

Dar trenul nu ajunge pentru Lorbeer. Nimic, pentru că urmează acea liniște care-l expune unor întrebări pe care nu are curaj să le asculte. Ochii lui de ființă hăituită caută deja cu disperare o nouă porțiță de scăpare.

— Atunci ți-au povestit despre avion? Avionul acela rusesc, care e mai vechi decît arca lui Noe și pe care-l țin la Juba? Dom'le, asta da chestie!

— Nici de tren, nici de avion nu mi-au spus, regret. Cum ți-am zis, n-au avut vreme să-mi povestească.

Și Justin așteaptă încă o dată, cu pixul pregătit pe hîrtie, să i se relateze despre vechiul avion rusesc de la Juba.

– Musulmanii ăia turbați din Juba fac bombe artizanale, ca niște ghiulele. Le urcă și după aceea le dau drumul din avion deasupra satelor creștine, domnule! „Săturați-vă, creștinilor! O scri-soare de dragoste din parte fraților voștri musulmani!” Iar bombele astea făcute cine știe cum sînt tare eficiente, crede-mă, Peter. Băieții au deprins arta de a le arunca la țintă. Serios! Iar bombele sînt atît de periculoase, încît echipajul trebuie să scape de toate înainte de a ateriza înapoi la Juba!

De sub umbrela de anticar, radioemîțătorul anunță apropierea altui avion tip Buffalo. Întîi se aude vocea laconică a dispecerului de la Loki, apoi căpitanul, aflat în zbor, cerînd să fie contactat. Aplecată asupra microfonului, Jamie anunță că vremea e bună, la fel și terenul de aterizare solid și condițiile de securitate sînt asigurate. Mesenii se îndepărtează grăbiți, dar Lorbeer rămîne pe loc. Cu un pocnet, Justin închide carnetul și, urmărit de Lorbeer, îl vîră în buzunarul cămășii, alături de pixuri și de ochelarii pentru citit.

– Bun, Brandt. Bun a fost ghiveciul. Aș mai avea unele întrebări de interes mai restrîns, dacă nu te superi. Găsim vreun loc unde să stăm vreo oră fără a fi tulburați?

Ca un om care pornește înainte pe drumul la capătul căruia va fi executat, Lorbeer îl îndrumă pe Justin de-a latul unei zone cu iarbă călcată în picioare, cu corturi și frîghii pentru uscat rufe. Un cort de forma unui clopot pare așezat mai departe de restul. Cu pălăria în mînă, Lorbeer trage deoparte prelata de la intrare, făcîndu-i loc lui Justin, și arborează un rînjat servil, lăsîndu-l să intre primul. Justin se apleacă, privirile li se întîlnesc, iar lui Justin i se confirmă ceea ce a văzut deja cînd se aflau în *tukul*, însă, de data asta, cu mai multă claritate: un om îngrozit de ceea ce-și interzice cu asprime să vadă.

XXIV

Aerul din cort e stătut, apăsător și înfierbîntat, mirosurile amintesc de vegetație descompusă și haine transpirate pe care, indiferent cît le-ai spăla, nu le mai poți curăța. În cort se mai află un scaun din lemn și, pentru a-l elibera, Lorbeer trebuie să ridice o Biblie luterană, un volum cu poezii de Heine, o pijama dintr-o bucată semănînd cu cele pentru bebeluși și un aparat portabil de radiorecepție pentru cazuri de urgență, pus într-un rucsac din care antena îi iese afară. Abia după aceea îi oferă scaunul lui Justin, apoi se așază pe marginea unui pat de campanie înalt de vreo douăzeci de centimetri de la sol, își prinde capul între palmele masive și umede și așteaptă ca Justin să înceapă.

– Ziarul meu manifestă interes față de un nou medicament controversat pentru tratarea TBC-ului, numit Dypraxa – produs de Karel Vita Hudson și distribuit în Africa de ThreeBees. Am băgat de seamă că nu-l aveți pe rafturi. Ziarul meu crede că numele tău real e Markus Lorbeer și că ești zîna bună care a adus medicamentul pe piață, explică Justin, în timp ce-și deschide din nou carnetul.

Lorbeer nu se clintește deloc. Spinarea umedă, capul cu păr auriu, umerii apăsați de căldură și îmbibați de transpirație, toate rămîn nemișcate după explozia cuvintelor lui Justin.

– Se zvonește tot mai insistent despre efectele secundare ale Dypraxei, după cum sînt convinși că știi, urmează Justin, întorcînd o pagină și consultîndu-și notițele. K.V.H. și ThreeBees nu

vor putea potoli zvonurile astea la nesfârșit. Ar fi înțelept din partea ta să vorbești înainte ca buba să crape.

Amîndoi sînt scâldați în sudoare, sînt două victime ale aceleiași boli. Căldura din cort e atît de toropitoare, încît Justin gîndește că amîndoi ar putea să-i cedeze și să se prăbușească într-un somn bolnăvicios unul lîngă celălalt. Lorbeer începe să dea roată cortului, simțindu-se ca-n cușcă. „Tot astfel am suferit și eu în închisoarea de la demisol“, se gîndește Justin, în timp ce-și urmărește prizonierul oprindu-se și surprinzîndu-și chipul într-o oglindă metalică sau pipăind cercetător o cruce din lemn prinsă cu un ac de siguranță pe pînza de deasupra căpățîiului patului.

– Doamne Dumnezeu! Domnule, cum dracu' m-ai găsit?

– Am vorbit cu unii și cu alții. Am avut și puțin noroc.

– Nu-mi servi mie de-astea, dom'le! Noroc pe naiba! Cine te plătește?

Măsurînd în continuare cortul... Clătinînd din cap ca să îndepărteze sudoarea... Răsucindu-se mereu, de parcă s-ar aștepta să-l descopere pe Justin în spatele lui... Holbîndu-se la el bănuitor și plin de reproș...

– Sînt ziarist independent, precizează Justin.

– Pe dracu', dom'le! *Am cumpărat* ziariști ca tine! Știi eu pe unde vă faceți voi veacul! Pe tine cin' te-a cumpărat?

– Nimeni.

– K.V.H.? Curtiss? *I-am umplut de bani*, pentru numele lui Dumnezeu!

– Dar și ei te-au umplut de bani, nu? Potrivit ziarului meu, deții o treime din cele patruzeci și nouă de procente din companiile care au patentat molecula.

– Am renunțat, domnule. Lara, la fel. Erau bani pătați de sînge. „Luați-i, le-am spus. Sînt ai voștri. Iar la Ziua Judecății să vă ajute Dumnezeu!“ Exact așa le-am zis, Peter.

– Cui, mai precis? îl întreabă Justin, notîndu-și. Lui Curtiss? Cuiva de la K.V.H.?

Fața lui Lorbeer a devenit întruchiparea groazei.

– Sau poate lui Crick. Ah, da. Înțeleg. Crick era legătura ta cu ThreeBees.

Și notează *Crick* în carnet, literă cu literă, fiindcă mâna i-a amortit de arșită.

– Dar Dypraxa n-a fost un medicament rău, nu? Ziarul meu consideră că e un medicament bun care a fost folosit prea repede.

– Repede? făcu el cu un zîmbet amar. Repede, domnule? K.V.H. voia rezultate ale testelor atât de repede, încît nu erau în stare să aștepte nici pînă a doua zi.

O explozie asurzitoare face lumea să se oprească în loc. Prima impresie este că avionul rusesc de la Juba al forțelor pro-Khartoum a început să-și lanseze bombe. Apoi, că au sosit călăreții sălbatici din nord. Apoi, pare vuietul bătăliei de la cîmpurile petrolifere de la Bentiu, care s-a întins pînă la porțile stației de distribuție a alimentelor. Cortul se cutremură, se lasă moale, după care se arcuiește pentru a înfrunta un nou atac. Frînghiile de fixare se chircesc și gem sub perdeaua de apă care se prăbușește pe acoperișul de pînză. Și totuși, Lorbeer pare să nu fi simțit iureșul. A rămas în centrul cortului cu o mîină apăsată pe frunte, de parcă ar fi uitat ceva. Justin trage deoparte faldul cortului care închipuie ușa și, prin pînza ploii, numără trei corturi prăbușite și alte două care se năruie sub ochii lui. Apa curge în șuvoaie groase din rufe înținse la uscat. Iarba e deja înecată și nivelul apei crește ca o maree, înaintînd către pereții din lemn ai *tukul*-ului. Valuri de ploaie se izbesc de acoperișul din trestie al adăpostului antiaerian. Apoi, totul se oprește la fel de brusc precum a început.

– Deci, Markus, propune Justin, ca și cum furtuna a limpezit atmosfera din cort la fel ca aerul de afară. Povestește-mi despre fata aceea, Wanza... Ea a fost punctul de cotitură din viața ta? Așa consideră ziarul meu.

Ochii bulbucați ai lui Lorbeer rămîn ațintiți asupra lui Justin. Dă să vorbească, dar nu-și găsește cuvintele.

– Wanza, dintr-un sat de undeva, de la nord de Nairobi. Wanza, care s-a mutat în mahalaua Kibera. Și a fost dusă la Spi-

talul Uhuru pentru a naște. A murit, iar copilul a scăpat. Ziarul meu crede că a stat în aceeași rezervă cu Tessa Quayle. E posibil? Sau Tessa Abbott, cum își mai zicea ea, uneori.

Și cu toate acestea vocea lui Justin rămîne egală și lipsită de patimă, așa cum îi stă bine unui reporter obiectiv. Iar această distanțare este în mare parte nedisimulată, fiindcă nu-i place să știe pe cineva la cheremul lui. Răspunderea e mai mare decît și-ar dori. Instinctul lui răzbunător e prea plăpînd. Un avion zumzăie la înălțime nu prea mare, în căutarea zonei de parașutare. Lorbeer ridică ochii invocînd o speranță vagă. „Au venit să mă salveze! Nu-i adevărat. Au sosit să salveze Sudanul.“

– Cine ești tu, domnule?

I-a trebuit mult curaj ca să rostească întrebarea. Dar Justin o ignoră.

– Wanza a murit. La fel și Tessa. La fel și Arnold Bluhm, doctor, asistent social și prieten al ei. Ziarul meu crede că Tessa și Arnold au venit pînă aici ca să discute cu tine cu cîteva zile înainte de a fi uciși. Se mai consideră că te-ai confesat Tessei și lui Arnold în privința Dypraxei și – asta e doar o presupunere, firește – imediat ce-au plecat, i-ai trădat foștilor tăi patroni pentru a-ți asigura imunitatea. Probabil printr-un mesaj radio către amicul tău, domnul Crick. Îți sună ceva cunoscut?

– Iisuse! Dumnezeuule mare!

Markus Lorbeer e ars pe rug. A cuprins stîlpul central al cortului cu brațele și stă cu capul proptit de el, de parcă ar voi să-și facă din el un scut în fața potopului de întrebări care nu-l iartă. Stă cu capul înălțat spre cer într-o suferință fără seamăn, își mișcă buzele și rostește implorații ce nu se aud. Ridicîndu-se, Justin își duce scaunul de-a latul cortului și îl așază la picioarele lui Lorbeer, apoi îl ia de braț și-l face să stea jos.

– Ce căutau Tessa și Arnold cînd au venit aici? îl întreabă el.

Întrebările sînt încă formulate cu o detașare deliberată. Nu mai vrea să audă confesiuni scîncite și nici invocări ale lui Dumnezeu.

– Voiau să-mi afle vinovăția, domnule, viața rușinoasă, păcatul trufiei, șoptește Lorbeer drept răspuns, ștergându-și fața cu o cârpă morfolită, scoasă din buzunarul pantalonilor scurți.

– Și-au aflat?

– Totul, domnule. Până la ultima picătură, jur.

– Cu un casetofon?

– Cu două! Femeia aceea nu avea încredere doar în unul!

Zîmbind în sinea lui, Justin apreciază simțul juridic al Tessei.

– M-am umilit total în fața lor. Le-am spus adevărul gol-goluț, martor mi-e Dumnezeu! N-am avut încotro... Eu eram ultima verigă din lanțul investigației lor.

– Au spus cum intenționau să procedeze în privința informațiilor pe care le-au obținut de la tine?

Lorbeer deschide ochii foarte larg, dar buzele îi rămân încheștate, iar corpul atât de rigid, încît, vreme de o clipă, Justin se întreabă dacă nu cumva omul și-a găsit moartea izbăvitoare, dar se pare că doar face un efort ca să-și amintească. Dintr-o dată, vorbește foarte tare, cuvintele crescînd în intensitate pînă la țipăt, ca și cum ar duce o luptă pentru a le rosti.

– Voiau să le prezinte unui kenyan în care aveau încredere. Să-i spună toată afacerea lui Leakey. Tot ce adunaseră. Kenya trebuia să-și rezolve singură problema, așa au spus. Iar Leakey era omul capabil să o facă. Asta era convingerea lor. M-au avertizat. Adică ea. „Markus, ai face bine să te ascunzi. Locul acesta nu-ți mai oferă siguranță. Găsește-ți un loc mai ascuns, altfel o să te facă bucăți pentru că i-ai trădat față de noi.“

Lui Justin îi vine greu să reinvie din glasul gîuit al lui Lorbeer adevăratele cuvinte rostite de Tessa, dar se străduiește. Și aproape sigur că nu întîmpină greutăți în urma firul celor spuse de ea, întrucît era, mai degrabă, îngrijorată pentru Lorbeer, decît pentru ea. Iar „o să te facă bucăți“ era nelîndoielnic una dintre expresiile folosite de ea.

– Ce-a avut să-ți spună Bluhm ?

— El a fost cît se poate de cinstit, domnule. Mi-a zis că sînt un șarlatan și un trădător desăvîrșit.

— Iar asta te-a încurajat, desigur, să-l trădezi, îi sugerează Justin cu blîndețe, o blîndețe care se irosește în zadar, fiindcă Lorbeer plînge chiar mai urît decît Woodrow, cu lacrimi respingătoare, dezagreabile, însoțite de urlete prin care cerșește îndurare.

„*El chiar iubește medicamentul, domnule! Nu merită să fie condamnat public! Peste cîtiva ani și își va ocupa locul în rîndul marilor descoperiri medicale ale secolului! Numai că trebuie să verificăm nivelurile maxime ale toxicității la care să-l administrăm! Se lucrează deja la asta, domnule! Pînă o să se comercializeze pe piața americană, o să dispară toate efectele, nici o problemă! Lorbeer iubește Africa, iubește întreaga umanitate, e un om de treabă, nu s-a născut ca să poarte o asemenea vină!*“

Și chiar în timp ce se milogeste, geme și spumegă, reușește să se înalțe într-un mod misterios din starea de înfrînt. Se îndreaptă de spate. Își trage umerii înapoi și un rinjet de superioritate ia locul suferinței de penitent.

— Să nu uităm *relația* dintre ei, domnule, ripostează el, cu un tunet insinuant. Să nu uităm *comportamentul lor etic*. Despre păcatele cui discutăm aici, mă întreb?!

— Nu prea înțeleg, spune Justin calm, simțind cum între ei apare ceva ca un zid protector.

— Citește ziarele, dom'le! Ascultă radioul! Fă-ți o idee independent de toate astea și spune-mi și mie, te rog. De ce femeia asta frumoasă și măritată călătorește peste tot însoțită doar de acest chipeș doctor de culoare? De ce își dă numele de domnișoară și nu se folosește de cel de căsătorie? De ce se afișează peste tot alături de amant, pînă și în acest cort, domnule. Era o adulterină și o ipocrită și venise pentru a-l interoga pe Markus Lorbeer despre moralitatea lui!

Dar pavăza mintală sigur s-a clintit cumva, fiindcă Lorbeer se holbează la Justin de parcă l-ar fi văzut pe îngerul morții venit să-l cheme la judecata de care e atât de îngrozit.

– Dumnezeu mare! Tu ești! Soțul ești! Quayle!

* * *

Ultima parașutare din acea zi i-a făcut pe toți lucrătorii să părăsească fortul. Lăsându-l pe Lorbeer să bocească singur în cort, Justin stă singur în hamacul din apropierea adăpostului anti-aerian și savurează spectacolul serii: mai întli, stîrcii negri ca de tăciune, planînd și rotindu-se ca pentru a anunța apusul. Apoi fulgerul, care alungă crepusculul cu salve tremurătoare, apoi umezeala ridicîndu-se ca un vîl alburui. Și în cele din urmă, stelele, atât de aproape, încît i se pare că le poate atinge.

XXV

Din birfele discret dirijate de la Whitehall și Westminster, din vâlmășagul de vorbe rostite papagalicește și din avalanșa de imagini înșelătoare; din mințile trindave ale ziariștilor, a căror datorie de a investiga nu trece de cel mai apropiat termen de predare a articolului și de data unei invitații la masă se mai adaugă un capitol presărat cu evenimente la șirul de istorii mărunte ale umanității.

Promovarea oficială – contrar practicii împămîntenite – a domnului Alexander Woodrow ca Înalt Comisar Britanic la Nairobi a stîrnit o satisfacție mută printre albi din Nairobi și a fost considerată bine venită de către presa africană. „O forță discretă acționînd pentru înțelegere“ suna un subtitlu pe pagina a treia a ziarului *Standard* din Nairobi, iar Gloria devenise „o adiere de aer proaspăt venită să alunge ultimele urme de colonialism britanic“.

Despre dispariția bruscă în catacombele de la Whitehall a lui Porter Coleridge se spunea puțin, dar multe altele erau lăsate să se subînțeleagă. Predecesorul lui Woodrow „pierduse contactul cu Kenya modernă“. „Cu predicile lui pe tema corupției stîrnise antipatia harnicilor miniștri.“ Se sugera chiar, din fericire fără a se insista mai mult, că îi căzuse victimă viciului pe care îl condamna atît de mult.

Zvonurile potrivit cărora Coleridge fusese „adus în fața unui comitet de disciplină“ de la Whitehall și pus să explice „anumite aspecte jenante care apăruseră în perioada mandatului său“ au fost respinse ca pure speculații, dar nu negate cu tărie de

purtătorul de cuvânt al Înaltei Comisii, care, de fapt, le lansase. „Porter a fost un erudit și un om cu principii ferme. Ar fi nedrept să i se nege numeroasele calități“, i-a informat Mildren pe ziaștii în care avea încredere, printr-un „necrolog“ neoficial, iar aceștia au priceput imediat, citind adevărul printre rînduri.

Publicul apatic a aflat că „sir Bernard Pellegrin, țarul Departamentului Africa din cadrul Ministerului de Externe, a fost pensionat înainte de termen pentru a primi o funcție de conducere la gigantul farmaceutic Karel Vita Hudson, la Basel, Vancouver, Seattle, iar acum la Londra unde, grație „abilității recunoscute a lui de a stabili legături“, va deveni extrem de util. Banchetul de rămas-bun dat în onoarea lui Pellegrin a prilejuit participarea unor Înalți Comisari din Africa, împreună cu soțiile acestora, la Court of Saint James. Într-o cuvîntare spirituală, unul dintre delegații sud-africani a remarcat că sir Bernard și doamna sa, chiar dacă nu au cîștigat la Wimbledon, sigur au cucerit inimile multor africani.

După o spectaculoasă renaștere din propria cenușă, „ultimul Houdini din City“, sir Kenneth Curtiss, a fost întîmpinat călduros deopotrivă de prieteni și de dușmani. Doar un mic grup de casandre au ținut să sublinieze că ascensiunea lui Kenny era pur și simplu de fațadă, iar că destrămarea Casei ThreeBees nu reprezenta decît rezultatul unei acțiuni de constrîngere, vizibile cu ochiul liber. Aceste voci cîrtoare nu au putut împiedica ascensiunea marelui politician populist pînă în Camera Lorzilor, unde a insistat să-i fie atribuit titlul de Lord Curtiss de Nairobi și Spennymoor, acesta din urmă fiind umilul loc al nașterii sale. Pînă și numeroșii lui critici din Fleet Street s-au văzut siliți să recunoască, deși cam cu jumătate de gură, că blana de hermină a demnității parlamentare îi stătea bine bătrînului sforar.

Pe un ton amuzant, rubrica „Jurnalul londonezului“ a ziarului *Evening Standard* a salutat mult așteptata pensionare a marelui și incoruptibilului luptător împotriva criminalității, inspectorul-șef Frank Gridley de la Scotland Yard, „supranumit cu duioșie și

Bătrînul Gridiron¹ de către lumea interlopă londoneză“. În realitate, pensionarea era ultimul lucru care să-l frămînte. Una dintre marile companii de securitate stătea la pîndă să-l angajeze imediat ce se întorcea din vacanța în insula Mallorca, pe care i-o promisese de mult soției.

În contrast cu toate acestea, plecarea din poliție a lui Rob și Lesley nu s-a bucurat de nici o publicitate, deși cei din sistem au observat că una dintre ultimele acțiuni ale lui Gridley înainte de a părăsi Scotland Yard-ul a fost aceea de a forța îndepărtarea celor pe care i-a denumit „o nouă rasă de carieriști, lipsiți de orice scrupule“, care creau o reputație proastă forțelor de poliție.

Ghita Pearson, o altă presupusă carieristă, a eșuat în încercarea de a deveni funcționar cu drepturi depline al serviciului extern britanic. Cu toate că rezultatele obținute la examen au fost bune spre excelente, unele rapoarte confidențiale primite de la Înalta Comisie din Nairobi au stîmuit o oarecare îngrijorare. Decretînd că era „prea lesne influențată de sentimente personale“, consilierul Departamentului Personal i-a recomandat să mai aștepte cîțiva ani, apoi să depună o nouă cerere. Originea ei anglo-indiană, a ținut acesta să sublinieze, nu atîrnase deloc în această hotărîre.

Disparația nefericită a lui Justin Quayle nu a ridicat totuși nici un semn de întrebare. Doborît de disperare și de suferință, își luase singur viața chiar în locul în care soția lui, Tessa, fusese asasinată cu cîteva săptămîni înainte. Rapida pierdere a echilibrului psihic fusese un secret știut doar de cei care îi voiseră binele. Șefii lui de la Londra făcuseră absolut toate eforturile, mai puțin internarea într-un spital de boli mintale, pentru a-l salva de el însuși. Vestea că Arnold Bluhm, prietenul său de încredere, îi asasinase soția a venit ca o lovitură mortală. Urmele persistente de biciuire din jurul abdomenului și a părții inferioare a corpului stăteau ca o tristă mărturie pentru grupul redus de cunoscuți care știau secretul său: în zilele ce au precedat moartea sa, Quayle ajunsese să se autoflageleze. Modul în care ajunsese

în posesia armei fatale – un pistol de calibrul 9,62 în stare excelentă de funcționare, care mai avea cinci cartușe în încărcător – rămânea un mister aproape imposibil de elucidat. Este sigur că un om bogat și disperat a cărui dorință este doar autodistrugerea găsește întotdeauna ce vrea. Prin alegerea cimitirului Langata drept loc pentru odihna sa eternă, Quayle se alăturase soției și copilului, remarcase presa cu o nuanță de aprobare.

Guvernul permanent al Angliei, unde politicienii se tot rotesc și se exhibă precum dansatoarele pe masă, își făcuse datoria din nou, cu o mărunță, dar supărătoare scăpare. Se părea că Justin își petrecuse ultimele săptămâni de viață alcătuiind un „dosar negru” prin care ținea să facă dovada că Tessa și Bluhm fuseseră asasinați pentru că aflaseră prea multe despre afacerile murdare ale uneia dintre cele mai prestigioase companii farmaceutice din lume, al cărei nume rămăsese, deocamdată, necunoscut. Un avocat de origine italiană dornic de afirmare – de fapt, rudă cu femeia ucisă apăruse la rampă și, folosindu-se cu mare lărghețe de banii foștilor săi clienți, apelase la serviciile unui scandalagiu de profesie care se ascundea sub masca expertului în relații publice. Același nenorocit de avocat se aliase cu o firmă extrem de scumpă de avocați din City, recunoscută pentru spiritul ei bătaios. Oakey, Oakey & Farmeloe, reprezentînd o companie al cărei nume a rămas necunoscut, a contestat utilizarea fondurilor clienților în acest scop, dar fără succes. Aceasta a trebuit să se mulțumească doar cu trimiterea unor citații către ziarele care îndrăzniseră să se ocupe de acest subiect.

Și totuși, cîteva au avut cutezanța, iar zvonurile au persistat. Scotland Yard-ul, convocat să analizeze materialul, l-a declarat în mod public drept „nefondat și oarecum întristător”, refuzînd să-l înainteze Procuraturii Regale. Însă avocații cuplului decedat, departe de-a face uitat totul și de a se recunoaște învinși, au apelat la Parlament. A fost delegat un membru al Parlamentului de origine scoțiană, de profesie tot avocat, care a formulat o interpelare inofensivă către ministrul de Externe privind starea de sănătate a populației continentului african în general.

Ministrul de Externe, a bătut cîmpii cu grația-i caracteristică, ca să se trezească atacat cu o întrebare suplimentară drept în inimă.

„Î: Domnule ministru de Externe, aveți cunoștință de unele declarații scrise prezentate ministerului în ultimele douăsprezece luni de către doamna Tessa Quayle, care a avut o moarte tragică?

R: Aș dori ca această întrebare să mi se formuleze în scris.

Î: Să iau acest răspuns drept „nu“?

R: Nu am cunoștință de asemenea declarații făcute în cursul vieții acesteia.

Î: Atunci înseamnă că v-a scris, poate, postum?

(Rîsete)“

În cadrul schimburilor de replici verbale și scrise care au urmat, ministrul de Externe a negat la început că ar avea cunoștință de documente, apoi a susținut bătaios că, avînd în vedere acțiunile în justiție, acestea erau *sub judice*¹. După „alte cercetări extinse și costisitoare“, în cele din urmă, a recunoscut că „descoperise“ documentele, ajungînd însă la concluzia că acestea beneficiaseră de toată atenția cuvenită, la data respectivă sau în prezent, „ținînd seama de starea psihică a autorului lor“. Din imprudență, a adăugat că documentele erau secrete.

„Î: Ministerul de Externe aplică în mod curent procedura de clasificare la secret a scrisorilor trimise de persoane a căror comportare evidențiază tulburări psihice?

(Rîsete)

R: În cazurile în care astfel de documente scrise pot provoca daune unor terți nevinovați, da.

Î: Sau poate Ministerului de Externe?

R: Eu am avut în vedere suferințele inutile ce pot fi provocate rudelor apropiate ale decedatei.

Î: În acest caz, puteți fi liniștit. Doamna Quayle nu a avut rude apropiate.

---

¹ Analizate din punct de vedere juridic (lat.) (n.tr.).

R: Totuși, acestea nu sînt singurele interese pe care am obligația să le am în vedere.

I: Vă mulțumesc! Cred că am auzit răspunsul pe care îl așteptam."

În ziua următoare, Ministerului de Externe i s-a prezentat o cerere oficială privind prezentarea documentelor scrise de Quayle și, în sprijinul acesteia, s-a făcut și o altă către Curtea Supremă. Simultan și sigur nu printr-o simplă coincidență, o inițiativă similară a fost declanșată la Bruxelles de avocații prietenilor și familiei regretatului doctor Arnold Bluhm. În cursul audierii preliminare, un grup de scandalagii și turbulenți de diferite rase, îmbrăcați simbolic în alb, a defilat prin fața Palatului de Justiție din Bruxelles și a camerelor de televiziune, purtînd pancarte pe care se vedea lozincă: „*Nous accousons*“. Acest incident nedorit a fost rezolvat de urgență. Un munte de citații și contracitații între avocații belgieni dădea ca sigură derularea cazului pe o perioadă de ani buni. Cu toate acestea, acum toată lumea știa că marea companie în chestiune nu era alta decît Karel Vita Hudson.

* * *

— Acolo, sus, acela e lanțul Lokomorinyang, îl informează prin interfon căpitanul McKenzie. Aur și țitei. Kenya și Sudanul se bat pentru el de mai bine de o sută de ani. Hărțile vechi îl atribuie Sudanului, cele noi, Kenyei. Cred că cineva i-a strecurat vreun bacșiș gras cartografului, îi explică el lui Justin.

Căpitanul McKenzie este un om cu tact, care simte exact cînd trebuie să vorbească doar de dragul discuției. De astă dată, avionul pe care l-a ales e un Beech Baron cu două motoare identice. Justin stă alături de el pe locul copilotului, ascultînd fără să audă, cînd vorbele căpitanul McKenzie, cînd tachinările dintre ceilalți piloți de lîngă el: „Cum ne merge azi, Mac? Sîntem pe nor sau sub el?“ — „Unde-ai dispărut, domnule?“ „La un kilometru jumătate spre dreapta și la vreo mie de metri sub tine. Ce-i, te lasă vederea?“ Zboară pe deasupra unor lespezi uriașe de rocă cenușie

cu nuanțe albastrii. Norii groși atîrnă deasupra lor. În locurile în care razele străpung stratul de nori, ajungînd pînă la stînci, apar petice de un roșu intens. Poalele dealurilor ce se întind în față par zbîrlite și răscolite. O șosea numai curbe seamănă cu o venă ce ocolește mușchii din piatră.

– Asta duce de la Cape Town la Cairo, spune McKenzie laconic. Să nu încerci asta.

– Așa voi face, promite Justin Indatoritor.

McKenzie înclină avionul pe o aripă și coboară, urmînd cursul. Drumul devine o șosea ce trece printr-o vale, urmînd conturul dealurilor șerpuitoare.

– Acolo, drumul spre dreapta, acela e cel pe care Arnold și Tessa au luat-o, de la Loki la Lodwar. E grozav dacă nu te temi de bandiți.

Trezindu-se de-a binelea, Justin privește cercetător prin ceața albicioasă și îi vede pe Arnold și pe Tessa în jeep, cu fețele prăfuite și avînd între ei cutia cu dischete legînîndu-se pe bancheta dintre ei. Șoselei spre Cairo i se alătură un rîu. „Se numește Tagua, explică McKenzie, și izvoarele lui sînt tocmai în munții Tagua. Aceștia au înălțimea de peste trei mii trei sute de metri. Soarele se ascunde după nori, dealurile sînt de un albastru amenințator, iar Tessa și Arnold dispar. Peisajul pare părăsit de zei, oriunde te uiți, nu vezi nici un om, nici o vietate.

– Oamenii triburilor somaleze coboară din munții Mogila, spune McKenzie. În junglă umblă goi pușcă. Cum ajung în sud, devin cu toții pudici și poartă niște bucățele de cîrpă. Și, Dumnezeu, de-ai ști ce iute aleargă!

Justin zîmbește politicoș și rămîne cu ochii la munții cenușii despăduriți ce se înalță strîmbi și pe jumătate îngropați în pămîntul de culoare kaki. Îndărătul lor se distinge aburul albastrii al unui lac.

– Acela e Turkana?

– Să nu te scalzi în el. Decît dacă ești foarte rapid. Apă dulce. Ametiste grozave. Crocodili prietenoși.

– Iar triburile de acolo..., continuă McKenzie. Anul trecut a fost mare bătălie pe acolo din cauza furturilor de vite. Mai bine te ferești de ei.

– Sigur, promite Justin.

McKenzie îl scrutează îndelung și întrebător.

– Nu-s singurii de care trebuie să te ferești, din câte știu eu.

– Da, e adevărat, îl aprobă Justin.

– În câteva ore am putea ajunge la Nairobi.

Justin clatină din cap.

– Vrei să riscăm puțin și să te trec granița pînă la Kampala? Avem destul combustibil.

– Nu te deranja.

Șoseaua reapare, năpădită de nisip și pustie. Avionul reacționează violent, aplecîndu-se în bot spre stînga și în dreapta, ca un cal cabrat în salt, de parcă natura l-ar sfătui să se întoarcă.

– Aici sînt cele mai turbate vînturi, constată McKenzie. Regiunea e renumită pentru asta.

Dedesubt se află orașul Lodwar, așezat între dealuri întunecate, avînd forma unor conuri, care nu par să aibă mai mult de o sută-două de metri înălțime. Pare îngrijorat și liniștit, cu multele acoperișuri din tablă, cu pista de aterizare și școala.

– Nu e zonă industrială, precizează McKenzie. Are o piață mare de vite, măgari și cămile, dacă te interesează să cumperi.

– Nu, spune Justin și surîde.

– Un spital, o școală, multe cazărmi. Lodwar e centrul de securitate pentru întreaga zonă. Soldații își petrec mai tot timpul pe dealurile Apoi, urmărindu-i pe bandiți, dar fără nici un rezultat. Bandiți din Sudan, bandiți din Uganda, din Somalia. E o zonă privilegiată pentru toți hoții. Furtul de vite e distracția locală, continuă McKenzie, reluîndu-și rolul de ghid de tur. Cei din tribul Mandango fură vite, apoi dansează vreo două săptămîni de bucurie, după care un alt trib le fură de sub nasul lor.

– Cît e de la Lodwar pînă la lac? Întrebă Justin.

– Una peste alta, vreo cincizeci de kilometri. Mergi la Kalokol. Acolo găsești un sat pescăresc. Caută-l pe un barcagiu pe

nume Mickie. Pe fiul lui îl cheamă Abraham, care se poartă cum se cade atîta vreme cît e cu Mickie: corb al corb nu-și scoate ochii.

– Mulțumesc.

Discuția se încheie. McKenzie survolează pista, descriind o mișcare ondulatorie din vârful aripilor, semn că vrea să aterizeze. Urcă din nou și revine. Pe neașteptate, se trezesc la sol. Nu mai sînt multe de spus decît, poate, mulțumiri.

– Dacă ai nevoie de mine, găsește pe cineva care să mă cheme prin radio, spune McKenzie, după ce coboară pe pista încinsă. Dacă nu te pot ajuta, mai e un tip pe nume Martin, care conduce Școala de Zbor din Nairobi. Are treizeci de ani de experiență. S-a pregătit la Perth și Oxford. Să te folosești de numele meu.

– Mulțumesc, repetă Justin și, din grija să nu fie nepoliticos, își notează numele.

– Vrei să-ți dau cu împrumut geanta mea de pilot? Îl întreabă McKenzie, făcînd un gest către servieta pe care o ține în mîna dreaptă. Am înăuntru un pistol cu țeavă lungă, de tras la țintă, dacă te interesează, bun pentru distanțe de pînă la douăzeci și cinci de metri.

– Eu n-aș nimeri nici de la cinci, exclamă rîzînd autoironic, așa cum făcea înainte de a o fi cunoscut pe Tessa.

– Iar asta e Justice, spune McKenzie, prezentîndu-i un bărbat cu aer de filozof, purtînd un tricou zdrențuit și sandale verzi, care apăruse de nicăieri. Justice e șoferul tău. Justin fă cunoștință cu Justice. Justice, domnul Justin... Justice are un domn pe nume Ezra, care va merge cu el. Te mai pot ajuta cu ceva?

Justin extrage un plic gros din buzunarul jachetei de călătorie.

– Te-aș ruga să-l expediezi cînd ajungi la Nairobi. Cu poșta obișnuită e bine. Nu-i către vreo iubită. E mătușa avocatului meu.

– În seara asta e bine?

– Minunat.

– Atunci, ai grijă, spune McKenzie și strecoară plicul în geanta de zbor.

— Așa voi face, răspunde Justin și, de data aceasta, este atent și nu-i mai spune să nu se deranjeze.

* * *

Lacul era alb-cenușiu-argintiu, iar razele soarelui trasau dungi negre și albe pe barca de pescuit a lui Mickie, întunecată la adăpostul umbrarului, de un alb orbitor în locurile în care soarele cădea nestingherit pe lemnul ei, dungi albe pe pelicula de apă care scotea bule și pocnete ușoare o dată cu venirea peștilor la suprafață, dungi albe pe munții cenușii și încetoșați care își arcuiau spinările sub arșița soarelui, orbitoare pe chipurile negre ale bătrînului Mickei și pe cel al tînărului său tovarăș, înveninatul Abraham — un copil răutăcios, animat mai mereu de o furie secretă, McKenzie avusese dreptate — care, din motive greu de înțeles, vorbea germană, nu engleză, astfel încît conversația, atîta cîtă era, se purta în triumghi: în germană cu Abraham, în engleză cu Mickie și în propriul lor dialect, ki-swahili, cînd vorbeau între ei. Dungi albe și atunci cînd Justin o privea pe Tessa — lucru ce se întîmpla, de fapt, mereu — cum stă cocoțată ca un băiețoi pe prova navei, unde era hotărîtă să rămînă în ciuda prezenței crocodililor, ținînd o mînă lipită de barcă, așa cum o învățase tatăl ei și avîndu-l pe Arnold tot timpul pe aproape în caz că ar fi alunecat. La radio se difuza un program în engleză, avînd ca subiect gătitul, care lăuda de zor calitățile roșiilor uscate la soare.

La început, indiferent în ce limbă ar fi vorbit, lui Justin îi fusese greu să se facă înțeles în privința destinației. Parcă nici nu auziseră de Allia. Golful Allia nu-i interesa nici cît negru sub unghie. Bătrînul Mickie voia să-l ducă spre sud-est, către Oaza lui Wolfgang, unde-și avea și sălașul, iar veninosul de Abraham sprijinise cu tărie acea propunere: Wazungu stăteau sigur la Oasis, era cel mai tare hotel din zonă, renumit pentru stelele de cinema și ale rock-ului și pentru milionarii, care veneau aici; era neîndoielnic locul spre care se îndrepta Justin, chiar dacă el nu știa asta. Abia după ce scosese din portofel o fotografie mică a Tessei — o poză pentru pașaport, nu

una dintre acelea ce fuseseră pîngărite de ziare – scopul misiunii lui le devenise limpede însă după aceea, deveniseră tăcuți și neliniștiți. Deci, Justin voia să viziteze locul unde Noah și femeia Mzungu își găsiseră sfîrșitul? Întrebase Abraham.

– Da, vă rog.

Știa Justin că locul fusese vizitat de polițiști și de ziași, că nu mai era nimic de găsit acolo, plus că polițiștii din Lodwar și brigada aeropurtată din Nairobi, separat și împreună, decretaseră acea zonă drept interzisă turiștilor, amatorilor de priveliști inedite, vîntătorilor de trofee și oricui nu avea ce căuta acolo? insistă Abraham.

Justin nu știa, dar dorința lui rămînea nestrămutată și era dispus să plătească din gros ca să și-o vadă împlinită.

Știa și că locul este bîntuit și fusese astfel chiar dinainte ca Noah și Mzungu să fie uciși acolo? – dar acum îl întrebuse cu mai puțină convingere, mai ales că partea financiară se rezolvase.

Justin jură că nu se teme de stafii.

La început, din respect față de aspectul sumbru al sarcinii lor, bătrînul și ajutorul său luaseră un aer melancolic și Justin avu nevoie de toată hotărîrea și vioiciunea Tessei pentru a-i scoate din acea stare. Dar, ca de obicei, cu ajutorul cîtorva remarce spirituale aruncate de la prova, ea reuși. Prezența altor bărci pescărești undeva mai departe, aflate, parcă, pe cer îi veni în ajutor. Strigă la ei – „Ce-ați prins?“ – iar pescarii îi răspundeau: „Atîția pești roșii, atîția albaștri, atîția culorile curcubeului“. Iar entuziasmul ei era atît de molipsitor, încît Justin îi convinse pe Mickie și pe Abraham să dea la undiță, ceea ce avu efectul de a le distrage atenția, dirijînd-o pe o cale mai folositoare.

– Vă e rău, domnule? îl întrebă Mickie, de foarte aproape, privindu-l în ochi ca un doctor.

– N-am nimic. Nimic. Nu mi-e rău.

– Domnule, cred că aveți febră. Stați liniștit sub umbră și-o să vă aduc ceva rece de băut.

– Bine. Bem amîndoi.

– Mulțumesc, domnule. Eu trebuie să mă ocup de barcă.

Justin stă sub umbrar, folosind gheața din pahar pentru a-și răcori gîtul și fruntea și se leagănă o dată cu barca. Și-au luat un tovarăș de călătorie cam ciudat, trebuie să recunoască, dar și Tessa e pur și simplu *desfrînată* cînd e vorba să lanseze invitații și trebuie să-ți muști buzele ca să nu explodezi și să dublezi numărul oaspeților pe care l-ai avut în minte la început. E plăcut să-l vezi pe Porter... „Ah, și tu, Veronica, și micuța Rosie. E o plăcere... Nu e nici o problemă...” Tessa pare să obțină mai multe reacții pozitive de la Rosie decît oricine. Însă Bernard și Celly Pellegrin – „o ce greșală de neiertat, scumpo, și ce previzibil a fost gestul lui Bernard de a-și aduce *trei* rachete de tenis, nu doar una, în geanta aia nenorocită de sport. În ce-l privește pe Woodrow, serios, ar fi vremea să abandonezi convingerea laudabilă, dar fără suport că pînă și cei submediocri pot arăta că au o inimă de aur, iar tu ești cea care trebuie să scoată asta la iveală, încercînd să le arăți pînă și lor că așa stau lucrurile. Și, pentru numele lui Dumnezeu, nu mă mai privi așa, de parcă ai vrea să faci dragoste cu mine aici și acum! Sandy aproape că înnebunește doar dacă se uită puțin la decolteul tău...”

– Ce s-a întîmplat? întreabă Justin brusc.

La început și-a închipuit că era Mustafa. Treptat, și-a dat seama că Mickie îl apucase de cămașă, de undeva de deasupra umărului și-l scutura pentru a-l trezi.

– Am ajuns, domnule, pe țărmul răsăritean. Am ajuns aproape de locul unde s-a petrecut tragedia.

– Cît de departe e?

– Pe jos, zece minute. O să vă însoțim.

– Nu este nevoie.

– Ba este necesar, domnule.

– *Was felht dir?* a întrebat Abraham peste umărul lui Mickie.

– *Nichts*. Nimic, mă simt bine. Nu vă deranjați.

– Mai beți apă, domnule, îl îndeamnă Mickie, întinzîndu-i un pahar proaspăt umplut.

Merg în șir, cu greu, pe lespezile de lavă pietrificată aici, unde se află leagănul civilizației, își aduce aminte Justin. „Nu mi-am

dat niciodată seama că pe-aici sînt atîția indivizi civilizați“, îi spune el Tessei, jucîndu-și rolul de bufon, iar Tessa ride în locul lui, acel ris mut plin de încîntare; da, Tessa se poartă în aceste momente exact ca un om care ride, dar nu scoate nici un sunet. Gloria o ia înainte – „Păi, așa i-e felul. Cu pasul ei maiestuos și cu coatele mișcîndu-i-se într-un asemenea ritm, ne lasă pe toți în urmă.“ Pellegrin murmură nemulțumit, ceea ce e, de asemenea, firesc. Nevastă-sa, Celly, se plînge că nu suportă căldura – „Ce, asta-i o nou-tate?“ Rosie Coleridge, în spinarea tăticului ei, cîntîndu-i Tessei în gura mare – „Cum Dumnezeu de-am încăput toți în barcă?“

Mickie se oprișe, iar acum își ținea palma ușor pe brațul lui Justin. Abraham era la un pas în urmă.

– Acesta e locul unde a murit soția dumneavoastră, dom-nule, îi spuse Mickie încet.

Numai că n-ar fi trebuit să se deranjeze, fiindcă Justin știa exact, chiar dacă nu înțelegea cum de ajunsese Mickie la concluzia că el era soțul Tessei, dar poate că Justin îi spusese asta în somn. Văzuse locul în fotografii, în lumina aceea difuză și în vise. Pe aici trecea ceea ce arăta ca o albie secată. Dincolo se afla mormanul trist de pietre înălțat de Ghita și de prietenii ei. În jur – dar lăbărtat în toate direcțiile, vai! – zăcea gunoiul care în zilele noastre este indisolubil legat de orice eveniment larg mediatizat: cutii și casete video stricate, pachete goale de țigări, sticle de plastic și bucăți de hîrtie. Ceva mai sus – poate la treizeci de metri în susul versantului de stîncă albicioasă – trecea drumul nepavat pe unde cei din camioneta de safari merseseră ținîndu-se aproape de jeepul Tessei și-i găuriseră un pneu, aruncîndu-l în gol, după care ucigașii Tessei coborîseră panta înarmați cu lame de *panga*, pistoale și tot ce aveau asupra lor. Iar acolo – Mickie arăta tăcut cu un deget sfrijit și uscat – erau urmele de vopsea albastră de pe camioneta cu tracțiune pe patru roți trimisă de la Oază, semne lăsate pe fața stîncii cînd mașina alunecase în albia secată. Iar fața stîncii, spre deosebire de stîncile vulcanice din jur, era albă ca lespedea unui mormînt. Și pesemne că petele maronii de pe ea erau chiar de sînge, după cum sugera Mickie. Dar după ce le

examină, Justin conchise că puteau fi și licheni. În rest, remarcă prea puține lucruri care să rețină atenția unui grădinar căruia nu-i scapă nimic, cu excepția firelor de iarbă ascuțite la vîrf și a unui șir de palmieri *doun* care, ca de obicei, arătau de parcă ar fi fost plantați de primărie. Cîteva tufișuri de laptele-cîinelui – păi, normal – supraviețuind cu chiu cu vai printre lespezi de bazalt negru. Și un arbore *commiphora* alb – oare, cînd le dădeau frunzele? – cu ramuri subțiri și angulare întinse în lateral, închipuind aripile unui fluture. Își alese din ochi un bolovan de bazalt și se așeză. Se simțea cam ciudat, dar era lucid. Mickie li întinse o sticlă cu apă și Justin luă o înghițitură, înșurubă capacul la loc și și-o așeză la picioare.

– Mickie, aș vrea să rămîn puțin singur, spuse el. Tu și Abraham duceți-vă să pescuiți și vă chem eu de pe țărm cînd termin.

– Am prefera să vă așteptăm cu barca, domnule.

– De ce să nu pescuiți?

– Vrem să rămînem aici, cu dumneavoastră. Aveți febră.

– E pe trecute. Doar cîteva ore. Se uită la ceas. Era ora patru.

Cînd apune soarele?

– La șapte, domnule.

– Bun... Atunci veniți să mă luați la apus. Dacă am nevoie de ceva, vă strig eu.

Apoi, mai ferm:

– Mickie, vreau să rămîn singur. De aceea am venit aici.

– Am înțeles, domnule.

Nu-i auzi plecînd. O vreme, nu auzi nici un sunet, în afara clipocitului apei și a trepidăției motorului vreunei bărci de pescuit. Auzi un șacal urlînd și ciorovăiala unei familii de vulturi care puseseră stăpînire pe un palmier din apropierea lacului. Și o auzi pe Tessa spunîndu-i că, dacă ar fi ca totul să se repete, aici ar vrea să moară, în Africa, încercînd să curme o mare nedreptate. Mai bău apă, se ridică, își dezmoți oasele și merse calm spre semnele de vopsea, pentru că acolo avea certitudinea că se afla mai aproape de ea. Nu avea nevoie de mai mult. Dacă punea palmele pe semne, era la mai puțin de jumătate de metru de ea,

dacă scădea grosimea uşii maşinii. Sau poate de două ori mai departe dacă şi-l imagina pe Arnold între ei. Reuşi chiar să ridă puţin cu ea, fiindcă întotdeauna se făcea luntre şi punte pentru a o convinge să-şi pună centura. „Pe drumurile desfundate din Africa“, îl contra ea cu obişnuita-i încăpăţinare, „mai bine stai agăţat de ceva: în felul ăsta te poţi legăna şi bîîi înăuntrul maşinii, fără să fii azvîrlit de colo-colo ca un sac de cartofi, cînd maşina intră în cîte-o groapă.“ Iar de la semnele de vopsea coborî pînă în fundul văioagei şi, cu mîinile în buzunare, rămase lingă albia secată, privi lung spre locul unde jeepul se oprise şi îşi imagină cum Arnold, fără cunoştinţă, fusese tîrît afară din maşină şi dus în locul unde urmase chinuitoarea şi cumplita execuţie.

Apoi, fără grabă, se întoarse la bolovanul pe care şi-l alesese ca loc de odihnă de cum sosise şi se așeză din nou pentru a-şi îndrepta atenţia asupra unei mici plante cu flori albastre care nu se deosebea mult de flox – florile pe care le sădise în grădina casei din Nairobi. Apărea totuşi o problemă, aceea că nu era absolut sigur dacă floarea creştea, de obicei, în locul acela, de aceea se întrebă dacă nu cumva o transplantase în gînd tocmai de la Nairobi sau, dacă se gîndea mai bine, de pe pajiştile ce înconjurau hotelul din Engadine. Interesul lui pentru horticul-tură scăzuse de tot. Nu dorea să mai lase impresia unui om agre-abil, pasionat doar de cultivarea floxului, steliţei – vinete, freziilor şi gardeniilor. Şi se mai gîndi la transformarea interioară pe care o suferise cînd auzi zgomotul unui motor din direcţia malului, întîi o explozie, cînd pistoanele prinseră viaţă, apoi duduitul constant dispărînd pe măsură ce se îndepărta. Mickie şi celălalt se hotărîseră, pînă la urmă, să plece la treabă, se gîndi el; fiindcă pentru adevăratul pescar ridicarea peştilor în năvod la apus reprezintă o tentăţie irezistibilă. Iar după aceea, îşi aminti de încercările de a o convinge pe Tessa să-l însoţească la pescuit, cînd nu prindea nimic, dar făceau amor în condiţii nu tocmai obişnuite, ceea ce explica, probabil, de ce insistă atît de mult să o invite. Amuzat, încă se gîndea la strădania de a face dragoste

pe fundul unei bărcuțe cînd, deodată, își schimbă părerea despre plecarea lui Mickie la pescuit, simțindu-se tras pe sfoară.

„Doar n-o fi înțeles greșit sau s-o fi răzgîndit, cedînd unui capriciu.“

De data aceasta, nu era zgomotul bărcii lui Mickie.

Despre Mickie îți dădeai seama de cum îl vedeai, iar Tessa spusese la fel, că părea născut să fie protectorul familiei, motiv pentru care – serios – îl puteai confunda ușor cu Mustafa.

Deci, Mickie nu plecase la pescuit.

Ba plecase. N-avea nici un rost să se întrebe dacă îl luase și pe arțăgosul Abraham. Însă Mickie se dusese, și barca la fel. Traversa lacul; motorul bărcii se auzea tot mai slab.

Așadar, de ce plecase? *Cine îi spusese să plece? Cine îl plătise ca s-o facă? Cine îi poruncise, îl amenințase să plece?* Ce mesaj primise Mickie prin radio sau prin viu grai de la vreo altă barcă sau de la cineva de pe mal, ca să-l convingă, nesocotindu-și astfel intențiile și buna reputație, să-și lase treaba neterminată, mai ales că nici nu fusese plătit? Ori Markus Lorbeer, acest Iuda înăscut, luase măsuri suplimentare de precauție împreună cu amicii lui? Încă analiza această posibilitate cînd auzi zgomotul unui alt motor, de data aceasta dinspre șosea. Amurgul se lăsa repede deja, iar lumina devenise înșelătoare, de aceea ar fi fost de așteptat ca mașina care trece la o asemenea oră să aibă aprinse măcar luminile de poziție, dar aceasta – automobil sau ce era – nu avea lumini, ceea ce îl nedumerea.

Prin minte îi trecu gîndul că – iar asta fiindcă mașina se deplasa cu viteza melcului – era Ham, conducînd cu zece kilometri pe oră sub viteza permisă, venind să-l anunțe că scrisorile trimise înspăimîntătoarei mătuși din Milano ajunseseră cu bine și că marea nedreptate ce i se făcuse Tessei avea să fie îndreptată curînd conform principiilor și părerii ei că sistemul trebuie silit să se corecteze dinăuntru. Apoi, un alt gînd: „Nu e mașină, m-am înșelat. E un avion mic.“ După aceea, zgomotul încetă cu totul, ceea ce aproape că reuși să-l încredințeze că trăise o iluzie – că auzise jeepul Tessei, care avea să oprească, dintr-o clipă în alta,

în dreptul lui pe drum, iar ea avea să sară din mașină purtând cizmele Mefisto și va veni săltând și alunecând pe pantă să-l felicite pentru că preluase treaba pe care ea o lăsase neterminată. Dar nu era jeepul Tessei, nu aparținea nimănui cunoscut. Ceea ce vedea era forma greu de definit a unui jeep cu ampatament mărit sau cu tracțiune pe patru roți – „ba nu, *camionetă de safari*” – fie de culoare neagră, fie verde închis, fiindcă în lumina ce se stingea cu repeziciune era greu de distins, iar vehiculul oprise exact în locul de unde o urmărise pe Tessa. Și deși se așteptase la așa ceva încă de când revenise la Nairobi – într-un mod confuz chiar dorindu-și asta, drept care considerase avertismentul lui Donohue drept inutil –, întâmpină imaginea cu o senzație extraordinară de satisfacție, dacă nu chiar de împlinire. Îi întâlnise, desigur, pe trădătorii Tessei: Pellegrin, Woodrow, Lorbeer... Rescrisese raportul respins în mod scandalos – chiar dacă într-o formă mai necizelată, dar acest lucru era inevitabil. Iar acum se părea că avea să împărtășească cu Tessa ultimul dintre secretele ei.

În spatele primului vehicul opri un al doilea. Auzi ropot ușor de pași și distinse siluetele unor bărbați ce alergau încovoiați. Auzi pe cineva – femeie? bărbat? – fluierând, apoi un șuierat de răspuns venind dinapoia lui. I se păru, și pesemne că nu se înșela, că simte un damf de fum de țigarete Sportsman. Bruscat, întunericul deveni mai adânc, fiindcă în jur se aprinseră lanterne, iar cea mai puternică dintre ele îl găsi, reținându-l în fascicolul ei.

Auzi sunet de tălpi ce alunecau pe fața albă a stîncii.

Nota autorului

Permiteți-mi să mă refugiez sub protecția Înaltei Comisii Britanice din Nairobi. Nu este locul pe care l-am descris eu, fiindcă nu am fost niciodată acolo. Personalul ei nu include persoanele pe care le-am prezentat, deoarece nu le-am cunoscut și nici nu am discutat cu ele. L-am cunoscut pe Înalțul Comisar în urmă cu câțiva ani și am împărțit cu el o sticlă de băutură răcoritoare cu ghimbir pe terasa Hotelului Norfolk și asta a fost tot. Nu seamănă cîtui de puțin, nici la înfățișare, nici în alt fel, cu Porter Coleridge. În ceea ce-l privește pe sărmanul Sandy Woodrow – ei bine, dacă ar exista un șef al cancelariei în cadrul Înaltei Comisii din Nairobi la data la care scriu aceste rânduri, puteți fi siguri că acesta ar fi o persoană harnică și demnă, care nu rîvnește la soția unui coleg sau distruge documente delicate. Dar nu există. Șefi de cancelarie, la Nairobi sau în cadrul altor misiuni britanice, nu mai există.

În aceste vremuri pragmatice, cînd avocații conduc universul, trebuie să insist asupra acestor denegări de responsabilitate care, întimplător, sînt foarte bine gîndite. Cu o singură excepție, nici un personaj din acest roman și nici o organizație sau corporație – slavă cerului! nu-și are drept model o persoană sau organizație reală, fie că vă duce gîndul la Woodrow, Pellegrin, Landsbury, Crick, Curtiss și temuta lui companie ThreeBees sau la Karel Vita Hudson, menționată și drept K.V.H. Excepția o constituie marele și binevoitorul Wolfgang de la Oasis Lodge, un personaj ce s-a imprimat adînc în memoria tuturor celor care l-au vizitat, încît ar fi ridicol să încerc a crea un echivalent fictiv. Cu un aer suveran, Wolfgang nu a ridicat nici o obiecție față de intenția mea de a-i reproduce numele și vocea.

Dypraxa nu există, nu a existat și nici nu va exista. Nu cunosc nici un tratament miraculos al TBC, care să fi fost lansat recent pe piața africană sau în altă parte sau care ar putea fi lansat, astfel încît, cu puțin noroc, nu-mi voi petrece restul vieții prin tribunale sau, mai rău, deși în zilele acestea nu se știe niciodată... Dar vreau

să vă spun ceva. Pe măsură ce se desfășura călătoria mea prin jungla farmaceutică, am ajuns să pricep că, în comparație cu realitatea, istoria scrisă de mine este banală ca o ilustrată de vacanță.

Trecind la un ton mai fericit, permiteți-mi să mulțumesc călduros celor care m-au ajutat și s-au arătat de acord să le menționez numele, precum și celor care m-au sprijinit și, în mod justificat, nu au dorit să le apară numele: Ted Younie, vechi și sensibil observator al lumii africane, întâi mi-a sugerat produsele farmaceutice drept subiect și mai apoi mi-a curățat textul de unele greșeli.

Doctorul David Miller, medic cu experiență în Africa și în lumea a treia, mi-a sugerat mai întâi tuberculoza drept subiect, apoi mi-a deschis ochii față de campania costisitoare și sofisticată de seducție purtată de companiile farmaceutice împotriva profesiei de medic.

Doctor Peter Godfrey-Faussett, conferențiar la School of Hygiene and Tropical Medicine din Londra, mi-a oferit sfaturi prețioase, atât la început, cât și în faza de manuscris a romanului.

Arthur, om priceput la multe și fiul fostului meu editor american Jack Geoghegan, mi-a povestit istorii îngrozitoare din vremea când s-a ocupat de produse farmaceutice la Moscova și în Europa de est. Sufletul bun al lui Jack ne-a vegheat mereu.

Daniel Berman de la organizația Médecins Sans Frontières din Geneva mi-a oferit o informare strălucită, care fost ca un pneu Michelin: și-a arătat valoarea pe parcursul întregii călătorii.

BUKO Pharma-Kampagne din Bielefeld, Germania – a nu se confunda cu Hippo, din romanul meu – este o organizație finanțată din surse independente, cu personal redus din punct de vedere numeric, alcătuit din oameni responsabili și calificați care se zbat să demaște delictele comise de industria farmaceutică, îndeosebi în cazul afacerilor dezvoltate în țările lumii a treia. Dacă simțiți vreun impuls de generozitate, vă invit să-i ajutați cu bani pentru a-și continua activitatea. Pe măsură ce părerile medicale avizate continuă să fie corupte în mod insidios și metodic de către giganții industriei farmaceutice, supraviețuirea organizației BUKO capătă o importanță crescândă. În realitate, lucrătorii aceștia m-au îndemnat să laud virtuțile companiilor farmaceutice demne de încredere. De dragul lor, am încercat pe ici-colo să procedez conform rugămintii lor, dar nu acesta era scopul romanului meu.

Atât doctorul Paul Haycock, veteran al industriei farmaceutice internaționale, cât și Tony Allen, un vechi cunosător al Africii și consultant farmaceutic cu o inimă mare, mi-au dat în

mod dezinteresat sfaturi, mi-am transmis din cunoștințele și din buna lor dispoziție și au răbdat cu stoicism atacurile mele asupra profesiei lor – cum a fost, îndeosebi, cazul ospitalierului Peter, care preferă să rămână necunoscut.

Am primit sprijin și din partea unor persoane deosebite din cadrul Organizației Națiunilor Unite. Nici unul nu a bănuț ce puneam la cale; cu toate acestea, cred că ar fi o dovadă de tact din partea mea să nu le pomenesc numele.

Cu regret, am hotărât, de asemenea, să nu numesc persoanele din Kenya care mi-au oferit ajutor cu multă generozitate. În timp ce scriam romanul, am primit știrea morții lui John Kaiser, un preot american din Minnesota care a slujit în Kenya în ultimii douăzeci și șase de ani. Cadavrul său a fost descoperit la Naivasha, la circa șaptezeci și cinci de kilometri nord-vest de Nairobi. A murit împușcat în cap. În apropiere s-a găsit o pușcă cu țeava retezată. Domnul Kaiser critica deschis și de multă vreme politicile din domeniul drepturilor omului aplicate de guvernul kenyan sau, mai precis, lipsa acestora. Incidente de acest gen se pot repeta.

În prezentarea comentariilor Larei, din capitolul al optsprezecelea, m-am slujit de câteva cazuri, îndeosebi de pe continentul nord-american, unde cercetători medicali de o deosebită valoare au cutezat să nu fie de acord cu șefii lor din domeniul farmaceutic și au avut de suferit de pe urma denigrărilor cauzate de probitatea lor. Nu punem în discuție dacă descoperirile și constatările lor erau corecte sau nu. Este vorba de conflictul dintre conștiința individuală și lăcomia corporațiilor. Este vorba de dreptul elementar al doctorilor de a exprima păreri medicale neînregimentate și de datoria lor de a-și informa pacienții privind riscurile pe care le consideră inerente în cadrul tratamentelor pe care le prescriu.

Și, în sfârșit, dacă aveți șansa de a poposi pe insula Elba, vă rog să vizitați negreșit frumoasa proprietate pe care am atribuit-o Tessei și strămoșilor ei. Se numește La Chiusa di Magazzini și este în posesia familiei Foresi. Această familie produce vinuri roșii, albe și roz, dar și lichioruri din propria vie, precum și ulei de măsline din propria livadă. Au și câteva case pe care le puteți închiria. Există chiar și o cameră pentru depozitarea uleiului, unde cei care caută răspuns la marile șarade ale vieții pot afla un trecător răstimp de liniște.